AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

PHASELIS NEKROPOLİSLERİ VE TERİTORYUMU MEZARLARI: YERLEŞİM VE ALAN ARKEOLOJİSİ PERSPEKTİFİNDEN KENT - KIRSAL İLİŞKİSİ

Betül GÜREL

Danışman

Prof. Dr. Murat ARSLAN

Akdeniz Eskiçağ Araştırmaları Anabilim Dalı

Doktora Tezi

Antalya, 2023

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Betül GÜREL'in bu çalışması, jürimiz tarafından Akdeniz Eskiçağ Araştırmaları Ana Bilim Dalı Doktora Programı tezi olarak oy birliği ■ oy çokluğu □ ile kabul edilmiştir.

Başkan:	Prof. Dr. İsa KIZGUT	(İmza)
Üye (Danışman):	Prof. Dr. Murat ARSLAN	(İmza)
Üye:	Doç. Dr. Nihal TÜNER ÖNEN	(İmza)
Üye :	Doç. Dr. Emre ERTEN	(İmza)
Üye :	Doç. Dr. Murat TAŞKIRAN	(İmza)

Tez Başlığı:

Phaselis *Nekropolis*leri ve Teritoryumu Mezarları: Yerleşim ve Alan Arkeolojisi Perspektifinden Kent - Kırsal İlişkisi

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 28.07.2023

Mezuniyet Tarihi :

(İmza)

Prof. Dr. Tuncer DEMİR

Müdür

AKADEMİK BEYAN

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ;

Doktora Tezi olarak sunduğum “Phaselis *Nekropolis*leri ve Teritoryumu Mezarları: Yerleşim ve Alan Arkeolojisi Perspektifinden Kent - Kırsal İlişkisi” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımca yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını beyan ederim.

(İmza)

Betül Gürel

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ..... **iv**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **vii**
HARİTALAR LİSTESİ ..... **viii**
KISALTMALAR LİSTESİ ..... **ix**
ÖZET ..... **xi**
ABSTRACT ..... **xii**

BİRİNCİ BÖLÜM
GİRİŞ

1.1. Konu ve Kapsam 2
1.2. Amaç ve Yöntem 3
1.3. Phaselis Kenti Konumu ve Tarihsel Gelişim 5
1.4. Kent ve Teritoryum Nekropolis Araştırmaları 9

İKİNCİ BÖLÜM
PHASELIS NEKROPOLİSLERİ

2.1. Kuzeybatı Nekropolis 15
2.2. Batı Nekropolis 19
2.3. Kuzeydoğu Nekropolis 21

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
PHASELIS MEZARLARI

3.1. Lahit 32
3.1.1. Düz Damlı Lahitler 34
3.1.2. Beşik Çatılı Lahitler 41
3.1.2.1. Akrotersiz Alçak Beşik Çatı 42
3.1.2.2. Akroterli Yüksek Beşik Çatı 45
3.1.3. Semerdamlı Lahitler 55
3.1.4. Kline Kapaklı Lahit 59
3.2. Khamosorion 63
3.3. Ostothek 65
3.3.1. Bağımsız *Ostothek*ler 66
3.3.2. Kaya Ostothekleri 73
3.3.3. *Ostothek*lerin Yerleştirilişi 74

3.3.4. Phaselis Ostotheklerin Tipolojik Değerlendirmesi 75
3.4. Urne 79
3.5. Tonozlu Mezarlar 80
3.5.1. Tip I Tonozu Dışarıdan Görünen Mezarlar 81
3.5.2. Tip II Bağımsız Tonozlu Mezarlar 85
3.6. Klasik Mezar Yapısı 102
3.7. Kaya Mezarları 108
3.8. Örgü Tekne Mezarlar 114
3.9. Kiremit Mezar 117
Bölüm Değerlendirmesi 119

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PHASELIS TERİTORYUMU MEZARLARI

4.1. Teritoryum Araştırmaları ve Sınırları 122
4.2. Phaselis *Khora*'sında Yerleşim Düzenlemesi ve Mezarlar 126
4.3 Phaselis Teritoryum Mezarları 147
4.3.1. Lahit 148
4.3.1.1. Doğu Çiftlik 149
4.3.1.2. Akboyun Mevkii 150
4.3.1.3. Beşiktaş Mevkii 151
4.3.1.4. Tahtalı Dere Narlı Mevkii 155
4.3.1.5. Tahtalı Dere Narlı Mevkii Kaya Lahdi 156
4.3.1.6. Selim Mevkii 157
4.3.1.7. Sarıağaç Mevkii 158
4.3.1.8. Salir Pınarı Deresi 159
4.3.1.9. Alayanı Mahallesi 160
4.3.1.10. Karabel Mevkii 161
4.3.1.11 Demirini Mevkii 162
4.3.1.12. Gökbel Mevkii 165
4.3.1.13. Kırtepe Mevkii 167
4.3.1.14. Hisarçandır Palamut Mevkii 174
4.3.1.15. Fillara Mevkii 176
4.3.1.16. Armutcuk Mevki 176
4.3.1.17. Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii 177
4.3.1.18. Kocaköy Mevkii 178

4.3.1.19. Yaylakuzdere Mevkii 178
4.3.2. Khamosorion 179
4.3.2.1. Güneydoğu Çiftlik 179
4.3.2.2. Akboyun Mevkii 180
4.3.2.3. Selim Mevkii 180
4.3.2.4. Hayıt - Dağdibi Mevkii 181
4.3.2.5. Uzuntaş Mevkii 182
4.3.2.6. Hisarçandır Örencik Damı Mevkii 188
Bölüm Değerlendirmesi 190
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME 196
BİBLİYOGRAFYA 207
LEVHALAR LİSTESİ 220
LEVHALAR 225
MEZAR KATALOĞU 247
MEZAR YAZITLARI KATALOĞU 558

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Phaselis Kent Nekropolisleri ve Teritoryum Mezar Sayısı Dağılımı ……..…..14

Şekil 2. Phaselis Nekropolisleri'nde Tespit Edilen Mezar Türleri…….…….….....14

Şekil 3. Phaselis Lahitlerinin Kapak Türlerine Göre Dağılımı…….…..…....33

Şekil 4. Ostothekler……...…….....66

Şekil 5. Tonozlu Mezarlar ……..….81

Şekil 6. Teritoryum Mezarlarının Türlere Göre Dağılımı……..…...148

Şekil 7. Teritoryum Mezarlarında Kullanılan Kapak Türleri ……..……149

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1. Kuzeybatı *nekropolis* mezarların dağılım haritası.....16

Harita 2. Batı *nekropolis* mezarların dağılım haritası.....19

Harita 3. Phaselis Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi.....23

Harita 4. Phaselis Kuzeydoğu Nekropolis B Bölgesi.....24

Harita 5. Phaselis Kuzeydoğu Nekropolis C Bölgesi.....24

Harita 6. Phaselis Mezarlarının Topografik Harita Üzerindeki Dağılımı.....31

Harita 7. Phaselis Yüzey Araştırmalarında Belirlenen Kent Sınırları.....125

Harita 8. Tahtalı Dağ'ın kuzeydoğu kesimindeki mezarların dağılımı.....128

Harita 9. Tahtalı Dağ'ın kuzeybatı kesimindeki mezarların dağılımı.....128

KISALTMALAR LİSTESİ

Bkz.	Bakınız
B.	Batı
Böl.	Bölüm
Çev.	Çeviren
Çiz.	Çizim
dn.	Dipnot
Der.	Derinlik
Ed.	Editör
et al.	Et alii
Fig.	Figür
Gen.	Genişlik
MÖ	Milattan Önce
MS	Milattan Sonra
Kat. No	Katalog Numarası
KB.	Kuzeybatı
KD.	Kuzeydoğu
KM.	Kaya Mezarı
KS.	Khamosorion
KO.	Kaya Ostotheki
KR.	Kiremit Mezar
Krş.	Karşılaştırınız
L.	Lahit
Lev.	Levha

N.	Nekropolis
No.	Numara
O.	Ostothek
ÖTM.	Örgü Tekne Mezar
Res.	Resim
syf.	Sayfa
TM.	Tonozlu Mezar
Ter.M	Teritoryum Mezar
vd.	Ve devamı
vdd.	Ve devamının devamı
vol.	Volume
yük.	Yükseklik
yy.	Yüzyıl

ÖZET

Phaselis kent *nekropolis*leri ve teritoryumunda bulunan mezarların tespit edilmesi, tipolojik olarak ana ve alt grupların belirlenmesi, mezar türlerinin belgelenmesi ve topografik harita üzerinde mezarların konumlandırılması bu çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır. Bu kapsamda Phaselis kuzeybatı, batı ve kuzeydoğu *nekropolis*leri ile teritoryumda yer alan mezarlar kronolojik bir perspektif içinde kategorize edilmiş ve kent ve çevresi mezar tipolojisi belirlenmiştir. Phaselis *nekropolis*lerinin ve teritoryum mezarları üzerinde 2014 – 2021 yılları arasında yürütülen çalışmalar kapsamında; kent *nekropolis*lerinde 849 adet, teritoryumda 47 adet olmak üzere toplam 897 adet mezar belgelenmiştir. Merkez nekropolislerde lahit, *khamosorion, ostothek, urne*, tonozlu mezarlar, klasik dönem mezar yapısı, kaya mezarları, örgü tekne mezarlar ve kiremit mezar olarak dokuz ana başlık altında toplanan mezarlar, teritoryumda sınırlarında; lahit, *khamosorion,* kaya lahdi ve *ostothek* türlerinde çeşitlilik göstermektedir. Mezar anıtlarının biçim şeması, mimari unsurları, taşıdıkları ikonografik ögelerin üzerinde yapılan arkeolojik ve epigrafik incelemelerle kent ve *khora* arasındaki benzer ve farklı unsurlar gözetilerek ele alınmaktadır. Phaselis'in mezarları üzerine yapılan ilk sistemli çalışmalar neticesinde *inhumasyon* gömülerin yanı sıra *kremasyon* gömü geleneğinin de benimsenen bir gömü uygulaması olarak kullanılmış olduğu ortaya çıkmış ve gerek mezar türleri gerekse ölü gömme gelenekleri açısından Lykia, Pamphylia ve Pisidia bölgelerindeki yapılan çalışmalar için analoji eserleri kazandırılmıştır. Kent teritoryumundaki mezarlar on yıllık araştırmalar sürecinde tespit edilen mezar anıtlarını kapsamakta olduğu için teritoryum alanında yeni yerleşimler ve mezar yapılarının keşfedileceği ve çalışma sahasına yeni mezarların ekleneceği öngörülmektedir. Phaselis *nekropolis*lerinin Klasik Dönem'den Doğu Roma Dönemi'ne değin kesintisiz olarak kullanıldığı arkeolojik ve epigrafik veriler ışığında belirlenmiştir. Klasik Dönem'e tarihlenen mezar yapısının yanı sıra Geç Klasik Dönem mezar yazıtları ve tespit edilen iki adet *nekropolis* şapeli yaklaşık bin yıllık bir zaman aralığında gömü alanlarının kullanım gördüğünü ortaya koymaktadır. Kentin teritoryumunda şimdiye kadar tespit edilen mezarlar MS II ve III. yüzyıl aralığına tarihlenmektedir.

ABSTRACT

The main subject of this study is the identification of the tombs in the necropolis and teritorium of Phaselis, the typological identification of the main groups and sub-groups, the documentation of the tomb types in all aspects and the positioning of the tombs on the topographic map. In this context, the graves in the eşik e tern, western and northeastern necropolis of Phaselis and it's territory were documented in all aspects and categorised in a chronological perspective and the grave typology of the city and its territory were determined. Within the scope of the studies carried out between 2014 and 2021 on the graves of Phaselis necropolis and teritorium graves; a total of 897 graves; 849 in the city necropolis and 47 in the territory, were documented. In the central necropolis; sarcophagus, khamosorion, ostothek, urne, vaulted tombs, classical period grave structure, rock tombs, stone cists tombs and tile tombs, in the borders of the territory; sarcophagus, khamosorion, rock sarcophagus and ostothek types show diversity. The archaeological and epigraphic studies on the form scheme, architectural elements, and iconographic elements of the tomb monuments are discussed by considering the similar and different elements between the city and the *chora*. As a result of the first systematic studies on the tombs of Phaselis, it was revealed that cremation burial tradition was used as a common burial practice in addition to inhumation burials, and analogy monuments were provided eşik e studies in Lycia, Pamphylia and Pisidia in terms of both grave types and burial practices. Since the graves in the city's territory include the grave monuments found during the ten years of research, it is predicted that new settlements and grave monuments will be discovered in the teritorium and new graves will be added to the study area. In the light of archaeological and epigraphic remains, it has been determined that the necropolis of Phaselis was used continuously from the Classical Period to the Eastern Roman Period. In addition to the grave monument dated to the Classical Period, the Late Classical Period grave inscriptions and the two necropolis chapels identified indicate that the burial areas were used over a period of approximately one thousand years. In the teritorium till now the graves identified are dated to the II and III century AD.

ÖNSÖZ

Phaselis'te sürdürdüğüm çalışmalar, kentte sistemli çalışmaların başlamış olduğu 2012 yılının ardından 2013 yılı araştırma sezonunda ekibe dahil olmam ile başlamıştır. Başlangıçta kent ve teritoryumunda yürütülen yüzey araştırmaları kapsamında tespit edilen verilerin sistemli bir çalışma metoduyla kaydedilmesi ve geçmiş yıllarda kesintilerle devam eden çalışmalarda elde edilen verilerin gözden geçirilip özellikle kent haritası ve teritoryum sınırlarının uzanım noktaları gibi eksiklikler bulunan alanlarda yürütülen çalışmalarda orada bulunmam vesilesiyle Phaselis'te yürütülen ilk sistematik çalışmalara bizzat katılma fırsatım oldu. Phaselis'te yürüttüğümüz çalışmalar sırasında kentin mezarları üzerinde bir çalışma kaleme alınmamış olması ilk dikkatimi çeken unsurlardı. 2014 yılında yüksek lisans eğitimime başladığımda, Phaselis *nekropolis*leri ve mezar türleri üzerine çalışmak istediğimi söylediğimde kazı başkanımız ve danışman hocam Prof. Dr. Murat Arslan, kazı başkan yardımcımız Doç. Dr. Nihal Tüner Önen ve yüksek lisans danışman hocam Prof. Dr. İsa Kızgut bu çalışmanın diğer bölge ve kentlerde yürütülen *nekropolis* çalışmalarındaki Phaselis eksikliğini gidermesi yönünde faydalı olacağı yönünde beni yönlendirdiler. Böylelikle kent ve teritoryum mezarlarında ilk sistematik çalışmalara başladım ve Phaselis Kuzeybatı ve Batı *nekropolis*leri üzerine yüksek lisans tezimi tamamladım. Doktora sürecimde ise Phaselis'in en büyük gömü alanı kuzeydoğu *nekropolis*te ve teritoryum sınırlarında bulunan mezarlar üzerine yoğunlaşan tespit ve belgeleme çalışmalarını tamamlayarak yüksek lisans tezim ile başlayan Phaselis'in tüm mezar kalıntılarını ortaya koymayı amaçlayan çalışmalar, 9 yıllık arazi çalışmaları neticesinde tümüyle belgelenmiş ve topografik harita üzerinde yerleştirilmiş oldu. Coğrafi sınırları oldukça geniş bir alanı kapsayan çalışmalar sırasında tüm mezar yapılarında kazı çalışması yapmak gerek zaman gerekse iş ve insan gücü açısından mümkün olmadığı için gerekli görülen alanlarda yapılan bitki temizliği ve mezar türlerinin bir kısmında yapılabilen kazı çalışmaları haricindeki tüm veriler, kentin *nekropolis*lerindedki ve teritoryumdaki yüzey kalıntılarını keşif ve belgelemeye dayalı olarak yürütülmüştür. Phaselis mezarlarının ve teritoryum mezarlarının tespit ve belgeleme çalışmaları ile mezar yapılarının topografik harita üzerinde konumlandırılması çalışmanın ana eksenini oluştururken mezar türlerinin ana ve alt gruplar halinde incelenmesi sayesinde şimdiye kadar çalışma konusu olmayan Phaselis kentinin sahip olduğu mezar türü çeşitliliğinin bilinir kılınması yönünde çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar süresince desteklerini gördüğüm başta danışmanın Prof. Dr. Murat ARSLAN olmak üzere çalışmalarda yer alan tüm bilimsel üyelere ve katılımcılara teşekkürü borç bilirim. Kent ve teritoryum çalışmalarımızda bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan ve araştırmalarım süresince destek olan Doç. Dr. Nihal TÜNER ÖNEN'e ayrıca teşekkür ederim.

Araştırmalarımın başlangıcından itibaren görüş ve değerlendirmeleriyle yanımda olan ve Beydağları Yüzey Araştırmaları fotoğraf arşivini benimle paylaşan Prof. Dr. İsa KIZGUT' a teşekkürlerimi sunarım. Misafir araştırmacı olarak İspanya'ya gidebilmeme vesile olan ve kurumlararası iletişimi sağlayan sağlayan Universidad Compultense Madrid üyesi Dr. David ESPINOSA ESPINOSA'ya ve Covid19 salgını nedeniyle kütüphanelerin kapanması sonucunda, başvurumu geri çevirmeyip müze kütüphanesinin kapılarını bana açan Museo Arqueológico Nacional yetkililerine ve müzedeki kitaplara erişmemi sağlayan Ana ALANSO'ya destekleri için teşekkür ederim. Phaselis'in yüksek çam ağaçlarıyla kaplı geniş ormanlık alanlarına yayılan mezarlarının topografik haritada konumlandırılmasını sağlayan Medeni ÇELEBİ ve ekibine ve harita projesini destekleyen Akdeniz Üniversitesi BAP birimine teşekkür ederim.

Mezarların belgelenmesi sırasında bilgi ve deneyimleriyle yanımda olan ve yıllar süren zorlu nekropolis çalışmalarım sırasında büyük bir özveriyle emeklerini ortaya koyan meslektaşlarım Öğr. Gör. Dr. Mustafa ŞİMŞEK, Ark. Merve ASİ'ye teşekkürlerimi sunarım. Mezar çizimlerini sayısal ortama aktaran Yük. İç Mimar Ayça AKÇAY'a ve sikke buluntularını inceleyip değerlendiren meslektaşım Doktorant Mehmet ŞENGÜL'e ayrıca teşekkür ederim. Phaselis ve teritoryumundaki çalışmalarımın başlangıcından itibaren yanımda olan kıymetli arkadaşım ve meslektaşım Arş. Gör. Aykan AKÇAY'a çalışmalarıma sağladığı yüksek motivasyon gücü, alan çalışmalarımızla ilgili paylaştığı bilgiler ve mezarların RTI – Fotogrametri çekimlerini yaparak eserlere başka bir gözle bakabilmemizi sağlayan yenilikçi bakış açısıyla her zaman yanımda olduğu için minnetlerimi sunarım.

Çalışmalarımın yazım süreci boyunca güç veren sevgi dolu varlıklarıyla yanımda olan Abdullah GÜNGÖR ve Odin'e kalpten teşekkür ederim. Ve son olarak destekleriyle her zaman yanımda olan sevgili aileme; annem Emine GÜREL, babam Emrullah GÜREL, kardeşlerim Bülent GÜREL ve Büşra GÜREL'e sonsuz minnetlerimi sunuyorum.

Betül Gürel
Antalya, 2023

BİRİNCİ BÖLÜM
GİRİŞ

Phaselis'te günümüze değin yapılan arkeolojik çalışmalara bakıldığında polis merkezli çalışmaların yoğunlukla yürütüldüğü görülmektedir. Arkeolojik metaryaller, epigrafik veriler ve yerleşim mimarisini detaylı olarak inceleyen bu çalışmalar Phaselis'in kuruluşundan itibaren yaşanılan tarihsel süreci aydınlatmaya devam etmektedir. Bunun yanı sıra Phaselis'te ilk sistematik *nekropolis* çalışmalarının başlamasıyla birlikte artık Phaselislilerin mezarları ve ölü gömme geleneklerine dair bilgiler edinmeye ve kent ve teritoryum sınırlarındaki mezarları nitelik ve niceliksel olarak inceleyerek polis çalışmalarının yanında *nekropolis* çalışmalarını da dahil edebilmekteyiz.

Phaselis *nekropolis*leri ve teritoryumundaki mezarlarda gerçekleştirilen ilk sistematik çalışmalardan elde edilen veriler Phaselis'in eskiçağ tarihine, kent mezarları ve ölü gömme gelenekleri perspektifinden bakılabilmesini sağlayacaktır[1]. Bu bağlamda çalışmanın kent *nekropolis*lerinde ve teritoryum sınırlarında yürütülen arazi çalışmaları elde edilen tüm arkeolojik, epigrafik ve tarihsel coğrafi veriler ışığında bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmektedir. Çalışmanın birinci bölümünde Phaselis'in konumu ve tarihsel süreci ile tez çalışmasının sınırlarını belirleyen *nekropolis* çalışmalarının tarihçesi hakkında bilgi verilmektedir.

İkinci bölümde, merkez *nekropolis*lerinin kent topografyasındaki coğrafi sınırları, hangi mezar türlerini barındırdıkları mezar yapılarının nitelik ve nicelikleri hakkında bilgi verilmektedir.

Üçüncü bölümde, Phaselis'te belgelenen mezarlar tipolojik olarak ana ve alt başlıklar altında gruplara ayrılarak tanıtılmaktadır. Mezarların lokasyonu, tipolojik özellikleri, epigrafik ve arkeolojik değerlendirmeleri ve tarihlendirmeleri bu bölümde yapılmaktadır. Bölüm sonunda verilen genel değerlendirme ile kentte tespit edilen mezarlar yazıt ve bezeme unsuru taşıyan örnekleri ile mezar türü biçimlerinde görülen karakteristik özellikleri üzerinden değerlendirilmektedir.

[1] Burada sunulan Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından 5798 no'lu proje kapsamında desteklenmiştir.

Dördüncü bölümde, Phaselis'in teritoryumu ve araştırmaların yürütüldüğü coğrafi sınırlar belirlenmektedir. Ardından teritoryum yerleşimlerinin genel özellikleri, üretim organizasyonu ve günlük yaşama dair tespit edilen arkeolojik veriler dahilinde çiftlik yerleşimleri ve yerleşimlerin ana özellikleri hakkında bilgi verilmektedir. Teritoryum mezarlarının tipolojisinin belirlenmesi ve mezarların yerleşimlerde göre konumlandırılması, tespit edilen türler ile coğrafi konumlar arasındaki ilişki elde edilen veriler ışığında paylaşılmaktadır. Teritoryum mezarlarının tarihlendirilmesi ve çalışmaları özetleyen karşılaştırmalı değerlendirmeleri kapsayan açıklamalar bölüm değerlendirmesi kısmında verilmektedir.

Sonuç ve değerlendirme kısmında, Phaselis *nekropolis*lerinde ve teritoryum mezarlarında yapılan çalışmalardan elde edilen veriler ışığında kent ve kırsal yerleşimlerin sahip olduğu mezar tipolojisi karşılaştırmalı olarak ele alınmakta, benzer ve farklı yönler neden sonuç ilişkisi içinde açıklanmaktadır. Kentte ve kırsalda tespit edilen mezarların yazıt ve bezeme unsuru taşıyan örnekleri, yazıtların içeriği ve figüratif ögelerin çeşitliliği yine karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir. Kent nekropolisleri mezar türü çeşitliliği ile öne çıkarken teritoryumdaki küçük mezar grubunun figüratif bezeme şeması ve epigrafik veriler açısından zenginliğin ortaya çıkması ve bu durumun nedenleri üzerinde durulmaktadır. *Nekropolis*lerin dönemsel kullanım aralığının belirlenmesi ve teritoryum mezarlarının tarihlenmesi ile kentte yaklaşık bin yıl devam eden ölü gömme alanlarının kullanım süresi belirlenirken kırsal yerleşimlerin MS II ve III. yüzyıllar arasına tarihlenen mezarlara sahip olduğu bilgilerine yer verilmektedir. Phaselis'in bölgeler arası coğrafi konumunun mezar türü çeşitliği üzerinde etkili olmadığı, kentin baskın kullanılan mezar türlerinde yerel karakteristik biçim şemalarının tercih edildiği, Lykia, Pamphylia ve Pisidia gibi yakın bölgelerdeki örnekleri göz önünde bulundurularak ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. Çalışmanın sonunda levhalar, mezar kataloğu, epigrafi kataloğu, grafikler ve haritalara yer verilmektedir.

1.1. Konu ve Kapsam

Phaselis kent merkezinde konumlandırılışına göre ayrılan üç gömü alanı bulunmaktadır. Çalışmanın ana konusunu oluşturan Phaselis *nekropolis* alanları gerek coğrafi dağılımları ve yüzölçümleri gerekse içerdikleri mezar türü ve çeşitliliği açısından farklı özellikler barındıran gömü alanlarıdır. Phaselis merkez *nekropolis*leri olarak tanımlanan bu alanlarda yürütülen arazi çalışmalarında tespit edilen tüm arkeolojik kalıntılar çalışma konusuna dahil olarak ele alınmaktadır.

Phaselis'in teritoryum sınırları batıda Lykia kenti Olympos ile, kuzeyde dağlık coğrafyada Pisidia bölgesi ve doğuda Pamphylia ile kesişmektedir. Bu çalışma kapsamına dahil olan toplam 47 adet mezar, Phaselis'in geniş teritoryum sınırlarında 10 yıl boyunca sürdürülen araştırmalarda tespit edilen mezar anıtlarını kapsamaktadır. Araştırma süresinin bitmesi nedeniyle çalışmalar 2021 yılı itibariyle sonlandırılmıştır. Bu nedenle gerek dağlık coğrafyada gerekse kıyı hattında boyunca geniş bir topografyayı kapsayan kent *khora*'sı ve teritoryum sınırlarında henüz tespit edilmeyen mezarların olduğu kuvvetle muhtemel bir olasılık olarak belirtilmelidir.

Phaselis teritoryum sınırları eskiçağ tarihinde meydana gelen siyasi değişiklikler ile zaman zaman değişebilmektedir. Mezar ve mezar buluntuları odağında yapılan teritoryum çalışmalarında, epigrafik veriler (ceza tahsis kurumları, isimler etc.) ile teritoryum sahasındaki mezarlar üzerinde görülen figüratif ögeler, kent sınırlarına dahil edilen teritoryum mezarlarında belirleyici unsur olarak kullanılmıştır. Bu alanlarda yapılan çalışmalarda tespit edilen ölü gömme geleneği ve mezarlara ilişkin veriler çalışmanın konusuna dahil bulgular olarak değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra Phaselis merkez *nekropolisleri* ve teritoryumdaki mezarlara ek olarak, nekropolis sınırlarında yer alan mimari yapılar (hamam, *aquaeductus*, tanımlamayan geç dönem yapısı etc.), su yolları ve yol güzergahları ile yüzey buluntuları olarak kaydedilen az sayıdaki arkeolojik metaryal (sikke, seramikler) çalışma kapsamına dahil edilmiştir.

1.2. Amaç ve Yöntem

Bu çalışma, Phaselis *nekropolis* alanları ile kentin *khora*'sında tespit edilen ve belgelenen mezar yapılarının; konumu, tipolojisi, çeşitliliği ve üzerlerinde taşıdıkları figüratif şemalar ile epigrafik verilerin ışığında *polis–khora* ilişkisini mezarlar özelinde incelemeyi ve değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Phaselis'in mezar anıtları üzerinde daha önce bir çalışmanın yürütülmemiş olması nedeniyle kent *nekropolis*lerine ışık tutmayı amaç edinen çalışmanın teritoryum mezarlarının çalışma kapsamına alınmasıyla kent ve *khora* arasındaki mezar türü çeşitliliği karşılaştırmalı olarak ele alınmakta ve değerlendirilmektedir. Çalışmanın öncelikli amacı, Phaselis'in merkez *nekropolis*lerindeki mezarların tüm özellikleriyle belgelenmesi, topografik harita üzerinde mezar dağılım haritasının çıkarılması ve aynı metodoloji ile teritoryum mezarlarının belgelenmesi sonucunda elde edilen bilgiler ışığında, kent ve kırsal mezar türlerinin hem birbirleriyle hem diğer bölge kentleri mezar türleriyle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi

ve yakın bölge kentlerindeki mevcut *nekropolis* çalışmaları arasında, Phaselis mezarları hakkındaki boşluğu doldurarak ilk başvuru kaynağı olarak yer almasını sağlamaktır. Yapılan çalışmalar süresince ilk olarak arazide ve ardından eserlerin değerlendirilmesi aşamasında farklı disiplinlerden (arkeoloji, epigrafi, eskiçağ tarihi, antropoloji, mimarlık, jeoloji) ve geleneksel metotlara ek olarak arkeolojik alanlarda uygulanan yeni belgeleme yöntemlerinden (RTI ve Fotogrametri) yararlanılmıştır.

Bu kapsamda öncelikle yapılacak olan çalışmanın sınırlarını belirlemeye ve mezarları tespit etmeye yönelik keşifleri içeren yüzey araştırmaları dahilinde arazi çalışmaları yürütülmüştür. Tezin topografik sınırları ve belgelenecek olan mezarların ilk gözlemde değerlendirilmesi çalışmanın metodolojini belirlemede yardımcı olmuştur. Mezarların hem bulundukları yerde hem envanter kartlarında hem de topografik harita üzerinde numaralandırılması çalışmanın ilk aşamasını oluşturmaktadır. Numaralandırma işlemi mezarın yerini ve türünü belli eden bir kısaltma ile sayıdan oluşan bir şablon içinde tüm kayıtlarda belirtilmiştir. Mezar türlerini korunma durumu, kullanılan malzeme, ölçüler, üzerlerinde taşıdıkları yazıt ve bezeme var ise yazıt okumalarının yapılması ve arkeolojik tanımlamaların yapılması ile var ise mezar içinde veya yakınındaki arkeolojik materyalin tanımı, mezar türlerini ortaya koyan ölçekli çizim çalışmaları, fotoğraflama yöntemi ile merkez *nekropolis*lerdeki tüm mezar kalıntıları ve teritoryumda şimdiye değin tespit edilen mezarlar bir bütün olarak belgelenmiştir. Arazi çalışmalarında yapılan çizimler sayısal ortama aktarılmış ve bazıları üzerinde benzer örneklerden yola çıkarak tamamlama çalışmaları yürütülmüştür. Kapsamlı kazıların henüz yapılmamış olması nedeniyle çalışmada değerlendirilen kemik sayısı ve konteks mezar buluntusu oldukça azdır. Kemikler için antropologlar tarafından çalışmalar yapılmış ve teze dahil edilmiştir. Bunun yanı sıra *nekropolis*lerin sınırları içinde yer alan yapılar ve arkeolojik kalıntılar gömü alanlarının tümüyle ortaya konulması bağlamında belgelenmiş ve gömü alanlarıyla bağlantıları üzerinden değerlendirilmiştir.

Tespit ve belgeleme çalışmalarının ardından mezarların ana ve alt gruplara ayrılarak kategorize edilmesi, topografya üzerindeki dağılım alanları ve türler arasındaki ilişki, teritoryum ve merkez mezarlarının tipoloji, bezeme şeması ve epigrafik veriler açısından irdelenmesi ve karşılaştırılması ile benzer ve farklı yönlerin tespit edilerek sonuçların değerlendirilmesi aşamasına geçilmektedir. Tez kapsamında, üzerinde yazıt veya kabartma taşıyan mezarlara, yeni görüntüleme metotlarından RTI ve Fotogrametri yöntemleri uygulanarak zaman içerisinde insan veya doğal kaynaklı tahribat nedeniyle netliğini yitirmiş olan yüzeylerin oldukça hassas görüntü değerleriyle sayısal ortama aktarılması ve gözle

görülemeyecek kadar belirsiz olan yazıtların okunabilmesi ve mezarlar üzerinde silik halde günümüze ulaşan kabartmaların görünür olması sağlanmıştır.

1.3. Phaselis Kenti Konumu ve Tarihsel Gelişim

Doğu Akdeniz'de bir sahil kenti olarak Pamphylia Körfezi'nin batı sahilinde yer alan Phaselis, Tahtalı Dağ'ın 2365 m (Solyma[2]) eteklerinde, ilk yerleşim dokusunun başladığı 8.4[3] hektarlık Akdeniz'e doğru uzanan bir yarımada görünümündeki *akropolis* tepeliği üzerinde kurulmuştur. *Akropolis*in eteklerinden itibaren merkezi liman ve liman yapıları ile buradan güney limanla bağlantıyı sağlayan ana cadde ve bu hat üzerinde düzenlenen kamu yapılarının yanı sıra Phaselis lagününün kuzeyinden yükselen tepeliğin üzerinde yer alan Hellenistik yerleşim/kuzey yerleşimi kapsayan yaklaşık 28,8[4] dönümlük alanda kent yapıları yayılım göstermektedir.

Phaselis'in MÖ 691/690 yılı dolaylarında Rhodos'un Lindos kentinden gelen kolonistler tarafından kurulduğu modern çalışmalar arasında kabul görmektedir[5]. Phaselis'in kuruluşuna dair antikçağ kökenli mitosa göre Lindos yerleşiminden gelen Lakios burada yaşayanlardan tuzlu balık vererek araziyi satın almış ve kenti kurmuştur[6].

---

2 Strabon, Phaselis'e ve bir göle gelindiğinde bunun yukarısında bir dağ olan Solyma'dan (τὰ Σόλυμα) bahsetmektedir, bkz. Strab. XIV. 3.9; Strabon Tauros dağ dizisinin iki bölgeyi ayırdığını aktarır; Lykia'nın tümü Rhodos'luların Peraia'sından başlayan ve Kibyra'lıların ülkesinden geçen Tauros'un bir dağ sırasıyla ayrılmıştır, Pamphylia-Lykia sınırının başlangıcı olan Khelidonia denen adaların üst kısmında bulunan dağların Tauros'un başlangıcını oluşturduğu ve bu nedenle Tauros'un burdadan yükseldiği söylenir

3 Hellenkemper – Hild, *Lykien und Pamphylien* 1, 2004:191.

4 Hellenkemper – Hild *Lykien und Pamphylien* 1, 2004, 191.

5 Ruge 1938; 1874-1883; Kalinka 1944, içinde TAM II/3, 138 vdd. nr. 1183-1220; Blumenthal 1963: 129-132; Kentin kuruluşu hakkında modern literatürde II. Kolonizasyon Dönemi'ne (MÖ 750-550) Rhodos'un Lindos yerleşiminden gelen kolonistler tarafından kurulduğunun genel kabul olarak görülmesinin yanı sıra MÖ. XIV ve XIII. yüzyıllarda Mykenler tarafından kurulduğuna dair iki farklı görüş vardır, bkz. Tüner Önen 2008: 88; Arslan ve Tüner Önen 2016: 300-301; Phaselis'in Roma İmparatorluk Dönemi'ne kadar Rhodos etkisinde kaldığı, kentten ele geçen yazıtlarda görülen Rhodos diyalekti ile açıkça görülmektedir, bkz. Tüner Önen 2009: 479; MÖ 250 ve 130 arasında basılan sikkelerdeki görülen memur isimleri kentin resmi kurumlarında çalışanların Hellen soyundan gelen kişiler olduğunu göstermektedir, dolayısıyla Rhodos kolonisi olarak kurulan Phaselis'in kuruluşundan Roma İmparatorluk Dönemi'ne kadar Yunan kültürel kimliğinin etkileri altında olduğu görülmektedir, sikkeler için bkz. Heipp-Tamer, Phaselis, 56 vdd. ve 124.

6 Kentin kuruluş mitosuna göre, Rhodos'un Lindos kentinden gelen Lakios burada yaşayanlardan tuzlu balık karşılığında yeri alır ve Phaselis'i kurar, bu nedenle Phaselislilerin her yıl tuzlu balık sunusu yaptığı söylenir,

Phaselis'in sahip olduğu üç doğal liman ve *akropolis* tepeliğinin üç yanı denizle çevrili falezler üzerinde yükselen yapısı Phaselis'in topografik olarak savunmaya elverişli bir kent ve limanlarını aktif olarak işleten bir ticari merkez olmasını sağlamıştır. MÖ VII. yüzyıldan MS V. yüzyıla kadar belgelenen kent yapıları ve arkeolojik bulgular sayesinde kesintisiz olarak devam eden iskan süresinin devamlılığında Phaselis'in topografik avantajlarının ve ticari hareketliliğin etkisi olduğu açıkça söylenebilir. Kent doğal limanları sayesinde Mısır, Fenike Yunanistan ve Ege'de kısa sürede önemli bir ticaret merkezi haline gelmiştir[7]. Phaselis limanları vasıtasıyla Akdeniz'in farklı uygarlıklarına açılan deniz ticareti faaliyetlerinin yanı sıra teritoryum sınırlarının uzandığı sahil hattında ve dağlık coğrafyada Lykia, Pamphylia ve Pisidia bölgeleri arasında bir sınır kenti konumundadır. Bölgeler arasındaki konumuna bakıldığında, Phaselis'in kuzeyi sınırı Pamphylia Bölgesi ile kesişmektedir, kuzeybatıda Pisidia Bölgesi ve bölge kentlerinden Termessos ile sınır komşusu konumundadır ve güneyinde Lykia'ın doğu kentlerinden Olympos'la sınırları birleşmektedir. Bölgeler arası konumu nedeniyle Phaselis teritoryum sınırlarının belirlenmesinde zaman zaman güçlük yaşansa da yapılan son çalışmalar neticesinde özellikle mezarlar üzerinde görülen epigrafik ve arkeolojik veriler sayesinde kent kırsalındaki yerleşimler ve teritoryum sahası daha net görülebilmektedir[8].

Phaselis adının geçtiği en erken tarihi belge Halikarnassoslu Herodotos'un *Historiae* adı eseridir. Herodotos, MÖ VI. yüzyılda Naukratis'teki Hellenion tapınağının

---

bu söylencenin dayanağındaki antik aktarımlarda; Aelius Herodianus (3.1.253 vd.) ve Stephanos Byzantios maddesinde Aristainetos'a dayanarak Lakios'un Phaselis'i kurduğunu dile getirmesi ve Athenaios'da (MS II. III. yüzyıl) *Deipnosophistai* (VII 5), Heropythos'un aktarımlarına dayanarak kentin kuruluş mitosuna göndermede bulunarak ve Phaselis'i kuran Lakios'un Rhodos'un Lindos yerleşiminden gelen kişi olduğunu ileri sürmesi bulunmaktadır bkz. Tüner Önen 2008: 202-203, Tlit.23-24-26a; Arslan ve Tüner Önen 2016: 300-301.

7 Thucydides, Phaselis'in ticaret gemileri için anahtar konumundaki güzergahından ve önemli bir liman oluşundan bahsetmektedir bkz. Thuc. II 69'da (430/29 kışı); Phaselis sahip olduğu konumu ile gerek Akdeniz'de yapılacak seyahatler gerekse ticari gemiler için bir üs noktası konumundadır ayrıntılı bilgi için bkz. Tüner Önen 2008: 60-67; Phaselis'in deniz ticaretindeki önemli konumu hakkında bilgi veren MÖ 475 yılına ait antik papirüs metni, Phaselis ve Mısır arasındaki şarap, sedir ağacı ve zeytinyağı ürünleri ağırlıklı olmak üzere yoğun ticari ilişkiler içinde olduklarını ortaya koymaktadır, bkz. Kuhrt 2007: 680-700 Krş. Atila 2018: 70-102.

8 Tüner Önen 2008; Arslan ve Tüner-Önen, 2014a: 78-89; 2015a: 289-300; 2016a: 69-80; 2017a: 355-368; 2018b: 295-323; 2019a: 71-82; 2019c: 43-83; 2019d: 425-464; 2020b: 1-12; 2020a: 251-276; 2021: 147-190; 2021: 166-180.

kurulmasına katılan kentler arasında Phaselislilerin bulunduğu bildirmektedir[9]. Kentin siyası tarihine kısaca bakıldığında MÖ VII. yüzyıl ile MÖ II. yüzyılın ortalarına kadar tarihsel süreçte, Anadolu'da Pers hakimiyetinin görüldüğü Klasik Dönem'de ve Hellenistik Dönem'de otonom konumunu zaman zaman korumayı başaran ve demokrasi rejimiyle yönetilen bir siyasi tarihe sahiptir[10]. MÖ VI. yüzyıl ortalarında Lykia ile birlikte Pers hakimiyetine giren kentin gümüş sikkelerini basmaya devam ettiği görülür[11]. MÖ 469 yılında Kimon'un Eurymedon seferi sırasında Attika Delos Deniz Birliği'ne katılmıştır[12]. Bu süreçten sonra MÖ 433-2'den itibaren 6 *talent* vergi ödediği görülen Phaselis vergi miktarını Lykia'lılardan ayrı olarak ödemiştir bu nedenle kentin söz konusu dönemde otonom konumda olduğu değerlendirilmektedir[13]. Ayrıca Phaselis'in ödediği yüksek vergi miktarı kentin yüksek refah seviyesini göstermektedir[14]. MÖ 411-334 yılları arasında yeniden Pers hakimiyeti altında giren Phaselis[15] MÖ 333 yılı başlarında Phaselis'te bir süre kalmış olan Büyük İskender tarafından Pers hakimiyetinden kurtarılır ve Phaselislilere yardım ederek kent ve teritoryumunu yağmalayan Mnaralıları (Marmara) cezalandırır[16]. MÖ 309'da Lykia ile birlikte Ptolemaios I. Soter tarafından fethedilmiştir. Kent bir asrı aşkın süre Ptolemaios hakimiyeti altında kalmış görünmektedir [17]. MÖ 197'de Suriye Kralı Antiokhos III Megas tarafından Kilikia ve Lykia'nın krallığa dahil edilmesi sırasında ve MÖ 212 yılında III. Antiokhos'un Akhaios'u yenilgiye uğratarak Pamphylia'yı ele geçirdiği dönemlerde Phaselis *polis* statüsündeki kentler gibi *tetradrahmiler* darp ettiği için bu süreçlerde

---

9 Herodotos tapınağın yapımı için katkıda bulunan kentleri; İonia'dan Khios, Teos, Phokaia, Klazomenai; Dor'lardan Rhodos, Knidos, Halikarnassos, Phaselis, Aiolialılardan yalnız Mytilene olarak sıralamaktadır, bkz. Hdt. II.178. Hellenion tapınağının yapılışına Anadolu'nun güney kıyılarından katılan tek kentin Phaselis olduğu görülmektedir.

10 Arslan ve Tüner Önen 2016: 300 vd; Kent tarihi ve kuruluşu hakkında ayrıca bkz. Magie, 1950: 1370-1371, *Roman Rule II* Chap. XXII; Blumenthal 1963: 129-132; J. Blackman 1981, 31-37.

11 Heipp-Tamer, 1993: 11-13; krş. Tüner-Önen, 2008: 98-99.

12 Plut. Cimon XII. 3-4 vd; Schäfer, 1981: 33; Tüner Önen 2008: 99-103, 204 (TLit 29), 205 (TLit 30)

13 Phaselis'in Lykia'lılardan ayrı bir şekilde geçmesi, kentin olasılıkla erken Lykia Birliği'nin üyesi olmadığını ve bunun Mausolos dönemine kadar sürdüğünü göstermektedir, bkz. Schäfer, 1981: 32.

14 Phaselis günümüze ulaşan erken erken erken *tribut* listelerinde MÖ 454-3 görülmektedir. MÖ 450-49 tarihinden itibaren daha düşük 3 *talent*, ancak MÖ 433-2'de yeniden 6 *talent*e yükselmektedir ve bu ödeme MÖ 415/4'e kadar devam etmektedir, Schäfer 1981: 32.

15 Tüner Önen, 2008- 103-108.

16 Arr. *Anab*. l.XXIV,3-6; Diod. XVII.28.1-5; Schäfer, 1981: 33; Arslan ve Tüner Önen 2016: 301.

17 Diod. XX 27,1 *Bibtiotheke*; Schäfer, 1981: 33.

otonom konumunu koruduğu düşünülmektedir[18]. MÖ 130 yılı dolaylarında Lykia Birliği'ne dahil olduğu görülen Phaselis'in yaklaşık 30 yıl birliğe dahil olduğu görülmektedir[19]. MÖ I. yüzyıla gelindiğinde, korsanların[20] giderek artan baskılarıyla ve haydutlarla mücadale eden kent ekonomik olarak zarar görmüştür ve MÖ 77'de Publius Servilius Vatia tarafından *ager publicus* olarak ilan edilmesiyle topraklarının bir kısmını kaybetmiştir[21]. Toprak kaybının ardından Phaselis'in ekonomik olarak zor bir dönemden geçtiği ve kent nüfusu azaldığı görülmektedir[22]. MS I yüzyılda Phaselis'ten ele geçen epigrafik veriler az sayıdadır ve bu dönemin sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan nasıl geçirdiği tam olarak bilinmemekle birlikte MS 43 yılında *provincia Lycia* ve MS 72-73 yıllarında *provincia Lycia* et *Pamphylia* eyaletleri arasında adı geçmektedir[23]. MS erken II. ve III yüzyıllarda Pax Roma'nın etkileri sayesinde Küçük Asya'nın diğer kentlerinde olduğu gibi Phaselis'te de refah içinde geçen bir dönemi işaret etmektedir[24]. Yaşanan barış ve refah dönemi inşa faaliyetlerinin hızlandığı, kamu yapıların kentte yükselmeye başladığı bir sürecin yaşandığını gösterir. Ancak MS 141 yılında meydana gelen deprem nedeniyle Phaselis'te ve Lykia kentlerinin büyük kısmında ciddi zararlara neden olmuştur. Deprem sonrasında birçok kente yapmış olduğu yardımlarla Lykia'nın en büyük *euergetes*'i olarak anılan Rhodiapolis'li Opramoas'ın yardımlarıyla deprem felaketinin neden olduğu hasarlar giderilmeye çalışılmıştır[25]. MS III. yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlayan Isaurialıların bölgedeki yağmaları, barbar akınları ve korsanların deniz ticaretini yeniden engellemeye başlamalarıyla MS V. yüzyıla gelindiğinde Phaselis'in küçülen bir kent olduğu görülmektedir[26]. MÖ 158 yılında Attaleia kentinin kurulması ve önemli bir liman konumuna gelmesi[27], Phaselis'i liman

---

18 Heipp-Tamer 1993: 49, 69, dn.; Arslan ve Tüner Önen 2016: 302.

19 Tüner Önen 2019: 481.

20 Strabon P. Servilius Vatia tarafından Phaselis'in ele geçirilmesi hakkında bilgi vermektedir bkz. Strab. XIV 5.7; Bölgede yaşanan korsanlık faaliyetleri için bkz. Arslan 2003: 91-118; Ormerod 1922: 35–56. Eskiçağ'da korsanlık hakkında bkz. Ormerod 1924.

21 Schäfer, 1981: 34; Arslan ve Tüner Önen 2016: 302; Akdeniz'de *Ager Publicus* faaliyetlerine ilişkin olarak bkz. Atila 2018; Phaselis'te yaşanan *ager publicus* süreci için bkz. Atilla, 2019: 1-30.

22 Tüner Önen, 2008: 150-151.

23 Arslan ve Tüner Önen 2016: 300-301.

24 Kentte ele geçen onur yazıtlarından, bu dönemdeki inşa faaliyetlerinden barışın yararlarından pay alan bir kent tasviri ortaya çıkmaktadır, bkz. Schäfer, 1981: 36; Tüner Önen 2008: 156-161.

25 Tüner Önen, 2008: 158-160.

26 Schäfer, 1981: 36; Arslan ve Tüner Önen 2016: 302.

27 Hellenkemper – Hild, 2004, VIII 1, 297.

kenti olarak önemini kaybetmeye başlamasına ve kent silüetinin küçülmesine etki etmiştir. Phaselis adı, MS IV. yüzyılın sonlarından itibaren piskoposluk listelerinde görülmeye başlanır ve 9. Yüzyıla kadar eyaletin piskoposluk merkezi olarak adı geçmektedir[28]. Phaselis en geç 8. Yüzyıl, 9. Yüzyıl ve 11. Yüzyıllara ait *Notitiae Episcopatuum*'da Lykia'nın en doğu kenti olarak varlığını sürdürmektedir[29]. Kent 1158' de Selçuklular tarafından fethedilmiş ve bu dönemden sonra, 19. Yüzyılın ilk çeyreğinde yeniden keşfine kadar tarih sahnesinden silinmiştir[30].

1.4. Kent ve Teritoryum *Nekropolis* Araştırmaları

Küçük Asya'nın güney sahilinde bulunan bir liman kenti olarak kurulan Phaselis Pamphylia ve Lykia bölgeleri arasında konumu nedeniyle eskiçağdan günümüze aktarılan farklı kaynaklarda iki bölgenin kentleri arasında da adı geçmektedir. Phaselis'te MÖ VI. yüzyıl ile MS V. yüzyıla tarihlendirilen arkeolojik ve epigrafik kalıntılar kentin yaklaşık bin yıl boyunca yerleşim gördüğünü belgelemektedir. Modern araştırmalar tarihine bakıldığında kamu yapıları üzerinde yoğunlaşan kazılar ve epigrafi araştırmaları öne çıkmaktadır. Kentin *nekropolis*lerine yönelik çalışmalar ise 2014 yılında başlatılmıştır ve aralıksız olarak her kazı sezonunda devam edilmiştir.

Burada sunulan çalışma Phaselis *nekropolis*lerinde yürütülen arkeoloji ve eskiçağ bilimlerine dayalı ilk sistematik araştırmaların sonuçlarını sunmasıyla Phaselis mezarlarına ışık tutmayı amaç edinmiştir. Zira Phaselis'in merkez yapılarına, limanlarına ve epigrafik verilerine yönelik çalışmalar uzun bir araştırma ve kazı tarihine sahip olsa da kentin *nekropolis*leri hakkında hemen hemen hiçbir çalışma yapılmamıştır. Bu noktadan hareketle Phaselis *nekropolis*lerinin ve mezarlarını bilinir kılmak için başlatılan çalışmalar; mezar türlerinin ve tipolojisinin ana ve alt gruplarıyla belirlenmesi, belgelenmesi, tüm mezarların nitelik ve niceliklerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, mezarların topografya üzerindeki dağılım haritasının çıkarılması ve kent *nekropolis*lerin bütüncül bir bakış açısıyla ortaya konulması ilk kez bir çalışmanın konusu olarak ele alınmaktadır. Bunun yanı sıra çalışma kapsamında Phaselis *khora*'sı ve teritoryum sınırlarındaki mezarlar da bütüncül olarak ilk kez ele alınmakta ve gerek kent içindeki yayılım alanları gerekse teritoryum sınırlarındaki geniş coğrafi alan içinde yürütülen

---

28 Schäfer, 1981: 36; Tüner Önen 2008: 182 vd.

29 Schäfer, 1981: 37; Tüner Önen 2008: 184; Arslan ve Tüner Önen 2016: 303.

30 Schäfer, 1981: 37; Arslan ve Tüner Önen 2016: 303.

çalışmaların sonuçları, mezar türleri tüm yönleriyle karşılaştırmalı olarak ele alınmaktadır. Bu amaç ve kapsam dahilinde ilk çalışmalar Prof. Dr. Murat Arslan başkanlığında 2012 yılında başlayan Phaselis Yüzey Araştırmaları ve Kazılar kapsamında 2014 yılından itibaren *nekropolis* çalışmalarının dahil edilmesiyle 2022 yılına değin kesintisiz bir şekilde devam etmiştir[31]. İlk çalışmalardan elde edilen veriler 2016 yılında yüksek lisans çalışmasıyla sunulmuştur[32]. Ardından her kazı ve araştırma sezonunda Phaselis merkez *nekropolis*leri ve teritoryum mezarlarının tespit ve belgeleme çalışmalarına devam edilmiş ve *nekropolis* kazıları başlamadan önceki tüm çalışmalar tamamlanmıştır[33].

Burada anılması gereken araştırmacılar ve bilim insanları Phaselis üzerine farklı alanlarda çalışmalar gerçekleştiren ve bu çalışmalar sırasında kentin sahip olduğu *nekropolis*ler ve mezarlara ait birkaç örneğe değinen çalışmalar ile Küçük Asya'nın güney sahillerindeki mezar türleri üzerine yapılan çalışmalara dahil edilen 1 adet tapınak planlı mezar anıtı ve Lykia tipi mezarlar grubuna dahil edilen 4 adet mezar anıtı, 1 adet kline sahneli kapak ile epigrafik veriler taşıyan mezarların filoloji bilimi temelli değerlendirilmesini kapsayan çalışmaları yürüten bilim insanlarıdır. Bu bağlamda ilk olarak İngiliz Kraliyet Donanması adına, Küçük Asya'nın güney sahilinin ölçülmesi sırasında bölgeye gelen Kaptan F. Beaufort (1811-1812) kuzey limanda sahilde duran birkaç lahitten söz etmektedir. Bu lahitlerin beyaz mermerden yapıldığını, klineli ve düz kapaklarla kapandığını ve üzerlerinde bitki ve meyve çelenkleri ile cenaze alayı ve av sahneleri ile bir ayı bir gergedan ve bir fil tasviri gördüklerini ancak bu lahitlerin okunaklı yazıtlar taşımadığını belirtmektedir. Beaufort, buradaki mezarların hepsinin açılmış olduğunu ancak açılmamış bir lahit bulduklarını ve içinde tek bir kişinin kemiklerinden başka kalıntı olmadığını söylemektedir. Beaufort ertesi yıl yeniden kenti ziyaret ettiğinde bu mezarların tamamen tahrip olduğunu aktarmaktadır[34]. Beaufort'un tasvir ettiği

---

31 Phaselis *nekropolis*lerine ve teritoryum mezarlarına yönelik yönelik bu çalışmalar burada sunulan çalışmanın yazarı tarafından çalışmanın farklı aşamalarında dahil olan ve özveriyle çalışan bir ekiple yürütülmüştür. Bu vesile ile *nekropolis* ekibi üyeleri Araş. Gör. Aykan Akçay, Öğr. Gör. Dr. Mustafa Şimsek, Ark. Merve Asi'ye bir kez daha teşekkürlerimi sunmak isterim.

32 Gürel, 2016: 279-297.

33 Arslan ve Tüner Önen, 2016a: 359; 2016b: 243; 2017a: 220; 2017b: 359-360; 2018a: 308-310; 2018b: 185; 2019c; 68-72; 2019d: 438-441; 2020a: 354-355; 2020b: 4; 2020c: 261-262; 2021: 165-166; Akçay ve Gürel 2021: 166-180.

34 Beaufort, 1818: 58-61

mezarlar ve kabartmalara ait günümüze ulaşan tek örnek klineli lahit kapağıdır (Lev. 1a-b). Söz konusu kline kapak G. Koch'un *Klinen-Deckel lokaler Sarkophage der Kaiserzeit in Kleinasien* adlı çalışmasına dahil edilmiştir[35]. Phaselis limanlarının topografik araştırmalarını yürüten J. Schäfer Phaselis *nekropolis*lerinin detaylı bir tipolojik incelemeyi gerektirdiğini ancak mezarların çalışmaları dışında olduğunu belirtmektedir[36]. Schäfer kentin *nekropolis*lerinin konumlarından kısaca bahseder ve mezarlar hakkında şu ifadeleri kullanır: "*biz mezarların ve mezar yapılarının tasvirinden vazgeçmek zorunda kalsak da bunların dönemleri hakkında birkaç şey söyleyebiliriz, yazıtlı olan mezarlar İmparatorluk Dönem'ine aittir ve geri kalan mezarların çoğu da bu dönemden erkene gitmez, bazıları tekdüze gruplar halinde kayaya yerleştirilmiş ve düz veya beşik biçimli kapaklara sahip mezarlardır (muhtemelen tüm mezarlar yağmalanmıştır)*"[37]. Schäfer duvarlarında ince işçilikli sıva izleri olan bir mezar odasının Hellenistik Dönem'e tarihlenebileceğini ifade eder ve Phaselis mezarlarına ilişkin vermiş olduğu bilgiler bunlarla sınırlıdır. V. İdil *Likya Lahitleri* kitabında Phaselis kuzeydoğu *nekropolis*ten 4 adet lahdi çalışmasına dahil etmiştir[38]. S. Cormack *The Space of Death in Roman Asia Minor* adlı kitabına Phaselis *nekropolis*lerinde tek örnek olarak bulunan 1 adet tapınak planlı mezar anıtı hakkında bilgi vermektedir[39]. Kentte yapılan ilk resmi izinli çalışmalar, çevre düzenlemesi kapsamında K. Dörtlük koordinatörlüğünde ve ilk kazı çalışmaları C. Bayburtluoğlu'nun başkanlığında gerçekleştirilmiş ve bu kapsamda *nekropolis*lere yönelik bir çalışma yapılmamıştır[40]. Tüner Önen tarafından hazırlanan doktora tezi Phaselis üzerine yapılan ilk kapsamlı çalışmadır ve söz konusu çalışmada yazıt taşıyan mezar anıtları epigrafik veriler üzerinden bir arada değerlendirilmiş ve yayınlanmıştır[41].

---

35 Koch, 2009: 127-128.

36 Schäfer, 1981: 17.

37 Schäfer, 1981: 23.

38 İdil, 1994: 54-56.

39 Cormack, 2004, 272-273, fig. 161.

40 Dörtlük. 1981: 80-82; Bayburtluoğlu, 1983: 181-189; Bayburtluoğlu, 1984, 301-312; Bayburtluoğlu, 1985: 373-386.

41 Tüner Önen, 2008: 349-359.

İKİNCİ BÖLÜM
PHASELIS NEKROPOLİSLERİ

Phaselis kenti Akdeniz'e uzanan yarımadanın üzerinde kurulu *akropolis* tepeliği ve eteklerindeki kent merkezini oluşturan kamu yapılarından oluşan yerleşim düzenine sahiptir. Yerleşim dokusunun yoğun olduğu yarımadanın anakara ile bağlantısının başladığı noktadan itibaren batı ve kuzey yönlerde Phaselis *nekropolis*lerinin yayılım alanları başlamaktadır.

Res.1. Phaselis *Nekropolis*lerinin Hava Fotoğrafı Üzerinden Lokalizasyonları

Phaselis günümüzdeki modern karayolu kullanılarak ziyaret edildiğinde kente inen yol çevresinde mezar kalıntılarını görmek mümkündür. Yolun bitimine yakın deniz kıyısı hattına ulaşıldığında ise kuzey limanı çevreleyen mezarlar görülmeye başlamaktadır. Ancak bu kalıntılar Phaselis mezarlarının çok az bir bölümünü oluşturur ve tüm mezar türlerinden örneklere de sahip değildir. Kuzey limandan güneye doğru devam edildiğinde kentin su kemerleri ve merkezi limanla ilişkili yapı gruplarının görülmeye başladığı noktadan itibaren merkezi cadde boyunca hamamlar, latrina, agoralar ve dükkan yapıları ile tiyatronun yanından verilen merdivenli cadde ile *akropolis*e ulaşım sağlanır. Ana caddenin ikinci hattı, tiyatroya ve *akropolis*e bağlanan kent meydanından sonra başlar ve güney limana açılan İmparator Hadrianus kapısına kadar devam eder. Söz konusu merkezi yapılar kentin en iyi belgelenen Roma Dönemi kentleşme sürecini yansıtmaktadır. Bu

yapılar içinde Phaselislilerin *nekropolis* yapılarına ilişkin bir arkeolojik kalıntı yer almamaktadır. Yanı sıra yoğun bitki örtüsü ile kaplı olan *akropolis* üzerinde yapılan çalışmalarda, yapı planlarının çıkarılması ve kent haritasına eklenmesi için tüm *akropolis* bölgesi yüzey araştırmaları sınırları içinde taranmış ve yer yer lokal bitki temizliği yapılmıştır. Phaselis'in Arkaik ve Klasik Dönem sürecinin yaşandığı *akropolis* tepeliğinde[42] son yapılan çalışmalar kentte yaşanan Doğu Roma Dönemi'ne[43] ait yapıların da belgelenmesini sağlamıştır. *Akropolis* üzerinde bugün hala kalıntıları görülebilen sur yapısı, güney yönde devam ederek güney limandaki Hadrianus Kapısı'na kadar devam etmekte ve kuzey/kuzeydoğu yönde kentin en küçük limanı olan merkezi limanı da içine almaktadır[44]. *Akropolis* üzerinde şimdiye değin yürütülen bu çalışmalar surların içinde kalan kentin bu bölümünde *nekropolis*le ilişkili olabilecek bir kalıntı olmadığını ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle Phaselis *nekropolisleri*nin yayılım alanlarının *extramural* (yerleşim dışı) bir dağılım göstermesinin yanı sıra merkezi yapıların içinde tekil örneklerle dahi olsa mezar anıtlarına yer verilmediği ortaya çıkmaktadır.

Phaselis *nekropolis*leri kent merkezinin dışında merkezden kuzeye ve batıya doğru uzanan geniş alanlarda yayılım göstermektedir. *Nekropolis* alanlarının kente göre konumlarına bakıldığında; *akropolis*'in ve merkezi yapıların dışındaki, çoğunluğu deniz ya da lagün hatları boyunca devam eden lokasyonlarda *nekropolis*lerin düzenlendiği görülmektedir. Bu alanlar kentteki konumlandırılışına göre kuzeybatı, batı ve kuzeydoğu *nekropolis* olarak adlandırılmıştır. Phaselis *nekropolis*leri yüzölçümleri bakımından oldukça farklı ölçeklere sahiptir ve mezar türlerinin dağılımına bakıldığında homojen bir dağılım görülmemektedir. Her *nekropolis* alanı, mezar çeşitliliği, sayısı ve topografya üzerindeki yayılım haritası ile kendini bir diğerinden ayıran özelliklere sahiptir. Çalışmalar neticesinde elde edilen verilere göre; Kuzeydoğu *nekropolis* 711 mezar anıtı, Kuzeybatı *nekropolis* 104 mezar anıtı, Batı *nekropolis* 34 mezar anıtı barındırmaktadır.

---

42 Tüner Önen, 2008: 15.

43 Phaselis'in Geç Antik Çağ ve Ortaçağ dönemleri ve yapıları hakkında bkz. Mergen, 2015: 277-289; Mergen ve Bilgin, 2016: 123-132; Mergen, 2017: 163-173; Mergen, 2018: 147-159; Phaselis Geç Dönemi hakkında ayrıca bkz. Foss 1994: 42-45.

44 Schäfer, 1981: 53; Tüner Önen, 2008: 68; Phaselis'in MÖ. V. yüzyılda dahi tahkimli bir kent olduğu Kimon'un Phaselis'e saldırısını aktaran Plutarkhos'un metninden öğrenilmektedir, bu aktarıma göre; Kimon Perslere karşı düzenleyeceği sefere katılmayacağını bildiren Phaselis'lilerin kentini ve teritoryumunu harap etmiş ve surlarına saldırılmıştır, Tüner Önen, 2008: 205.

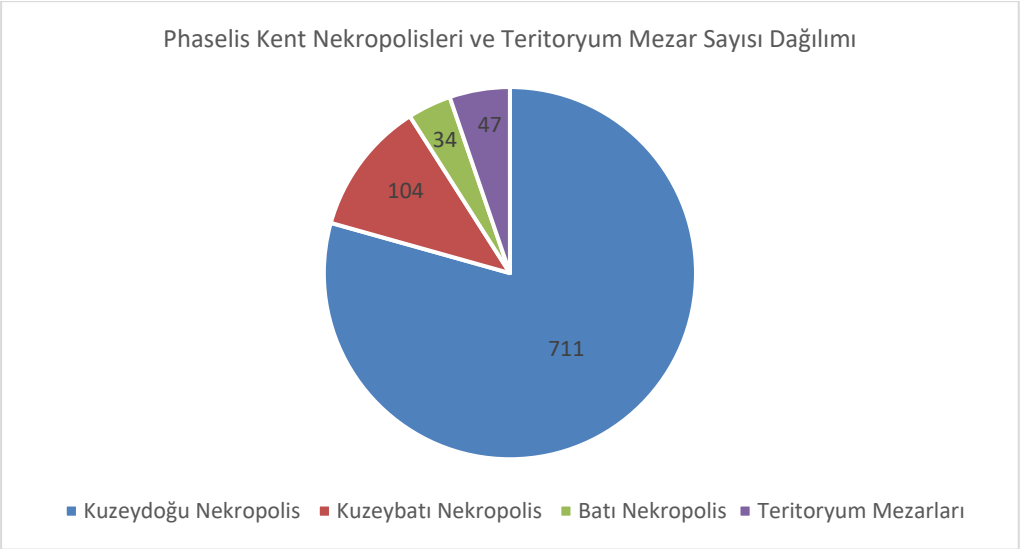

Bu mezarlar tüm *nekropolis*ler içindeki baskın kullanılan türlere göre sıralandığında; 456 lahit, 189 *khamosorion*, 105 *ostothek*, 77 tonozlu mezar, 14 örgü tekne mezar, 4 adet basit kaya mezarı, 2 adet urne, 1 adet kiremit mezar ve 1 adet Klasik Dönem Anıt Mezar yapısı olarak dağılım göstermektedir[45].

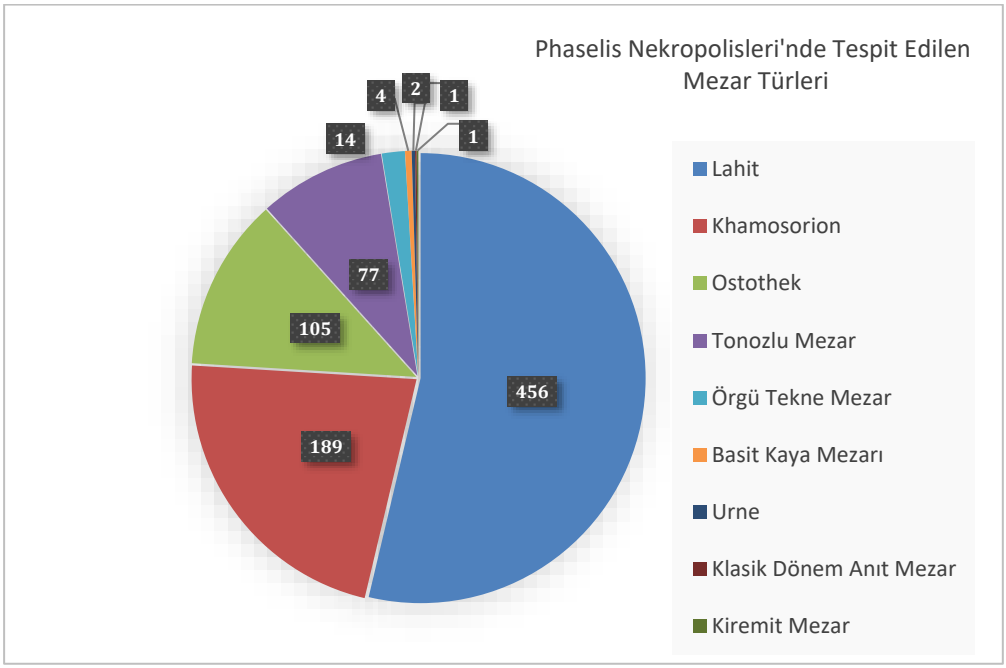

Mezarların yerleştirilişinde genel olarak yön birliğinin gözetilmediği ancak bitişik nizamda düzenlenen lahit ve tonozlu mezar gruplarının aynı yönde konumlandırıldığı görülmektedir. *Nekropolis*ler içindeki topografik yerleştirilişe bakıldığında ise mezarların büyük oranda deniz ve lagüne bakacak şekilde kıyı hatlarında yoğunluk gösterdiği

[45] Kentin gömü alanlarında şimdiye değin kayıt altına alınan mezar sayısının ileride yapılacak kazılar neticesinde artacağına şüphe yoktur. *Nekropolislerin* geniş yayılım alanlarında yamaç eğimlerinden gelen akıntı toprak tabakasının bazı mezarları örttüğü ön görülmektedir.

dolayısıyla denize ve suya nazır bir konumlandırmanın dikkate alındığı görülmektedir. Zira kuzeydoğu ve kuzeybatı *nekropolis*lerinin geniş bir topografyada yayılım göstermesinin başlıca nedeni mezarların kıyı hattı boyunca yerleştirilmek istenmesinden kaynaklanmış olmalıdır. Söz konusu iki *nekropolis* sınırlarında iç kesimlerde de mezarlar mevcuttur ancak genel dağılım haritasında suya nazır konumlandırmanın gözetildiği görülmektedir. Batı *nekropolis*te ise yan yana yerleştirilen 34 adet lahdin tamamı doğu yönde lagün bakışımlı olarak konumlandırılmıştır.

2.1. Kuzeybatı *nekropolis*

Kuzeybatı *nekropolis,* Antalya-Kumluca karayolunun 57. Km'sinde Phaselis Tüneli'nden çıkıldığında kente dönen kavşaktan sonra Phaselis'e inen yolun kenarından itibaren başlamaktadır. Bu noktadan itibaren kent giriş gişesine kadar devam eden 1 km'lik alanda doğu yönde konumlandırılan mezarlar yer almaktadır. Giriş gişelerinden itibaren yolun hem doğu hem batısında dağılım gösteren mezarları kapsayarak kentin kuzey limanı yakınlarına kadar yol boyunca toplamda 2 km devam etmektedir. Söz konusu *nekropolis*in batısı kuzey limandan araştırma istasyonuna kadar lagün kıyı hattı ile sınırlandırılmıştır. Kuzeyde ise yer yer küçük tepeciklerin yer aldığı eğimli bir topografyada dağınık halde bulunan mezarların dağılımı görülmektedir. Kuzeybatı *nekropolis* toplamda 104 adet mezar anıtı barındırmaktadır ve kentin ikinci büyük gömü alanıdır. Bu mezarlar sayıca fazla kullanılan türlerine göre sıralandığında; 78 lahit, 17 *ostothek*, 7 *khamosorion*, 1 kaya mezarı, 1 tonozlu mezar yapısından mezardan oluşmaktadır. Mezarların konumlandırılmasında batı yöndeki lagünün dikkate alındığı ve mezarların lagün suyuna bakışımlı olarak düzenlendiği görülmektedir.

Kuzeybatı *nekropolis*te baskın kullanılan mezar türünü lahitler oluşturmaktadır. Tekne ve kapağın bir arada olduğu ya da eşleştirilebildiği 30 örnek dışında bu mezar grubuna dahil olan kalıntılar *in situ* konumlarından ayrılmış ve oldukça tahrip olmuş durumda arazide yer almaktadır. Lahitler, en: 0.95 m, boy: 2.44 m, yükseklik: 0.77 ile en: 0.69 m, boy: 1.85 m yükseklik: 0.60 m aralığında değişen ölçülerde tespit edilmiştir. Kapak yükseklikleri ise 0.28 ile 0.45 arasında değişmektedir. Lahitlerde *hyposorion* düzenlemesine rastlanmamıştır. Lahit tekne ve kapakları bütünüyle korunmuş durumda olmadığı için araziden yükseliş şekillerine ve *hyposorion* bölümlerine dair veriler kısıtlıdır. Bu durumun esas nedenlerinden biri *nekropolis* içinden geçen modern yol nedeniyle mezarların tahrip olmasıdır.

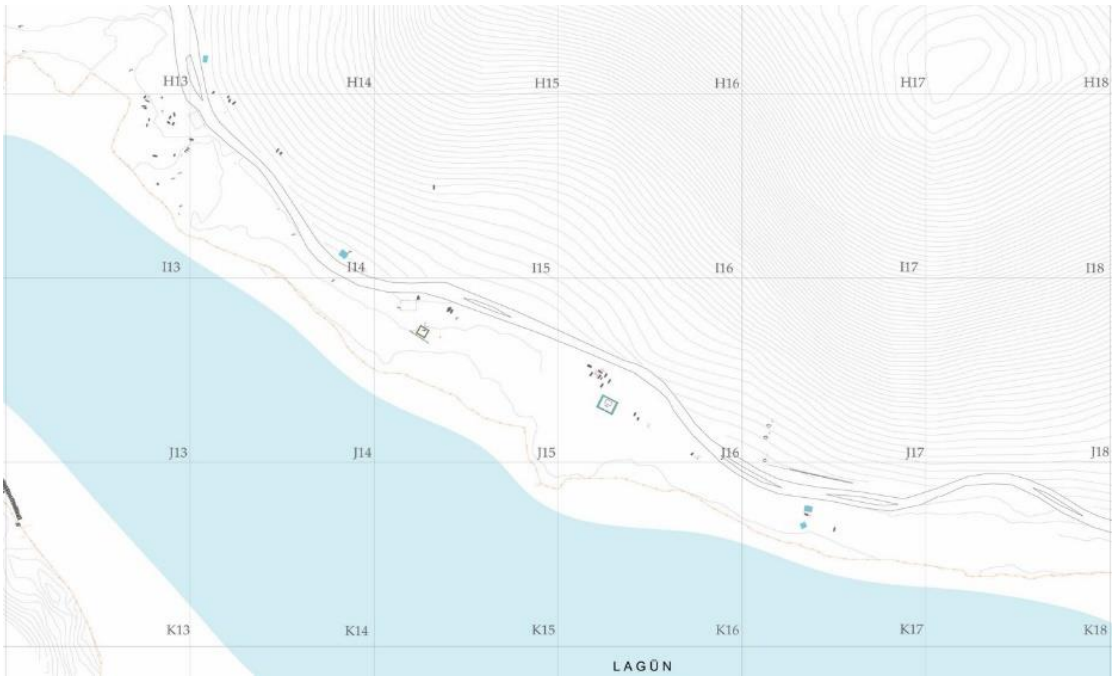

Harita 1. Kuzeybatı *nekropolis* mezarların dağılım haritası

Yanı sıra insan ve doğa kaynaklı tahribat da mezarların korunma durumunu olumsuz yönde etkilemiştir. Söz konusu gömü alanında mezarlar olasılıkla antikçağdan itibaren soyguna maruz kaldıkları için kemik/kül kalıntısı ve mezarların konteks materyalleri hakkında bilgi sağlanamamıştır. *In situ* korunan az sayıda örnekten hareketle, doğu-batı ile kuzeydoğu-güneybatı yönünün dikkate alındığı, böylelikle mezarların yerleştirilişinde lagüne nazır konumlandırmanın dikkate alındığı görülmektedir. Bu mezarların tamamı traverten breşinden üretilmiştir. Antikçağdan günümüze kadar doğal ve beşeri unsurlara maruz kalan taş yüzeyi oldukça tahrip olmuştur ve bozuk bir görünüme sahiptir. Lahitlerde yer yer korunmuş iç ve dış sıva izleri tespit edilebilmektedir. Taşın bozuk yüzeyini örtmek ve mezar yazıtını yazmak için öncelikle yüzeyin sıvanmış olduğu bu izler sayesinde önerilebilir. Zira lahitlerde taş yüzeyine kazınarak yazılmış bir mezar yazıtı örneği bulunmaması sıvalı yüzey üzerine yazının boya ile uygulanmış olması ile açıklanabilir. Kuzeybatı *nekropolis*indeki lahitlerin tekneler açısından çeşitlilik arz etmeyen, kabartma, yazıt veya herhangi bir bezeme unsuru içermeyen, dikdörtgen bloklar halinde tek tip olarak bulunduğu tespit edilmiştir (Lev. 1c). Lahit kapaklarına bakıldığında ise teknelerdeki yalın görünümle bir bütün oluşturacak şekilde, sadeliğin devam ettirildiği, kapakların düz dam formunda monolit bloklar olarak kullanıldığı görülmektedir. Kuzeybatı *nekropolis*inde kapak formu ile farklılık arz eden tek lahit, köşeleri akroterli beşik çatı biçimindeki kapakla örtülen tek örnektir.

Kuzeybatı *nekropolis*te *inhumasyon*un yanı sıra *kremasyon* gömülerin de yapıldığı *ostothek* teknesi ve kapaklara ait olan 18 adet mezar kalıntısının tespiti ile ortaya çıkmaktadır. *Ostothek*ler; bağımsız olanlar ve kayaya oyulanlar şeklinde iki farklı formda bulunmaktadır. Bu gruba dahil olan 11 bağımsız *ostothek* teknesi, 6 düz dam formunda *ostothek* kapağı ve 1 adet kayaya oyulu *ostothek* mevcuttur. Bağımsız *ostothek* teknelerinin 10'u kareye yakın formda, 1'i dikdörtgen ve kaya *ostothek*i ise yuvarlak formdadır. *Ostothek* mezar anıtlarında kayaya oyulmuş *ostothek* haricindeki örnekler *in situ* konumlarında değildir yanı sıra tekne ve kapak birlikteliği gösteren *ostothek* tespit edilmemiştir. Kare *ostothek* teknelerinde ölçüler en az: 0.41 x 0.41 m, yükseklik: 0.50 m, kül haznesi çap: 0.23 m, duvar kalınlığı: 0.08 m ile en fazla 0.70 x 0.70 m, yükseklik: 0.73 m, kül haznesi çap: 0.36 m, duvar kalınlığı: 0.13 m arasında değişen ölçülerde tespit tespit edilmiştir. Kareye yakın dikdörtgen formlu *ostothek*lerde ölçüler en az: 0.49 x 0.38 m, yükseklik: 0.46 m, kül haznesi çap: 0.30 m, duvar kalınlığı: 0.08 m ile en fazla 0.70 x 0.50 m, yükseklik: 0.65 m, kül haznesi çap: 0.36 m, duvar kalınlığı: 0.11 m arasında değişen ölçülere sahiptir. Kuzeybatı *nekropolis*te tespit edilen *ostothek*ler, bezeme unsuru veya epigrafik veri taşımayan yalın düzenlenmiş tekneler ile yine aynı yalın düzenlemeyi devam ettiren düz dam formunda *ostothek* kapaklarından meydana gelmektedir. Tespit edilen düz dam formundaki *ostothek* kapakları: 0.72 x 0.72 ve yükseklik: 0.37 m ile 0.49 x 0.43 m ve yükseklik: 0.35 m arasında değişen kare ve kareye yakın ölçülerde mevcut bulunmaktadır.

Kuzeybatı *nekropolis*te, Antalya-Kumluca karayolunun Phaselis'e dönen kavşağından sonra kente inen yolun doğusunda yükselen tepelik üzerinde ve kuzeyinden geçen ana yola yaklaşık 70 m mesafede bir kayaç üzerinde iki *khamosorion* ile kaya *ostothek*i (3KB.101) yan yana düzenlenmişlerdir. Söz konusu *nekropolis*teki tekil örnek olarak bulunan kaya *ostothek*inin ağız çapı 0.43 m, derinliği 0.34 m ve dip çapı 0.30 m'dir Anakayadan kopan bir kaya kütlesinin üzeri *inhumasyon* gömü için iki *khamosorion* ve *kremasyon* gömü için bir adet yuvarlak kaya *ostothek*i yerleştirilecek şekilde düzenlenmiş ve olasılıkla aynı aile üyelerine ait olan bu mezarlarda yan yana iki farklı gömü yöntemi uygulanmıştır (Lev. 1d).

Phaselis kuzeybatı *nekropolis*inde toplam 7 adet tekneleri kayanın içine oyularak oluşturulmuş *khamosorion* bulunmaktadır. Bu mezarlar anakaya üzerinde düzenlenenler ve anakayadan tıraşlanan bir arkalık bölümüne sahip olanlar (Lev.1e) şeklinde çeşitlilik göstermektedir. *Khamosorion* mezar anıtlarında ölçüler en: 0.44 – 0.51 m arasında ve

boy: 1.67 – 2.26 m arasında değişmektedir. Bu mezarları temsil eden 7 adet örneğin tümü kente girişi sağlayan gişeden önce ve modern yolun doğusunda konumlandırılmıştır. Bu türdeki mezarların düzenlenebilmesi için gerekli olan kayaç yapılara ihtiyaç duyulması nedeniyle mezarlar hem yol hattından hem de lagüne bakışımı olmayan lokasyonlarda düzenlenmişlerdir. *Khamosorion*ların örtülmesinde kullanılan kapaklar, monolit halde bezeme unsuru taşımayan düz dam formunda tek tip olarak bulunmaktadır. Bazı kapakların aynı kayaç üzerindeki iki *khamosorion*u örtecek şekilde büyük masif dikdörtgen bloklar olarak şekillendirildiği görülmektedir.

Kuzeybatı *nekropolis*te bir adet kaya mezarı bulunmaktadır. Mezar kente giriş gişesinin 217 m kuzeybatısında ve modern yolun 50 m kuzeyinde yer almaktadır (Lev. 1f). Anakayadan kopmuş, bağımsız halde duran 3,5 m x 4 m'lik bir kaya kütlesinin güney cephesine oyulmuştur. Mezar odasının ölçüleri 2.25 m x 0.96 m ve yüksekliği 1.20 metredir. Mezarın dış cephesi bezeme ya da figüratif kompozisyon içermeyen oldukça sade düzenlenmiş bir görünüme sahiptir.

Kuzeybatı *nekropolis*te bir adet tonozlu oda mezar yapısı bulunmaktadır (3KB.71)[46]. *Nekropolis* alanını bölerek sahile ulaşan modern yolun 18 m batısında, lagün tarafında yer alan mezar yapısının doğu ve güney duvarları kısmen korunmuş diğer duvarlar zemin düzeyine kadar tahrip olmuştur. Yapı doğu-batı yönünde 9.55 m, kuzey-güney yönünde ise 7.45 m ölçülerinde duvarlara sahiptir. Tonoz taşıyıcı görevi gören güney-kuzey istikametindeki duvarın genişliği 0.92 m, doğu-batı istikametindeki duvar 0.62 m genişliğindedir. Duvarlar küçük moloz taşlardan bol harçlı bir örgüye sahiptir. Mezar odasının korunmuş doğu duvarı 4.10 m, güney duvarın 3.10 m yüksekliğindedir. Güney duvarın iç ve dış yüzlerinde sıva kalıntıları görülmektedir. Yapının içerisinde, üzerinde stel oturtma yuvası açılmış kesme bir blok taş (kireçtaşı) bulunmaktadır. Taşın genişliği 0.66 m yüksekliği 0.22 m'dir. Stelin oturduğu yuva oyuğu, taşın ortasına denk gelecek şekilde sağdan ve soldan 0.26 m içerde başlamaktadır ve 0.15 m x 0.15 m ölçülerinde, stelin oturacağı girinti 0.06 m derinliğindedir. Söz konusu blok taşın altında, 0.38 m boyunda 0.11 m eninde ve 0.04 m derinliğinde dikdörtgen bir oyuntu daha vardır, bu da stel bloğunun sağlam durması için bir zemine oturtulduğunu göstermektedir. Yapının iç zeminine doğru, doğu duvardan 0.80 m, güney duvardan 1.60 m, batı duvardan 3.05 m içeride zeminde bir düzenleme yapılmıştır. Düzgün kesilmiş blok taşlardan oluşan

[46] Gürel, 2016: 290-292.

bu platform, iki sıra blok taştan oluşmaktadır. Dikdörtgen bir sandık şeklindeki bu *hyposorion* bölümü üzerine yerleştirilen lahit ve kapağı tamamen tahrip edilmiştir (Lev. 2a).

2.2. Batı *nekropolis*

Batı *nekropolis*, kent merkezinin kuzeybatısında, gölün hemen batısında yükselmeye başlayan tepeliğin eteklerinde yer almaktadır. Phaselis kent merkezinden gelen ve kuzeye devam eden antik yol[47] batı *nekropolis*in bitişiğinden geçmektedir. Böylelikle güzergahı kullanan herkesin mezarların yanından geçmesi sağlanarak ziyarete ve izlenmeye uygun bir konumlandırmanın dikkate alındığı söylenebilir. Bu gömü alanının doğu sınırını lagün (λίμνη) hattı oluşturmaktadır. Toplam 34 adet lahdin bulunduğu Batı *nekropolis* kentin en küçük gömü alanıdır (Har. 2). Mezarlar, yol terasının hemen altına kot üzerinde kısmen iki sıra halinde peşi sıra yerleştirilen 33 adet lahit ve bu alandan yaklaşık üç yüz metre güneyde bulunan tek bir lahit olarak dağılım göstermektedir[48].

Harita 2. Batı *nekropolis* mezarların dağılım haritası.

Batı *nekropolis* yaklaşık 370 m'lik bir alanı kapsamaktadır. Lahitler topografyanın elverdiği düzende dar yüzleri doğu-batı yönlü gelecek şekilde lagün bakışımlı olarak yerleştirilmiştir (Lev. 2b). Ancak güney kesimde kalan son iki lahit bu diziden biraz daha içeride kalmaktadır. Dar yüzlerin baktığı doğu yön lagün kenarındaki yürüme zemininden yaklaşık 2,5 m yüksek kottadır. Batı *nekropolis*teki lahitler kentin diğer *nekropolis*lerde görülen yalın tekne ve kapak düzenlemesini devam ettirmektedir.

---

47 Lagünün kuzeybatısında uzanan batı *nekropolis* boyunca görülebilen yol kalıntıları, Phaselis'ten Olympos'a giden yolu göstermektedir, Schäfer, 1981: 40, Lev. 4.3; Tüner-Önen, 2008: 74.

48 Gürel, 2016: 282-284.

Lahitler yazıt ya da bezeme unsuru taşımayan yalın görünüm içindedir. Kapaklar da monolit düz dam formunda olmak üzere tüm mezarlarda aynı tipte kullanılmıştır. Lahitlerin ölçüleri 2.52 x 0.94 m ile 1.90 x 0.70 m aralığında değişen boyutlarda tespit edilmiştir. Kapakların ölçüleri ise 0.76 x 2.10 m ile 1.24 x 2.46 m arasında değişiklik göstermektedir. Batı *nekropolis*te gerek boyutları gerekse gömü yatağı düzenlemesiyle farklılık arz eden tek örnek 3B.L15. no'lu mezardır[49]. Tekne en: 1.30 m, yük. 0.68 m kapak en:. 1.30 m, yük. 0.30 m ölçüleriyle dışardan bakıldığında büyük bir lahit mezar olarak görülen ancak içten bir duvar ile ayrılan iki gömü yatağını barındıran düzenleme içindedir. Bu düzenlemeyle uyumlu olarak dışardan düz damlı forma sahip görülen kapak da içten iki ayrı beşik alınlık oluşturacak şekilde işlenmiştir.

Batı *nekropolis*te lahitlerin traverten breşinden üretilmiş olması nedeniyle taş yüzeyindeki gözenekler zamanla açılmış ve oyuklar oluşarak görünümün bozulmasına yol açmıştır. Teknelerin dış duvarlarında yer yer korunagelmiş çakıllı kum ve kireç karışımlı sıva kalıntıları görülebilmektedir. Dış yüzeylerin sıvanması bozuk sathın düzeltilmesi ve sıva üzerine mezar yazıtının yazılması için uygulanmış olmalıdır. Mezarların büyük kısmında yazıtların bulunmaması tekne ve kapakların üzerinin sıvandıktan sonra yazının yazıldığını ve zamanla sıvanın dökülmesi ve aşınması nedeniyle yazıtlar günümüze ulaşmamasıyla açıklanabilir.

Batı *nekropolis*'in kuzey bitiminde, doğu yönde bir duvar kalıntısı Güneybatı – kuzeydoğu doğrultulu ve lahitlerin doğu yöndeki dar yüzlerine paralel uzanan duvar tahribatlı ve eksiktir. Günümüze ulaşan haliyle uzunluğu 8.20 m kalınlığı 0.60 m'dir. Lagün yürüme düzeyindeki korunmuş yükseklik 4.30 m iken dolgu bulunan batı yüzde 3.30 m'dir. Köşelerde daha büyük olmak üzere küçük ve şekilsiz taşlar kullanılarak harçla örülmüş duvarda seramik kırıkları kullanılmamıştır. Duvarın kuzeybatı bitimi doğu yönünde (lagün tarafında) doğuya doğru köşe yaparak dönmektedir. Ancak köşeden sonra uzanan duvar yalnızca 0.30 m uzunluğunda korunabilmiştir. Yıkıntı ve dolgu nedeniyle duvarın diğer tarafında hem güney bitimi hem de köşe görülememektedir. Bu nedenle duvarın bir mekan mı ya da dolguya karşı *nekropolis* ve yol terasını koruma duvarı amaçlı düzenlenmiş istinat duvarı mı olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Duvarın hem yol terasını korumak hem de olası lagün suyunun yükselmesinin mezar ve yola zarar vermesini önlemek amaçlı bir duvar olabileceğini düşünmek daha akla yatkın görünmektedir. Duvar üzerinde kapı, pencere ya da niş gibi mimari detay

[49] Gürel, 2016: 283, fig.4.

görülmemektedir. Duvarın doğuya bakan yüzü lagün toprağının bitimi nedeniyle yoğun bitki örtüsü ile kaplıdır.

Batı *nekropolis* diğer iki *nekropolis*e göre daha küçük yüzölçümü ve yalnızca bir mezarın düzenlemesi hariç çeşitlilik arz etmeyen lahit tipolojisi ile yalın bir görünüm sergiler; fakat buna karşın alanda bulunan yol kalıntıları bu güzergahı kullanan herkesin *nekropolis*in hemen yanından geçmesini sağlayarak ziyarete ve izlenmeye uygun konumlandırılmış olduğunu göstermektedir. Batı *nekropolis* ve kuzeybatı *nekropolis*i lagün ayırmaktadır. Dolayısıyla bu iki gömü alanı suyun iki yakasında konumlandırılmıştır. Kuzeybatı *nekropolis*in kapsadığı alan göz önüne alındığında yer sıkıntısı ortaya çıktığı için batı *nekropolis*in konumlandırılmış olması düşük bir olasılık olarak görülmektedir. Kuzeybatı *nekropolis*te mezar yoğunluğu çoğunlukla öbekler halinde bulunmaktadır ve arada büyük boş alanların olduğu mezarların yerleştirildiği topografik harita üzerinde de belli olmaktadır. Bir diğer husus da batı *nekropolis*te bulunan tekne boyutlarının ve buna bağlı olarak da kapak boyutlarının kuzeybatı *nekropolis* ile kıyaslandığında daha büyük ebatlarda olmasıdır. Bu tespitler ve değerlendirmeler çerçevesinde batı *nekropolis*in kentin diğer gömü alanlarından özellikle ayrı tutulduğu değerlendirilmektedir. Mezarların doğu yönde lagün bakışımlı ve bitişik nizamda konumlandırıldığı bu alan, kent içinde ayrı bir topluluğa ait gömü alanı olarak düzenlendiği izlenimi vermektedir.

2.3. Kuzeydoğu *Nekropolis*

Kuzeydoğu *nekropolis* gerek uzanım alanı gerekse mezar türü ve çeşitliliği ile Phaselis'in en büyük *nekropolis*idir. Kuzey liman koyunun girişinden itibaren başlar ve bu noktadan itibaren Alacasu Koy'unun güney sırtlarına kadar 1.8 km'lik bir alanda yayılım göstermektedir. Bu çalışmanın konusunu oluşturan mezarların büyük kısmı bu *nekropolis*te tespit edilmiştir. Söz konusu alandan elde edilen arkeolojik ve epigrafik veriler ilk olarak Kuzeydoğu *nekropolis*in kullanılmaya başlandığını göstermektedir. Bu verilere göre Klasik dönemden Geç Antik Çağ'a kadar *nekropolis*in kullanıldığı anlaşılmaktadır[50]. Kuzeydoğu *nekropolis*, kuzey liman koyundan itibaren denize sıfır

[50] Kentte, MÖ IV. yüzyıl ile MS III. yüzyıl aralığına tarihlendirilen yazıtlar bulunmaktadır, mezar yazıtlarına ilişkin detaylı bilgi için bkz. Adak vd. 2005, 1-20; Tüner-Önen 2008, 350-360; Tüner-Önen 2015, 19-38; Tüner Önen ve Gürel, 2022: 31-43; Söz konusu gömü alanındaki Geç Antik Çağ'a tarihlenen iki adet *nekropolis* şapeli ve iki anıt mezar yapısı 3KD.ANM3-3KD.ANM4 alanın geç dönemde kullanıldığını ortaya koymaktadır.

noktasında yer alan mezarlarla başlamakta ve yer yer kıyı hattı boyunca ve yer yer kıyıdan 300-400 m içeriye girerek doğuda Alacasu Koyu'na kadar uzanmaktadır. Söz konusu alan kıyı şeridi boyunca devam eden konumu ve Akdeniz bakışımlı mezarları ile öne çıkmaktadır. Kıyı hattında yer alan mezarların bir kısmının kuzey körfezi boyunca dalgaların aşındırması sonucu çökerek denize karıştığı görülmektedir. *Nekropolis*in genel mezar dağılım haritasına bakıldığında, kent merkezine yakın olan mezar öbeklerinde, anıt mezar, tonozlu mezar, lahit, ve *ostothek* türünde mezarlar yan yana veya yakın lokasyonlardaki konumlandırılmalarıyla çeşitlilik arz eden bir *nekropolis* görünümü sergiler. Merkezden kuzeydoğu yönünde ilerledikçe anıt mezar ve tonozlu mezar yapıları artık görülmezler. Kıyı şeridine yakın bir konumlandırmanın devam ettiği görülmektedir ancak mezar türleri *khamosorion, ostothek*, kaya mezarı, lahitler ve örgü tekne mezarlar olarak çeşitlilik göstermektedir.

Kuzeydoğu *nekropolis*in geniş yayılım alanı içinde küçük vadi ve dere yatakları ile yer yer deniz seviyesinden itibaren 50-70 m arasında değişen yükseltilerde falez oluşumları üzerinde mezarlar yer almaktadır. Burada dağılım gösteren mezarların haritası çıkarılmıştır ancak metin içinde konumların anlatılması noktasında bölgesel ayrımın yardımcı olacağı düşüncesiyle kuzeydoğu *nekropolis* A, B, C bölgeleri olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. A bölgesi kuzeydoğu *nekropolis*in başlangıcından itibaren yaklaşık 400 m kuzeydoğu yönde devam eder ve kuzey liman koyunu kapatan ilk burun ve civarındaki mezarları kapsar (Har. 3). A bölgesi kente en yakın mezarları barındırmaktadır ve *nekropolis*in anıtsal mezar yapıları bu bölgede konumlandırılmıştır. A bölgesinde *khamosorion*lar haricindeki tüm mezar türlerinden örnekleri görmek mümkündür. Yanı sıra nekropolis Şapeli I'de A bölgesinde yer almaktadır.

Kuzeydoğu *nekropolis* B bölgesi Mağaralı Koy'a doğru yükselen eğimli topografyanın sırtlarından başlar ve Cennet Koy'una kadar devam eder (Har. 4). Cennet Koyu'na dökülen dere yatağı B ve C bölgelerini ayırmaktadır. B bölgesinin başlangıcından itibaren yükselen tepeliğin ilk düzlüğünde, denizden yaklaşık 60 m yükselikte *khamosorion* tepeliği olarak adlandırılan düz kayalık alan bulunmaktadır. *Nekropolis*in başlangıç noktasına yaklaşık 670 m uzaklıkta bulunan bu tepeliğin üzeri deniz bakışımlı *khamosorion*lar ile kaplanmıştır.

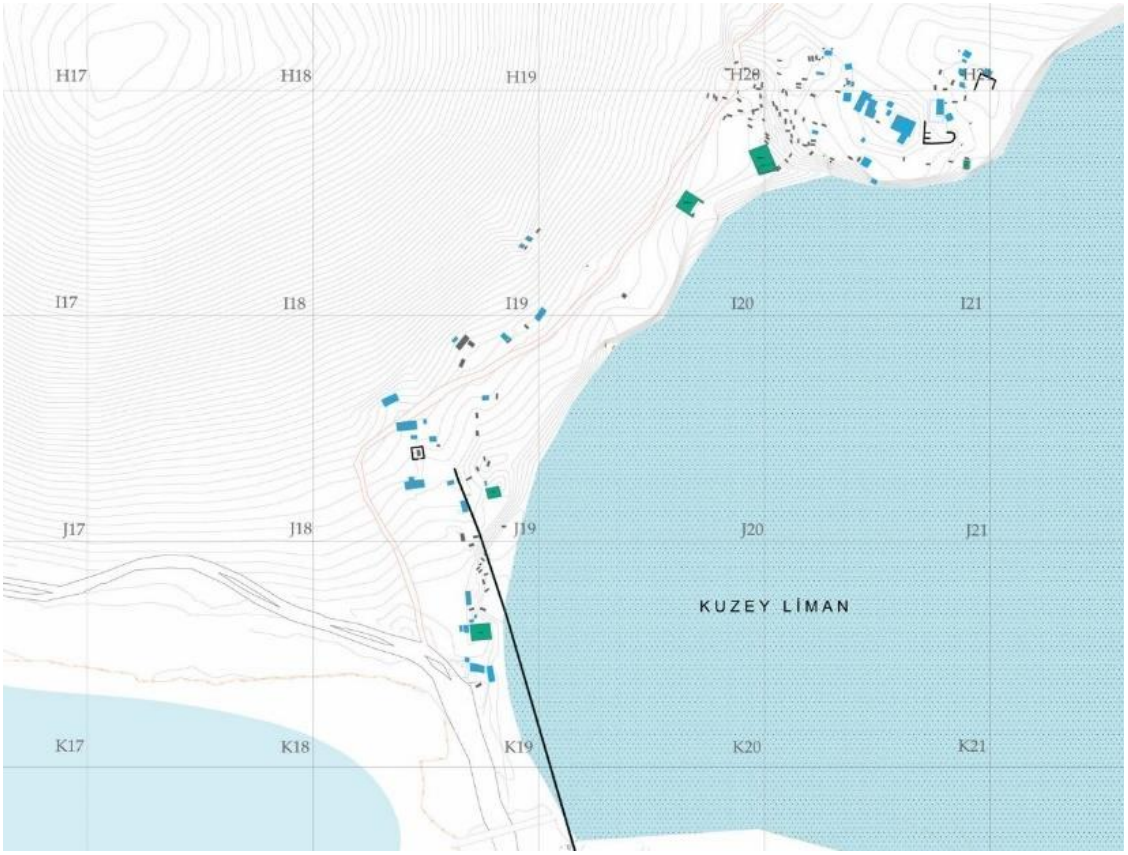

Harita 3. Kuzeydoğu *nekropolis* A bölgesi.

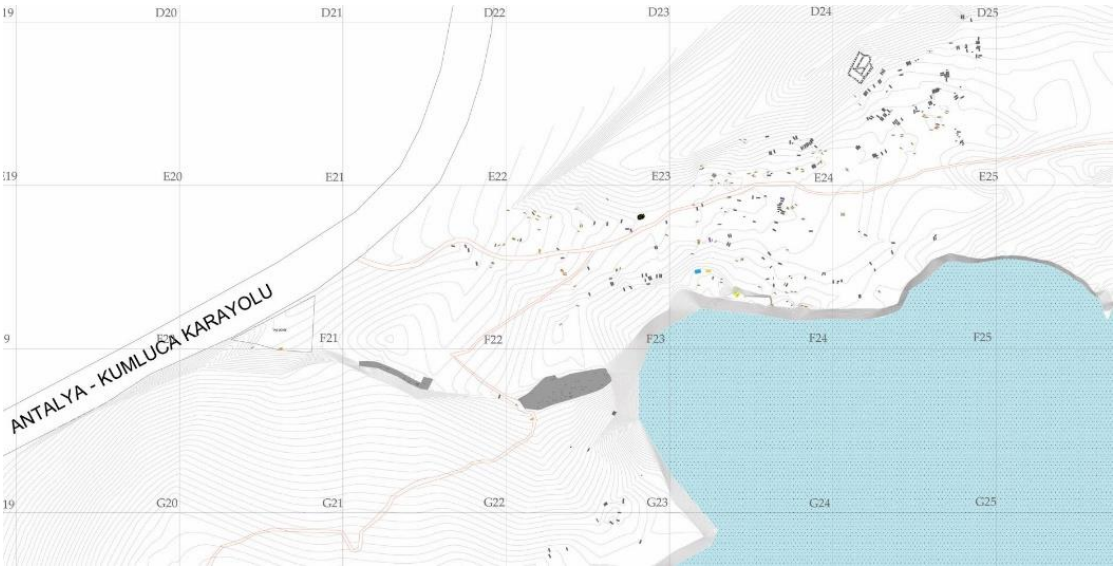

Harita 4. Kuzeydoğu *nekropolis* B bölgesi.

B bölgesinde *khamosorion*, lahit, *ostothek*, örgü tekne mezar ve basit cepheli kaya mezarı türleri ile *nekropolis* şapeli II yer almaktadır. B bölgesi batı yönde yer yer Antalya-Kumluca karayoluna paralel şekilde devam etmektedir. Bu bölgede nekropolis içinden geçen antik çağ patika yollar izlenebilmektedir. C Bölgesi kuzey liman koyunun başlangıcından yaklaşık 1500 m sonra görülen vadi oluşumunun denizle buluştuğu yerde Cennet Koy'undan itibaren başlar ve bu bölgede yükselmeye başlayan topografyanın

güney yamacı boyunca devam ederek Alacasu Koy'una bakan düzlükte konumlandırılan mezarları kapsamaktadır (Har. 5). Yan yana bitişik nizamda konumlandırılan çoklu lahit grupları ve lahitler ile yan yana düzenlenen dörtgen formlu *ostothek*ler ile *khamosorion* türünde mezarlar C bölgesinde görülmektedir. Kuzeydoğu *nekropolis*in son mezarlarını kapsayan bu bölgede mezar türü çeşitliği azalmaktadır. Bölgenin Alacasu Koy'una bakan düzlüğündeki mezarlar deniz bakışımlı olarak ve güney yamaca bakan mezarları ise olasılıkla antik çağda akan bir dere yatağının olduğu vadiye bakar vaziyette konumlandırılmıştır.

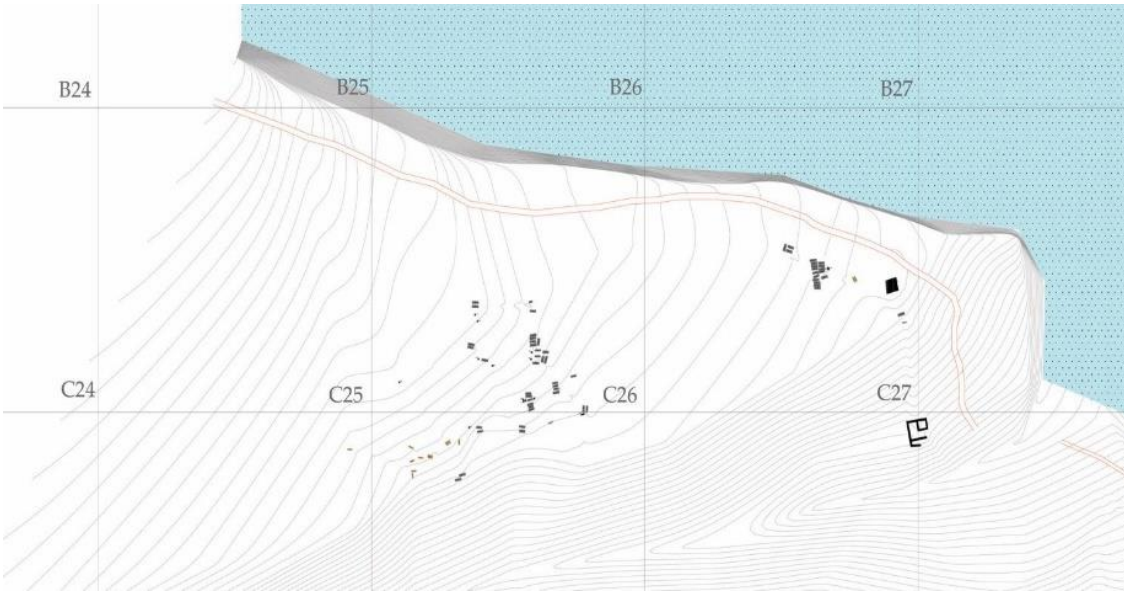

Harita 5. Kuzeydoğu *nekropolis* C bölgesi.

Kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilen mezarlar baskın görülen türlere göre sıralandığında; 344 lahit, 182 *khamosorion*, 88 *ostothek*, 76 tonozlu mezar, 14 örgü tekne mezar, 3 basit cepheli kaya mezarı, 2 *urne* ve 1 adet kiremit mezar ve 1 adet Klasik Mezar yapısı olmak üzere toplamda 711 adet mezar anıtı tespit edilmiştir. Mezar öbekleri arasında bağlantıyı sağlayan patika yollar eskiçağdan günümüze kullanılagelmiştir. Söz konusu *nekropolis* geniş yayılım alanı ve mezar çeşitliliği ile öne çıkmasına karşın mezarların figüratif şeması ve epigrafik veriler açısından oldukça az veri sunmaktadır.

Kuzeydoğu *nekropolis*in sınırları içinde mezar anıtları haricinde yapılar ve arkeolojik kalıntılar da tespit edilmiştir. Bu yapılar, kuzeydoğu *nekropolis*in başlangıç noktasında yer alan ve mevcut kalıntılara bakılarak hamam olduğu değerlendirilen

nekropolis hamamı[51], iki adet *nekropolis* şapeli[52], kuzeydoğu *nekropolis* içinden Phaselis hidrografi sistemine ait olan *aquaeductus*'un duvarı, su yoluna ait çok sayıda künk kalıntısı ve su rezervuarının[53] yanı sıra *nekropolis* içinden geçen antik dönem yol güzergahları ile taş ocağıdır. Kuzeydoğu *nekropolis*in içinde konumlandırılan bu yapılar gömü alanı içindeki konumları, alanla ilişkileri ve işlevleri açısından ve *nekropolis* barındırdığı tüm yapıların bilinir olması için aşağıda için kısaca ele alınmaktadır.

Kuzeydoğu *Nekropolis* Hamamı

Kuzeydoğu *nekropolis*'in başlangıcında tapınak planlı mezar anıtının kuzeyinde ve hemen bitişiğinde konumlandırılan yapının hamam yapısı olduğu değerlendirilmektedir ancak net verilere ulaşabilmek için yapıyı büyük oranda örtmüş olan moloz dolgunun kaldırılması ve planının ortaya çıkarılması gerekmektedir (Lev. 2c). Phaselis'in modern çağdaki keşfinden sonra kentte yapılan epigrafi ve haritalandırma çalışmalarında bu yapıdan söz edilmediği görülmektedir. Bu durumun nedeni, kentin *nekropolis*lerinde şimdiye değin sistematik bir çalışma yürütülmemiş olmasından kaynaklanıyor olmalıdır. Zira *nekropolis* hamamı da kuzeydoğu *nekropolis* içinde konumlandırılmış olduğu için ölü gömme alanıyla ilişkili görülmüş veya mezar anıtları arasında fark edilmemiş olabilir. *Nekropolis* hamamı 22,41 x 10,96 m ölçülerindedir ve toplam 245,61 m2'lik bir alana sahiptir[54]. Söz konusu yapıda devşirme olarak kullanılan yivli sütunlar Hellenistik Tapınak yapısındaki sütunlar ile uyumludur. Yapının sağlam kalan duvarlarında 3 adet niş bulunmaktadır. Phaselis'te belgelenen hamam yapılarına bakıldığında; *akropolis* hamamı, küçük hamam ve büyük hamam yapıları ile su kemerleri ile merkezi liman arasında konumlandırılmış olan, kesin olmamakla birlikte hamam olarak değerlendirilen 2M6 no'lu yapısı yer almaktadır. *Nekropolis* hamamı ile kentteki hamam sayısı 5'e çıkmaktadır. Phaselis'in bir liman kenti olarak öne çıkan yerleşim yapısı düşünüldüğünde birden çok hamamın inşa edilmesi benzer liman kentlerinde[55] de görülen bir düzenleme

---

51 Arslan ve Tüner Önen, 2019d: 252-253.

52 *Nekropolis* Şapeli I ve II olarak adlandırılan bu yapılardan II no'lu Şapel yapısında Y. Mergen tarafından ön değerlendirme çalışmaları yapılmıştır, bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2018a: 296-297.

53 Phaselis hidrografi sistemi hakkında detaylı bilgi için bkz. Tüner Önen ve Akçay, 2014: 279-292; Kürkçü, 2016: 103-121.

54 Arslan ve Tüner Önen 2019d. 452-453. Phaselis Küçük Hamamı ve Latrina yapısı Ç. Öner tarafından yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır. Küçük hamam ve diğer hamam yapıları için bkz. Önen, 2019.

55 Patara'da dört hamam yapısı bulunmaktadır, bu hamamlardan Liman Hamamı, iç limanın hemen doğusundaki konumu ile Phaselis *nekropolis* hamamı ile benzer konumlandırılmıştır. S. Erkoç, Patara

olmakla birlikte söz konusu Phaselis hamamlarının aynı dönemlerde işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli olan su ihtiyacının karşılanması çok mümkün görünmemektedir. Bu nedenle *nekropolis* hamamı olasılıkla diğer Roma Dönemi hamamlarının kullanım görmediği bir dönemde inşa edilmiş olabilir. Phaselis'in MÖ 77 yılında *ager puplicus* olarak toprak kaybetmesi nedeniyle başlayan ekonomik sıkıntılar, MS I. yüzyıl sonu ve II. yüzyıl itibariyle Roma İmparatorluk Dönem'i yapılarının yükselemeye başlamasıyla daha refah bir dönemin yaşandığı izlenimi vermektedir[56]. Fakat MS III yüzyıl sonu ve IV. yüzyılın başlarında Lykia ve Pamphylia'da artan Isaurialı barbar akınlarının saldırıları ve deniz korsanlarının kenti tehdit etmeye başlamasıyla, kentin tarihsel sürecindeki bir gerileme döneminin başlamış olduğu görülmektedir[57]. Bu sürecin devamında V. yüzyılda *polis* düzeni oldukça küçülmüştür. Attaleia'nın bu dönemde önem kazanması ve Phaselis içindeki lagün suyunun seviyesindeki azalma ile lagün toprağının bataklık haline dönüşmeye başlaması kentin küçülen yerleşim düzeninde rol oynamış olmalıdır. Bu etkenlerin yanı sıra Lykia Bölgesi'ni büyük zarara uğratan MS. 529 yılında meydana gelen depremde Phaselis'te hangi yapıların ne oranda etkilendiğini bilmemekle birlikte depremin kent merkezindeki hamam ve diğer kamu yapılarında yıkımlara veya zarara neden olmuş olabilir. Phaselis'in küçülme ve gerileme devri olarak görülen MS IV-V. yüzyıllarda *akropolis*te konumlandırılan bazilika yapıları ve Tetragonal Agora'ya eklenen kent bazilikası yapıları Geç Antik Çağ'da kentin mimari dokusunu ve görünümü değiştiren yapılaşma örnekleri olarak gösterilebilir. Kuzeydoğu *nekropolis*in girişindeki *nekropolis* hamamı da bu yapılar ile çağdaş olarak geç antik çağda inşa edilmiş ve kullanılmış olmalıdır. Zira mevcut hal planı Geç Roma Dönemi'nden Erken Doğu Roma Dönem'ine geçişteki hamam planlarıyla benzeş-mektedir (Lev. 2c-d). *Nekropolis* hamamının duvarlarında görülen kaide parçaları, hamamın hemen güney bitişiğindeki tapınak planlı anıt mezarda kullanılan kaideler ile uyumludur. Bunun yanı sıra yapıda yan yana dizilerek çok sayıda Dor düzenindeki yivli sütun parçaları da kullanılmıştır. Bu tespitler ışığında anıt mezarın MS III. yüzyıla tarihlenmesi ve mezara ait mimari parçaların ve bir tapınağa ait olduğu düşünülen yivli sütun tamburlarının *nekropolis* hamamında kullanılmış olması, değişen inanç sistemiyle

Liman Hamamı'nın özellikle kente gelen tüccarlar ve denizciler tarafından kullanılmış olduğunu belirtmektedir, bkz. Erkoç, 2018: 239-258. Myra'nın Limanı Andriake bulunan iki hamamdan Doğu Hamamı'nda Roma Dönemi ve Doğu Roma evreleri tesit edilmiştir bkz. Çevik-Bulut 2014, 221-262.

56 Tüner Önen, 2008: 176.

57 Tüner Önen, 2008: 184-187: Arslan ve Tüner Önen, 2016: 302-303.

birlikte tapınaklara olan inancın kaybolduğu ve yerini Hıristiyanlığa bıraktığı dönemde inşa edilmiş olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Phaselis geç antik dönemde önemli bir liman kenti olarak varlığını sürdürmüş ancak kamu binalarının neredeyse tamamı dönüştürülmüş ya da hizmet ettikleri kamu görevleri durdurulmuş görünmektedir[58]. *Nekropolis* hamamı su kemerlerinin bitişiğinde konumlandırılmasıyla da suyun hamama yönlendirilmesi açısından da elverişli bir konumda bulunmaktadır. Bu tespitler ışığında *nekropolis* hamamının, kentin Roma Dönemi hamamlarının hizmet vermediği bir dönemde yapıldığı ve kullanım gördüğü değerlendirilmekte ve inşa dönemi için MS V. yüzyıl önerilmektedir. Phaselis *nekropolis* hamamı mevcut hali ile yapılan tespitler ışığında Andriake Doğu Hamamı[59] ve Kibyra Geç Antikçağ Hamamı[60] ile uyumlu plan özellikleri göstermekte olup ileride yapılacak çalışmalar benzer örnekleri ile karşılaştırmalar yapmak ve dönemsel kullanım aralığının belirlenmesi, mimari özellikleri ve halkın kullanımına dair bilgilere ulaşılmasını sağlayacaktır.

Kuzeydoğu *Nekropolis* Su Yolu Kalıntıları

*Nekropolis*in içinden geçen *aquaeductus* güzergahı kalıntıları kent merkezinden gelen kemerli su yolunun kuzey istikametinde devam ettiğini göstermektedir. Tahtalı Dağ istikametinde Phaselis'e su sağlayan kaynaklar Tahtalı Dağ'a çıkan teleferik yapısının hemen arkasından başlayarak yer yer tahribata uğramakla birlikte belirli ölçülerde kentin kuzey limanına kadar takip edilmiştir[61]. *Aquaeductus*un kuzeydoğu *nekropolis* içindeki kalıntılarının yamaçta sonlandığı bölümden itibaren, Phaselis Kuzey Yerleşimi/ Hellenistik Yerleşim olarak adlandırılan güçlü bir tahkimat yapısı gösteren iskan alanına doğru devam eden su aktarım sistemi ve arazide tespit edilen su künklerine ait seramik kalıntılar sayesinde takip edilebilmektedir[62] Su teminine ilişkin bu tespitler sayesinde *aquaeductus*a sadece Tahtalı Dağ'dan değil, aynı zamanda Kuzey Yerleşim'in kuzeydoğu ve güneydoğu eteklerindeki mağaralardan ve Alacasu istikametinde bulunan su rezervuarı gibi alanlardan da su temin edildiğini göstermektedir[63]. Phaselis su teminine ait olan düzenlemelerden bir diğeri yine *nekropolis* içinde bulunan su rezervuarıdır. Bu

58 Foss, 1994, 44-45.

59 Çevik ve Bulut, 2014: 221-262.

60 Özüdoğru ve Tarkan, 2018: 175-210.

61 Arslan ve Tüner Önen, 2015a: 72-73.

62 Tüner Önen ve Akçay, 2016: 280-281, Fig. 2-4.

63 Phaselis hidrografi sistemi hakkında detaylı bilgi için bkz. Kürkçü, 2016: 103-121.

düzenleme dere vadisi doğrultusunda bir tünel şeklinde yaklaşık 40 m. boyunca uzanmaktadır. Yer yer ana kayadan düzeltilerek şekillendirilmiş tünelin içinde sarkıt ve dikitler oluşmuştur. Yapıya inmek için anakayadan düzenlenlenen yaklaşık 0.60 m genişliğinde ve 3 sıra halindedir merdiven düzenlemesi yapılmıştır[64]. Yapının hemen kuzeyinde uzanan bir vadi yatağından dere akmaktadır. Güneyinde ise kuzeydoğu *nekropoli*se ait *khamosorion*lar ve lahitlerden oluşan yaklaşık 100 m'lik bir teras mevcuttur.

Kuzeydoğu *Nekropolis*'ten Geçen Yol Güzergahları

Eskiçağ kentlerinde *nekropolis*ler genel olarak merkezi yapıların dışında ve yol güzergahları üzerinde kalır ve kente doğru uzanan yol güzergahlarından bazıları gömü alanlarının içinden geçerek kente ulaşırdı. Bu durum Phaselis açısından da benzer özellikler taşımaktadır. Kentte yürütülen yol güzergahları çalışmaları kapsamında tespit edilen iki ana yol güzergahının *nekropolis*ler içinden geçtiği tespit edilmiştir. Bunlardan biri deniz kenarından -genellikle topografyaya uygun olarak-, kuzeydoğu *nekropolis*in içinden ilerleyen 'Phaselis-Çamyuva arası Sahil Yolu: Kuzey Yolu'; diğeri ise yer yer kuzeybatı *nekropolis*inin içinden geçerek Çamyuva istikametine doğru giden 'Phaselis-Çamyuva arası Kuzeybatı Yol Güzergahı' olarak adlandırılmıştır[65]. Hellenistik Yerleşim'deki kapıdan inen merdivenlerden sonra kuzeydoğu *nekropolis*in içinden geçerek bir kolu kente, diğer kolu ise Alacasu istikametine doğru ilerleyen yol yer yer takip edilebilmektedir[66]. Kuzeydoğu *nekropolis* içinden geçen antik güzergahların yer yer mezar öbekleri arasından ilerlediği ve bazı alanlarda güzergah genişliğinin 3 m'ye kadar ulaştığı tespit edilebilmektedir. Kent *khora*'sındaki ulaşım ağına ilişkin tespit edilen önemli verilerden biri antik kaynaklardaki aktarımlardan bilinen İskender'in izlediği yol güzergahının bulunmasıdır. MÖ 333 Phaselis'te konaklayan İskender'in izlediği yolun bir bölümü Alatepe eteklerinden Tekirova yönüne doğru takip edilebilmektedir. Yol güzergahının bir bölümünde doğu-batı istikametinde 1 km boyunca devam eden 0.80 – 1.05

64 Tüner Önen ve Akçay, 2016: 282, fig. 6.

65 Phaselis'in yakın hinterlandı ve diğer yerleşimlerle olan bağlantısını sağlayan ulaşım ağının tespiti çalışmalarında kentin kuzey limanından itibaren kuzeydoğu *nekropolis* alanı boyunca İnceburun, Cennet Koyu olarak adlandırılan koy ve Karaburun istikametinden Alacasu'ya oradan da Sarıören Tepesi üzerinden Çamyuva'ya doğru ilerleyen güzergahlar hakkında bkz. Arslan, 2018: 29 vd; Arslan ve Tüner Önen, 2014: 293.

66 Bayburtluoğlu, 2004, 81 vd.

m genişliği arasında ve 1 m yüksekliğe sahip tahkimat duvarı ve yer yer kule yapıları ile kontrollü geçiş sağlayan iki kapı kalıntısı yer almaktadır[67].

Kuzeydoğu *Nekropolis* Şapelleri

Kuzeydoğu *nekropolis*te iki adet şapel yapısı tespit edilmiştir. *Nekropolis* Şapeli I kuzey liman koyunun başlangıç noktasının yaklaşık 410 m kuzeydoğusunda, deniz kıyısı hattından yaklaşık 70 m içerde doğu batı yönünde konumlandırılmıştır (Lev. 2e). Kuzey yönde **3TM.63-66** ile batı yönde **3TM.73-77** no'lu tonozlu mezarlar ile aynı öbek içinde yakın konumlandırılmış olup bunlar dışında *nekropolis*in bu bölümünde lahit, *ostothek* ve **3ANM.5** no'lu anıt mezar yapısı da bulunmaktadır. *Nekropolis* Şapeli II kuzey liman koyunun yaklaşık 960 m kuzeydoğusunda Cennet Koyu'na bağlanan vadinin güney yamacında, deniz seviyesinden yaklaşık 18 metre yukarıda yer almaktadır[68] (Lev. 2f). Doğu yönde vadiye bakan eğimli bir topografya üzerinde inşa edilmiştir. Şapel yapısının güneydoğusunda 72 adet lahit, 18 *khamosorion*, 18 adet bağımsız *ostothek*, 2 adet kaya *ostothek*i, 1 adet örgü tekne mezar bulunmaktadır. Bu mezarlar II no'lu *nekropolis* şapelinin hemen doğusundan itibaren başlamakta ve mezar öbekleri halinde *nekropolis* içinden geçerek Cennet Koyu istikametinde devam eden patika yolun yakınlarına kadar dağınık halde bulunmaktadır. Şapelin yönü doğu batı aksına dönük olsa da kuzeydoğu-güneybatı olarak tam yön tayini yapılmaktadır. Şapel 5.20 x 11.50 m'lik ölçülere sahiptir. I ve II no'lu *nekropolis* şapelleri ölçek ve plan şeması açısından yakın özellikler göstermektedir. Yapıların ikisi de tonoz örtü sistemine sahiptir ve duvarları moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. Söz konusu yapılarda kazı çalışmaları yürütülmemiş olması nedeniyle, şapellerin ibadet alanı işlevinin yanı sıra içinde gömü de yapılan mezar amaçlı kullanılan yapılar olup olmadıkları hakkında şu an için bilgimiz bulunmamaktadır. Yanı sıra duvar resimleri ve varsa mozaik döşemleri ile yapının tüm bölümlerinin işlevleri bilinmemektedir. Phaselis *nekropolis* şapelleri Geç Antik Çağ'ın erken evrelerindeki görülen ve *bazilikal tip* olarak adlandırılan, doğu-batı yönünde konumlandırmanın dikkate alındığı, en az üç neften oluşan ve orta nefi diğer neflerden büyük olan mimari plan şeması ile uyumlu plan özellikleri göstermektedir[69]. Ön değerlendirmeler ışığında MS V. yüzyılda inşa edildiği ön tespitler ışığında söylenebilir. Phaselis *nekropolis*

---

67 Phaselis yol sistemleri hakkında bkz. Arslan vd., 2012: 228; Arslan 2018.

68 *Nekropolis* Şapellerinden II no'lu şapel üzerinde Y. Mergen tarafında 2018 kazı sezonunda belgeleme çalışmaları yürütülmüştür, bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 56-57.

69 Koch, 2015: 39-41.

şapellerinin yaklaşık 2 km aralıklarla yerleştirildiği ikisinin de kentin uzağında fakat yoğun mezar anıtlarının bulunduğu bölgelerde konumlandırıldığı görülmektedir[70]. Bu yapılar Phaselis'te bir Hıristiyan toplumun varlığını ve *nekropolis*in Geç Antik Çağ'da kent sakinleri tarafından kullanıldığını ortaya koymaktadır. Ancak şapellerin bulunduğu bölgelerde mezarların değişikliğe uğramamış olması Hıristiyan toplumun da mezarları mevcut halleriyle kullanmış olduklarını göstermektedir. II no'lu *Nekropolis* Şapeli'nin bulunduğu vadinin kuzeydoğusundaki yamaçta bir başka yapı daha belgelenmiştir[71] (Lev. 3-a). Söz konusu yapı Cennet Koyu'ndan yükselmeye başlayan topografyanın yamacında ve deniz bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. Yapı iki oda ve bir avludan oluşan basit plana sahiptir. Duvarlarda farklı dönem özellikleri gösteren iki adet örgü sistemi kullanılmıştır; moloz taşlar ve kireç harcı kullanılarak örülen avlu duvarı ve kesme taşlar ve harç ile örülen oda duvarları. İlk değerlendirmeler ışığında duvarlarda kullanılan malzeme ve örgü tekniği ile yapı odaları Geç Roma Dönemi'ne, avlu duvarı ise gerek malzeme tipi gerekse de örgü tekniği nedeniyle daha Geç Antik Çağ'ın ilk evrelerine tarihlenebilir. Zira yapının bulunduğu topografyada hemen karşı yamacında yer alan II no'lu *nekropolis* şapeli bu bölgede Geç Antik Çağ'da yapı faaliyetlerinin olduğunu göstermektedir. Kuzeydoğu *nekropolis*in C bölgesi içindeki bu alanda topografya üzerinde dağınık halde bulunan lahit, *ostothek* ve *khamosorion* türündeki mezar anıtları haricinde yapı kalıntısı yer almamaktadır. Avlulu yapının ne amaçla kullanıldığı konusunda bilgi sahibi olmamakla birlikte mevcut plan özelliklerine ve yamaç üzerindeki konumuna bakılarak kuleli bir yapı olabileceği değerlendirilmektedir. Oldukça basit planlı olarak tasarlanan yapının bir avlu ve iki odadan oluşan mekan düzenlemesi ve yapının çok katlı oluşu küçük bir kuleli konutla ilişkilendirilebilir. Bulunduğu eğimli topografya üzerinde Cennet Koyu'na ve deniz bakışımına sahiptir ancak kent merkezindeki ve *khora*'daki diğer kuleleri gören bir konumda değildir. Bu nedenle yapının kullanım amacı net olmamakla birlikte mevcut mimari özellikleri ve konumuna bakılarak hem savunma hem depolama hem de yaşam alanı olarak kullanım gören ve teritoryum sınırlarında farklı ölçeklerde örneklerine rastladığımız kuleli yapılar ile benzer işleve sahip olduğu söylenebilir.

---

70 Phaselis'in batı sınır komşusu Olympos'ta *nekropolis*ler içinde kilise yapısı tespit edilmiştir bkz. Uğurlu, 2006, 33-34; Nekropolis kiliseleri için ayrıca bkz. Anemurium (Rosembaum, 1971: 31-32).

71 Cennet Koyu'ndaki yapı üzerinde Y. Mergen ön değerlendirme çalışmaları yapmıştır, Bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2018a: 297, Fig. 5.

Harita 6. Phaselis Mezarlarının Topografik Harita Üzerindeki Dağılımı

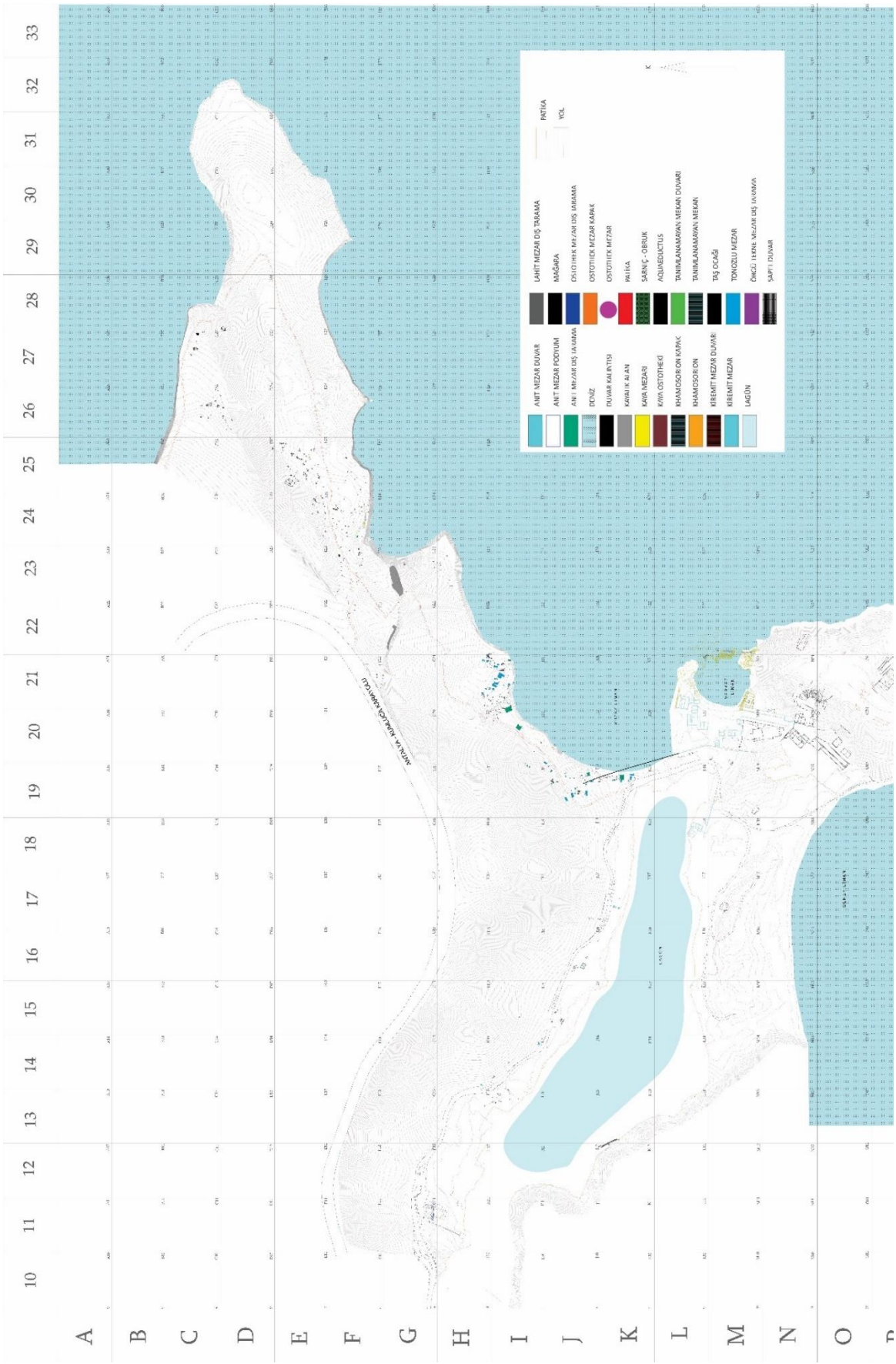

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
PHASELIS MEZARLARI

3.1. Lahit

Phaselis kent *nekropolis*lerinde baskın kullanılan mezar türünü lahitler oluşturmaktadır. Kentin kuzeydoğu *nekropolis* 344 adet, kuzeybatı *nekropolis* 78 adet ve batı *nekropolis* 34 adet olmak üzere merkez *nekropolis*lerde lahit türünde mezar anıtları 456 adet örnekle temsil edilmektedir. Phaselis teritoryumunda ise 34 adet lahit şimdiye kadar yapılan çalışmalarda tespit edilmiştir. Teritoryum mezarları toplam 47 adet mezarı içermekte olduğu için teritoryum sahasında da baskın kullanılan mezar türü olarak lahitler öne çıkmaktadır.

Phaselis kentinin baskın lahit tipolojisini yansıtan görünüm iki ana unsurdan oluşur; yalın dikdörtgen bir lahit teknesi ve düz dam formuna biçimlendirilmiş monolit bir kapak. Bu iki unsur ile düzenlenen lahit grubu kentin karakteristik lahit tipolojisini temsil etmektedir. Phaselis lahitlerinde çok basamaklı bir alt yapı/tek basamaklı alt yapı ve alt mezar odası *hyposorion* yapısını taşıyan örnekler bulunmaktadır. Ancak bu alt yapılara sahip olan lahitler sayıca küçük bir grubu oluşturduğu için Phaselis'in karakteristik lahit tipolojisini temsil etmezler. Lahit kapaklarında ise karakteristik formu düz dam şeklinde düzenlenen monolit dikdörtgen kapaklar oluşturmaktadır. Düz dam formu dışında kapaklar; semerdamlı, beşik çatılı ve klineli kapaklar olarak çeşitlilik göstermektedir. Beşik çatılı ve köşe akroterli kapakların erken dönem formu olarak değerlendirilen, kapağın merkez noktasında çok hafifçe yükselen oldukça hafif beşik formu verilen kapaklar da akrotersiz alçak beşik çatı olarak alt grup içinde incelenmişlerdir. Phaselis lahitlerinin üretildiği yapı taşı, kent içindeki ocaklardan elde edilen traverten breşidir[72], breş haricinde yine yerel taşlar arasındaki kireç taşı[73] ve konglomera türünde yapı taşlarına *nekropolis*ler içinde rastlanmaktadır.

---

[72] Phaselis yerel taş ocağı ve traverten breşinin üretim kapasitesi ile kentte kullanıldığı yapılar için bkz. bkz. Öner, 2020: 13-28.

[73] Lahit yapımında kumtaşı, kireç taşı, mermer, granit, porfir, traverten (pamuktaş), bazalt gibi çeşitli türlerde taşların kullanıldığı görülmektedir. Bunlar arasında yaygın kullanılan kireç taşıdır. Taş türleri dışında kurşun, bronz, ahşaptan yapılan çemberli/alçı kabartmalı örneklerin yanı sıra pişmiş topraktan üretilen lahitler bulunmaktadır, bkz. Koch, 2001: 16-25.

Bu tespitler ışığında Phaselis kentinin lahitleri tipolojik olarak 4 ana başlık altında toplanmaktadır. Bu tipolojiyi belirleyen ana unsur olarak lahit kapakları kullanılmıştır. Bunun nedeni lahit teknelerinin yalın görünümleri ve araziden yükseliş şekillerinde çeşitlilik arz etmemesi ancak farklı tipolojide kapakların kullanıldığı mezarlarda alt yapı elemanlarının basamaklı veya *hyposorion*lu olarak düzenlenmiş olmalarıdır. Farklı kapak biçimleriyle ayırt edilen lahit gruplarında, tek ya da çok basamaklı alt yapı ve/veya alt mezar odası *hyposorion* yapısını taşıyan örneklerin yanı sıra farklı kapaklara sahip olup doğrudan düzleştirilen toprak zemin üzerinden yükselen lahitler de bulunmaktadır. Bu veriler ışığında Phaselis lahitleri; 1. Düz damlı lahitler, 2. Beşik çatılı lahitler, 3. Semerdamlı lahitler ve 4. Kline kapaklı lahitler olarak tipolojik olarak 4 başlık altında toplanmaktadır.

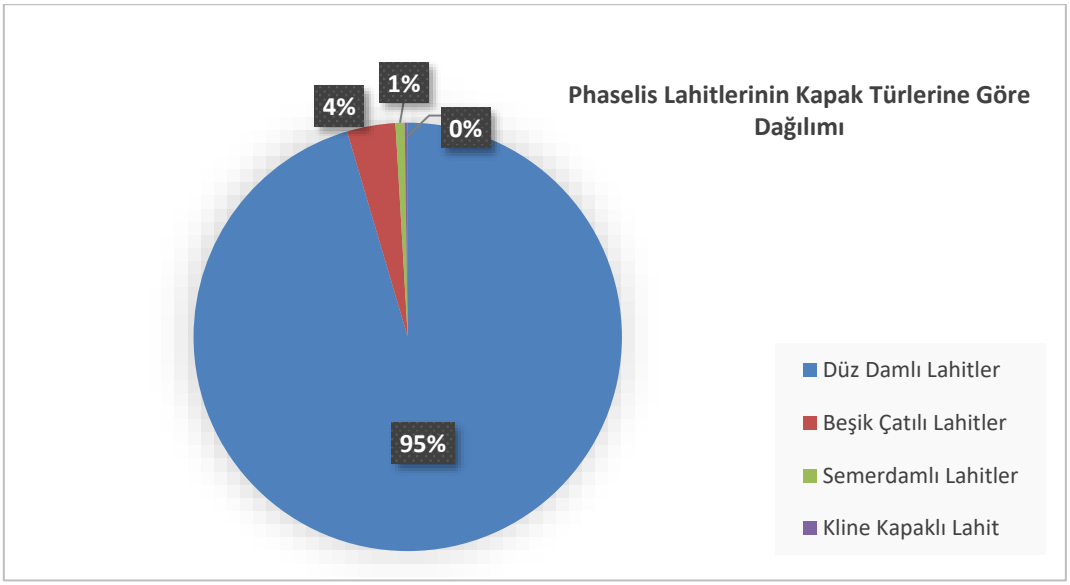

Phaselis lahitleri *nekropolis*ler içindeki baskın mezar türünü temsil etmektedir ancak lahitlerin yazıt ve bezeme unsuru taşıyan örnekleri sayıca küçük bir grubu oluşturmaktadır. Kapaklarına göre tipolojik olan ayrılan lahitlerde yazıt dağılımına bakıldığında 3 adet semerdam kapaklı lahitte (**3KD.L22**, **3KD.L26**, **3KD.L26**), 2 adet beşik çatılı lahitte (**3KD.L23**, **3KD.L102**) mezar yazıtı tespit edilmiştir. Phaselis'in karakteristik lahit tipolojini belirleyen düz dam biçimli kapaklarla örtülen lahitlerinde günümüze ulaşan yazıtlı bir mezar örneğine şimdiye kadar rastlanılmamıştır.

Mezar yazıtı açısından elimizde bulunan az sayıda örnek arasında mezarları tanımlayan ifadelere yer verildiği görülmektedir. Şimdiye kadar kent *nekropolis*lerindeki iki lahit mezar üzerinde τὸ ἀγγεῖον, bir lahitte τὸ σορόν ve E. Kalinka tarafından mermerden dikdörtgen bir blok olarak kaydedildiği için türü tam olarak belirlenemeyen

bir mezar anıtında ise τὸ τύμβον adlandırmaları kaydedilmiştir[74]. Teritoryumda ise lahit mezarlar üzerinde yoğunluklu olarak ἡ σωματοθήκη (=sarcophagus) adlandırmasının kullanıldığı görülür[75]. Bunun yanı sıra τὸ μν[η]|μεῖον ifadesi ile karşılaşılmaktadır. 'Anıt, hatıra, abide.. *etc*.' anlamlarını karşılayan bu kelimenin kökeni 'hatırlamak' (=μνάομαι) ve 'hatırlatmak' (μιμνήσκω) fiillerine dayandırılmaktadır. Ölümden sonra ölen kişilerin hatırasını içerdiği için 'mezar' anlamında da kullanılmaktadır. Hem anıtsal hem de basit mezarlar için de kullanılabilen bu kelime **3KD.L29** no'lu semerdam kapaklı lahit mezar anıtına yazılmıştır ve bu mezarda olasılıkla sadece gömünün yapıldığı lahdi değil, lahdin konumlandığı mekanı karşılayan bir kelime olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir[76].

Yazıtlı lahitlerin sayıca az oluşuna paralel biçimde kent *nekropolis*lerinde figürlü bezeme şeması taşıyan lahitler de nadir örneklerle temsil edilmektedir. Lahit teknesinin ön ve yan yüzlerinde kalkan mızrak tasvir edilen **3KD.L102** no'lu lahit, yarı işli girland bezemesi taşıyan **3KD.L15** no'lu lahit ve kline biçiminde düzenlenen kapak üzerinde uzanan erkek figürün yer aldığı **3KD.L1** no'lu mezarlar bezeme unsuru ve/veya figür taşıyan ünik eserler olarak yer almaktadır.

3.1.1. Düz Damlı Lahitler

Phaselis kentinde tespit edilen toplam 456 adet lahit mezar anıtı bulunmaktadır. Bu sayı lahitlerin kentte baskın kullanılan mezar türü olduğunu göstermektedir. Düz damlı lahitler toplam 417 adet örnekler temsil edilir ve bu sayı Phaselis kentindeki karakteristik lahit tipolojisini düz damlı lahitlerin belirlediğini açıkça koymaktadır. Phaselis düz damlı lahitleri tekneleri açısından çeşitlilik arz etmeyen, yazıt, bezeme ya da ikonografik unsurlar taşımayan, farklı boyutlarda kesilmiş dikdörtgen tekneler halinde tek tip olarak bulunmaktadır (Lev. 2b-c-f). Lahit kapaklarına bakıldığında ise teknelerdeki yalın görünümle bütünlük oluşturacak şekilde, sadeliğin devam ettirildiği, yazıt, kabartma veya bezeme unsuru taşımayan monolit halde, düz kesilmiş dikdörtgen birer levha şeklinde kapakların kullanıldığı görülmektedir.

Phaselis düz damlı lahitlerinin araziden yükseliş şekillerine bakıldığında basamaklı bir alt yapı ya da *hyposorion* bölümlerinin olmadığı görülür. Bu lahitler

---

74 Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35-38.

75 Tüner-Önen vd. 2017, 349, no. 1 Yaylakuzdere, 353, no. 2a Beşiktaş Mevkii, 357, no. 3a Kırtepe; Çelik et al. 2018, 191.

76 Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35-38.

düzleştirilmiş toprak zemin üzerine doğrudan yerleştirilen bir lahit teknesi ve düz damlı kapaktan meydana gelmektedir. Bu iki unsur tespit edilen tüm düz damlı lahitlerde değişmeyen ana şemayı oluşturmaktadır. Bu lahitlerin *hyposorion* bölümlerinin olmaması bizzat aile üyeleri için tahsis edilen mezarlar olduğu yönünde değerlendirilebilir. Zira mezar yazıtlarında, yapılacak olan gömüler için belirli bir yer tahsisinin belirtilmesi özellikle *hyposorion* bölümlerini barındıran mezarlarda görülen bir uygulamadır. Mezar yazıtlarında, gömülmeye izinli olan kişilerin her birinin mezarın tam olarak neresine yerleştirileceğini gösteren oldukça açık ifadeler yer almaktadır. Bu gibi ortak mülkiyetin söz konusu olduğu durumlarda her hak sahibi mezar içinde kendine ayrılan alanı kullanmakta özgürdür[77]. Mezar yazıtlarında belirtilen tahsis ifadelerinde; azat edilenler, köleler ve akrabalar gibi kişilerin mezarın *hyposorion*una, daha ayrıcalıklı aile üyelerinin ise üst alana yerleştirilmesiyle bir gömü düzeni uygulandığı görülmektedir[78].

Lahitlerin konumlandırılmasına bakıldığında genel itibariyle yön birliğinin dikkate alınmadığı görülmektedir. İstisnai bir düzenlemeye sahip olan batı *nekropolis*te bulunan 34 adet lahit neredeyse bitişik nizamda ve yön birliği içinde doğu batı istikametinde yerleştirilmiştir. Bu düzen içinde lahitlerin dar yüzleri doğu yöndeki lagün suyuna bakmaktadır. Kentin kuzeybatı ve kuzeydoğu *nekropolis*lerinde yine benzer şekilde yan yana düzenlenen lahit gruplarında yön birliği görülür ancak genel lahit dağılım haritasında lahitlerin yön birliğinden ziyade su bakışımlı ya da yol güzergahlarına yakın olarak yerleştirildiğini görülmektedir.

Düz damlı lahitlerin tamamı Phaselis'in yerel yapı taşı ocaklarından elde edilen traverten breşinden üretilmiştir. Traverten breşleri Phaselis *akropolis* tepeliğinin üst kesimleri ve kuzeydoğu *nekropolis*in içinden başlayarak Tahtalı Dağ'a kadar uzanan geniş bir alanda yayılım göstermektedir[79]. Phaselis Hellenistik Tapınak yapısının olduğu alanda erozyonla kayarak gelen büyük traverten breş kütleler ve Tapınak alanının hemen üst kotunda başlayan taş yapı taşı üretim ocak alanı Phaselis'in mezarlarının yanı sıra yapıların inşasında da kent ocaklarından elde edilen yerel taşların kullanıldığını göstermektedir[80]. Toplam 417 adet ile büyük bir mezar grubunu temsil edilen düz damlı

---

77 Byrce 1980: 172-173.

78 Byrce 1986: 118-119.

79 Öner, 2020: 24, Fig. 46.

80 F. Öner tarafından yapılan jeolojik çalışmalarda Phaselis'in ilk yapılaşmasında, *akropolis*, podyumlu Hellenistik Tapınak, Doğu *Nekropolis*'in girişindeki anıt mezar, kent surları, hamamlar, latrina ve

lahitlerin sayısı, üretildikleri malzemenin *nekropolis*lerin etrafında yayılım gösteren taş ocaklarından getirilmesiyle ilişkili olmalıdır. Yerel taşların kullanılması nedeniyle ithal malzeme getirilmemesinin yanı sıra bezeme unsuru taşımayan görünümleri ile sanatsal maliyetleri de olmayan bu mezarlar olasılıkla toplumun farklı ekonomik güce sahip kişileri tarafından da satın alınabilir maliyetlerle üretiliyor olmalıydı.

Phaselis düz damlı lahit grubunda lahit tekneleri; en: 0.58 m – 0.94 m; boy: 1. 70 m – 2.52 m; yük: 0.48 m – 0.80 m arasında değişen boyutlarda tespit edilmiştir. Düz damlı kapakların ölçüleri; en: 0.76 m – 1.24 m; boy: 1.75 m – 2.55; yük: 0.24 m -0.45 m arasında değişiklik göstermektedir. Phaselis *nekropolis*lerinde düz damlı lahitler grubunda kapak iç düzenlemesinde farklılık gösteren iki adet mezar tespit edilmiştir. Bu mezarlar; batı *nekropolis*te bulunan **3B.L15**[81] ve kuzeydoğu *nekropolis*te bulunan **3KD.L55** (Kat. No: 55) no'lu mezarlardır. Söz konusu iki mezarın kapakları dış görünümde düz damlıdır ancak kapakların içi beşik çatılı olarak tasarlanmıştır. Batı *nekropolis*teki **3B.L15** no'lu lahit kapak düzenlemesinin yanı sıra lahit teknesinin düzenlenmesi ve boyutları ile diğer mezarlara kıyasla farklı unsurlar taşımaktadır. Bu mezarın lahit teknesi en: 1.30 m, yük: 0.68 m kapak gen. 1.30 m, yük. 0.30 m ölçüleriyle dışardan bakıldığında büyük bir lahit mezar olarak görülmektedir ancak teknenin için bir duvar ile ayrılmış ve tekne içinde iki gömü yatağı elde edilmiştir. Bu düzenlemeyle uyumlu olarak dışardan düz damlı görünen kapağa iç tasarımında iki adet beşik çatı formu verilmiştir (Lev. 3e). Tekne ve kapak aynı mezarın içinde farklı düzenlemeye sahip olan yapıları ile de dikkat çekicidir. Mezarın doğusunda durulduğunda solda kalan bölme, kapağın altında bulunan ve tekneyi içten dört köşede saran silme profili ile çevrelenmiştir bu profil sağdaki bölmede bulunmamaktadır aynı zamanda soldaki mezarın kapağındaki beşik çatı yanları bombeli ve yuvarlak hatlarla devam eden form gösterirken sağdaki daha keskin bir beşik forma sahiptir (Lev.3e). Tekne ve kapağın iç yüzeyi oldukça iyi korunmuş durumda ve pürüzsüz denilebilecek şekilde sıvalıdır. Bu mezar gerek teknesi gerek kapağı ile alandaki diğer mezarlardan ve Phaselis *nekropolis*lerindeki lahitlerden ayrılmakta olup şimdiye değin kentte tespit edilen ünik örnek olarak yer almaktadır. Buna benzer bir düzenlenme teritoryumda Mnara'daki bir lahitte yapılmıştır[82]. Phaselis lahit kapakları tipolojisinde ana grubu oluşturan düz dam biçimindeki kapakla örtülen lahitler Phaselis'in karakteristik

agoralarda kullanılan taşların ve yanı sıra lahitlerin traverten breşinden düzgün bloklar olarak üretildiği belirlenmiştir, bkz. Öner, 2020: 13-28.

81 Gürel 2016: 283 fig. 4.

82 Bkz. Lev. 21f. Tlos kentinde de benzer bir lahit teknesi bulunmuştur bkz. Keskin 2014, 46.

lahit kapağı formunu belirlemektedir. Kent *nekropolis*lerindeki hakim görünümü ile monolit dikdörtgen formda ve düz şekillendirilen kapaklar oldukça yalın düzenlemesi ile, bölge kentlerinin etkisinde kalmaktan ziyade, yerel mimari bir form olarak benimsenen ve gelenekselleşen bir kullanımın varlığına işaret etmektedir. Phaselis düz damlı lahitlerinin kendine özgü bir sadelik içinde tasarlandığı ve bir şablon uygulanırcasına lahitlerin tamamına yakınında aynı biçim şemasının kullanıldığı görülmektedir.

Lahitlerin üretildiği traverten breşi doğal şartlarda aşınarak ara malzemenin erimesi ile tanelerde boşalmalara neden olmaktadır[83]. Bu nedenle antikçağdan günümüze kadar doğal ve beşeri unsurlara maruz kalan bu mezarların yüzeyleri oldukça aşınmış ve taş gövdesinde irili ufaklı delikler meydana gelmiştir. Ancak bazı lahitlerin tekne ve kapaklarında yer yer korunagelen sıva izleri bu mezarların sıvayla kaplı olduğunu ve bozuk yüzeyin sıva ile kapatıldığını göstermektedir. Mezarların büyük kısmında sıvalar dökülmüş veya doğal şartlar altında aşınmıştır. Sıva katmanının iyi derecede sağlam kaldığı **3KD.L283** no'lu mezar kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilmiştir (Lev. 3f). Bu lahdin kent merkezinden yaklaşık 1 km uzaktaki konumu, *nekropolis* içindeki patika yola uzaklığı ve hemen arkasında anakayanın düzenlenerek mezara bir arkalık oluşturması nedeniyle gerek insan gerekse doğa tahribatından kısmen korunmuştur. Ancak bu mezar da dahi bütün duvarlarda sıvanın sağlam kalmamış olması uygulanan sıvanın doğal şartlara karşı dayanıklı olmadığını göstermektedir.

Lahitlerin tekne ve kapaklarının sıvayla kaplı olduğunun belirlenmesi bu mezarların kimliklendirilmesi konusunda öneri getirmeyi sağlamıştır. Zira düz damlı lahitler grubunda mezar yazıtı taşıyan örnek tespit edilmemiştir ve mezarların kime/kimlere ait olduğu bilinmemektedir. Phaselis lahitlerinin neredeyse tamamını oluşturan 417 adet mezarın tamamında mezar yazıtı olmaması, bu lahitlere bilinçli olarak insizyon ile yazıtın yazılmadığı, üzeri sıvayla kaplandıktan sonra mezar yazıtının boyayla yazılması ile açıklanabilir. Bu öneriyi kanıtlayan sıva üzerine yazıtın uygulandığı sağlam kalan bir mezar örneği *nekropolis*lerde ele geçmemiştir ancak Phaselis'te bu uygulamanın varlığını gösteren yazıtın sıvalı yüzey üzerine boya ile uygulandığı bir onurlandırma yazıtı tespit edilmiştir. Phaselis'te 2012 yılında gerçekleştirilen yüzey araştırması sırasında tiyatronun *akropolis*e çıkan yamacında keşfedilen yazıtlı blok, devşirme malzeme olarak Doğu Roma Dönemi'nde tekrar kullanılmıştır. İlk kullanımı MS III. yüzyıla tarihlenen ve Aur. Apphia'nın onurlandırıldığı yazıt, tekrar kullanılmak üzere

[83] Öner, 2020: 27.

yüzeyi sıva ile kaplanarak, beyaz üzerine siyah renkte yazılan ikinci bir yazıt tabakası taşımaktadır (Levha 4a-b)[84]. Phaselis mezar yazıtlarının onurlandırma yazıtında olduğu gibi boya kullanılarak mı yoksa doğrudan sıva üzerine kazınarak mı uygulandığı şu an için bilinmemektedir. Ancak mezarların kimliklendirilmesinin nasıl yapıldığı hakkında korunagelen sıvalı örneklerden yola çıkarak yazıtın sıva üzerine yazılmış olduğu ilk olasılık olarak değerlendirilmektedir[85].

Mezar yazıtları, gömülmeye izinli olanların belirtilmesinin yanı sıra mezara karşı bir suç işlenmesi halinde ödenecek ceza miktarı ve cezayı tahsis etmek için yetkili kılınan kasa gibi bilgileri içermektedir[86]. Phaselis'te toplam beş adet yazıtlı lahit bulunduğu için ceza miktarları, cezaların tahsisi için yetkili olan kurum gibi konular hakkında bilinenler az sayıdaki epigrafik verilerle sınırlı kalmaktadır. Bunun yanı sıra kentteki *nekropolis*lerinin geniş coğrafi sınırları göz önünde bulundurulduğunda, gömü alanlarında düzeni sağlayan bir sistem ve uygulamadan sorumlu bir komisyon/kurul olması beklenmektedir ancak şimdiye bununla ilgili yazılı bir belge ele geçmemiştir. Ancak *nekropolisler*deki mezarların konumlandırılmasına bakıldığında, mezarların konumlandırılmasında, patika yol bağlantıları ve kıyı bakışımı gözetilerek düzenleme yapıldığı söylenebilir[87]. *Nekropolis*lerde mezarların yer seçimi ve bakışımı, tasarım şemasında kullanılan şablonlar ve mezarların korunma işleri hakkında görevli yerel bir

---

84 Arslan ve Tüner Önen, 2013b: 82.

85 Mezarların aidiyetini göstermek üzere kullanılan bir diğer yazıtlı eser mezarın üzerine veya yanına yerleştirilen stellerdir. Phaselis'te şimdiye 5 adet yazıtlı stel tespit edilmiştir. Ancak steller *in situ* konumunda olmadığı için bu stellerin hangi mezarlarda kullanılmış olduğu bilinmemektedir, bkz. Epigrafi kataloğu mezar steli 1-5.

86 Bryce, Lykia mezar yazıtlarındaki gömü ücretleri üzerine yaptığı çalışmada mezarların denetimiyle bağlantılı *minti* adındaki bir kurum/konseyin varlığından bahsetmektedir bkz. Bryce, 1976: 183-190; Minti hakkında ayrıca bkz. Schürr, 2009: 147-170; *Minti,* farklı araştırmacılar tarafından bir aile meclisi veya daha genel bir topluluk kurumu/kent meclisi olarak değerlendirilmiştir, *Minti* hakkındaki bazı tanımlamalar için bkz. Thomsen, 1899: 67-68; Meriggi, 1928: 165; Laroche, 1974: 128-129; Bryce 1976: 175-190; Lykia yazıtları üzerindeki ifadeler mezar sahibi ile yetkili kurum arasındaki anlaşmanın türü hakkında fikir vermekle birlikte mezarların yönetiminden sorumlu olan kurum/ konseyin mezar ihlallerinden suçlu bulunan kişiler hakkında yaptırım gücüne sahip olduğuna dair göstergeler de mevuttur, T. Bryce'a göre; bazı durumlarda, mezar sahibi bile yaptığı gömü işlemleri için *minti*'nin resmi onayını almak zorundaydı ve bazı durumlarda *minti* kendi inisiyatifiyle daha fazla gömü izinleri verme hakkına sahip olabilirdi bkz. Bryce, 1976: 183-184; Schweyer, 2002: 50-55.

87 Mezar yerlerinin önceden belirlendiği ve satışının yapıldığına dair Roma İmparatorluk Dönemi'ne ait bazı yazıtlar bilgi vermektedir bkz. Kuban, 2016: 419.

mezarlık komisyonunun varlığı Kilikia ve Lykia bölgelerinde yürütülen çalışmalarda epigrafik veriler ışığında ortaya çıkmıştır[88].

Phaselis'in düz damlı lahitlerinde yazıt veya herhangi bir bezeme unsuru tespit edilemediği için tarihlendirme yapmak zordur. Bunun yanı sıra tespit edilen lahitlerin tümü açılmış halde ve soygun gördüğü için konteks mezar buluntuları ve antropolojik veriler de elde edilememiştir. Bu mezarların tarihlenebilen benzer örnekleri Korinthos kentinin kuzey *nekropolis*inde yapılan kazılarda açığa çıkarılmıştır. Korinthos örneklerinde yumuşak gövde yapısına sahip yerel *poros* taşından üretilen düz dam biçiminde dikdörtgen levha şeklinde kapaklarla örtülen lahitler MÖ VI. yüzyıl ve V. yüzyıla tarihlenmektedir[89]. Korinthos lahitlerinde tekneler, kesme taş blokların içinin oyulması ve dış yüzeylerinin yontulması ile biçimlendirilmiş ve lahit teknesinden biraz daha büyük dikdörtgen masif bloklar şeklinde kapaklarla örtülmüşlerdir. Söz koz konusu lahitler Phaselis düz damlı lahitler grubu ile tipoloji ve biçim şeması açısından yakın benzer özellikler göstermektedir. Korinthos lahitlerinde Phaselis'te olduğu gibi düz dam biçimli kapak ana tipolojiyi oluştururken bunun dışında hafif beşik çatı formu verilen kapak ile ahşap hatıllı çatı görünümlü verilen istisnai iki kapak türünün kullanıldığı görülmektedir[90]. Korinthos tekne ve kapakların köşe ve köşeye yakın kısımlarında, taşların halatlarla yere indirilmesini kolaylaştırmak için açılan çentikler Phaselis lahitlerinde görülmez ancak kentte yapılan kazılarda lahitlerin büyük kısmında, özellikle MÖ V. yüzyıldan itibaren üretilenlerin tümünde, beyaz ya da sarımsı su geçirmez bir sıva ile kaplandığı tespit edilmiştir[91]. Benzer lahit tipolojisini temsil eden örnekler bir diğer

---

88 Bryce 1976: 183-190; Schweyer 2002: 51 vd.; Kuban, 2016: 418-419; Tlos kentindeki *nekropolis* düzenlemelerinde *minti* adındaki Lykia mezarlık teşkilatı tarafından gömü alanının belirlenmesi, sosyal statüye göre ayrılması ve mezar için yer seçimine değin *nekropolis* işlerinin organize edilmiş olduğu belirtilmektedir, bkz. İşkan ve Çevik, 2000: 169. Dağlık Kilikia'da bulunan Lamotis'deki mezar yazıtları, Kilikia'da özellikle Roma Dönemi'nde çok yaygın bir uygulama olan "ölü gömme dernekleri" hakkında bilgiler vermektedirler. Dernek için üyelerden para toplanmaktaydı, cenaze masrafları ve yıllık anma törenlerini düzenleyen bu dernekler mezara karşı işlenen suçların cezalarını belirleyen kurumdur, bkz. Er - Scarborough 1998, 83; Tekocak ve Eliüşük, 2022: 148.

89 Blegen *et al.* 1964: 71 vd.

90 Blegen *et al.* 1964: 71-72.

91 Korinth kentinde ele geçen sıvalı düz damlı lahitlerde bezemesiz kaplama sıva uygulaması yapılmıştır bu genelleme dışında kalan tek örnek hem tekne hem kapağın sıvasında, koyu sarı ile koyu kiremit kırmızısının kontrast oluşturduğu bir üçgen tasarımıyla boyanmış olan mezardır bkz. Blegen *et al.* 1964: Pl. 17 Grave 218.

Akdeniz kenti olan Kyrene'de kazılarla gün ışığına çıkmıştır[92]. Yaklaşık iki bin adet lahit mezar anıtının tespit edildiği Kyrene kentinde, kapaklar 0.50 m'ye varan yükseklikte masif dikdörtgen levha kapaklarla örtülmüştür ve kent *nekropolis*inde düz dam biçimli kapaklar ile beşik çatı biçimli kapaklar iki ana kapak tipolojisini oluşturmaktadır[93]. Kyrene kentindeki lahitler kapağın bir uzun yüzüne yazılan 5 adet mezar yazıtı sayesinde MÖ VI yüzyıl ile III. yüzyıl tarih aralığına tarihlendirilmekte bunlardan bir tanesi üzerinde mezar sahibinin ismi dolayısıyla Roma Dönemi'ne ithaf edilen mezar ise yeniden kullanım olarak değerlendirilmektedir[94]. Phaselis düz damlı lahitleri için epigrafik ve arkeolojik bulgular elde edilemediği için net tarihlendirmeler yapmak mümkün olmasa da bu mezarların *ostothek*ler ile yan yana düzenlemesi nedeniyle kremasyon gömü geleneğinin yerini yavaş yavaş inhumasyon gömülere bıraktığı MS I. yüzyıldan daha erken tarihlerde *ostothek*lerle bir arada kullanıldığı söylenebilir. Lahit üretiminin Küçük Asya'da hız kazandığı ve MS. II yüzyıldan itibaren lahitlerin tercihen kullanılan mezarlar olduğu görülmektedir[95]. Hadrianus Dönemi'nde Roma topraklarında hızla gelişen lahit üretimi MS II. yüzyılda *kremasyon* uygulamalarının yerini giderek artan bir şekilde *inhumasyon* uygulamalarının alması MS III. yüzyılın ortalarında tüm bölgelerde etkisini göstermiştir[96]. Elbette Phaselisliler tüm Roma eyaletlerini ve bölgeleri kapsayan bu değişim sürecinden etkilenmiş ve lahitlerin baskın olarak kullanıldığı bir süreci yaşamış olabilir. Ancak yukarıda bahsedilen MÖ VI. yüzyıldan MÖ III. yüzyıla kadar tarihlenen erken dönem sıvalı lahitlerin Phaselis lahitlerinin benzerliği de göz ardı edilmemelidir. Bunun yanı sıra *inhumasyon* ve *kremasyon* gömü tercihinin yerini bir diğerine bırakması süreci toplumda birden değişen bir süreci ifade etmediği için Phaselis'teki *in situ* bulunan lahit ve *ostothek*lerin lahit kullanımının Küçük Asya'da MS II. yüzyılda başlayan MS III yüzyılda en yüksek üretim seviyesine ulaştığı dönemlerden daha önce *kremasyon* gömü geleneğiyle bir arada uygulandığı söylenebilir. Bunun yanı sıra Phaselis o*stothek*lerin yazıtlı olanları Geç Klasik, Hellenistik Dönem'e tarihlenmektedir ve bu dönemde Phaselis'te *kremasyon*un yanı sıra *inhumasyon* da gömüler de yapılıyor olmalıydı. Ancak Klasik ve Hellenistik Dönem'de gömü

92 Cassels, 1950: 10.

93 Cassels, 1950: 10-11.

94 Cassels, 1950: 10.

95 Büyük miktarlarda lahit üretimi Roma' da II yüzyıl başlarında ortaya çıkmıştır, Atina ve Dokimeion gibi büyük lahit merkezlerinde MS 140 yılı dolaylarında üretim başlar ve giderek artan üretim söz konusudur, bkz. Koch, 2001: 82-87.

96 Toynbee, 1971: 40-41.

uygulamalarının ne şekilde ve hangi türdeki mezarlara yapıldığı kapsamlı kazı çalışmaları neticesinde elde edilen bilgilerle daha net görülebilir olacaktır.

3.1.2. Beşik Çatılı Lahitler

Phaselis *nekropolis*lerinde beşik çatı biçimli lahitler toplam 16 adet örnekle temsil edilmektedir. Kentin lahit tipolojisinde düz damlı kapaklardan sonra en çok tercih edilen ikinci lahit tipolojisini bu grup oluşturmaktadır. Beşik Çatı biçimli lahitlerin *nekropolis*lere göre dağılım haritasına bakıldığında kuzeydoğu *nekropolis*te 15 adet, kuzeybatı *nekropolis*te 1 adet tespit edilmiştir. Kentin batı *nekropolis*inde beşik çatı biçimli lahitler yer almamaktadır.

Phaselis'te merkez *nekropolis*lerinde bulunan beşik çatılı lahitler kapaklarındaki farklı düzenlenme biçimlerine göre iki tip altında değerlendirilmektedir; Tip 1: Akrotersiz Alçak Beşik Çatı, Tip 2: Akroterli Yüksek Beşik Çatı[97].

Tip 1: Akrotersiz Alçak Beşik Çatı biçiminde kapaklarla ötülen 4 adet lahitten 3 adedi kuzey limanın girişinde denize sıfır noktasında yer almaktadır. Mezarlar açılmış ve tahrip edilmiştir. Bu tipoloji içindeki mezarlar basamaklı bir alt yapı ya da *hyposorion* bölümlerine sahip değildir ve akroterli beşik çatı formunun erken örnekleri olarak değerlendirilmektedir. Yana yana bir düzen içinde konumlandırılmış olan bu grup içindeki diğer mezarların tekne ve kapaklarında form ve farklılık arz eden ince duvar kalınlığına sahip olmalarının yanı sıra stratigrafisi nedeniyle Hellenistik Dönem'e tarihlenmesi önerilmektedir.

Tip 2: Akroterli Yüksek Beşik Çatı tipolojisindeki mezarlar tamamen açılmış halde oldukları için konteks olarak bulunan arkeolojik materyal veya insan kemiği kalıntılarına rastlanmamıştır. İki lahitte tespit edilen ve belgelenen mezar yazıtları bu gruptaki lahitlerin üretim zamanının MS III. yüzyıl olduğunu göstermektedir. Köşeleri akroterli yüksek beşik çatı biçimindeki kapakların Phaselis teritoryumundaki lahit ve *khamosorion* türündeki mezarlarda da kullanıldığı tespit edilmiştir[98]. Teritoryum

---

97 Ö. Turak Pamhylia Bölgesi lahitleri üzerine yaptığı çalışmada yerel olarak nitelendirilen, bölgenin kendine özgü taşlarıyla yapılan beşik çatı biçimli lahit kapaklarını bu iki ana tip içerisinde değerlendirmektedir, bu tipololoji Phaselis beşik çatı biçimindeki kapaklarında görülen iki ana grubu karşılamaktadır bkz. Turak, 2011: 231; Turak 2022: 278-279.

98 Bkz. Böl.4: Ter.M.36, Ter.M.37, Ter.M.40, Ter.M.41 no'lu mezarlar.

mezarlarında bu tipteki kapakların kullanıldığı mezarların teknelerindeki bezeme şemasında ön yüzde ortada *tabula ansata*, *ansata*nın iki yanında kalkan mızrak birlikteliği ve kalkanların içinde kadın ve erkek büstü tasvirlerine yer verilmiştir. Teritoryumda 4 adet mezarda tespit edilen bu düzenleme ve biçim şeması Phaselis merkez *nekropolis*lerinde 1 adet mezarda görülmektedir[99].

3.1.2.1. Akrotersiz Alçak Beşik Çatı

Akrotersiz Alçak Beşik Çatı biçimli lahitlerin tamamı Phaselis kuzeydoğu *nekropolis*te bulunmaktadır (**3.KD.L8, 9, 11, 169**). Bu tipolojideki mezarların, **3KD.L169** no'lu mezar hariç olmak üzere, kent merkezine yakın konumda ve Akdeniz bakışımlı olarak konumlandırıldığı görülmektedir.

3KD.L8, 9, 11 numaralı lahitler kuzeydoğu *nekropolis* sınırlarının başladığı kuzey liman koyunun girişine yakın konumlandırılmışlardır (Kat.No:8,9,11). *Nekropolis*in girişindeki tapınak planlı mezarın doğusuna doğru devam eden ve hafifçe yükselmeye başlayan topografya üzerinde toprak tabakası içinde kalmış bir lahit sırasının içinde bulunmaktadırlar. Bulundukları alanın denize 10 metre uzaklıkta olması nedeniyle dalgaların aşındırmasıyla toprakta açılan kesitte bir dar yüzleri görülecek şekilde *in situ* olarak açığa çıkmışlardır.

3KD.L8 ve 11 no'lu mezarların tekne ve kapak biçimleri aynıdır. Mezarların yapı taşı traverten breşidir. Lahit tekneleri bezeme unsuru ve yazıt taşımayan yalın tekneler olarak biçimlendirilmiştir. Kapaklar akrotersiz alçak beşik çatı biçimindedir. Söz konusu iki mezarın kapaklarında tepe noktasında yükseklik 0.28 – 0.30m'dir. Bu mezarlar ile aynı kotta ve **3KD.L8**'in hemen güney bitişiğinde bulunan **3KD.L7** no'lu lahdin kapağı mevcut olmadığı için bu grup içine dahil edilmemiştir. Ancak aynı formda ve boyutlarda biçimlendirilen bu lahit mezar da olasılıkla yan yana konumlandırıldığı diğer lahitler gibi akrotersiz alçak beşik çatılı kapakla örtülmüş olduğu değerlendirilmektedir.

Bu grup içinde aynı kotta ve yana yana konumlandırılan **3KD.L9** no'lu lahit toprak tabakası içinde *in situ* olarak bulunmaktadır (Kat.No:9). Tekne ve kapak birlikteliği görülür. Mezarın doğu yönde denize bakan cephesi tahrip edilmiştir. Lahit teknenin doğu dar duvarı kırık ve eksiktir. Teknenin 0.06 m kalınlığındaki ince cidarlı duvar yapısı dikkat çekmektedir. Phaselis'te tespit edilen lahitler arasındaki en ince duvar kalınlığı ve en ince kapak biçimine bu mezarda rastlanır. Köşeleri akrotersiz alçak beşik

[99] Bkz. Böl.3.1.2.2. 3KD.L.102 no'lu lahit.

çatı formundaki kapağın 0.05 m olan yüksekliği merkez noktadaki 0.09 m'ye yükselir ve böylece hafif bir alınlık oluşturacak şekilde alçak beşik çatı formu verilmiştir (Lev. 4c).

3KD.L169 no'lu mezar söz konusu mezar tipolojisi içinde kente en uzak konumda bulunan lahittir. Kuzey liman koyunun başlangıcından 2.1 km kuzeybatı yönünde denizden 50 m yüksekteki falezin üzerindeki düzlükte, topografik haritanın F24 karelajındaki lahitlerin gruplar halinde düzenlendiği lokasyonda yer almaktadır (Kat.No:169). Bulunduğu alanda lahit ve *khamosorion* mezarların tümü düz damlı kapaklarla örtüldüğü için kapak tipi ile bulunduğu lokasyonda farklılık arz eden görünüm içindedir. Lahit teknesi bezeme unsuru ya da yazıt taşımayan yalın tekne biçimindedir. Lahit kapağı akrotersiz alçak beşik çatı formundadır.

Köşelerinde akroter bulunmayan alçak beşik çatı formunda düzenlenen lahitlerin tümü açılmış olduğu için bu mezarların tarihlenmesine sağlayabilecek konteks mezar buluntuları veya kemik kalıntısı mezarlarda mevcut değildir. Phaselis Tip 1: Akrotersiz Alçak Beşik Çatılı lahitleri Tip 2: Akroterli Yüksek Beşik Çatılı lahitlerin oluşması evresindeki öncül tip olarak değerlendirilmektedir. Tarihlendirme hususunda mezarların bulunduğu stratigrafi göz önünde alındığında dalgaların aşındırmasıyla ortaya çıkan alçak beşik çatılı lahitlerin 2- 2.5 metre üstünde yürüme zemininde akroterli yüksek beşik çatılı lahitler dahil olmak üzere, tonozlu mezar ve düz damlı lahit türünde mezarların yer aldığı görülmektedir. Sahilden itibaren yükselmeye başlayan eğimli topografyanın eteğinde yan yana bulunan bu mezarlar gelen akıntı toprak taş tabakası ile örtüldükten sonra üst seviyede konumlandırılan mezarlar inşa edilmiştir. Üst kotta bulunan tonozlu mezarlar, lahitler ve *aquaeductus* duvarı kalıntıları Roma İmparatorluk Dönem'i içine tarihlendirildiği için akrotersiz alçak beşik çatılı lahitlerin bulundukları stratigrafi nedeniyle Roma Dönem'i öncesinde *in situ* konumlarına yerleştirildikleri söylenebilir.

Akrotersiz alçak beşik çatı formunda düzenlenen Phaselis lahitlerinin, araziden yükseliş şekillerinde, doğrudan düzleştirilmiş toprak zemin üzerine yerleştirildiği görülmektedir. Basamaklı bir *krepidoma* ya da *hyposorion* bölümü bulunmayan bu mezarların, köşe akroterli ve yüksek beşik çatılı örnekleri *hyposorion* bölümü ve üzerinde basamaklı bir yapı ya da podyum üzerinde yükselmektedir ve yazıtlı olan örnekler sayesinde bu grup içindeki lahitler Roma Dönemi'ne tarihlendirilmektedir. **3KD.L9** no'lu mezarın içinde bulunan siyah figür tekniği ile boyanmış küçük bir seramik parçası üzerinde kolunu havaya kaldırmış ve elinde bir obje tutan figürün gövdesi omuzdan kalçaya kadar profilden görünmektedir (Lev. 4d). Seramik eserin boyama tekniği ve

figürün tasvirinde görülen orantılı gövde biçimi ile MÖ VI. yüzyılın ikinci yarısına Klasik Dönem başlarına tarihlenmektedir. Phaselis *nekropolis*lerinin Klasik Dönem'de kullanıldığına dair yazıtlı *nekropolis* eserleri ve **3KD.ANM5** no'lu Klasik Mezar yapısı şimdiye değin yapılan çalışmalarda tespit edilmiştir ancak kırık bir seramik parçasının açılmış olan bir lahdin tarihlendirilmesinde esas unsur olarak değerlendirilmesinin doğru sonuçları vermeyeceği açıktır. **3KD.L9** no'lu mezarın lahit teknesinin oldukça ince cidarlı gövde yapısı ve kapağın formu nedeniyle söz konusu mezarın, beşik çatı biçimli kapakların tam bir kırma formu ile biçimlendirildiği Roma Dönemi'nde yaygın kullanılan tipolojik özellikleri oluşmadan önceki formun öncül biçimi olarak biçimlendirildiği söylenebilir. Pamphylia Bölgesi'nin[100] birincil kapak formunu oluşturan akroterli beşik çatılı lahitlerin erken dönem formu olarak değerlendirilen akrotersiz alçak beşik çatı biçimindeki kapaklar Perge'de gün ışığına çıkarılmıştır[101]. Phaselis alçak beşik çatılı kapakları Perge'de bulunan eserler ile benzer biçimsel özellikler göstermektedir. Perge Batı *Nekropolis*inde tespit edilen, *yüksek olmayan dikdörtgen teknelere ve akrotersiz alçak eşik çatı biçimli kapaklara*[102] sahip olan lahitlerin Geç Hellenistik – Erken Roma Dönemi'nde kullanıldığı tespit edilmiştir. Phaselis *nekropolis*lerin Hellenistik Dönem'de *inhumasyon* ve *kremasyon* gömüler için kullanıldığı yapılan çalışmalarla belgelenmiştir. Özellikle gömü geleneğinde Hellenistik Dönem'den itibaren *kremasyon* uygulamasının var olduğu şimdiye değin tespit edilen 108 adet eserle belirlenmiştir[103]. Kent *ostothek*lerin üzerinde yazıt taşıyan örnekleri form ve biçim özelliklerine göre Hellenistik Dönem'e tarihlendirilmektedir[104]. Phaselis *ostothek*lerinin azımsanmayacak sayısı kentte *kremasyon* gömü geleneğinin varlığını ortaya koymasının yanı sıra Hellenistik Dönemde *nekropolis*ler içinde dağınık halde bulunan bu mezarların Roma Dönem'inde de diğer mezar türleriyle yan yana konumlandırıldığını ve kentte *inhumasyon* ve *kremasyon* gömülerin farklı dönemlerde bir arada uygulandığını ortaya çıkarmıştır. *Ostothek* mezar anıtlarının Hellenistik Dönem'e tarihlenen örnekleri kent merkezine daha yakın lokasyonlarda tespit edilmiştir. Kentin nüfus arttıkça *nekropolis*lerin sınırları genişlediği

---

100 Pamphylia Bölgesi lahitleri ile güncel çalışmalar ve sonuçları için bkz. Korkut 2022: Korkut 2019; Waelkens 2019; Korkut ve Dirican, 2020.

101 Perge örnekleri için bkz. Turak, 2011, Perge Batı *nekropolis*ten bulunan akrotersiz alçak besik çatılı lahitler için bkz. Lev.CXXVII, res.412; Lev.CXXVII, res.413; Lev.CXXVII, res.414; Lev.CXXVIII, res. 415; Levha CXXVIII, res.416-417; Levha CXXVII, res.418.

102 Turak, 2011: 200.

103 Böl.3.3 Phaselis *Ostothek*leri.

104 Gürel, 2022: 289-306.

için Roma Dönemi *ostothek*leri giderek daha uzak lokasyonlarda yerleştirilmiş olmalıdır. Phaselis'te Hellenistik Dönem'deki tek gömü uygulamasının *ostothek*lerden ve yalnızca *kremasyon* gömü geleneğinden oluşmadığı bilinse dahi bu dönemin *inhumasyon* gömülerinin yapıldığı lahitleri bezeme ve yazıt taşımadıkları için net olarak tarihlendirmek mümkün olmamaktadır. Bu noktada Phaselis akrotersiz alçak beşik çatılı lahitleri, kent *nekropolis*lerinin *kremasyon* uygulamalarının sık yapıldığı Hellenistik Dönem içinde *inhumasyon* gömülerin uygulandığı lahit örnekleri ya da içlerine *kremasyon* gömülerin de yapıldığı Roma Dönem'i öncesi lahit örnekleri olarak yukarıda açıklanan form ve biçim özellikleri ile stratigrafileri göz önünde bulundurularak söylenebilir.

3.1.2.2. Akroterli Yüksek Beşik Çatı

Akroterli Yüksek Beşik Çatı biçimli lahitler kuzeydoğu *nekropolis*te 11 adet (**3.KD.L2, 12, 14, 15, 21, 23, 28, 83, 90, 102, 103**); kuzeybatı *nekropolis*te 1 adet (**3.KB.L61**) tespit edilmiştir. Bu tip kapakları taşıyan lahitlerin *nekropolis*ler içindeki konumlarına bakıldığında kent merkezine yakın ve deniz kıyısı hattına yakın ya da deniz gören lokasyonlarda konumlandırılmanın dikkate alındığı görülmektedir. Akroterli Yüksek Beşik Çatı biçimli lahitlerin arazideki yükseliş şekillerinde, basamaklı bir podyum (**3.KD.L23**) ya da *hyposorion* (**3.KD.L2, 12, 14, 15, 28, 83, 90**) ile düzenlendikleri görülmektedir. Yanı sıra söz konusu mezarların *tabula ansata*lı ve yazıt taşıyan (**3.KD.L23, 102**) örnekleri saptanmıştır. Phaselis *nekropolis*lerinde ünik olarak bulunan lahitlerden teknesinde yarı işli girland şeması bulunan **3.KD.15** no'lu lahit ve teknesinin ön ve yan duvarlarında kalkan mızrak tasviri taşıyan **3.KD.102** no'lu lahitlerin akroterli beşik çatılı kapaklarla örtüldüğü saptanmıştır. Yapılan bu tespitler ışığında, Phaselis'te akroterli beşik çatılı kapakların kullanıldığı mezarlarda, lahit teknesi ve mezarın alt yapı düzenlemesi ile mezarlarının konumlandırılması hususunda bir ilişki olduğu görülmektedir. Phaselis'in karakteristik lahit tipolojisini oluşturan düz damlı lahitler grubunda lahit tekneleri bezeme unsuru ya da figüratif şema içermemektedir ve bu mezarlar herhangi bir basamaklı alt yapı ya da podyum üzerinde yükselmemektedir. Ancak şimdiye değin 12 adet tespit edilen akroterli beşik çatılı lahitlerin 8 adedi *hyposorion* bölümüyle beraber tasarlanmıştır ve Phaselis lahitlerinde yazıtlı *tabula ansata* haricinde lahit teknesinde bezeme unsuru taşıyan lahitler de akroterli beşik çatılı kapaklara sahiptir. Dolayısıyla kapaklar ve lahitlerin düzenlenmesi arasında daha özenli ve gösterişli mezarların tasarlanması yönünde bir ilişki olduğu görülmektedir.

Kuzeydoğu *nekropolis*te, kuzey liman koyunun başlangıcındaki tapınak planlı mezarın 3 m kuzeyindeki **3KD.L2** no'lu mezar, *hyposorion* üzerinde yükselen lahit teknesi ve köşeleri akroterli beşik çatılı kapaktan oluşmaktadır (Kat.No:2). Beşik çatılı kapaklar grubunda hem köşe hem orta akroteri farklı biçimlendirilen tek eserdir[105]. Mezar deniz kıyısı hattındadır ve doğu yönde Akdeniz bakışımlı konumlandırılmıştır (Lev. 4e). Mezarın *hyposorion*u, çoğunluğu moloz taşlar ve harç olmak üzere blok taşların da kullanıldığı örme duvarlarla oluşturulmuştur. Lahit teknesi ve kapak malzeme traverten breşinden üretilmiştir. Teknede *tabula ansata*, yazıt veya bezeme unsuru bulunmamaktadır. Kapak köşeleri ve ortası akroterlidir. Köşe akroterleri palmet ya da bezeme figürü taşımayan tipik akroter görünümündedir[106]. Orta akroterlerden biri büyük oranda tahrip olmuştur form ayırt edilemez. Görece sağlam kalan batı yöndeki orta akroter ortada yükselen bir yarım daire ve dairenin iki yanında yana doğru açılan birer yaprak biçiminde düzenlenmiştir[107]. Ö. Turak tarafından Pamphylia Bölgesi'nde tespit edilen beşik çatı biçimindeki kapaklar orta ve köşe akroterlerine göre tipolojik olarak ayrılmış ve 1. Grup orta akroterlere sahip olanların cephe görünümü, *kollarını iki yana kaldırmış bir vücut ve baş biçiminde* şematize edilmektedir[108]. Phaselis **3KD.L2** no'lu lahit kapağında görülen orta akroter, Pamphylia 1. Grup orta akroterleri ile yakın benzerlik içinde görülmektedir. Bunun yanı sıra Phaselis'te bulunan kapağın köşe akroterleri yine Pamphylia bölgesinde saptanan köşe akroterleri ile boyutları değişkenlik göstermekle birlikte aynı biçimde oluşturulmuştur.

Akroterli beşik çatı biçimindeki lahitler grubundaki **3KD.L15** ve **3KD.L28** no'lu lahitler alan düzenlemesi ve araziden yükseliş şekillerine göre bu türdeki diğer lahitler içinde farklılık arz eden benzer görünüm içindedirler (Kat.No:15, Kat.No:28). Mezarların ikisi de *hyposorion* üzerindeki yükselen tek basamaklı *krepidoma* alt yapısıyla düzenlenmişlerdir ve yanı sıra **3KD.L15** *temenos* duvarı ile çevrili alan içinde

---

105 Phaselis'te köşe ve orta akroteri bulunan 3.KDL90 no'lu mezarda köşe ve orta akroterler tipik akroter biçimindedir ve devasa boyutlarda düzenlenmiştir. Ayrıca dar yüzlerde birer adet kaldırma çıkıntısı da vardır.

106 Pamphylia'da besik çatılı kapakların yan akroterleri genel olarak formu vermektedir, bölgedeki akroterler ¼'i kesilmis yumurta formlu olup; dairenin ¼'i seklinde kesilmiş bir kaide üzerinde yer alır, bkz. Turak, 2011: 232.

107 Pamphylia Bölgesi'nde tek ele geçen kapaklar içinde orta akroterde bu biçimin net olarak görülebildiği 10 adet kapak tespit edilmiştir bkz. Turak, 2006: 232.

108 Turak, 2011: 232-233.

düzenlenmiştir ve **3KD.L28** no'lu lahit tonozlu mezar odasının içinde yer almaktadır. Her iki mezarın da lahit teknesi ve kapağında kullanılan yapı taşı Phaselis'in kamu yapılarında rastlanan mermere benzeyen krem renkli Limyra taşına benzer yapıdadır[109]. Mezarların yalnızca tek basamaklı alt yapı ve *hyposorion* bölümleri ayakta kalmıştır. Lahit tekneleri ve kapaklar patlatılmış olduğu için eserler parçalanmış ve küçük parçalar halinde etrafa dağılmıştır. Mezarlara ait olan parçalar toplanmış ve parçalar üzerinde görülebilen detaylara göre teknelerden birinin yarı işli girlandlı lahit olduğu, her iki mezarın akroterli yüksek beşik çatılı biçiminde kapaklarla kapatıldığı saptanmıştır. Söz konusu mezarlardan **3KD.L15** no'lu mezar kuzeydoğu *nekropolis* alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta 24-25-26-27 no'lu dörtlü tonozlu mezar grubunun yaklaşık 5 m güneyinde konumlandırılmıştır. Mezarın lahit teknesi yarı işli girlandla bezenmiştir ve bu özelliği ile Phaselis'te tespit edilen tek eserdir. Bu mezarda lahit teknesi ve kapak tamamen parçalanmış olduğu için tam bir belgeleme yapılamamakla beraber, yarı işli girland bezeğine ait kırık parçalar ve akroterli beşik çatı parçaları kalıntılar arasında saptanmıştır. **3KD.L15** no'lu mezar günümüzde oldukça tahrip olmasına rağmen mezar için yapılan alan düzenlemesi açısından da farklılık göstermektedir. Mezarın etrafı moloz taşlar ve harç ile örülen bir temenos duvarıyla çevrelenmiştir[110]. *Temenos*'un doğu duvarına daha yakın olacak şekilde moloz ve harç ile örülen *hyposorion* konumlandırılmıştır (Kat. No: 15). *Hyposorion*un iç duvarı sıva ile kaplanmış moloz ve harçlı görünüm kapatılmıştır. *Hyposorion* kapı açıklığı hizasından sonra blok taşlarla örülen bir sıra *krepidoma* yükselir. Temenos'un giriş açıklığı mezarın tam karşısında verilmiştir ve girişler güney yöndedir. Lahit teknesine ait kırık parçalarda yarı işli girland kavsi hatları ve detayları işlenmeyen üzüm salkımına ait izler görülebilmektedir. **3KD.L28** no'lu mezarın alt yapısı iki sıra blok ve moloz taşlar ve harç ile örülen *hyposorion* ve *hyposorion*un kapı seviyesinden itibaren tek basamaklı *krepidoma* ile oluşturulmuştur. *Hyposorion* kapı anteleri ve iç mekan sıvası büyük oranda korunmuştur. Tekne ve kapak parçalanmış ve alana yayılmıştır. Kırık parçalardan kapak formunun köşeleri akroterli beşik çatı olduğu tespit edilebilmiştir. **3KD.L28** no'lu mezar aynı mezar odası içinde **3KD.TM.35** no'lu tonozlu mezarla bitişik nizamda yer almaktadır. Farklı türlerdeki bu iki mezar anıtı aynı oda içinde yan yana konumlandırılmıştır (Lev. 4b).

---

[109] Phaselis'in Hamam yapıları ve Hellenistik Tapınak'ta kullanılan yapı taşları için bkz. Öner, 2020: 13-28, Limyra taşı, 16: Fig. 7.

[110] Mezarı çevreleyen temenos duvarında devşirme olarak kullanılan 3KD.O17 numaralı yazıtlı *ostothek* için bkz. Böl.3.3.1.,

3KD.L15 ve **3KD.L28** no'lu mezarlar akroterli beşik çatı biçimli lahit grubu içerisinde tekne ve kapaklarında kullanılan yapı taşı, araziden yükseliş şekilleri ve *nekropolis* içindeki alan düzenlemesi açısından farklı düzenlenme unsurları taşımaktadırlar. **3KD.L15** no'lu lahit mezarda görülen yarı işli girland süslemesi Phaselis'te şimdiye değin yapılan çalışmalarda bilinen tek lahit olma özelliğindedir. Phaselis **3KD.L15** ve **3KD.L28** no'lu mezarlardaki tahribat nedeniyle epigrafik veya arkeolojik materyaller ile tarihlendirilmesi mümkün değildir. Bu mezar türünde görülen gelişim evresi ve kapakların biçimlendirilmeleri üzerinden benzer örneklerle kıyaslamalar yapılabilir. Girlandlı lahitler kent Roma ve Anadolu'nun güneybatısında lahitler içinde büyük bir grup oluşturmaktadır. MS II. yüzyılın başlarında girlandlı lahitlerin ana üretiminin başladığı ve kullanımının yaygınlaştığı görülmektedir[111]. Phaselis teritoryumunda sınırların kesiştiği Lykia, Pamphylia ve Pisidia Bölgelerinin lahit tipolojisinde, girlandlı lahitlerin birinci grubu oluştuğu bölge Pamphylia'dır. Pamphylia kentlerinde sıklıkla kullanılan girlandlı lahitler bölgenin karakteristik lahit tipolojisini oluşturmaktadır[112]. Prokonnesos lahit grubunun girlandlarının ortasından sarkan üzüm salkımları bu grubun karakteristik biçim şemasında görülen bir özelliktir[113] ve Pamphylia'da kullanılan örneklerinde girland şemasında teknelerin uzun yüzünde üçer ve dar yüzünde birer adet girland düzenlemesi görülmektedir[114]. Pamphylia Bölgesi'nde ithal edilen lahitler arasında büyük bir grubu temsil eden Prokonnesos yarı işli lahitleri, Akdeniz ve Ege Bölgeleri'ne deniz yoluyla taşınmıştır ve farklı bölge kentlerinde örneklerine rastlanmaktadır[115]. Phaselis'te tek örnekle temsil edilen **3KD.L15** no'lu lahit patlatılarak tahrip edildiği için, tekneye ait küçük parçaları üzerinden yapılan saptamalarda girlandların ön yüz ve yan yüzlerdeki sayısı, biçimi ve girland taşıyıcıları gibi bu tipolojideki lahitlerin hangi atölyede üretildiğini belirleyen ya da yerel atölyelere atfedilen özellikleri bilinmemektedir. Yarı işli olarak bırakılması nedeniyle ithal yoluyla kente getirilmiş olabileceği gibi yerel malzemeyle üretilen yerel atölye üretimi taklit bir eser olabilir. Korkut tarafından yapılan çalışmada "*bugüne kadar Pamphylia Bölgesi'ne*

---

111 Ana üretimin başlamasından çok önce Kibyratis'te bulunan Bubon' yapılmış girlandlı bir lahit MÖ. III – II yüzyıllara tarihlenmekte ve bu tarihlerden sonra bir daha rastlanmamış olmasına rağmen girlandlı lahitlerin öncüsü olarak kabul edilmektedir, bkz. Koch, 2006: 214-219.

112 Korkut ve Dirican, 2020: 259 vd.

113 Korkut, 2022: 234.

114 Korkut ve Dirican, 2020: 259; Prokonnesos yarı işli lahitleri için ayrıca bkz. Koch ve Sichtermann 1982, 486-492.

115 Korkut, 2022: 234.

bitirilmiş halde getirilen Prokonnesos tipi lahit örneği bilinmediği, hatta çok az sayıdaki yarım fabrikasyon Prokonnesos lahdinin yerel sanatçılar tarafından tamamlandığı da" belgelenmiştir[116]. Bu noktada Phaselis girlandlı lahit örneğinde kullanılan yapı taşının özellikleri ithal olup olmadığı konusunda yardımcı olabilir. Eser tamamen parçalanmış olmasına rağmen Phaselis'in kamu yapılarında rastlanan sert kireçtaşı görünümündeki Limyra taşına benzer bir yapıda görünmektedir[117]. Phaselis'te tespit edilen yapı taşı ocakları ve kesimlerin yapıldığı çok sayıda ocak aynasının varlığı, kentin karakteristik lahit tipolojini oluşturan düz damlı lahitlerin traverten breşinden yerel uslupla üretildiği göstermektedir. Dolayısıyla Phaselis'te şimdiye değin tespit edilen 456 lahit için yerel taşlardan mezarları şekillendiren yerel bir atölyenin varlığından söz edilebilir. Phaselis girlandlı ve akroterli beşik çatılı lahit mezar anıtını meydana getiren unsurlar Pamphylia'da görülen girlandlı lahitlerin ve akroterli beşik çatı biçimindeki kapak tipolojisi ile örtüşmektedir[118]. Phaselis'te tekil olarak kullanılan girlandlı lahdin kapak biçimi köşeleri akroterli beşik çatı olması ve bu kapakların Pamphylia Bölgesi'nde birincil kullanılan kapak biçimi olarak öne çıkması göz önünde bulundurulduğunda, Phaselis'in karakteristik lahit tipolojisini oluşturan düz damlı kapaklardan sonra en çok kullanılan ikinci kapak türü olarak tercih edilmesi, Phaselis lahitlerinin biçimlendirilmesinde Pamphylia Bölgesi'ndeki lahit mezar anıtlarında görülen karakteristik biçim şemasının etkilerinin görülmesi ile açıklanabilir.

3KD.L23 no'lu lahit, akroterli beşik çatılı mezarlar grubunda lahit teknesinde yazıtlı *tabula ansata* taşıyan iki mezardan biridir[119]. Lahit kuzeydoğu *nekropolis*in başlangıcından sonra yükselmeye başlayan topografyada, denize bakan kıyı şeridine yakın konumlandırılmıştır (Kat.No:23, Lev. 5a). Mezar yapısı, podyum, lahit teknesi ve akroterli beşik çatı biçimindeki kapaktan oluşmaktadır. Kent *nekropolis*lerinde podyum tekne ve kapak birlikteliği içinde belgelenen az sayıda mezar örneklerindendir. Mezarın yapı taşı traverten breşidir. Lahit teknesi ve kapak olasılıkla bir deprem sırasında *in-situ* konumlarından ayrılmış teknenin yazıtlı ön yüzü güney yöndeki toprak dolguya yaslanır halde devrilmiş ve kapak da ters dönmüştür. Podyum basamağı kalıntıları ters dönen tekne içinde kalmıştır. Podyum taşı tabandan itibaren hafif iç bükey bir eğimle gelir ve

116 Korkut 2022: 234.

117 Phaselis'in Hamam yapıları ve Hellenistik Tapınak'ta kullanılan yapı taşları için bkz. Öner, 2020: 13-28, Limyra taşı, 16: Fig. 7.

118 Girlandlı lahitlerin kapakları akroterli beşik çatı biçimindedir, bkz. Turak, 2011: 50 vd.

119 Akroterli beşik çatılı lahitlerde yazıt taşıyan diğer mezar 3KD.L105 numaralı lahittir.

üstte dışarıya doğru çıkıntı yaparak 0.07 m'lik bir düz silme profil ile sonlanır. Teknenin arka uzun yüzü yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapağın büyük kısmı toprak dolgu altında kalmıştır, uzunluğu boyunca görülebilen kısımlar yekpare halde korunmuştur. Teknenin ön yüzünde yazıtlı *tabula ansata* bulunmaktadır. Yazıtlı yüzeyin toprağa yaslanması hem estampaj almayı hem de okumayı zorlaştırmaktadır. Oldukça büyük boyutlu olan söz konusu mezarın ön yüzüne işlenen *tabula ansata* içerisinde sadece üç satırlık bir yazıt kaydedilmiştir. Tüner Önen tarafından yapılan transkripsiyona göre; *Bu mezarı Asas oğlu Asas'ın oğlu Kougas koydurdu*[120]. Yazıtın alt kısmı olasılıkla vacat (boş) bırakılmıştır. Mezar anıtında tahribat yüksek olduğu için konteks olarak bulunan arkeolojik materyale rastlanmamıştır. Lahit üzerindeki harf karakterleri dolayısıyla MS III. yüzyıla tarihlenmektedir.

Akroterli beşik çatılı mezar grubundaki *tabula ansatalı* ikinci mezar anıtı **3KD.L102** no'lu lahittir (Kat.No:102, Lev. 5b). Kuzeydoğu *nekropolis*te **3KD.TM63-66** no'lu tonozlu mezar grubunun bulunduğu alanda **3KD.TM63** no'lu mezarın yaklaşık 9 metre kuzeyinde I21 karelajında yer almaktadır. Lahit Phaselis'in yerel ocaklarından elde edilen traverten breşinden üretilmiştir. *Nekropolis*'in bu bölümünde tonozlu mezar, *ostothek* ve lahit türündeki mezar anıtları bir arada bulunmaktadır. Yanı sıra *nekropolis* Şapeli I ve Klasik Dönem mezar yapısı yine aynı lokasyonda konumlandırılmıştır. Bu alan kuzeydoğu *nekropolis*'in 410 m kuzeydoğusunda, çeşitli mezar türlerinin çoklu gruplar halinde düzenlendiği ve Klasik Dönem'den Doğu Roma Dönemi'ne kadar tarihlenen *nekropolis* yapıları ile merkezi bir alan olarak düzenlenmiş ve yüzyıllar boyunca *nekropolis* içindeki bir kavşak noktası konumuyla kullanılmış görünmektedir. Söz konusu lokasyon kuzey liman koyunu kuzey yönde kapatan denize doğru çıkıntı yapan burnun üzerindeki sahayı kapsamaktadır. Bu konum itibariyle mezarların konumlandırıldığı burun üzerinden güneyde kent merkezi, *akropolis* tepeliği ve kuzey limana tam açıklıkta bir görüş açısına ve kuzeydoğu yönde Akdeniz bakışımına sahiptir. **3KD.L102** no'lu lahit gerek bu lokasyonda gerekse tüm *nekropolis*ler içinde kalkan mızrak birlikteliği şemasının görüldüğü tek lahittir. Söz konusu mezar Pamphylia'da

[120] Mezar yazıtında geçen *Kougas*'ın adı hem kent hem de teritoryumdan daha önceden bilinmektedir. Baba ve dedesinin adları olan Ασας ise şimdiye kadar Trebenna ve Onobara kentlerinden başka bir yerde belgelenmemiştir. Kougas'ın mezarı da τὸ μνημεῖον olarak tanımlanmıştır. Kougas'ın yazıtı mezara kimlerin gömüleceğine ilişkin ayrıntı vermez. Phaselis'te lahit üzerine kazınmış başka bir yazıtta daha böylesi bir kullanım görülmektedir, mezar yazıtı hakkında bkz. Tüner Önen ve Gürel: 2022, 38-40.

birincil kullanım göre akroterli beşik çatılı lahitlerin Pisidia Bölgesi'yle özdeşleşen teknesinde kalkan mızrak taşıyan tekne ile birada düzenlemesi açısından kent içindeki tek lahit olarak bulunmaktadır[121]. Tekne ve kapak insan eliyle yapılan tahribata maruz kalmış ve çok parçalı halde etrafa dağılmış vaziyettedir. Lahit teknesinin ön yüzünde ortada yazıtlı *tabula ansata* ve yazıtın iki yanında kalkan mızrak tasvir edilmiştir[122]. Kalkanların içinde olasılıkla bir kadın bir erkek büstü yerleştirilmiştir. Bu düzenleme şeması Phaselis teritoryumunda lahit ve *khamosorion* türündeki mezarlarda görülmektedir[123]. Ancak gerek yapı taşının doğal bozulması gerekse insan eliyle yapılan tahribat nedeniyle kalkanların ortasındaki belli belirsiz kabartma izleri dışında anlamlı bir figür görmek mümkün olmamıştır. Mezar yazıtının eksik ve okunamayan kısımları vardır. Tüner Önen tarafından yapılan transkripsiyona göre; "*(Ben) Falanca oğlu Herophilos bu mezarı kendim, karım, oğlum Herophilos, onun karısı Iole, kızlarım Ammia ve Herophile için yaptırdım, başka kimseye izinli değildir. Eğer başka birisi gömülürse, gömen kişi sevgili vatanıma belirlenmiş olan 500 denarii tutarındaki cezayı ödeyecektir*"[124].

Mezar yazıtına göre mezar sahibi *Herophilos* kendisi dışında 5 kişinin daha buraya gömülmesine izin vermektedir ve mezarı korumak için belirlenen para cezası için kent yetkili kılınmıştır. Mezar yapısının etrafındaki blok taşlar lahit teknesinin bir podyum üzerinde yükseldiğini gösterir ancak podyum yapısının *hyposorion*lu olup olmadığı tahribat nedeniyle bilinememektedir. Lahdin yan ve arka yüzleri kısmi olarak sağlam kalmıştır. Yan yüzlerde birer adet kalkan mızrak tasvirine yer verilmiştir. Arka yüzde herhangi bezeme yer almaz. Eserin parçaları bir araya getirilmeye çalışılmış ve daha önce yayımlanan yazıtın eksik kısımlarının okunabilmesi için RTI yöntemi ile sayısal olarak kaydedilmiştir[125]. Lahit kapağının 1/5 oranında mevcut olan kırık parça üzerinden köşe akroterli beşik çatı biçiminde düzenlendiği saptanmaktadır. Kapakta orta akroter olup olmadığı tahribat nedeniyle bilinmemektedir.

3KD.L12 ve **3KD.L14** no'lu akroterli beşik çatılı lahitler kuzeydoğu *nekropolis* alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan eğimli topografya üzerinde, ile

---

121 Termessos kentinde yuvarlak kalkan tasvirli lahitlerin hepsinin kapakları *Pamphylia Lahitleri* adıyla bilinen beşik çatı biçimli kapaklarla örtülmüşlerdir, bkz. Çelgin, 1990: 212 vd.

122 Yazıt hakkında bkz. Blackman 1981: 149 vd, nr. 9 (lev. 73); Tüner Önen 2008, 355-357.

123 Bkz. Böl. 4; Ter.M.15, Ter.M.36 , Ter.M.37, Ter.M.40, Ter.M.41 no'lu mezarlar.

124 Blackman 1981: 149 vd, nr. 9 (lev. 73); Tüner Önen, 2008, 355-357.

125 Mezar üzerinde RTI ve Fotogrametri yöntemleri A. Akçay tarafından uygulanmıştır.

güney ve doğu yönlerde Akdeniz'i gören bir lokasyonda 2 m aralıkla konumlandırılmıştır. Kuzeydoğu *nekropolis* içinden geçen *aquaeductus* duvarının iki metre batısında ve topografik harita üzerinde K19 karelajı içinde yer almaktadırlar. Her iki mezarın yapı taşı Phaselis'in yerel yapı taşı ocaklarından sağlanan traverten breşidir. **3KD.L12** no'lu mezarın alt yapısı üç basamaklı bir podyumdan oluşmaktadır (Kat.No:12, Lev. 5c). Podyum blok taşlar ve harç kullanılarak örülmüştür. Podyum yapısı içinde *hyposorion* bölümü tasarlanmış ve doğu yönde kapı açıklığı verilen *hyposorion* alanı düzenlenmiştir. Lahit teknesinin güney yöndeki bir uzun duvarında mezarın sıva ile kaplandığını gösteren sıvalı bölümler ½ oranında korunagelmiştir. Lahit teknesinde bezeme unsuru veya mezar yazıtı görülmez. Akroterli beşik çatı biçimindeki kapak iki parça halinde kırıktır ve bu kırık parçalar kendi içinde lokal olarak kırık ve eksiktir. Bu nedenle Kapakta orta akroter olup olmadığı bilinmemektedir. **3KD.L14** no'lu mezarın *hyposorion*u blok taşlar ve harç ile örülmüştür (Kat.No:14, Lev. 5d). Bu mezarda tahribat yüksek olduğu için lahit teknesi tamamen tahrip olmuştur, köşe akroterli beşik çatı biçimindeki kapak ise yarısı oranında kırık ve eksiktir. **3KD.L12** ve **3KD.L14** no'lu lahitlerin köşe akroterleri **3KD.L2** no'lu lahit kapağındakine benzer şekilde palmet ya da bezeme figürü taşımayan tipik köşe akroteri biçimindedir. Kapakların köşe akroterlerinin biçimi Pamphylia bölgesinde tespit edilen akroterli beşik çatılı kapakların genelinde kullanılan yan akroterler ile aynı görünüm içindedir[126].

3KD.L21 no'lu akroterli beşik çatılı lahit kuzeydoğu *nekropolis*in başlangıcından sonra yükselmeye başlayan topografyada deniz bakışımlı olarak konumlandırılmıştır (Kat. No: 21). Topografik harita içinde J19 karelajında bulunmaktadır. Mezarın lahit kapağı kırık beş parça halinde günümüze ulaşmıştır. Kapak üzerindeki 3 adet tipik köşe akroterinin saptanabilir haldedir. Bu mezar grubunun genelinde görülen *hyposorion* düzenlemesi ve mezar teknelerinde görülen farklılık arz eden biçim ve bezeme şeması gibi unsurlar tahribat nedeniyle tespit edilememektedir.

3KD.L83 no'lu akroterli beşik çatılı lahit kuzeydoğu *nekropolis*te dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde I21 karelajında yer almaktadır. **3KD.TM41** no'lu tonozlu mezar odasının 1 metre batısındadır. Anakaranın bitimine yakın denizden yaklaşık 50 m yüksekte konumlandırıldığı için deniz ve *akropolis* tepeliğini gören etrafa hakim bir konuma sahiptir. Mezarın alt yapısı moloz taşlar ve harç ile örülen bir *hyposorion* bölümü ve tek basamaklı *krepidoma*dan

126 Turak, 2011: 232.

oluşmaktadır. Mezarın giriş yönü güneydedir. Lahit teknesinde konglomera yapı taşı kapakta ise traverten breşi kullanılmıştır. Teknenin biçimlendirildiği konglomera taşın yapısal bozulmalara açık yapısı nedeniyle büyük oranda tahrip olmuştur. Kapak çok parçalı halde kırıktır. Kapağa ait parçalardan yapılan tespitlerde, kapak formunun köşeleri akroterli beşik çatılı olduğu saptanmıştır.

3KD.L90 no'lu mezar akroterli beşik çatılı lahitler grubunda köşe ve orta akroterlerin yanı sıra kapağın dar yüzlerinde kaldırma çıkıntısı taşıyan tek örnektir (Kat. No: 90, Lev. 5e). Yoğun mezar öbeklerinin yer aldığı I21 karelajında *nekropolis*in A bölgesinde yer almaktadır. Mezarın yapı taşı Phaselis taş ocaklarından elde edilen traverten breşidir. Mezarın alt yapısını oluşturan podyum taşları insan eliyle yapılan tahribat nedeniyle büyük oranda tahrip olmuştur. Lahit teknesi ve kapağı da çok parçalı halde kırıktır. Mezarda yapılan çalışmalarda teknenin yazıtlı *tabula ansata* taşıdığı tespit edilmiştir. Ancak yazıt yüzeyi çok siliktir ve okunması mümkün değildir. Mezarın en iyi korunagelen unsur kapaktır. İki parça halinde kırık olan kapak podyum blokları üzerinde ters durmaktadır. Kapağın köşeleri ve orta akroteri tipik akroter biçimindedir ancak oldukça hacimli biçimlendirildikleri için köşe ve orta akroterler birleşmiştir. Kapağın dar yüz cephelerinde işlenmeden bırakılan kaldırma çıkıntıları yer almaktadır. Kapakta görülen akroterlerin oldukça hacimli düzenlenme biçimi Phaselis *nekropolis*lerinde tespit edilen ünik eserdir. Bu türdeki kapaklara Pamphylia'nın Prokennesos'dan ithal edilen yarı işli beşik çatılı lahitlerinde rastlanılmaktadır[127]. Prokonnesos atölyesinin tipik kapakları olarak değerlendirilen iri akroterli beşik çatı biçimli kapaklardan Attaleia'da iki adet bulunmaktadır[128]. Ancak Phaselis'in iri akroterleri, tipik köşe akroterleri formunun devasa boyutlu temsillerini oluştururken, Attaleia'daki eserlerin iri akroterlerinde kartal ve eros figürleri betimlenmiştir[129]. Perge'de bulunan LK.58 no'lu kireçtaşından üretilen yerel lahit kapağı iki yan bir orta akroterin biçimlendirilişi ile Phaselis örnekleri ile daha benzer bir görünüm içindedir. Phaselis'te bulunan iri akroterli beşik çatılı kapak da Perge örneğinde olduğu gibi yerel üretim bir eser olarak nitelendirilmektedir. Bu lahit kapağının ithal eserlerden esinlendiği ancak yerel üslupla biçimlendirildiği söylenebilir. Attaleia'daki

127 Turak, 2011: 241 vd.;

128 Turak, 2011: 227-228; 268 vd.

129 Koch-Sichtermann 1982: 542; Attaleia'da bulunan devasa akroterin birinde cepheden tasvir edilmiş kartal bulunur, diğerinde ise Eros figürü görülmektedir, bkz. Turak, 2006: 268 vd.; Eros figürlü akroter için bkz. Varkıvanç-Kökmen 2011, 234, fig.13

eserler MS II. yüzyılın sonu ile III. yüzyılın ortalarına tarihlendirilmektedir[130]. Phaselis'te tek olarak bulunan ve devasa akroterleri tipik akroter biçiminde düzenlenen beşik çatılı lahit, kentte akroterli beşik çatı tipolojini taşıyan ve yazıtlarıyla MS III. yüzyıla tarihlenen beşik çatılı lahitlerle aynı dönemde üretilmiştir olmalıdır. Perge Batı *nekropolis*inde bulunan akroterli beşik çatılı lahit kapağın Turak tarafından orta akroter grubu içine dahil edilmekte ve MS III. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenmektedir[131]. Biçimsel özellikleriyle Perge örneği ile yakın görünüme sahip olan ancak yerel üretim olduğu için daha kabaca bırakılmış orantı ve biçim şemasının kabaca işlendiği Phaselis'teki eserin üretim dönemi MS III. yüzyılın ilk yarısı olarak kabul edilebilir.

Köşe akroterli beşik çatılı lahitler grubundaki son lahit **3KD.L103** no'lu eserdir. Mezarın konumu, **3KD.L102** no'lu yazıtlı beşik çatılı lahdin 3 m batısındadır. **3KD.L103** no'lu mezar, podyum yapısı üzerinde yükselen lahit teknesi ve kapaktan oluşmaktadır (Kat.No:103). Lahit teknesi yazıt veya bezeme unsuru taşımayan yalın bir görünüme sahiptir. Kapakta köşe akroterleri tipik akroter formunda biçimlendirilmiştir ancak kırık ve eksik yerler olduğu için orta akroteri olup olmadığı saptanamamaktadır.

Phaselis akroterli beşik çatı biçimindeki lahitler, kent *nekropolis*leri içinde tespit edilen 456 adet mezar içinde 16 adet örnekle temsil edildiği için sayıca küçük bir grubu oluşturmaktadır. Ancak Phaselis'in karakteristik düz damlı lahitlerinden sonra ikinci olarak tercih edilen kapak türü olarak kullanım görmüştür. Phaselis düz damlı lahitlerinin tamamı düzleştirilmiş toprak zemin üzerine yerleştirilmiş ancak akroterli beşik çatılı lahitlerin tamamına yakını basamaklı bir alt yapı ve *hyposorion* bölümleriyle birlikte düzenlenmişlerdir. Yanı sıra bu kapakların kullanıldığı mezarlarda teknesinde kalkan mızrak tasviri ve yazıtlı *tabula ansata* bulunan **3KD.L102** no'lu lahit ve **3KD.L15** no'lu yarı işli girlandlı lahit Phaselis'te teknesinde bezeme unsuru ile düzenlenen ünik eserlerdir ve bu mezarların kapatılması yine akroterli beşik çatılı kapakların tercih edildiği görülmektedir. Yapılan bu tespitler kent *nekropolis*lerinde beşik çatılı lahitlerin gerek araziden yükseliş şekillerinde gerekse lahit teknelerindeki bezeme ve epigrafik veriler taşımalarıyla düzenlenmelerinde ayrı bir özen ve işçilik sergiledikleri açıktır. Phaselis *nekropolis*lerinde küçük bir grup oluşturan akroterli eşik çatı biçimli lahitler Pamphylia'da Roma İmparatorluk Çağı boyunca bölge için esas kapak formu meydana

130 Turak, 2006: 562-563, Lev.CLV, res.522-523, Lev.CLV, res.524.

131 Turak, 2006: 582, Lev.CLXVI, res.565.

getirmektedir[132]. Phaselis teritoryumunda tespit edilen lahitler ve bir *khamosorion* mezarda söz konusu kapakların kullanıldığı görülmektedir. Teritoryumda akroterli beşik çatılı kapaklarla düzenlenen tüm mezarların teknelerinde ortada yazıtlı *tabula ansata* ve yazıtın yanlarında kalkan mızrak birlikteliği içinde kadın ve erkek büstlerin yer verilmiş yanı sıra dar yüzlerde de kalkan mızrak tasviri kullanılmıştır[133]. Phaselis teritoryumunda mezar tipolojisini belirleyici unsur olarak saptanan bu özellikler kent *nekropolis*lerinde birebir örtüşen bir mezar ile temsil edilmektedir. Ancak akroterli beşik çatılı kapakların kullanımı kent içinde olduğu kadar teritoryum sınırlarında da tercih edilen ve sevilerek kullanılan bir kapak tipolojisini göstermektedir. Bu düzenleme şeması Phaselis teritoryumunda lahitler ve *khamosorion* türünde mezarların örtülmesinde kullanıldığı görülmektedir. Kentin teritoryumundaki akroterli beşik çatılı lahitler bezeme unsurları ve yazıtların harf karakterleri dolayısıyla MS III. yüzyıl içine tarihlenmektedir. Kentte aynı tipoloji içinde düzenlenen ve üzerinde yazıt taşıyan iki lahit yine MS III. yüzyıla tarihlenmektedir. Phaselis kent *nekropolis*lerinde ve teritoryumunda tespit edilen akroterli beşik çatı biçimli kapakların yazıtlar ışığında yapılan tarihlendirilmeleri Pamphylia Bölgesi'nin karakteristik kapak biçimlerinden olan beşik çatı biçimli kapaklıların MS II. yüzyıl sonundan itibaren yoğun olarak kullanım görmeye başladığı dönemsel kulanım ile de örtüşmektedir. Turak tarafından yapılan çalışmalarda, teknelerin figür ve yazıt şemasındaki değişimlerle, Geç Hellenistik Dönem'den itibaren kullanılan akroterli beşik çatılı lahitlerin MS II. yüzyılın sonlarına doğru sayıca arttığı ve MS III. yüzyılda kullanım gördüğü kesintisiz bir kullanım evresi belirlenmiştir[134]. Phaselis'te akroterli beşik çatılı lahitler içinde yazıt taşımayan eserler, aynı boyut ve biçim şeması özellikleri taşıyan ve yazıtları sayesinde tarihlenebilen örnekleri ile aynı dönem içinde üretilen ve kullanım gören lahitler olarak değerlendirilmektedir. Bu grupta tekneleri yazıt ya da bezeme unsuru içermeyen ve/veya tahrip edildiği için bu unsurların belirlenemediği toplam 6 adet lahit (**3KD.L12, 14, 21, 83, 90, 103**) tespit edilmiştir.

3.1.3. Semerdamlı Lahitler

Phaselis *nekropolis*lerde toplam 3 adet semerdam kapaklı lahit tespit edilmiştir. Kentte bulunan 456 adet lahit içinde semerdam kapaklı lahitler sayıca küçük bir grubu oluşturmaktadır. Kentte kullanılan kapak tipolojisinde düz damlı kapaklar baskın

132 Turak, 2011: 231-235; Turak, 2022: 278-279.

133 Bkz. Böl. 4; Ter.M.15, Ter.M.36 , Ter.M.37, Ter.M.40, Ter.M.41 no'lu mezarlar.

134 Turak, 2022: 279-281.

kullanılan kapak türünü meydana getirir, ikinci olarak tercih edilen lahit kapağı 16 adet örneği bulunan beşik çatı biçimindeki kapaklardır ve 3 adet örnekle temsil edilen semerdam kapaklar Phaselis lahit kapakları grubunda üçüncü sırada yer almaktadır. Semerdamlı lahitlerin üçü de kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilmiştir. Söz konusu kapakların topografya üzerindeki konumlarına bakıldığında kent merkezine yakın konumlarda düzenlendikleri görülmektedir. **3KD.L22** ve **3KD.L.26** no'lu lahitler kıyı hattında deniz bakışımlı olarak yerleştirilmiştir.

Semerdam kapaklı lahitlerin araziden yükseliş şekillerine bakıldığında **3KD.L22** ve **3KD.L.26** no'lu lahitlerin *hyposorion*lu olduğu görülmektedir (Kat. No: 22-26, Lev.5f, 6a). **3KD.L.29** no'lu lahit blok taşlarla örülen podyum üzerinde yükselmektedir (Kat. No: 29)[135]. Bu tipteki kapaklarla örtülen lahit teknelerin hepsi yazıtlı bir *tabula ansata* taşımaktadır. Teknelerin ön uzun yüzünde yazılan mezar yazıtları ön veya yan yüzlerde hiçbir bezeme unsuru kullanılmamıştır. Semerdamlı kapakların uzun yüzlerde ikişer ve dar yüzlerde birer adet işlenmeden bırakılan dörtgen kaldırma çıkıntısıyla biçimlendirilmiştir. **3KD.L22** ve **3KD.L.29** no'lu lahitlerin kapaklarında mahya kirişi de bulunmaktadır.

3KD.L26 no'lu lahit kuzeydoğu *nekropolis*in 600 m kuzeydoğusunda, *nekropolis* içinden geçen patika yolun doğusunda ve yola 40 m mesafede temenos duvarıyla çevrili alan içinde **3KD.L27** no'lu lahitle birlikte konumlandırılmıştır. Mezarın yapı taşı Phaselis'in yerel taş ocaklarından sağlanan traverten breşinden üretilmiştir. **3KD.L26** no'lu lahit *temenos*un doğu duvarının 1 m önünde kuzeydoğu-güneybatı istikametinde durmaktadır. *Hyposorion* moloz taşlar ve harçla örülmüştür, kapı açıklığı seviyesinde blok taşlar kullanılmıştır. Lokal kırıklar haricinde tekne yekpare olarak korunmuştur. Teknenin arka yüzünde yer yer görülen sıva izleri lahdin sıva ile kaplandığını göstermektedir. Semerdamlı kapak üzerinde mahya kirişi ve dar yüzlerde birer uzun yüzlerde ikişer adet işlenmemiş kaldırma çıkıntıları bulunmaktadır. Tekne ön yüzüne 0.75 x 0.45 ölçülerindeki *tabula ansata* içine mezar yazıtı kazınmıştır. Tüner Önen tarafından yapılan transkripsiyona göre: "*Falanca oğlu Olympos'lu Elpidephoros bu mezarı κendisi, karısı, oğlu Eutykhianos, …. Olympos'lu falanca kişi ve sadece onlardan olan çocuklar için yaptırdı. Başka hiç kimsenin (bu mezarı) açması ya da başka birini gömmesi izinli*

[135] Mezar tahrip edildiği için podyum yüksekliği ve kaç basamaktan oluştuğu tespit edilememiştir. Yapılan çalışmalarla ters duran lahit teknesi kaldırılmış ve podyuma ait olan iki blok taş altına yerleştirilmiştir.

değildir. Eğer birisi başka birini koyarken görülürse en kutsal kasaya …. Ödeyecektir"[136]. Yüksek bir *temenos* duvarıyla çevrili olan ve aynı duvar içinde yerleştirilen ikinci bir lahitle aynı oda içinde bulunan **3KD.L26** no'lu lahit olasılıkla aynı ailenin üyelerini gömülmesi için bir mezar kompleksi olarak düzenlenmiştir (Lev.6b-c).

3KD.L29 no'lu semerdam kapaklı lahit kuzeydoğu *nekropolis*te 2019 yılında yürütülen çalışmalar sırasında tespit edilmiştir (Kat.No.29, Lev.6d). Mezar yapısı, Phaselis Kuzey Yerleşim'in doğu eteklerinde ve şimdiye değin tespit edilen mezarlara göre en üst kotta yer almaktadır. Lahit Phaselis'in yerel taş ocaklarından getirilen traverten breşinden üretilmiştir. Kuzeydoğu-güneybatı doğrultusundadır. Bulunduğu alanda hemen arkasında bulunan anakaya tıraşlanarak mezara bir arkalık oluşturulmuştur (Lev.6e). Anakayanın bazı yerlerinde yüksekliği eşitlemek için moloz taşlarla duvar örülmüştür. Bu alan eğimli bir topografyaya sahiptir. Olasılıkla bir deprem sırasında tekne ön yüzü üzerine düşmüş ve kapak da teknenin üç metre önüne kaymıştır. Tekne ve semerdamlı kapak tek parça halinde korunmuştur. Alanda yapılan temizlik ve düzenleme çalışmaları sırasında tekne olduğu yerde ayağa kaldırılmıştır ve ön yüzde yer alan 14 satırlık yazıt ortaya çıkarılmıştır. Mezar Phaselis'in yerel yapı taşı ocaklarından üretilen traverten breşinden üretilmiştir. Taşın yapısı nedeniyle mezarın genelinde aşınma ve bozulmalar meydana gelmiştir. Teknenin ön uzun yüzünde yer alan yazıt 0.75 x 1.05 m'lik *tabula ansata* üzerinde yazılmış ancak *tabula* içine sığdırılmaya çalışılan yazıtın, sağ kenarda çerçeve dışına taşırıldığı görülmektedir. Tüner Önen tarafından yapılan transkripsiyona göre: "*Hermon oğlu Apollonios'un oğlu Phaselisli Epaphrodeitos ve Aristaineta kızı Dosithea bu mezarı kendileri için buna gömülmek üzere yaptırdılar, ayrıca Epaphrodeitos tarafından azat edilen Moles'in ve de kaydedebileceğim kişinin (gömülmesi için). Başka hiç kimse için bu mezarda gömülmek izinli olmasın, eğer biri gömü yapmaya cüret ederse Kutsal Athena Polias'a bin [beşyüz] denarii ödeyecektir*"[137]. Mezar sahiplerinin inşa ettirdikleri mezar burada τὸ μν[η]||μεῖον ifadesi ile tanımlanmıştır. 'Anıt, hatıra, abide.. *etc*.' anlamlarını karşılayan bu kelimenin kökeni 'hatırlamak' (=μνάομαι) ve 'hatırlatmak' (μιμνήσκω) fiillerine dayandırılmaktadır. Hem anıtsal hem de basit mezarlar için de kullanılabilen bu kelime buradaki mezarda sadece gömünün yapıldığı lahdi değil, lahdin konumlandığı mekanı karşılayan bir ifade olarak

136 Yazıt için bkz. Blackman 1981: 147, nr. 6; Tüner Önen, 2008: 358-359.

137 Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35-38

değerlendirilmektedir[138]. Mezar cezasının ödeneği kasa olarak tanrıça Athena Polias'ın tapınak kasası gösterilmiştir. Kentin baş tanrıçası olan Athena Polias'ın MÖ V. yüzyıldan Roma İmparatorluk Dönemi'ne kadar Phaselis kentinde saygı gördüğü, bir tapınağa sahip olduğu ve adına agonlar düzenlendiği bilinmesine rağmen tapınak kasası kent içinde ilk defa bu yazıtla belgelenmektedir. Tanrıçanın kasası 2018 yılı teritoryum çalışmaları sırasında Palamut Mevkiin'de yer alan bir lahit mezar üzerinde tespit edilmiştir[139]. Mezar cezasının kentte kaydedilen diğer cezalara göre daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir[140]. **3KD.L.29** no'lu semerdamlı lahit epigrafik veriler ışığında MS II-III. yüzyıla tarihlenmektedir.

Phaselis kentinde tespit edilen 3 adet semerdamlı kapak Lykia bölgesi ile özdeşleşen ve Lykia tipi olarak da adlandırılan semerdam kapakların kentte baskın olmaya ama tercihen kullanım gören lahit tipolojisi olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle Phaselis *nekropolis*leri genel görünümünde bir Lykia kenti *nekropolis*i görünümünde değildir.

Semerdamlı lahit kapakları Lykia lahitlerinde MÖ IV. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır[141] ve Roma Dönemi boyunca da semerdamlı lahitler varlığını sürdürmüştür. Semerdamlı kapaklar *Likya Tipi* olarak adlandırılan üstleri mahya kirişli semerdam biçimiyle Lykia Bölgesi ile özdeşlemiş bir mezar anıtı görünümünü temsil etmektedir. Semerdamlı kapakların form ve biçimindeki belirgin değişimler, kapak yüksekliğinin azalması ve kaldırma çıkıntılarındaki işlenişindeki yüksek kabartma görünümünün giderek azalması şeklinde görülür[142]. Phaselis semerdam kapaklı lahitleri bu kapakların erken örneklerine kıyasla yüksekliği azalan, kaldırma çıkıntılarının küçük ve köşeleri hafif yuvarlak biçimlendirilen ve yine mahya kirişleri de yüksek olmayan ve keskin hatları yumuşatılmış kirişler olarak düzenlendiği görülmektedir. Kapaklarda yazıt veya bezeme unsuru yer almamaktadır. Araziden yükseliş şekilleriyle akroterli beşik çatılı lahitlerle aynı alt yapı düzenlemesi içinde yükselen bu lahit grubu Phaselis kuzeydoğu *nekropolis*te bulunan düz damlı lahitler arasında görkemli duruşu şüphesiz farklılık arz etmekteydi. Phaselis *nekropolis*lerinde 3 adet bulunan semerdamlı kapaklar kentin

138 Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35-38.

139 Böl. 4.3.6.

140 Mezar yazıtı hakkında detaylı bilgi için bkz. Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35-38.

141 İdil, 1993: 20-21; Kjeldsen ve Zahle, 1975: 349;

142 Özer: 2016: 425-430.

teritoryumunda da tespit edilmiştir. Semerdamlı kapaklar teritoryumda **Ter.M. 6, 16, 17, 19-23, 25, 28-32, 34, 35, 38, 43, 45** no'lu eserlerde olmak üzere toplam 19 adet mezarda kullanılmıştır. Bunlardan **Ter.M.21** no'lu semerdamlı kapakta yazıt kapağın uzun yüzünde *tabula ansata* içerisinde kazınmıştır ancak aşınma ve eserde meydana gelen yüksek tahribat nedeniyle yazıt okunamamaktadır, **Ter.M.38** no'lu semerdamlı kapağın bir dar yüzüne yazılmış olan yazıt 12 satırdan oluşmaktadır ve yeni görüntüleme yöntemleri sayesinde transkripsiyonu kısmi olarak yapılabilmiştir[143]. Teritoryum alanında tespit edilen toplam mezar sayısı 47 olduğu için semerdamlı kapakların teritoryumdaki kullanım oranı bu tipolojinin kente kıyasla kırsal alanda benimsenen ve daha yaygın kullanılan bir kapak biçimi olduğunu ortaya koyar. Bunu yanı sıra Phaselis teritoryumundaki semerdamlı kapakların kullanıldığı mezarların düzenlenme şemasında kentte olduğu gibi mutlaka bir alt yapı ya da *hyposorion* bölümü bulunmamaktadır. Kent ve teritoryum karşılaştırmasında tespit edilen bir diğer farklılık kentte yalnızca lahit türünde kullanılan semerdamlı kapakların, kent teritoryumunda *khamosorion*, kaya lahdi ve lahit türünde çeşitlilik gösteren mezarlarda kullanılmış olmasıdır[144]. Phaselis *nekropolis*lerinde ve teritoryumunda kullanılan semerdamlı kapaklar gerek yukarıda bahsedilen biçimsel özellikleri gerekse yazıtlı olanların örneklerin harf karakterlerinden hareketle MS II – III. yüzyıllara tarihlenmektedir. Mezar yazıtların içeriğinden semerdamlı kapakların kullanıldığı lahitlerden, mezarı yaptıran kişi, eşi ve çocukları, torunları ve azat edilen bir kişinin de mezarda gömülmeye izinli olduğu saptanmaktadır[145].

3.1.4. Kline Kapaklı Lahit

Phaselis *nekropolis*lerinde 1 adet kline sahnesi şeklinde düzenlenen lahit kapağı tespit edilmiştir. **3KD.L1** no'lu kline kapaklı lahit Phaselis'in üç *nekropolis*i ve teritoryumu dahil kent sınırları içinde bulunan tek örnektir[146]. Kline kapaklı mezar

---

143 Bkz. Böl. 4.3.5.

144 Teritoryum için bkz. Böl. 4.3 – 4.4, Ter.M.6, 16, 17, 19-23, 25, 28-32, 34, 35, 38, 43, 45 no'lu lahitler.

145 Aile mezarlarında genellikle mezar sahibinin birincil sorumluluğu, karısı ve çocuklarının defnedilmesini sağlamaktı. Ancak bazı durumlarda, mezar sahibinin torunlarını, belki aile hizmetkarlarını ve hizmetlilerini kapsayacak şekilde genişletildiği mezar yazıtları ile ortaya çıkmaktadır, konu hakkında ayrıca bkz. Bryce, 1979: 296-297.

146 2012 yılında başlayan kazı ve yüzey araştırmalarından önce, üç parça halinde kırık olan kapak koruma amacıyla Antalya Müzesi tarafından Phaselis kazı evine taşınmıştır. 2016 yılında kırık parçaların fotogrametri yöntemi ile belgelemesiyle kapak öncelikle dijital ortamda birleştirilmiştir. 2017 yılında

kuzeydoğu *nekropolis*te liman koyunun içinde deniz bakışımlı yer alan mezar grubu içindedir (Lev.1a, b). *Nekropolis*in bu kısmında tapınak planlı bir mezar yapısı, *hyposorion*lu beşik çatılı lahit ve tonozlu mezarların Akdeniz bakışımlı olacak şekilde konumlandırıldığı çeşitli mezar türlerini bir arada görmek mümkündür.

Klineli kapak en: 1.20 boy: 2.50 metre ve yükseklik: 0.56 metre ölçülerindedir. Kapağın tabanı kline olarak düzenlenmiştir. Klinenin sağında ucu püsküllü bir yastık yer almaktadır. Yastığın bulunduğu köşe profili bir Eros büstü ve üzüm salkımlı asma dalı ile bezenmiştir (Lev. 7b). Kline şiltesinin silme profillerinin üstünde yine bir sarmal dalın izleri mevcuttur ancak kırık olduğu için takip edilememektedir. Kline üzerinde başını yastığı koymuş sol kolu üzerine yaslanarak uzanan, giysili bir erkek figür tasvir edilmiştir. Figürün boyu 1.88 metredir. Boyutuyla klineyi büyük oranda kaplayan erkek tasvirinin baş kısmı, sol kolunun dirsekten altı ve bilek altından itibaren iki ayağı kırık ve eksiktir. Sağ kolun omuz kısmında ve sağ bacağın dizden itibaren kaval kemiği boyunca da lokal kırıklar mevcuttur. Kapağın iki dar yüzünde kaldırma çıkıntılarında aslan *protom*ları yer almaktadır. Aslan tasvirlerinden biri iyi durumda korunmuş diğeri ise büyük oranda kırık ve tahrip olmuştur. Kapağın arka uzun yüzü tamamen düz bırakılmıştır.

Klinede uzanan erken figür, sol yanı üzerine yan yatarken sol omzunu yastığa dayamış sol kolunu ileriye doğru uzatmıştır, kol yarısı oranında kırık olduğu için tam duruşu ve elinde bir obje olup olmadığı belli değildir (Lev. 7a). Gövdenin sol yana doğru klineye yaslanan kompozisyonuyla uyumlu olarak sol diz yana doğru hafifçe bükülmüştür. Bu duruş gövdeye belden bir dönüş sağladığı için vücudun sağ kısmı yataktan yükselmiş sağ kol dirsekten bükülerek bel bölgesinden ileriye uzatılmış ve sağ bacak da düz olarak ileriye uzatılmıştır. Sağ elinde sapından kavradığı bir çelenk tutmaktadır. Çelenk uçları figürün kasık bölgesinde aşağı doğru iki püskül halinde uçları kıvrılarak sarkmaktadır. Klinede uzanan erkek figür ayak bileklerine kadar uzanan bir toga giymektedir. Toga sağ omuzdan itibaren gövde ve bacaklardan dökülen kıvrımlarla ayak bileklerine kadar takip inmektedir. Sağ tarafta sırttan itibaren dolanarak gelen balteus sağ kol altından geçirilmiş, sol kolun dirsek hizasından geri atılmış ve sol koldan aşağı kumaş ucu püsküllerıyle birlikte sarkıtılmıştır. Klinede uzanan figürün boyu

---

Antalya Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü uzmanları tarafından tümlenen kapak ahşap bir altlık üzerinde Phaselis kazı evi bahçesine yerleştirilmiştir. 2020 yılı kazı sezonunda restorasyon çalışması yapılan klineli kapak, ölçüleri uyumlu olan denizden çıkarılan lahit teknesi ile birleştirilerek kuzey liman koyunun girişine yerleştirilmiştir.

1.88'dir, toganın kumaşı bu boyutlardaki bir figür için yaklaşık 5 metre örülmüş olduğu söylenebilir[147]. Roma vatandaşlarının resmi giysisi olan toga aynı zamanda bir statü göstergesi olarak da nitelendirilmektedir. Phaselis *Pax Romana* sürecinde diğer Küçük Asya kentleri gibi refah içinde varlığını sürdürmüştür[148]. Bu süreç MS I. yüzyılda başlayan İmparatorluk Dönemi Roma yapılarının kentte yükselmesi ve kent ekonomisinin canlı olduğu MS III yüzyıla kadar devam etmektedir[149]. Klinede olasılıkla kendini tasvir ettiren mezar sahibi, togalı olmasıyla kentte yaşayan bir Romalı ya da vatandaşlık hakkını almış bir Phaselisli olabilir. Lahit üzerindeki yazıt okunamayacak durumda olduğu için, mezar yazıtlarında karşılaşılan isim, etnik köken, meslek ya da kişinin statüsü gibi bilgiler elde edilememektedir. Ancak Roma'nın hiyerarşik sosyal yapısında giysilerin toplum içinde belirleyici görsel bir vurgu olarak kullanılması nedeniyle buradaki mezar sahibi kişinin vatandaşlık hakkına sahip sosyal ve ekonomik açıdan statü sahibi biri olduğu göstermektedir[150].

Klineli kapakların ortaya çıkışı ve kullanımın yaygınlaşması açısından lahit üretim merkezlerine bakıldığında MS II. yüzyılın ikinci yarısında bu tip kapakların kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Roma'da Kline kapaklar Traianus döneminde ortaya çıkmıştır[151]. Attika'da MS 180 yılı dolaylarında klineyi andıran kapakların kullanımının başladığı MS 200 yılı dolaylarında ise tercih edilen bir kapak formu olduğu görülmektedir[152], Attika üretimi klineli kapaklar form ve bezemede kendine özgüdürler, MS. 200 yılı sonrasında standart bir form kazanan bu kapaklar frizli lahitler ile yivli lahitlerin özel bir tarzı için kullanılırlar[153]. Dokimeion'da MS 170-180 yıllarından sonra

147 Toganın temsilleri hakkında bkz. Goette, 1989, 4. *Studien zu römischen Togadarstellungen*; Heykel ve kabartmalar üzerinde görülen toganın stilinde ve örtülme biçiminde bir gelişme ve moda değişimi görmek mümkündür. Geç Cumhuriyet döneminde MÖ I. yüzyıl togalar vücudu ve her iki kolu da örterken, MS I. yüzyılda örtü biçimi sağ kolu serbest bırakmıştır, geniş bilgi için bkz. Loven, 2014: 266.

148 Arslan-Tüner Önen, 2016: 301-303.

149 Phaselis Kenti ekonomisi hakkında detaylı bilgi için bkz. Atilla 2019: 1-30.

150 Roma kültüründe toga kullanımı ve giysilerin sosyo-kültürel değerlendirmeleri hakkında bkz. Loven, 2014: 260-278.

151 Koch 2001, 28; Ayrıca Koch, Roma'daki klineli anıtların MS I. ve erken II. yüzyılda kentteki mezar yapılarının belirgin bir formunu oluşturduğunu ancak, lahitler için üretilen klineli kapakların az olup, İS. III yüzyıla ait birbirinden farklı birkaç örneğe rastlandığını belirtmektedir, bkz. Koch 2009, 133.

152 Koch 2001, 31.

153 Koch 2009, 133.

üzerinde karı koca yontusu bulunan kline kapaklara rastlanmaktadır, bunlarda ayak ve baş uçlarında Eros tasvirlerine yer verilmiştir[154]. Küçük Asya'da Sagalassos ve civarında, ayrıca Aphrodisias'ta yoğunlaşırlar, bunların yanında Lykia'dan Kilikya'ya kadar uzanan bölgede dağınık halde tekil örneklere rastlanır[155]. Balboura'dan bir kline kapaklı mezar örneği, dönemin Küçük Asya kline lahit tipolojisinde iyi bilinen bir lahit tipinin yerele özgü bir taklidi olarak üretilmiştir[156]. Balboura yerel üretim klinenin her iki ucundaki küçük Eroslar kabaca tasvir edilmiştir[157], Phaselis'teki klinenin sağlam kalan bir ucunda büst şeklinde cepheden betimlenen bir Eros kabartması yer almaktadır. Balboura'daki klineli kapak Antoninler dönemi ve sonrasına tarihlenmektedir[158]. Sagalassos'ta klineli kapakların ana grubundan kopyalanan bir eserde, tekne üzerindeki betimlemenin önemsenmediği, daha çok klineli kapağın 'ana grup' özelliklerini yansıtması ve betimlenenlerin gösterişli bir şekilde resmedilmelerinin ön planda tutulduğu anlaşılmaktadır[159]. Yerel unsurları taşıyan ve Phaselis'te olduğu gibi kentte bilinen tek örnekle temsil edilen kline kapak Pamphylia kentlerinden Perge'nin *kome*si olan Lyrbaton Kome'de bulunmaktadır. Lyrboton Kome'de yerel ustalar tarafından yapılan kline kapakta, klinede uzanan bir kadın ve erkek figür yer almaktadır[160]. Lyrbaton Kome'deki eser MS II yüzyılın sonlarına tarihlendirilir[161]. Koch yerel üretim kline kapaklarının, Balboura ve Lyrboton Kome'de daha sadeleştirilmiş bir üslupla kopyalandığını, Nisa, Phaselis, Mallos, Sagalassos veya Diokaisareia'da ise zenginleştirildiğini belirtir[162]. Phaselis klineli kapak kentte bulunan ünik eser olarak, Küçük Asya'daki ana grubun bir kopyası olarak yerel ustalar tarafından yerel yapı taşından üretilen bir eserdir. Mezarın üretildiği yapı taşı gövdesinde iri parçacıklı taşlar bulunan konglomeradır. Taşın doğal yapısı işlenmeyi zorlaştıran özellikte olmasına rağmen heykeltraş tarafından kline üzerinde yatan figür detaylıca işlenmiştir. Phaselis klineli kapak kaldırma çıkıntılarının aslan protomu biçiminde işlenmesiyle Likya

154 Koch, 2001, 32.

155 Küçük Asya klineli lahit kapakları için bkz. Strocka, 1971: 62-86: Koch 2009, 134.

156 Coulton - Hallet, 1993: 49-51; Balboura'daki mezar ve kline kapak için ayrıca bkz. Cormack 2004: 191-196.

157 Coulton - Hallet, 1993: 50-51.

158 Coulton - Hallet, 1993: 57-58.

159 Koch, 2009: 134.

160 Koch 2009, 128; Turak, 2011: 237-238, Lev.CLXXXII, res.626-627.

161 Turak, 2011: 238.

162 Koch, 2011: 130-131.

semerdamlı lahitlerinin biçimsel özelliklerini de taşımaktadır. Eser yukarıda bahsedilen yerel üretim klineli kapaklarla yapılan karşılaştırmalar neticesinde yerel ustaların taşın yapısına rağmen iyi kopya ettiği bir heykeltraşlık eseri olarak MS II yüzyılın sonlarına tarihlenmektedir.

3.2. Khamosorion

Phaselis *nekropolis*lerinde tespit edilen *khamosorion* mezarlar lahitlerden sonra kentte en çok kullanılan mezar türünü temsil etmektedir. Kuzeybatı *nekropolis*te 7 adet ve kuzeydoğu *nekropolis*te 182 adet olmak üzere kentteki toplam *khamosorion* sayısı 179 adettir. Batı *nekropolis*te *khamosorion* türünde mezarlara rastlanılmaz. *Khamosorion*lar topografya ile uyumlu şekilde, kayaç alanların olduğu bölgelerde yayılım göstermektedir. Kuzeybatı *nekropolis*te tespit edilen 7 adet *khamosorion* Phaselis kavşağından giriş gişelerine kadar kente inen yolun kuzeyinde yer almaktadır. Kuzeydoğu *nekropolis*te ise kuzey liman koyunda başlayan mezarlardan 2 km sonra Mağaralı Koy'a doğru yükselmeye başlayan eğimli arazinin tepelerindeki düz kayalık alanlarda yoğunlukta olmak üzere buradan Cennet Koyu'na devam eden *nekropolis* güzergahında ve Alacasu Koy'u sırtlarına kadar görülmeye devam etmektedir. Mezarların dağılım haritasına bakıldığında kuzeydoğu *nekropolis*in A ve B bölgelerinde bu mezarların konumlandırıldığı görülmektedir. Bu gruptaki mezarlar, lahitler ve *ostothek*ler ile yakın düzenlenmiştir. Ya da bir diğer deyişle *khamosorionların* düzenlendiği alanlarda lahitler ve *ostothek* mezarların yerleştirilmesiyle farklı mezar türlerinin bir arada konumlandırıldığı bir mezarlık alanı düzenlemesi meydana getirilmiştir.

*Khamosorion*ların düzenlenme şemasında tekli, ikili ve çoklu öbekler halinde olmakla birlikte kaya *ostothek*leri ile aynı kayaç üzerinde bitişik halde düzenlendikleri de görülmektedir (Lev. 7c, d, e). Mağaralı Koy'a bakan kayaç tepelik üzerindeki düzlük alanda 43 adet *khamosorion* tek tip mezar türü olarak tepenin üzerini kaplayacak şekilde yerleştirilmiştir. Kuzeydoğu *nekropolis*in B bölgesinde bulunan bu tepelik alan *khamosorion* tepeliği olarak adlandırılmış ve nekropolis içindeki yer yön tariflerinde bu adlandırma kullanılmıştır.

Phaselis'te tespit edilen *khamosorion* mezarlarda yön birliğinin gözetilmediği çoklu gruplar halinde düzenlenenlerin aynı istikamette yönlendirildiği görülmektedir. *Khamosorion*ların tümünde gömü teknesi tamamen kayanın içine oyulmuş yalnızca kapağın oturacağı pervazlar dört köşede devem eden çıkıntılarla kayadan yükseltilmiştir. *Khamosorion*larda yastık düzenlemesi veya gömü teknesinin bölünmesi ile birden çok

gömü yatağı düzenlemeleri görülmez. Kuzeydoğu *nekropolis khamosorion*larında *in situ* kalabilen tekne kapak birlikteliği nadiren görülür, bu kapaklar düz dam biçimindedir. Kuzeybatı *nekropolis*te ise tamamında kapaklar yerinden oynatılmış da olsa teknelerin üzerindedir ve yine hepsinde düz dam biçiminde monolit halde dikdörtgen bezemesiz yalın halde bırakılan kapaklar kullanılmıştır. Bu mezarların bitişik nizamda düzenlenen ikili örneklerinde monolit tek bir düz dam kapakla iki mezarın birden örtüldüğü görülmektedir. *Khamosorion*ların tekne ölçülerinde en: 0.44 – 0.51; boy: 1.67 – 2.26 m, arasında değişmektedir. Derinlikleri 0.32 ile 0.45 arasındadır. Bazı mezarların iç duvarları ince pürüzlü olmayan bir sıva ile kaplanmıştır (Lev. 7f). *Khamosorion*ların basit formları ve teknenin taşınması için lojistik maliyeti olmaması nedeniyle diğer mezarlara göre daha düşük bütçelerle bir *khamosorion* mezar sahibi olmak mümkündür. Bu nedenle yoksulların mezarları olarak adlandırılmıştır.

Khamosorion türündeki mezarlar bölge ve kent ayırt etmeksizin *nekropolis*lerde uygun kayalık alanların olduğu yerlerde kullanım gören bir mezar türüdür. Kilikia Bölgesinde en yaygın olarak görülen mezar türü *khamosorion*dur[163]. Korykos'ta bazı *khamosorion*ların düzenlenmesinde farklılıklar görülmektedir, bir *khamosorion*da teknenin bir plaka ile bölünmesiyle 2 kişilik gömü alanı elde edilmiş, ikinci bir mezarda taban setlerle 3 ayrılmış[164] ve bir başka mezarda teknenin 4 gömü için hazırlandığı tespit edilmiştir[165]. Yine Korykos kentinde *khamosorion* içi düzenlemelerde ölünün başının konulacağı yastık kısmı tabandan hafifçe yükseltilmiş durumdadır, kentin üçüncü *nekropolis*inde *khamosorion* mezarda görülen bir başka düzenlenme biçiminde mezarın yastık kısmında ölünün hem başının hem de boynunun konulacağı bölümün oyularak biçimlendirilmiştir[166]. Kapak formlarına bakıldığında ise; Termessos'ta bu gruba giren mezarların kapaklarında çeşitli formlar görülmektedir. En çok karşılaşılan, iki kısa cephesinde üçgen alınlıklar meydana getiren, semerdam biçimindeki kapak tipidir ki, bunların da alınlık köşelerinde akroter bulunan veya akrotersiz olanlar mevcuttur[167]. Lyrboton Kome'de bulunan *khamosorion*larda, kısa yüzleri üçgen alınlık oluşturan köşe akroterli kapakların kullanıldığı örnekler bulunmaktadır. Sillyon'da *khamosorion*ların çoğunlukla tercih edilen mezar türü olarak kullanıldığı ve kapağın oturduğu yuvayı ayırt

163 Er Scarborough, 2017: 24

164 Karaüzüm, 2005: 39, Lev. 30, fig. 49 a ve b.

165 Karaüzüm, 2005: 40.

166 Karaüzüm, 2005: 40.

167 Çelgin, 1990, 183.

etmek mümkünse de bunların kaybolduğu[168], tahribata rağmen tespit edilenlerin ise genelde basık üçgen alınlıklı, bazen monolit büyük bloklarla tek parça ya da daha fazla düzgün kesilmiş kireçtaşı blok taşlarla kapatıldığı görülmektedir[169]. Olba'daki örneklerde ana kaya ile aynı seviyede ve daha yükseğe yerleştirilen kapaklar bulunmaktadır[170]. Dağlık Kilikia Bölgesi'nde *khamosorion*lar, düz kapaklar, yarım silindirik kapaklar, aslan kapaklar ve üçgen çatı biçimindeki çeşitli tiplerde kapaklarla kapatılmışlardır[171], kapakların bazılarında çelenk, *tabula ansata*, haç[172] ve taş ustası aletlerinin motifleri tasvir edilmiştir ve semboller sayesinde bu tipteki mezarların Hıristiyanlık Dönemi'ne kadar kullanıldıkları görülmektedir[173]. Phaselis *khamosorin*ları tekne ve kapaklarında yazıt veya herhangi bir bezeme unsuru taşımamaktadır. Bu mezarlar tek gömü yatağı şeklinde kayaya oyulan dikdörtgen bir tekne ve düz dam biçimindeki monolit kapaklarla örtülen sade bırakılmış birer mezar grubunu oluşturmaktadır. Bu nedenle bu türdeki mezarların tarihlendirilmesi konusunda bilgi sağlayan arkeolojik ve epigrafik veriler elimizde mevcut değildir. Rosenbaum *khamosorion* türündeki mezarların Roma Dönemi'nden önce de kullanıldığını belirtmektedir[174]. Phaselis *khamosorionları* için bu tespit kabul edilebilir. Zira *khamosorion*lar kaya *ostothek*leri ile yan yana konumlandırılmaları nedeniyle ağırlıklı olarak Hellenistik Dönem'in gömü geleneği olarak kabul edilen *kremasyon* uygulamasının yapıldığı kaya *ostothek*leri ile kentte Roma Dönemi öncesinde kullanılan mezarlar olarak kabul edilmeleri akla uygundur. Ancak *kremasyon* gömülerin Roma Dönemi'nde de uygulanmaya devam edilmesi nedeniyle bu konuda kesin bir sonuca varmak mümkün değildir.

3.3. Ostothek

Phaselis'te şimdiye kadar yapılan çalışmalarda kuzeybatı *nekropolis*te 10 bağımsız *ostothek* teknesi ve 1 kayaya oyulu *ostothek*, 6 *ostothek* kapağı ile kuzeydoğu *nekropolis*te 81 bağımsız *ostothek* ve 7 kayaya oyulu *ostothek* tespit edilmiştir. Buna ek olarak yapılan son çalışmalarda tespit edilen **3KD.TM29** no'lu tonozlu mezar odasının

168 Lanckoronski, 2005: 74.

169 Özer ve Taşkıran, 2010: 166-167.

170 Er Scarborough, 2017: 24

171 Er Scarborough, 2017: 25 dp. 98.

172 Karaüzüm, 2005: 39, Lev. 30, fig. 50 ve Lev. 33, fig. 55.

173 Er Scarborough, 2017: 25.

174 Rosenbaum, 1980, 30.

tabanında düzenlenen kül haznesi ve kuzey limanın girişinde lahitlerin alt kotunda dalgaların aşındırma sonucunda ortaya çıkan toprak tabaka içindeki iki adet urne kabı dahil olmak üzere toplam 108 adet *kremasyon* gömü geleneğine ilişkin arkeolojik kalıntı ele geçmiştir. Batı *nekropolis*te *ostothek* türünde mezarlar kullanılmamıştır. Phaselis'te lahit ve *khamosorion* türlerinden sonra ikinci büyük grubu *ostothek* mezar anıtları oluşturmakta ve kentte azımsanmayacak bir *kremasyon* gömü geleneğinin varlığını ortaya koymaktadır. Phaselis *ostothek*leri teknelerin biçimine göre kategorize edilmiştir buna göre; bağımsız *ostothek*ler ve kayaya oyulu *ostothek*ler olarak iki tip altında incelenmektedir.

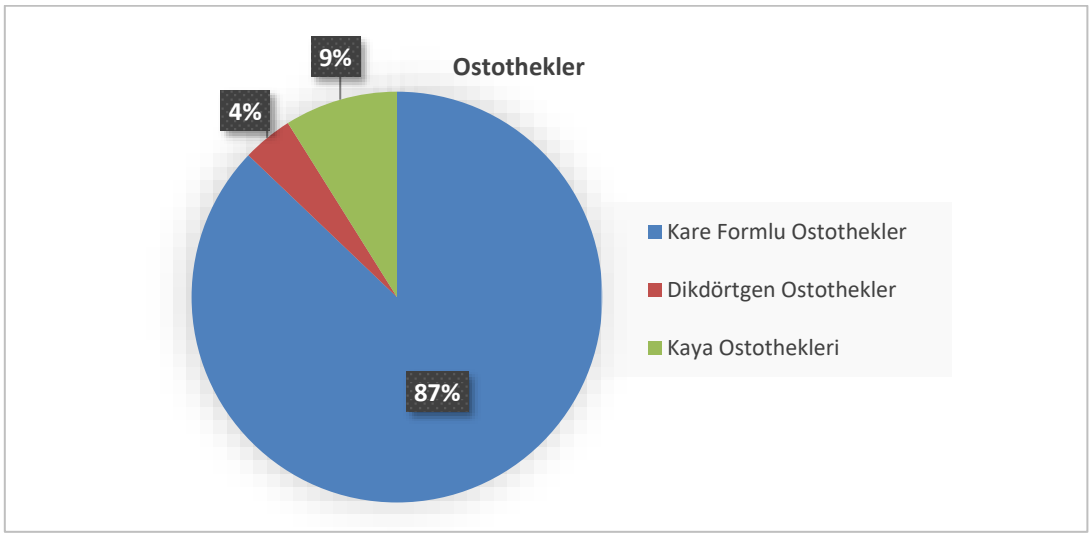

Phaselis *ostothek*lerinin *nekropolis*ler içinde konumlarına bakıldığında neredeyse homojen bir dağılım görülmektedir. Kentin en büyük gömü alanı kuzeydoğu *nekropolis*in A-B ve C bölgelerinin hepsinde, *ostothek* mezar anıtlarının lahitler, tonozlu mezarlar ve *khamosorion*lar ile yana yana kullanım gördüğü belirlenmiştir. Phaselis *ostothek* mezarlar grubunda tekne kapak birlikteliği içinde bir örnek bulunamamıştır. Küçük ölçekli ve taşınması kolay eserler olmaları nedeniyle özellikle kapaklar zaman içinde parçalanmış ya da devşirme malzeme olarak kullanılmış olmalıdır.

3.3.1. Bağımsız *Ostothek*ler

Phaselis *nekropolis*lerinde 2015-2021 yılları arasında yürütülen tespit ve belgeleme çalışmalarında 91 adet bağımsız *ostothek* teknesi tespit edilmiştir. Bu eserlerin 4 adedi dikdörtgen formda ve 88 adedi kare ve kareye yakın formda biçimlendirilmiştir. Dikdörtgen biçimli *ostothek* teknelerinden **3.KD.O81** no'lu mezar üzerinde kapı tasviri, ve **3.KD.O1** ve **3.KD.O2** no'lu ostotheklerin tekneleri üzerinde mezar yazıtı

bulunmaktadır. Duvar örgüsü içinde devşirme olarak kullanılan **3KD.017** no'lu yazıtlı *ostothek* teknesinin formu bilinmemektedir. Ancak Phaselis *ostothek*lerinde kare formlu olan teknelerin tamamı yalın bırakılmış olduğu için yazıtlı olan bu parçanın da dikdörtgen formlu bir *ostothek* teknesi olduğu sonucuna varılabilir. Şimdiye kadar belgelenen *kremasyon* gömü geleneğine ait mezar anıtları veya arkeolojik kalıntıların ileride yapılacak kapsamlı kazı çalışmalarıyla artabileceği ve tekne formlarında veya düzenlemelerinde çeşitlilik arz eden formların görülmesi olasılık dahilinde olmakla birlikte, şimdiye kadar tespit edilen bağımsız *ostothek*lerde baskın tipolojiyi oluşturan biçimin, tekne gövde formlarında kare ve kareye yakın biçimin ve düz damlı *ostothek* kapakları dahil olmak üzere bezemesiz yalın bir görünümün hakim olduğunu ortaya koymaktadır. Kare ve kareye yakın dörtgen formlu bağımsız *ostothek*lerin genelinde görülen biçim şemasında, mezar yazıtı veya herhangi bir süsleme unsuru olmaksızın düzenlenen yalın görünümlü tekne ve kapaklardan oluşan tipoloji Phaselis *ostothek*lerinin karakteristik *ostothek* formunu belirlemektedir. Phaselis lahitleri ile kıyaslandığında bu görünüm şaşırtıcı değildir. Zira günümüze değin tespit edilen mezarlar içinde yazıtlı veya bezemeli mezarlar oldukça küçük bir grup oluşturmaktadır[175]. Phaselis *ostothek*leri lahitlerin küçük bir kopyası şeklinde üretilmişlerdir. Kentteki *nekropolis*lerin tümünde lahit ve *ostothek*lerde hakim olan bu görünüm mezarların üretildiği traverten breşinin gözenekli yapısından dolayı üzerlerinin sıvayla kaplı olması ile açıklanabilir. Lahitlerde sıva izlerini taşıyan örnekler tespit edilmiştir. Benzer durum bazı onurlandırma yazıtlarına ait kaideler açısından da geçerlidir[176].

Phaselis bağımsız *ostothek*lerde en-boy ölçüleri; en küçük 32 x 43 cm, en büyük 82 x 82 cm arasında, gövde yüksekliği 85 cm ile 37 cm arasında değişmektedir. Kül haznelerinde ise 23 cm ile 55 cm arasında değişen çap ölçüleri ve 17 cm ile 43 cm arasında değişen derinlik ölçüleri kaydedilmiştir. Dıştan bakıldığında kare ya da kareye yakın tekneler şeklinde olan bu mezarların kül haznesi ağız profilinden tabana doğru daralan

---

175 Kentten bugüne kadar bilinen yazıtlı *nekropolis* eserleri, 4 adet lahit, 3 adet *ostothek*, 5 adet stel ve iki adet mezar tipolojisi bilinmeyen mezar yazıtı hakkında detaylı bilgi için bkz. Tüner Önen – Gürel 2022, 31-43.

176 2012 yılında gerçekleştirilen yüzey araştırması sırasında tiyatronun *akropolis*e çıkan yamacında şipolyen malzeme olarak Doğu Roma Dönemi'nde tekrar kullanılmış bir adet boya ile yazılmış olan yazıt örneği bulunmaktadır İkinci kez kullanım gören ve üstü sıvanarak boya ile yazılan Aurelia Apphia'ya onurlandırma yazıtına ilişkin daha detaylı bilgi için ayrıca bkz. Arslan – Tüner Önen, 2013b: 82.

formda şekillendirilmiştir. Teknelerin içindeki kül haznesinin formu tüm *ostothek*lerde aynı değildir. Kül haznelerinde iki form görülmektedir; gövdeye doğru inildikçe genişleyen ve sonra daralan yuvarlak biçime yakın ve derin ve oval şekillendirilen hazneler şeklindedir (Lev. 8a, b). Derin kül hazneleri olan *ostothek* tekneleri tabana doğru daralan yapılarıyla *kremasyon* gömülerin yapıldığı urneleri kapların formlarını çağrıştırmaktadır. Phaselisliler *kremasyon* işleminden sonra kül ve kemik kalıntılarını doğrudan tekne içine bırakıyor ya da bir kap içine konulan küller ardından bu *ostothek* tekneleri içine yerleştiriyor olabilirdi. Bazı *ostothek* kapakları kare formlu ve düz damlı olarak biçimlendirilirken birkaç kapakta kül haznesinin üstüne denk gelen kısım oyuk bırakılmıştır (Lev. c, d). Kapakların tekne üzerine kapanan kısmında görülen bu oyuk kısımlar kül haznesine bırakılan kabın ağız kısmına denk gelen bölüm olarak değerlendirilmektedir[177]. Söz konusu mezar grubunda açılmamış bir örnek olmadığı için ve günümüzde *ostothek* teknelerinin yakınında seramik kaplar veya kap parçaları bulunmadığı için küllerin yerleştirilişine dair açıklayıcı bilgiler henüz mevcut değildir.

Phaselis bağımsız *ostothek*ler grubunda kare formlu *ostothek*lerin yanı sıra dikdörtgen formlu *ostothek*ler de tespit edilmiştir. Dikdörtgen formlu *ostothek*ler sayıca küçük bir grubu oluştururlar ve üzerinde mezar yazıtı taşıyan örneklerinin Hellenistik Dönem'e tarihlenmesi nedeniyle Phaselis *ostothek*lerinin erken dönem *ostothek* formunun dikdörtgen biçiminde oluşturulan tekneler olduğunu belirlemektedirler. Dikdörtgen formlu *ostothek*lerde üç adet yazıtlı, bir adet yazıt ya da bezeme unsuru taşımayan ostothek ve bir adet kapı tasvirli ostothek teknesi kaydedilmiştir (Lev. 8e, f). Phaselis dikdörtgen formlu yazıtlı *ostothekleri* Geç Klasik Dönem ve Hellenistik Dönem'de kentte *kremasyon* gömülerin uygulandığını ortaya koymaktadır. Kentte *kremasyon* gömülerin *ostothek* formunun kare ya da kareye yakın yazıt ve bezeme unsuru taşımayan formuna dönüşmesiyle Roma Dönem'i[178] boyunca kullanım gören mezar anıtları olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Phaselis'te Geç Klasik Dönem'den MS III. yüzyıla

---

177 Hellas'taki bazı *kremasyon* gömü örneklerinde yakma işleminden sonra arta kalan kemik ve küller bir beze sarıldıktan sonra pişmiş toprak kaplara konulup ardından taştan kutuların içine yerleştirilirdi, bu konu hakkında bkz. Asgari, 1965: 211. MS II. yüzyıldan III. yüzyılın ortalarına kadar kullanılan Roma eyalet *ostothek*lerinde de seramik kaplar içine konulan küllerin ayrıca *ostothek*lerin içine yerleştirildiği örnekler bulunmaktadır. Konuya ilişkin bkz. Asgari, 1965: 217-218.

178 Korkut tarafından *Pamphylia-Kilikia Tipi Girlandlı Ostothekler* üzerinde yapılan stilistik incelemeler doğrultusunda, bu gruptaki *ostothek*lerin MS III. yüzyılın ortasına kadar kesintisiz kullanılmış olduğu değerlendirilmektedir, bkz. Korkut, 2006: 71-76; Korkut, 2022: 235.

kadar ostothek mezar anıtlarının kullanım gördüğü ve lahit üretiminin ve kullanımının artış göstermeye başlamasına rağmen *kremasyon* gömü tercihinin devam ettiği ve bu iki farklı defin şeklinin yan yana uygulandığı görülmektedir.

3KD.01 numaralı yazıtlı *ostothek*: "*Lysanias kızı Ne[. . .]'in (mezarı)***"**

Phaselis Kuzeydoğu *nekropolis*te tahrip olmuş bir mezar odasının önünde bulunmuştur (Kat. No: 601). *Ostothek* teknesi dikdörtgen formdadır, kül haznesinin başlangıcından itibaren kırık ve eksiktir. Kapağı mevcut değildir. Tekne ölçüleri en: 0.44 m, boy: 0.31 m ve der: 0.26 m'dir. Kireçtaşından üretilen yan arka duvarlarında bezeme unsuru bulunmamaktadır. Yazıtlı olan ön yüzde taşın alt kısmında iki sıra silme profil işlenmiştir. *Ostothek*, kullanılan dialekt ve yazı karakteri dolayısıyla Hellenistik Dönem'e tarihlenmektedir[179].

3KD.02 numaralı yazıtlı *ostothek*: "*Athanion'un karısı Nais'ın* (mezarı)"

Phaselis Kuzeydoğu *nekropolis*'te **3KD.TM75** no'lu tonoz örtülü geç dönem mezar yapısının kapı sövesi altında baştaban olarak kullanılmıştır. *Ostothek* teknesi en: 0.46 m, yük: 0.40 m, harf yük: 0,015-0,020 m'dir. Duvarın içinde devşirme olarak kullanıldığı için eserin tam ölçüleri alınamamaktadır. *Ostothek* teknesi üzerine yazılan mezar yazıtı Dor dialekti göstermektedir ve karakterleri dolayısıyla MÖ IV. yüzyıla tarihlenmektedir[180]. Şimdiye kadar *ostothek* mezar anıtları arasında bilinen en erken yazıt bu mezarda tespit edilmiştir. Mezar yazıtında görülen mezar sahibi *Nais*'in kocası *Athanion* ismi "Ἀθανίων" Phaselis'te daha önce yapılan çalışmalarda bir yazıtta daha okunmuştur[181]. Her iki yazıtta geçen aynı isim Dor diyalektinde verilmiştir ve ikisi de MÖ IV. yüzyıla tarihlenmektedir. *Athanion* isminin geçtiği yazıtın Phaselis'te *demiourgos*'luk[182] görevini üstlenen kişi olması kent için en önemli memuriyet olan bu statüye sahip olan toplumun üst tabakasına mensup kişinin varlığına işaret etmektedir. Buradaki mezar yazıtında ismi geçen *Athanion* ile daha önceki yazıtta *demiourgos'*luk görevini yürüten kişi Dor formunda yazılışları ve aynı döneme tarihlendirilmeleri nedeniyle aynı kişi olduğu değerlendirilmektedir[183]. Henüz netlik kazanmamakla birlikte

179 Tüner Önen ve Gürel, 2022: 32-33; Gürel, 2022: 293.

180 Tüner Önen, 2015: 19-38.

181 TAM II/3 1185.

182 Demiourgos'luk yapan memur ve yazıt hakkında bkz. Tüner Önen, 2015: 33-34.

183 Tüner Önen 2015: 33 vd.

kuvvetle muhtemel olan bu durum Phaselis'te toplumun üst tabakasına mensup bir aile üyesinin *kremasyon* gömü yöntemi ile gömülmek istediği yönünde değerlendirilebilir. Phaselis yazıtlı *ostothek*lerinde görülen Dor dialekti, bir liman kenti olma özelliği ile Akdeniz'deki ticarette aktif rol oynamasının yanı sıra Phaselis' in erken dönem yazıtlarında geçen şahıs isimlerinin, Yunan isimleri olması Rhodos'taki gibi Dor lehçesinde bir dil konuşulduğu yönünde değerlendirilmektedir[184]. Bu bağlamda Phaselis'in MÖ VII. yüzyılın başlarında Rhodos'tan gelen kolonistler tarafından kurulması kentte gün ışığına çıkan, arkeolojik ve epigrafik verilerde kendini göstermektedir.

3KD.O17 numaralı yazıtlı *ostothek*: "*Hekim Hermas'ın Mezarı*"

Phaselis Kuzeydoğu *nekropolis*'te *hyposorion*lu bir lahit mezarın batı yönünde uzanan duvar örgüsünde devşirme olarak kullanılmıştır. Eserin ölçüleri 0.28m en, 0.18m yükseklik olarak alınmaktadır, ancak yazıtlı yüzeyi öne gelecek şekilde duvara örülen bloğun diğer kısımları görülememektedir. Bu sebeple bir *ostothek* olup olmadığı kesin değildir ancak yazıtın içeriği dolayısıyla *ostothek* mezarlar kategorisinde kaydedilmiştir. Ön yüzdeki mezar yazıtı okunabilmiş ve harf karakterleri dolayısıyla Hellenistik Dönem'e tarihlendirilmiştir. Yazıt Phaselis'in kayda geçen ilk hekiminin belgelenmesinin yanı sıra Lykia Bölgesi'nde MS I. yüzyılın ortalarından önce bir hekimin epigrafik olarak belgelenmesini sağlamıştır[185]. Hellenistik Dönem Karia ve Ionia kentlerinde ise hekim yazıtlarına daha sık rastlanmaktadır. Tüner Önen'in çalışmaları neticesinde, normalde özel bir doktoru ifade eden ἰατρὸς tanımının; ἰατρὸς δημόσιος veya ἀρχίατρος şeklinde kullanılmasıyla bir kamu doktorunun varlığına işaret ettiğine dikkat

184 Tüner Önen, 2008: 55 vd.

185 Tüner Önen tarafından yazıt üzerinde yapılan çalışmalarda bugüne kadar Lykia ve Pamphylia kentlerinde bilinen 17 hekim yazıtı ve toplam 15 hekim belgelendiği ortaya çıkmıştır; Lykia'da Oinoanda, Kadyanda, Lydai, Aperlai ve Khôma kentlerinden birer; Tlos ve Ksanthos kentlerinden iki; Rhodiapolis'ten üç; Sidyma'dan ise dört yazıt bilinmektedir. Pamphylia'da epigrafik olarak sadece Perge kentinden bir hekim belgelenmiştir. Söz konusu yazıtlardan Perge dışındakiler Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilmişlerdir. Pergeli hekim Asklepiades MÖ II. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Lykia'da en erkene tarihlendirilen yazıtlar Sidyma'dan hekim Tib. Claudius Epagathos ile ilişkili olanlardır ve İmparator Claudius'un hakimiyet yıllarına aittirler. Lykia için MS I. yüzyılın ortalarından önce bir hekimin epigrafik olarak izine rastlanmaması şaşırtıcıdır. Hellenistik Dönem Karia ve Ionia kentlerinde ise hekim yazıtlarına daha sık rastlanmaktadır, bkz. Tüner Önen ve Gürel, 2022: 33 vd.

çekilmektedir. Bu bilgiler ışığında Phaselis *ostothek* mezar yazıtında ismi geçen Hermas'ın özel bir doktor olduğu değerlendirilmektedir[186]. Phaselis'te söz konusu olan hekim Hermas'ın Phaselisli olup olmadığı ayrıca belirtilmemiştir, fakat babası Εμβρόμιος'un adı bugüne kadar sadece Arykanda'da belgelenmiştir. Bu isim Phaselis'te ve çoğunlukla doğu Lykia kentlerinde belgelenen yerel bir adlandırma olan Εμβρομος ve Ενβρομος adları ile ilişkilendirilebilir ve ayrıca Phaselis teritoryumunda yer alan Mnara'dan ele geçen bir sunak üzerindeki yazıt bu ismin bölgedeki Hellenistik Dönem örneğini teşkil eder. Bu sebeple Hermas'ın bu bölgeden köklenen bir olduğu söylenebilir[187].

3KD.O81 Kapı Tasvirli *Ostothek*

Bağımsız *ostothek*ler grubunda dikdörtgen biçimli ve üzerinde kapı kabartması tasviri yer alan **3.KD.O81** numaralı *ostothek* Phaselis kazı evinin bahçesinde bulunmaktadır[188] (Lev. 8f). Kentte önceki yıllarda yapılan çalışmalar sırasında şimdiki yerine getirilmiştir ve envanter kaydı olmadığı için hangi *nekropolis*ten geldiği bilinmemektedir. Ancak *ostothek*lerin çoğunluğunun bulunduğu kuzeydoğu *nekropolis*ten getirildiği düşünülmektedir. Eserin yapı taşı bej renginde gözenekli kireçtaşıdır. Tekne En: 0.35 m x 0.62 m; Yük: 0.61 m; Kal: 0.06 m; Kül Haznesi Çap: 0.38 m; Der: 0.38 m ölçülerindedir. Phaselis *ostothek*leri içinde üzerinde kabartma taşıyan ünik eserdir. Kapı tasviri bir kısa yüzde bulunmaktadır, diğer yüzler tıraşlanmış ve düz bırakılmıştır. *Ostothek* üzerindeki kapı betimi; dış konturda kalın, içte ince bir hat ile oluşturulan iç içe iki çerçeve görünümüyle derinlikli olarak tasvir edilmiştir. Taşın yüzeyi oldukça aşınmış olduğu için ve bu cephede insan tahribatlı bir soygun yuvası olduğu için kapı panellerinin işlendiği bölüm net olarak görülememektedir ancak kapı eşiği, söveler ve lento belirtilmiştir[189]. Kapının sağ tarafı daha iyi korunmuştur sol tarafın ise tahrip olduğu görülmektedir. Bu nedenle sövenin sağ köşesindeki akroter ve kapının sağındaki konsol tasvirleri kapının sol tarafında belirsizdir. *Ostothek* kapağı bulunmamaktadır, *nekropolis*lerde yürütülen çalışmalarda form ve boyut açısından tekne ile uyumlu olan bir

---

186 Bunun yanı sıra Hekim Hermas'ın ismi tanrı Hermes'ten köklenen *theophorik* bir isim olduğu değerlendirilmektedir, bkz. Tüner Önen ve Gürel 2022: 33-34.

187 Tüner Önen ve Gürel 2022, 33-34.

188 Gürel 2022: 294-295.

189 Buradaki kapı tasviri Korkut tarafından -Ionik-Dorik- olarak tanımlanan form ile uyumlu görünmektedir, konu hakkında detaylı bilgi için bkz. Korkut 2006, Abb. 38, d. Kat. 244.

kapak izine rastlanılmamıştır[190]. Söz konusu mezar anıtı Phaselis'te bulunan tekil örnek olduğu için kent özelinde kronolojik ve tipolojik bir süreç izlenememekte ve form açısından karşılaştırma yapılabilecek bir örneği bulunmamaktadır. Söz konusu *ostothek* bir dar yüzde kapı tasviri bulunan Pisidia[191] ve Pamphylia[192] *ostothek*leri ile benzerlik göstermektedir[193]. Özellikle Pisidia kentlerinden Termessos'ta bulunan yerel kireçtaşından yapılmış, bir dar yüzünde kapı tasviri taşıyan ve üzerinde yazıt bulunmayan *ostothek*ler Phaselis örneği ile yakın bir görünüm içindedir. Termessos *ostothek* mezarlar grubundaki mezar anıtlarının karakteristik formunu oluşturan bu mezarlar Hellenistik Dönem içine tarihlendirilmektedir[194]. Kapı tasvirli *ostothek*lerin zamandizinsel değişimi içinde kapı panellerinin belirtilmesi tarihlendirmede kullanılan bir unsurdur ve panellerin işlenmediği grup MS 190-250 arasına tarihlenmektedir[195]. Phaselis örneğinde kapı panellerinin işlenip işlenmediği tahribat nedeniyle net değildir ancak kapının bir çerçeve halinde değil derinliğinin verilerek işlenmesi aynı zamanda konsol, eşik kısmı, söveler ve lentonun belirtilmesi nedeniyle kapı panellerinin işlenmediği son gruptan daha erken bir görünüm vermektedir. Phaselis'te bulunan dikdörtgen formlu diğer *ostothek*ler taşıdıkları

---

190 Termessos *Nekropolis*leri'nde, serbest duran *ostothek*lerin yakın çevrelerinde rastlanan semerdam biçimindeki bazı *ostothek* kapaklarına dayanarak, bu tür mezarların, kısa cephelerinde köşeleri akroterli üçgen alınlıklar meydana getiren, semerdam biçiminde kapaklarla örtüldüğü önerilmektedir, konu hakkında bkz. Çelgin, 1990: 503. Perge *Nekropolis*i'nde bulunan ilk *in situ ostothek*ler lahit mezarlarla yan yana bulunmuşlardır. Söz konusu *ostothek*ler kireçtaşından üretilmiştir kısa yüzlerinde kapı bezemesi bulunmaktadır ve kapakları beşik çatı şeklindedir konu hakkında bkz. Abbasoğlu, 2007: 55.

191 Çelgin, 1990: 523.

192 Pamphylia ve Kilikia bölgeleri girlandlı *ostothek*leri tipoloji, ikonografi ve kronoloji için bkz. Korkut, 2006; Pamphylia Bölgesi'ndeki *ostothek*ler hakkında bkz. Turak 92-98.

193 Korkut tarafından yapılan çalışmalarda, dikdörtgen bir sanduka formunda üretilmiş *Pamphylia-Kilikia Tipi Girlandlı Ostothekler*'inin iki uzun yüz ile bir dar cephenin girland motifi ile süslenmesi ve ikinci dar cephede kapı motifine yer verilmesi bu grubun karakteristik özelliği olarak belirlenmiştir, bkz. Korkut 2022: 235.

194 Termessos'taki Alketas'ın mezar anıtı MÖ IV yüzyılın sonlarına tarihlenmektedir. Bir lahit ve bir *ostothek* mezarın yan yana bulunduğu bu mezar anıtındaki *ostothek* üzerindeki kapı tasviri bu mezar grubundaki en erken örnek olarak kabul edilmekte ve kentte bulunan diğer kapı tasvirli *ostothek*ler de tipolojik ve stilistik özellikleri ile Roma Dönemi'nden öncesine tarihlendirilmektedir. Alketas'ın mezarı hakkında bkz. Çelgin 1990, 128-144. Termessos *ostothek*lerinin özellikleri için bkz. Çelgin 507-537.

195 Korkut 2006, 71-76.

yazı karakterleri dolayısıyla MÖ III-II. yüzyıla tarihlendirilmektedir[196]. Phaselis kapı tasvirli *ostothek* anıtı kentteki diğer dikdörtgen formlu *ostothek*ler ile aynı dönemlerde üretilmiş olmalıdır yanı sıra Termessos kapı tasvirli *ostothek*leri ile kapının işlenişinde görülen benzerlikler nedeniyle eser Hellenistik Dönem'e tarihlendirilmektedir. Eğer Phaselis örneğinde kapı panellere bölünmeden bırakılmış olsa dahi en geç erken Roma Dönemi'nde üretilmiş olmalıdır[197].

3.3.2. Kaya Ostothekleri

Phaselis kaya *ostothek*leri grubunda şimdiye kadar toplamda 9 adet örnek belgelenmiştir. Bu mezarlar kayaç üzerinde tek olanlar, kayaç üzerinde ikili olanlar (Lev. 9a) ve *khamosorion* türü mezarlar ile yan yana olanlar (Lev. 7e) şeklinde üç farklı düzenleme içinde oluşturulmuştur. Bu mezarlar yapıları gereği *nekropolis*ler içinde doğal kayaç yapıların olduğu lokasyonlarda bulunmaktadırlar. Kentin batı *nekropolis*inde bu tür bir alan olmadığı için kaya *ostothek*lerine rastlanmaz. Kuzeybatı *nekropolis*'te iki adet *khamosorion* ile yan yana yerleştirilen bir adet kaya *ostothek*i yer almaktadır. Kentin en büyük *nekropolis*i olan Kuzeydoğu *nekropolis* doğuya doğru uzanan, yer yer deniz seviyesinden falezler üzerinde yükselen kayaç alanlarda da yayılım göstermektedir ve kaya mezarlarının çoğu bu alanlarda tespit edilmiştir. Bu mezar grubunda anakaya içine doğru açılan kül haznelerinde çap: 0.31 ile 0.42 arasında derinlik: 0.23 ile 0.36 m ölçüleri arasında değişmektedir. Kapağı üzerinde taşıyan bir kaya *ostothek*i bulunamamıştır ancak söz konusu *ostothek*lerin düzenlendiği alanlardaki kapak profili izleri kaya *ostothek*lerinin bağımsız *ostothek*ler gibi kare ya da kareye yakın formlu kapaklar ile kapatıldığını göstermektedir. Kaya *ostothek*lerindeki kapak profillerinin yüksekliği 0.2 ile 0.4 cm arasında değişmektedir. Bu mezar düzenlemesinin Pamphylia, Lykia ve Pisidia sınırında yer alan Trebenna[198] ile Doğu Lykia'da bulunan Kitanaura[199] ve Pisidia kenti Termessos[200] kentlerinde bulunan örnekleri bilinmektedir. Fakat Trebenna kentinde tespit edilen bir

196 Gürel, 2022: 297-300.

197 Benzer mimari özellikler taşıyan *ostothek*ler için bkz. Korkut, 2016: 174-175 Lev. 100-101.

198 Çevik (1998, 127 vd.) tarafından Trebenna kentinde bulunan kayaya açılı yuvarlak *ostothek*'ler yeni bir mezar türü olarak incelenmiş, 11 ayrı kaya kütlesinde 15 silindirik çukur ve 5 kapak bulunduğu, bunların *ostothek* olarak işlevlendirildiklerinin 3 no'lu kapakta (fig. 7-8) bulunan yazıtla ve çukurların ölçüleri ile netleştiği ortaya konulmuştur.

199 Çevik, 2008: 327 vd.; Kızgut, 2010: 347.

200 Çelgin, 1990: 481-490.

lahit üzerindeki yazıt, *ostothek*lerin lahit ya da *khamosorion* mezarlarla birlikte kullanımına ilişkin bilgi verir. Söz konusu yazıtta Trokondas isimli birinin buradaki lahdi (ἡ σωματοθήκη) kendisi ve karısı için yaptırdığını; *ostothek*i (ἡ ὀστοθήκη) ise kölesi ve ondan olacak çocuklar için yaptırdığını kaydeder[201]. Yine Trebenna'da bulunan kapağı yazıtlı bir kayaya oyulu *ostothek* örneğinde Trokondas adlı birinin karısı Artemeis için yaptırdığı bir ifade edilmektedir ve kapak yazıta göre MS III. yüzyıla tarihlenmektedir[202]. Bu durum hem *ostothek*lerin diğer lahit mezarlar gibi defaatle kullanılabildiğine hem de lahit mezarlarla birlikte bir düzenleme içerisinde yan yana kullanılabildiğini ortaya koyar[203]. Phaselis yuvarlak kaya *ostothek*leri kayadan oyulma şekilleri ve ölçüleri açısından Trebenna örnekleri ile yakın benzerlik içindedir. Phaselis kayaya oyulu *ostothek*lerinde yazıt taşıyan bir örnek henüz bulunmadığı için boyunca lahitlerle yakın mezar öbeklerinde ve *khamosorion* mezarlarla aynı kayaçlar üzerinde veya yakın lokasyonlarda bulunmaları nedeniyle kentte tespit edilen bağımsız kare *ostothek*lerle birlikte Roma Dönemi boyunca kullanım gördüğü yönünde değerlendirilmektedir.

3.3.3. *Ostothek*lerin Yerleştirilişi

Phaselis *nekropolis*lerinde *ostothek*lerin bulunduğu lokasyonlara bakıldığında, çoğunluğu lahitlerle aynı mezar öbeklerinde ve hemen yan yana bulunmakla birlikte tonozlu mezarların yanında da tespit edilmiştir. *Ostothek*lerin yerleştirilişinde kapalı mekanlar söz konusu olduğunda mezar odalarındaki taş sekiler ya da nişler içine yerleştirilme yapılabilmektedir. Phaselis'te bir mezar odası içinde bulunan *ostothek* tespit edilmemiştir. *Nekropolis*lerde tamamen açıkta, *nekropolis* caddelerinin iki yanında sıralanmış vaziyette duran *ostothek*lere rastlanıldığı gibi; kaide kısımlarında kenet delikleri bulunan bazı *ostothek*lerin, yine *nekropolis* caddelerinde, ayrıca kaideler veya payeler üzerinde durdukları anlaşılmıştır[204]. Phaselis bağımsız *ostothek*lerinde ise

---

201 Lanckoronski, 224 no. 186: [— — —]νιος ΛΥ[….]ΥΝΟΣ Τροκόνδου ΚΛΛΕΥΘΕΤΟΜΕΝΟΣ | ἀνέστησ]εν τὴν σωματο[θή]|κην ἑαυτῷ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ | Ἀρτέμει καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν τέ|κνοις μόνοις· | τὴν δὲ ὀστοθήκην τῷ δούλῳ | καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ.

202 Çevik, 1998, 130-137.

203 Gürel, 2022: 295-296.

204 Asgari, 1965: 282-283; Pamphylia ve Dağlık Kilikia'daki kireçtaşından üretilmiş girlandlı *ostothek*leri inceleyen Korkut: in-situ bulunan *ostothek*lerin sınırlı sayıda olması nedeniyle yerleştirme düzenleri hakkında kısıtlı bilgiye sahip olunduğunu belirtmektedir. Kilikia örneklerinde bulunan kenet yuvalarının varlığı bir kaide üzerine yerleştirildiğinin ve böylelikle açık alanda bir yerleştirilmenin mümkün olduğunu göstermektedir. Kurşun döküm izlerini de taşıyan bu dübel deliklerinin çoğunlukla

devrilmemiş halde bulunan *ostothek* gövdeleri *in situ* eserler olarak değerlendirilmektedir. *Nekropolis*lerde yapılan çalışmalarda söz konusu *ostothek*lerin lahit ve tonozlu mezarlar ile yan yana doğrudan zemin üzerine yerleştirildiği, üzerlerinde kenet yuvası ve kurşun izleri bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu mezar grubunda yerleştirilişe ilişkin yapılan araştırmalarda *ostothek*ler ile form ve ölçüler açısından uyumlu bir podyum düzenlemesine ya da *ostothek* gövdelerinin altında bir kaide üzerinde oturduğuna dair izlere rastlanılmamıştır.

Phaselis'te bağımsız *ostothek*lerin lahitler ve tonozlu mezarlar ile yan yana konumlandırılması, *khamosorion* ve kaya *ostothek*lerinin aynı kayaç üzerinde düzenlenmesi, farklı gömü uygulamalarının aynı dönemlerde yan yana kullanıldığını göstermektedir. Küçük Asya'da *inhumasyon* ve *kremasyon* gömü geleneklerinin yan yana uygulandığı, çok sayıda lahit yanında Küçük Asya için karakteristik olan *ostothek*lerin de yer aldığı bilinmektedir[205]. *Nekropolis*lerde farklı gömü uygulamalarının yan yana kullanılması kişinin nasıl gömülmek istediğine önceden karar vermesi ve yakınlarına defin şekliyle ilgili kararını bildirmesiyle mümkün olabilir[206]. Korkut'a göre ölünün yakılması ya da gömülmesi arasında kişisel kararı dini ya da kültürel koşullara dayandırılmalıdır[207]. Aynı kayaç üzerinde yan yana bulunan *khamosorion* ve kayaya oyulu *ostothek* ya da lahit mezarın yazıtında, olasılıkla hemen yanına yerleştirilecek olan *ostothek* içine gömülecek kişilerin de belirtilmesi, aynı dönemlerde üretilen mezarlarda kişisel tercihlere istinaden, lahit ve *ostothek*ler *nekropolis*lerde yan yana yerleştirilmişlerdir.

3.3.4. Phaselis Ostotheklerin Tipolojik Değerlendirmesi

Phaselis *nekropolis*lerinde tespit edilen *ostothek* mezar anıtlarına ait arkeolojik veriler kentin ölü gömme geleneğinde *inhumasyon* gömülerin yanı sıra *kremasyon* gömü geleneğinin de var olduğunu ortaya koymaktadır. *Kremasyon* gömülerde birincil ve

doğal kayalardaki dübel deliklerine karşılık geldiği belirtilmektedir. Fakat bu durumu ile çelişen bir örnek olarak yine Side'den bir örnekte ön ve arka yüzlerin işlenişinde büyük farklılıklar olmasına karşın *nekropolis* içinde açık havada yerleştirmenin varlığından da söz edilmektedir, konu hakkında bkz. Korkut, 2006: 79, Kat. 156.

205 Koch, 2010: 29.

206 Toynbee, gömü şekillerindeki seçimin aile geleneği ve bireysel tercihlere göre belirlendiğini öne sürmektedir, konu hakkında bkz. Toynbee 1971, 14-15.

207 Korkut 2006, 83.

ikincil *kremasyon* olarak adlandırılan iki farklı yöntem uygulanmaktadır. Buna göre; birincil *kremasyon*larda yakma işleminin yapıldığı alan aynı zamanda bedenden artakalan kül ve kemiklerin bırakılacağı alandır, ikincil *kremasyon*da ise yakma işlemi krematoryumlarda veya yakma ritüeli için hazırlanan alanlarda yapıldıktan sonra kül ve kemiklerin toplanması ve urne veya *ostothek* içine koyulması şeklinde gerçekleşmektedir. Phaselis *nekropolis*lerinde kapsamlı kazı çalışmalarının henüz yapılmamış olması nedeniyle birincil *kremasyon*un uygulanıp uygulanmadığı bilinmemektedir. İkincil *kremasyon*un varlığını burada sunulan çalışmada ele alınan *ostothek*ler sayesinde öğrenmekteyiz ancak söz konusu mezarlarda yakma işlemine dair bir iz olmadığı için mezar dışı alanda gerçekleşen yakma işleminin nerede yapıldığı veya olası bir krematoryumun varlığı henüz tespit edilememiştir.

Anadolu'da Hellenistik ve Roma dönemlerinde *inhumasyon* ve *kremasyon* gömüler kesintiye uğramadan ve yan yana uygulanarak varlığını sürdürmüşlerdir[208]. Roma'da, MÖ 400'den itibaren, ölü yakma normal bir uygulama olarak kullanılmış ve çağımızın ilk yüzyılı boyunca öyle kalmıştır[209]. MS I. yüzyılda bazı bölgelerde kendilerinden önceki Hellenistik örnekleri izleyen birçok örnekle *ostothek*lerin kullanımı takip edilebilir. MS II. yüzyılın ortalarında ise lahit içine gömülme daha sık rastlanan bir uygulama haline gelmiştir ve kül kaplarının kullanımı azalmıştır. Ancak lahit içine *inhumasyon* olarak gömülmenin artış sağlaması *ostothek* kullanımı geleneğinin azalmasına neden olsa da her iki gömü yönteminin bir arada kullanılmaya devam ettiği bilinmektedir[210]. Roma ve Küçük Asya'da görülen ölü gömme geleneklerindeki değişim süreci Phaselis'teki *nekropolis*lerde farklı mezar anıtlarının bir arada kullanılmasıyla kendini göstermektedir. Phaselis *nekropolis*lerinde lahit ve tonozlu mezarlar ile yan yana ve yerleştirilmiş olan yazıtsız kare formlu *ostothek*ler Roma Dönemi'nde yaygınlaşmaya başlayan lahit kullanımının yanı sıra *kremasyon* gömü geleneğinin de varlığını sürdürdüğünün bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Ancak kentin kuruluşunun MÖ VII. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlendiği[211] göz önünde bulundurulduğunda, *ostothek*

---

208 Asgari, 1965: 292.

209 Toynbee, 1971: 40. Ayrıca bkz. Roma'da MÖ VIII. yüzyıldan VII. yüzyıla kadar her iki uygulama gömü alanlarında bir arada kullanılmaktaydı, 12 Levha Yasası'nda MÖ V. yüzyılda *kremasyon* ve *inhumasyon*'un yan yana uygulandığının açıktır. age. 39

210 Koch, 2001: 13-14; Roma'da *kremasyon* uygulamaları için ayrıca bkz. Akçay, 2017: 130-133.

211 Kent tarihi hakkında genel olarak ayrıca bkz. Tüner Önen 2015 b, 3-10; Arslan ve Tüner-Önen, 2016: 300-303.

mezarlar grubunda en erken veriyi sağlayan MÖ IV. yüzyıla tarihlenen yazıtlı *ostothek* ile kentin kuruluşu arasında yaklaşık 300 yıllık bir zaman farkı ortaya çıkmaktadır. *Nekropolis*lerde yapılacak kazı çalışmalarının söz konusu gömü yönteminde birincil *kremasyon*[212] uygulamasının varlığı veya toprağa açılan çukurlara *urne* yerleştirilmesi gibi erken gömü uygulamalarını gün ışığına çıkarılması beklenmektedir[213]. Zira Phaselis'te taş *ostothek*ler ve kaya *ostothek*lerinin yanı sıra yukarıda bahsedildiği üzere urnelerin kullanıldığına dair ön değerlendirmeler vardır.

*Nekropolis*ler kentlerin dini, sosyo-kültürel, ekonomik ve siyasi değişkenlerinin etkilerini yansıtan alanlar olmalarının yanı sıra bölgelere özgü mezar mimarisi ya da türlerini tercih etmesi açısından da ayırt edici özellikler gösterebilmektedir. Genellikle bir bölge için karakteristik olan mezar türü ve formu bölge sınırlarında yer alan diğer kentlerde de kabul görmekte ve uygulanmaktadır. Küçük Asya'daki *ostothek*ler tıpkı lahitlerde olduğu gibi yerel özelliklerine göre gruplara ayrılmaktadır[214]. G. Koch, Küçük Asya *ostothek* üretim merkezlerinde, ana grubu oluşturan Dokimeion[215] ve diğer atölyeler Bithynia, Sardeis, Ephesos, Karia, Pisidia, Pamphylia – Kilikia sınır bölgesindeki bir alan ve Lykaonia bölgelerinden bahsetmektedir[216]. Phaselis *ostothek*lerinin form ve bezeme özellikleri hariç tutularak, *kremasyon* gömü yöntemini uyguluyor olması komşu

---

212 MÖ VII. yüzyılın başlarında Attika'da birincil yakmanın -bir odun yığını üzerinde değil- mezarın içinde yapıldığı ve bu yöntemin yaygın olarak uygulandığı bilinmektedir konu hakkında bkz. Kurtz and Boardman 1971, 72. Kurtz ve Boardman bu uygulamayı yer üstü anıtları ve lahitleri ile ayırt edilen Küçük Asya kıyılarındaki şehirler ve adaların karakteristik olmayan bir uygulama olarak tanımlamaktadır, bkz. Kurtz and Boardman 1971, 174-175. Hellen ölü gömme geleneğindeki *kremasyon* uygulamaları için ayrıca bkz. Kurtz and Boardman 1971, Geometrik Dönem 51-54; Arkaik Dönem 72-74; Klasik Dönem 98-99.

213 Yakılmış bedenden arta kalan kalıntılar için kullanılan en eski ve basit gömü formlardan biri, içine küller ve mezar eşyalarının konulduğu bir çömleğin, kayaya veya toprağa oyulmuş bir çukura, ağzının taş bir levha ile kapatılması ve gömülmesidir, konu hakkında bkz. Toynbee 1971, 18.

214 Koch, 2010: 29.

215 Dokimeion üretimi ile ilgili yeni bir yaklaşım için bkz. Korkut 2016, 171-175; Korkut 2019, 629-658; Dokimeion üretim merkezi hakkında ve 'Dokimeion mermeri' ifadesinin mezar anıtlarında doğru kullanımı için ayrıca bkz. Korkut – Dirican 2020, 257-270.

216 G. Koch tarafından incelenen Küçük Asya *ostothek* üretim merkezleri için bkz. Ana grup Dokimeion (Res. 70, 1; 71-72), Bithynia (Res. 70, 2-3; 73-74), Sardeis (Res. 70, 4; 75-76), Ephesos (Res. 70, 5; 77-79), Karia (Res. 70, 6; 80), Pisidia (Res. 70, 7; 81), Pamhylia – Kilikia sınır bölgesindeki bir alan (Res. 70, 8; 82-84) ve Lykaonia (Res. 70, 9; 85-86), Koch, 2010, 30-31; Bölgelerin *ostothek* örnekleri için ayrıca bkz. 125-126.

bölgelerle ilişkili olarak değerlendirildiğinde; Lykia, Pamphylia ve Pisidia bölgelerinin kesişim noktasında bulunan kentin, Lykia Bölgesi'nden ziyade Pamphylia ve Pisidia ile yakınlık kurduğu söylenebilir. Lykia Bölgesi'nde[217] yoğun mezar alanları ve mezar çeşitliliği ile bilinen bölge kentlerinin, *ostothek*ler açısından zengin olmadığı görülmektedir ancak Pisidia[218] ve Pamphylia[219] bölgelerinde MS II. yüzyılın ortalarına kadar *ostothek* kullanımı yaygındır ve ölü kültünün önemli bir parçasını temsil ederler[220]. Phaselis *ostothek*leri tipolojik olarak Pamphylia bölgesinden ziyade Pisidia *ostothek*leri ile yakın benzerlik göstermektedir. Pisidia bölgesi *ostothek* tipolojisinde kare formlu *ostothek*ler ana gruplardan birini oluşturmaktadır[221]. Form ve ölçüler açısından Phaselis kare *ostothek*leri ile benzer özellikleri taşıyan Pisidia kare *ostothek*lerinde yazıt ve bezeme unsurları da yer almaktadır. Phaselis teritoryumunda tespit edilen lahitlerde Pisidia bölgesi mezarlarında sıkça görülen bezeme unsurlarından, kalkan-mızrak ve rozet motifinin kullanıldığı görülmektedir[222]. Ancak Phaselis'in dağlık coğrafyadaki mezarlarında görülen Pisidia bölgesi etkilerinin kent *nekropolis*lerinde *ostothek*ler üzerinde devam etmediği görülmektedir.

---

217 Asgari mezar sanatının çok önemli bir merkezi olan Lykia'da hemen hemen hiç *ostothek* örneğine rastlanmadığını belirtmektedir bkz. 1956, 382, 388. A. G Keen (1998, 184), Dynastik Lykia Dönemi'nin mercek altına alındığı (MÖ 545-362) eserinde bu dönem aralığında *kremasyon* gömüye ilişkin kanıtların bulunmadığından bahseder (konuya ilişkin olarak ayrıca bkz. Çelgin 1990, 521-456-507; G. Koch'un Küçük Asya *ostothek* grupları içinde de Lykia bölgesi yer almamaktadır, bkz. Koch 2010, 29-34; Phaselis'in batısındaki en yakın Lykia Bölgesi kenti Olympos'ta bağımsız *ostothek*lerin varlığına ilişkin veri bulunmamaktadır. Olympos mezar odalarındaki nişlerin ve klinelerin *kremasyon* kaplarının yerleştirilmesi amacıyla kullanılmış olabileceği değerlendirilmektedir, konu hakkında bilgi için bkz. Uğurlu 2006, 106, 123-124. Olympos'ta *kremasyon*un varlığı net olmamakla birlikte Olympos *Nekropolis*'i doktora tezinde bağımsız taş *ostothek*ler yer almamaktadır, ayrıca bkz. Uğurlu 2006; Lykia'da bulunan az sayıda *ostothek*te Pamphylia- Kilikia tipi görülmektedir bkz. Korkut 2006, 97 (Kat. No. 153); bkz. Aygün 2018, 532 (Kat. No. 156 Res. 6).

218 Pisidia *ostothek*leri özellikle kalkanlar ve diğer silahlar ile kartal ve ayakta duran figürlerden oluşan bezeme programı ile bu bölge için karakteristiktir, ayrıntılı bilgi için bkz. Koch 2010, 31-32, Res. 49-51.

219 Bölgedeki *ostothek*ler hakkında ayrıntılı bilgi için bk Korkut 2006, 83; Hellenkemper ve Hild "Pamphylia'da özellikle Toroslardaki dağlık yerleşimlerde Roma İmparatorluk Dönemi sonuna kadar lahit mezarların yanında *ostothek* kullanımının da sürdüğünden" bahsetmektedir bkz. 2004, 204.

220 *Ostothek*lerin üretimi Helenistik Dönem'den MS III. yüzyılın ortalarına kadar uzanmaktadır, konuya ilişkin olarak bkz. Korkut, 2006, 84.

221 Pisidia Bölgesi *ostothek* tipolojisi için bkz. Acuce 2018; Pisidia Bölgesi'ndeki Keraitai antik kentindeki kare *ostothek*ler için bkz. Metin 2019, 440-444.

222 Tüner-Önen v.d. 2017, 343-369

Ostothek'lerin bazı üretim merkezlerinde lahitler ile eş zamanlı üretildiği ve bezeme unsurları açısından bakıldığında küçük birer lahit görünümünde olduğu örnekler bulunmaktadır[223]. Bu benzerlik Phaselis *nekropolis*lerindeki lahitler ve *ostothek*ler arasındaki tekne ve kapakların bezeme ya da yazıt içermeyen görünümünde karşımıza çıkmaktadır. Gerek lahitlerde gerekse *ostothek*lerde bezemeli, yazıtlı olanlar bulunsa dahi az sayıda örnekle temsil edildiği için kentin karakteristik lahit ya da *ostothek* formunu yansıtmamaktadırlar. N. Asgari bölge özelliği göstermeyen bezeme unsuru içermeyen *ostothek*lerin Mysia, Bithynia, Lydia, Karia, Pisidia ve Pamphylia bölgelerinde örnekleri olduğunu belirtmektedir[224]. Herhangi bir bezeme ögesi taşımayan bu mezarlar genellikle bölgenin yerel taşlarından üretilmişlerdir ve gerek Hellenistik gerekse Roma Dönemi'nde kullanılmışlardır. Phaselis *nekropolis*lerinde kentin karakteristik *ostothek*lerini oluşturan grup Küçük Asya *ostothek* üretim merkezlerinde görülen form veya bezeme unsurlarını taşımamaktadır. Ayrı bir grup oluşturabilecek form ve bezeme unsurları da Phaselis *ostothek*lerinde mevcut değildir. Bilinen *ostothek* gruplarına dahil edilemeyen söz konusu mezarlar Phaselis'in yerel yapı taşı ocaklarından elde edilen traverten breşinden üretilen bezemesiz kare *ostothek*leri olarak, yerel ustalar tarafından biçimlendirilen *ostothek* grubu olarak değerlendirilmektedir.

3.4. Urne

Phaselis'te 2019 kışında Kuzeydoğu *nekropolis*'in denize sıfır noktasında dalgaların aşındırmasıyla toprak tabaka içinde pişmiş toprak iki adet kaba ait kalıntılar açığa çıkmıştır (Lev. 9b). Söz konusu seramik kap parçaları **3KD.L11** no'lu akrotersiz alçak beşik çatı formundaki lahdin hemen altındadır. Bu kapların lahit teknelerinden daha alt kotta ve başka bir mezar ile ilişki içinde olmadan doğrudan toprak dolgu içinde bulunmaları nedeniyle *nekropolis*teki urne içine yapılan gömülerin varlığıyla ilişkili olarak değerlendirilmektedir. **3KD.L11** no'lu akrotersiz alçak beşik çatı formundaki lahit benzer örneklerinde görülen tekne kapak biçimleriyle Hellenistik Dönem'e tarihlendirilmektedir. Bu mezarın altında açığa çıkan urne kapları da en erken Hellenistik Dönem olmak üzere Klasik Dönem'de kentte yapılan *kremasyon* uygulaması için kullanılmış

---

223 MS 140-170 arasında üretilen Küçük Asya Ana Grup örnekleri dört yüzde kabartmalar ile bezenmişlerdir ve işçilik niteliği açısından lahitler ile kıyaslanabilirler (ayrıca bkz. Koch, 2010: 30). Karia Bölgesi *ostothek*leri de lahitler ile karşılaştırılabilecek özelliklere sahiptir (ayrıca bkz. Koch 2010, 31).

224 Asgari, 1965, 385.

olabilirler. Phaselis'te *kremasyon* gömü geleneğinin yaygın kullanılan bir gömü uygulaması olduğu tespit edilen *ostothek*ler ile ortaya çıkarılmış ve gelişim evreleri Hellenistik Dönem'den Roma Dönemi'ne kadar kullanıldıkları ortaya çıkmıştır. Kentin gömü geleneğinde önemli yer tutan ve Phaselisliler tarafından sıklıkla uygulanan bir gömü şekli olduğu anlaşılan *kremasyon*un daha erken dönemlerde urne kapları içinde yapılmış olduğu şimdilik bilinen iki adet toprak içindeki urne kapları ile ortaya çıkmaktadır. Buna ek olarak yine aynı lokasyonda ve urne kaplarının üzerindeki lahitte aynı kotta bulunan **3KD.L9** no'lu mezarın içinde bulunan siyah figür tekniği ile boyanmış küçük bir seramik parçası üzerinde bulunan figür ve kabın boyama tekniği ile MÖ VI. yüzyılın ikinci yarısına Klasik Dönem başlarına tarihlenmektedir. Kazı çalışmaları yapılmadığı için kesin olmamakla birlikte urne kaplar, erken dönem lahitler ve siyah figür tekniğindeki seramik parçası *nekropolis*in bu noktasının Klasik ve Hellenistik Dönem'de farklı mezar türleri içinde gömülerin yapılması için kullanıldığın göstergesi olarak değerlendirilmektedir[225].

3.5. Tonozlu Mezarlar

Phaselis *nekropolis*lerinde 77 adet tonozlu mezar tespit edilmiştir. Bu mezarların 76 adedi (**3KD.TM1-76**) kentin en büyük gömü alanı olan kuzeydoğu *nekropolis*te, 1 adedi ise kuzeybatı *nekropolis*tedir (3KB.71). Batı *nekropolis*te tonozlu mezarlara rastlanmaz. Phaselis tonozlu mezarları kent *nekropolis*lerinde sayıca baskın türleri temsil eden lahit, *khamosorion* ve *ostothek* mezar anıtlarından sonra gelmektedir. Ancak kısmen sağlam kalabilen mezarlar olmasına rağmen *nekropolis* içindeki hakim görünümleri öne çıkmaktadırlar.

Bu gruptaki mezarların tipolojisini belirleyen ve aynı başlık altında birleşmesini sağlayan ana unsur, çatı örtüsü sisteminde tonozların kullanılmış olmasıdır. Ancak gerek boyutları gerekse mimari özellikleri ile tonozlu mezarlar tek tip altında toplanamayacak farklı unsurları taşımaktadırlar. Bu nedenle Phaselis'te bulunan tonozlu mezarlar tipolojik olarak iki ana başlık altında toplanmış ve aynı başlık altında olan ancak mimari düzenlemeleri ile birbirinden ayrılan özellikleri barındıran mezarlar ayrıca değerlendirilmiştir. Tonozlu mezarlarda ana başlıkları belirleyen başat unsur araziden

[225] Atina'da Hellenistik Dönem *kremasyon* uygulamalarında Kül çömlekleri toprak ya da kayadan oyulmuş çukurlara yerleştirilmiş ya da üzerlerine koruyucu taş kaplamalar konmuş ve mezar işaretleri de bunların üzerine dikilmiştir, bkz. Kurtz and Boardman, 1971: 163.

yükseliş şekilleridir buna göre; Tip I Tonozu dışarıdan Görünen Mezarlar, Tip II Bağımsız Tonozlu Mezarlar olarak iki ana grup altında değerlendirilmektedir.

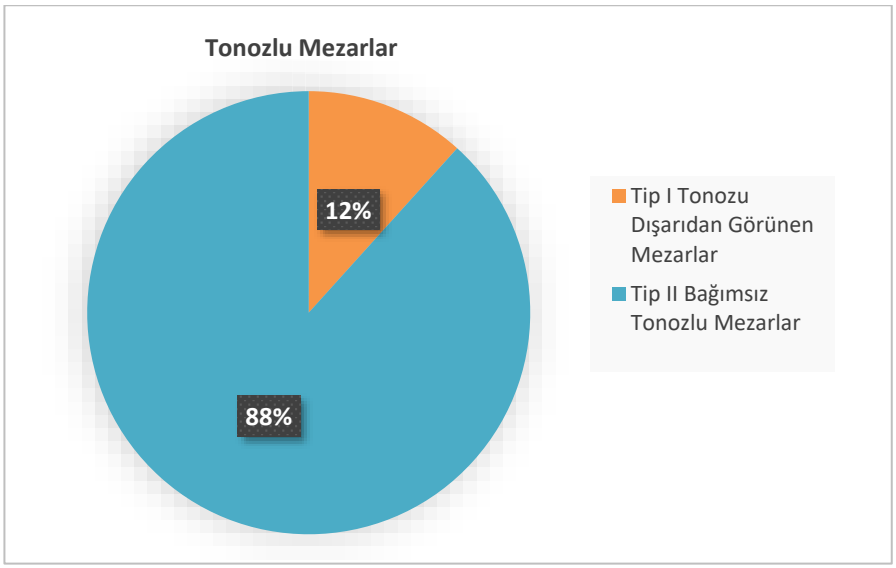

3.5.1. Tip I Tonozu Dışarıdan Görünen Mezarlar

Tip I Tonozu dışarıdan Görünen Mezarlar: Phaselis tonozlu mezarlarının erken dönem temsilcileri olarak kabul edilen bu tipolojiyi gösteren mezarlarda, araziden yükseliş şeklinde gömü odası toprak içinde bırakılmış, tonoz örtü dışarıdan görünecek şekilde mimari olarak düzenlenmiştir. Bir diğer deyişle bu tipteki mezarlar tüm duvarlarıyla yürüme zemini üzerinde yükselmezler, yarısı oranında toprağa gömülüdürler. Bu nedenle tonozlu mezarlar tipolojik olarak ayrılırken bu tipin dışında kalan mezarlar, Tip II bağımsız tonozlu mezarlar olarak kategorize edilmiştir.

Tip I mezarlarını meydana getiren yapıların tamamı kuzeydoğu *nekropolis*te A bölgesindedir. Bu mezar tipolojisinde toplam 9 adet mezar tespit edilmiştir (**3KD.TM24, 25, 26, 27, 37, 63, 64, 65, 66**). *Nekropolis* içindeki konumlarına bakıldığında kent merkezine yakın konumlandırıldıkları görülmektedir. Bu gruptaki ilk mezarlar kuzey limandan itibaren hafifçe yükselmeye başlayan topografyada *nekropolis*in başlangıcından yak. 200 m kuzeybatıda yer alırlar. İlk 4 mezar (**3KD.TM24**-Kat. No: 552, 3KD.TM25-Kat. No: 553, 3KD.TM26-Kat. No: 554, 3KD.TM27) yan yana bitişik nizamda grup halinde yerleştirilmiştir. Bu grubun 120 m. kuzeybatısında **3KD.TM37** no'lu mezar (Kat. No: 565) yer alır. Bu noktadan itibaren *nekropolis*in içinden geçen ilk dere yatağından sonra kuzey liman koyunu kuzey yönde kapatan burun üzerindeki mezarlar görülmeye başlanır. Bu lokasyon *nekropolis*in başlangıç noktasına yak. 500 m mesafededir ve

kuzeydoğu *nekropolis*in A bölgesinin son mezar anıtları bu bölgede toplanmıştır. Tip I tonozlu mezarları bu bölgede 4 adet örnekle temsil edilmektedir. Bunlardan 3 adedi yan yana yana bitişik nizamda (**3KD.TM63**-Kat. No: 591, **3KD.TM64**-Kat. No: 588, **3KD.TM65**-Kat. No: 593, Lev.9c) ve **3KD.TM66** (Kat. No: 594, Lev. 9d) onların 4 m güneydoğusunda konumlandırılmıştır. Tip I tonozlu mezarları kent merkezine uzak olmayan konumlarda sahil hattına yakın lokasyonlarda, Tip II tonozlu mezarları ve lahitler ağırlıklı olmak üzere *ostothek* türündeki mezarlar ile yan yana/yakın duracak şekilde bulundukları görülür. Tip I mezarlarının kendi içinde konumlandırılmalarına bakıldığında ise 1 adet 4'lü 1 adet 3'lü bitişik gruplar halinde ve 2 adet bağımsız tek durur vaziyette düzenlendikleri görülmektedir. İlk bitişik nizamdaki grupta girişler güney yönde ikinci grupta girişler doğu yöndedir dolayısıyla mezarlarda yön birliği görülmez ancak giriş yönleri güney yönde olanlar kent bakışımı baskın olmakla birlikte denizi de görür şekilde, dere yatağından sonraki ikinci gruptakiler ise denize bakar şekilde konumlandırılmıştır.

Tip I tonozlu mezarların tamamında kırma moloz taşlar ve harç kullanılmasıyla duvar örülmüş iç dış yüzeyler sıvayla kaplanmıştır (Lev. 9e). Sıvalar genel olarak beyaz-gri renkte olmakla birlikte kiremit parçalarının yoğun kullanıldığı **3KD.TM25,24,26,64** no'lu mezarlarda sıvalar pembe renklidir[226]. **3KD.TM26, 27** hariç olmak üzere tonozlar kısmen sağlam kalmıştır. Cepheleri görece sağlam kalan mezarlarda fasat için düzgün bloklarla veya devşirme taşlarla bir kemer örüldüğü görülmektedir. Gömü odası tonozun başlangıcına kadar toprak içinde yer alır. Bu tespitin yapılmasında birincil etken lahit veya Tip II tonozlu mezarları ile yana yana ile bulunan Tip I mezarları arasında kot farkı olmamasına rağmen, diğer mezarlar tümüyle görülebiliyorken Tip I tonozlu mezarlarının aynı kotta yalnızca tonozlarının açıkta kalıyor olmasıdır. Söz konusu mezarların fasat düzenlemesinde görülen blok ya da devşirme taşlarla örülen kemerler, mezarın görünen kısmının öne çıkarılması için yapılmıştır. Bu mezarlarda gömü odası küçük olduğu için giriş seviyesinde sonra 1 – 1,5 m sonra oda zeminine ulaşılır. Duvarlara giriş yönünde yerleştirilen podoslar giriş çıkışları kolaylaştırmak amacıyla yapılmıştır. Zira toprak altında kalan kısımlarda ikinci bir giriş açıklığı görülmez. Tonoz yapıdan aşağısı

[226] Phaselis tonozlu mezarlarında 3KD.TM23, 24, 25, 26, 35, 40, 64 ve 72 no'lu mezarlarda pembe renkte sıvalar tespit edilmiştir. Anemurium *nekropolis*inde tonozlu mezarların damları kiremit kırıkları eklemek suretiyle pembe rengini almış dayanıklı ve su geçirmez bir sıva ile kaplanmıştır, bkz. Rosembaum, 1971: 2. Tonozlu mezarların iç duvarlarında benzer sıva örnekleri için bkz., Olympos *nekropolis*i Uğurlu, 2006: 112; Özer, 2013: 31; Arykanda *nekropolis*i Özbek, 2005: 41 vd.

dikdörtgen bir oda şeklindedir. Phaselis Tip I mezarlarında tonozun başladığı seviyede giriş açıklıkları verilmiştir. Bu açıklıklar kapıdan ziyade küçük kareye yakın formda birer pencere görünümündedir. Bu gruptaki mezarların günümüze kadar sağlam kalabilen duvarlarında yazıt saptanmamıştır. Yanı sıra tonozlu mezarların genellikle kapı lentolarında bulunan mezar yazıtları Phaselis'te tespit edilememiştir[227].

Tip I mezar odaları ölçüleri içten içe; en: 1.05 ile 1.90 m arasında, boy: 1.90 ile 2.50 m arasında ve oda yüksekliği 2-2.40m arasında değişmektedir. Bu mezarlarda tonoz binen duvarlarda kalınlık 0.60-0.70 diğer duvarlar 0.50 m. ölçülerindedir. Giriş ölçüleri gen: 0.49-0.46 arasında, yük: 0.45-0.46 m arasındadır. Bu ölçüler ışığında girişlerin kapıdan ziyade küçük bir pencere açıklığı şeklinde düzenlendiği söylenebilir[228]. Giriş açıklığındaki nihai kapanmanın nasıl yapıldığını gösteren sağlam kalmış bir kapı örneği ne yazık ki tespit edilememiştir. Sürgülü bir sistemin kullanıldığına dair izler de mevcut olmadığı için bu açıklıkların taş bir levhanın oturtulmasıyla kapatılmış olduğu söylenebilir. Gömü odasından kapıya ulaşımı sağlayan duvar podosları iki örnekte tespit edilmiştir (**3KD.TM24**, 37). Tip I tonozlu mezar odalarında gömü alanı düzenlemesi **3KD.TM66** no'lu mezar haricinde görülmez. Bu mezarın gömü odası 0.17 metre kalınlığında, 0.29 metre yüksekliğinde duvar örgüsüyle ikiye bölünmüş ve 0.57,5 m genişliğinde iki adet gömü yatağı elde edilmiştir (Lev. 9e). Bunun yanı sıra güney duvarda taban yakın bir adet kiremitten yapılma küçük çıkıntı bulunur. Mezar hediyesi veya gömü işlemi sırasında odayı aydınlatmak için kandil yerleştirilen bir raf işleviyle kullanılmış olmalıdır. Söz konusu mezar Phaselis tonozlu mezarları arasında odanın duvarla bölünmesi ile yatak düzenlemesi yapılan bilinen tek örnektir.

Phaselis Tip I tonozlu mezarları tek odadan oluşan basit planlı yapıları ve genel itibariye gömü alanı düzenlemesi göstermeyen mezarlardır. Çoğunluğu bitişik mimari düzen gösteren bu mezarlar kentin tonozlu mezarları içinde küçük bir grubu oluştururlar. Bu tipteki mezarlar olasılıkla, aile mezarları olarak birden çok gömünün yapılması için kullanılmıştır. Tonozlu mezarların kronolojik gelişim evrelerinin tiplere ayrılarak incelendiği Anemurium *nekropolis*inde Phaselis Tip I altındaki mezarlarında görülen

---

[227] Olympos kentindeki bu tipe benzer mimari özellikler gösteren tonozlu mezarların lento bloklarında mezar yazıtları tespit edilmiştir, bkz. Özer, 29, Fig.2.

[228] Olympos'ta bulunan tonozlu mezarlarda sürgülü kapılar kullanılmıştır ve kapama blokları 0.50 x 0.50 ile 0.55 x 0.60 m arasındadır, bkz. Özer, 2013, 28. Anemurium *nekropolis*indeki tonozlu mezar yapılarında kapılar küçük birer açıklığa sahiptir, Bkz. Eliüşük, 2009: 83 vd.

benzer özellikleri taşıyan mezarlar tespit edilmiştir[229]. Yanı sıra Phaselis'in en yakın komşu kenti olan Olympos'ta Anemurium mezarları ile karşılaştırmalar yapmayı mümkün kılan, mimari özellikleri benzer tonozlu mezarın varlığı bilinmektedir[230]. Rosenbaum tarafından yapılan tanımlamada, *Anemurium nekropolünde basit formlu, beşik tonozlu, tonozu dışarıdan görülebilen, pembe su geçirmez sıva ile kaplanmış, duvarlarında koyu renkli kireçtaşından büyük bloklar bulunan ve aynı koyu renkli kireçtaşı blokları ile çerçevelenmiş küçük kapıları olan mezarlar vardı. Ölüler, genellikle bir mezar odasında üç tane bulunan arcosolia'lara gömülmüştür*[231]. Phaselis Tip I tonozlu mezarları, Anemurium'daki benzerleri ile, pembe sıva kullanılması, blok taşlarla cephelerin düzenlenmesi, kapıların küçük pencere açıklığına sahip olması ve iç duvarların bezemesiz olması açısından benzer unsurları taşımaktadır. Ancak Phaselis mezarlarında arcosoliumlar bulunmaz. Rosenbaum bu tipteki mezarları MS. I. yüzyıla tarihlendirmektedir[232]. Özer tarafından tonozlu mezardaki keşfedilen mezar yazıtları üzerinden yapılan epigrafik değerlendirmeler ve kamu yapılarıyla yapılan karşılaştırmalar neticesinde Olympos örnekleri için bu tarih MS. 212'den sonraya taşınmaktadır[233]. Phaselis Tip 1 grubundaki tonozlu mezarlarda yazıt ve arkeolojik materyal bulunmadığı için net bir tarihlendirme yapmak zordur. Ancak tonozlu mezarlar içinde küçük bir grubu temsil eden bu mezarların mimari özellikleriyle diğer tonozlu mezarlardan ayrıldığı açıktır. Olasılıkla bu mimari form kentte tonozlu mezarların yaygınlaşmaya başlamasından önce kullanılmış ve ardılı olan, tüm duvarlarıyla zeminden yükselen çoğu basit formda tek odalar şeklinde düzenlenen tonozlu mezarların erken dönem mimari biçimini yansıtmaktadır. Bu tespitler ve analoji örnekleriyle yapılan karşılaştırmalar neticesinde Phaselis Tip 1 mezarları yazıt taşımaları dışında mimari özellikleri açısından farklı unsurları taşımakla birlikte Olympos örnekleri ile daha yakın bir görünüm içindedir[234]. Phaselis Tip II altındaki mezarların basit formlu olanlarında MS II. yüzyılın sonları ve III. yüzyılın başlarından itibaren inşa edildikleri tespit edilmiştir. Bu nedenle Tip I içindeki mezarların, Tip II grubundaki tonozlu mezarların erken dönem mimari

229 Rosenbaum 1971.

230 Özer, 2013.

231 Rosenbaum 1971, 122.

232 Rosenbaum 1971,122.

233 Özer, 2013: 34-35

234 Özer, 2013, 39 Fig.1 ve Fig. 2.

biçimini yansıttığını önerdiğimiz için MS. II. yüzyıl başlarından itibaren kullanılmış oldukları söylenebilir.

3.5.2. Tip II Bağımsız Tonozlu Mezarlar

Phaselis Tip II bağımsız tonozlu mezarlar kent içinde toplam 68 örnekle temsil edilmektedir. Bu mezarların 1 adedi (**3KB.71**) kuzeydoğu *nekropolis*te 67 adedi kentin en büyük gömü alanı olan kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilmiştir. Tip II tonozlu mezarlarına dahil olan mezarların belirlenmesinde, üst örtü sisteminde tonoz kullanılmış olması ana unsur olmuştur. Ancak bu tip içindeki mezarlarda görülen mimari plan şemasındaki farklılıklar nedeniyle tek tip altında toplanan geniş yelpazeli bir mezar grubunun varlığını ortaya koymaktadır. Mezarlar boyutları mimari özelliklerine göre incelendiğinde, tonozlu mezarlarda baskın grubu oluşturan mezarlar, tek odalı, nadir bulunan örnekleri dışında gömü odası düzenlemesi içermeyen, basit plan şeması gösteren mezarlar olarak toplam 62 adet tespit edilmiştir. Basit tipin haricinde 1 adet arcosoliumlu **3KD.TM1**, bir adet tapınak planlı **3KD.ANM1**, iki adet ön odalı **3KD.ANM3-4** ve büyük oranda yıkılmış olmaları nedeniyle planları tam bilinmemekle beraber tonozlu mezarlar ile benzer olduğu saptanan **3KD.ANM2** ve **3KB.71** no'lu mezarlar yer almaktadır.

Tip II bağımsız tonozlu mezarların baskın tipini oluşturan 62 adet tonozlu mezar kuzeydoğu *nekropolis*in A bölgesi içinde konumlandırılmıştır. Kuzey liman koyunun girişinden itibaren görülmeye başlanan bu mezarların arazideki yükseliş şekillerinde bakıldığına, tek duran tonozlu mezarlar ve çoklu gruplar halinde bulunan tonozlu mezarlar şeklinde iki farklı mimari biçim gösterirler. Ancak bu mezarlar tekli ve çoklu gruplar halinde olmaları dışında tek odadan oluşan genel itibariyle aynı plan şemasın sahip olan mezarlardır. Bu nedenle genel özellikleri belirtilecek, farklı unsurlar taşıyan örnekleri ayrıca incelenecektir.

Tonozlu mezarlarda bitişik nizamda yan yana veya çoklu odaların birleşmesiyle 'bloklar'[235] teşkil eden farklı mimari düzenlemeler görülmektedir. Buna göre; ikili (**3KD.TM7-8, 9-11, 14-15, 29-30, 48-49**), üçlü (**3KD.TM10-12-13, 38-39-40**), dörtlü (**3KD.TM2-3-4-6**), beşli (**3KD.TM17-21**) ve onlu (**3KD.TM51-60**) gruplar halinde düzenlenen 35 adet tonozlu mezar görülmektedir (Lev. 9f). Bu saydıklarımız dışında

[235] Rosenbaum tarafından, Anemurium *nekropolis*indeki birleşen tonozlu mezarlar bu şekilde ifade edilmektedir, bkz. Rosenbaum, 1971: 1.

çoklu tonozlu mezarlar ile genel olarak aynı mimari şemayı yansıtan ancak araziden yükselme şeklinde tek olarak tasarlanan ve inşa edilen **3KD.TM5, 16, 22, 23, 28, 31-36, 41-47, 50, 61, 62, 67-72** no'lu mezarlar olmak üzere 27 adet tonozlu mezar tespit edilmiştir (Lev.10a).

Phaselis tonozlu mezarlarının baskın tipini oluşturan toplam 62 adet mezarın tamamı kırma moloz taşlar ve yoğun harç kullanılan duvar örgüsü ile inşa edilmiştir. Bu mezarların çoğunda tonoz örtü çökmüştür ve giriş yönü tahribatlıdır. Mezarlar genel olarak dikdörtgen plan şemasında sahiptir ancak kareye yakın planlar da görülmektedir. Bazılarının cephelerinde moloz taşlarla örülen duvarın üzerine nispeten düzgün bloklarla bir kemer örülmesiyle cephe görünümü ve giriş düzenlenmesi yapılmıştır. Bu mezarlarda gömü odasının içten içe ölçüleri en: 0.88 m ile 3.65 m arasında, boy: 1.80 ile 3.84 m, yük: 1.40 m ile 2.80 m ve duvar kalınlığı: 0.40 m ile 0.70 m arasında değişen ölçülerde saptanmıştır. Giriş duvarları mezarların çoğunda yıkılmış ve tonozlu çatı çökmüştür. Cepheleri nispeten sağlam kalan 3 adet mezarda fasat için düzgün bloklarla veya devşirme taşlarla bir kemer örüldüğü görülmektedir (**3KD.TM18**-Kat No:546, **3KD.TM19**-Kat No:547, **3KD.TM41**- Kat No:569). Tonozlu mezarların tek duran veya bloklar oluşturanları ayırt edilmeksizin sağlam kalan örneklerinde gömü odalarının iyi derecede sıvanmış olduğu yer yer korunagelen sıva izleriyle ortaya çıkmaktadır (**3KD.TM15, 18, 19, 21-23, 29, 35-36, 39-41, 52, 54, 56-61, 67-69, 72**).

Tonozlu mezarların *nekropolis* içindeki konumlandırılmasına bakıldığında, kuzeydoğu *nekropolis*in başlangıcından itibaren deniz kıyısı hattında ve yer yer kıyı hattından içerde, lahit, *ostothek* gibi mezar türleriyle yakın konumlarda bulundukları görülmektedir. Konumlandırılmalarında yön birliğinin gözetilmediği ancak deniz bakışımına sahip ya da *nekropolis* içinden geçen patika yolların üzerinde veya yakınında uygun boşluk alanlarda tek veya birbirine bitişik çoklu gruplar halinde inşa edilmiştir. *Nekropolis* Şapeli I'in bulunduğu bölgede tonozlu mezarların bloklar halinde konumlandırıldığı görülmektedir. Kuzeydoğu *nekropolis*in başlangıcından itibaren ilk 1 km içinde mevcut olan tonozlu mezarlar kent merkezinden uzaklaşıldıkça kullanılmamıştır.

Phaselis tonozlu mezarlarının kimler tarafından kullanıldığı henüz bilinmeyen bir konudur. Tonozlu mezarların iç ve dış duvarlarında yer yer korunagelen sıva izleri dolayısıyla mezar yazıtının dış cephe sıvandıktan sonra yazıldığı ve bu nedenle günümüze ulaşmadığı söylenebilir. Bir diğer olasılık da mezar yazıtının steller üzerine yazılarak mezarın aidiyetinin belirtilmesi olabilir. Ancak tonozlu mezarlarda üst yapı genellikle

çökmüş ve moloz taş dolgusu oda zeminini örtmüş olduğu için mezar stelleri tespit edilememiş olabilir[236].

Bu mezarlar arasında giriş cephesi sağlam kalan mezar tespit edilememiştir. İçlerinde *kremasyon* kaplarına ya da *ostothek* türünde mezar kalıntılarına rastlanmadığı için basit tonozlu mezarlar *inhumasyon* gömüler için kullanılmış görünmektedir. Bu tipe dahil olan mezarlar arasında cephesi tümüyle ayakta kalabilen bir örnek bulunmadığı için mezarın giriş açıklığının nasıl verildiği bilinmemektedir. Ancak basit duvar örgüsü ve oldukça küçük boyutları ile inşa edilen bu mezarların cephelerinde, kırma moloz taşlar ve harç ile örülen duvarın dörtgen bir kapı açıklığı bırakılarak devam ettirildiği veya nihai kapama sırasında giriş açıklığının taş plaka yapıldığı söylenebilir. **3KD.TM35** no'lu tonozlu mezarda bırakılan kapı açıklığında kapı söveleri ve eşik taşı in-situ'dur. Söz konusu mezarda giriş gen: 0.49 m yük: 0.71 m ölçülerinde dikdörtgen bir açıklık şeklinde görülür ancak kapı mevcut değildir. Sövelerin bitiminde itibaren giriş duvarı da kırık ve eksiktir.

Tip II bağımsız tonozlu mezarların büyük kısmını oluşturan 62 adet tonozlu mezar açılmış ve soygun görmüş olduğu için arkeolojik materyal kalıntısı tespit edilememiş ve bunun yanı sıra bu epigrafik veri sağlayan mezar yazıtlarına rastlanmamıştır. Mimari yapılarına bakıldığında aynı plan şemasını gösteren bu mezarlar sadece ölçüleri ve tekli ya da çoklu gruplar halinde düzenlenmeleri açısından farklılıklar göstermektedir. Bu nedenle tarihlenmeleri konusunda arkeolojik ve epigrafik verilerin eksikliği nedeniyle *nekropolis* içinde konumları üzerinden kısıtlı görüş açısıyla değerlendirmeler yapılabilir. **3KD.TM1** no'lu *arcosolium*lu mezar yapısının doğu duvarına bitişik **3KDTM2** ve doğu yönde onunla bitişik nizamda **3KD.TM3-4** ve mezarın kuzey duvarına bitişik **3KD.TM6** konumlandırılmıştır. **3KD.TM1** no'lu *arkasolium*lu mezara bitişik nizamda yerleştirilen bu mezarlar yapım evrelerinin **3KD.TM1**'den sonra olduğunu göstermektedir. Yine benzer şekilde **3KD.TM7** no'lu mezar **3KD.ANM1** no'lu anıt mezarın batı duvarına bitişik ve **3KD.TM8** ona bitişik olarak konumlandırılmıştır. **3KD.TM9** no'lu mezar **3KD.ANM1** no'lu anıt mezarın kuzey duvarına bitişiktir. Bu mezarların anıt mezar yapılarının duvarlarına birleşik olmaları nedeniyle onlardan sonra inşa edildikleri açıktır. **3KD.ANM1** no'lu tapınak planlı mezar MS. II. yüzyılın sonlarına **3KD.TM1** no'lu mezar ise MS. II yüzyılın sonu III. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedir. Bu tespitler

[236] Phaselis'te şimdiye kadar tespit edilen 4 adet mezar steli *in situ* konumundan ayrılmış halde bulunduğu için bu stellerin hangi mezarlarda kullanılmış olduğu bilinmemektedir.

ışığında Phaselis Tip II bağımsız tonozlu mezarlar grubundaki mezarların MS. III. yüzyıldan itibaren inşa edildiği açıkça söylenebilir.

Tonozlu mezarlarda, gömü odası düzenlenmesinde farklılık arz eden mezarlar birkaç örnekle sınırlıdır. **3KD.TM29** no'lu mezarın üç duvarı boyunca kline düzenlenmiştir ve hem *inhumasyon* hem *kremasyon* gömü yöntemleri için kullanılmıştır. **3KD.TM41** no'lu mezarın doğu ve batı duvarı boyunca 2 adet kline vardır. Kuzeybatı *nekropolis*te bulunan **3KB.71** no'lu mezarda blok taşlarla düzenlenmiş tek basamaklı yapı olasılıkla mezarın içine yerleştirilen lahit için altlık olarak kullanılmıştır. Ancak günümüzde iki duvarı tamamen yıkılmış halde olan mezar odası içinde lahit bulunmamaktadır. Mimari biçimlerinde farklılıklar tespit edilen tonozlu mezarlar aşağıda detaylarıyla açıklanmakta ve tarihlenmektedir.

3KD.TM.29 no'lu Mezar

Phaselis Tip II bağımsız tonozlu mezarlar grubunda ölü gömme uygulamalarına ve gömünün yapılma düzenine dair bilgi sağlayan mezarlardan biri **3KD.TM.29** no'lu mezar anıtıdır. Gömü odası düzenlemesiyle farklılık arz eden mezar anıtında hem *kremasyon* hem *inhumasyon* gömülerin tonozlu mezarlar içinde gerçekleştirildiğin belgelenmesi açısından kentte ünik örnek olarak bulunmaktadır (Kat. No: 557, Lev. 10b). Kuzeydoğu *nekropolis*te kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. **3KD.TM24-25-26-27** no'lu dörtlü tonozlu mezar öbeğinin yaklaşık 9 metre kuzeybatısındadır. **3KD.TM29** no'lu mezar tüm duvarları yüksekliğince toprak zemin üzerinde yükselen tonozlu mezarlar grubundadır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları ile tonozlu üst örtüsü sağlam kalmıştır. Giriş yönü olan güney duvarı ise yarısı oranında mevcuttur. Girişte mezar odasına inen bir adet basamak yerleştirilmiştir. Mezarın cephesi tonozlu çatısı ise kırma çatı formundadır. Mezarın duvarları kırma moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. İç duvarlar dış duvarlar sıva ile kaplanmıştır. Fasat ise blok taşlarla kemer örülerek düzenlemiştir. Ancak kemerin yalnızca kilit taşı günümüze ulaşmıştır. Gömü odası ölçüleri 2.20 x 2.30 m ile neredeyse dörtgen bir mezar odasına sahiptir, duvar yük: 2. 80 m; duvar kal: 0.70 m'dir. Mezar odasının içinde doğu, batı ve kuzey duvarlarda 3 adet ölü yatağı mevcuttur (Lev. 10c). Bu yataklarda genişlik 0.31 m ile 0.36 m, boy 1.85 metre ile 1.60 metre arasında değişmektedir ve yüksekliği 0.15-0.20 arasında olan moloz örgüsüyle kenarları çevrelenmiştir. Mezar odasının ortasında 1 adet *kremasyon* gömü haznesi bulunmaktadır. Kül haznesi 0.18 m x 0.29 m ölçülerinde dikdörtgen formdadır ve derinliği 0.31 m'dir.

Kül Haznesinin içinde 2 adet, mezar odasının zemininde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet sikke bulunmuştur. **3KD.TM29** no'lu mezar tabanının içe doğru oyulmasıyla düzenlenen *kremasyon* gömü haznesinde kül dışında bedenden arta kalan kemik kalıntısına rastlanmamıştır. Dörtgen haznenin kapağı mevcut değildir. Ancak hazne ölçülerinin küçük olması ve seramik kap parçalarına rastlanmaması nedeniyle *kremasyon* işleminden sonra küllerin doğrudan hazne içine bırakıldığı ve taş plaka veya pişmiş toprak bir kapak ile üzerinin örtülmüş olduğu söylenebilir. Phaseliste *kremasyon* gömü geleneğinin azımsanmayacak şekilde uygulanmış olduğu, 91 adet bağımsız *ostothek* teknesi, 8 adet kayaya oyulu *ostothek* ve 6 *ostothek* kapağı, 2 adet urne ve burada tespit edilen tonozlu oda mezar içindeki kül haznesi dahil olmak üzere toplam olmak üzere 108 adet eserle birlikte ortaya çıkarılmıştır[237]. Ancak **3KD.TM29** no'lu tonozlu mezarda tespit edilen *kremasyon* gömü haznesi şimdiye kadar Phaselis'te bulunan ünik örnektir. Bu tespit Phaselis kentindeki gömü şekillerinin çeşitliliği açısından önemli olduğu kadar bu türdeki mezarlar içinde *kremasyon* gömülerin yapıldığını ortaya koyması ve kül haznesinin biçimi ile mezar odası içinde ne şekilde uygulanmış olduğunu göstermesi açısından önem arz etmektedir. Zira Phaselis'e en yakın kent konumundaki Olympos'ta 307 adet tonozlu mezar tespit edilmiş olmasına rağmen bu mezarlar içinde *kremasyon* gömü uygulamasının varlığı ve ne şekilde yapıldığı bilinmemektedir[238]. Arykanda kentinin tonozlu mezarları üzerine yapılan çalışmada *kremasyon* uygulamasından söz edilmemektedir[239]. Yanı sıra tonozlu mezarları ile öne çıkan Anemurium *nekropolis*indeki gömü gelenekleri hakkında kesin veri bulunmamakta mezarlarda bulunan klineler ağırlıklı olarak *inhumasyon* gömülerin yapıldığını işaret etmektedir. Tekocak ve Eliüşük tarafından yapılan güncel çalışmada Anemurium'da bulunan az sayıda *ostothek* parçası nedeniyle *kremasyon* gömülerin de yapılmış olduğu değerlendirilmekte ancak Phaselis'te olduğu gibi tonozlu mezar odasının mimari düzenlenmesi içinde yer alan bir kül haznesi ve bu tipteki *kremasyon* gömü biçiminde

---

237 Phaselis *ostothek*leri bağımsız *ostothek*ler ve kayaya oyulu *ostothek*ler olmak üzere iki tipoloji altında incelenmektedir; Kentte, kuzeybatı *nekropolis*te 10 bağımsız *ostothek* teknesi 1 kayaya oyulu *ostothek*, 6 *ostothek* kapağı, kuzeydoğu *nekropolis*te 81 bağımsız *ostothek* ve 7 kayaya oyulu *ostothek* tespit edilmiştir, bunun yanı sıra kuzeydoğu *nekropolis*in girişinde bulunan iki adet urne *kremasyon* gömü geleneği uygulamasının pişmiş toprak kaplar içine de yapıldığını göstermektedir, bkz. Böl.3.3.

238 Özer'in Olympos Antik Kenti Roma Dönemi Tonozlu Mezarları adlı çalışmasında yer alan ifadelere göre; "… *Olympos kazılarında şimdiye kadar gömü tipi tespit edilmemiş olmasına rağmen hem inhumasyon hem kremasyon yapılmış olmalıdır"*… "*kremasyon gömü tipinde ise kremasyon kaplarına konulan kül ve kemikler muhtemelen mezarlar içindeki nişlere yerleştirilmiştir*" bkz. Özer, 2013: 28; Olympos mezarları için ayrıca bkz. Uğurlu, 2006.

239 Özbek, 2005.

söz edilmemektedir[240]. **3KD.TM29** no'lu tonozlu mezarın yakınında konumlandırılan gerek tek duran gerekse bloklar halinde düzenlenen çoklu tonozlu mezarlar tespit edilmiştir. Ancak **3KD.TM29** ölçüleri ve gömü odasında görülen kline ve *kremasyon* haznesi ile farklılık arz etmektedir. Mezarın tarihlendirilmesi konusunda mimari özelliklerine bakılarak değerlendirildiğinde tonozlu çatı örtüsüne sahip olasıyla Roma Dönem içinde inşa edildiği açıktır. *Kremasyon*un yaygın olarak Hellenistik Dönem'de görüldüğü ve lahitlerde seri üretiminin başlamasıyla birlikte *inhumasyon* uygulamasının tercih edildiği bilinmektedir. Ancak Phaselis *nekropolis*lerinde tespit edilen çok sayıda *ostothek*te izlenen biçim şemasındaki değişim Roma Dönem'inde de kentte *kremasyon* uygulamalarının olduğunu ortaya koymaktadır[241]. Mezar içinden ele geçen sikkelerde meydana gelen bozulmalar nedeniyle lejantların okunamamış ve net tarih aralığı sunan veriler elde edilememiştir ancak iki adet bronz sikke ilk değerlendirmelere göre MS II. – III. yüzyıl olarak tarihlendirilmiştir (Lev. 10d). Kül haznesi içinden ele geçen bu sikkeler mezarda *kremasyon* gömü uygulamasının Roma İmaparatorluk Dönem'inde uygulandığını gösteren veriler olarak değerlendirilmektedir. Bu tarih aralığı mezar yapısının kullanımda olduğu dönemi işaret etmekle birlikte mezarın *inhumasyon* ve *kremasyon* uygulamaları için kullanıldığı göz önünde bulundurulduğunda gömülerin yapılmaya başlandığı ve devam ettiği kullanım evrelerini belirleyici konteks materyaller ve kemik kalıntıları bulunmadığı için dönem aralığı belirlenememektedir. Ancak sikkelerin iki adedinin kül haznesi içinde ele geçmiş olması MS II ve III yüzyıllarda *kremasyon* gömüler için kullanılmış olduğu yönünde değerlendirilmektedir. Mezar odası içinden ele geçen üçüncü sikke gümüştür ve MS 12. Yüzyıldan sonraya tarihlenmektedir (Lev. 10e). Gümüş sikke Haçlılar parası özellikleri taşımaktadır ve mezarda gömü yapılması esnasında bırakılmasından ziyade kentte dolaşımda olan bir para olarak değerlendirilmektedir.

3KD.TM35

Phaselis Tip II bağımsız tonozlu mezarlar grubunda gömü gelenekleri ve mezar odasında gömünün yerleştirilişi açısından örnek teşkil eden bir diğer mezar anıtı **3KD.TM35** no'lu yapıdır (Kat.No:563, Lev. 10f). **3KD.TM35** no'lu mezar dahil olduğu grup içinde nispeten sağlam kalan duvarları, tonozu ve mezar odası ile günümüze ulaşmıştır. Mezarın dış duvarında kiremit parçacıklı suya dayanıklı pembe sıva ve iç

240 Tekocak ve Eliüşük, 2022: 150.

241 Böl. 3.3.1.

duvarında daha ince ve pürüzsüz görünümde krem-pembe renkli sıvalar ile kaplanmıştır. Mezar odasının girişinde kapının sağ tarafında mezar duvarına sıvayla birleştirilmiş bir künk bulunmaktadır (Lev. 11a). Künkün altından mezar odasının içine giden bir akıtma kanalı yapılmıştır, kanal 0.06 m çapında bir oyukla mezarın giriş duvarına açılmaktadır. Bu künk tonozlu mezar odalarının içine *libasyon* yapıldığı göstermesi açısından önemlidir[242]. Phaselis'te içinde şimdiye kadar bilinen mezarın içine sıvı sunu geleneğini temsil eden ünik örnektir. Eskiçağ ölü gömme geleneklerinde cenaze sırasında veya sonraki anma günlerinde uygulanan ritüellerin bir parçası olan *libasyon* sunular diğer ölü gömme gelenekleriyle birlikte temelde ölülerin anısını onurlandırmanın yanı sıra cenaze sahiplerinin üzüntülerini hafifleten uygulamalar olarak gelenekselleşen ritüellerin bir parçasıdır. Mezarların gömüler yapılırken ve anma günlerinde çeşitli ritüellere sahne olduğu ve *libasyon* gibi sıvı sunuların uygulanması sırasında ölülerin ve yaşayanların arasında bir bağ olduğu hissini uyandıran bu anlamda ölen kişinin varlığını hatırlamak ve onunla bağ kurmak açısından duygusal gereksinimi karşılayan ritüelleşmiş bir ölü gömme ve hatırlama faaliyeti olduğu açıktır[243].

3KD.TM35 no'lu mezarın gömü odası tabanında, mezarın iç duvarlarında kullanılan sıvayla benzer bir karışım kullanılarak ince bir tabaka oluşturulmuştur. Mezar odası içinde kline veya gömünün yatırılması için düzenleme yapılmamıştır. Dolayısıyla tabanı ince bir sıva tabakası ile kaplanan odanın içine belki bir ahşap altlık kullanılarak ya da doğrudan bedenin yatırılması şeklinde gömünün yapıldığı söylenebilir. Mezar odası içinde urne ya da *ostothek* yerleştirilen seki ya da niş düzenlemeleri yapılmadığı için *kremasyon* gömülerden ziyade *inhumasyon* için kullanıldığı kanısına varılabilir. Buna ek olarak mezarın girişi pişmiş toprak dikdörtgen plakalarla döşenmiştir. Mezarın önündeki dar bir giriş holü olarak adlandırabileceğimiz bu kısıtlı alanın döşeminde pişmiş toprak levhaların kullanılması hem mezara girişin düzenlenmesiyle hem de *libasyon* künkü düzenlemesiyle ilişkili olabilir. Perge'de buna benzer bir düzenleme yine *libasyon* ile

---

242 Mezarlarda *libasyon* geleneği hakkında bkz. Toynbee, 1971: 50-51. Perge kentindeki mezar yapısında, Phaselis örneğinde olduğu gibi, tabana dikine yerleştirilmiş pişmiş toprak bir *libasyon* künkü bulunmuştur, bkz. Özdizbay, 2002: 487; Tonozlu mezarlarda *libasyon* geleneği Anemurium kentinde de görülmektedir, bkz. Rosembaum, 1971: 8.

243 Cormack, 2004: 122.

ilişkilendirilmiştir[244]. Giriş holünde kullanılan plakalar dikdörtgen formdadır ve üzerinde ardı sıra devam eden hafif dalgalı bezekler görülür.

Mezar çoktan açılmış ve soygun görmüş olduğu için konteks arkeolojik buluntu mevcut değildir. Mezarın tarihlendirilmesi için girişin önünde kullanılan kaplama levhaları ve batı uzun duvarına bitişik nizamda yerleştirilen **3KD.L.28** no'lu lahit üzerinden değerlendirmeler yapılabilir. **3KD.TM35** no'lu tonozlu mezar **3KD.L.28** no'lu lahit ile uzun duvarları boyunca bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. Bu mezarlar ayrıca tonozlu bir mezar yapısının içinde bulunurlar (Lev. 11b, c). Lahit teknesi ve kapağı tamamen parçalanmış haldedir ancak lahit kapağının köşeleri akroterli beşik çatı biçiminde olduğu tespit edilmiştir[245]. Günümüzde lahdin alt yapı düzenlemesi olan *hyposorion* bölümü ve onun kapı hizasından itibaren yükselen tek basamaklı podyum *in situ* kalabilmiştir. Bu iki mezarın aynı oda içinde bitişik düzenlenmeleri nedeniyle aynı dönemde yapılmış oldukları söylenebilir. Akroterli beşik çatılı lahit gerek kent içinde gerekse teritoryumda tespit edilen aynı biçimdeki kapakların biçim ve yazıtlı olanların harf karakterleri nedeniyle MS III. yüzyıl olmak üzere daha çok yüzyılın ortalarına veya ikinci yarısı içine tarihlenmektedir. Dolayısıyla **3KD.TM35** no'lu tonozlu mezarın yapımı da bu tarihlerde olmalıdır. Mezar yapısının önündeki kaplama levhaları ve künk parçaları yine Roma Dönemi'ni işaret etmektedir.

3KD.KM41

Phaselis tonozlu mezarı arasında gömü odası düzenlemesiyle farklılık arz eden diğer iki mezar **3KD.KM41** no'lu mezardır. Kuzeydoğu *nekropolis*ten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda on adet tonozlu mezarın blok halinde bitişik olarak düzenlendiği lokasyona yakın konumda bulunan mezar anakayanın bitiminde falez üstündedir (Kat. No:569, Lev. 11f). Bu konumuyla, Phaselis kent merkezine ve kuzey limana hakim bir görüşe sahiptir. Mezar 3.65 m; boy: 3.84 m ölçüleri ile kareye yakın formdadır. Tonoz taşıyıcı duvarlar 60 m, arka duvar, 0.45 m kalınlığındadır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları kısmen sağlam kalmış tonozun başlangıcından itibaren duvarlarla birlikte çatı örtüsü çökmüştür. Tonoz örtü duvarlar üzerinden tepeye doğru yükselmeye başlayacağı noktalardan itibaren çökmüştür. Duvarlar kırma moloz taşlar ve harç ile örülmüştür.

---

[244] Perge'deki bir mezar anıtında, levha ve künkün oluşturduğu düzenleme gömü sırasında ya da sonrasında yapılan sıvı sunularla ilişkilendirilmiştir, bkz. Özdilbay, 2002: 487.

[245] Böl.3.1.2.2.

Güney yöndeki cephe görünümü blok taşlarla kemer örülerek düzenlenmiştir. Kemeri oluşturan blok taşlar yarısı oranında mevcuttur. Mezar odasının içi ve dış duvarlar sıvayla kaplanmıştır. Özellikle dış duvarların kiremit parçalarıyla karılmasından dolayı suya dayanıklı pembe sıvayla kaplandığı görülmektedir. Mezar odasında doğu ve batı duvarları boyunca uzanan 2 adet kline düzenlenmiştir (Lev. 11e). Klineler kırma moloz taşlar ve harç ile zeminden 0. 40 m yükseltilen yataklar şeklindedir. Batı kline 0.83 x 2.26 m, doğu kline 0.89 x 2.12 m ölçülerindedir. Tonozlu mezarlar arasında, gömü odasının düzenlenişi hakkında bilgi sağlayan mezar örneklerinden biridir. İçerde lahit ya da *kremasyon* kapların yerleştirildiği niş ya da sekiler bulunmadığı için *inhumasyon* gömüler için kullanıldığı ve bedenin klineler üzerine yatırıldığı söylenebilir.

3KB.71 no'lu Mezar

Phaselis tonozlu mezarlarında, boyutları ve gömü odası düzenlemeleri açısından farklılık gösteren bir mezar anıtı kuzeybatı *nekropolis*te tespit edilmiştir (Lev. 2a). **3KB.71** no'lu mezar, Phaselis kent merkezine inen modern yolun 18 m batısında, lagün tarafında yer almaktadır. Mezar yapısının doğu ve güney duvarları kısmen korunmuş diğer duvarlar taban seviyesine kadar yıkılmıştır. Kuzey ve batı duvarların tamamen tahrip olması nedeniyle giriş yönü ve kapı düzenlemesi bilinmemektedir ancak kıyı bakışımlı olarak lagüne bakan batı yönde olması muhtemeldir. Yapı doğu-batı yönünde 9.55 m, kuzey-güney yönünde ise 7.45 m uzunluğundadır. Duvar kalınlıkları tonoz taşıyıcı duvarlarda güney duvar 0.92 m, doğu duvar 0.62 m ölçülerindedir. Yapının tonozun kırılmaya başladığı noktadan itibaren tamamen çökmüştür. Duvarlar kırık küçük moloz taşlardan bol harçlı bir örgüye sahiptir. Sağlam kalabilen güney duvarın iç ve dış yüzeylerinde gri renkli sıva izleri görülmektedir. Yapının içerisinde, üzerinde stel oturtma yuvası bulunan traverten breşinden bir blok bulunmaktadır. Taşın genişliği 0.66 m yüksekliği 0.22 m'dir. Stelin oturduğu yuva oyuğu, taşın ortasına denk gelecek şekilde sağdan ve soldan 0.26 m içerde başlamaktadır ve 0.15 m x 0.15 m, derinlik 0.06 m'dir. Söz konusu blok taşın altında, 0.38 m boyunda 0.11 m eninde ve 0.04 m derinliğinde dikdörtgen bir oyuntu daha vardır, bu da stel bloğunun sağlam durması için bir zemine oturtulduğunu göstermektedir. Yapının içinde, doğu duvardan 0.80 m, güney duvardan 1.60 m, batı duvardan 3.05 m içeride zeminde bir düzenleme yapılmıştır. Düzgün kesilmiş blok taşlardan oluşan podyum iki sıra blok taştan oluşmaktadır. Podyum düzenlemesi mezar odası içinde bulunan bir lahit için yapılmış olmalıdır. Ancak günümüzde lahit yerinde değildir. Mezar yapısının dışında teknesi tabanına kadar kırık halde kapağı ise

monolit olarak korunagelmiş ters duran köşeleri akroterli beşik çatı biçimindeki kapak olasılıkla 3KB.71 no'lu tonozlu mezar odasına ait olmalıdır. Lahdin mezar içinde olup olmadığı kesin olarak bilinmemekle birlikte mezar odası içindeki düzenlemenin lahit mezar anıtlarında görülen basamaklı bir alt yapıya ait olduğu görülmektedir. Bu düzenlemesi ile söz konusu mezar tonozlu mezarlar arasında tespit edilen tek örnektir[246].

3KD.TM1 no'lu Mezar

3KD.TM1 no'lu *arcosolium*lu tonozlu mezar şimdiye kadar Phaselis'te tespit edilen ünik mezar yapısıdır. Kuzeydoğu *nekropolis*in girişinde ve kuzey liman koyunun başlangıcında konumlandırılmıştır. Yapı 5.80 x 5.80 m ölçüleriyle kare bir plana sahiptir. Duvar kalınlığı doğu-batı yönünde 1.10 m, kuzey-güney 0.60 m'dir. Mezar duvarları kırma moloz taşlar ve harçla örülmüştür. Günümüzde yapının önünden geçen modern yolun kuzeyinde kalmıştır ve yol tarafındaki güney ve batı duvarları ile tonozu tamamen yıkılmıştır. Bu nedenle yapının tonozlu üst örtüsü kırılmaya başladığı noktadan itibaren eksiktir (Lev. 12a). Aynı zamanda duvarlar ve tonozun çökmesiyle mezar içinde bir taş tığını oluşmuştur bu nedenle mezar odası düzenlemesi tam olarak bilinmemektedir. Mezarın doğu duvarında bir adet *arcosolium* bulunmaktadır. *Arcosolium*lu genişliği 2.20 metre ve derinliği 0.60 metre'dir. Kemerin baştabanları sağda ve solda sağlam kalmıştır.

Tonozlu mezarların farklı tipler altında kronolojik gelişim evrelerinin izlenebildiği Anemurium *nekropolis*inde her tip mezar odasında *arcosolium*lar bulunmaktadır. Bunlar mezar odası içinde genellikle üç tane olmakla birlikte iki tane olan örnekler de bulunmaktadır[247]. Phaselis mezar yapısında iki duvar yıkılmış olduğu için *arcosolium* düzenlemesinin diğer duvarlarda olup olmadığı bilinmemektedir. Mezar odası içinde düzenlenen bu bölümde *inhumasyon* veya *kremasyon* gömü geleneklerinden hangisi uygulanmakta olduğu elimizdeki veriler ile tespit edilememektedir. *Arcosolium* bölümleri *kremasyon* kapların yerleştirilmesi, bedenin doğruca niş içine konulması ya da bir lahit için yerleştirilmesi için düzenlenmiş olabilir. Anemurium'daki üç tip altında

246 Tonozlu mezarlar içinde konumlandırılan lahitler konusunda Perge'de bulunan bir mezar odası içindeki iki lahit ve bir adet zemine düzenlenen lahit ile belgelenmiş olup mezar yapısının lentosuna kazınan yazıtta okunan "…*bu beşik tonozlu lahit evini*…" ifadesi mezar yapısının lahit evi olarak tanımlandığını göstermektedir, bkz. Özdizbay, 2002: 494-495. İçine lahit yerleştirilen tonozlu mezarlar, Olympos'ta (Uğurlu, 2006: 34 vd); Arykanda kentinde cephe duvarları açık bırakılan tonozlu mezarlarda podyumlu lahitler bulunmaktadır (Özbek, 2005: 96 vd.), Termesos (Çelgin, 1990: 156-173).

247 Rosembaum, 1971: 3.

toplanan tonozlu mezarlarda *arcosolium*larda lahit kullanılmamıştır ancak *kremasyon* gömülerin yapıldığına dair fazla kanıt bulunmamaktadır[248].

Yine Kilikia kentlerinden Elaiussa Sebaste'de tespit edilen tonozlu mezar anıtları kare planlı olmalarıyla Phaselis **3KD.TM1**'den yapısıyla benzer görünmektedir. Elaiussa Sebaste tonozlu yapıları moloz taşla örülen duvarlara sahiptir bu mezarlarda nadiren kesme blok taşlar kullanılmıştır. Mezar odalarında *arcosolium*lar düzenlenmiştir ancak *arcosolium* içinde lahitlere rastlanılmaz[249]. Phaselis **3KD.TM1** no'lu mezarının iki duvarının ve tonozun tamamıyla oda içine yıkılmış olması nedeniyle, mezarın ana hat planı dışındaki mimari unsurlar bilinmemektedir. Ancak *arcosolium* kısmının 2.20 m uzunluğunda olması nedeniyle Phaselis lahitlerinin genel ölçülerine bakıldığında *arcosolium* içine sığmayacağı görülmektedir. Ayrıca yapı içinde görülen mimari parçalar arasında lahit teknesi ve kapağa dair bir kalıntı da tespit edilmemiştir. Phaselis arcosoliumlu mezar anıtı bu yönleri ile yukarıda açıklanan benzer özelliklerinin yanı sıra özellikle kare plan şemasına sahip olmasıyla Elaiussa Sebaste'deki mezar yapıları ile benzer görünmektedir. Elaiussa Sebaste'deki mezar yapıları MS II. yüzyıl ile MS III. yüzyıl aralığında geniş bir zaman dilimine tarihlenmektedir[250]. Phaselis **3KD.TM1** no'lu mezar yapısındaki mimari özelliklerin tam olarak bilinememesi nedeniyle bu tarih aralığının ileride yapılacak olan kazı çalışmaları ile netleşeceğini göz önünde bulundurarak; benzer örneklerle yapılan karşılaştırmaların yanı sıra hemen kuzeydoğusunda bulunan ve yine tonoz çatı ile örtülen tapınak planlı mezar ile birebirine göre konumlandırıldıkları ve bu nedenle yapılma tarihlerinin çok uzak olmadığı düşünülmektedir. Bu iki mezar *nekropolis*in girişinde denize sıfır noktasında yükselen gerek kentten gerekse denizden gelenlerin izlenimine açık konumlarıyla iki anıtsal yapı olarak yükselmektedir. Tapınak planlı mezarın yapım tarihi için MS II. yüzyılın sonları önerisi verileceğinden **3KD.TM1** no'lu mezarın da MS II yüzyılın son çeyreği ve MS III. yüzyılın ilk çeyreği içine tarihlenmesi mevcut verilerle birlikte önerilmektedir.

3KD.ANM1 Tapınak Planlı Mezar

Kuzeydoğu *nekropolis*te Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görülmeye başladığı kuzey liman koyunun girişinde yer alan tapınak planlı mezar anıtıdır. Doğuya bakacak şekilde konumlandırılmıştır ve tamamen deniz bakışımına

248 Rosembaum, 1971: 9

249 Machatschck, 1967: 76.

250 Machatschck, 1967: 76 vd.

sahiptir. Plan özellikleri ile Phaselis *nekropolis*lerindeki ünik örnektir. Denize sıfır noktasında ve kente en yakın lokasyonda konumlandırılmış olan anıt mezarın doğu yöndeki cephesi ve mezar odası tahrip olmuştur ancak ön basamaklar kısmen korunmuştur. Üç basamaklı bir podyum kaidesi üzerinde yükselen dikdörtgen planlı yapı dıştan dışa 8.28 X 10.04 ölçülerindedir (Lev. 12c). Anıtın giriş cephesinde pronaos yer almaktadır. Pronaos duvarları yıkılmış sütunlar da kırık parçalar halinde etrafa dağılmıştır. Mezar odasını meydana getiren tek cella bölümü iki duvarı ve beşik tonoz örtünün başlangıcına kadar sağlam kalmıştır. Kuzey yan duvarda, olasılıkla mezar sahiplerinin büstleri için yapılmış 1 adet niş yer almaktadır. Mezar odasının düzenlemesine dair veriler tahribat nedeniyle kısıtlıdır. Beşik tonoz örtüsü yapı içine çökmüştür bu nedenle içerdeki mezar alanı düzenlemesi belirgin değildir. Benzer örneklerden yola çıkılarak içerde bir podyum üzerinde yükselen lahit mezarın yerleştirildiği söylenebilir. Zira mezarın etrafında sahile düşmüş olan irili ufaklı mermer lahit parçaları bu mezara ait olabilir. Tapınak planlı mezar anıtının podyumunda kireçtaşından kesme blok taşlar kullanılmıştır. Mezar odasının duvarları moloz taşlar ve kesme taş örgüden ve yüksek oranda çakıl içeren kaba harç ile örülmüştür. Mezar odasının iç duvarlarında ve tonozda sıva kalıntıları yer yer görülebilmektedir, cella duvarlarının iç kısmı ile beşik tonozlu çatı bu sıva ile kaplanmıştır.

Üç fascialı arşitrav bölümü gibi üst yapı elamanları için mermeri andıran görümünde traverten breşi taşı kullanılmıştır[251]. Mezar yapısının üst yapı elemanlarından *in situ* duran Ion arşitrav blokları, entablatur bölümüne ait olan üç fascialı arşitravın parçaları, mezar etrafında tespit edilen 6 adet Ion arşitravı, 5 adet Ion kornişi bloğu ve çörtenleri su püskürten aslan başı şeklinde korniş bloklarından oluşmakta olduğu tespit edilmiştir. Korniş bloklarındaki diş sıralarının küçük boyutlu olduğu görülmektedir. Mezar anıtında kullanılan sütunlara ait parçalar yapı etrafında ve hemen yanında inşa edilmiş olan Doğu Roma Dönemi hamam yapısının duvarlarında tespit edilmiştir. Sütuna ait parçalarda gövdesiyle birlikte işlenmiş üst torus ve apophyge görülmektedir, sütunların malzemesi jura kireç taşıdır. Kaidelerin Attik ya da Attik-Ion tipi olduğu görülmektedir (Lev. 12c). Mezar anıtının kuzey duvarında girişi bulunan *hyposorion* bölümü tek bir tonozlu mezar odası olarak düzenlenmiştir. *Hyposorion* girişi dikdörtgen için dikdörtgen bir açıklık bırakılmıştır. Taban dolgu toprak ve taşlar ile kapalı olduğu

[251] Tapınak planlı mezar anıtının yapımında Phaselis'in yerel yapı taşı ocaklarından elde edilen yapı taşlarının kullanılması yapının düşük maliyetle yapılmasına olanak sağlamış olmalıdır, Phaselis yapı taşları ve yerel taş ocağı için bkz. Öner, 2019: 22.

için buradaki mezar odası düzenlemesi ve ölü gömme türüne ilişkin veriler kazı olmadan elde edilememektedir. *Hyposorion* odası düzgün büyük blok taşlardan örülmüştür ve duvarları ve tavanı sağlam halde günümüze ulaşmıştır. Tapınak planlı mezar anıtının ana gömü odası ve *hyposorion* bölümü mezarın birden fazla gömü için tasarlandığını göstermektedir (Lev. 12e, f).

3KD.ANM1 no'lu tapınak planlı mezar yapısı Roma Tapınak planının mezar yapılarının plan şemasına sahiptir (Lev. 12d). Phaselis tapınak planlı mezarı ile benzer mimari özellikleri gösteren tapınak planlı yapılardan, Patara Markia Tapınak planlı mezarı F. Gülşen tarafından detaylı olarak incelen mimari unsurları ve benzer örnekleriyle yapılan karşılaştırmalar neticesinde MS. III yüzyılın ortalarına tarihlenmektedir[252]. Patara Markia Anıtı ve Phaselis Tapınak Planlı Mezarı, basamaklı bir podyum üzerinde yükselmesi, cella üstü tonoz örtülü ve üçgen çatılı olması, üç fascialı arşitrav blokları ve podyumun kuzey yönündeki açıklıktan girilen tonoz örtülü dikdörtgen *hyposorion* odası ile Patara Markia Tapınak Mezarı ile benzerlik gösteren mimarı özellikleridir. Phaselis tapınak planlı mezar anıtı ile benzer özellikler gösteren bir diğer mezar yapısı Myra tapınak mezarıdır[253]. Phaselis ve Myra mezarlarının yüksek basamaklı podyum üzerinde yükselmeleri, cella üst örtüsünün beşik tonozlu olması, tonozlu *hyposorion* düzenlemeleri, üst mimarideki arşitrav blokları ve mezarın beşik çatı biçimindeki düzenlemesi ile benzer mimari özellikleri göstermektedir. Cormack, Myra Tapınak Mezarı geç Antoninler, erken Severuslar dönemine tarihlemektedir[254]. Phaselis tapınak planlı mezarı, yapısında kullanılan yerel taşlar ve basit mimari detaylarla düzenlenmesi nedeniyle tarihlendirmeyi zorlaştırmaktadır ancak tapınak planlı mezarların Küçük Asya kentlerinde yaygın olarak kullanıldığı dönemler MS II. ve III. yüzyıllar aralığında görülmektedir. Bu süreç Roma'nın tüm özellikleriyle toplumun içine nüfuz ettiği toplumların Romalılaşma sürecinde olması nedeniyle gerek kent yapılarında gerekse mezar yapılarında bu etkilerin kentlerin silüetini değiştirdiği dönemlerde inşa edilmiştir. Analoji örnekleri olarak Patara ve Myra'daki mezarlar ile kıyaslandığında, Myra'da mezarın mimari detaylarda görülen daha kaba işçilikli[255] yapı, Patara'dan ziyade Myra mezarı ile yakın benzerlik içinde görünmektedir. Phaselis tapınak planlı mezar anıtı

252 Gülşen, 2010: 112-114

253 Cormack, 2004, 248-250, Fig. 126-129.

254 Cormack, 2004: 250, Figs. 126, 127, 128, 129.

255 Gülşen, 2010: 86.

bu tipteki mezarların refah seviyesi ile orantılı olarak yaygın olarak inşa edildiği MS II. yüzyılın sonu MS. III yüzyıl başına tarihlenmektedir.

3KD.ANM2 Tonozlu Mezar

Kuzeydoğu *nekropolis*te Kuzey liman koyunda yer alan tonozlu anıtsal mezar yapısıdır. Doğuya bakacak şekilde konumlandırılmıştır ve tamamen deniz bakışımına sahiptir (Kat. No: 690, Lev. 13a). Mezar odası en: 4.90; duvar kal: 0.60 m; *hyposorion* en: 2.80; yük: 1.30 m ölçülerindedir. Tahribatın yüksek olması nedeniyle plan şeması ve ölçüleri tam olarak tespit edilememektedir. Anıt mezar denize sıfır noktasında 5 metre yükselen bir podyum üzerine inşa edilmiştir. Tamamen deniz bakışımına hakim bir lokasyonda konumlandırılmış olan anıt mezarın kuzey ve batı duvarları kısmen ayakta kalabilmiş diğer duvarlar ve çatı örtüsü tamamen yıkılmıştır. Yapının yalnızca duvarları değil tabanı da büyük oranda erozyonla birlikte kayarak kıyıya inmiştir. İnşa edilme sürecinde bulunduğu alanın dalgalara açık ve eğimli topografyası nedeniyle erozyon tehlikesine karşı önlem almak amacıyla hem istinat duvarı işlevi gören hem de mezara bir altlık oluşturan yüksek bir podyum örülmüştür. Olasılıkla denizden gelen dalgalar nedeniyle taşları yerinden kopmuş olan podyumun mevcut kalıntıları incelendiğinde bir *hyposorion*un bölümün izleri de tespit edilmektedir. Podyum basamakları tamamen tahrip olmuştur. Kaç basamağı olduğu tespit edilememektedir ancak Phaselis *nekropolis*lerinde tespit edilen en yüksek mezar podyumudur. Mezar yapısının büyük oranda yıkılmış olması ve mezara ait duvar ve çatı örtüsünün yapı içine çökmesi nedeniyle mezar odası düzenlemesi ve ölçüler tam olarak tespit edilememiştir. Dikdörtgen plana sahip olduğu görülen mezarın kuzey duvarında olasılıkla mezar sahibinin büstleri için kullanılan 1 adet niş yer almaktadır. Niş düzenlemesi diğer duvar yıkılmış olduğu bilinmemektedir. İçerdeki mezar alanı düzenlemesine dair 0.30 m yüksekliğinde tespit edilen *stylobat* fikir vermektedir. Bu altlık üzerine lahit yerleştirildiği söylenebilir. Anıt mezarın podyumunda ve duvarlarında çoğunlukla kırma moloz taşlar ve yer yer kireçtaşından kesme blok taşlar ile harç kullanılmıştır. Nişin içinde ve duvarların derz birleşim yerlerinde görülen sıva izleri çakıl içeren kaba bir sıva yapısına işaret etmektedir. Sıvasında büyük oranda çakıl içeren harç ile örülmüştür. Mezar yapısında duvarların ve tonozlu çatı örtüsünün çökmüş olması nedeniyle tam bir belgeleme yapılamamakla birlikte, tapınak planlı mezar anıtı ve arcosoliumlu tonozlu mezar yapısı ve ön odalı tonozlu mezarlarla birlikte Phaselis *nekropolis*lerinde bulunan anıtsal boyutlu mezar yapılarının varlığını göstermesi açısından önem arz etmektedir.

3KD.ANM3 ve 3KD.ANM4 no'lu Tonozlu Mezarlar

3KD.ANM3 ve **3KD.ANM4** no'lu mezar yapıları Kuzeydoğu *nekropolis*te kuzey liman koyunun kıyı hattında yer alan anıt mezar yapılarıdır. İkisi de tamamen deniz bakışımına sahip olarak *nekropolis*in A bölgesinde birbirlerine 60 m mesafede konumlandırılmışlardır.

3KD.ANM3 no'lu mezarda mezar giriş söveleri lentosu ile ayakta kalmıştır (Kat. No: 691, Lev. 13c, d, e, f). Mezarın dört duvarı 1/3 oranında günümüze ulaşmıştır. Mezar odası en: 6.72 X 5.70 m; duvar kal: 0.80 X 0.60 m; kapı 1.30 X 2.60 m; der: 0.42 m ölçülerindedir. Çatı örtüsü çökmüştür. Yapının deniz bakışımlı güneydoğu cephesi giriş yönüdür ve bu duvarın iç kısmında kırma çatı formunu veren üç adet hatıl yuvası mevcuttur. Girişte dikdörtgen bir pronaos ile yapıya ön giriş sağlanmıştır. Mezar anıtının içi toprak ve moloz dolgu ile sövenin eşik seviyesine kadar dolgu altındadır. Mezarın içinde kaçak kazı da yapılmış kazılan toprak bir tarafa yığılmıştır. Duvarlar ve *pronaos* irili ufaklı moloz taşlar, kiremit parçaları ve bol çakıllı bir harç ile örülmüştür. Mezarın iç ve dış duvarlarında görülen sıva izleri çakıl ve küçük taşlar da içeren kaba bir sıva kullanıldığını göstermektedir. Kapıya ait söve lento ve eşik taşları başka bir yapıdan devşirme olarak getirilip kullanılmıştır. Bu taşlar sert beyaz kireçtaşı malzemeden üretilmiştir. Söve ve lentolar silme profiller ile iç içe çerçeveler oluşturan motif ile bezenmişlerdir. Kapıda söve altlığı olarak kullanılmış olan bir blok da yazıtlı bir *ostothek* teknesidir ve devşirme olarak yapıda kullanılmıştır. Mezar anıtı mimari özellikleri ile geç dönem özellikleri göstermektedir.

3KD.ANM4 no'lu tonozlu mezar yapısı Kuzeydoğu *nekropolis*te kuzey liman koyunda kıyı hattında deniz seviyesinden 5 metre yukarda yer alan tonozlu anıt mezar yapısıdır (Kat. No: 692, Lev. 14a). Tamamen deniz bakışımına sahip olarak konumlandırılmıştır. Mezar Odası en: 6 X 7.40 m; duvar kal: 1.20 X 0.80 m; pronaos en: 6 m; der: 2.50 m; duvar kal; 0.80; kapı: 1.20 m; naos kapı En: 1.20 m ölçülerindedir. Mezarın *pronaos* ve *naos* kapı kalıntıları ve 2 metre ile 3 metre arasında değişen yüksekliğe kadar kısmen sağlam kalan dört duvarı bulunmaktadır. Çatı örtüsü çökmüştür. Yapının deniz bakışımlı güney cephesi giriş yönüdür. Girişte dikdörtgen bir pronaos ile yapıya ön giriş sağlanmıştır. Mezar anıtının içi toprak ve moloz dolgu ile kaplıdır zemin seviyesi görülememektedir. **3KD.ANM3** ile yaklaşık atmış metre aralıklarla yer almaktadır ve bu mezarlar mimari özellikleri ile birbirine benzer şekilde tasarlanmıştır. Mezar anıtının tonoz taşıyıcı duvarları oldukça kalındır. Yapının tüm duvarları, kesme

küçük blok taşlar, moloz taşlar, kiremit parçaları ve bol çakıllı harç karışımı ile örülmüştür. İç ve dış duvarlarda gözenekli ve taşlı yapıda olan bir harç kullanılmıştır. Yapının doğu duvarının alt köşesinde iki adet lahit yer almaktadır. Mezar anıtı bu lahitlerin üzerine inşa edilmiştir ve lahitler taşıyıcı unsur olarak kullanılmıştır. Yapının taşınması için bir nevi baştaban olarak kullanıldığı görülen lahitler söz konusu mezar yapısı inşa edildiğinde olasılıkla artık kullanılmıyordu bu nedenle yapının taşınması için devşirme olarak kullanılmış olmalıdırlar.

3KD.ANM3 ve **3KD.ANM4** no'lu tonozlu mezarların kareye yakın dörtgen mimari biçimde ve *pronasos* bölümleriyle birlikte tasarlandıkları görülmektedir. Mezar yapıları boyutları ile Phaselis *nekropolis*lerinde tonozlu mezarların büyük ölçekli anıt mezar yapıları grubuna dahildir. **3KD.ANM3** ve **3KD.ANM4** no'lu tonozlu mezarlar pronaos bölümüne sahip olmaları ile diğerlerinden ayrılmaktadır. Mezar yapılarının ikisinde de içeriye çökmüş olan tonoz ve duvar nedeniyle gömü odası düzenlemeleri bilinmemektedir. Ancak Anemurium tonozlu mezarında Tip 2 grubundaki mezarlarda önceki dönemlerde inşa edilen basit planlı tonozlu mezar yapılarına bir ön oda eklendiği görülmektedir, ancak bunların içinde *arcosolium*lar yer almaktadır[256]. Ön odalı mezar odalarına Antiochia ad Cragum, Selinus, Iotepe ve Syedra'da rastlanmaktadır[257]. Antiochia ad Cragum'da kırma moloz taştan inşa edilen beşik tonoz üzeri semerdam çatılı ve genelde nişli bir ön odaya sahip yapılar bulunmaktadır[258]. Bu mezar yapıları Anemurium kentinde bulunan ön odalı mezarlarla yapılan karşılaştırmalar sonucunda MS III yüzyıl ve sonrasına tarihlenmektedir[259]. Elaiussa Sebaste'deki mezar yapılarının kare planlı olduğu ve basamaklı podyum alt yapıları üzerinde yükseldiği görülmektedir, mezar odalarında *arcosolium*lar vardır ancak bunlar üzerine lahit yerleştirilmemiştir[260]. Elaiussa Sebaste'deki mezar yapıları MS. II ve III. yüzyıllara tarihlenmektedir. Kilikia bölgesinde görülen bu mezar yapıları, Phaselis **3KD.ANM3** ve **3KD.ANM4** no'lu mezar yapılarıyla karılaştırıldığında ön odaya sahip olmaları, moloz taşlar ve harç ile örülen duvar yapıları özellikle Elaiussa Sebaste'deki yapıların kare plana sahip olması gibi mimari özellikleri açısından benzerlikler gösterdiği görülmektedir. Ancak Phaselis yapılarında *arcosolium* veya gömü odası ile ön odadaki nişlere rastlanmaz. Phaselis yapılarında kazı yapılmadan

256 Rosenbaum, 1971: 3

257 Rosenbaum, 1971: 3

258 Rosenbaum, 1967: 49-50.

259 Rosenbaum, 1967: 66.

260 Machatschek, 1967: 76, 82.

tarihleme konusunda net sonuçlara varmak oldukça zordur. Tarihleme konusunda bu mezar yapılarında kullanılan devşirme malzemelerden de yararlanmak yerinde olacaktır. **3KD.ANM3** no'lu mezarın girişinde baştaban olarak yazıtlı bir *ostothek* teknesi kullanılmıştır. *Ostothek* teknesinde kullanılan dialekt ve yazı karakteri dolayısıyla Hellenistik Dönem'e tarihlenmektedir[261]. **3KD.ANM4** no'lu yapının kuzeydoğu dış köşesinde altta iki adet lahit yer almaktadır. Bu lahitler mezar yapısının köşe duvarında taştan birer dayanak şeklindedir ve mezar yapısının deniz kıyısındaki konumu nedeniyle dalga aşındırmasına ve erozyona karşı yapıyı ayakta tuttuğu görülmektedir. Bir *ostothek* mezarın devşirme olarak duvar örgüsünde kullanılması, iki lahit mezarın üzerine **3KD.ANM4** no'lu yapını inşa edilmesi bu mezarların özellikle lahit üzerinde yükselen mezar dikkate alınarak kentte Roma Dönemi egemenliğinin azalmaya başladığı dönemlerde yapıldığı düşünülmektedir. Lahitlerin Roma Dönemi'nde kentte başat kullanılan mezar türü olduğunun ortaya konulmuş olması bu mezarların üzerine inşa edilen yapı nedeniyle artık kullanılamaz duruma gelmiştir. Ayrıca bu durum mezara karşı işlenen bir ceza olarak da kabul edilebilir. Bu nedenle lahit mezar geleneğinin yerini kentte artan Hıristiyan inancına bağlı olarak değişmesi ile Doğu Roma Dönem'inin kentte yaşanmaya başladığı dönemlere tarihlenmesi yerinde olabilir. Yapıların kazısı yapılmadan net tarihler vermek güç olsa dahi yukarıda örnekleri verilen kentler ile MS II ve III yüzyıllardan daha ileri bir tarihte yapılmış oldukları ilk değerlendirmeler neticesinde söylenebilir. Kazısı yapıldıktan sonra plan şeması, gömü alanı düzenlemesi ve tarihlendirmeleri konusunda hakkında daha doğru bilgilerin edinileceği göz önünde bulundurularak yapılan ilk değerlendirmeler bu yapılar için MS III. yüzyıl sonu IV. yüzyıl önerilmektedir. Söz konusu iki mezar anıtının yaklaşık 150 kuzeydoğusunda tespit edilen *nekropolis* Şapeli I yapısı da bu tarihlendirmeyi destekleyen bir unsur olarak kabul edilebilir. *Nekropolis*in bu bölümünde Hıristiyan toplumun aktif olarak gömü alanını kullandığı *nekropolis* Şapeli I yapısı ile de ortaya çıkmaktadır. Yine aynı bölgede bulunan çok sayıda lahit ve basit tipteki tek odalı tonozlu mezarın Hıristiyan sembolleri taşımadığı görülmektedir. Kentte değişen inanç sisteminin neticesinde var olan mezarların kullanımında bir değişiklik yapılmadığını göstermektedir. Bunun yanı sıra var olan mezar türlerinin değiştirilmeden kullanışmış olabileceği gibi **3KD.ANM3** ve **3KD.ANM4** no'lu mezar yapıları inşa edilerek bunların içinde gömülerin gerçekleştirildiği söylenebilir.

[261] Mezar yazıtı için bkz. Tüner Önen, 2015: 19-38.

3.6. Klasik Mezar Yapısı

Phaselis *nekropolis*'lerinde Klasik Dönem'de inşa edildiği belirlenen bir adet mezar anıtı tespit edilmiştir. Kuzeydoğu *nekropolis*te A bölgesinde konumlandırılan **3KD.ANM5** no'lu mezar yapısı, mimari özellikleri ile Phaselis'te bulunan ünik mezar anıtıdır (Kat. No: 693, Lev. 13b, c). **3KD.ANM5** yapısı Phaselis kuzey liman koyunu, kuzey yönde kapatan denize doğru çıkıntı yapan burnun tam ortasına yerleştirilmiştir. Bu mezardan sonra burun kuzeydoğu istikametinde tekrar kıvrılarak devam etmektedir. Klasik mezar anıtının konumu incelikle hesaplanmış bir konumlandırma yapıldığını ortaya koymaktadır. Denize çıkıntı yapan topografyanın en uç konumunda olması nedeniyle Phaselis kent yönünden bakıldığında özellikle askeri liman ve kuzey limanın birleştiği yarımada üzerinden ve *akropolis* tepeliğinden doğrudan görülmektedir. Mezar anıtının bakışımı güney yönde doğrudan kent merkezine ve *akropolis*e, güneybatıda kuzey liman koyuna ve doğu yönde tamamen açık bir Akdeniz bakışımına sahiptir. Bu muntazam konumlandırmanın mezar anıtının görüş açısı da hesaplanarak inşa edildiği açıktır.

Mezar Odası en: 2.06 x 2.97m; yük: 2.22 m; kapı en: 0.60 m; yük: 0.76 m; der: 0.70 m ölçülerindedir. Mezar yapısı güney yönde deniz kıyısından 5 metre yüksekte inşa edilmiştir. Kıyıya bakan güney yönde blok taşlarla bir podyum yükselir mezarın güney duvarı bu podyum üzerine oturmaktadır. Podyum tek yönlü olup mezar anıtının tabanını kuzey yöndeki eğimli topografya üzerinde teraziye getirmek için yapılmıştır. Mezarın mimari şeması dikdörtgen formdadır ve tek mezar odasından oluşmaktadır. Mezar yapısının üst örtüsü iki adet kesme blok taşın üçgen çatı formunu verecek şekilde yerleştirilmesiyle kapatılmıştır. Çatının üçgen formunda biçimlenmesi için mezar odasının doğu ve batı yöndeki uzun duvarlarının üst bitiminde, sağda ve solda önce küçük boyutlu iki adet üçgen taş konulmuş bunların üzerine asıl çatıyı oluşturan büyük iki blok yerleştirilmiştir. Çatıyı ve mezar odasını oluşturan blokların arasında harç kullanılmamış taşlar bindirme tekniği ile yerleştirilmişlerdir. Mezarın yapı taşı traverten breşidir. Mezarın girişi doğu uzun duvardadır. Bu yönde bırakılan kapının dikdörtgen çerçevesi sağlam kalmıştır ancak kapı taşı mevcut değildir. Kapı düzenlemesinde, sürgülü bir sistemin içinden üstten inen kapı taşının yerine oturması ile mezar odası kapatılmıştır. Kapı etrafında da sıva izine rastlanmamıştır. Üçgen çatıyı oluşturan büyük bloklardan biri *in situ* konumundadır diğer blok tahrip edilmiştir. Mezar odası içinde çatı taşıyıcı kirişler görülmez. Mezar odası içinde kline ya da ölü yatağı için düzenleme yoktur. Bu nedenle içerdeki gömü alanı düzenlemesini nasıl olduğu bilinmemektedir. Bunun yanı sıra mezar

yapısında *inhumasyon* veya *kremasyon* gömü uygulamalarından hangisi yapılmaktaydı ya da iki yöntemin bir arada uygulanıp uygulanmadığı konularında bilgi sahibi değiliz[262]. *Inhumasyon* için gömünün yatırılacağı kline ya da yatak düzenlemesi olmadığı gibi *kremasyon* kaplarının konulması için niş ya da sekiler düzenlemesi de yoktur. Yapı çoktan açılmış ve soygun görmüştür. Mezarın içinde kaçak kazı yapılmış ve üstteki açıklıktan mezar içine akan taşlı topraklı katmanın bir kısmı kazılarak bir mezar odasının kuzeyine yığılmıştır. Bu nedenle mezarın konteks buluntuları ve/veya gömüye ait kalıntılar tam olarak tespit edilememiştir. Elde edilen bulgulardan toprak tabakası içinde ele geçen az sayıda kemik antropolojik değerlendirmeler için toplanmıştır. Bunun yanı sıra yine kaçak kazı toprağı içinde siyah figürlü seramik parçası bulunmuştur (Lev. 14d).

Mezar üst örtüsünün günümüze ulaşan yarıya yakın bölümümün dış yüzeyinde, şekilsiz bir taş katmanı ile kaplanmış olduğu görülmektedir. Bu üst tabakanın biçim verilmeden bırakılmış olan bozuk görünümlü yapısı 0.50 – 0.60 m kalınlığında bir katman halinde üst örtünün dış yüzeyini kaplamaktadır. Mezar yapısının inşasında kullanılan düzgün blok taşlarla örülen duvar yapısının üst örtüsünde şekilsiz bırakılan ikinci tabakanın işlevi ve mezar yapısının mimari görünümünde nasıl bir izlenim oluşturduğu tam olarak belirlenememiştir ancak konuya ilişkin bazı öneriler getirmek mümkündür. Olasılıklardan ilki mezarın tasarımı sırasında üst yapıyı tamamlamak üzere bir üst katman için hazırlık yapılmış ancak biçimlendirilmeden kabaca bırakılmış olduğudur. Bir diğer olasılık mezarın inşa edildiği dönemde veya sonraki kullanımlarda çatının düz bir platforma sahip olması için hazırlık yapılmış olduğu ve bu platform üzerine bir üst mezar odası veya bir lahit yerleştirilmesinin tasarlandığı ancak tamamlanmadan bırakılmış olmasıdır. Son olasılık olarak, mezarın tamamlanmasının ardından yapının ayrı bir taş tabakası ile kapatılarak tümülüs mezar geleneğinde bir mezar elde edilmiş istenmesi yönünde öneri getirilebilir. Mezarın inşasında kullanılan oldukça düzgün büyük monolit blok taşlar ve taşların iç ve dış yüzeylerinde görülen ince işçilikli düzgün biçimlendirme nedeniyle üst örtünün bilinçli olarak kaba bırakılan bir düzenlemeye sahip olması akla yakın görünmemektedir. Bu nedenle yapıyı tamamen örten ikinci bir katman ve/veya taş yığını ile üzerinin kapatılarak tümülüs mezar biçiminde bir düzenlemenin elde edilmek istendiği düşüncesi olasılıklar içinde kuvvetle muhtemel seçenek olarak değerlendirilmektedir. Ancak mezar yapısının sahil kenarındaki hafif eğimli topografya üzerinde

[262] Korkuteli Karabayır Tümülüslerinde bulunan Dinos, Karaburun ve Uylupınar taş yığma tümülüslerinde olduğu gibi *kremasyon*a yapıldığını ortaya çıkarmıştır, bkz. Dökü ve Baytak, 2017:15

konumlandırılması nedeniyle mezarın üzerini ve etrafını kapatan olası bir taş yapısı var ise de günümüzde bu kalıntılar yerinden kaymış denize veya kıyı taşlarına karışmış olabileceği için konu hakkında net yargılara varmak mümkün değildir. Yapının mimari özellikleri ve içerde bulunan siyah figürlü seramik parçaları Klasik Dönem tarihlendirmesi yapılabilmektedir. Bu noktada Phaselis'in Klasik Dönem'den ele geçen ender yapıları arasında yer almaktadır. Kentin Arkaik ve Klasik dönemlerinde yerleşimin yoğun olduğu *akropolis*te kapsamlı kazı çalışmalarının henüz yapılmamış olması nedeniyle söz konusu dönemlere ilişkin mimari kalıntılar ve arkeolojik metaryeller açısından veriler sınırlı kalmaktadır. Ancak kent Arkaik ve Klasik Dönemleri yapılarının *akropolis* tepeliği üzerinde yoğunlaştığı bilinmektedir[263]. Phaselis'in Klasik ve Hellenistik dönemlerde Hellen *polis*inde görülen kurumlara sahiptir ve bu kurumlarda resmi memuriyet görevlerini yerine getiren kişilerin görev yaptığı bilinmektedir[264]. Kentte ana tapınım gören Athena Polias kültünün Klasik Dönem'deki varlığı ve tapınağın *akropolis* yapıları arasında bulunduğu epigrafik kaynaklar ve yazıtlar ışığında bilinmektedir[265]. Phaselis kazıları tarihinde 1981-85 yılları arasında Cevdet Bayburtluoğlu tarafından kent merkezinde ve kamu yapılarında yürütülen kazılar sırasında Arkaik dönem harf karakterleri gösteren bir fragment ve MÖ V. yüzyıla tarihlenen günlük kaplara ait gövde, dip parçaları ve lekytos ağzı kalıntıları açığa çıkarılmıştır ve bu arkeolojik materyal kültür kalıntıları Phaselis'in erken dönem buluntuları arasında yer almaktadır[266]. Phaselis erken dönem buluntuları arasında yer alan kent sikkeleri Heipp-Tamer tarafından ele alınmış, kentin kuruluşundan itibaren ve Klasik Dönem süresince de sikke darp ettiği belirlenmiştir[267]. Kuzeydoğu *nekropolis*in girişinde lahit içinde kırık parçası günümüze ulaşmış olan seramik parçası da boyama tekniği ve

---

263 Tüner Önen, 2008: 111.

264 Tüner Önen, 2008: 161-162,164.

265 Tüner Önen, 2008: 133.

266 Phaseliste 1981-1985 yılları arasında ana cadde, hamam, agora, tiyatro, latrina gibi kamu yapılarında yürütülen kazı ve temizlik çalışmalarında hem yapıların değişik dönemlerdeki kullanımı hakkında bilgi sağlayacak arkeolojik kalıntılar tespit edilmiş hem de Phaselis'in bilinen en erken buluntuları kaydedilmiştir. Bunlar arasında yer alan iki adet yazıtlardan biri Arkaik döneme diğeri MÖ. IV yüzyıla tarihlenmektedir. Yanı sıra Tetragonal Agora içinde yapılan bazilikanın temel kazısı sırasında çıkarılmış olan ve araştırmalar sırasında yüzeyde bulunan Attika'dan ithal edilmiş siyah figür tekniğindeki seramik parçaları Phaselis'in arkaik dönemdeki iskanına dair arkeolojik buluntulardır, Bayburtluoğlu 1985, 375. Arkaik dönem harf karakterlerini gösteren fragment için ayrıca bkz. Tüner-Önen 2008, 85

267 Heipp-Tamer, 1993: 25-27, lev. I-IV

figürü ile Klasik Dönem'e tarihlenen kalıntılar arasındadır[268]. Mermer bir stel parçası üzerinde okunan mezar yazıtı Geç Klasik erken Hellenistik Dönem'e tarihlendirilen *nekropolis* verileri arasında yer almaktadır[269]. Bahsi geçen Phaselis Klasik Dönem bulguları şimdiye kadar elde edilen veriler ışığında dönem hakkında sınırlı bilgiler sunması nedeniyle *nekropolis*lerde yürütülen çalışmalar sırasında tespit edilen **3KD.ANM5** no'lu mezar yapısı kentin Klasik Dönem'e tarihlenen ve genel itibariyle söz konusu dönemde Phaselis'in ayakta kalan nadir yapılarından biri olmasının yanı sıra dönemin mezar mimarisi hakkında bilgi sağlaması açısında da önem arz etmektedir.

Söz konusu mezar yapısı Phaselis *nekropolis*leri içinde mevcut olan tek örnek olduğu için kent içinde ve teritoryum sınırlarındaki mezarlarla benzerlik açısından karşılaştırılabilecek bir mezar örneği bulunmamaktadır. Bu nedenle yapının mevcut hali ile diğer bölge ve yerleşimlerde bulunan benzer yapısal özellikler gösteren örnekler üzerinden değerlendirmeler yapılabilir. Likya Bölgesi'nde *nekropolis*ler üzerine yapılan son çalışmalar bölgeye özgü lahit, kaya mezarları ve ev tipi mezarlarıyla benzersiz örneklere sahip olan bölgenin mezar türü çeşitliliğine yenilerin eklenmesini sağlamıştır[270]. Hülden tarafından, çoğunluğu son zamanlara kadar bilinmeyen ya da mezar tipinin karakteristiği nedeniyle dikkat çekmeyen bu mezarlardan ilkinin *tümülüs* adı verilen mezar tepecikleri olduğunu ifade eder[271]. Tümülüsler Akdeniz'in her yerinde yaygın olarak görülen bir mezar türü olmakla birlikte ilk ortaya çıkış yerleri tam olarak bilinmemektedir[272]. Fethiye'nin Karapınar (Telebehi) mevkiinde tespit edilen "*kuru duvar tekniğinde inşa edilmiş, bir bölümü usta taş işçiliğine sahip çember şeklindeki taş dizilerinin merkezindeki dikdörtgen defin teknelerinden oluşan tümülüsler*"[273] Phaselis mezar anıtı ile benzerlik göstermeyen bir düzenleme içindedir. Elmalı civarındaki tümülüsler üzerinde güncel çalışmaları yürüten Tiryaki bölgede çok sayıda tümülüsün var olduğunu ifade etmektedir[274]. Phaselis'te bulunan mezar yapısı, boyutları ve çatı

---

268 Böl. 3.2.1.

269 Adak vd. 2005: 16-17; Tüner Önen, 2008: 353-354.

270 Hülden, 2016: 376-377.

271 Hülden, 2016: 377.

272 Geometrik, Arkaik ve Klasik dönemlere tarihlenen Akdeniz Bölgesinin tümülüslerin yaygın olarak kullanılma nedeni, olasılıkla mezar sahibi kişilerin çoğunun aristokrat olması ve varlıklarını öldükten sonra devam ettirme arzusuna bağlı olabilir, bkz. Hülden, 2016: 378,

273 Durmuş, 2021: 95-107.

274 Tiryaki bölgede yürüttüğü çalışmalarda, kurtarma kazılarından, Elmalı Arkeoloji Müzesi arşivi ve Antalya Bölge Koruma Kurulu'nca hazırlanmış tescil fişlerinden elde edilen bilgilerle tümülüs sayıları

biçimlerinde monolit bloklar ile beşik çatı biçiminde çatı örtüsünün düzenlenmesi açısından Elmalı Ovası'nda bulunan tümülüsler ile karşılaştırma imkanı sağlayan benzer unsurları taşımaktadır. Bunlar arasındaki Müğren ve Karaburun tümülüsleri Phaselis'te mezar yapısı ile karşılaştırma örnekleri olarak belirlenmiştir. Phaselis Klasik Dönem mezar yapısı ve Müğren tümülüsünün benzer mimari özellikleri, dörtgen plana sahip olmaları, beşik çatı biçimindeki örtü sistemleri ve mezar odası içinde ölü yatağı, kline ve hiçbir düzenleme olmadan yapının tek oda şeklinde tasarlanmış olmasıdır[275]. Elmalı'da bulunan tümülüslerde, çatı örtüsünde beşik çatı biçimin kullanılması, dromosa sahip olmayan tek gömü odası şeklinde düzenlenen mezar yapıları, Frig tümülüsleri benzer yapıları gösteren mimari unsurlar olarak görülmektedir[276]. Bunun yanı sıra Müğren tümülüsü toplam sekiz adet monolit kireçtaşı blokla inşa edilmiştir, Phaselis tümülüsünde mezar odası bir sıra ince bir sıra kalın blok taşlarla örülmüş ancak çatısı iki adet monolit taşın altına birer adet üçgen küçük blokların yerleştirilmesiyle beşik çatı biçiminde düzenlenmiştir. Müğren tümülüsü, mahya kirişi ve iç alınlıklara sahiptir ve mezar odası masif bir plaka üzerine oturur, duvar alınlıklarında ve tavan resimleri ile bezelidir[277] ve bu unsurlar Phaselis mezar yapısında görülmez. Müğren tümülüsü Mellink tarafından MÖ. VI. yüzyıl veya V. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirmektedir[278]. Karaburun tümülüsünde çokgen taşlar kullanılarak duvar örgüsü meydana getirilmiş, *dışta kaba fakat içte nitelikli özellikler sergileyen duvar işçiliği yerel nitelik göstermektedir*[279] ve mezar odası çok renkli duvar resimleriyle bezenmiştir. Phaselis mezar yapısı ve Karaburun tümülüslerinin benzer mimari özellikler, Karaburun'da cephe beşik çatı formundadır ve bu çatı iki büyük blok taştan oluşmaktadır. Karaburun tümülüsü içinde kline yer almaktadır, duvarlar ve kline duvar resimleriyle bezenmiştir, bu unsurlar Phaselis tümülüsünde görülmez. Mellink tarafından Karaburun tümülüsü MÖ 475-470 olarak tarihlenmektedir[280]. Phaselis mezar yapısının tek mezar odasından oluşması ve beşik çatı biçiminde çatı örtüsüne sahip olması ile hem Müğren ve Karaburun

hakkında bilgi vermektedir; "*Bugüne değin kazısı yapılmış otuz dokuz tümülüs, Baltasıgedik, Bayındır ve Geçmen'de tespit edilen yüzlerce türdeş mezarın ancak çok küçük bir kısmını temsil etmektedir*", bkz. Tiryaki, 2016: 59.

275 Müğren tümülüsü için bkz. Tiryaki, 2015: 31-50

276 Tiryaki, 2016: 57.

277 Tiryaki, 2015, 34, 39-40

278 Mellink 1971, 249; Tiryaki MÖ. VI. yüzyıl sonlarına yerleştirilmesini önerir, bkz. Tiryaki, 2015: 43.

279 Tiryaki, 2016: 57

280 Mellink, 1983, 171; 1998, 55.

tümülüsleriyle benzer mimari özellikleri gösterir. Müğren ve Phaselis mezarlarının bir ortak yönü mezar odası içinde hiçbir gömü alanı düzenlemesinin görülmemesidir. Bunun yanı sıra Karaburun tümülüsü ile de beşik çatı formunun iki monolit blok taş ile yapılmış olmasıdır. Müğren ve Karaburun tümülüsleri aynı bölgede bulunmalarına rağmen benzer ve farklı mimari ve figüratif unsurlara sahiptir. Phaselis tümülüsü ise mimarisinde her ikisiyle de ortak olan yönleri barındırmakla birlikte hiçbir bezeme unsuru taşımayan mezar odası yalın bırakılmış bir örneği temsil etmektedir. Bu durum Phaselis mezarlarının genelinde görülen yalın düzenlenme biçimi ile örtüştüğü için genel biçim şeması açısından şaşırtıcı değildir. Bu değerlendirmeler sonucunda Phaselis mezar yapısı, duvarlarında ve çatı örtüsünde bağlayıcı unsur kullanılmadan blok taşlarla inşa edilmesi nedeniyle Klasik Dönem'e tarihlenmekle birlikte gömü odasında toprak tabaka içinde ele geçen siyah figürlü seramik parçasının boyama tekniği ve figürlerinin resmedilişi ile MÖ 450-425 dolaylarına tarihlendirilmektedir. Bu tarihlendirme Elmalı örnekleri ile yapılan karşılaştırmalarda Phaselis mezarı ile Karaburun tümülüsünün inşa dönemimin kıyasla daha yakın bir dönemde inşa edildiği sonucuna götürmektedir. Phaselis'e mesafe olarak en yakın konumda bulunan ve olasılıkla kentin teritoryum sınırlarına dahil olan Ovacık yerleşiminde bir adet tümülüs mezar yapısı bulunmaktadır. Ovacık tümülüsü görünümü ile Fethiye'nin Karapınar (Telebehi) mevkiindeki[281] çember şeklindeki taş dizilerinin ya da yığma olarak üst üste örtülen taşların merkezindeki dikdörtgen defin tekneleri ya da *khamosorion* türünde mezar teknelerinin kapatılmasıyla düzenlenen tümülüs düzenlemeleri ile benzerlik içinde görünmektedir. Ovacık örneğinde kazı çalışması yapılmamış olduğu için gömü alanı düzenlenmesi tam olarak bilinmemektedir. Ancak Phaselis'e en yakın konumdaki tümülüs örneğini teşkil eden Ovacık tümülüsü, bölgede tümülüs mezar geleneğinin varlığının belgelenmesi açısından önem taşımaktadır. Phaselis Klasik Dönem mezar yapısında kazı çalışmaları yapılmadan şimdiye kadar elde edilen veriler ışığında kesin olarak tümülüs mezar yapısı olarak tanımlamamakla birlikte mezar mimarisi olarak benzerlik gösteren mezar yapılarına bakıldığında tümülüs mezarlar ile olan benzerlikleri ortaya çıkmış ve ilk değerlendirmeler neticesinde tümülüs mezar olabileceği üzerinde değerlendirmeler yapılmıştır. Ancak mezarın üst örtüsünün nasıl kapatıldığı bilinmemekle birlikte kentte bu mezar ile benzer mimari özellikleri taşıyan karşılaştırma yapılabilecek bir örnek daha tespit edilmemiştir. Mezar yapısının yukarıda bahsedilen tümülüs mezar odaları ile benzerlikleri konusunda, kazı yapılması durumunda ele geçebilecek olan kemik, seramik, mezar eşyası *etc*. buluntuların analiz edilmesi

[281] Durmuş, 2021: 95-107.

neticesinde daha net veriler elde edilmesi beklenmektedir. Ön değerlendirmeler neticesinde gerek Phaselis özelinde gerekse Lykia ve Pamphylia bölgelerinde bulunan ve devam eden çalışmalar sayesinde yakın bölge ve kentlerde açığa çıkabilecek olan tümülüs mezarlar Phaselis mezarının bu tipoloji içine dahil edilip edilmeyeceği konusunda daha belirleyici sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

3.7. Kaya Mezarları

Kaya mezarları Phaselis *nekropolis*lerinde toplam 4 örnekle temsil edilmektedir. Kuzeybatı *nekropolis*'te **3KB.87** no'lu mezar ve kuzeydoğu *nekropolis*te **3KD.KM.1**, **3KD.KM.2** ve **3KD.KM.3** no'lu mezarlar.

Kuzeybatı *nekropolis*te yer alan **3KB.87** no'lu kaya mezarı kente giriş gişesinin 217 m kuzeybatısında ve modern yolun 50 m kuzeyinde yer almaktadır (Lev. 1f). Anakayadan kopmuş, bağımsız halde duran 3,5 m x 4 m'lik bir kaya kütlesinin güney cephesine oyulmuştur. Mezar odasının ölçüleri 2.25 m x 0.96 m ve yüksekliği 1.20 metredir. Mezarın dış cephesi bezeme ya da figüratif kompozisyon içermeyen oldukça sade düzenlenmiş bir görünüme sahiptir. Mezarın kapı açıklığı ve düzenlendiği kaya kütlesi yukarıya doğru daralarak devam form verilmesiyle semerdamlı mezarlara benzer bir görünümde düzenlenmiştir. Kayacın üstü de beşik çatı formunda düzeltilmiştir. Çok belirgin bir çatı formu vermeyen bu düzenleme mezar girişinin en tepe noktası ile kaya kütlesinin üstündeki çatının doruk noktasını aynı hizaya getirmektedir. Böylelikle mezarın cephesine verilen üste doğru daralan semerdam formuna benzer bir form kazandırılmış yanı sıra mezarın şekillendirildiği kayaç yapıya verilen hafif beşik çatı formuyla iki mimari form orta noktada birleştirilerek cephe görünümü düzenlenmiştir. Günümüzde mezarın kapı açıklığı boş durmaktadır ancak girişin iki yanında 0.30 m içerde 0.20 m genişliğinde yukarıya doğru devam eden hat kapının yerleştiği yuvanın izleri olarak değerlendirilmekte ve bu izler kapının düz bir levhadan ziyade sürgülü bir kapı ile kapatıldığını göstermektedir.

Kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilen **3KD.KM.1, 2, 3** no'lu 3 adet kaya mezarı kent merkezinden yaklaşık 1.4 km uzaklıkta, *nekropolis*in Alacasu Koyu'na doğru devam eden yayılım alanının ortalarında ve Gizli Mağara olarak bilinen mağara ile yakın konumda yer almaktadır. **3KD.KM.1** ve **3KD.KM.2** no'lu mezarlar mağaraya giden patika yolun kenarında ve mağaraya 12 m uzaklıkta 1 m aralıkla yerleştirilmiştir. Konumları nedeniyle sahilden yükselen falezin üzerinde bulunurlar ve girişleri denize

nazır izlenime sahiptir. Kaya mezarlarının önündeki 0.70 m genişliğindeki patikanın güneyi anakayanın bitimi nedeniyle uçurumdur bu nedenle **3KD.KM.1** ve **3KD.KM.2** no'lu kaya mezarlarının önü tamamen açıktır. Bu iki kaya mezarı deniz seviyesinden yaklaşık 50 m yükseklikte, patikanın kenarında ve yürüme zemini ile aynı kotta düzenlenmişlerdir. Bu mezarlar yukarıda bahsedilen 3KB.87 no'lu kaya mezarının cephesine hafif de olsa verilen semerdam ve beşik çatı form düzenlemesini göstermeyen cephesi dörtgen açılığa sahip yalın kaya mezarı görünümündedirler. **3KD.KM.1** ve **3KD.KM.2** no'lu kaya mezarları giriş açıklığının köşeleri hafif yuvarlatılmış dörtgen formu ve yine içerde dörtgen birer gömü odası düzenlemesiyle yakın özellikler içinde bulunurlar (Lev. 14e).

3KD.KM.1 no'lu kaya mezarında, mezar odası 1.40 x 2.90 m ve yük: 1.20 m ölçülerindedir (Kat. No: 678). Mezar odasının duvarları tıraşlanarak düzgün bir görünüm verilmiş tavan ise tonoz formunda şekillendirilmiştir. Odanın doğu duvarında 1 m genişliğe sahip kline yer almaktadır. Kuzey duvarda bir seki çıkıntısı yapılmıştır ancak bunun diğer duvardaki karşılığı içerdeki dolgu nedeniyle tespit edilememektedir. Eğer karşılıklı duvarlarda sekiler söz konusu ise sekilere dayandırılan ahşap plaka ile bir gömü alanı elde edilmiş olabilir. Ancak seki tek taraflı ise bu bölüm mezar hediyeleri için ayrılmış olabilir. Mezarın girişinde düşmüş halde düz formlu bir blok taş yer almaktadır. Bu taş kırık ve eksiktir ancak diğer kaya mezarlarıyla birlikte kaya mezarlarının girişinin kapatılması yönündeki soru işaretleriyle birlikte bu türdeki mezarların kapatılması için kullanılmış olduğu önerilmektedir.

3KD.KM.2 no'lu kaya mezarında, mezar odası: 1.20 x 3 m ve yük: 0.1.10 m'dir (Kat.No: 679). Giriş açıklığı köşeleri yuvarlatılmış kareye yakın formdadır. Mezar odasının iç duvarları ve tavanı traşlanarak düzgün bir görünüm verilmiş ve tavanı düz bırakılmıştır. Mezar odasının gömü alanı düzenlemesi içerdeki toprak dolgu nedeniyle görülememektedir.

3KD.KM.3 no'lu kaya mezarı, yan yana düzenlenmiş olan **3KD.KM.1** ve **3KD.KM.2** no'lu mezarların batısında mağaraya inen yamaçtaki patika yolun başlangıcındaki düzlükte yer almaktadır (Kat.No. 680). Bu konumu ile diğer kaya mezarları ve mağaranın yak. 60 m batısındadır. Kaya mezarının oda ölçüleri 1.30 x 2.80 m'dir. Doğu-Batı istikametindeki mezarın konumu güney yönde tamamen deniz bakışımlıdır. Mezar odasının arka ve yan duvarları anakayadan oyulmuş girişin yer aldığı güney yönde taban seviyesinde görülen moloz taş ve harçla örülen duvar izleri mezarın

cephesinin kapatılmasında duvar örgüsü kullanıldığı ortaya koyar. Örülen duvar neredeyse taban seviyesine kadar tahrip olduğu için cephe duvarının tam olarak mezarın bu duvarı boyunca örüldüğü bilinmemektedir. Ancak bu yönde hemen mezar odasının önünde duran kare formlu düz damlı *ostothek* kapağı devşirme olarak kaya mezarının girişini kapatmak amaçlı bu mezarda kullanılmış olmalıdır. Duvar izlerine bakılarak, giriş cephesinin moloz taş ve harçla örülen duvarla kapatıldığı ve bırakılan kapı açıklığının *ostothek* kapağı ile örtüldüğü söylenebilir. Zira bu kaya mezarı diğerlerinden farklı olarak dörtgen bir açıklığa sahip değildir, üstten basık yayvan bir görünümde olan giriş açıklığının duvar örgüsüyle dörtgen açıklık kalacak şekilde küçültüldüğü ve devşirme olarak getirilen *ostothek* kapağının girişini kapatmak için buraya oturtulduğu söylenebilir. Söz konusu kaya mezarının gömü odasında duvarlar, tavan ve taban düzeltilmeden kaba bırakılmıştır. Bu yönüyle diğer iki kaya mezarlarından daha az özenli bir işçilik göstermektedir. Yanı sıra mezar odasının içinde gömü uygulaması için düzenleme yapılmadığı görülmektedir. Bu hali ile bedenin doğrudan oda zeminine ya da ahşap bir altlık üzerine yatırıldığı söylenebilir.

Phaselis *nekropolis*lerinde 4 adet örnekle temsil edilen kaya mezarları sayıca az ve diğer mezar türlerine kıyasla tercihen kullanılan bir mezar türü olmamakla birlikte uygun kayaç alanların olduğu bölgelerde kullanılan bir mezar türü olarak görülmektedir. Kent *nekropolis*lerinin yayılım alanında belirleyici olmasa da kaya mezarları içine gömülme tercihinin varlığını göstermesi açısından önem arz etmektedir. Oldukça yalın cephe görünümü ile düzenlenen ve yazıt taşımayan bu mezarlar lahit, *khamosorion*, *ostothek* ve örgü tekne mezarların bulunduğu alanlarda ve yakın lokasyonlarda konumlandırılmış olmaları nedeniyle mezar sahiplerinin özellikle tercih ettiği bir mezar türü olarak kullanım gördüğünü ya da diğer mezarlardan daha erken dönemlere ait olduğunu akla getirmektedir. Phaselis kaya mezarlarının kullanıldığı dönemlerle ilgili bilgi sunan arkeolojik ve epigrafik kalıntılar henüz mevcut değildir. Bu nedenle söz konusu mezar türünün Phaselis *nekropolis*lerinde hangi dönem aralığında kullanıldığını söylemek zordur. Benzer örnekleri ile kıyaslandığında kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilen 3 kaya mezarı cephe görünümleri ile Pınara kentinin kaya *nekropolis*inde (Delikasar) bulunan, çok sayıda kaya mezarı, yüksek kayalığın üzerinde yarattığı yüzlerce oyuk şeklindeki görünümleri nedeniyle ‘pigeon hole’ *güvercin yuvası* olarak adlandırılan

mezarlar ile benzerlik göstermektedir[282]. Z. Kuban, Pınara kentindeki güvercin oyukları mezarlarının durumlarının -*yakından incelemenin zorluğu nedeniyle*- bilinmediğini ve bu nedenle bu cephe tipinin detaylı araştırmalara konu olmadığını Tietz'in çalışmasını referans vererek belirtmektedir[283]. Hülden, Merkezi Lykia'daki Yavu ve dağlık bölgesindeki mezarları ele aldığı çalışmasında bölgedeki kaya mezarlarını tipolojik olarak sınıflandırmış ve cephesinde giriş açılığı olan kaya mezarlarını -*Einfache Felsgräber- Yalın Kaya Mezarları* başlığı altında ele almıştır[284]. Phaselis'te tespit edilen bu mezar türü Phaselis ve çevresinde sık karşılaşılan bir mezar türü olmadığı için dikkat çekicidir. G. Borchhardt, Ksanthos ve Tlos kentlerinde bu tip mezarların sık görülmediğini, Merkezi Lykia'da, Tymnessos ve Kyaneai haricinde bu mezarların nadir olarak bulunduğunu ve Phellos, Antiphellos, Myra, Trysa ve Limyra'da bu mezarın oluşturulması için uygun kayalık alanların olmasına rağmen *pigeon hole* mezar türüne rastlanmadığını belirtmektedir[285]. Bu mezarların araştırılması güçlüğü nedeniyle girişin nasıl kapatıldığına dair korunagelmiş bir mezarda belgeleme yapılamamıştır. Z. Kuban, Pınara *nekropolis*inin alt kotlarındaki örneklerden yola çıkarak, bu mezarların taş levhalarla kapatılmış olabileceğini ancak bu taş levhalarının zamanla kaybolduğu yönünde öneri getirmektedir[286]. Phaselis kaya mezarı girişlerinin nasıl kapatıldığını açılmamış veya tahrip olmayan bir örnek olmadığı için bilmemekteyiz. Kuzeybatı *nekropolis*te **3KB.87** no'lu kaya mezarında kullanılan sürgülü kapı sistemi mekanizmasının izleri kuzeydoğu *nekropolis* kaya mezarlarında bulunmamaktadır[287]. Bu durumda kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilen *güvercin yuvası* tipi içine dahil edilmesi önerilen kaya mezarlarının nasıl kapatıldığına dair korunagelmiş bir cephe düzenlemesi bulunmasa da bu mezarların giriş açıklıklarının kapatılışına dair alanda bulunan kalıntılar üzerinden öneriler sunulabilir. Kaya mezarlarının taş ya da ahşap plaka/levhalarla kapatılmış olduğu önerilebilir ancak ahşap kapılar soygun ya da yasa dışı gömüye karşı

---

282 Pınara'daki mezarlar için *pigeon hole* adlandırılmasını ilk kez G. Bean kullanmıştır bkz. Bean, 1978: 74, Krş. Borchhardt, 2004: 147, 1/4; Kuban, 2016: 413.

283 Kuban, 2016: 413; Tietz, 2016: 336-337.

284 Hülden, 2006: 35.

285 Borchhardt, Pigeonhole-Tombs: 2004: 155.

286 Kuban, 2016: 413.

287 Zira 3KB.87 no'lu mezar kuzeydoğu *nekropolis*te tespit edilen 3KD.KM.1-2 no'lu basit cepheli kaya mezarları grubundaki kaya mezarından farklı form ve ölçülere sahiptir.

koruma sağlamayacağı için ahşap kullanımından kaçınılmış olmalıdır[288]. Hülden, *Yalın Kaya Mezarları* başlığı altında değerlendirdiği mezarların birisinde, küçük dörtgen bir giriş açıklığı oluşturmak için, cephe taş döşemle küçültülmüş ve taşlar ile anakaya arasına uygulanan harç ile sağlamlaştırılmıştır[289]. Nihai kapatılma ise oluşturulan açıklığa oturan taş levha ile yapılmıştır. Buna benzer bir düzenleme Phaselis **3KD.KM.3** no'lu kaya mezarının girişinde de uygulanmış olmalıdır. Mezarın taban seviyesinde görülen duvar örgüsü kalıntıları ve girişin ön kısmında duran kare formlu *ostothek* kapağı nedeniyle bu mezarın ön cephesinin duvar örgüsüyle oluşturulduğu ve duvarda dörtgen bir giriş açıklığı bırakılarak kare biçimli *ostothek* kapağı buraya yerleştirilmiş olmalıdır. Yanı sıra **3KD.KM.1** no'lu kaya mezarı girişinde duran 0.35 m kalınlığındaki düz taş blok da olasılıkla girişi kapatma işleviyle kullanılmıştır. Mevcut kalıntıların değerlendirilmesi neticesinde dörtgen giriş açıklığına sahip kaya mezarlarının blok taş/taş levha kapatılmış olduğu, **3KD.KM.3** no'lu örnekte görüldüğü gibi üstten basık yayvan bir görünümde olan kaya mezarının ise giriş açıklığının duvar örgüsüyle dörtgen açıklık kalacak şekilde küçültüldüğü ve devşirme olarak getirilen kare *ostothek* kapağının girişi kapatmak için bu açıklığa yerleştirildiği söylenebilir. Fakat mezarların farklı dönemlerde birden çok gömü için kullanıldığı düşünülürse günümüzdeki kalıntılar olasılıkla son kullanım evresine aittir.

Phaselis kaya mezarlarının gömü odalarından ele geçen herhangi bir konteks materyal olmadığı için yalın cephe düzenlemelerine bakılarak tarihlendirilmesi güçlük arz etmektedir. Phaselis kuzeydoğu *nekropolis*in Klasik Dönem'den itibaren kullanım gördüğü, arkeolojik kalıntılar, epigrafik veriler ve mezar türleriyle bilinmektedir. Ancak mezarların genelinde birden çok kullanım ve farklı dönemlerde gömü uygulamaları yapıldığı için kaya mezarları da defaatle kullanım görmüş olmalıdır. Bu durumda oldukça yalın görünümlü, cephe düzenlemesi yalnızca bir giriş açıklığından ibaret olan bu mezar grubunu tarihlendirmek, mezarın ilk kullanım dönemini ve diğer evreleri tespit etmek çok güçtür. Hülden, yalın cepheli kaya mezarlarının toplumun alt sosyal sınıf tarafından

---

[288] Kaya mezarı düzenlemelerinde ahşap kullanımına işaret eden izler hakkında bkz. Hülden, 2006: 33-34.

[289] Hülden, 2006: 35, Taf. 4-4'le birlikte; Dağlık Kilikia'da bulunan basit dikdörtgen cepheli kaya mezarında giriş açıklığındaki duvar örgüsü kullanılan bir mezar tespit edilmiştir, bkz. Akçay, 37 ve Lev. 19 Fig. 36 ile.

kullanıldığını ve kaya mezarları ile paralel bir gelişim izlediğini belirtmektedir[290]. G. Bean, Pınara'daki bu türdeki mezarların kentin en erken evresinde ait olduğunu düşünmektedir[291]. Hülden'e göre, Timiussa yakınlarında yeni keşfedilen mezar, yalın kaya mezarlarının Arkaik Dönem'de ortaya çıktığını göstermektedir[292]. Bununla birlikte, Hellenistik, İmparatorluk ya da Geç Antik dönemler boyunca yeni yalın kaya mezarları inşa edilip edilmediği konusu belirsizliğini korumaktadır. Söz konusu mezarların toplumun hangi kesimine hizmet ettiği konusunda Phaselis örnekleri diğer mezar türleriyle görünümdeki farklılık arz eden özellikleri taşımadığı için sosyal statü ayrımı yapılamaz. Diğer bir deyişle, Phaselis kaya mezarlarının bulunduğu lokasyondaki diğer mezar türleri de oldukça yalın düzenlemeleri ile karakterize edilmiştir, yanı sıra kaya mezarlarının görünüm açısından kıyaslanabileceği cephe görünümleriyle öne çıkan kaya mezarları kentte mevcut değildir[293]. Kaya mezarlarının tarihlendirilmesi özellikle *güvercin yuvası* ve *yalın kaya mezarları*nın tarihlendirilmesi konusunda yapılan çalışmalar güncel olarak devam etmekte ve henüz bir netlik kazanmamıştır[294]. Phaselis **3KD.KM.3** no'lu kaya mezarının girişinde kullanıldığı düşünülen kare formlu *ostothek* kapağı bu türdeki mezarların Geç Antik Çağ'daki yeniden kullanımına örnek teşkil edebilir. Phaselis *ostothek*lerinde, dikdörtgen formda ve yazıtlı örnekler Hellenistik Dönem'e ve kare/kareye yakın formlu yalın tekneler Roma Dönemi'ne tarihlen-mektedir[295]. Bu durumda **3KD.KM.3** no'lu kaya mezarında kullanılan kapak Roma Dönem'i sonrasında, mezarın yeniden kullanıldığının kanıtı olarak görülebilir. Bunun yanı sıra Phaselis kaya mezarları *kremasyon* gömülerin yapılması için kullanılmış

290 Hülden, 2006: 44-45; Likya'da gösterişli bir mimari cephe ile öne çıkan kaya mezarlarına ve lahitlere (MÖ V-VI.) gömülme hakkı ise toplam nüfusun küçük bir kısmıyla sınırlıdır. Gömülmeye izinli kişilerin büyük çoğunluğu Likya toplumunun siyasi ve sosyal seçkinleri arasında yer almaktaydı, bkz. Bryce, 1979: 296-297.

291 Bean, 1974: 74; Borchhardt MÖ. 350 civarına tarihlenebileceğini önermektedir, bkz. Borchhardt, 2004: 156;

292 Hülden, 2006: 48.

293 Mezarların toplumun hangi sınıfına hizmet ettiği konusu Phaselis *nekropolis*lerindeki genel görünümden çıkarılması doğru sonuçlar vermez. Kentte bulunan tekil birkaç örnek dışında tüm mezar türlerinde öne çıkan yalın görünüm Phaselis mezarlarının karakteristik özelliğidir. Bu durumda Phaselis'te tespit edilen 849 adet mezarın en az 800 adedi toplumun alt tabakasına hizmet ediyor olmalıdır ki bu varsayım ticaret kenti olarak refah düzeyi yüksek olan Phaselis toplumu için gerçekçi bir bakış açısını yansıtmaz.

294 Konu hakkında bkz. Borchhardt, PigeonholeTombs, 145–156; Hülden, 2006: 45-48.

295 Gürel, 2022: 289-306.

olabilir[296]. Zira kent *nekropolis*lerinde yaygın olarak görülen *kremasyon* gömü geleneği Hellenistik Dönem'den Roma Dönemi'ne değin *kremasyon* gömülerin kentte yapıldığını ortaya koymaktadır[297].

3.8. Örgü Tekne Mezarlar

Örgü tekne ya da örgü tekne mezarlar olarak adlandırılan bu mezar grubu, gömü teknesinin 6 veya 8 taştan örülen duvarlarla dikdörtgen bir gömü alanı elde edilmesinden oluşan basit mezarlardır. Phaselis *nekropolis*lerinde 14 adet kenarları taş ile döşenmiş basit mezar biçimi tespit edilmiştir (Kat. No: 694-707). Bu sayının ileride yapılacak olan çalışmalarla artacağına şüphe yoktur zira tekne yüksekliği fazla olmayan bu mezar yapıları önce toprağa dikdörtgen bir çukur açılmasıyla oluşturulan mezarlardır ve taban döşeminde taş kullanılmadığı için zaman içinde toprak seviyesinin altında kalmış olabilirler. Kapakları mevcut olanların düz dam biçimli kapaklarla örtüldüğü görülür. Örgü mezarlardaki gömü düzeninde, toprakta açılan dörtgen çukurun etrafına, uzun yüzlerde ikişer/üçer adet ve dar yüzlerde birer adet taş levhanın bitişik nizamda yerleştirilmesiyle bir gömü alanı elde edilir ve genellikle *inhumasyon* gömülerin yapıldığı bu mezarların içine belki bir ahşap altlık üzerine ya da doğrudan toprak üzerine beden yatırılmaktadır. Phaselis örgü tekne mezarları genel itibariyle düz damlı monolit kapaklarla örtülmüş bir örnekte 5 adet taşın mezar üzerine dizilmesiyle kapatılmıştır. Bu mezarlarda çoğunlukla *inhumasyon* gömü uygulaması yapılmaktadır. Ancak nadir görülmekle birlikte, erken dönem mezarlarında içinde küllerin olduğu çömlekler, taştan örülen mezarların içine yerleştirilmiştir[298]. Phaselis'te örgü tekne mezarlar içinde *kremasyon* tespit edilmemiştir.

Phaselis Kuzey Yerleşim Bölgesi – Hellenistik *Akropolis*'in güney eteklerinde konumlandırılmış olan Hellenistik Tapınak yapısında 2021 yılında yürütülen çalışmalar

---

296 G. Borchhardt *güvercin yuvası* kaya mezarlarında *kremasyon* yapıldığı önerisinde bulunmaktadır, bkz. Borchhardt vd., 2003: 48; Dağlık Kilikya ve Isauria'daki mezar anıtları arasında küçük kare ya da dikdörtgen açıklıklara sahip olan mezarların çoğunda mezar odasında gömü yeri izine rastlanmamıştır, Akçay, bir cesedin gömülmesi için çok küçük olan ve düz zeminli üç kaya mezarının *kremasyon* için kullanılmış olabileceğini ve bu mezarların geç Helenistik döneme ait olabileceğini öne sürmektedir, bkz. Akçay 2008, 41-42, Krş. Er Scarborough, 2017: 32.

297 Gürel, 2022: 289-306; Tüner Önen ve Gürel, 2022: 31-43.

298 Kerameikos'ta ve Salamis Adaları'nda Submiken Dönem'de, çömlek içine konulan küllerin, duvarları taş levhalarla kaplı mezarlara yerleştirildiği mezar örnekleri ele geçmiştir, bkz. Morris, 1987: 18.

sırasında, basamakların önünde yapılan kazı çalışması sırasında **3KD.ÖTM13** no'lu mezar gün ışığına çıkmıştır[299]. Mezar Hellenistik Tapınak basamaklarının hemen 1.52 m önünde doğu batı doğrultusunda düzenlenmiştir (Kat. No: 706, Lev. 14f). Söz konusu mezar açılmamış olduğu için gerek gömünün düzenlenişi gerekse antropolojik olarak inceleme yapılması mümkün olmuştur. Mezar yapısı, farklı taş ve çeşitli mimari bloklara ait devşirme taşlarla örülen gömü yatağı ve kapak bölümlerinden oluşmaktadır. Mezara ait her iki ögede de yekpare bir gövde bulunmamaktadır. Örgü tekne 1.85 m uzunluğundadır ve 0.66 ile 0.50 m arasında değişen genişliğe sahiptir. Başın geldiği batı yönde taşlar daha geniş yerleştirilmiş, ayak tarafına doğru tekne daralarak gelmektedir. Mezarın tabanı yoktur. Defin sırasında beden doğrudan toprak üzerine uzandırılmıştır. Gömünün yapıldığı dikdörtgen alan, uzun yanlarda 3'er adet dar yönlerde 1'er adet mimari devşirme taşla örülmüştür. Mezarın üzeri 5 parça taşın yan yana dizilmesiyle kapatılmıştır. Bloklar arasında herhangi bir bağlayıcı unsur kullanılmamıştır, taşlar arasında boşluklar vardır bu nedenle gömü yapıldıktan mezar toprakla örtülmüş olmalıdır. Gömülen bireyin iskelet uzunluğu 1.50 m ve genişliği 0.33 m'dir. Baş kısmı batı yönde gelecek şekilde yatırılmıştır. Bedenin yatırılış pozisyonunda yüz sağa dönük, eller göğüste çapraz birleştirilmiş ve bacaklar düz uzatılmıştır. El ve ayak parmaklarındaki yer değiştirmeler dışında kemikler büyük oranda korunmuştur ve mezar içinde yer değiştirmemişlerdir. Dolayısıyla mezar açılmamış ve soygun görmemiştir. Ancak mezarda ölü kültüne dair herhangi materyal bulunmamıştır. Yapılan ilk gözlemlerde göre; bireyin 25-35 yaş aralığında bir kadın olduğu, kemiklerde travma veya herhangi bir patolojik lezyon izine rastlanmadığı belirlenmiştir[300].

Düzenlenme şeması nedeniyle örgü tekne mezarların dönemsel kullanım aralığını belirlemek zordur. Zira bu mezarlar Atina'da Kerameikos *nekropolis*inde, Bronz Çağı'nda görülen çoklu gömü uygulamalarının, Submiken Dönem'le birlikte yerini tekli gömülere bırakmasındaki geçiş aşamasında dahi kullanılmışlardır[301]. Bu mezar

---

299 Phaselis Hellenistik Tapınak Alanı'nda yürütülen çalışmalar için bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2019d 426-427; 2020c, 252-258; 2021, 148-453; 2022, 248-254. Bu alandan ele geçen seramikler U. Orhan tarafından doktora tezi kapsamında çalışılmaktadır, 2023.

300 Antropoloji Çalışmaları A. M. Büyükkarakaya tarafından yapılmaktadır, bkz. Arslan ve Tüner Önen 2022, 263-264.

301 Atina'daki Kerameikos'ta ve Salamis Adası'nda erken örnekleri MÖ 1100-1000 civarında görülen bu mezar türünde, Kerameikos'taki gömüler genellikle sırtüstü uzanmış *inhumasyon*lardır, mezarlarda taş levhalarla kaplanmış ve toprak çukurların etrafında döşenmiş taşlar bulunur, bkz. Morris, 1987: 18 vd.

tipolojisinin, daha da basit düzenlemelerinde çukurunun duvarları taş levhalar yerine molozlarla kaplanmıştır[302]. Söz konusu mezarlar, 6/8 adet taş ya da devşirme taşlardan oluşan taşınabilir duvar elemanları ve tabanı olmayan düzenleme biçimiyle birçok alanda kolayca uygulanabilen bir mezar türüdür. Ölçüleri bakımından lahitlere yakınlık gösterir ancak tabanı olmadığı için düzenlenişi tamamen farklıdır.

Phaselis örgü tekne mezarları oldukça düşük maliyetli mezarlar olmaları nedeniyle toplumun ekonomik seviyesi düşük bireyleri tarafından kullanılmış olmalıdır. Bu türdeki mezarların taşınabilir taşlardan meydana gelen tekne örgüsü nedeniyle tahribatın yüksek olduğu görülmektedir. Kuzeydoğu *nekropolis*in B Bölgesinde tespit edilen örgü tekne mezarların genelinde taşlar yarısı oranında eksiktir. Ancak tekneyi oluşturan taşlar yer yer görülebilmektedir. **3KD.ÖTM13** no'lu mezarın uzun duvarları 4 adet taş ile örülmüş, dar yüzlerde birer adet taş kullanılmış, mezar teknesi toplam 6 adet taş ile tekne tamamlanmıştır. Diğer örneklerde ise genellikle uzun yüzlerde üçer adet, dar yüzlerde birer adet olmak üzere tekne 8 parça taştan oluşur. Kapakların günümüze ulaşan örneklerinde düz damlı monolit kapaklar tercih edildiği görülür. Kuzeydoğu *nekropolis*teki B bölgesinde bulunan örgü tekne mezarlar, lahitler ve ostothekler ile yakın mezar öbeklerinde bulunurlar. Bunun yanı sıra konumlandırılmalarında sahil hattında ve *Nekropolis* Şapeli II'nin etrafında düzenlenmenin dikkate alındığı görülmektedir. Bu konumlandırma nedeniyle örgü mezarların Roma Dönemi'nden ziyade daha geç dönemlerde Şapel yapılarıyla ilişkili ve Hıristiyan toplumun varlığıyla beraber kullanılan bir mezar türü olduğu değerlendirilmektedir. Hellenistik Tapınak yapısının basamaklarında düzenlenen mezarın (**3KB.ÖTM13**) konumu da bu varsayımı güçlendirmektedir. Pagan inancın yerini tek tanrılı dine bıraktığı ve dolayısıyla Hellenistik Tapınak yapısının kullanılmadığı ve tapınak olarak değer görmediği bir dönemde bu mezar düzenlemiş görünmektedir. Tapınak alanındaki mezarda, gömü sahibi ya da gömüyü yapanların pagan inancına sahip olduğu ve mezarı özellikle kutsal tapınak içinde düzenlemiş oldukları, mezarın basit yapısı ve gömünün yanında herhangi bir mezar hediyesi bırakılmaması nedeniyle olası görünmemektedir.

[302] Kurtz and Boardman, 1971: 32; Morris, 1987: 18 vd.

3.9. Kiremit Mezar

2019 kazı sezonunda **3KD.TM.37** numaralı tonozlu mezarın ön kısmında, genel temizlik yapılırken bir adet kiremit mezar açığa çıkmıştır. Mezar kuzeydoğu güneybatı doğrultusundadır (Kat. No: 711, Lev. 15a).

Mezarın uzun yanları boyunca 3'er adet kiremit ve başın geldiği kuzeydoğu yönde başın arkasında yerleştirilen bir adet kiremit ile mezar oluşturulmuştur. Bu mezarların genelinde kiremitler ayak ucuna da bir adet gelecek şekilde toplam 8 adet kiremitten oluşmaktadır ya da uçlar açık bırakılır ve 6 adet kiremit kullanılır[303] ancak Phaselis örneğinde yalnızca ayak ucundaki kiremit görülmez, mezar toplam 7 adet kiremitin çatılmasıyla düzenlenmiştir. Bu nedenle başın geldiği yönden itibaren gövde kısmında daha geniş çatılan kiremitler, ayak ucuna doğru daralarak gelir ve gövde bu şekilde kapatılmıştır. Kiremitler ölçüsü 0.58 x 0.58 kare ölçülerinde, kenarları profilsiz düz levhalar biçimindedir. Üzerlerinde boyama ya da figür bulunmamaktadır.

Gömünün başı, kuzeydoğu yöndedir ve sırtüstü pozisyonda toprak zemin üzerine yatırılmıştır. Kiremitler birbirine karşı dengelenerek beşik çatı formunda birleştirilmiştir. Mezarın içinde bir adet sikke bulunmuştur. Sikkenin ön yüzünde profilden imparator başı ve arka yüzünde at binen erkek figürü görülür (Lev. 15b). Mezardan ele geçen kemikler üzerinde yapılan ilk gözlemlere göre, mezarda gömülü olan kişi, erişkin olduğu düşünülen bir kadın bireydir. Korunma durumu oldukça kötü olan bireye ait kalıntılarda, sırt omurlarından ikisinin eklem dejenerasyonu nedeniyle kaynaşmış olduğu tespit edilmiştir[304].

Kiremit mezarlar ilk olarak Geç Arkaik Dönem'de kullanılmaya başlanmış Klasik Dönem'de yaygınlaşmıştır.[305] Hellenistik Dönem'de kullanılmaya devam edilen kiremit mezarlar Klasik Dönem'dekilerden farklı olarak yuvarlak kiremitlerin daha sık

---

303 Kurtz ve Boardman, 1971:96

304 Antropoloji Çalışmaları A. M. Büyükkarakaya tarafından yürütülmüştür, bkz. Arslan ve Tüner Önen 2022, 263-264, Kazıdan çıkarılmış insan iskelet kalıntıları gerekli müze izinlerinin alınması ve akabinde Hacettepe Üniversitesi İnsan Davranışsal Ekolojisi ve Arkeometri laboratuvarına (İdea lab) detaylı bir şekilde incelenmek üzere gönderilmesi için paketlenmiş ve kazı başkanlığına teslim edilmiştir. Ayrıca, yine bazı insan kalıntılarından kemik parçaları radyokarbon (C 14) tarihlemesi yapılabilmesi için ayrılmış ve kazı başkanlığına teslim edilmiştir.

305 Kurtz ve Boardman, 1971: 96 vd.

kullanılmasıyla ayrılmaktadır[306]. MS II. ve III yüzyıllarda kiremit mezarların kullanımı devam etmektedir. Anadolu'da ve Atina'da MS 206-70 yıllarında lahit üretimi biter ve Hıristiyanlara ait lahitler üretilmemiştir[307]. Bu nedenle gelir düzeyi düşük vatandaşların lahit yerine daha sade mezarlara gömüldükleri görülmektedir, ölünün üzerinin çatı kiremitleriyle kapatılması bu uygulamalardan biridir. Pişmiş toprak kiremitlerin bedeni kapatacak şekilde birbirine yaslanarak mezarın biçimlendirilmesi görece masrafsız ve kolay uygulanabilir bir gömü biçimi olması nedeniyle dönemler boyunca kullanılmıştır. Bu tür mezarlarda kullanılan kiremitlerin formu, boyutu boyalı ya da figürlü olması gibi unsurlar kiremit mezarların kronolojik olarak izlenebilmesine olanak sağlamaktadır. Phaselis'te bulunan kiremit mezar türü kapsamlı kazılar yapılmadığı için şimdilik kentte bilinen tek örnektir, bu nedenle kronolojik kullanım aralığı belirlenememektedir. Phaselis Tip I Tonozlu mezarları grubundaki 3KD.TM.37 numaralı mezarın hemen önünde bulunması nedeniyle tonozlu mezarı yaptıran kişiler ve gömülen aile üyeleri ve akrabalar ile ilişkili bir mezar olarak değerlendirilebilir. Zira kiremit mezar tonozlu mezarın girişine neredeyse bitişik olarak düzenlenmiştir. Phaselis Tip I tonozlu mezarları bu gruptaki mezarların öncül örnekleri olarak değerlendirilmekte olup MS. II. yüzyılın başlarında inşa edilen mezarlar arasındadır[308]. Kiremit mezara gömülen kişi için bırakılan sikke korozyona uğramış olduğu için lejant okunamamaktadır ancak bronz basım olan sikke MS II yüzyıl sonu III. yüzyıl tarih aralığında değerlendirilmektedir. Kiremit mezarların basit uygulanabilen gömü düzeni nedeniyle Arkaik Dönem'den Doğu Roma Dönem'ine kadar kullanım gördüğü bilinmektedir. Phaselis'te henüz bilinen tek örnek olan kiremit mezar sikkenin bozulma durumu nedeniyle kısmen yapılabilen değerlendirmelerle MS III. yüzyılda mezarın düzenlendiğini yönünde değerlendirilmektedir.

306 Kurtz ve Boardman, 1971: 164 vd

307 Koch, 2015: 150-151.

308 Böl. 3.5.

Bölüm Değerlendirmesi

Phaselis *nekropolis*lerinde 849 adet mezar tespit edilmiştir. Bu mezarlar tüm *nekropolis*ler içindeki baskın kullanılan türlere göre sıralandığında; 456 lahit, 189 *khamosorion*, 105 *ostothek*, 77 tonozlu mezar, 14 örgü tekne mezar, 4 basit kaya mezarı, 2 urne, 1 adet kiremit mezar ve 1 adet Klasik Mezar Yapısı olarak dağılım göstermektedir.

Şimdiye değin yürütülen *nekropolis* araştırmalarında tespit edilen tüm mezar anıtları içerisinde kapalı bir mezar bulunmamıştır. Bir diğer deyişle yüzeyden görülebilen tüm mezarlar daha önce açılmıştır, mezarlardan elde edilebilecek demografik özellikler veya kemik analizleriyle ortaya çıkan yaş, sağlık durumu, ölüm nedeni gibi antropolojik çalışmalardan elde edilebilecek veriler kısıtlıdır.

Phaselis merkez *nekropolis*lerinde tespit edilen 849 adet mezar anıtına dair arkeolojik kalıntılar kentte büyük bir *nekropolis* sahasının varlığına işaret eder. Lahitlerin kentte baskın kullanılan en büyük mezar grubunu oluşturduğu görülmektedir. Yazıtlı olan lahitler MS II ve III. yüzyıllara tarihlenirken yazıt ve bezeme taşımayan düz damlı lahitlerin tarihlendirmesi net olarak yapılamamaktadır. Bunun yanı sıra Phaselis'in yerel yapı taşı ocaklarına sahip olması ve tespit edilen ocak aynaları, kent yapılarında ve *nekropolis*lerin büyük kısmında yerel yapı taşı olan traverten breşinin kullanılması nedeniyle gerek kamu yapılarında gerekse mezarların taş temininde lojistik maliyeti olmadan inşa ve üretim yapılabildiğini göstermektedir. Phaselis merkez *nekropolis*lerinde, lahit ve *ostothek*lerin çok sayıda örnekle temsil edilmesi ve yazıt veya herhangi bir bezeme unsuru içermeyen yalın tekne ve düz damlı kapaklar olarak üretilmiş olması kentin yerel yapı taşı ocaklarından getirilen taşların, yerel ustalar tarafından bir şablon dahilinde aynı tipte biçimlendirdiğini göstermektedir. Phaselis'in yapı taş ocaklarından elde edilen taş kütleleri yerel bir atölye tarafından mezar türlerine ve biçim özelliklerine göre, mezar sahiplerinin talebi doğrultusunda tek tip olarak üretilmişlerdir. Üzerinde sıva taşıyan örneklerden belirlendiği üzere mezarlar üretim aşamasının ardından çoğunlukla dış yüzey olmak üzere gömü alanı da sıvayla kaplandıktan sonra boya ile yazılan mezar yazıtları ile bu mezarların kimliklendirilmesi sağlanmıştır. Phaselis yerel üretim atölyesinin mevcudiyetini kuvvetlendiren bir diğer unsur ise, yarı işli girlandlı lahit, klineli lahit kapağı ve büyük köşe/orta akroterleri taşıyan lahit kapağı dahil olmak üzere Küçük Asya'nın büyük lahit üretim atölyelerinde üretilen eserlerin ithal ürünler olmadığının belirlenmiş olmasıdır. Birçok kentte sayısız örnekle temsil edilen 'moda'

mezar tipleri kopya edilerek, yerel usta ve sanatçılar tarafından form ve heykeltıraşı özellikleriyle üretilmişlerdir.

Merkez *nekropolis*lerin dönemsel kullanım aralığı elimizde mevcut olan arkeolojik ve epigrafik materyaller ve mezar anıtları sayesinde yaklaşık bin yıllık bir zaman aralığında *nekropolis*lerin aktif olarak kullanılan gömü alanları olduğunu ortaya çıkmaktadır. Yazıtlı *nekropolis* eserleri, 4 adet lahit, 3 adet ostothek, 5 adet stel ve iki adet mezar tipolojisi bilinmeyen mezar yazıtı[309] olmak üzere bilinen 14 adet yazıtlı mezar anıtı Klasik Dönem'den Doğu Roma Dönemi'nde değin *nekropolis* bulgularının devam ettiğini göstermektedir. Ayrıca MÖ 450-425 aralığına tarihlenen Klasik Dönem mezar yapısı dönemin mezar mimarisi hakkında bilgi sağlamaktadır. Hellenistik Dönem'e tarihlenen *ostothek*ler üzerindeki mezar yazıtları sayesinde bu dönemde *kremasyon* geleneğinin yaygın olduğu ve aynı döneme tarihlenen akrotersiz beşik çatılı lahitler bu türdeki mezarların Hellenistik Dönem'de kullanıldığı göstermektedir. Tonozlu mezarlar kentin Roma Dönemi mezar türlerini en iyi temsil eden mezar grubu olarak değerlendirilmektedir. *Nekropolis*lerden ele geçen yazıtlı eserlerin sayıca azlığı nedeniyle tarihlendirmeye yardımcı olabilecek belli biçim şemaları ve bezeme unsurları taşımayan mezarların kullanım dönemleri hakkında kesin tarih aralıkları belirlemek zordur. Bunlar arasındaki lahitler, kare formlu *ostothek*ler, *khamosorion* mezarlar, örgü tekne mezarlar ve kiremit mezar türlerinin kullanım gördüğü dönemler kesin olarak belirlemek zordur. Kentin gömü alanlarının Doğu Roma Dönemi'nde aktif olarak kullanılmış olduğu tespit edilen iki adet *nekropolis* şapelinin varlığı sayesinde söylenebilmektedir. Burada dikkati çeken hususlardan biri, iki şapel yapısının da yoğun mezar grupları arasında konumlandırılmış olmasına rağmen bu mezarların hiçbirinde geç dönem kullanımında eklenen Hıristiyanlık sembollerine rastlanılmamış olmasıdır. *Nekropolis* Şapeli I'in bulunduğu A bölgesinde, çoğunluğunu tonozlu mezarlardan oluşan alanda yapılan çalışmalarda tonozlu odaların giriş duvarları tamamen yıkıldığı için girişe eklenen bir haç motifi ya da yazıt işlendiğini bilmemekle birlikte diğer duvarlarda iç ve dış cephelerde Hıristiyanlık sembol ve yazıtları görülmemektedir. *Nekropolis* Şapeli II'in yer aldığı B bölgesinde çok sayıda lahit ve *khamosorion* mezar bulunmaktadır ancak tekne ve kapaklarında pagan mezarların Hıristiyanlaştırılarak kullanımını gösteren herhangi yazıt

309 Phaselis *nekropolisleri*nin güncel arkeolojik çalışmalar ve epigrafik değerlendirmeler için bkz. Tüner Önen – Gürel 2022, 31-43.

ya da haç motifi saptanmamıştır[310]. Bu tespitler ışığında *nekropolis* şapellerinin olduğu bölgede geç dönemde yapılan gömülerde mezarların Hıristiyan sembol ve yazıtları olmadan kullanıldığı, geç dönem mezarlarının kiremit mezarlar gibi toprağa gömü mezar türlerinden meydana geliyorsa görülememiş olduğu veya geç dönem mezar düzenlemelerinin şapellerin içinde yapıldığı olasılıklarını akla getirmektedir. *Nekropolis* şapellerinde henüz kazı çalışmaları yapılmadığı için mezarların şapeller içine yerleştirilmesi hakkında bilgi sahibi değiliz. Fakat iki *nekropolis* şapelinin konumlandırıldığı bölgelerdeki mezarların hiçbirinde pagan sembollerin yer almaması nedeniyle bu dönemdeki gömülerin şapeller içinde düzenlenmiş olabileceği akla yakın görünmektedir[311]. Sonuç olarak MS V. yüzyıla tarihlenen şapeller *nekropolis*lerin kullanım aralığını ileri bir tarihe taşımakla birlikte kentte yaşayan büyük bir Hıristiyan toplumun varlığını da ortaya koymaktadır.

---

310 Pagan lahitler Doğu Roma Dönemi'nden itibaren Hıristiyanlar tarafından kullanılmış ve üzerlerine kazıma ya da kabartma tekniğiyle yapılan bir haç motifi ve yazıtla mezar anıtı Hıristiyanlaştırılmıştır bkz. Koch, 2015: 155.

311 G. Koch, *Erken Hıristiyanlık Sanatı* kitabında bu dönemde görülen mezar uygulamalarından bahsetmektedir bkz. Koch, 2015: 121-129. Koch' a göre MS. 200 yılından itibaren Roma'da Hıristiyanların kendilerine ait mezar alanları oluşturdukları görülmektedir. İmparatorluğun merkezden uzak bölgelerinde bu süreç daha geç başlamıştır. İlk Hıristiyan mezarlarında gömü alanları yer altında koridorlar boyunca devam eden *katakomp*lar, *hipoje* mezarlar böylece oluşmaya başlamıştır. Geç Antik Çağ'da Hıristiyanlığın yayılması ve resmileşen bir din haline gelmesi ile yer üstü farklı mezar türleri içine gömüler yapılmıştır. Hıristiyan topluluğun ölü gömme uygulamalarını piskoposlar üstlenmiştir. Kilikia'daki kiliselerde Suriye ve Filistin'de olduğu gibi aziz ya da *martir*lere ait lahit ya da lahit formunda *rölike*rlere sahip oldukları düşünülmektedir; Niğde sınırları içinde bulunan Konstantin ve Helena Kilisesi'nde yapılan antropoloji çalışmalarında Kilise içinde düzenlenen 126 mezar ve toplam 166 birey üzerinde çalışmalar yürütülmüş olması bu kutsal alanların geniş gömü uygulamaları kullanıldıklarını göstermektedir, bkz. Uysal, 2018: 29-52.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
PHASELIS TERİTORYUMU MEZARLARI

4.1. Teritoryum Araştırmaları ve Sınırları

Phaselis *khora*'sında ve teritoryum alanındaki ilk sistematik araştırmalar 2012-2021 yılları arasında Prof. Dr. Murat Arslan başkanlığındaki disiplinlerarası bir ekip tarafından yürütülmüştür[312]. Phaselis merkezinden başlayarak *khora*'ya ve teritoryumun sınırlarına doğru ilerleyen ve çoğunlukla dağlık topografyada sürdürülen araştırmalar kapsamında, *polikhnikon* (kentçik), *kome*'ler (köy), çiftlik yerleşimleri, tahkimatlı yerleşimler, antik tarım terasları, kent ve kırsal arasındaki antik dönem yol ulaşım ağı, su yolları, gözetleme kuleleri, kült alanları ve mezar anıtları ile arkeolojik buluntular ve epigrafik veriler bulunup belgelenmiştir. Phaselis yüzey araştırmaları başlamadan önce, odak noktası Phaselis teritoryumu olmayan ancak Beydağları Araştırmaları kapsamında, Tahtalı Dağ'ı ve Beycik mevkiinde yürütülen çalışmalarda Phaselis *khora*'sındaki bazı yerleşim alanları ve arkeolojik materyaller Prof. Dr. İsa Kızgut başkanlığındaki araştırmalar sırasında tespit edilmiştir[313]. Phaselis üzerine yapılan ilk doktora tezini hazırlayan Doç. Dr. Nihal Tüner Önen Phaselis ve teritoryumunu, antik literatüre dayanarak arkeolojik ve epigrafik verilerle Arkaik Dönem'den Doğu Roma Dönemi'nin sonuna kadar analiz etmektedir[314]. Prof. Dr. Sencer Şahin başkanlığında yürütülen *Stadiasmus Patarensis* araştırmaları kapsamında adı geçen Phaselis ve teritoryumundaki yerleşimlerin yol güzergahları tarihi coğrafya kapsamında konumlandırılmakta ve değerlendirilmektedir[315].

Antik Dönem'de birçok kentte olduğu gibi Phaselis'in teritoryum sınırları da zaman zaman değişmiştir. Phaselis'in MÖ 691/690 yılında kurulmasından itibaren başlayan tarihsel süreçte, Küçük Asya'nın güney sahillerinin genelinde etkili olan siyasi

---

312 Phaselis kentinde ve teritoryumunda 2012 – 2022 yılları arasında disiplinlerarası bir ekiple yürütülen kazı ve yüzey araştırmaları için bkz. Arslan vd., 2013; Arslan ve Tüner Önen, 2014a; 2014b; 2015a; 2015b; 2016a; 2016b; 2017a; 2017b; 2018a; 2018b; 2019a; 2019b; 2019c; 2019d; 2020a; 2020b; 2020c; 2021; 2022.

313 Kızgut, 2010: 339-357; Kızgut, 2012: 239-250 vd.; Kızgut, 2017: 199-215.

314 Tüner Önen 2008.

315 Şahin, 2014, *Stadiasmus Patarensis. Itinera Romana Provinciae Lyciae* / Likya Eyaleti Roma Yolları.

olaylar kent merkezinin idaresi yanında teritoryum yerleşimlerini de etkilemiş ve sınırların değişmesinde etkili olmuştur[316]. Bu etkilerin yanı sıra Phaselis teritoryum sınırlarının belirlenmesinde zaman zaman yaşanan güçlüğün bir nedeni de kentin Lykia, Pamphylia ve Pisidia bölgeleri arasında bir sınır kenti konumunda olmasından kaynaklanmaktadır. Bölgeler arasındaki konumuna bakıldığında, Phaselis'in kuzeyi sınırı Pamphylia Bölgesi ile kesişmektedir, kuzeybatıda Pisidia Bölgesi ve bölge kentlerinden Termessos ile sınır komşusu konumundadır. Kaplan Dağ'ın güneyinde kuzey-güney istikametinde uzanan Teke ve Kepez Dağları, ortada Kaplan Dağ'ı ve hemen kuzeyinde başlayan Çandır Vadisi Termessos ve Phaselis arasında sınır bölgesi konumuna sahiptir. Buna göre bu sınırın batısında kalan, Kitanaura ve Typallia gibi yerleşimler Termessos bölgesinde yer alırken bu bölgenin doğusunda konumlanan Lykai, Mnara, Kosara yerleşimler ile Pamphylia yönünde sahil hattında konumlanan Olbia, Tenedos yerleşimleri Phaselis teritoryum sınırlarında yer almaktadır[317]. Phaselis güneyinde Lykia kentlerinden Olympos ile sınır kentleri konumundadır ve iki kent arasındaki yol bağlantısı yapılan çalışmalarla tespit edilebilmiştir[318]. Phaselis'in bölgeler arası geçiş noktasında bulunmasının yanı sıra, Stadiasmus Patarensis kayıtlarına göre Ksanthos vadisinden başlayarak kuzey/kuzeybatı istikametinde dağ hattı üzerinde devam eden yol ile güney/güneybatı istikametinde sahil hattında devam eden yolun kesişim noktasında yer almaktadır ve bu iki güzergah (*GZR* 52-*GZR* 65) bu birleşim noktasında son bulmaktadır[319].

Phaselis'te yapılan son araştırmalar, öncül çalışmalar ve yazıtlar aracılığıyla belirlenen teritoryum sınırlara göre; Phaselis'in güney sınırını, Barsak Çayı'nın belirlediği, bulunma yeri kesin olmamakla birlikte Tekirova civarında ele geçen bir yazıta dayandırılmakta ve yazıt Phaselis ve Olympos arasındaki sınır işareti olarak değerlendirilmektedir[320]. Bu yönde Phaselis'in 8 km güneyinde Barsak Çayı'nın

316 Kuruluşundan itibaren Phaselis'in geçirdiği tarihsel süreç için bkz. Tüner Önen, 2008: 25-33; Tüner Önen, 2009: 479-488.

317 Typallia, Kosara, Mnarike, Kitanaura, Lykai yerleşimlerinin lokalizasyonları için bkz. Tüner, 2002: 44-63. Kaplan Dağ'ının çevredeki tüm dağ silsileleri arasında kaynaşma noktasında bulunması, buradan geçen yol güzergahları ve bölgedeki antik adlandırmalar hakkında bkz. Şahin, 2014: 293-297.

318 Arslan, 2018, 24-29.

319 Şahin, 2014: 332.

320 Şahin ve Adak, 2007: 277 vd.; Tüner Önen, 2008: 25-27; Tüner Önen, 2009; 483; Şahin, 2014: 409-411.

oluşturduğu vadiden Yukarı Beycik Mevkii'ne çıkıldığında görülen, Tahtalı Dağ'ın güneydoğu eteklerindeki Beycik-Fırıncık mevkiinde kalan ve Hellenistik Dönem yapı kalıntıları barındıran yerleşim alanı da Phaselis teritoryumu içinde kalmış olmalıdır[321]. Buna göre; Olympos – Phaselis kentleri arasındaki sınırı, Beycik Fırıncık ve Barsak arazilerinden geçmek üzere Hayıt Köyü yakınından Üçadalar'a çizilecek bir hat oluşturmaktadır[322]. Phaselis'in Antalya yönündeki kuzey sınırının Tenedos'a kadar uzandığı yazıtlar ışığında belgelenmektedir. Bu yönde Phaselis ve Tenedos kentleri arasındaki *sympoliteia'*yı belgeleyen yazıt Hellenistik Dönem'de iki kent arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır[323]. Ardından Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen Gedeller'in 4 km kuzeydoğusunda, Gökdere'nin Kocaköy arazisi içinde (Antalya limanının kuzeybatısı) bulunan mezar yazıtları Phaselis'in kuzey sınırının Tenedos yerleşimine kadar uzandığını göstermektedir[324]. Phaselis'in Tahtalı Dağ, Kavak Dağı ve Teke Dağları'ndan geçip Çandır Vadisi boyunca devam eden teritoryum alanı içinde bulunan önemli epigrafik belgelerden biri de Akçaisa Köyü civarında Zindan Yakası Mevkii'nde bulunan bir mezar yazıtıdır[325]. Bu yazıta göre, mezara zarar veren kişinin suçu karşılığında ödeyeceği para cezası için Phaselis kent kasası yetkili olarak verilmektedir[326]. Antalya'nın 37 km. güneybatısında, Gedelma'nın (Güneşli) yaklaşık iki km batısında 1276 metre yüksekliğindeki Bölücektaş Tepesi üzerinde, Hellenistik Dönem ve Roma İmparatorluk kalıntılarını barındıran yerleşim yer almaktadır. Bölücektaş Tepesi kalıntıları, adına ilk olarak Stadiasmus Patarensis'te rastlanan yol istasyonu Lykai yerleşimine lokalize edilmektedir.[327] Phaselis'in batı sınırında yer alan Lykai'dan doğuya doğru bakıldığında, Kesme Boğazı üzerinden Kemer'i, dolayısıyla da Olbia'yı görmek

321 Tüner Önen, 2008: 25 vd.; Şahin, 2014: 411.

322 Tüner Önen, 2008: 32.

323 Tüner Önen, 2008: 25-27; Şahin, 2014: 414.

324 Gedeller'in 4 km kuzeydoğusunda Kocaköy'de tespit edilen mezar yazıtları Phaselis'in kuzey sınırının uzandığı bölgeyi göstermektedir; "*Trebenna'lı Aurelius Moles, bu mezarı sadece kendisi ve Hermaios kızı Phaselis'li karısı falanca için yaptırdı*" Ormerod - Robinson, 1914: 33, no: 49; Tüner Önen, 2008: 239; "*Ben Moles torunu, Hermaios oğlu Tenedos kentinden Phaselis'li Hermaois bu mezarı sadece kendim ve karım Karpos kızı Demetria için yaptırdım*" Ormerod - Robinson, 1914: 32, no: 48; Tüner Önen, 2008: 240; Arslan ve Tüner Önen, 2017b: 361.

325 *SEG* VI 735; krş. Robert, Documents, 42 dn. 4.

326 Mezar cezası için yetkili kasa τῇΦασηλιτῶν πόλει olarak verilmektedir, Tüner Önen, 2008: 29; Ayrıca bkz. Şahin, 2014: 415.

327 Tüner, 2002, 63-78; Tüner Önen 2008, 25 vd.; Şahin, 2014: 329-330; Arslan-Tüner Önen 2015, 355-368; Yerleşimdeki yapılar, arkeolojik buluntular ve mezarlar için bkz. Çevik, 2015: 485.

mümkündür. Lykai'ın bulunduğu bölgede yürütülen yüzey araştırmaları kapsamında çok sayıda teraslanmış tarım arazisi, köy ve çiftlik yerleşimleri, işlikler tespit edilmiştir[328]. Yerleşimin kuzeydoğu ve güneydoğu eteklerinde yoğunluk gösteren yapılar arasında bulunan Roma Dönemi'ne ait yazıtlı eksedra mezar nadir görülen bir mezar türü olarak dikkat çekmektedir. Burada görülen yoğun yerleşim, Tahtalı, Teke ve Yenidağ/Kavak dağları arasındaki bu dağ çanağından, şimdi olduğu gibi Antikçağda da tarımsal olarak yararlanıldığını göstermektedir.

Phaselis teritoryumda yürütülen araştırmalarda kentin yakın ve uzak periferisini mercek altına alan çalışmalarda özellikle kırsaldaki yerleşim arkeolojisi, kent ve *khora* arasındaki ticari ilişkilerin bağlı olduğu ürünler ve üretim organizasyonuna bağlı işlikler, çoğunluğu mezar yazıtlarından oluşan epigrafik belgeler ve arkeolojik materyaller tespit edilmiştir. Şimdiye değin yürütülen çalışmalarda Phaselis teritoryum sınırlarının belirlenmesinde mezar yazıtlarında geçen ceza tahsis kurumunun ve mezar sahiplerinin nereli olduğunu belirtmesinin belirleyici rol oynadığı görülmektedir. Bu bağlamda kentin siyasi ve kültürel etki alanının belirlenmesinde mezar anıtlarının ve üzerlerindeki epigrafik verilerin önemli yer tuttuğu görülmektedir.

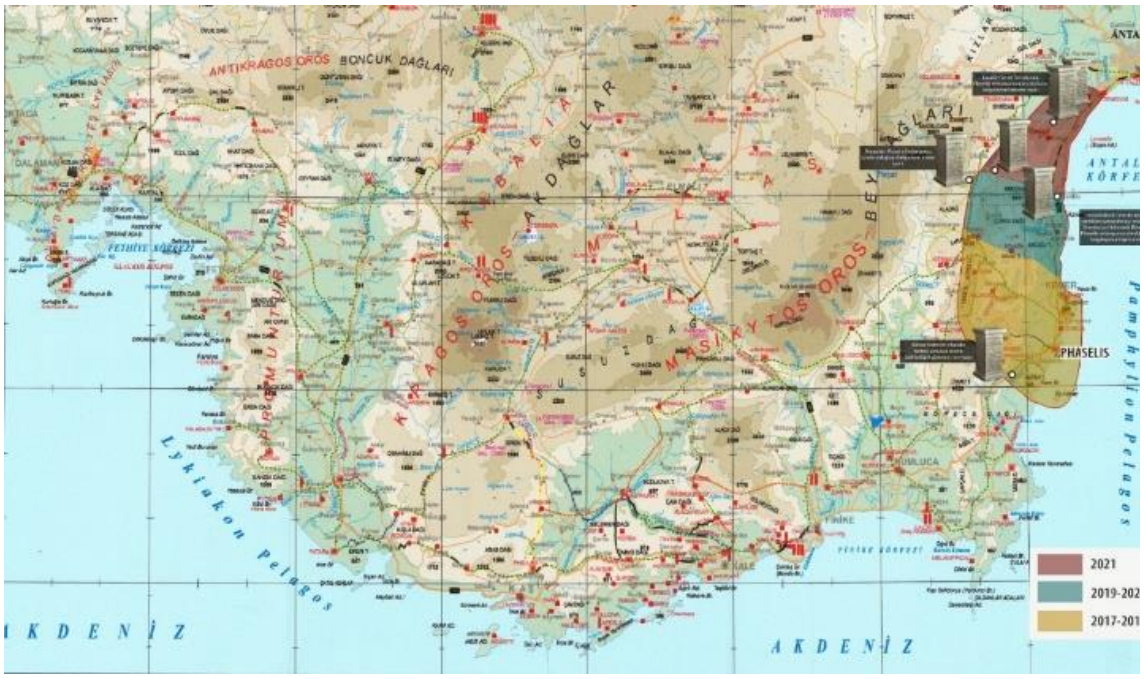

Harita 7. Phaselis Yüzey Araştırmalarında epigrafik veriler ışığında belirlenen kent sınırlarını göstermektedir. Arslan ve Tüner Önen 2015, 355-368, Har. 3.

328 Arslan-Tüner Önen 2015, 355-368;

4.2. Phaselis *Khora*'sında Yerleşim Düzenlemesi ve Mezarlar

Phaselis yüzey araştırmalarında kent merkezinden *khora*'ya ve teritoryum sınırlarına doğru yapılan çalışmalarda tespit edilen *polikhnikon* (kentçik), *kome*'ler (köy), çiftlik yerleşimleri, kuleli veya tahkimatlı yerleşimler, sınır taşları ve işaretleri bulunup belgelendirilmiş ve topografik harita üzerine eklemlendirilmiştir[329]. Çalışmalar kapsamında tespit edilen çok sayıda yerleşim alanı sayesinde ekonomisini büyük oranda toprağı ekip biçmeye dayalı sürdüren bölge halkının yerleşim düzeni, tarımsal faaliyetleri, antik tarım terasları, üretim organizasyonuna dayalı işlik ve işlik elemanları, depolama alanları, yerleşim alanlarındaki mezarların sayısı, çeşitliliği ve konumlandırılması, yol/ulaşım sistemleri, savunma sistemleri, su yolları ve kült alanlarına dair arkeolojik ve epigrafik kalıntılar belgelenmiştir. Teritoryum mezarlarının genel olarak dağılımı Tahtalı Dağ'ın kuzeydoğu ve güneybatı kesimlerinde dağılım göstermektedir (Har. 8-9).

Phaselis *khora*'sındaki yerleşim düzenine bakıldığında, dağlık topografyanın sunduğu olanakların kullanılmasıyla yapıların ve üretim organizasyonunun tasarlandığı görülmektedir. Konutların veya işlik yapılarının duvarları eğer var ise kayaç oluşumlar kullanılarak hibrit olarak tasarlanmış ve inşa edilmiştir. Yapı duvarlarında ve teraslamalarda bölgede mevcut olan yerel taşlar kullanılmıştır. Bazı çiftlik yerleşimlerinde vadi oluşumlarının derin yükseltileri doğal koruma ve hakimiyet alanı oluşturmuş bazı yerleşimlerin etrafı güçlü tahkimat duvarlarıyla korunaklı hale getirilmiştir. Özellikle kentin yakın *khorası*'nda tespit edilen tahkimli konumlara inşa edilen ve sur duvarlarıyla çevrelenen küçük ölçekli yerleşimlerin ve çevresindeki üretim alanlarının olası saldırı veya ürünlerin yağmalanması ihtimaline karşı korunaklı olarak inşa edildiği görülmektedir. Yanı sıra söz konusu alanların yakınlarında birbirleriyle bağlantılı kule yapıları da inşa edilmiştir. Bu kuleler bir yandan elde edilen ürünleri stoklamak amaçlı kullanılırken diğer yandan tahkimli yerleşimlerle ve ana kentle bağlantı içinde olacak şekilde birbirlerini gören pozisyonlarda konuşlandırılmıştır[330]. Phaselis'in kent merkezindeki yoğun ticari limanlarından sağlanan gelirlerin büyük oranda kent *khora*'dan gelen ürünlere dayanıyor olması ve bu sayede yükselen refah düzeyi kentin ve yakın çevresinin saldırılara maruz kalmasına da neden olmaktadır. Phaselis teritoryumunun Mnaralılar tarafından yağmalama olaylarına maruz kalması, bu ve benzer

329 Arslan, 2018: 19 vd.

330 Arslan, 2018: 41 vd.

saldırılar için kırsalda yaşayan bölge sakinlerini tedbir almaya itmiş ve tahkimli kuleli yerleşimler sayesinde hem savunma sistemi hem iletişim ağı kurulması sağlanarak güvenlik önlemleri alınmıştır[331]. Kırsaldaki çiftlik yerleşimlerinin ölçeği nüfus ve üretim oranına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Küçük tarım arazilerine sahip olan çiftlik evleri genelde 1-3 odadan oluşan basit bir plana sahipken[332], Doğu ve Güneydoğu çiftlikleri gibi ortası avlulu 8-10 odalı geniş yaşam alanları, depolama alanı ve işlik elemanları ile kompleks bir yapı gösteren yerleşimlerin[333] yanı sıra, Akboyun ve Gökgür yerleşimleri gibi *polikhnion* (kentçik) ölçeğinde yapılaşma düzeni gösteren farklı ölçeklerde yerleşim alanları bulunmaktadır[334]. Yerleşimlerdeki nüfusla doğrudan ilişki olan mezar anıtları da bu bağlamda değişiklik göstermektedir. Birkaç odadan oluşan, bir işlik ve bir mezar anıtı barındıran küçük çiftlik evlerinin yanı sıra, kompleks şeklinde tasarlanmış ortası avlulu, çok odalı, çift katlı ve *extramural* (yerleşim dışı) gömü düzeninde mezarları barındıran kompleks çiftlikler de bulunmaktadır. Kent dışındaki yerleşim alanlarındaki konutlar, ekonomik gelir kaynağını sağlayan üretime dayalı arkeolojik kalıntılar ve mezar anıtlarından oluşan üç unsur, sosyolojik açıdan kırsaldaki yaşam, üretim ve ölüm içinde geçen hayat döngüsünü de temsil etmektedir. Kırsal yerleşimlerdeki bu üç unsur kent ile *khora*'yı ayıran en belirgin yerleşim düzeni olarak ifade edilebilir. Kamu yapıları, cadde ve dükkanlar, anıtsal girişler gibi kent merkezlerinde inşa edilen birçok yapının kırsal yerleşimlerde bulunmaması nedeniyle üretim, yaşam alanı ve mezar anıtından oluşan yerleşim organizasyonu, kırsaldaki yerleşimin belirgin şeması olarak nitelendirilebilir. Bu düzen içerisinde mezar anıtlarının varlığı çiftlik yerleşimlerinin tarihlenmesine olanak sağlayan önemli bir unsur olarak da değerlendirmektedir. Zira mezarların form ve biçim özellikleri, üzerindeki ikonografik ögeler ve yazıtlar üzerinde yapılan çalışmalarda tarihlendirmeler yapılabilmekte ve

---

331 Mnara'nın lokalizasyonu nedeniyle sarp bir topografyada yer alması nedeniyle tarımsal, ekonomik ve ticaret altyapısının oldukça sınırlı olmasına rağmen yerleşimdeki refah düzeyini gösteren kalıntılar göz önünde tutulduğunda bu gelir düzeyinin yağmacılık sayesinde elde edildiği söylenebilir; Bayburtluoğlu, 1993: 43; Şahin, 2014: 301; Arslan, 2018: 42-44.

332 Tahtalı Dağ ve çevresindeki yoğun şekilde iskan edilen tarım arazileri civarında çok sayıda ve üç ila beş odalı küçük çiftlik evleri bulunmaktadır bkz. Arslan ve Tüner Önen 2014b: 293-294; Trebenna teritoryumunda bulunan Gazelin İni Çiftliği örneğinden yola çıkarak 1-3 odadan oluşan basit planlı çiftlik evlerinin iki katlı inşa edildikleri öne değerlendirilmektedir bkz. Bulut, 2018: 680 vd. Küçük çiftliklerde alt katlar işlik ve depo, üst katlar ise yaşamsal mekân olarak kullanılmıştır.

333 Kızgut, 2017: 199-215.

334 Arslan ve Tüner Önen, 2014c: 294.

yerleşimlerin kullanıldığı dönem aralıkları hakkında bilgi sağlayabilmektedir. Yanı sıra değişen inanç sistemini de mezarlar üzerinde görmek ve çiftliklerin dönemsel kullanımını değerlendirmek açısından mezarlardan bilgi edinmek mümkün olmaktadır[335].

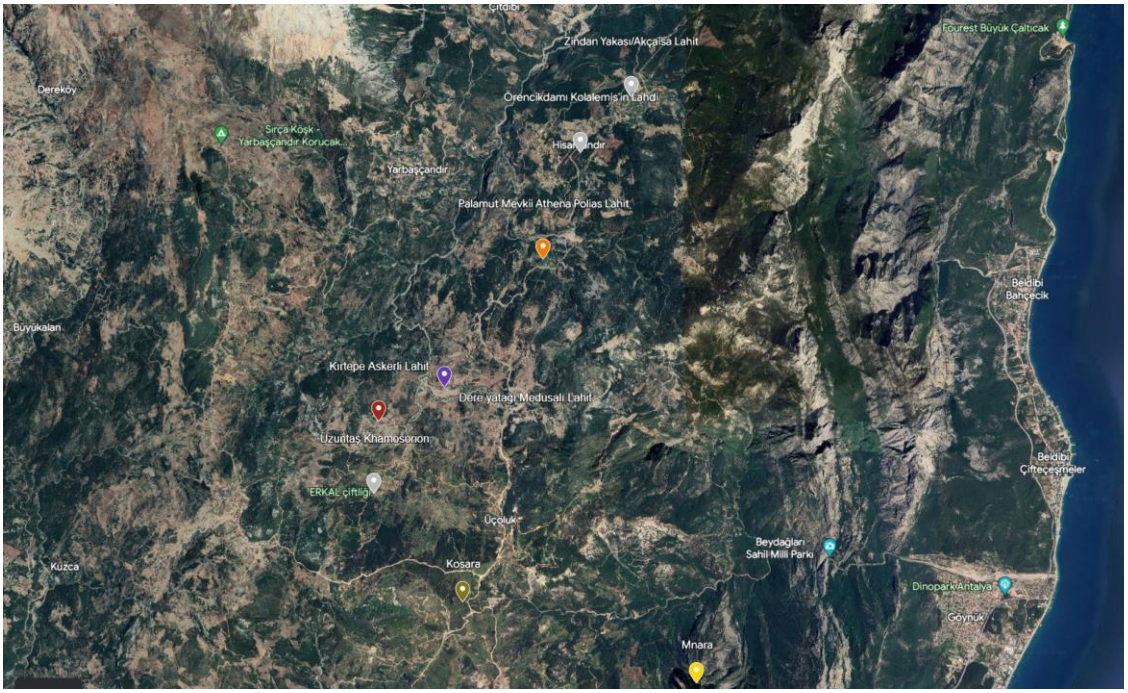

Harita 8. Tahtalı Dağ'ın kuzeydoğu kesimindeki mezarların dağılımı. (Google Earth)

Harita 9. Tahtalı Dağ'ın güneybatı kesimindeki mezarların dağılımı. (Google Earth)

335 Aydınoğlu, Dağlık Kilikya'daki çiftliklerde arkeolojik kalıntıların farklı dönemlerde sürekli olarak kullanılmış olması nedeniyle tarihlendirilme problemlerine dikkat çekmektedir. Bu noktada MS II. ve II. yüzyıllarda bazı mezar yapılarının yeni plansal özellikleri veya Doğu Roma Dönemi'nden haç motifinin mezara eklenmesi gibi unsurların tarihlendirme konusunda yardımcı veriler sunduğundan bahsetmektedir, bkz. Aydınoğlu, 2010: 253-259.

Buradaki çalışmada Phaselis Yüzey Araştırmaları kapsamında tespit edilen mezar anıtları ekseninde yerleşimlerin tanıtılması ve değerlendirilmesi yapılırken, Tahtalı Dağ ve eteklerindeki yerleşimler ile, Üçoluk'tan Çandır Vadisi'ne uzanan bölgedeki yerleşimler çalışmanın bölgesel hareket noktaları olarak belirlenmiştir. Phaselis merkezinden hareketle Tahtalı Dağ'ı ve eteklerinde yürütülen çalışmalarda bölgenin eskiçağ sakinleri tarafından küçük, orta ve büyük ölçekte kurulan yerleşimlerle yoğun şekilde iskan edildiğini göstermektedir. Tahtalı Dağ'ının etekleri, Tekirova ve Beycik istikametinde devam eden çalışmalar Ulupınar Gökbel mevkiine kadar hem kıyı şeridinde hem de dağlık alanda yürütülmüştür. Bu kapsamda elde edilen veriler yerleşimlerden günümüze ulaşan arkeolojik ve epigrafik kalıntılar, ana hatlarıyla yerleşimlerin planları, üretim organizasyonuna ait işlikler ve işlik elemanları, ölü gömme alanları ve yol/ulaşım ağı[336] hakkında bilgiler sağlamaktadır[337]. Tahtalı Dağ eteklerinde Akboyun mevkiinde *polikhnion* (kentçik) ölçeğinde yerleşim tespit edilmiştir[338]. Akboyun yerleşiminde kent merkezine bağlanan birden fazla yol ağı, *khamosorion* türünde mezarlar, tarım terası düzenlemeleri saptanmıştır. Tahtalı Dağ Gökgür Alanı'nda iki adet çiftlik evi, evlerinin hemen yanında kayaya oyulmuş işlikler, günlük kullanıma ait seramik parçaları ve çiftlik evlerinden birinin 100 metre üzerindeki tepecik üzerinde kule yapısı tespit edilmiştir. Gökgür yerleşimi etrafı tahkimli bir yapıya sahiptir, yapılar kaya temeller üzerinde inşa edilmiştir ve duvarların iyi işlenmiş kesme taşlardan örüldüğü görülmektedir. Çiftliklerin yakınında bulunan Gökgür Deresi antik dönemde de yerleşimlerin su ihtiyacını karşılayan önemli bir kaynak olmalıdır. Söz konusu yerleşim yerinde tespit edilen kule yapısı 5 m yükseklikte bozajlı çift sıra dikdörtgen bloklardan yapılmış 140 cm genişliğe varan duvar örgüsü büyük ölçüde ayaktadır. Duvar yapısı ile Hellenistik döneme tarihlenen kule yapısı aynı bölgede bulunan Akboyun yerleşimi ile bağlantılı görünmekte olup Phaselis'i doğrudan gören ve Akdeniz'i panoramik olarak kuşbakışı gözetleyebilen bir konuma

---

336 Phaselis yol sistemleri hakkında bkz. Arslan vd., 2012: 228; Arslan 2018, Bu bağlamda Kent *khora*'sındaki ulaşım ağına ilişkin tespit edilen önemli verilerden biri antik kaynaklardaki aktarımlardan bilinen İskender'in izlediği yol güzergahının bulunmasıdır. MÖ 333 Phaselis'te konaklayan İskender'in izlediği yolun bir bölümü Alatepe eteklerinden Tekirova yönüne doğru takip edilebilmektedir. Yol güzergahının bir bölümünde doğu-batı istikametinde 1 km boyunca devam eden 0.80 – 1.05 m genişliği arasında ve 1 m yüksekliğe sahip tahkimat duvarı ve yer yer kule yapıları ile kontrollü geçiş sağlayan iki kapı kalıntısı yer almaktadır.

337 Arslan vd., 2013; Arslan ve Tüner Önen, 2014a; 2014b; 2015a; 2015b; 2016a; 2016b; 2017a; 2017b; 2018a; 2018b; 2019a; 2019b; 2019c; 2019d; 2020a; 2020b; 2020c; 2021.

338 Akboyun ve Gökgür yerleşimler için bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2014c, 293-294.

sahiptir[339]. Tahtalı Dağ'ın eteklerinde karayolu ile teleferik istasyonunun ilk basamağı arasında birbirine yakın konumlandırılan üç adet çiftlik yerleşimi daha yer almaktadır. Yerleşimlerden ilki etrafı koruma duvarı ile çevrili olan Doğu Çiftlik ve ikincisi Kirsecik Mevkii'nde bulunan Güneydoğu Çiftlik yapıları[340] üçüncü yerleşim yine aynı bölgede konumlandırılmış olan 6 odalı çiftlik evidir[341]. Tahtalı Dağ'ının yamaçlarındaki Kale Mevkii'ne yakın lokasyonda konumlandırılmış yerleşim alanı Phaselis istikametine doğru devam eden tarım terasları, çok mekanlı kompleks yapısı ve kuzey tarafında yer alan kule yapısı ile kent *khora*'sındaki kuleli yerleşim örneklerinden biridir[342]. Phaselis yüzey araştırmalarında tespit edilen bir diğer yerleşim alanı, Tekirova Kepez Mevkii'nde bir çiftlik evidir[343]. Söz konusu çiftlikte, polygonal nitelikteki duvarlar yer yer 2 m yüksekliğe kadar sağlam kalmıştır. Yerleşim dörtgen plana sahiptir ve iki adet işlik barındırmaktadır. I no'lu işlik duvarların içinde, II no'lu işlik ise kuzey köşe duvarının dışına bitişik nizamda yerleştirilmiştir. I no'lu işlikte basit ve sade bir işçilik görülmektedir. Anakayanın tıraşlanmasıyla oluşturulan söz konusu işliğin güneyinde özenle inşa edilmiş içi sıvalı bir sarnıç bulunmaktadır. II no'lu işlik yine anakaya üzerine yapılmıştır ve iki adet mekana bölünmüştür. Kuzey ve güney yönde birer kapı ile giriş sağlanan yerleşim planının anakaya üzerindeki işliklerin konumlandırılması göz önünde bulundurarak tasarlandığı ve inşa edildiği söylenebilir. Kepez çiftlik yerleşiminde yüzeyden farklı dönemlerden çeşitli seramik parçaları ele geçirilmiştir. Phaselis'te merkezinde ele geçen Klasik Dönem amphoralar ile aynı özelliklerde bir adet amphora dibi de yerleşimde tespit edilmiştir[344]. Söz konusu çiftliğin kuşçumu yaklaşık bir kilometre güney-güneybatısında, Antalya-Kumluca Karayolunun doğusuna uzanan Yarıkpınar'ın karşısındaki tepenin (Kepez Başı) güneybatı zirvesinde hem Kemer Çalış

339 Hellenistik kule için bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2014c: 293-294, res. 13. Phaselis kent merkezinde yer alan merkezi kule yapısı ve diğer kuleler ile bağlantısı hakkında detaylı bilgi için bkz. Taşkıran 2020.

340 Beydağları Yüzey Araştırmaları kapsamında 2011 yılında gerçekleştirilen çalışmalarda bu yerleşimlere ait kalıntıların planları çizilerek tanımlamaları yapılmıştır bkz. Kızgut, 2017: 199-215 vd. Söz konusu yerleşimler bu çalışmada mezar yapılarıyla birlikte IV. bölümde Doğu ve Güneydoğu Çiftlik başlığı altında yer almaktadır.

341 Çiftlik evinin etrafında yoğun teras düzenlemeleri ve korunma durumu iyi olan bir işlik tespit edilmiştir bkz. Arslan ve Tüner Önen 2014c, 294: fig. 14.

342 Arslan ve Tüner Önen, 2015a: 73: fig. 10.

343 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 55-56.

344 Arslan ve Tüner Önen, 2020c: 266, fig. 43.

Dağı'nı hem de Üç Adaları gören yuvarlak formlu bir gözetleme kulesi mevcuttur[345]. Tahtalı Dağ'ın kuzey eteklerindeki Gökburun ve Beşiktaş Mevkii'lerinde yürütülen çalışmalarda, çiftlik yerleşimi, tarım terasları bir adet lahit ve çok sayıda ve seramik parçası tespit edilmiştir. Bu bölgedeki tarım arazileri 4-5 metre aralıklarla yerleştirilen, kuru taş duvarla örülmüş, 1 m yüksekliğinde genişlikleri 0.80-1.20 m bulan ölçülerinde teraslarla düzenlenmiştir. Terasların yüksekliği yer yer 1 metreyi bulmakta; genişlikleri ise 80-120 cm. arasında değişmektedir. Beşiktaş Mevkii'ndeki lahit ve çiftlik evi yaklaşık 50 m aralıkla konumlandırılmıştır. Söz konusu lahit, Phaselis teritoryumundaki lahitlerinin karakteristik düzenleme şemasını barındıran özelliklere sahiptir[346]. Yanı sıra kapağın üzerindeki buzağı avlayan aslan kabartması ile dikkat çekmektedir. Beşiktaş Mevkii'ndeki yerleşim kalıntılarında en az 6 odadan oluşan bir çiftlik evinin planı görülebilmektedir. Yapının alanındaki duvarlarda yer yer kesme blok taşlar kullanılmıştır ve üzeri dekorlu pembe mermerden kaplama parçaları tespit edilmiştir. Çiftlik evi kalıntılarının içinde bir adet işlik de bulunmaktadır ancak 0.96 m yarıçapında olan işlik kırık haldedir[347].

Tahtalı Dağ'ın güney eteklerindeki Beycik Mevkii ve civarında yürütülen çalışmalar sırasında çok sayıda tarım terası, çiftlik yerleşimleri, işlikler ve işlik elemanları ile mezarlar tespit edilmiş ve belgelenmiştir. Kırsalda tespit edilen eserlerin yanı sıra Beycik Köy'ünde modern yapılarının duvarlarında devşirme olarak kullanılan arkeolojik kalıntılar da saptanmış ve belgelenmiştir. Beycik'e ulaşımı sağlayan modern yolun etrafında bulunan eserlerin yüksek oranda insan tahribatına maruz kaldığı görülmektedir. Köy'ün girişinde, günümüzde kullanılan modern yolun kenarında uzanan terasların içinde defineciler tarafından üç parçaya ayrılmış kireç taşından semerdam kapaklı lahit ve aynı yolun kenarında zeytinyağı işliği ve ezme taşıyla birlikte birçok antik yapı taşı belgelenmiştir[348]. Beycik Köyü Çınaraltı çay bahçesinin duvar örgüsünde yazıtlı *tabula ansata* parçası devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Söz konusu yazıtlı parça, kireçtaşı malzemeden üretilen bir lahdin ön yüzündeki *tabula ansata*'sının ¼ oranındaki sağ bölümünden oluşmaktadır, yazıtlı kısım görünür halde duvara içinde devşirme olarak kullanılmıştır. Yazıtta; "*Falanca oğlu/kızı falanca (bu mezarı) falanca oğlu/kızı Aurelius/Aurelia, ----- babası falanca ve [çocukları] falancalar için yaptırdı*" ifadeleri

345 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 56.

346 Böl. 4.3.1.3.

347 Arslan ve Tüner Önen, 2016a, 361: 5.

348 Arslan ve Tüner Önen, 2017: 299-300.

okunabilmektedir[349]. Söz konusu mezar yazıtı parçasının orijinal buluntu yeri bilinmemektedir olasılıkla yakın lokasyondaki bir çiftlik yerleşiminin lahdine ait olan kırık parça buraya taşınarak duvar örgüsünde kullanılmıştır. Mezar yazıtında kullanılan Aurelius gens ismi dolayısıyla MS III. yüzyıla tarihlenmektedir[350]. Yazıtın sağ kısmında *tabula ansata*'nın yüksekliği boyunca bir yunus kabartması tasvir edilmiştir. Yunus gövdesinin alt kısmı tabulanın sağ duvarına yaslı halde ve kuyruğu kıvrık tasvir edilmiştir. Yunusun ağız burun, göz, yüzgeçler ve kuyruk detayları işlenmiştir. Lahit üzerinde yunus tasvirine yer verilmesi Phaselis teritoryumundaki Kırtepe lahdinde de kullanılan bir bezeme örgesidir[351] (Lev. 19a). Kırtepe lahdinde yuvarlak çerçeve içindeki yazıtlı *tabula ansata*nın etrafında kullanılan yunuslar Beycik örneğinden farklı olarak daha küçük ebatlarda ancak sağda ve solda ikişer adet ve yüzleri birbirine dönük bir kompozisyon içindedirler. Phaselis merkez *nekropolisleri*ndeki mezarlar üzerinde karşılaşılmayan yunus tasvirlerinin, kırsal yerleşimlerdeki lahitlerde kullanılması ve yanı sıra teritoryumda baskın olan lahit bezeme kompozisyonuna göz önünde bulundurul-duğunda batıdan doğuya farklı lokasyonlardaki mezarlar üzerinde kullanılan bir bezeme unsuru olarak dikkat çekmektedir. Bu bağlamda Phaselis teritoryumundaki Kırtepe[352], ve Çandır Vadisi'nin Antalya'nın batısındaki düzlük ile buluştuğu yerde konumlandırılan Hurma[353] çiftlik yerleşimindeki yunus tasvirlileri birbirleri ile yakın benzerlik içindedir[354]. Phaselis teritoryum sınırlarının dağlık topografyada kesiştiği Termessos antik kentindeki mezarlar üzerinde yunus tasvirinin kullanıldığı mezar anıtları bulunmaktadır[355]. Beycik Mevkii'nde yürütülen çalışmalarda, Beycik içinde bir evin bahçesinde yüksek kalite işçiliğe sahip podyumlu ve semerdam kapaklı bir lahit[356]; Fırıncık antik kenti istikametinde, orman içinde kireç taşından yapılmış, düz damlı başka

---

349 Bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2018a: 313-314. Yazıtlı kırık parçanın mevcut ölçüleri en: 0. 40 m; boy: 0. 40 m; harf yük.: 0.026-0.028 m'dir.

350 Arslan ve Tüner Önen, 2018a: 314.

351 Böl.4.4.1.; Yunus balığı betimlemesi Phaselis sikkeleri üzerinde de görülmektedir, kent sikkelerinde gemi tasvirlerinin altında balık, yengeç, yunus gibi deniz canlıları betimlemeleri görülmektedir, bkz. Heipp-Tamer, 1993: 60.

352 Phaselis teritoryumunda *tabula ansata* etrafını karşılıklı çevreleyen yunus balıklarının tasvir edildiği Kırtepe yerleşimindeki lahit örneği için bkz. Tüner Önen vd. 2017: 256-257

353 Hurma çiftlik yerleşiminde *tabula ansata*'ların etrafında yunusların tasvir edildiği örnekler tespit edilmiştir bkz. Çevik, 1995: 48.

354 Arslan ve Tüner Önen, 2021: 178 Fig 85 ile birlikte; Ayrıca Bkz. Böl. 4.3.7.

355 Çelgin, 1990: 381.

356 Bkz. Böl. 4.3.1.9.

bir lahit[357] ile antik kente giden güzergah üzerinde iyi derecede korunmuş semerdam kapak; Beycik Köyü'nün kuzey doğusunda üst tarafı kırılmış kireçtaşından bir mezar yazıtı[358]; Beycik Köyü'nün güney doğusunda gene orman kenarında, podyumlu ve semerdamlı bir lahit teknesi[359] bu mevkiide Roma Dönemi boyunca yoğun çiftlik yerleşimlerinin bulunduğunu göstermektedir[360]. Beycik Mevkii'nde tespit edilen bir diğer yerleşim alanı ise Antalya – Kumluca karayolundan günümüz Beycik mahallesine çıkan yolda, 536 m rakımda bir tahkimatlı çiftlik yerleşimidir. Söz konusu yerleşim, anakaya üzerinde ve etrafı yaklaşık 0.70 m genişliğinde ve yer yer 2.5 m'yi aşan yükseklikte duvarla iyi derecede tahkim edilmiştir. Yapı duvarları orta büyüklükteki kireç taşı malzemeden inşa edilmiştir. Tahkimli yerleşim çok odalı plana sahiptir, yoğun tahribata maruz kaldığı için işlevleri net olarak söylemek mümkün olmasa da yaşam alanı ve üretim organizasyonuna bağlı ünitelerin bir arada tasarlandığı söylenebilir çünkü yapı kompleksinin etrafı topografyaya uygun olarak çok sayıda teraslarla düzenlenmiştir. Yerleşim iyi derecede tahkimatlandırılmış olması bu bölgedeki diğer çiftlik evlerinde ve kuleli çiftliklerde de görüldüğü üzere güçlü duvarlarla çevrelenerek alanın koruma altına alınmak istendiğini göstermektedir. Yaşam alanını korumanın yanında üretim ve depolama alanlarını da olası saldırı ve yağmalara karşı dirençli hale getirmek üzere tasarlanan ve inşa edilen yerleşimler koruma ihtiyacının bir göstergesidir[361]. Söz konusu yerleşimi Roma Dönemi'ne tarihlemek mümkündür. Daha erken ve geç dönemlerde kullanılmamış görünen yapı kompleksinde doğal ve zamana ait tahribat bulunmaktadır. Bir yandan da Phaselis – Olympos ve Fırıncık arasındaki bu kompleksin bölgelerarası yol ağıyla bağlantılı ve olası durumlarda gözetleme ve haberleşme amacıyla da kullanılmış olabileceği düşünülmektedir[362].

---

357 Arslan ve Tüner Önen, 2021: 177 Fig 84 ile birlikte; Ayrıca Bkz. Böl. 4.3.6.

358 Mezar büyük oranda tahrip olmuştur, tespit edilen parça üzerindeki yazıta göre; "*Diotimos oğlu Eleutheros bu mezarı kendisinin çocukları olan Eleutheros ve Epaphrodeitos için yaptırdı, başka hiç kimse için değil, aksi taktirde buna cesaret eden kişi kasaya 500 denarii ödeyecek, (bu durumu) haber veren kişi de üçte bir pay alacaktır*", mezar yazıtı harf karakterleri dolayısıyla MS II-III. yüzyıla tarihlenmektedir, bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2021: 313-314.

359 Akçay ve Gürel 2021: 178 Fig. 86 ile birlikte; Bkz. Böl. 4.3.7.

360 Bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2018a: 296-300.

361 Phaselis *khora*'sında ürünleri yağmalamaya yönelik saldırılar olduğu bilinmektedir, Baybutluoğlu 1993, 43; Şahin 2014, 301; Arslan, 2018: 42-44.

362 Arslan ve Tüner Önen, 2018a: 299.

Tahtalı Dağ'ın barındırdığı bir diğer yerleşim ise Hellenistik Dönem yapılarıyla donatılmış orta ölçekli bir kent görünümündeki Fırıncık/Laodikeia? yerleşimidir. Tahtalı Dağ'ın güneydoğu eteklerinin batıya bakan yüzünde kurulmuş olan Fırıncık antik yerleşimi tartışmalı olmakla birlikte antik Laodikeia yerleşimi ile özdeşleştirilmektedir[363]. Tarihsel süreç içerisinde değişen Phaselis teritoryumu sınırları İmparatorluk Dönemi öncesinde Barsak Deresi'ne kadar uzanmakta olduğu için Beycik Fırıncık antik yerleşiminin bu dönemde Phaselis teritoryum sınırları içinde kaldığı yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır[364]. Bu konuda henüz bir yazıtlı belge ele geçmemiştir ancak Fırıncık yerleşiminde bulunan bir sikke üzerinde yapılan çalışmalar Phaselis'in Palladion veya Promachos tipli sikkeleri arasında değerlendirilmiş ve eserin Palladion tipinde olduğu saptanmıştır. Ön yüzünde tanrıça Athena ve arka yüzünde gemi pruvası ile darp edilen bronz sikke MÖ 221/220-190 yılları arasına tarihlendirilmektedir. Bu önemli buluntu Çelik tarafından Fırıncık Yerleşimi'nin, söz konusu dönemde Phaselis egemenlik alanı içinde olabileceği yönünde değerlendirilmektedir[365]. C. Anti yerleşimdeki yapıların büyük bir kısmının Hellenistik Dönem yapı karakteri taşıdığını ve bölge genelinde tahribata neden olan depremlerin Fırıncık yerleşimini de yerle bir ettiğini ve kentin bu yüzden terk edildiğini düşünmektedir[366]. Anti'ye göre Fırıncık yerleşim merkezinin alt tarafında bulunan Pednelissos'un duvarları ile benzer isodomik duvarlar ve Priene'nin pazar yeri pencereleri ile yakın benzerlik içinde olan çift pencere sistemi ve

---

363 Tüner, yerleşimdeki kalıntıların Laodikeia lokasyonu için uygun göründüğünü ancak yine de tam bir yerleştirme yapılması için yeterli olmadığını belirtmektedir, bkz. Tüner, 2002: 67. Şahin, kendisi tarafından yanlış yerleştirilen bir blok nedeniyle yerleşimin Laodikeia ile özdeşleştirildiğini ancak bu yanılgının bloğun anıtta doğru yere yerleştirilmesiyle düzeltildiğini belirtmektedir, Şahin, 2014: 411 ve 418'de resim b) Fırıncık Hellenistik Kule; F. Onur yerleşim hakkında bilgi veren bir yazıt kayıtlara geçmediği için yerleşimin adı ve nereye ait olduğu konusunda kesin bir şey söylemenin mümkün olmadığını ancak Beycik civarında MS I. yüzyıla tarihlenen mezar yazıtları söz konusu dönemde Olympos kontrolüne geçtiğinin gözlemlendiğini belirtmektedir. Yanı sıra F. Onur Phaselis teritoryumunun buradan itibaren başlamış olması ihtimalini de akla yatkın bir olasılık olarak değerlendirmektedir, bkz. Onur, 2022: 511.

364 Tüner Önen, 2008: 27; Şahin, 2014: 409- *Stadiasmus Patarensis.*

365 Çelik, 2017: 85-86.

366 Buna ek olarak Anti'ye göre, yerleşimin Hellenistik Dönem öncesinde iskan edilmiş olsa dahi depremler nedeniyle daha eski olan yapıların korunmuş olması neredeyse imkansızıdır, bkz. Anti, 1923: 781; Tüner' e göre, depremler dışında yerleşimin terk edilmesi, MÖ I. yüzyılda yaşanan korsan olayları sırasında korsanların lideri Zeniketes'in yanında yer alan Phaselis ve Olympos'un cezalandırılmasıyla ilgili de olabilir, bkz. Tüner 2002: 67.

yanı sıra yerleşimde bulunan ortostatlı dış duvarlar Fırıncık kalıntılarının MÖ II yüzyıl ait olduğu konusunda şüphe bırakmamaktadır[367]. Çelik tarafından hazırlanan doktora tezinde Fırıncık yerleşimi Batı ve Doğu olarak iki bölüme ayrılmış ve toplamda 79 yapı, sur duvarları, yol sokak düzenlemeleri, teraslamalar gibi kalıntılar belgelenmiştir[368]. Orta ölçekli bir kent görünümünde olan Fırıncık yerleşiminin güneybatısında *nekropolis* yer almaktadır. Söz konusu alanda kazı yapılmadığı için mezar türlerine ve ölü gömme geleneğine ilişkin fazla veri elde edilememiş olmakla birlikte A-1 yapısı etrafı temenoslu bir Heroon anıtı, A-2 yapısı yine bir anıt mezar ve Doğu Yerleşim ve Batı yerleşimde bulunan birer adet *khamosorion nekropolis* anıtları olarak belirtilmiştir[369]. Fırıncık ile yakın konumda bulunan Beycik ve eteklerinde Roma Dönem'ne tarihlenen çiftlik yerleşimleri ve mezar kalıntıları ve çok sayıda teras düzenlemesi tespit edilmektedir. Bu kalıntılar bölgenin eskiçağ sakinleri tarafından yoğun olarak iskan edildiğini göstermektedir. MÖ II ve I. yüzyılda meydana gelen depremlerden sonra Laodikeia'yı terk etmek zorunda kalan yerleşim sakinleri, hemen kentlerinin eteğindeki bu arazilere taşınmış ve civardaki tarım arazilerini teraslayıp ürün yetiştiriciliği yaparak Beycik ve civarında yaşamaya başlamış olabilirler[370]. Eğer böyle bir zorunlu göç yaşanmış ise Hellenistik Dönem'de Phaselis teritoryumuna bağlı olan Fırıncık yerleşimi sakinleri kentlerini terk edip Beycik ve civarında daha düzlük arazilerde dağınık halde bulunan çiftlik yerleşimlerinin kurucuları olarak yaşamaya başladıklarında Roma İmparatorluk Dönemi'ne Olympos kentine bağlanmış olabilirler. Zira Beycik civarında bulunan lahit yazıtlarında mezar sahiplerinin Ὀλυμπηνός ethnikon'u taşımaları mezar cezaları için yetkili kılınan kurum için Olympos kent kasasını yetkili göstermeleri Phaselis ve Olympos arasında sınır olarak görülen bu lokasyondaki yerleşimlerin Roma Dönemi'nde Olympos'a dahil olduğunu göstermektedir[371]. Bu lahitlerden biri Beycik Karabel Mevkii'nde belgelenen semerdam kapaklı ve yazıtlı mezar anıtıdır[372]. Bir diğeri Ulupınar ve Dağdibi Mevkii'leri arasındaki Hayıt Köyü'nde belgelenen *khamosorion* mezar anıtıdır[373]. Ancak yine aynı bölgede bulunan Demirini Mevkii'ndeki lahit mezar anıtı ve

367 Anti, 1923: 780.

368 Çelik, 2017.

369 Çelik, 2017: 96-101. Bkz. *Khamosorion* 1-2 Fig. 187-188.

370 Anti, 1923: 782.

371 Şahin, 2014: 411; Bu bölgede tespit edilen yazıtsız bir lahit mezar anıtı ise Phaselis teritoryumunda görülen karakteristik figüratif şema unsurlarını taşımaktadır, Bkz. Böl. 4.3.1.11., Lev. 18c, d, f.

372 Bkz. Böl. 4.3.1.10.

373 Böl. 4.3.2.4, Lev. 21a.

içinde yer aldığı kompleks çiftlik evi tarım terasları ile işlik elemanları belgelenmiş olup mezar anıtı yazıt taşımamakla beraber, tekne üzerindeki ikonografik ögeler ve figürlerin yerleştirilişi ile Phaselis teritoryumunda olduğu yazıtlarla belgelenen lahitler üzerindeki figürler ve kompozisyon şeması ile çok yakın benzerlik içinde donatılmıştır. Bölgede bulunan mezarlar üzerinden yapılan bu tespitler doğru kabul edilirse; Karabel ve Hayıt Mevkii'lerindeki[374] Olympos *ethnikon*'u taşıyan mezarlarda yazıt dışınca bezeme örgesi bulunmazken yine aynı bölgedeki Demirini[375] yerleşiminde Phaselis teritoryum mezarları ile örtüşen bir mezar anıtının yer alması nedeniyle Beycik ve civarındaki yerleşimlerin bulunduğu lokasyonlarda keskin bir sınır çizgisinden bahsetmek doğru olmayabilir. Zira mezar anıtlarındaki ikonografik ögeler, yazıt taşıyıcıları boş bırakılmış olsa dahi, dahil olunan bölge ve sınırlar ile ilgili bilgi taşıyıcıları durumundadırlar. Olympos ile Phaselis arasındaki sınırın Fırıncık – Üçadalar çizgisinde, yani Barsak Çayı boyunca geçtiğine ve sadece iki kent arasında bir geçiş noktası değil aynı zamanda bölgelerarası sınır konumuma sahip olması söz konusu lokasyonlarda yaptığımız mezar çalışmalarında özellikle mezarlar üzerindeki bezeme şemasının değişimi ile de gözlemlenebilmektedir.

Phaselis teritoryumundaki yerleşimlere ve mezar anıtlarına yönelik araştırmalar, buradaki çalışmanın ikinci hareket alanını kapsayan Üçoluk ve etrafındaki yerleşimler ile buradan Çandır Vadisi'ne uzanan bölgede yapılan çalışmalar daha önceden bilinen yerleşimlerin yanı sıra yeni saptanan yerleşim alanları, mezar anıtları bu alanlardan elde edilen arkeolojik ve epigrafik verileri kapsamaktadır. Bu noktada Phaselis teritoryum sınırlarında olduğu yine bir mezar yazıtı ile belirlenen yerleşimlerden bir de Mnara'dır. Yarbaşçandırı Köyü'nün Karabucak Mevkiinde bulunan bir mezar yazıtında geçen Φα(σηλείτης) ἀπὸ Μνάρων ifadesi nedeniyle, Kavak Dağı'nın üzerindeki Hellenistik Dönem yerleşimi Mnara kent teritoryumu sınırlarında değerlendirilmektedir[376]. Mnara

---

374 Söz konusu mezarlar için bkz. Böl. 4.3.1.10 ve 4.3.2.4.

375 Bkz. Böl. 4.3.1.11, Lev. 18c, d, f.

376 İplikçioğlu ve ekibi tarafından belgelenen yazıta göre: "*Kouktos oğlu Attes'in kızı, tanrı Varathos'un rahibesi Mnara'dan Phaselis'li Marcia Aurelia Murmla bu mezarı kendisi ve oğulları için yaptırdı. Başka hiç kimseye içine girmek izinli değildir. Aksi taktirde (bunu yapan kişi) belirli olan para cezası uyarınca Zeus Solymos'a 2500 denarii ödeyecek"* söz konusu yazıtla birlikte Mnara yerleşiminin adı ilk kez belgelenmiş olup Çandır Vadisi'nin batı yakasında yer alan Yarbaşçandırı Köyü dolaylarının Mnara ve aynı zamanda Phaselis arazisi olduğunun ortaya çıkması bakımından çok önemlidir: İplikçioğlu vd., 2001: 245 krş. Tüner Önen, 2008: 241.

yerleşmesi konumu nedeniyle doğal korunaklı bir yapıya sahiptir[377]. Bu yapısı nedeniyle İskender'in iki gün boyunca kuşatıp tüm gayretini vererek ele geçirdiği Marmara yerleşiminin *Stadiasmus Patarensis*'te verilen güzergahtaki Mnarike/Mnara yerleşimi olduğu yapılan son çalışmalar ile kabul görmektedir[378]. İskender'in Mnara'yı almak için gösterdiği gayret ve Marmaralıların[379] verdiği mücadele hakkında antik kaynaklar bilgi vermektedir[380]. İ. Kızgut tarafından Mnara'da yürütülen yüzey araştırmaları kapsamında yerleşimdeki agora, tapınak yapıları, tiyatro, meclis binası ve mezarlar ile yerleşim etrafındaki tarım terasları belgelenmiştir[381]. Bu çalışmalara göre Mnara'daki mezarların konumlandırılışında *intamural* ve *extramural* gömü düzenlerinin bir arada kullanıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda ticari agoranın güneybatısındaki geniş alan nekropol olarak kullanılmıştır ve yerleşim alanındaki yapıların arasına da mezarlar yerleştirilmiştir. Bunun yanı sıra yerleşim kalıntılarının dışındaki yamaçlarda da mezar anıtları yer almaktadır. Mnara yerleşiminde mezarlar; anıt mezar, temenoslu mezar, lahitler (Lev. 21d, e, f, 22a), örme mezarlar, *khamosorion* (Lev. 22b), kaya mezarı (Lev. 22c), tapınak mezar ve *ostothek* (Lev. 22d) türlerinde çeşitlilik göstermektedir[382]. Lahitlerin kapakları parçalanmış ve aşağı atılmış olduğu için kapak formları bilinmemektedir. Lahitlerin bulunduğu alanlarda mezarların etrafı temenos duvarı ile çevrelenmiştir. Mnara yerleşimindeki *nekropolis* mezar türleri arasında *ostothek* mezar anıtının varlığı *inhumasyon*un yanı sıra *kremasyon* gömülerin de yapıldığını göstermesi açısından önemlidir. Zira Phaselis merkez *nekropolis*lerinde tespit edilen *ostothek* mezarlar ile *kremasyon* gömülerin azımsanmayacak oranlarda tercih edilerek kullanılmış olduğunun ortaya konulması ve formlarına göre dönemsel olarak gruplandırılan Phaselis *ostothek*lerinin dikdörtgen formlu olanlarının Hellenistik Dönem içine tarihlendirilmesi, bir Hellenistik yerleşim olan Mnara'da tespit edilen dikdörtgen formlu *ostothek* örneği ile

---

377 C. Anti Kavak Dağ'ındaki yerleşim yeri üzerindeki Hellenistik Dönem yapılarını planlar ve fotoğraflarla birlikte ayrıntılı olarak ele almakta ve bu yerleşimin İskender'in kuşattığı Marmara olması gerektiğini belirtmektedir bkz. 1923:674-712

378 Tüner 2002: 68 vd.; Hellenkemper – Hild, TIB VIII 2004, 734-735, Mnara; Tüner Önen, 2008:39-43; Şahin – Adak, Stadiasmus Patarensis, 2007: 218 vd.; Sahin, 2014: 39-43.

379 Marmara isminin Mnara ile özdeşleştirilmesi hususunda bkz. Bayburtluoğlu, 1993: 45; Şahin, 2014: 304.

380 Tüner Önen tarafından antik kaynaklar ışığında hem Mnara'nın konumu ve Phaselis teritoryum sınırındaki yeri hem de İskender tarafından kuşatılması ayrıntılı olarak ele alınmıştır bkz. Tüner Önen, 2008: 40-43.

381 Kızgut, 2010, 339-346.

382 Kızgut, 2012: 240-241.

de doğrulanmış bir tespit olarak görülebilir. Phaselis dikdörtgen formlu *ostothek*leri, yazıtlı olan örneklerin taşıdığı harf karakterleri dolayısıyla Hellenistik Dönem'e tarihlendirilmiş ve yazıtsız olan diğer örnekler de bu tarihleme içine dahil edilmiştir. Phaselis *nekropolis*lerindeki yazıtsız dikdörtgen *ostothek*leri de tıpkı Mnara örneğinde olduğu gibi bezeme unsuru taşımayan oldukça yalın meydana getirilmiş bir *ostothek* grubu olarak değerlendirilmiştir[383].

Phaselis teritoryumunda yürütülen çalışmalarda Gedelma'nın 2 km batısında yükselen 1276 metre yüksekliğindeki Bölücektaş Tepesi üzerinde küçük bir yerleşim yeri üzerinde de çalışmalar yapılmıştır. Adına ilk olarak *Stadiasmus Patarensis*'te rastlanan yol istasyonu Lykai buradaki yerleşime lokalize edilmektedir[384]. Phaselis'in batı sınırında yer alan Lykai'dan doğuya doğru bakıldığında, Kesme Boğazı üzerinden Kemer'i, dolayısıyla da Olbia'yı görmek mümkündür[385]. Buradaki yerleşim, Roma Çağı'nda da varlığını sürdüren, Klasik ve Helenistik Dönem duvar ve yapı kalıntılarına dair izler göstermektedir[386]. Kalıntılar tepelik alanın kuzey ve doğu yönünde yoğundur. Bölücektaş Tepesi üzerine inşa edilen orman gözetleme kulesi nedeniyle yerleşim içindeki kalıntılar büyük oranda tahrip olmuştur. Gözetleme kulesinin kuzeybatısında kentin *nekropolis* alanı bulunmaktadır. *Nekropolis*'in aşağısındaki küçük vadide, Ovacık'a doğru devam eden antik yol kalıntıları vardır. Bu yol güzergahı kalıntılarının Ovacık üzerinden Kosara'ya doğru devam eden yola ait olduğu değerlendirilmektedir[387]. Lykai'ın bulunduğu bölgede yürütülen yüzey araştırmaları kapsamında çok sayıda teraslanmış tarım arazisi, köy ve çiftlik yerleşimleri, işlikler tespit edilmiştir[388]. Lykai kalıntıları arasında Roma İmparatorluk Dönemi'ne ait yazıtı yayımlanmamış olan *eksedra* mezar yer almaktadır[389]. Söz konusu mezar yazıtının sadece 1 satırı kısmen korunmuştur.

---

383 Bkz. Böl. 3.3.1 ve Mnara *ostothek*i için bkz. Lev. 22d.

384 Tüner, 2002: 62-63; Yol istasyonu Idebessos'tan Kitanaura istikametinde gelip Attaleia yönünde devam eden anayolun Lykai– Pygela üzeri Korydalla'ya ulaşan tali yolun ve Phaselis üzeri sahil yoluna bağlanan diğer anayolun kavşak noktasında, stratejik öneme sahip bir yer olarak tanımlanmaktadır bkz. Şahin, 2014: 296-297; Arslan ve Tüner Önen, 2016a, 360-361; Arslan ve Tüner Önen, 2016b: 245; Onur, 2022: 512-513.

385 Tüner, 2002: 63; Şahin, 2014: 330; Arslan ve Tüner Önen, 2015: 361

386 Arslan ve Tüner Önen, 2016a, 360-361; Arslan ve Tüner Önen, 2016b: 245.

387 Arslan ve Tüner Önen, 2015: 361.

388 Arslan-Tüner Önen 2015, 355-368;

389 Hellenkemper and Hild, 2004: Lykai: 694; Tüner, 2002: 63; Tüner Önen, 2008: 38; Yerleşimde ayrıca 4 lahit, 1 *ostothek* mezar anıtı hakkında Çevik bilgi vermektedir, bkz. Çevik, 2014: 485.

Eksedra mezarlar genel itibariyle yaygın görülen bir mezar türü olmamakla birlikte Lykia ve başka bölgelerde örnekleri bulunmaktadır[390]. Bunun yanı sıra kırsal alandaki bir yerleşim yerinde örneğine rastlanılmış olması ayrıca dikkat çekicidir. Eksedra mezarlarda öne çıkan form olarak "U" biçiminde düzenlenen eksedra platformu ve çoğunlukla bu platform üzerine yerleştirilen lahitlerden oluşmaktadır. Ancak Bölücektaş/Lykai örneğinde de görüldüğü üzere yarım daire şeklinde eksedra mezarlar da bulunmaktadır. Söz konusu mezardan Patara'da 4 adet, Apollonia'da 2, Teimiusa'da 2, Kibyra'da 2, Sura'da 1, Hierapolis'te 4, Ainos'ta 1 ve Idebessos'ta 4 adet tespit edilmiştir[391]. Bu kentler arasında Bölücektaş Tepesi ile yakın lokasyonda yer alan Idebessos dikkat çekmektedir. *Stadiasmus patarensis* yol güzergahlarına göre; Idebessos – Kitanaura güzergâhı takip edildiğinde, ilkin Gölcük Mahalleleri arasından Saraycık'a (Kitanaura) gelinmekte, devam edildiğinde dik yamaçlar aşılarak Söğütcuması ile Kozarası[392] arasında bulunan sırta ulaşılmaktadır[393]. Patara Yol Anıtı'nın verdiği yol güzergahında kara sınırında kalan bölgelerde Idebessos'tan sonra Lykai (Bölücek Tepe) birbirine yol hattıyla bağlanan iki yerleşimdir[394]. Söz konusu yerleşim alanları gömü alanlarında nadir

---

390 Aktaş, 2008.

391 Patara örnekleler ışığında eksedralı mezarları Anadolu'da bilinen örnekler ile karşılaştırarak inceleyen Aktaş's göre, sunaklara olan benzerlikleriyle bu tip mezarlar Sunak Mezar olarak da adlandırılabilir, bu mezar grubu hakkında detaylı bilgi için bkz. Aktaş, 2008.

392 Şahin' e göre, Antik Kosara yerleşimi etimolojik olarak isminin değişime uğradığı savlanan bugünkü Kozarası mevkiinin olduğu yerde aranmalıdır, Şahin 2014: 298; F. Onur ise *Stadiasmus patarensis'te* Kosara - Phaselis arasında doğrudan yol verilmesi nedeniyle, Lykai arazisine girmeden bu yolun gidilebileceği ihtimalinin düşük olduğunu bölge hakkındaki tartışmaları dahil ederek değerlendirmektedir, bkz. Onur, 2022: 512-514.

393 Burası aynı zamanda doğuda sahile paralel giden Tahtalı masifinin kollarıyla batıda Beydağları'nın doğu yöndeki uzantılarının kaynaştığı ve bir çöküntü oluşturduğu dağ sırtıdır. Ulaşım sistemine buradan bakıldığında Gönen-Alakır vadilerinin güneybatı istikametine (Idebessos) ve güneye (Kumluca/Korydalla) sahil bölgesine, Çandır Vadisinin her iki yamacının kuzey-kuzeydoğu, yani Attaleia (Antalya) kentinin de bulunduğu Pamphylia Ovasına, Ağva Çayı (Idyros) Vadisinin ise Kesme Boğazı vasıtasıyla Kemer (Olbia) yakınında sahil şeridine ve devamla Phaselis'e ulaşım imkânı verdiği görülür bkz. Şahin, 2014: 297.

394 F. Onur, 2022: 501; *Patara Yol Anıtı'nın verdiği kara sınırında yer alan yerleşimler batıdan doğuya doğru şu şekildedir: Kalynda (Şerefler, Kozpınar), Lyrnai (Kayadibi), Hippoukome (Çukurasar), Symbra (Nif/Kulaklıtaş), Trimilinda (Dirmil/Altınyayla), Balboura (Çölkayığı), Kodopa (Mursal, Kuzuköy?), Akarassos (Elmalı), Soklai (Söğle köyleri), Idebessos (Kozağacı), Lykai (Bölücek Tepe), Kosara (Kavak Dağı), Typallia (Çitdibi, Karabel) ve Trebenna (Çağlarca). Bu eyalet sınırları içerisinde üç adet de bölge ismi verilmiştir: Batıda Oktapolis, kuzeyde Milyas ve doğuda Mnarike*.

görülen bir mezar türü olarak eksedra mezarları barındırması açısından dikkat çekmektedir. Ancak Idebessos[395] kentindeki eksedra mezarların "U" formunda olduğu görülürken Bölücektaş örneği yuvarlak formdadır[396]. Bu yönü ile Bölücektaş'ta bulunan eksedra mezar Teimiusa'da tespit edilen eksedra mezarlar ile benzerlik içinde görünmektedir[397]. Ayrıca Patara ve Hierapolis gibi büyük kentler ile kıyasla küçük bir dağ kenti olan Idebessos'un söz konusu mezarları aynı sayıda barındırması da dikkat çeken bir diğer husustur[398]. Bu hususta, söz konusu bölgede çok sayıda antik yerleşim yerinin bulunduğu ve bu yerleşimlerin gerek ana güzergahlarla sahil yolundan dağlık bölgelere uzanan yollar üzerinde olmaları gerekse yerleşimlerin birbiri arasındaki yol bağlantılarına sahip olmaları sosyo-kültürel etkileşimin yoğunluğunu da artıran bir etken olarak görülebilir. Bölücektaş Tepesi/Lykai'ın bulunduğu bölgede yürütülen çalışmalarda çok sayıda teraslanmış tarım arazisi, çiftlik yerleşimi ve şarap ve zeytinyağı işlikleri de bulunmaktadır[399]. Burada görülen yoğun yerleşim, Tahtalı, Teke ve Yenidağ/Kavak dağları arasındaki bu dağ çanağından, şimdi olduğu gibi Antikçağda da tarımsal olarak yararlanıldığını göstermektedir.

Üçoluk'tan Antalya istikametinde devam edilen çalışmalarda Hisarçandır Mahallesi'nden itibaren Çandır Vadisi'ne uzanan bölgede çiftlik evleri, mezarlar ve antik tarım terasları tespit edilmiştir. Hisarçandır Örencik Damı mevkiinde en az sekiz odadan oluşan ortası avlulu çiftlik evi, yerleşimin güneydoğu ucunda bir sarnıç ve etrafında geniş tarım terasları ile bir *khamosorion* saptanmıştır[400]. Hisarçandır Fillara Mevkii'nde podyumu üzerinde duran yazıtlı bir lahit[401], lahdin kuzeydoğusundan itibaren teraslanmış

---

395 Idebessos için bkz. Kızgut vd. 2009: 145-172

396 Bu mezarların formları farklıdır ancak stilistik özellikleri ve yazıtlar ile MS II yüzyılın ikinci yarısı ile MS III. yüzyılın ilk yarısı arasındaki yaklaşık yüz yıllık zaman dilimi arasında tarihlenmektedirler, bkz. Aktaş, 2008: 236.

397 Aktaş, 2008: 259, fig. 33-34 ile birlikte.

398 Idebessos *nekropolis'*inde yer alan eksedra mezarlar ve diğer mezar türleri için bkz. Kızgut 2009, 155-156 ve 171-172, fig. 33-36.

399 Bölücektaş Tepesi'nin Gedelma yönündeki etekleri üzerinde, Yarıcak ile Kozlupınar yol sapağı arasında, iç çapı 1,80 m. olarak ölçülen zeytinyağı işliği ile Bölücekdibi Mahallesi'nde yer alan Çamlık Restoran'ın arkasında içten içe 1,93 m. x 1,80 m. boyutlarında ve 56 cm. derinliğinde ana kayaya oyulmuş dörtgen şarap işliği oldukça iyi korunmuş durumda tespit edilmiştir, bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2016a, 360-361; Arslan ve Tüner Önen, 2016b: 245.

400 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 47, Çiftlik evi plan Fig. 21 ve alanın drone görüntüsü Fig. 22.

401 Bkz. Böl. 4.3.2.6., Lev. 21c.

tarım arazileri tespit edilmiştir[402]. Hisarçandır yolu üzerinde devam edilen çalışmalarda Üçoluk Yaylası'nın Uzuntaş Mevkii'nde yaklaşık 20 metre yüksekliğindeki bir kayalığın terasına merdiven işlenerek inşa edilen *khamosorion* ile aynı kayalığı kuzeyinde tespit edilen kare formuna sahip kaya işliği, ağırlık taşı tespit edilmiştir[403]. Buradaki yerleşim izleri alanın hemen yakınından geçen yol nedeniyle tahrip edilmiş olmalıdır. Zira kayaca oyulan *khamosorion* ve işlik ve etraftaki arazilerin teraslanmış olması nedeniyle burada bir yerleşim alanı beklenmektedir ancak yalnızca bir adet kapı sövesine rastlanılmıştır. Üçoluk Yaylası'nın Kırtepe Mevkii'nde yolun 10 m kenarında çiftlik evi ve birbirine yakın konumda yerleştirilmiş iki adet lahit tespit edilmiştir[404]. Lahitlerden biri tamamen tahrip edilmiştir diğeri ise podyum tekne ve kapak birlikteliği içindedir ve tekne üzerindeki çıplak gözle görülemeyen bezeme unsurları ve yazıtlı *tabula ansata* RTI ve fotogrametri yöntemleri sayesinde detaylı olarak kayıt altına alınmıştır. Alanın genel mimari yayılım hacmi, üretim alanları ve yerleşimle sıkı ilişki içerisinde bulunan mezarlık unsurları yerleşke içerisinde sosyal ve ekonomik anlamda uzun süreli bir yaşamın ve zirai faaliyetlerin olduğuna dikkat çekmektedir[405]. Yüzey araştırmalarında kent teritoryumunun Antalya yönündeki kuzey sınırlarını belirlemek üzere Gedeller ve Kocaköy mevkilerinde çalışmalar yürütülmüş ve yerleşim alanları, antik tarım terasları, işlikler ve mezarlar tespit edilmiştir[406]. Gedeller'in 4 km kuzeydoğusunda, Gökdere'nin Kocaköy arazisi içinde bulunan mezar yazıtları, Phaselis teritoryumunun kuzey sınırının Antalya'nın 4 km batısındaki Arapsuyu kalıntılarına yerleştirilen Tenedos'a kadar uzandığını göstermektedir[407]. Bu bağlamda yürütülen çalışmalarda beş adet mezar yazıtı tespit edilmiş ve kayda geçirilmiştir.

Araştırmalar kaspamında belgelenen bir diğer yerleşim yeri de Ekizce'nin güneydoğusunda yükselen Oluklu Tepe yerleşimidir[408]. Yerleşimin etrafı, batıdan kuzey yöne doğru ve oradan da doğuya doğru devam eden kuru duvar örgüsüyle

---

402 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 46-47.

403 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 50-51; Uzuntaş Mevkii'ndeki *khamosorion* için bkz. Böl. 4.3.2.5., Lev. 21b.

404 Bkz. Böl. 4.3.1.13, Lev. 19a, b.

405 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 45-46.

406 Arslan ve Tüner Önen, 2017b: 361.

407 Tüner Önen, 2008: 28. S. Şahin'de Tenedos'un Phaselis egemenlik sahası içinde bulunduğunu belirtmektedir, bkz. Şahin 2014: 414; F. Onur ise Kocaköy'de bulunan yazıttaki ifadenin Tenedos'un Phaselis egemenliğinde olduğuna işaret etmediği yönünde görüş belirtmektedir bkz. Onur, 2022: 515.

408 Oluklu Tepe yerleşimi için ayrıca bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 44 vd.

tahkimatlandırılmıştır. Söz konusu tahkimatlı yerleşime Feslikan Çukuru'ndan başlayan patika yol ile ulaşılmaktadır. Patikanın sonunda merdivenle yerleşime çıkılmaktadır. Oluklu Tepe yerleşimi topografyanın imkanlarından yararlanmayı tasarlayarak güçlü bir tahkimatla çevrelenmiş görünmektedir. Yerleşimin etrafını çevreleyen tahkimat duvarında ve odalarda moloz taşlar ve büyük kaya parçalarıyla örülen duvarların yanı sıra yer yer anakayadan yararlanılmıştır. Yerleşim oldukça geniş bir tepelik üzerinde inşa edilen yaklaşık 10 odadan oluşmaktadır. Tepeliğin ortası boş bırakılarak bir nevi avlu alanı ayrılmış görünmektedir. Oluklu Tepe'nin tahkimatlı yapısı olası saldırı veya yağma ihtimaline karşılık yerleşimin korunma altına alındığını göstermektedir. Zira yerleşim, Üçoluk Mevkii yönünde güney ve güneybatıya dönük oldukça geniş mesafeli bir bakışa sahiptir. Bölgede tespit edilen bir diğer tahkimatlı yerleşim, Üçoluk'tan kuş uçumu 5 km kuzey-kuzeybatı yönünde Kale mevkii olarak adlandırılan bölgede yer almaktadır[409]. Yerleşimin kurulduğu alan kuzey ve batı yönlerde oldukça yüksek yamaçlara sahip sarp bir tepelik üzerindedir ve diğer yönlerde tahkimat duvarı ile çevrelenmiştir. Yerleşimin etrafını çevreleyen sur 0.80 m genişliğinde çift duvar tekniğiyle inşa edilmiştir. Kale mevkii yerleşiminde surlar, sura bitişik nizamda yerleştirilen odaların bazı duvarları ve yerleşim içindeki sokak düzenlemesi yer yer tespit edilebilmektedir. Üçoluk etrafında tespit edilen Oluktepe ve Kale mevkii yerleşimlerinde mezar kalıntısı tespit edilememiştir. Phaselis yüzey araştırmaları kapsamında tespit edilen yerleşimlerde, yaşam alanı, tarım terasları ve işlikler ile mezar kalıntılarına da rastlanılmaktadır. Bu üç unsur kırsal alandaki yaşam, üretim ve ölüm döngüsünü yansıtan kalıntılar olarak çoğunlukla bir arada tespit edilebilmektedir. Oluklu Tepe ve Kale Mevkii'lerinde ve civarda mezar kalıntılarına rastlanılmaması, tahribat ya da yıkıntılar nedeniyle dolgu altında olması ihtimalini de göz önünde bulundurmakla birlikte söz konusu alanların daha çok savunma amaçlı kullanıldığını düşündürmektedir. Antik kaynaklardan da bilindiği üzere Roma İmparatorluğu MS III. yüzyılda Lykia, Pamphylia ve Pisidia'daki dağlık alanlarda güvenliği sağlamak için kentlerin egemenlik alanlarına düzenli ve küçük askeri birlikler konuşlandırmaya başlamıştır[410]. Oluklu Tepe ve Kale Mevkii'lerinde görülen gerek doğal korunaklı ve çevreye hakim konumları gerekse tahkimatla güçlendirilmiş yapıları dolayısıyla kırsal alan güvenliğini sağlamak amacıyla görevlendirilen lejyonlar tarafından kullanıldığı yönünde değerlendirilebilir. Zira mezar anıtları bulundukları yerlerdeki yerleşim sakinlerinin ölmeden önce hazırladıkları ebedi istirahatgahları olarak

409 Kale Mevkii'nde Tahkimatlı yerleşim için bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 45 vd.

410 Öztürk, 2006, 190.

yerleşimdeki daimi yaşamın ve çevreyle kurulan bağın da bir göstergesidir. Bu nedenle geçici görevler için kullanılan antik yapıların olduğu yerlerde mezar kalıntıların bulunmaması kalıcı bir yerleşim düzeninin kurulmadığı yönünde değerlendirilebilir.

Phaselis teritoryumundaki yukarıda anlatılan yerleşimler; 1-3 odalı basit çiftlik evleri, 8-10 odalı kompleks çiftlikler, tahimatlı yerleşimler, kuleli çiftlikler, küçük ya da büyük köy yerleşimleri olarak tipolojik olarak kategorize edilebilir. Söz konusu yerleşimlerin neredeyse hepsinde bir ya da birkaç mezar anıtı da yer almaktadır. Dolayısıyla çiftlik evlerinin sahiplerinin kendi arazilerine gömülmek istediği ölmeden önce mezarının lokasyonunu, tipolojisini ve ikonografik unsurlarını belirlediği söylenebilir. Kırsal yerleşimlerin yalnızca konut olarak kullanılmadığı, işlik, atölye ve depolama alanlarıyla birlikte üretim organizasyonun dayalı üniteleri de barındırdığı görülmektedir. Neredeyse tüm yerleşimlerde üretime dayalı kalıntılara rastlanılması kırsaldaki temel gelir kaynağının ürün yetiştiriciliği ve ürünlerin işlenmesine dayalı olduğunu ortaya koymaktadır. Phaselis merkezinden Tahtalı Dağ istikameti yönünde başlayan ve teritoryum sınırlarına doğru, kuzey, güney ve batı yönlerde sürdürülen çalışmalar esnasında tespit edilen sayısız tarım terasları, bölgede yaşayan eskiçağ sakinlerinin günlerinin büyük bölümünü, topografyayı tarıma uygun hale getirmek amacıyla teraslama yapmak ardından geniş alanlara yayılan bu teraslarda ürün yetiştirmek ve hasat edilen ürünleri işledikten sonra kent merkezine sevkiyatını yapmakla, geçirdiği görülmektedir. Bu noktada teritoryum çalışmalarında tespit edilen tarıma dayalı kalıntılar bulunma yoğunluklarına göre sıralandığında; tarım terasları, zeytinyağı ve şarap işlikleri, çiftlik evleri, sarnıçlar ve su sistemleri, ana güzergahlar ve patika yollar ile çok işlevli kullanılan kuleler olarak sıralanabilir. Bu sıralamada araziyi tarıma daha elverişli hale getirmek için uygulanan teraslama yöntemi öncelikli unsurdur. Tarım terasları ve teras duvarları birçok arkeolojik yüzey araştırmasının yapıldığı Akdeniz'de şehir merkezleri dışındaki kırsal yerleşimlerde antik dönem yaşamını görünür kılmayı üstlenen kırsal yaşamın somut örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır[411]. Antik Dönem'den günümüze kullanılan teraslama uygulaması toprak kaymasını da önleyerek üretimin devamlılığını sağlamakta ve topraktaki nem oranını koruması ile tarımsal verimi artırmaktadır[412]. Tarıma elverişli arazilerin adeta dev birer basamak şeklinde, arazi eğimine uygun olarak ardı adına dizilmesiyle elde edilen tarım terasları, bitki örtüsünün zorlayıcı etkileri fazla

411 Price and Nixon, 2005: 665.

412 Rackham and Moody, 1992: 124.

değilse kırsal tarım arazilerinde göze çarpan, belirgin düzenlemelerdir. Ancak modern ve antik terasların ayırt edilmesi konusunda dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Price ve Nixon bu noktada ilk olarak antik terminolojinin dikkatlice incelenmesine ve ikinci olarak yerleşim arkeolojisine uygun saha çalışması yapmanın önemine dikkat çekmektedir[413]. Tarım teraslarının kullanımına dair antik kaynaklar sınırlıdır ve teras ya da bahçe duvarı anlamlarını karşılayan Hellence'deki *haimasia* (αἱμασιά) kelimesinin tam olarak nasıl bir duvarı nitelendirdiği hakkında değerlendirme yapabilmek için kelimenin kullanıldığı yer ile karşıladığı anlama ayrıca bakmak gerekmektedir. Bahçe/tarla düzenlemesinde teras ve duvar uygulamalarına dair en erken yazılı bilgiler *haimasia* kelimesinin kullanıldığı Homeros'un *Odysseia* destanına uzanmaktadır[414]. Homeros'ta iki farklı yerde kullanılan *haimasia* kelimesi, üzüm bağlarının ve ağaçlar yetiştirilen arazilerin duvarla çevrelendiğine veya teraslama yapıldığına ve arazide yapılan bu düzenlemelerde kuru bir taş duvar kullanıldığına işaret etmektedir. Homeros'un ardından başka antik yazarlar da *haimasia* sözcüğünü farklı işleve sahip duvarları ifade etmek için kullanmışlardır[415]. Antik yazarların aktarımlarında söz konusu

---

413 Price and Nixon, 2005: 665.

414 *Odysseia*'da *haimasia* kelimesi iki yerde kullanılmıştır, ilk bölümde Polybos'un oğlu Eurymakhos, Odysseus'a seslenir: y*anımda çalışır mısın yabancı iş vereyim sana, adanın öbür ucunda, tarlalarımda, iyi gündelikle*, '*duvarlar için taş toplarsın'* ve büyük ağaçlar dikersin orada, Hom. Od. XVIII. 356-359, ikinci bölümde Ithake'ye dönen Odysseus babası Leartes'i bulmak için verimli bir üzüm bağının bahçesine girdiğinde, uşakların 'bahçe duvarı' için taş toplamaya gittiği ve bu yüzden babasını bir ağacın dibini çapalarken yalnız bulduğu aktarılmaktadır, Hom. *Od*. XXIV. 223-226

415 Herotodos'un *Historiai* eserinde –*haimasia* sözcüğü yedi yerde karşımıza çıkmaktadır. Herodotos'un *haimasia* sözcüğünü set, sur, koruma duvarı, düz kuru duvar ve *temenos* gibi farklı şekil ve yükseklikte örülen ve çeşitli işlevlerde kullanılan duvarları aynı ile kelime tanımladığı görülmektedir; Hdt. *Hist*. I. 180; I. 191 bölümlerinde ırmağın iki yanındaki set duvarı –*haimasia*'dır; Hdt. *Hist*. II. 69, Iyonyalılar, duvarlarındaki kertenkelelere benzerliklerinden dolayı onlara timsah adını verdiler; Hdt. *Hist*. II. 138, Tapınağın etrafını çevreleyen kabartmalı taşlarla örülü duvar ve bu duvarın içinde oldukça büyük ağaçlardan meydana gelen kutsal koruluk alandan söz edilmektedir; Hdt. *Hist*. VI. 74, Arkadia'da Styx suyunun aktığı söylenen yerde, su bir taştan kaynamaktadır ve kuru taş duvarla çevrili bir yalağa akmaktadır; Hdt. *Hist*. VI. 134, Miltiades Demeter Thesmophoros'a adanmış tapınağa gider ve kapıyı açamadığı için duvardan -*haimasia* atlayarak içeri girer, büyük salona doğru yürür ve girişe geldiğinde yer sarsıntısına uğrar, çıkmak için koşarken yine taş duvardan –*haimasia* atlar ve düşerek bacağını kırar; Hdt. *Hist*. VII. 60, Kserkses ordusunun sayımında on bin kişi alana toplandıktan sonra etraflarına bir çember çizilir ve çember boyunca bel hizasında bir duvar örülür sonra duvarlar içine tekrar on bin kişi alınarak sayım yapılırdı. *Haimasia* sözcüğünün kullanıldığı diğer antik kaynaklar için bkz.

kelimenin arazilerin sınırlandırılmasına göre üç farklı duvar şeklini ifade ettiği görülmektedir; İlk olarak en fazla kullanılan anlamıyla bağımsız kuru bir taş duvar; ikinci olarak araziyi çevreleyen ve kapatan kuru bir taş duvar; ve son olarak ise araziyi sınırlandıran ancak kapatmayan kuru bir taş duvarı ya da teras duvarı anlamına gelmektedir[416]. Phaselis teritoryum çalışmalarında tespit edilen tarım teraslarının oluşturulması aşamasında eğimli ve engebeli arazinin ekip biçmeye elverişli hale getirilmesi için öncelikle arazinin düzlendiği ve bağlayıcı harç karışımı kullanılmadan yerel taşlar ile kuru duvar tekniğinde teras duvarları örüldüğü görülmektedir. Teraslar topografya eğimine uygun biçimde paralel duvarlar şeklinde düzenlenmişlerdir ve terasların etrafını yanlardan kapatarak alanın bir çerçeve içine alınmasını sağlayan yan duvarlar bulunmamaktadır. Rackham ve Moody'e göre terasların çoğunun etrafında otlayan hayvanları dışarıda tutmak için duvar/çit yoktur çünkü hayvanlar başıboş dolaşmazlar koyun ve keçilerin ekinleri yemesini önlemek çobanların görevidir[417]. Phaselis teritoryumunda da bu tespit otlayan hayvanlar için geçerli olabilir ancak kentin *khora'*sında tespit edilen çiftlik yerleşimlerinin etrafında düzenlenen teraslarda, ekinlere zarar verebilecek, yaban domuzu gibi hayvanların varlığı düşünüldüğünde; halihazırda alandan taş toplanması ve teraslar üzerine duvar örülmesi zahmetli, zaman alan ve yorucu bir iş olduğu için, ahşap kazıklar ve sert ağaçların kuru dallarıyla örülen terasların etrafını kapatarak korunaklı hale getirilmiş olmaları akla yatkın bir ihtimaldir.

Curtis tarafından antik kaynaklarda adı geçen ürünlerin ağırlığına dayalı yapılan analizlere göre, üzüm yetiştiriciliği Akdeniz'deki en önemli üç tarımsal üründen biridir. Diğer ikisi tahıllar ve zeytindir ve bu ürünler *Mediterranean Triad/Akdeniz Üçlüsü*'nü oluşturlar[418]. Ancak tahıllar için tarım teraslarına gerek yoktur ve antik dönemden günümüze değin aynı işlevle kullanılmaya devam eden tarım terasları, Ege ve Akdeniz'de tahıl üretiminden ziyade üzüm ve zeytin yetiştiriciliği ve bu ürünlerden daha fazla verim elde etmek için kullanılan yaygın bir gelenektir[419]. Ayrıca şarap ve zeytinyağı İmparatorluktaki birçok kentin başlıca ihraç ürününü olduğu için ticaret hacminin büyük

Polybius, *Historia* XVIII. 20; Thucydides, *The Peloponnesian War* IV. 43; Demosthenes, *Speeches* 55 sect.11.

416 Price – Nixon 2005, 666-667; Teras tipleri için ayrıca bkz. Rackham and Moody, 1992: 123-130.

417 Rackham and Moody, 1992: 123.

418 Curtis, 2001: 372.

419 Diler, 2010: 150-151.

kısmını oluşturmaktaydı[420]. Phaselis teritoryumundaki tarımsal arazilerde de durum farklı değildir. Başlıca üretilen iki ürün olarak da zeytinyağı ve şarap öne çıkmaktadır. Kent merkezinden batı, doğu ve kuzey/kuzeybatı yönlerinde yayılım gösteren *khora*'daki yerleşim alanlarında, topografyaya pararel olarak düzenlenmiş çok sayıda tarım terasında, bölge sakinlerinin şarap ve zeytinyağı üretimine dayalı yetiştiricilik yaptığı tespit edilen işlikler ve işlik elemanları ile ortaya çıkmaktadır. Phaselis limanlarından gemilerle ihraç edilen başlıca ürünlerin şarap, zeytinyağı ve sedir ağacı olduğu bilinmektedir[421]. Teritoryumda tespit edilen tarımsal üretim kalıntılarının yoğunluğu Phaselis dış ticaretini canlı tutan ürünlerin kırsalda yapılan üretimden sağlandığını göstermektedir. Bu noktada kent ve *khora* arasındaki üretime dayalı yoğun hareketlilik, gelişmiş bir yol ağı sayesinde birbirine bağlanmaktadır[422]. Phaselis'in hemen ardında yükselen Tahtalı Dağ kente yakın çevredeki eğim seviyesini birden yükseltmektedir bu nedenle tespit edilen yolların birçoğu araba taşımacılığına uygun olarak inşa edilmediği görülmektedir. Phaselis'in yakın çevresi ve Tahtalı Dağı istikametindeki güzergahlarda daha çok yayaların ve yük hayvanlarının kullanabileceği bir yol trafiğine söz konusu olmalıdır. Bu durumda ürünlerin at, eşek ve katır gibi hayvanlarla taşınmış olduğu söylenebilir[423]. Bunun yanı sıra Phaselis'in yoğun deniz ticareti hareketliliği yalnızca kırsalda yetişen ürünlere bağlı gelişmemiştir. Kent merkezinden yakın çevreye seramik, silah, şarap, parfüm *etc*. ürünler sevk edilirken *khora*'dan ana kente zeytinyağı, şarap, işlenmemiş sedir, kil ve madeni/metal ham maddelerin yanı sıra ucuz işgücü, köle ve hayvan sevkiyatı yapılmaktadır[424].

Teritoryumdaki yerleşimlerde kırık seramik buluntulara ve çatı kiremiti parçalarına rastlanılmaktadır. Çeşitli formlardaki kaplara ait olan çanak çömlek parçaları genellikle devetüyü renginde, günlük kullanıma ait bazen sırlı parçalardan oluşmaktadır.

---

420 Curtis, 2001: 372.

421 Arslan, 2018: 33, MÖ V. yüzyılda Ahikar isimli bir görevli, papirüs üzerine Mısır limanına on ay boyunca giren zeytinyağı ve şarap yüklü 36 Phaselis gemisini kayıt altına almıştır; Phaselis limanlarındaki ticari gemi hareketliliği ve taşınan ürünler hakkında tutulan antik kayıtlar için ayrıca bkz. Atilla, 2018, 70-102.

422 Phaselis ve teritoryumundaki yol sistemleri için bkz. Arslan, 2018.

423 Arslan, 2018: 32.

424 Ürünlerin bir kısmı kentliler tarafından tüketilirken bir kısmı ya işlenerek ya da işlenmeden çoğunlukla deniz bazen de kara yoluyla diğer kentlere ve bölgelere ithal ediliyordu. Phaselis ve hinterlandı arasındaki yol ağı ve ticari ürünlerin sevkiyatı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Arslan, 2018.

Daha büyük ölçeklerde depolama amaçlı kullanılan amphora türü kaplara ait gövde, dip veya kulp parçaları da tespit edilmektedir. Teritoryumda şimdiye kadar tespit edilen seramik buluntular form ve hamur özellikleri ile çiftlik yerleşimlerinin Roma Dönemi'nde iskan edildiğini ortaya koymaktadır[425]. Yanı sıra yerleşimlerde tespit edilen mezarlar da tarihlendirmeye yardımcı bilgiler sağlamaktadır. Mezar yazıtları ve kırsaldaki baskın mezar türünü oluşturan lahitler üzerindeki tasvirler ve yazıtların harf karakterlerinden yapılan tarihlendirmelerde çiftlik yerleşimlerinin Roma Dönemi'nde iskan edildiğini ortaya koymaktadır[426].

4.3 Phaselis Teritoryum Mezarları

Phaselis *khora*'sında tespit edilen edilen çiftlik yerleşimlerinin kent merkezinden çıkıldıktan hemen sonra Tahtalı Dağ eteklerinden itibaren başladığı görülmektedir. Kentin hemen arkasında yükselen Tahtalı Dağ'ının eteklerindeki tarıma elverişli iklim koşulları ve yerleşimin konumlandırılması için tercih edilen az eğimli veya düzlük alanlar eskiçağ sakinlerinin üretime dayalı yerleşim düzenini oluşturması için uygun koşulları sağlamaktadır. Tahtalı Dağ 2365 m yüksekliğindedir ve deniz seviyesinden itibaren keskin bir şekilde yükselen sarp yapısı nedeniyle yerleşimler Tahtalı Dağ eteklerinde yoğunluk göstermektedir. Bu lokasyonda belgelenen kırsal yerleşim düzenlemesinde yaşam alanı, tarım terasları üretim organizasyonu elemanları ile mezarlardan oluşan üç unsur bir arada görülmektedir. Phaselis *khora*'sında ve teritoryum sınırlarına doğru yapılan çalışmalarda tespit edilen toplam 47 adet mezar anıtı baskın kullanılan türlere göre 34 adet lahit, 10 adet *khamosorion*, 1 adet kaya lahdi ve 1 adet *ostothek* ile teknesi bilinmeyen 1 adet semerdamlı kapak olarak sıralanmaktadır.

---

425 Arslan ve Tüner Önen, 2014: 293.

426 Bkz. Böl. 4.

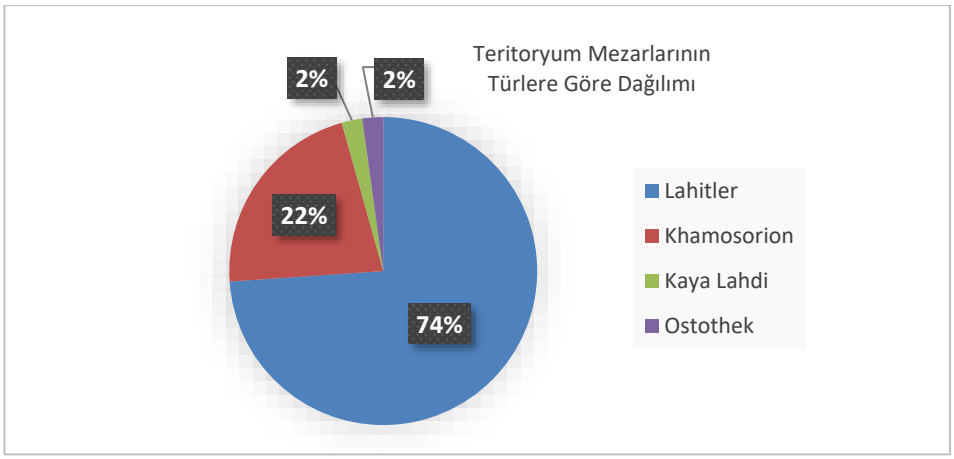

Bu mezarlar içinde yazıt taşıyan mezar sayısı 15 olarak tespit edilmiştir. Çiftlik yerleşimlerinde ikamet eden toprak sahipleri kendi arazilerine gömülmek istemişler ve mezar anıtlarını yerleşim yerlerine yakın lokasyonlarda konumlandırmışlardır. Kırsal yerleşimlerdeki mezarların konut ya da teras düzenlemelerine yakın konumlandırılması kişilerin özel mülkü içinde olmak istemesi ve olası mezar suçları nedeniyle mezarı korumak amacıyla düzenlenmiş olmalıdır. Çiftlik yerleşimlerindeki mezar anıtları yazıtları okunabilen örneklerden bilindiği üzere mezar yaptıran kişi ve ailesinin gömülmesi için yaptırılmıştır.

4.3.1. Lahit

Phaselis *khora*'sında ve teritoryum sınırlarına doğru yapılan çalışmalarda toplam 34 adet lahit belgelenmiştir. Lahitlerin 9 adedinde mezar yazıtı yazılmıştır; **Ter.M.15, 26, 31, 35, 40, 41, 42, 46, 47**. Buna ek olarak **Ter.M. 24, 32, 36** numaralı lahitlerin *tabula ansata*ları meydana getirilmiş ancak bu mezarların yazıtları yazılmadan bırakılmış ya da yüzeylerinde meydana gelen yüksek aşınma nedeniyle yazıt izleri kaybolmuştur. Teritoryumda kapaklarında yazıt taşıyan iki örnek tespit edilmiştir **Ter.M.21, 38**. Bunlardan **Ter.M.21** no'lu semerdamlı kapakta yazıt kapağın uzun yüzünde *tabula ansata* içerisinde kazınmıştır ancak eserde meydana gelen yüksek tahribat nedeniyle yazıt okunamamaktadır, **Ter.M.38** no'lu semerdamlı kapağın bir dar yüzüne yazılmış olan

yazıt 12 satırdan oluşmaktadır ve yeni görüntüleme yöntemleri sayesinde transkripsiyonu kısmi olarak yapılabilmiştir[427].

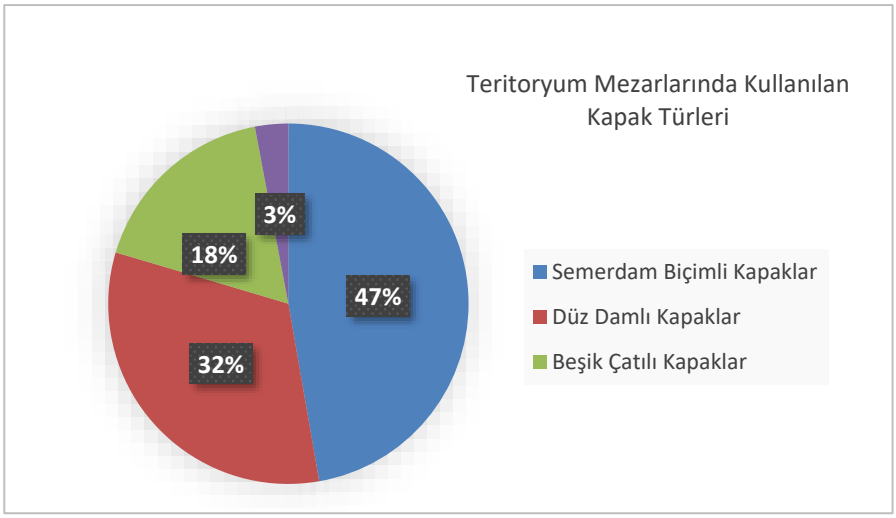

Teritoryum mezarlarında kullanılan kapak formlarında düz dam, semerdam ve beşik çatı olarak üç farklı kapak türü kullanıldığı tespit edilmiştir. Mezar kapaklarındaki kullanım sıklığına göre: semerdamlı kapaklar, **Ter.M.6, 16, 17, 19-23, 25, 28-32, 34, 35, 38, 43, 45** numaralı mezarlarda; düz damlı kapaklar, **Ter.M.1-5, 7-9, 10-13, 26** numaralı mezarlarda; beşik çatı kapaklar, **Ter.M.15, 18, 36, 37, 39, 41, 44** numaralı mezarlarda kullanılmışlardır. Buna ek olarak **Ter.M.24, 27, 33, 42, 46, 47** numaralı mezarların kapak formu, **Ter.M.38** no'lu semerdamlı kapağın ise tekne formu bilinmemektedir.

4.3.1.1. Doğu Çiftlik

Tahtalı Dağ'ın eteklerinde Antalya-Kumluca karayolu ile teleferik istasyonunun ilk basamağı arasında birbirine yakın konumlandırılan iki adet çiftlik yerleşimi yer almaktadır. Yerleşimlerden biri etrafı koruma duvarı ile çevrili olan Doğu Çiftlik ve diğer yerleşim Kirsecik Mevkiinde bulunan Güneydoğu Çiftlik yapılarıdır[428]. Doğu Çiftlik yerleşimi kuzey yönde vadiye hakim olarak konumlandırılmış, etrafı koruma duvarı ile çevreli korunaklı bir yerleşim olarak 5000 m^2 alanda yayılım göstermektedir. Yerleşimdeki yapı kalıntılarının işlevleri tahribat nedeniyle tam olarak belirlenememektedir ancak korunagelmiş duvar kalıntılarından okunan yapı planı, konutlar ve depolama alanlarının varlığını göstermektedir. Doğu Çiftlik'te yapı grupları

427 Bkz. Epigrafi kataloğu

428 Beydağları Yüzey Araştırmaları kapsamında 2011 yılında gerçekleştirilen çalışmalarda bu yerleşimlere ait kalıntıların planları çizilerek tanımlamaları yapılmıştır bkz. Kızgut, 2017: 199-215 vd.

dışında anakayadan şekillendirilmiş basamaklar ile beş adet lahit tespit edilmiştir (**Ter.M.1-5**-Lev. 15c). Lahitlerin tümü yerleşimin etrafını çevreleyen koruma duvarının dışında, doğu-batı yönünde uzanan antik yol döşeminin kenarında yer almaktadır. Mezarlar konumlandırılması kent merkezlerinde *nekropolis*lerin yayılım alanlarının kent surlarının dışında tutulması uygulamasının bu yerleşim için geçerli olduğunu yerleşim düzeninde ölü gömme alanı ile yaşam alanının ayrı tutulduğunu ortaya koymaktadır[429]. Ayrıca mezarların yol kenarlarında konumlandırılması ve böylece gerek ölü gömme sırasında gerekse sonraki ziyaretlerde ulaşım kolaylığının sağlanması ve ek olarak yoldan geçenlerin izlenimine ve hatırlanmaya yönelik konumlandırmanın yine hem kent hem kırsal yerleşim düzeninde *nekropolis*lerin benzer şekilde konumlandırıldığını göstermektedir.

4.3.1.2. Akboyun Mevkii

Phaselis'in kuzeybatısında Tahtalı Dağ'ın eteklerindeki Akboyun mevkiinde gözetleme kulesi, küçük bir yerleşim (*polikhnion*-kentçik) alanı ve yerleşimin etrafında çok sayıda düzenlenmiş tarım terasları yer almaktadır[430]. Teraslar Phaselis istikametinde 200-300 metre boyunca takip edilebilmektedir. Teraslar 0.70-0.80 m genişliğinde kuru bir taş duvarla örülmüştür, yükseklikleri yer yer 1 m'yi bulmaktadır ve en az 3 en çok 7'şer sıra arasında değişen teraslamalar 5 m ile 7 m arasında değişen aralıklarla düzenlenmişlerdir. Kumluca otoyolunun hemen kuzeyinde **Ter.M.11, 12, 13** no'lu üç adet lahit (Lev. 15d) ve **Ter.M.14** no'lu bir adet *ostothek* (Lev. 15e) bir arada konumlandırılmışlardır.

Lahitler birbirine bitişik nizamda düzenlenmiştir. Lahit teknelerinde ölçüler; en: 0.70-0.85, boy: 1.95-2.25 ve duvar kalınlığı 0.15-0.20 arasında değişmektedir. Teknelerin içi ve tabanlarından itibaren 1/3 oranında toprak dolgu altındadır. Tümünün duvarlarında yer yer lokal kırık ve eksik kısımlar vardır ancak monolit halde korunagelmişlerdir. Teknelerin doğu uzun yüzünde sıva kalıntıları bulunmaktadır. Kapaklar tekne üzerinden devrilmiş yerde durmaktadır. Üç kapak da düz dam formundadır ve düştüklerinde

---

429 Teritoryum çalışmalarında yapılan tespitler, mezarlarının çoğunlukla yerleşimlerin ve/veya terasların yakınında konumlandırıldığını göstermektedir. Bu düzenleme, kırsal alandaki mezarların olasılıkla toprak sahiplerinin kendi arazileri içinde kalmasını istemeleri ve olası mezar suçlarına karşı önlem alınmak istenmesi ile açıklanabilir.

430 Arslan ve Tüner Önen, 2014c: 293-294.

kırılmışlardır. Hemen bu lahitlerin yanında bir adet *ostothek* teknesi tespit edilmiştir (**Ter.M.14**). *Ostothek* kireçtaşından üretilmiştir ve en: 0.73 m, boy: 0.76 m ve 0.25 m derinlik ölçülerindedir.

Söz konusu yerleşim alanının etrafında birden fazla antik yol güzergahı yer almaktadır. Bu yolların bir kısmı yer yer kesintilerle olsa dahi kent merkezine kadar takip edilebilmektedir. Yerleşim alanında ve teraslarda tespit edilen pişmiş toprak kap parçaları Hellenistik Dönem'den Geç Antikçağa değin değişik dönemlerde bölgenin iskan edildiğin ortaya koymaktadır. Seramik buluntulardaki dönem aralığının teritoryum alanındaki diğer yerleşimlere kıyasla daha uzun bir dönem aralığını göstermesinin nedeni bu bölgenin Phaselis kent merkezine en yakın yerleşimler arasında olmasıyla açıklanabilir. Antalya Kumluca karayolunun kuzeyinde bulunan bu lokasyondaki yerleşimler Phaselis'in Hellenistik Dönem yerleşimi olan Phaselis Kuzey Yerleşim ile oldukça yakın konumdadır. Dolayısıyla Doğu ve Güneydoğu Çiftlik, Akboyun Mevkii yerleşim kalıntıları ve teleferik istasyonunun ilk basamağının etrafındaki yerleşimler Phaselis kent merkezine yakın olmaları nedeniyle buraların iskan süresi daha geniş dönemleri kapsıyor olmalıdır. Zira söz konusu yerleşimler ile Phaselis Hellenistik Dönem Kuzey Yerleşimini modern Kumluca-Antalya otoyolu ayırmaktadır. Olasılıkla kentin *khora*'sında başlayan ilk tarım, hayvancılık ve üretime dayalı kent dışı yerleşimler bu bölgeden başlamış olmalıdır.

4.3.1.3. Beşiktaş Mevkii

Tahtalı Dağ'ın kuzey eteklerinde Tahtalı Dağ'ın kuzey eteklerinde, Beşiktaş mevkiinde yangın yolunun doğusunda bir adet lahit mezar anıtı tespit edilmiştir. **Ter.M.15** no'lu mezar anıtı; tekne, yerinden kay(dırıl)mış kapak ve podyum olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır (Lev. 15f, g).

Tekne podyum üzerinde, kapak ise teknenin önünde yerde ters durur vaziyettedir. Podyum bloklarının bir kısmı tekne ile kapak arasında dağınık olarak bulunmaktadır. Kireçtaşı malzemeden üretildiği için taşın yüzey dokusunda bozulmalar meydana gelmiş yer yer küçük kırıklar ve çatlaklar oluşmuş ancak genel görüntü itibariyle tüme yakın oranda korunmuştur. Tekne *in-situ* kalabilen birkaç podyum taşı üzerinde doğu-batı doğrultusunda konumlandırılmıştır. Tekne ölçüleri En:1.13 m, Boy: 2.30 m, Yükseklik: 1.27 m'dir. Lahit kapağı 2.45 m boy, 1.25 m en ve 0.73 m yükseklik ölçülerinde, beşik çatı formundadır. Tekne ve kapak kireçtaşı malzemeden üretildiği için yüzey dokusunda

bozulmalar meydana gelmiş yer yer küçük kırıklar ve çatlaklar oluşmuştur ancak genel görüntü itibariyle tüme yakın korunmuşlardır. Teknenin bir uzun yüzü ve iki dar yüzü bezenmiş, arka yüz işlenmeden kabaca tıraşlanarak bırakılmıştır. Bezemeli üç yüz, kenarları boyunca, dışta geniş bir silme ve içe eğimli daha dar bir silmeden oluşan iki kademeli bir çerçeve içine alınmıştır. Ön yüz çeşitli figürlerle oluşturulmuş yoğun bir sahne sunmaktadır. Bu sahne, yanlardan ve üstten, üzüm salkımı ve asma yaprağı taşıyan sarmal bir dal ile çevrilidir[431]. Sağ alt köşede gövdesi amphora içinden çıkan tek asma dalı kıvrılarak yükselir ve üst silmeye bağlanır. Bu alanlarda yer yer izlenebilen motif teknenin sol tarafındaki tahribat nedeniyle bu noktadan itibaren takip edilemez. Teknenin ön yüzünde merkezde dikdörtgen formda yazıtlı *tabula ansata* yer alır. Tabulanın *ansatanın* etrafı zeminden yükseltilerek oluşturulmuş iki silmeli bir çerçeve ile sınırlanmıştır. İç bükey silme üzerine yazıtın ilk satırının kazındığı görülür. Tabulanın merkez hizasında, sağ ve sol yanından çıkan "T" şeklindeki dayanaklarda birleşen ucu spiralli ikişer ansata yerleştirilmiştir. Yazıtın iki yanında birer ağaç tasviri ve onların da yanında kalkan içinde insan büstleri yer almaktadır (Lev. 15f). *Tabula ansata* ile kalkanlar arasında yükselen ağaçlar hurma ağacıdır. Ağaçların ikisi de doğal görünümlerine oldukça yakın tasvir edilmiştir. Yüksek kalın bir ağaç gövdesi, gövdenin tepesinden çıkarak farklı yönlere doğru açılan dört adet dal ve dalların ucundan sarkan hurma hevenkleri detaylı bir hurma ağacı tasviri ortaya koymaktadır. *Tabula*nın sağında ve solunda kabartma halinde kalkan ve içinden geçen mızrak tasviri yer alır. Kalkanlar iki kademeli yuvarlak çerçevelerden oluşur. Dış çerçeve çizgisi yüzeyden kabartılmış daha sonra ortaya doğru içe eğimlenerek gelmiştir. İç çerçeve de, merkeze doğru gelindikçe hafifçe çukurlaşmış ve bu alana tasvir edilmek istenen figür yerleştirilmiştir. Mezarda, teknenin ön yüzünde iki adet, dar yüzlerde birer adet ve kapağın iki alınlığında birer adet olmak üzere toplam altı adet kalkan yer almaktadır. Bu kalkanların tümü tanımı yapılan yuvarlak kalkan tasvirleri ile aynı olup yalnızca ortalarına yerleştirilen figürler değişmektedir. *Tabula ansata*nın sağında kalkan içine kadın büstü yer almaktadır.

---

[431] Roma İmparatorluk Dönemi lahitlerinde Dionysos anlatımlı lahit grupları içinde üzüm asmaları ya da girlandlar üzerine takılmış üzüm salkımları kullanılmaktaydı. Söz konusu bezeğin lahitler üzerinde kullanımı için bkz. Koch 2001, 150, 165, 204, 211, 249; Asma dalları ikonografisi ve Olympos'ta girlandlı bir lahit kapağında kullanılan sarmaşık ve üzüm salkımı Dionysios ile ilişkili olabileceği yönünde değerlendirilmiştir, bkz. Özer 2013, 491-492, Fig. 14; Ayrıca Antalya Müzesi'nde yer alan ön yüzü tamamen sarmaşık dallarla bezeli lahit teknesi tarihlemesi tam yapılmamış bir eser olmakla birlikte Roma İmparatorluk Dönemi lahitleri içinde örneği olmayan bezeme sahnesi ile frizli lahitlerin öncüsü olarak değerlendirilmektedir, ayrıntılı bilgi için bkz. Koch 2001, 216.

Figürün yüzü oldukça tahrip olmuştur ancak başından omuzlarına dökülen örtü belirgindir. Kadın büstünün altında, bir geyik ve av köpeği tasvir edilmiştir. Geyiğin vücudu yandan, yüzü ise profilden verilmiş, boynuzları ve ayak toynakları belirtilmiştir. Arkasında duran av köpeği geyiği kuyruğundan yakalamak üzereyken ağzı açık olarak betimlenmiştir. Köpeğin kulakları aşağı doğru sarkık, kuyruğu yukarı doğru kıvrılmış ve ayaklarındaki pençe detaylarına kadar işlenmiştir. *Tabula*nın solunda kalkan içinde yüzü büyük oranda tahrip olmuş bir erkek büstü yer alır ve altında bir dağ keçisi bulunmaktadır[432]. Keçinin uzun boynuzları arkaya doğru kıvrılmış olup kalkanın dış kontur çizgisine değer. Sağ taraftaki sahne ile benzer şekilde keçiyi yakalamış bir hayvan figürü beklense de, lahdin bu bölümü oldukça tahrip olduğu için keçinin arkasında başka bir hayvan olup olmadığı anlaşılamamaktadır. *Tabula*nın alt sol tarafında tek olarak betimlenmiş bir hayvan figürü daha yer almaktadır. Bu figür teknenin ön yüzünde tasvir edilen diğer hayvanlara oranla küçüktür. Ön ayakları gergin ileri doğru atılırken görülür. Yüzü profilden verilmiş, kulakları havada betimlenen bu figür keçi yavrusuna benzemektedir. Yavru keçinin sahnedeki duruşu, karşısında bir hayvanın daha yerleştirilmiş olabileceğini düşündürmektedir, zira bu durumda *tabula*nın sağ alt köşesi de doldurulmuş olacaktır. Ancak mezara uygulanan RTI ve fotogrametri yöntemleri burada herhangi bir işlemin yapılmadığını ortaya koymuştur. Teknenin doğu dar yüzünde kalkan ve mızrak kabartması yer alır, kalkanın ortasına çiçek motifi yerleştirilmiştir bu taraf aynı zamanda gömünün başının yerleştirildiği yastık bölümünün olduğu yöndür. Batı dar yüzde yine bir kalkan mızrak kabartması yer alır. Buradaki kalkan bir erkek büstü taşımaktadır. Yüzü tamamen tahrip olan erkek figürün, sol omuzu üzerinden gövdesine diagonal inen giysisi görülür. Lahit teknesinin ön yüzünde yer alan *tabula ansata* üzerinde -ilk bir ve son dört satırı çerçeve üzerinde ve dışında olmak üzere- 14 satırlık yazıtı bulunmaktadır. Yazıt yüzeyi oldukça tahrip olmuş durumdadır. Gerek yazıtın korunum durumu gerekse ışık konumundan dolayı geleneksel yöntemlerle okunamamış olan söz konusu yazıt, RTI metodu kullanılarak çözümlenmiştir. "*Koundalos(?) oğlu Aurelius Hermas bu lahdi kendisi ve* [karısı falanca kızı falanca] *ve çocukları Heliodiera/Heliodora, Stephanos* (ve) *Hermas için inşa ettirdi. Başka hiç kimseye burada*

[432] Klazomenai lahitleri olarak adlandırılan MÖ 530 ila 460 yılları arasına tarihlenen pişmiş toprak lahitlerden Smyrna, Rodos, Erythrai, Ephesos, Lesbos, Pitane ve Chios'ta bulunan bezemeli lahit örnekleri üzerinde keçi/dağ keçisi tasvirlerine yer verilmiştir. Bezemeler çağdaş vazo resimlerine benzer şekilde beyaz çizgisel detaylar kullanılarak siyah figürlü kazıma tekniği taklit edilerek resmedilmiştir bkz. Kurtz and Boardmann 1971: 269.

gömülmek izinli değildir, aksi taktirde kutsal kasaya belirlenmiş olan ceza tutarı değerindeki beş yüz denarii ödeyecek, bunu haber veren kişi ise yukarıda yazılan tutarın üçte birini alacak"[433]. Mezar üzerindeki yazıtta, mezar sahibinin taşıdığı Aurelius gens ismi ve harf karakteri dolayısıyla mezar anıtı 212 sonrası MS III yüzyıl'a tarihlenmektedir.

Lahit kapağının bir uzun yüzü üzerinde, gövdesi profilden yüzü ise cepheden verilmiş ayakta duran bir aslanın sağ kolu ile boğayı yakaladığı sahne kabartma olarak işlenmiştir (Lev. 15g)[434]. Aslan ayakta durmaktadır ve yüzü yukarı dönüktür. Yüz hatları yuvarlak, elmacık kemikleri belirgin, yanakları dolgun ve etlidir. Göz çukuru iri yuvarlak hatlarla belli edilmiş, kaş çizgisi işlenmiştir. Ağzı açıktır ve alttan iki sivri diş görünmektedir. Yeleleri yüzün etrafını çevreleyen yüzeysel yiv izleriyle belli edilmiştir. Gövdesi kabaca tıraşlanmış, ön ve arka ayaklarda pençe detayları verilmiştir[435]. Aslanın sağ pençesi ile ağzından yakalamış olduğu boğa, profilden ve yalnızca baş olarak görülür[436]. Avlanan

---

433 Bugüne kadar Phaselis kentinden ele geçmiş olan Roma İmparatorluk Dönemi mezar yazıtlarında ceza ödemeleri için ἱερώτατος ταμεῖον (en kutsal kasa), ἱερώτατος φίσκος (en kutsal *fiscus*) ve γλυκυτάτης πατρίς (en tatlı vatan) kasaları yetkili kılınırken ceza tutarlarının 500-1000 denarii olarak belirlendiği tespit edilir; teritoryumda ise şimdiye kadar sadece tek bir mezar yazıtında ceza emaresi korunmuştur, bu da kent kasasına işaret eder (Φα|σηλιτῶν πόλις) ve 2500 denarii ceza içerir. Dolayısıyla buradaki de kutsal kent kasası olarak kabul edilebilir, bkz. Tüner Önen vd, 2017.

434 Anadolu, Mezopotamya, Hellen ve Mısır medeniyetlerinde aslan tasvirleri genel anlamda gücün ve koruyuculuğun simgesi olarak kent girişlerinde, mezar kabartmalarında ve tapınak duvarlarında tasvirlerine sıklıkla kullanılan bir figür olarak karşımıza çıkmaktadır. Aslan figürünün ikonografisi üzerinde yapılan güncel çalışma ve farklı kültürlerdeki kullanımlarına dair değerlendirmeler için bkz. Kızgut ve Kabakaş 2022: 296-330.

435 Anadolu'nun çeşitli yörelerinde, özellikle Pisidia, Kilikia, Lykaonia ve Isauria'da, çatı biçimi kapaklar üzerinde, yatar konumda aslanlar tam plastik yöntemiyle betimlenirdi, bkz. Koch, 2006: 212.

436 Doğu Lykia kentlerinden Idebessos'ta ele geçen bir lahit kapağının uzun yüzü üzerine de bir aslanın boğayı başından yakalamış olduğu sahne kabartma olarak işlenmiştir bkz. Kızgut *et al.* 2009, 145 vd. Fig. 30; Kuzey Lykia kentlerinden Balboura'da da benzer kapaklar mevcuttur bkz. Money, 1990, 29 vd. Levha 4, (a) N14, (b) C10, (c) M1); Kilikia, Lykaonia ve Isauria'da ise, çatı biçimi kapaklar üzerinde, yatar konumdaki aslanların tam plastik yöntemiyle betimlendiği görülür bkz. Koch 2001, 212, Fig. 10; Isauria Bölgesi'ndeki Adrassos'taki örnekler içi bkz. Alföldi-Rosenbaum, 1980, 47-52; Isauria Bölgesi kaya mezarlarındaki aslan ve yanında baş olarak işlenmiş boğa tasviri için bkz. Doğanay 2009, 440-441, Lev. 26-27. Olba Bölgesi Korykos'taki aslanlı kapak tasviri için bkz. Karaüzüm 2005, Lev. 63, fig. 99; Lahit tekneleri üzerinde tasvir edilen boğa aslan mücadelesi hakkında bilgi için bkz. Koch 2001, 153; Ksanthos'ta da Aslanlı Mezar olarak adlandırılan lahit mezarın kapağının güney yüzünde yatar pozisyonda başı cepheden verilmiş bir aslanın, sadece başı ve

hayvanın ağız kısmı aslanın pençesi altında kalmış, boynuz kulak ve göz detayları işlenmiştir. Kapağın iki alınlığında ortasında birer çiçek tasviri yerleştirilmiş kalkan yer alır. Bu çiçek tasvirleri birbirinden farklı yapraklara sahiptir. Batı dar yüzde yer alan çiçek, uçlara doğru sivrilerek gelen altı tam yaprak ve onların arasındaki boşluklara yerleştirilen yine uçları sivrilerek gelen altı yarım yapraktan oluşur. Böylelikle motife katmerli bir görünüm verilmiştir. Doğu dar yüzde yer alan çiçek ise dört yapraktan oluşur ve daha sade bir görümdedir. Kapaktaki bir diğer bezeme örgesi de yüzeyden görülebilen akroterlerden birinde yer alan palmet bezeğidir. Üç yapraktan oluşan açık palmet bezeğinin yaprakları köşe akroterini kaplayacak şekilde yerleştirilmiştir.

4.3.1.4. Tahtalı Dere Narlı Mevkii

Tahtalı Dere Narlı Mevkiinde yoğun tarım terasları, işlik ve mezarları iki adet çiftlik kompleksi tespit edilmiştir. İlk yerleşim alanı Tahtalı Deresinden yaklaşık 50 m yükseklikte konumlanan en az 8 en fazla 12 odadan oluşan, 440 m rakımlı çiftlik kompleksidir. Birbirine bitişik nizamda düzenlenen çok mekânlı yapı grubu doğu-batı yönelimli uzanmaktadır. Yer yer anakaya kullanılarak yer yer de kuru duvar örülerek oluşturulan mekanların duvarları büyük oranda yıkılmış olduğu için plan tam ayrıştırılamamıştır. Güney yönde kapı sövesi bulunan 13.90 x 9.20 ölçülerindeki geniş oda, yerleşimin ürün depolama alanı olarak değerlendirilmektedir. Yerleşimin etrafındaki araziler yoğun teraslamalar ile düzenlenmiştir. Antalya-Kumluca karayolundan kuzeye doğru ayrılan Narlı yolunun girişinden itibaren vadinin her iki tarafında Tahtalı Dağ'a doğru yamacı kaplayan teraslar hem Phaselis sakinlerinin hem de Tekirova civarında bulunan çiftlik yerleşimlerinin kullanımında olmalıdır[437].

Çiftlik kompleksinin yaklaşık 30 metre kuzeyinde devrilmiş halde bir lahit teknesi ve kapağı tespit edilmiştir. Tekne; en: 0.90 m, boy: 2.40 m, yük: 1.30 m, duvar kalınlığı: 0.25-0.40 m ölçülerindedir (**Ter.M.16**, Lev. 16a). Bir dar duvarı ve bir uzun duvarı tamamen kırık ve eksik olan lahit teknesinin diğer duvarlarında da kısmi kırıklar meydana gelmiştir. Ön yüzde geniş kulaklı *tabula ansata* bulunmaktadır ancak yazıt alanı işlenmiş ya da aşınmıştır. Tekne içinde karşılıklı iki adet seki çıkıntısı yapılmıştır, bu sekiler ölü gömme alanının katlı düzenlendiğini göstermektedir. Lahit kapağı semerdam

boynu görünen bir ceylanı boğazından tuttuğu sahne yer alır. Kabartmaların detaylı anlatımı, tasvirlerin anlamı ve kökeni üzerine değerlendirmeler için bkz. Özüdoğru 2013, 69-86.

437 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 53.

formundadır ve monolit halde korunmuştur. Kapak ölçüleri; en: 1.33 m, boy: 2.40, yük: 1.05 m'dir. Semerdam kapaklarda sıklıkla görülen mahya kirişi ve dar yüzlerde birer, uzun yüzlerde ikişer adet olmak üzere toplam altı adet işlenmeden bırakılmış kaldırma çıkıntıları bulunmaktadır.

Aynı bölgede bulunan bir çiftlik evi ve lahit tespit edilmiştir. Çiftlik evinin hemen 50 metre yanında lahit konumlandırılmıştır (**Ter.M.18**, Lev. 16b). Tekne ölçüleri; en: 0.94 m, boy: 2.30 m, yük: 0.91 m, iç derinlik: 0.60 m ve tekne duvar kalınlığı: 0.15 m'dir. Lahit teknesinin ön ve arka duvarları yaklaşık yarısı oranında kırık ve eksiktir. Bu nedenle yazıt ya da kabartma olup olmadığı tespit edilemiyor. Teknenin dar duvarlarındaki korunma durumu iyidir ancak kireç taşının kolay bozulan yapısı nedeniyle yüzeyde aşınmalar meydana gelmiştir. Tekne orijinal konumundadır, kapak tekne üzerinden kaymış yerde ters durmaktadır. Kapak, köşeleri akroterli ve beşik alınlıklı forma sahiptir. Kapağın bir dar yüzü kırık ve eksiktir, ölçüler; en: 0.95 m, boy: 2.25 m (kırık), yük: 0.47 m'dir. Mezar anıtının hemen yanında kareye yakın formda olasılıkla yağ üretmede kullanılan bir işlik tespit edilmiştir. İşlik ölçüleri; en 1.56, boy 1.34 m, yük: 0.85 m, ve duvar kalınlığı: 0.15 m'dir. İşlik teknesinin duvarları yaklaşık taban seviyesine kadar kırık durumdadır.

4.3.1.5. Tahtalı Dere Narlı Mevkii Kaya Lahdi

Narlı Mevkiinde tespit edilen diğer mezar anıtı, 1.70 m yükseklikte 2.90 m genişlikte bir anakayanın üzerinde yerleştirilen kaya lahdidir (**Ter.M.17**, Lev. 16c). Lahit yalnızca tekne tabanından kayaca bağlı olup duvarları kaya zemininden yükselmektedir. Tekne ölçüleri; en: 0.90 m, derinlik: 0.53 m, duvar kalınlığı: 0.16 m'dir. Mezarın oryantasyonu doğu-batı doğrultusundadır. Mezarda tahribat meydana gelmiştir, tekne 1/3 oranında kırık ve eksiktir. Kapak tekne üzerinden kaymış yerde ters durmaktadır. Semerdam formundaki kapak yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak ölçüleri; en: 0.90 m, yük: 0.70 m'dir. Kapakta mahya kirişi ve kaldırma çıkıntıları mevcuttur.

Narlı mevkiindeki ikinci yerleşim alanında, kuzeydoğu - güneybatı istikametinde konumlandırmış bir çiftlik evi, eve 50 m mesafede bir lahit ve lahdin hemen yanında bir işlik yer almaktadır. Yapı 15.10 x 13.10 m ölçülerinde, iki odalı kareye yakın plana sahiptir. Duvarları oldukça büyük 1.50 x 1.00 m ölçülerini bulan şekilsiz taşlardan ve bazıları düzeltilmiş kireçtaşından kuru duvar tekniğiyle örülmüştür. Yapının bazı duvarlarında anakayadan da destek alınmıştır. Yerleşimin etrafı yoğun teraslarla

çevrilidir. Çiftlik evinden yol istikametine kadar antikçağda çok kaliteli şekilde, yer yer yükseklikleri 1 m'yi bulan duvarlar halinde teraslamıştır. Yerleşim alanında rakım 524 m'dir ve üretim için elverişli şartları sağlayan iklim koşulları mevcuttur. Yoğun teras düzenlemeleri çiftçilik faaliyetlerinin aktif şekilde yapıldığının bir göstergesidir.

4.3.1.6. Selim Mevkii

Beycik Mahallesi Selim Mevkiinde yapılan araştırmalarda iki çiftlik yerleşimi, üç adet işlik ve işlik elemanları, yerleşimlerin etrafındaki arazilerde oldukça düzgün duvarlarla örülen çok sayıda teras ve beş adet mezar anıtı tespit tespit edilmiştir[438]. Bölgede bulunan mezar türleri iki adet *khamosorion* ve üç adet bağımsız lahitten oluşmaktadır. İki farklı çiftlik yerleşimi ve civarında tespit edilen mezarların ortak özelliği semerdam formlu kapaklarla örtülmüş olmalarıdır. Yerleşim alanının rakımı 700 m'dir. Orman yolunun hemen kenarında konumlandırılan çiftlik yerleşiminin 90 m güneybatısında **Ter.M.20** no'lu 1 adet lahit mezar anıtı belgelenmiştir (Lev. 16d). Mezarın tekne ve kapağı yarısı oranında kırık ve eksiktir. Tekne en: 1.10 m, derinlik: 0.68 m, duvar kalınlığı: 0.20 m ve kapak en: 1.15 m, yük: 0.63 m ölçülerindedir.

Selim Mevkii'nde, 730 m rakımda tespit edilen ikinci çiftlik yerleşiminde yoğun bir şekilde teraslanmış bir alan ile son devirlere kadar kullanılmış bir kuyu tespit edilmiştir. Teras duvarları lokal şekilsiz kireç taşlarından farklı ölçü ve boyutlarda inşa edilmiştir. Teraslar yer yer ana kayalarla hizalanarak inşa edilmiş olmasına karşın yakın geçmişe değin yörükler ve yöre sakinleri tarafından kullanım görmüş olduğu için dağınık ve kopuk taş yığınları halindedir. Terasların hemen kuzeyinde kireçtaşından ana kayaya oyulmuş 175 x 200 m ölçülerinde bir şarap işliği tespit edilmiştir. İşliğin düzenlediği ana kaya yüksekliği yer yer 1.20 m'ye ulaşırken kuzey tarafı 15-20 cm yüksekliğindedir. İşliğin güneybatı köşesinde pres tahtası için açılmış 0.30 x 0.30 m ve 0.35 m derinliğinde bir niş ve kuzey tarafında oldukça uzun akıtma deliği yer almaktadır. İşliğin etrafı ve çevresi değişik yüksekliklerde tarım ve bahçecilik için açılmış antik teraslarla çevrilidir. Söz konusu işliğin 30 m doğusundaki kanyonun içinde ana kaya oyulmuş bir başka şarap işliği daha tespit edilmiştir. İşlik ölçüleri 2.00 x 1.60 m, oval formda şekillendirilmiştir ve doğu tarafında pres tahtası kolu için açılmış 0.20 x 0.25 m ölçülerinde ve 0.20 m nişi bulunmaktadır. Yakındaki dere yatağından gelen sel sularıyla işliğin altı oyulmuştur. İkinci işliğin çevresi de değişik yüksekliklerde tarım ve bahçecilik için açılmış antik

[438] Akçay ve Gürel, 2021: 173-176.

teraslarla çevrilidir. Bu işliğin yaklaşık 100 m doğusunda büyük ölçüde tahrip edilmiş diğer bir şarap işliği tespit edilmiştir. Bu işliğin 15 m kuzeybatısında 1.00 x 1.20 m boyutlarında kireçtaşından yapılmış tahıl öğütme dibeği/havanı tespit edilmiştir. Üretim organizasyonunun günlük yaşam içinde önemli bir yeri olduğunun göstergesi olarak değerlendirilen aynı lokasyondaki işlik ve işlik elamanları ile yoğun antik terasların arasında iki adet lahit yer almaktadır. Bu mezarlardan ilki modern yolun yaklaşık 15 m kuzeyinde bulunan lahit teknesi ve semerdamlı kapaktan oluşan mezar anıtıdır (**Ter.M.22**, Lev. 16e). Lahit teknesinin tüm duvarları yaklaşık taban seviyesine kırık ve eksiktir. Tekne ölçüleri En: 1.20 m, Boy: 2.50, Duvar kalınlığı: 0.20 m'dir. Lahit kapağı semerdam formundadır ve teknenin 3 m doğusunda yerde durmaktadır. Kapakta mahya kirişi ve dar yüzlerde birer uzun yüzlerde ikişer adet işlenmeden bırakılmış kaldırma çıkıntıları bulunmaktadır. Monolit halde bulunan kapak ölçüleri en: 1.24 m, boy: 2.21 m, yük: 0.90 m'dir. Aynı lokasyondaki ikinci lahit ve kapak yine tahribata uğramış ve yere düşmüş haldedir (**Ter.M.23**, Lev. 16f). Duvarları büyük oranda kırık ve eksik olan olan lahit teknesinin ölçüleri En: 1.13 m Boy: 2.18 m'dir. Teknenin köşeleri işlenmeden bırakılan plasterlerle sınırlandırılmıştır ve dar yüzlerdeki kırıklar nedeniyle mızrak örgesinin uç kısmı görülebilmektedir. Lahit kapağı semerdam formundadır ve teknenin 1 metre önünde ters durmaktadır. Kapak üzerinde lokal kırık ve eksik kısımlar vardır ancak monolit halde günümüze ulaşmıştır, ölçüleri en: 1.28 m, boy: 2.33 m, yük: 0.90 m'dir. Kapak üzerindeki mahya kirişi, dar yüzlerde işlenmeden bırakılmış birer kaldırma çıkıntısı ve yüzeyde kalan bir uzun yüz üzerinde iki adet boğa başı kabartması bulunmaktadır. Boğa başları 0.44 x 0.34 m ebatlarında ve 0.10 m yükseklik ölçülerindedir.

4.3.1.7. Sarıağaç Mevkii

Beycik Mahallesinin Sarıağaç Mevkiinde, Tahtalı Dağı istikametinde Laodikeia'ya giden patika üzerinde iki adet yan yana konumlandırılmış lahit mezar anıtı mezar tespit edilmiştir. Mezarlar *hyposorion*lu birer podyum üzerinde yükselen tekne ve kapaktan oluşmaktadır. Birbirlerine yaklaşık 4 m mesafede bulunan iki mezarın yönü de güneye ve Beycik köyüne bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. **Ter.M.24** numaralı lahdin teknesi tüme yakın oranda korunmuştur ve podyum üzerinde *in-situ* olarak kalmıştır (**Ter.M.24**, Lev. 17 a). Podyum 0.55 x 1.80 m. büyüklüğünde blok taşlardan örülmüştür. Kaçak kazılar nedeniyle podyumun güney yüzündeki tüm taşları sökülmüş ve *hyposorion* bölümünde kaçak kazı yapılmıştır. Podyumdaki tahribat nedeniyle lahit teknesi öne

eğimlenmiş haldedir ve düşme tehlikesi altındadır. Lahit teknesi, en: 1.20 m, boy: 2.20 m, yükseklik: 1.50 m, derinlik: 1 m, duvar kalınlığı: 0.18 m ölçülerindedir. Teknenin köşeleri işlenmeden bırakılan 0.23 x 0.23 m ölçülerindeki köşe plasterleri ile sınırlandırılmıştır. Ön yüzünde yazıtlı bir *tabula ansata* vardır ancak yazıt aşınma nedeniyle okunamamaktadır. Tekne içinde birden çok defin yapmaya olanak sağlayan, ahşap plaka yerleştirebilmek amacıyla karşılıklı olarak seki çıkıntıları bırakılmıştır.

Sarıağaç Mevkiinde tespit edilen ikinci lahit büyük oranda tahrip edilmiş olan podyum, tekne ve kapaktan oluşmaktadır (**Ter.M.25**, Lev. 17b). Podyum blokları çevreye dağılmıştır. Tekne duvarları yer yer taban seviyesine kadar kırık ve eksiktir. Tekne köşelerinde yine işlenmeden bırakılan köşe plasterlerine yer verilmiştir. Lahit kapağı semerdam formundadır. Çok parçalı halde kırılmış olan lahit kapağı parçaları da etrafa dağılmıştır. Olasılıkla kaçak kazıcılar tarafından patlayıcı kullanılarak tahrip edilen mezar anıtında ölçüler alınamamaktadır. Aynı lokasyonda yan yana yerleştirilen iki lahit podyum ve lahit teknelerindeki plaster ayrıntılarıyla birlikte yan yana aynı düzenleme içinde üretilmişlerdir. Mezarların bulunduğu alanda rakım 900 m'dir ve mezarlar Beycik Mevkii'ne ve vadiye bakar konumda yerleştirilmiştir.

4.3.1.8. Salir Pınarı Deresi

Beycik Köyü'nün Salir Pınarı Deresi mevkiinde, derenin yaklaşık 100 metre kuzey-doğusunda 50 metre aralıklarla yerleştirilmiş iki adet lahit mezar anıtı tespit edilmiştir. Bu mezarlardan biri form ve detayları görülemeyecek oranda tahrip edilmiş, diğeri ise kısmen tahribatlı haldedir. Mezarların bulunduğu lokasyonda rakım 750 m'dir ve dere yatağına yakın kısmen düzlük alan içinde mezarlar yerleştirilmiştir. Mezarların arkasından itibaren hafifçe eğimlenmeye başlayan topografyada kuzey güney doğrultusunda çok sayıda ve yoğun teraslar bulunmaktadır.

Alanda bulunan ve görece sağlam kalmış olan **Ter.M.26** no'lu mezar anıtı, kesme blok taşlarla örülen podyum tekne ve kapaktan oluşmaktadır. (Lev. 17c). Ölçüler: podyum, 2.80 X 1.90 m; tekne, en 1.12 m, boy: 2.38 m, kalınlık: 0.22 m, yükseklik: 1.20 m; kapak, en: 1.30 m. boy: 2.48 m., yükseklik: 0.63 m. kaldırma çıkıntısı: 0.25 x 0.27, derinlik: 0.75 m. Mezar kuzey güney doğrultusunda yerleştirilmiştir. Teknenin ön yüzünde kaçak kazı deliği açılmıştır, bu kısım kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır, ¼ oranında kırıktır ve kırık parça yerde tek parça halinde bulunmaktadır. Teknenin ön yüzünde yazıtlı bir *tabula ansata* vardır. *Tabula*'nın ölçüleri: en: 1.12 m.,

yükseklik: 0.73 m., yazıtlı kısım en: 0.75 m'dir. Tekne gövdesindeki kırık *tabula ansata*'nın sol üst köşesini de kapsar bu nedenle yazıtın ilk üç satırın yaklaşık 7-12 harflik kısmı eksiktir. Tüner Önen tarafından yapılan transkripsiyona göre; "*Falanca oğlu Moles'in çocukları Olymposlu falanca ve Demetrios bu mezarı ebeveynleri olan Olymposlu Moles (ve) Demetrios oğlu Moles'in oğlu Demetrios'un kızı Olymposlu falanca ile kendileri, çocukları ve de torunları için inşa ettiler, başka hiçkimse için değil, eğer başka birisi gömülürse, gömüyü yapan kişi Hephaistos'a adak olarak 500 denarii ödeyecek, (bu durumu) haber veren kişi bu paradan üçte bir pay alacaktır*"[439]. Lahit teknesi 0.63 m yüksekliğindeki düz dam biçimindeki kapakla örtülmüştür. Lahitlerin düz damlı kapaklarla örtülmesi Phaselis merkez *nekropolis*lerinde baskın lahit tipolojisini oluşturmaktadır ve Salir Pınarı'nda belgelenen bu mezar ile düz damlı kapakların kırsalda da kullanıldığı tespit edilmiştir. Phaselis merkez *nekropolis*leri ile kırsaldaki düz dam kapakları ayıran iki temek fark vardır; kapak yüksekliği ve kaldırma çıkıntıları. Bu tespite göre kırsaldaki düz dam kapaklar merkezdeki mezarlara göre yüksek ve dar yüzlerinde birer adet kaldırma çıkıntısı bulunan örnekler olarak farklılık göstermektedir.

Alanda bulunan ikinci mezar anıtı, lahit teknesi, kapağı ve podyum bloklarıyla büyük oranda tahrip edilmiştir. Kalıntılar arasında podyumun üst basamağının köşesinde yer alan aslan ayağı kabartması saptanabilmiştir. Podyum taşları kısmen yerinde kalabilmiştir ancak tekne ve kapak irili ufaklı parçalara bölünmüş halde tanımlamayacak şekilde tahrip edilmiştir. (**Ter.M.27**, Lev. 17d).

4.3.1.9. Alayanı Mahallesi

Kemer İlçesi Beycik Alayanı Mahallesinde iki adet lahit tespit edilmiştir. İlk lahit, özel mülke ait bahçede, etrafı tel örgüyle çevrili halde bulunmaktadır (Ter.M.28, Lev. 17e). Bu lokasyonda rakım 795 m'dir. Mezar büyük oranda tahrip olmuştur. Lahit teknesi yaklaşık taban seviyesine kadar kırık ve eksiktir. Teknenin kısmen korunan bir dar yüzünde kalkan mızrak/kılıç tasvirine yer verildiği görülmektedir. Lahit kapağı tekne üzerinden kaymış yerde ters durmaktadır. Semerdam formundaki kapak monolit halde korunagelmiştir. Kapakta mahya kirişi ve kaldırma çıkıntıları mevcuttur. Özel mülk içerisinde olduğu için ölçüleri alınamamıştır.

[439] Yazıt için bkz. Arslan ve Tüner Önen, 2017: 313.

Beycik Alayanı mahallesindeki ikinci mezar anıtı, Antalya-Kumluca karayoluna inen yol istikametinde yaklaşık 1 km inildikten sonra sola ayrılan köy yolunun hemen kenarında yer almaktadır Ter.M.29 (Lev. 17f). Mezar anıtı, podyum tekne ve kapaktan oluşmaktadır. Lahit teknesi orijinal konumunda ve kuzey güney doğrultusundadır. Tekne en: 1.00 m, boy: 2.12 m, yükseklik: 1.28 m, duvar kalınlığı 0.16 m ve iç derinlik: 0.76 m ölçülerindedir. Sermerdamlı kapak ölçüleri: en: 0.95 m ve boy: 2.23 m'dir. Tekne arka yüzünde lokal bir kırık bölüm dışında iyi durumda korunagelmiştir. Tekne altında podyumu oluşturan blok taşların bir kısmı yerinden kaymıştır bu nedenle tekne hafif öne eğimlenmiştir. Lahit teknesinin ön yüzünde *tabula ansata* alanı ayrılmış ancak yazıt yazılmadan bırakılmıştır. Yan yüzlerde kalkan mızrak tasvirlerine yer verilen bir komposizyon oluşturulmuş ancak bu tasvirler de bir yan yüzde yarı işli, diğer yan yüzde kabaca çerçeve halinde bırakılmıştır. Mezar anıtı bu görünümü ile yarı işli bırakılmış görünmektedir.

4.3.1.10. Karabel Mevkii

Tahtalı Dağ'ın güney eteklerinde Likya Yolu güzergâhında, Karabel mevkiinde biri yazıtlı iki lahit tespit edilmiştir[440]. Mezarlar düzleştirilmiş bir tarla görünümündeki az eğimli bir arazi içinde yer almaktadır. Bu düzlüğün bitiminde başlayan yamaçlarda teraslamalar yapılmıştır. Alan bir çiftlik kompleksi olarak tasarlanmış görünmektedir. Lahitlerin yaklaşık 80 m doğusunda modern zamanlarda da onarım görmüş olmakla birlikte antik temellere sahip bir çiftlik evinin temelleri tespit edilmiştir. Yerleşim alanında çok sayıda lokal orta ve kaba derecede seramiğe ve evin etrafında çatı kiremidine rastlanılmaktadır. Yerleşim etrafındaki antik tarım terasları kuru bir duvarla örülmüştür ve yaklaşık 30 - 40 m genişliklerle birbirine paralel uzanmaktadır. Düzlüğe yakın lokasyondaki kuzey güney doğrultusunda devam eden üç sıra teras net bir biçimde takip edilebilmektedir. Teraslamaların alt kotunda iki adet lahit mezar anıtı 5 m aralıklarla yerleştirilmiştir. Lahitlerin ikisi de podyum üzerinde yükselmektedir. Mezarlardan biri büyük oranda tahrip olmuştur, lahit teknesi çok parçalı halde kırık ve alana yayılmış vaziyettedir (**Ter.M.30**, Lev. 18a). Lahit kapağı semerdam formundadır, 1/3 oranında kırıktır ve podyumun kenarında yerde durmaktadır. Kapak en: 2.40 m, boy: 1.17 m ölçülerindedir. Kapağın iki uzun yüzünde ikişer ve dar yüzlerde birer adet olmak üzere

[440] Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 68.

toplam altı adet dikdörtgen formda kaldırma çıkıntıları vardır ancak işlenmeden bırakılmışlardır.

Alandaki ikinci lahit ise *hyposorion*lu podyum, tekne ve kapak birlikteliğini koruyarak günümüze ulaşmıştır (**Ter.M.31**, Lev. 18b). Podyumun yalnızca doğu yöndeki iki basamağını oluşturan blok taş sırası görülebilmektedir çünkü etraftan gelen küçük moloz taş dolgusuyla podyumun üzeri örtülmüştür. Podyum yüksekliği 0.50 m'dir. Lahdin *hyposorion* bölümü doğu yöndeki açıklıktan görülebilmekte ancak ölçüleri alınamamaktadır. Lahit teknesi en: 2.32 m, boy: 1.16 m ve 1.46 m yüksekliğindedir. Teknenin ön ve yan yüzü çeşitli tasvirlerle bezenmiş arka yüz işlenmeden bırakılmıştır. Mezarın iç yapısı çift katlı olarak tasarlanmıştır. Bezeme unsurlarını barındıran bu yönlerde sahneler iki sıra silme profil ile çevrelenmiştir. Ön yüzde *tabula ansata* içinde on iki satırlık yazıt yer almaktadır. Yazıtın sol kısmı kısmen tahrip olmuş durumdadır, görece sağlam kalmış olan taraftaki beş satır daha önce yayımlanmıştır[441]. Yıpranmış olan yazıtlı yüzey üzerinde RTI ve fotogrametri yöntemleri uygulanmış ve çıplak gözle görülemeyen diğer satırlarda da deşifrasyon yapılması mümkün olmuştur[442]. Buna göre okunabilen satırlarda; "*Demetrios'un oğulları Olymposlu Kotoralemis ve Demetrios bu mezarı Kotoralemis'in hayat arkadaşının pek sevgili kız kardeşi Aurelia Benantiane …… için yaptırdılar*" ifadeleri yer almaktadır[443]. Doğu ve batıya bakan dar yüzlerde kalkan ve mızrak birlikteliği tasvir edilmiştir. Lahit kapağı semerdam formundadır. Kapak üzerinde mahya kirişi bulunmaktadır. Kapak genişliği 1.23 m ve yüksekliği mahya kirişi ile birlikte 1 m.'ye ulaşmaktadır. Kapağın uzun yüzünde ikişer ve kısa yüzünde birer adet olmak üzere toplam 6 adet kaldırma çıkıntısı yer almaktadır. Uzun yüzlerdeki kaldırma çıkıntıları en: 0.27 m, yükseklik 0.41 m ölçüleri ile büyük dikdörtgen cephe unsurları olarak dikkat çekicidir ancak işlenmeden bırakılmışlardır.

4.3.1.11 Demirini Mevkii

Tahtalı Dağ'ın güney eteklerine konuşlandırılmış, Demirini Mevkinin yaklaşık 800 metre kuzeydoğusunda 635 rakımda çiftlik kompleksi tespit edilmiştir[444]. Yerleşim içinde yer yer korunagelmiş duvar kalıntıları, işlik organizasyonuna ait elemanlar ve mezar

441 Mezar yazıtının ilk 5 satır yayımlıdır TAM II 1214, Mon. Anti. XXIX (1927).

442 Akçay, 2019: 81.

443 Yazıtın transkripsiyonu N. Tüner Önen tarafından yapılmıştır.

444 Akçay ve Gürel, 2021: 170-171.

kalıntıları mevcuttur. Çiftlik kompleksini içeren konut duvarları temel seviyeleri yer yer 1 m'yi aşar seviyede lokal kireç taşlarından işlenmiş ya da poligonal lokal kireç taşlarından kuru duvar tekniğiyle örülmüştür. Çiftlik yerleşiminin etrafındaki araziler tarım terasları şeklinde düzenlenmiştir. Yerleşimin hemen arka terasında kireç taşından oval bir şarap işliği yapılmıştır. İşlik ölçüleri: 1.80 x 1.30 m, derinlik: 0.70 m, duvar kalınlığı 0.24 m'dir. Çiftlik yerleşiminin yaklaşık 150 metre batısında ise çiftlik sakinlerinin mezar anıtı yerleştirilmiştir. Mezarın yakınında yakın zamanda açılmış kaçak kazı çukurları alanın tahribata açık olduğunu ve mezarın yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu göstermektedir[445]. Mezar; podyum, yazıtlı bir tekne ve semerdam formlu kapaktan oluşmaktadır (**Ter.M.32**, Lev. 18c). Tekne en: 1.25 m, boy: 2.40 m, yük: 1.45 m ölçülerindedir. Podyum yapısı blok taşlarla örülmüştür ancak mezarda yakın zamanda kaçak kazı yapıldığı için taşların çoğu yerinden sökülmüştür. Lahit teknesi podyumun üzerinden atılmış ters durmaktadır. Tekne duvarlarında lokal kırıklar meydana gelmiştir fakat monolit halde günümüze ulaşmıştır. Lahit teknesinin ön yüzünde, merkezde *tabula ansata* (yazıtsız ya da çok aşınmış), *tabula*nın iki yanında birer kalkan ve içinden geçen mızrak, kalkanların içinde çiçek rozeti ile ana kompozisyon oluşturulmuştur. Ayrıca ikili hayvan mücalesini konu edinen beş grup halinde hayvan tasvirleri de ön yüzde yer almaktadır. Soldaki kalkan altında geyik ve geyiği avlayan baş etrafındaki yeleleri belirgin olan erkek aslan, *tabula*nın sol alt köşesinde sırtındaki yeleleri belirtilmiş olduğu için olasılıkla bir at tasviri ve onu sırtından yakalamış olan yine çok net görülemeyen bir köpek tasviri, *tabula*nın sağ alt köşesinde dağ keçisi ve onu boynundan ısıran bir köpek, sağdaki kalkanın altında arka arkaya verilen iki hayvan ancak türleri belirlenemiyor, ve sağdaki kalkanın sağ altında bir yaban ineği/boğa ve onu sırtından ısıran baş etrafındaki yeleleri olmadan tasvir edildiği için olasılıkla dişi aslan tasvirlerine yer verilmiştir. Ön yüzün dört kenarı boyunca sahneyi çerçeve içine alan floral sarmal ile çevrelenmiştir. Teknenin sağ ve sol köşelerinden birer amphora içinden çıkan üzüm yaprağı ve asma dalı taşıyan dal, tekne yüksekliğince uzanmakta ve köşelerden kıvrılıp üst kenarı da sarmaktadır. Alt kenarı ise, uçları kıvrılıp volütler

[445] Çiftlik kompleksini barındıran arazi içinde, kısa süre önce yapılan kaçak kazılarda beş metreyi bulan kazı çukurları açılmış, lahit ve kapağı iş makinesi yardımıyla yerlerinden alınarak kenara atılmışlardır. Mezar anıtının bulunduğu alanın kaçak kazıya maruz kalması nedeniyle daha fazla doğa ve insan tahribatına maruz kalmaması için yerinden alınıp korunmaya alınma hususunda Antalya Müzesi ile görüşülmüş, alana beraber ziyaret gerçekleştirilmiş ve 25. İlke kararı gereği eserin alınıp güvenli bir noktaya taşınması için resmi süreç başlatılmıştır.

oluşturan bitki dallarından bir sarmal ile süslenmiştir. Böylelikle tekne cephesi yanlarda ve üstte asma dalı ve altta bitki dallarından oluşan sarmal ile çevrelenmiş olmaktadır (Lev. 18d). Bu çerçeve şablonu teknenin dar yüzlerinde de aynı şekilde uygulanmıştır. Teknenin bir dar yüzünde kalkan mızrak birlikteliği içinde kadın başı ve diğer dar yüzde kalkan mızrak birlikteliği içinde medusa tasvirine yer verilmiştir (Lev.18e). Teknenin arka yüzünde iki adet yarı işli girland ve girland taşıyıcıları *bukranion*lar yer almaktadır. Tekne kapağı yerinde kaymış teknenin arkasında yan yatmış durumdadır. Semerdamlı kapak ölçüleri en: 1.50 m, boy: 2.60 m, yük: 1.30 m'dir. Kapakta mahya kirişi ve kaldırma çıkıntıları işlenmiştir. Kapağın doğu ve batı yönlerinde insan tahribatı nedeniyle kırıklar oluşmuştur.

Söz konusu lahit şimdiye kadar gerek Phaselis merkez *nekropolis*lerinde gerekse teritoryum mezarları içinde dört cephesi ile bezenmiş tek örnek olarak yer almaktadır. Mezarı diğerlerinden ayıran tek özellik bu değildir. Ön yüzde kalkanlar içinde mezar sahiplerinin portreleri yerine bitkisel rozetler tercih edilmiştir. Yan yüzlerden birinde kalkan içinde kadın portresi yer alırken diğer yan yüzde kalkan içinde medusa tasviri bulunması da bu lahdi diğerlerinden ayıran özelliklerdendir. Zira çoğunlukla görülen bezeme kompozisyonuna göre; insan portreleri ön cephelerde mezar sahiplerini simgeleri olarak yer alırlar ve yan yüzlerde kalkan içinde rozetler bulunur. Burada ise tam tersi şeklinde bir tercihle yan yüzde kadın portresine yer verilmiştir. İkinci dar yüze kalkan mızrak birlikteliği içinde medusa tasvir edilmiştir. Ayrıca lahdin dört cephesinin de çeşitli figürlerin tasvirleriyle işlenmesi de bölgede sık karşılaşılan bir lahit görünümü değildir. Bu yönleriyle mezar sahiplerinin kendilerini yüceltme veya hatırlatma amacı gütmeyen bir bakış açısıyla ikili hayvan mücadeleleri ve asma dallarına yer verdiği görülmektedir. Mezar anıtının bulunduğu bölgede Olympos ethnikonu taşıyan **Ter.M.31** no'lu lahit tespit edilmiştir ancak Demirini mevkiinde bulunan lahit bezeme kompozisyonuyla Phaselis teritoryumda tespit edilen lahitler ile özellikle ikili gruplar halinde verilen hayvan mücadelesi sahnelerinin kompozisyonu ve tercih edilen hayvan figürleri açısından benzerlik içindedir[446]. Demirini'ndeki mezar anıtı, Phaselis teritoryumunda

[446] Phaselis teritoryumundaki tespit edilen lahitlerle ilgili olarak bkz. Tüner Önen *et al.* 2017, 343-369; Gürel vd. 2019: 413-424. Phaselis kuzeydoğu sınırlarının ulaştığı Antalya Hurma Köyü'nde bulunan lahitlerde de, çizgisel hatlara sahip alçak kabartma olarak işlenen hayvan tasvirleri taşıyan lahitler mevcuttur, ayrıntılı bilgi için bkz. Çevik 2008, 189 vd. Res. 11-13, 19-20; Çandır Vadisi'nde tespit edilen lahit üzerinde de benzer figürler kullanılmış ancak figürlerin düzenlenme şeması ve boyutlarında farklılıklar görülmektedir, ayrıca bkz. Çelik 2019, 231-249.

olduğu yazıtlarla belgelenen ya da yazıtlı olan lahitlerle aynı konumda oldukları ve genel mezar tipolojisi ve bezeme şemasıyla ile yazıtlı olanlar ile benzer özelikleri taşıdıkları için, teritoryum lahitlerine dahil edilen mezarlardan **TerM.15**, **TerM.35**, **TerM.36**, **TerM.37** numaralı mezarlar ile yakın benzerlik içindedir[447]. Tahtalı Dağ'ın kuzey eteklerindeki Beşiktaş Mevkii'nde belgelenen **TerM.15** numaralı lahit teknesinin ön yüzünde, yanlardaki amphoralar içinden çıkarak ön yüzü çevreleyen üzüm salkımlı asma dalları, kalkan ve mızrak birlikteliği, geyik, av köpeği, dağ keçisi tasvirleri, Üçoluk Mahallesi Kırtepe Mevkii'nde bulunan **TerM.35** numaralı lahit üzerinde ikili hayvan mücadelelerinde aslanın boğayı avlama sahnesi, girland ve girland taşıyıcıları bukranionlar, yine Üçoluk Mahallesi Kırtepe Mevkii'nde bulunan ikinci lahit **TerM.36**'in üzerinde görülen üzüm dalı sarmalı ve geyik ve onu avlayan köpek tasvirleri ve Uzuntaş Mevkii'ndeki **TerM.36** no'lu *khamosorion* üzerindeki keçi ve üzümlü asma dalları, kalkan ve mızrak birlikteliği benzer figüratif ögeleri yer almaktadır. Yanı sıra Uzuntaş Mevkii'ndeki **TerM.36** üzerindeki yazıt taşıyıcı *tabula*nın sağ ve sol yanından yatay olarak çıkan "T" şeklindeki dayanakların altında ve üstünde uzanan uçları spiralli motifler ile *ansata* şekillendirilmiştir, söz konusu bu *ansata* formu Demirini lahdinde de birebir benzer şekilde kullanılmıştır. Bu benzerlikler ışığında Demirini yerleşimindeki mezar anıtında *tabula ansata* meydana getirilmiş ancak yazıt yazılmadığı için Olympos ya da Phaselis sınırlarına dahil bir yerleşimin içinde olduğu hakkında kesin bir şey söylemek mümkün değildir fakat mezarların bezenmesinde tercih edilen karakteristik figürlerin benzerlikleri ve lahitte görülen genel kompozisyonun da göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Zira mezar sahiplerinin özellikle kırsal yerleşimlerde tespit edilen mezarlarında yaşamlarından izler taşıyan ögelere yer verdiği ve kırsal yaşamdaki sosyo-kültürel kimliği yansıttıkları görülmektedir. Söz konusu yerleşim ve mezar anıtı Olympos ve Phaselis arasındaki sınır bölgesine[448] lokalize edilen Beycik Fırıncık ve Barsak arazilerinden geçmek üzere Hayıt Köyü yakınından Üçadalar istikametinde devam eden bir hattın içinde yer almakta olduğu için söz konusu coğrafyada hem Olympos hem Phaselis kentlerinin etkilerini görmek mümkündür.

4.3.1.12. Gökbel Mevkii

Günümüz Gökbel mezarlığı civarında, Beycik Ulupınar arasındaki Antalya karayolunun 200 metre doğusunda 370 metre rakımda çok sayıda teras yapı kalıntıları ve

447 Bkz. Böl. 4.3.1.3; Böl. 4.3.1.13; Böl.4.3.2.5.

448 Tüner Önen, 2008: 32; Şahin, 2014: 409.

bir adet lahit mezar anıtı yer almaktadır[449]. Yerleşim ve depolama alanı işleviyle kullanıldığı düşünülen yapı kalıntıları birbirine yaklaşık 100 metre mesafede iki konumda lokalize edilmiştir. Yapılardan ilki, ölçüleri 5.10 m x 8.5 m ve 0.95 m duvar kalınlığında, girişi kuzeybatı yönde bulunan mekandır. Yapının etrafındaki arazi, doğu ve güneydoğu istikameti boyunca 15 adet birbirine paralel teras ile 3-4 m aralıklarla tepenin yamacına doğru kuru taş tekniğinde duvarla örülerek düzenlenmiştir. Yapının ve terasların etrafında, deve tüyü renginde kaba ve orta kalite lokal işçilikle üretilmiş seramikler bulunmaktadır. Aynı alanda bir önceki konutun yaklaşık 100 m batısında tek odalı bir yapı daha tespit edilmiştir. Konut, anakaya üzerinde kuzey-güney doğrultulu, lokal çok kenarlı kireç taşından, kireç harcıyla birleştirilerek inşa edilmiştir. Yapının ölçüleri 3.80 m x 5. 75 m'dir. Konutun duvar yüksekliği yer yer 1.80 m'ye kadar korunmuştur. Yapının içinde yerel işçilikle üretilmiş deve tüyü renginde seramik kap parçaları ve çatı kiremit parçaları bulunmaktadır. Yapı kalıntılarının arasında bir adet mezar anıtı da yer almaktadır (**Ter.M34,** 18 f). Lahit ve kapağı insan tahribatı nedeniyle zarar görmüştür. Lahit teknesi çok parçalı halde kırık ve eksiktir. Kapağın iki dar köşelerinde lokal kırık ve eksik bölüler vardır. Kapak ölçüleri; en: 1.20 m. boy: 2.34 m, yük: 0.86 m'dir. Kapağın ön uzun yüzünde sağda kadın solda bir erkek büstü kabartma olarak işlenmiştir. Kadın figürün korunma durumu iyidir fakat erkek büstün yüzü tamamen tahrip olmuştur. Olasılıkla mezar sahibi kişilerin tasvirleri olan bu kabartmalarda, kadın saç şekli ve toplanışındaki detaylar, yüz uzuvları ve ifade şekli ile giysi detaylarının işlendiği görülmektedir. Büstlerin alt kısmında silme profil ile oluşturulan friz içinde çeşitli hayvan tasvirlerinin yerleştirildiği bir hayvan friz kuşağı yer almaktadır. Friz yer yer kırıktır. Frizin tam ortasında bir çiçek motifi yerleştirilerek sahne ikiye ayrılmıştır. Böylelikle soldan sağa ve sağdan sola doğru hareket eden hayvanlar ortadaki çiçek rozetinde buluşmaktadır. Bu kompozisyona göre; soldan sağa doğru gelindiğinde ilk görülen hayvan ağzı açık ve hareket halinde tasvir edilen bir leopardır. Leopoarın arkasındaki kısım kırık olduğu için bu tarafta tek figür olarak görülmektedir. Çiçek rozetinin sağ tarafında yer verilen hayvan tasvirleri tahribat nedeniyle saptanamamaktadır. Kapağın diğer uzun yüzünde ise biri tamamen tahrip edilmiş olan iki adet boğa başı kabartmasına yer verilmiştir. Lahit teknesine ait olduğu belirlenen kırık bir parça üzerinde ise yalnızca

[449] Antalya Müzesi Müdürlüğü tarafından 1997 yılında tespit edilen söz konusu mezar, kaçak kazı tahtibatının önüne geçmek için toprakla kapatılarak bırakılmıştır. Yol ile ulaşım olmayan sık orman bitki örtüsü içindeki kalıntıların olduğu lokasyona kaçak kazıcılar kepçe ile yol açarak gelmiş ve burada büyük çaplı çukurların kazılmasıyla hem orman arazisi hem de lahit tahrip edilmiştir.

ayakları seviyesinde mevcut olan yan yana iki insan figürünün tasvir edildiği görülmektedir. İnsan figürlerinin altında da bir friz alanı yaratılmış ve burada da bir at ve bir köpek arka arkaya dururken tasvir edilmiştir. Lahit parçasının üzerindeki figürlü kırık parça, frizli lahitlere benzer özellikler göstermektedir.

Söz konusu mezara ait kalıntılara bakıldığında; kapak formu ve kompozisyonu ile figürlü tekne şeması bakımından Phaselis merkez *nekropolis*leri ve teritoryumunda tespit edilen lahitlerden farklı özellikler barındırmaktadır. Mezarın bulunduğu lokasyonun Phaselis'in batıdaki sınır komşusu Olympos antik kenti ile geçiş noktalarında yer alması nedeniyle sınır bölgelerinde bulunan arkeolojik kalıntılarda kentler veya bölgelerarası geçiş ve etkileşim izleri mezarlar üzerinde görülebilmektedir. Lahit parçası ve kapak üzerindeki tasvirlere bakılarak, mezar sahibi kadının saç ve yüz detayları ile iki figürün giysi kıvrımlarının stil özellikleri MS II. yüzyılın son çeyreği ile MS III. yüzyılın ilk çeyreği arasında tarihlenebileceğini göstermektedir.

4.3.1.13. Kırtepe Mevkii

Ter.M.35 No'lu Lahit

Üçoluk Mahallesi, Kırtepe Mevkiinde özel arazi içerisinde bulunan lahit, *in-situ* konumda podyum ve tekne ile yerinden kay(dırıl)mış kapak olarak üç parçadan oluşmaktadır (**Ter.M.35**). Doğu batı doğrultusunda yerleştirilen mezar kireçtaşı malzemeden üretilmiştir. Podyum blok taşlarla örülmüştür ve yüksekliği 0.46 m'dir. Podyum yarısı oranında moloz dolgu altındadır, bazı bloklar erinden sökülmüştür. Lahit teknesi en 1.23 m, boy 2.25 m ve yükseklik 1.53 m ölçülerindedir. Kapak mezarın hemen önünde ters durmaktadır ve içi tamamen moloz taşlarla doludur. Kapak ölçüleri en 1.30 m, boy 2.45 m ve yükseklik 0.57 m'dir.

Lahit üzerinde taşın ham maddesinin bozulmalara açık yapısı dolayısıyla doğal ve beşeri unsurların da etkisiyle deformasyon ve taş bünyesinde çatlaklar oluşmuştur, ancak kırık ve eksik parça olmadığı için eser genel görünüm itibariyle tüme yakın oranda korunmuştur. Taş yüzeyini kaplayan mantar oluşumları nedeniyle kabartmaların ve yazıtın tespit ve belgelenmesi zorlaşmaktadır. Lahit teknesinde ön yüzde çeşitli bezeme unsurları kullanılarak bezeme şeması oluşturulmuştur (Lev. 19a). Sahnenin etrafı yanlardan ve üstten bir friz kuşağı ile çevrilidir. Yanlarda birer volütlü krater içinden çıkarak yükselen üzüm salkımı ve asma dalı taşıyan sarmal motif görülür. Aynı kap içinden çıkan iki adet asma dalının birbiri içinden geçerek ördüğü sarmal motiflerin içinde

bir üzüm salkımı bir asma yaprağı yerleştirilmiştir. Bu sarmal dallar yükselerek teknenin köşelerinden döner ve üst frize bağlanır, tam yazıtın üstüne denk gelen noktada asma dalları karşılıklı olarak birer üzüm salkımı ile sonlanarak yerini insan ve hayvan figürlerine bırakmıştır. Böylelikle yanlarda asma dalları ortada insan ve hayvan figürü taşıyan karma bir friz elde edilmiştir. Buradaki figürlerde av ve mücadelenin konu edildiği bir sahne betimlenmiştir. Solda elindeki mızrağı havaya kaldırmış, bacakları açık, sağ bacağını bükerek yaylanmış, saldırı anı için hazır pozisyonda betimlenen bir erkek figürü yer alır. Onun önünde karşılıklı duran iki hayvanın mücadelesi konu edilmiştir. Bir aslan sol ayağı ile karşısındaki hayvanı başından yakalayarak yere doğru eğmiş; bu hareketle yenilen hayvanın ön vücudu yere doğru eğilmiş, sağ bacağını geriye doğru atmış ve kuyruğu havada kurtulmaya çalışırken betimlenmiştir. Aslanın alt ettiği bu hayvan, taşın yüzeyindeki tahribat ve aslanın ayağı ile başını kapatması nedeniyle net olarak tanımlanamıyorsa da, vücut hatlarına bakarak leopar benzeri yırtıcı bir tür olduğu söylenebilir.

*Tabula*nın iki yanında *ansata* olarak yunuslar tasvir edilmiştir[450]. Sağda ve solda yer alan ikişer adet yunus balığı kuyrukları birbirine değecek şekilde yerleştirilmiştir. Yunusların ağız, göz ve kuyruk detayları ile vücut hatlarındaki kıvrımlar detaylı bir balık tasviri ortaya koymaktadır. *Tabula*yı tek girland çevrelemektedir. Defne yapraklarıyla oluşturulan girland ince bir görünümdedir. Girland *tabula*yı çevreledikten sonra *taenia*larla *bukephalion*lara bağlanır[451]. *Bukephalion*lar boynuz, göz ve dudak hatları belli edilmiş boğa başları olarak işlenmişlerdir. Boğa başlarının ikisinde de boynuzun bir kenarından *taenia* ucu dalgalanmaktadır. *Tabula ansata*nın iki yanında yuvarlak birer

---

[450] Burada yer verilen yunus balığı tavirleri Antalya Hurma yerleşiminde tespit edilen lahitlerden ikisi üzerinde yer alan, yine *tabula*nın iki yanına yerleştirilmiş olan yunus balıkları ile oldukça yakın örneklerdir bkz. Çevik, 1995: 56, fig. 8; 58, fig. 12. Ayrıca, Antalya Doyran - Kartınpınarı yerleşiminde yine aynı kompozisyon içinde tasvir edilen yunus balığı tasvirleri bulunmaktadır krş. Çevik, 2015: 141. Çelgin tarafından Termessos'ta bir lahdin kapağında yer alan yunus balığı tasviri, kentin *nekropolis*lerindeki başka hiçbir lâhdin kapağında görülmeyen değişik bir özellik olarak değerlendirilir. Söz konusu bezeme lahit kapağının sol alınlığın çukurlaştırılmış alanı içinde bir yunusun üzerine oturmuş, soldan sağa doğru gider vaziyette tasvir edilmiş bir Eros figürünü içermektedir. Bu sahne Çelgin tarafından, yunus balıklarının huzura giden yolda ruhlara rehberlik etmesi şeklinde değerlendirilmiştir, Çelgin 1990, 246, Fig. 432-434.

[451] Hisarçandır'dan Ele Geçen *Marcus Aurelius Kamoas ve Ailesine* Ait olduğu yazıtıyla belgelenen bir lahit üzerinde yine tek girland kavsi ve girland uçlarını taşıyan *bukephalion*lar tasvir edilmiştir, bkz. Çelik vd, 2018: 83-84.

çerçeve içinde mezar sahiplerinin betimlemeleri yer almaktadır. Bu insan figürleri göğüs alt hizasına kadar işlenmişlerdir. Sağdaki çerçevenin dış hattı girland için kullanılan yaprakla benzer bitki yaprağıyla bezenmiş bir çelenktir[452] ve içinde kadın büstü yer almaktadır. Figürün etli yüzü, göz çevresi, dolgun yanak, çene ve boyun hatları ve boynuna taktığı küçük boncuklardan oluşan kolyesi *RTI* metodu sayesinde görülür hale gelmiştir. Kadının saçları, yüzü çevreleyen yuvarlak bir hatla boyun hizasına kadar uzanır. Onun hemen altında duran bir kız çocuğu yer almaktadır. Figür diz üstünde sonlanan ya da kıvrım yapan bir elbise giymekte ve sağ elinde gövdesine çapraz olarak yasladığı bir papirüs rulosu tutmaktadır. Esere uygulanan *RTI* yöntemiyle bu objenin silindirik rulo yapılan bir papirüs olduğu görülebilmiştir. Kız çocuğunun yüz hatları ve saç işlenişi üstte betimlenen kadın portresi ile yakın benzerlik içindedir. *Tabula*nın solunda bu kez bezeme içermeyen bir çerçeve içinde erkek figürü yer alır. Erkek figürünün de yuvarlak yüz hatları, dolgun yanak, çene ve belirgin elmacık kemiklerine sahip olduğu görülmektedir. Erkek figürün sol alt köşesinde tam yuvarlak olmayan hafifçe derinleştirilmiş bir hat içinde yaklaşık bel hizasına kadar işlenmiş bir erkek çocuğu betimlemesi yer almaktadır. Genel vücut hatları dışında detaylı olarak işlenmediği görülen bu figürün altında ise hayvan mücadelesi sahnesine yer verilmiştir. Bir aslan, sol ayağı ile avını yakalamış, duruşu ile uyumlu olarak arka ayakları da hareketli ve mücadele anı ile uyumlu olarak ağzı açık bir şekilde betimlenmiştir. Kuyruğu arka sağ bacağı içinden kıvrılarak geçer ve arkaya doğru savrulur[453]. Aslanın alt ettiği hayvan figürü anlaşılamamakta ancak benzer sahnelerdeki anlatımlara[454] bakılarak bunun bir boğa olduğu çıkarımı yapılabilir.

Lahit teknesinin ön yüzünde yer alan yuvarlak bir *tabula ansata* üzerinde 17 satırlık mezar yazıtı tespit edilmiştir. Yazıtın harf yüksekliği: 0.026-0.033 m'dir. Lahit üzerindeki yazıt mezarın Moles ve ailesine ait olduğunu ortaya koymaktadır: "*Bu mezarı, Hermaios olarak da tanınan Marcus Aurelius Moles hem kendisi, hem de karısı falanca*

---

452 Termessos *nekropolis*inde *tab.ula ansata*nın iki yanında yaprak çelengi içinde büstlerin yer aldığı örnekler için bkz. Çelgin, 1990, fig . 445-447-448-449.

453 Idebessos *nekropolis*inde benzer aslan tasvirleri için bkz. Kızgut *et al.* 2009, Fig. 30.

454 Demirini Mevkii'nde aslan bir yaban ineğini boynundan yakalamıştır, bkz. Bl 4.3.1.11.; Beşiktaş mevkiindeki lahit kapağı üzerindeki kabartmada aslanın boğayı başından yakaladığı sahne betimlenmiştir, bkz. Böl. 4.3.3. Ayrıca Hisarçandır'dan Antalya Müzesi'ne getirilen lahit teknesinde de buradaki mücadele sahnesi ile aynı noktada erkek portesinin hemen altında yine aslanın boğayı sol ayağıyla başından yakaladığı sahne tasvir edilmiştir, bkz. Çelik vd, 2018: 185.

kızı Aurelia Ma….. ve kızı Aurelia Na…, gelini falanca kızı Aurelia Tyindara (?) ve de Aurelia falanca için yaptırdı. ……. Phaselis'lilerin halk kasasına beş bin denaria ödeyecek. Ayrıca kayınpeder/kayınbraderim Aurelius Enbromus'un da buraya gömülmesine izin veriyorum"[455]. Mezar sahibinin iki adından biri olan Μόλης yerli bir isimdir. Phaselis ve teritoryumunda şimdiye kadar aynı adı taşıyan altı kişi belgelenmiştir. Yazıt üzerinde gelinin adına ilişkin tespit edilen harfleri (ΤΥΙΝΔΑ.Α) içeren kadın isimleri incelendiğinde, bu bölgede Τυν- ve Τυι- köküne dayanan iki isimle karşılaşılır. Bunlardan ilki, Phaselis'in önde gelen ailelerinden birinin üyesi olan ve kentin, imparator Hadrianus'un seyahati sırasındaki ziyareti için yaptığı hazırlıklarda önemli rol oynayan ve bu kapsamda imparatora *Tetragonal Agora*'yı ithaf eden Τυνδαρὶς'tir. Diğeri ise, Phaselis teritoryumunda yer alan Hisarçandır'dan ele geçmiş ve henüz yayımlanmamış bir mezar yazıtında geçen Τυιδα'dır. Dolayısıyla buradaki isim için de Τυινδα[ρ]α olarak tamamlama önerisi getirilebilir. Yazıtın 13-15 satırlarından mezar cezasının tahsisi için Phaselis *demos*'u yetkili kılındığı öğrenilmektedir. Phaselis *demos*'u bugüne kadar mezar cezaları için tahsilat kurumu olarak tespit edilmemiştir. Yazıtta yer verilen tahsil kurumu hem Phaselis teritoryumunun uzanım noktasını genişletmesi açısından hem de ceza tahsilat kurumuna Phaselis *demos*'unun dahil edilmesi açısından önem taşımaktadır[456]. Kırtepe I no'lu lahit üzerindeki figürlerin stilistik özelliklerinden yola çıkarak benzer örnekleriyle yapılan karşılaştırmalar sonucunda MS III. yüzyıl içine tarihlenmektedir ayrıca mezar yazıtında mezar sahibinin taşıdığı *Aurelius* gens ismi nedeniyle MS 212 sonrasına tarihlenmektedir.

Ter.M.36 no'lu Lahit

Kırtepe mevkiinde bulunan lahit mezar tekne, kapak ve podyum olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır (**Ter.M.36,** Lev. 19b). Tekne podyum üzerinde *in-situ* konumundadır ancak 1/3 oranında kırıktır bu nedenle ön yüzün sol tarafı hakkında ilgi alınamamaktadır. Kapak tekne üzerinden kay(dırıl)mış teknenin 2 m uzağında yerde ters durur vaziyettedir, büyük oranda korunmuş görünen kapak beşik çatı formunda ve köşe akroterlidir. Ön uzun yüzde podyumun bir basamağı görülebiliyorken doğuya bakan bir dar yüzde üç basamak görülebilmektedir. Modern yolun kenarında bulunan eser büyük oranda insan tahribatına maruz kalmıştır. Mezarın hammaddesi kireçtaşıdır. Tekne podyum üzerinde *in-situ* konumundadır ancak 1/3 oranında kırıktır bu nedenle ön yüzün sol tarafı

455 Yazıt için bkz. Tüner Önen vd., 2017: 357-358.

456 Tüner Önen vd., 2017: 357-358.

hakkında veri alınamamaktadır. Doğu-batı doğrultulu yerleştirilen tekne 1.18 m en, 2.40 m boy ve 1.40 m yükseklik ölçülerindedir. Kapak, tekne üzerinden kay(dırıl)mış mezarın 2 m uzağında yerde ters durmaktadır. Beşik çatı formunda ve köşe akroterli olan kapak 2.58 m uzunluğundadır diğer ölçüler alınamamaktadır. Alanın genel görünümünde ciddi bir tahribat görülür. Mezarın yanından geçen modern yol bu tahribatı artırmış olmalıdır. Lahit teknesinin iki dar yüzü ve ön uzun yüzü bezenmiş arka yüz yalnızca traşlanarak bırakılmıştır. Ön yüzdeki ana sahne sağ kenardan ve üstten, üzüm salkımı ve asma yaprağı taşıyan sarmal dal ile çevrilidir. Teknenin sağ alt köşesindeki amphoraya benzer bir kap içinden çıkarak yükselen tek asma dalı kıvrılarak yükselir ve üst frize bağlanır. Teknenin ortasına kadar –tam olarak tabulayı da ortalayan hizaya kadar- devam eden asma dalı bu noktaya yerleştirilmiş küçük bir amphoranın içine girer. Aynı amphora içinden çıkan başka bir dal bu noktadan itibaren sarmal motifi devam ettirir. Teknedeki kırık nedeniyle ikinci dal kısa bir mesafede izlenebilmektedir. Ancak bu kompozisyondan yola çıkarak teknenin sol alt köşesinden de bir dalın bu noktaya uzandığı açıkça söylenebilir. Böylelikle teknenin iki köşesinden çıkarak yükselen asma dalları üst frize bağlanmış ve tam orta noktada bir amphora içinde buluşmuşlardır. Ana sahneyi çevreleyen bezekli frizi tamamlayan alt frizin alanı diğerlerinden daha yüksek tutulmuştur[457]. Burada insan ve hayvan figürlerinin tasvir edildiği görülür. Soldan sağa doğru devam edildiğinde hayvan betimlemeleri ile başlayan kompozisyonun asker tasvirleri ve savaş sahneleri ile devam ettiği görülmektedir. Bu dizilime göre; en solda bir geyik, arkasında onu kovalayan ve yakalamak üzere olan bir köpek (?) ve olasılıkla bir leopar tasvir edilmiştir. Geyik onu kovalayan hayvanlardan kaçmaktayken görülür. Uzun boynuzları arkaya doğru uzanmaktadır. Geyikle aynı hizada ve hemen arkasında olasılıkla bir köpek onu kuyruğundan tutmak üzereyken betimlenmiştir. Köpeğin yanında vücut yapısından anlaşıldığı üzere lepoar olması muhtemel yırtıcı bir hayvan yer alır. Bu yırtıcı tür arka ayaklarını katlayarak çökmüş, kafası öne doğru uzanmış ve uçlara doğru kalınlaşan kuyruğunu arkaya doğru dümdüz açmış olarak görülür. Bu tasvir, hayvanın avına doğru hamle yapmak üzere kendini hazırlamış olduğu anı yansıtmaktadır. Kabartmalar zeminden çok ayrılmayan çizgisel hatlara sahip olduğu için sahneye arkaya doğru derinlik olgusu verilememiş aslında yan yana duran köpek ve leopar üst üste resmedilmiştir. Sahnenin devamında tam *tabula*nın altına denk gelen noktada ardı ardına duran kalkanlı ve mızraklı iki atlı asker yer almaktadır. Askerler sol ellerinde mızrak, sağ ellerinde kalkan taşımaktadır. Mızraklar havaya ve ileri doğru

[457] Sarmal dal taşıyan üst friz yük.: 0.11 m insan ve hayvan figürlerinin tasvir edildiği alt friz 0.19 m yüksekliğindedir.

hareketle saldırı anını ifade etmekte kalkanlar atların gövde hizasında tutulmaktadır. Hemen önlerinde antithetik duran iki asker figürü yer alır. Soldan sağa doğru devam edildiğinde ilk asker sağ kolunu geriye doğru atmış dirseğini bükerek elindeki mızrağını bel hizasında çapraz tutmakta, vücudunun arkasında kaldığı için yarım daire şeklinde görülen kalkanını sol elinde üst gövde hizasında taşırken görülür. Karşısında duran asker miğferlidir ve o da sağ elinde çapraz duran mızrak; sol elinde üzeri motifli bir kalkan taşımaktadır[458]. Bu iki figürün arasında yerde duran bir ya da iki figür daha yer alır. Taşın yüzeyindeki tahribat nedeniyle tanımlanamayan bu figürler mücadele sırasında yere düşmüş ölü ya da yaralı kişiler olmalıdır. Sahnenin devamında miğferli askerin hemen arkasında bir atlı asker daha yer alır. Atın yönü önceki atlı askerlerle aynı yöndedir ancak asker üst gövdesini ve başını tamamen arkaya çevirmiş sağ elinde taşıdığı çift yönlü baltayı havaya kaldırmış düşmanlarına korku salarken betimlenmektedir. Onun hemen yanında yönünü savaş sahnesine doğru çevirmiş ayakta duran bir başka figür elinde ağız hizasında havaya kaldırmış olduğu, uca doğru genişleyen konik formda bir müzik enstrümanı çaldığı an içinde tasvir edilmektedir. Figür, sırtından diz kapaklarının altına kadar dökülen pelerin benzeri bir giysi giymektedir. Savaş alanında ordunun disiplinini sağlayacak komutları lejyona iletmekle görevli *tubicen*ler görev yapmaktaydı[459]. Buradaki sahne üzerinde tasvir edilen kişi söz konusu savaş düzeni içinde görevini yerine getiren tuba çalan bir *tubicen* olarak nitelendirilebilir. Zira içinde bulunduğu kompozisyon ve elindeki müzik aletinin formu ve onu savaş sahnesi içinde çalarken betimlenmiş olması bu savı destekler nitelikte bir görsel ortaya koymaktadır. Alt friz, tasvir edilen bu figür ile son bulmaktadır. Frizi süsleyen savaş sahnesi ve asker figürleri mezar sahibinin savaşlarda görev yapmış bir asker olması ya da eğer ordu ve savaşla ilgisi olmayan bir vatandaş ise bu sahneleri betimleterek kendini yüceltmek istemesi ile açıklanabilir. Tekne ön yüzündeki tabula üzerine uygulanan

---

458 Söz konusu kalkan motifleri Termessos *nekropolis*inde bazı mezarlar üzerinde görülmektedir. V. Çelgin tarafından Pisidia Bölgesi *ostothek* grubuna ve dolayısıyla kalkanlı lahitlere öncülük ettiği düşünülen Alketas Mezarı üzerindeki Mekodanya etkili savaş silahlarının betimlemeleri gerek İskender'in Asya Seferi gerekse *Diadokhoi* adı verilen Makedonyalı haleflerinin birbirleriyle yaptıkları mücadeleler sırasında bölge ile olan muhtelif ilişkiler neticesinde Pisidia ve civar bölgelere girmiş ve Termessos'ta da tanınmıştır, bkz. Çelgin, 1990: 229-234.

459 Roma ordusunda *tuba, cornu* ve *bucina* olarak adlandırılan üç ana estrüman bulunmaktadır. Bu enstrüman-lardan kavisli bir yapıya sahip *cornu*ya nazaran ince uzun yapısıyla kuvvetli bir sese sahip olan *tuba*yı çalmakla görevli kişilere *tubicen* denilmektedir. Konuyla ilgili detaylı bilgi için bkz. Southern, 2007, 159; Mezar steli üzerinde elinde *tuba* ile betimlenmiş *tubicen* örneği için bkz. Alexandrescu 2008, 172 vd. fig. 2-3.

RTI metoduna rağmen hiçbir harf kalıntısına rastlanmamış olması buradaki yazıtın silinmiş olmasından ziyade yazılmadan bırakılmış olduğuna işaret etmektedir. Dolayısıyla burada gömülü olan kişinin statü-süne ilişkin net bir tanımlama yapılamamaktadır. Bununla birlikte bölgede MS II.-IV. yüzyıl arasında yaşanan eşkıya faaliyetleri ve bunlara karşı alınan önlemler diğer epigrafik verilerden bilindiğinden mezar sahibi kişinin de böyle bir görev içinde bulunmuş olabileceği dönemsel olarak uyuştuğu için göz ardı edilmemelidir[460]. Teknenin ön uzun yüzündeki ana sahnenin merkezinde dikdörtgen bir *tabula* ve onu çevreleyen tek girland yer almaktadır. Yapraklardan (meşe?) oluşan girlandın ortasında dört yapraklı bir çiçek motifi yer alır ve yaprakların arasından geçen *taenia*lar girlandı sarmaktadır[461]. Uçlara doğru incelen girland *taenia*larla çivilere asılmış, sarkan *taenia* uçları girland arkasından geçerek dışa doğru kıvrılmıştır. *Tabula ansata*nın sağında kalkan ve mızrak içinde erkek figürü yer almaktadır. Figürün genel vücut hatları belirgin ancak yüz ve giysi detayları tahribat nedeniyle belirsizdir. *Tabula ansata*nın solunda muhtemel bir kadın figürü yer alıyor olmalıydı; ancak bu bölüm kırık ve eksiktir. Bu mezara ilişkin bahsi geçen tüm kabartmalar haricinde, çıplak gözle görmenin neredeyse imkansız olduğu oldukça yüzeysel hatlarla tekne yüzeyine işlenmiş başka figürler de bulunmaktadır. Bu figürler tam t*abula*nın üst silme çizgisi üzerinde yan yana bulunan tasvirlerdir. İçlerinden bir tanesi bu diziden biraz ayrı kalkanın sol kenarı üzerinde yer almaktadır. Çizgisel hatlarla belirtilmiş olan figür kollarını iki yanda havaya doğru kaldırmış olasılıkla bir erkek ait tasviridir. Üst gövdesi bele doğru daralan bir yapıda olan figürün gerek duruşu gerekse vücut hatları, vazo resim sanatı üzerinde tasvir edilen ekphora sahnelerinin içinde ağıt yakan insanların duruşuna benzer bir izlenim vermektedir[462]. *Ekphora* sahnelerindeki kişiler elleri başlarının üzerinde birleştirmiş olarak tasvir edilmiştir. Bu nedenle lahit üzerinde betimlenen tasvir ile birebir örtüşen bir betimden söz edilemese de figürün vücut hatları ve kollarının duruşu ilk izlenimde ölü kültü ritüellerinde gördüğümüz figürleri anımsatmaktadır. Buradaki tasvir de yine ölü

---

460 Bölgede yaşanan eşkıya faaliyetleri bunlarla mücadeleye ilişkin kırsal alan güvenliği hususunda bkz. Öztürk, 2006.

461 Roma İmparatorluğu içinde bölgeler ötesi önem taşıyan lahit üretim merkezleri arasında Roma ve Atina'nın yanı sıra bir de Dokimeion vardı. Burada yapılan lahitler, eski ticaret yolları boyunca Anadolu' da yayılmıştı ve -yerel lahitlerin tersine- büyük miktarlarda ihraç edilirdi. Bu nedenle, lahitlerle ilgili olarak 'Anadolu ana üretimi' diye bir şeyden söz etmek mümkündür ve bu merkezdeki girlandlı lahitlerde orta yerleri bir çiçekle vurgulanmış örnekler vardır, bkz. Koch, 2010: 165.

462 *Ekphora* sahnesinin seramikler üzerindeki tasvirleri için bkz. Boardman 2016, 34 Fig. 44, 35 Fig. 45; Akçay, 2017: 205, fig. 24, 208, fig. 30, 209, fig. 32.

kültü ile ilişkili bir feryat anı veya sesleniş halindeyken tasvir edilmiş olabilir. *Tabula*nın üst çizgisinde ardı ardına bulunan figürler ise çok silik figürler olmasına rağmen izlenebilen genel hatları ile şu şekilde özetlenebilir; soldan sağa doğru gelindiğinde ilk figür, mızrak olabilecek uzun bir objeyi bel hizasında tutan bir bacağı gergin öne doğru atılmış diğer bacak dizden kırılmış bir hareket halinde olan erkek figürü, hemen önünde bir başka ayakta duran insan figürü, onun yanında atı ile çok yakın tasvir edilen bir kolunu dirsekten kırarak havaya kaldırmış diğer elinde kalkan tutan figür ve hemen yanında yüzü sahibine dönük at figürü ve son olarak bileklerine kadar uzanan bir elbise içinde, saç ya da giysi örtüsünün hatları başın etrafını çevreleyen bir kadın figürü yer almaktadır. Bu figürler mezara uyguladığımız *RTI* metodu sayesinde görünür kılınmıştır ancak ileride farklı görüntüleme metotlarının denenmesiyle birlikte daha net verilere ulaşılabileceği düşünülmektedir[463]. Teknenin her iki dar yüzünde de kalkan ve içinden geçen mızrak kabartması yer alır. Lahit teknesi üzerindeki *tabula ansata* yazıt taşımamaktadır ancak Kırtepe'de bulunan diğer lahdin Phaselis ethnikonunu taşıması nedeniyle bu lahdin de Phaselis teritoryum mezarı içinde olduğu açıktır[464].

4.3.1.14. Hisarçandır Palamut Mevkii

Phaselis'ten yaklaşık 45 km kuzeybatıda, Üçoluk mevkiinden 5.5 km kuzeyde, Armutcuk Mevkii Palamut mahallesinin doğusunda, Kumluca-Antalya karayolunun yaklaşık 100 m. batısındaki tepecik üzerinde konumlandırılmış olan yerleşim kalıntıların içinde iki adet lahit tespit edilmiştir[465] (**Ter.M.39-40**). Lahitlerden birinin sadece kapağı korunmuştur, sağlam olan lahdin ise ön yüzünde *tabula ansata* içerisinde bir mezar yazıtı bulunmaktadır, kapağı ise hemen yakınına devrilmiştir. Söz konusu lahitlerin yer aldığı alanda yükseltilmiş bir platform düzenlemesi ve temenos duvarı olduğu değerlendirilen duvar kalıntıları tespit edilmiştir. Lahitlerin bulunduğu tepecikten aşağıya doğru devam eden hafif eğimli arazide konut kalıntıları da yer almaktadır.

Teknesi ve kapağı ile görece sağlam kalmış olan mezar anıtında tekne in-situ, kapağı ise yerinden kay(dırıl)mış olarak yerde ters durmaktadır (**Ter.M.40,** Lev.19c**)**. Lahit teknesi doğu-batı doğrultuludur, Tekne en: 1.34,5 m, boy: 2.48 m ve 1.40 m yükseklik ölçülerindedir. Lahit kapağı beşik çatı formundadır ve en: 1.45 m, boy: 2.64 m

463 *RTI* metodu hakkında geniş bilgi için bkz. Akçay, 2016: 1-6; Akçay ve Gürel, 2018: 1-18.

464 Bkz. Böl. 4.4.1.

465 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 69.

ve yükseklik: 0.50 m'dir. Lahit teknesinin arka uzun yüzü ve bir dar yüzü 1/3 oranında tahrip olmuştur. Lahit teknesinin bezemeli üç yüzü, kenarları boyunca, dışta geniş bir silme ve içte eğimli daha dar bir silmeden oluşan iki kademeli bir çerçeve ile çevrelenmiştir. Ön yüzde sahnenin ortasında yazıtlı bir *tabula ansata* yer alır. Tabula 0.54 X 0.46 ölçülerindedir. Tüner Önen tarafından yapılan transkripsiyona göre; "*Bu mezarı falanca oğlu Aurelius Oniallis, kendisi, karısı Trokondas kızı Apate (?) ile oğlu Oniallis olarak da bilinen falanca ve onun karısı Aurelius falanca kızı falanca ile onların çocukları için yaptırdı, başka kimse için değil, eğer biri cüret ederse Athena Polias'a 500 denarii ödeyecek*" yazmaktadır. Mezardaki ceza kurumu olarak tahsis edilen Athena Polias kasası Phaselis'in teritoryum sınırlarının bu lokasyona uzandığını göstermesi açısından önemlidir. Zira Athena Polias, kuruluşundan Geç Roma İmparatorluk Dönemi'ne kadar Phaselis'in baş tanrıçası olarak tapınım görmüştür[466] ve teritoryumda bu ceza tahsis kurumu ilk kez belgelenmektedir. *Tabula ansata*'nın iki yanında gövdesi 0.48 m. yüksekliğinde olan birer hurma ağacı tasvirine yer verilmiştir. Ağaçların yanlarında sağda ve solda kalkan mızrak tasviri ve kalkanın içinde olasılıkla mezar sahibi kişilere ait olan büstler tasvir edilmiştir. Sağ kalkan içinde erkek solda ise kadın figürü yer almaktadır. Dar yüzlerde birer adet kalkan mızrak tasvirine yer verilmiştir. Tabula 0.54x0.46 ölçülerindedir. *Tabula ansata*nın iki yanında gövdesi 0.48 m. yüksekliğinde olan birer hurma ağacı tasvirine yer verilmiştir. Ağaçların yanlarında sağda ve solda kalkan mızrak tasviri ve içinde mezar sahibi kişilere ait olan büstler tasvir edilmiştir. Sağ kalkan içinde erkek solda ise kadın figürü yer almaktadır. Dar yüzlerde ise içi boş bırakılmış kalkan mızrak betimi kullanılmıştır. Mezar yazıt harf karakterleri ve büst tasvirlerindeki benzer örnekleri karşılaştırılarak MS II-III yüzyıla tarihlenmektedir. Phaselis teritoryumunda Beşiktaş Mevkii'nde[467] tespit edilen lahit üzerinde de *tabula ansata*'nın iki yanında hurma ağacı tasvirine yer verilmiştir. Üzerinde aynı ağaç tasvirini aynı kompozisyon içinde taşıyan söz konusu bu lahitlerin yazıtları ile Phaselis'e bağlı yerleşimlerde bulundukları belirlenmiş olduğu için teritoryumdaki mezarların bezeme şeması için belirleyici unsurlar barındırmaktadırlar.

---

466 Phaselis'teki Athena Polias kültü hakkında bkz. Tüner Önen ve Yılmaz, 2015: 117-132.

467 Böl. 4.3.3.

4.3.1.15. Fillara Mevkii

Hisarçandır'ın Fillara mevkiinde (Palamutlu Mahallesi) özel arazi içinde bir adet podyumlu lahit üzerinde çalışmalar yürütülmüştür[468] (**Ter.M.41,** Lev. 19d). Mezarın mevcut haliyle alınan ölçüleri; tekne en: 2.58 m, boy: 1.43 m, kapak yük.: 0.71 m'dir. Podyum tekne ve kapak orijinal konumunda kalabilmiştir. Mezar anıtında insan kaynaklı tahribat meydana gelmiştir. Teknenin ön uzun yüzü *tabula ansata*nın üst harf sırası hizasından itibaren yatay olarak kırık ve eksik kapak ise 1/5 oranında kırık ve eksiktir. Yazıtın görünebilen kısımları okunmuş ve aile mezarı olduğu anlaşılmıştır ancak isimler okunamamaktadır. Yazıt İplikçioğlu tarafından yayımlanmıştır: *Bu mezarı* falanca *kendisi, karısı Ge ve çocukları ve eşleri ve soyundan gelenler için yaptırdı. Başka hiç kimse [bu mezarı açmaya izinli değildir*[469]**.** Lahdin yan yüzeylerinde kalkan bezemesi, ön cephesinde ise ortada tabula ansata içinde yazıt, tabula'nın sağ ve sol yanında ise birer kabartma insan büstü figürü yer almaktadır. İnsan figürleri kalkan ve mızrak birlikteliği içinde sağda kadın solda erkek tasviri olacak şekilde yerleştirilmiştir. Kadın büstünde başın iki yanından dökülen örtü belirgindir, yüz detayları tahrip olmuştur. Erkek büstü tamamen tahrip olmuştur. Lahdin kapağı beşik çatı formunda ve köşeleri akroterlidir.

4.3.1.16. Armutcuk Mevki

Hisarçandır'ın Fillara mevkiinde tespit edilen lahdin kuzeydoğusunda teraslama yapılan eğimli tarım arazisinin yamacındaki Armutcuk mevkiinde lahit mezar anıtı üzerinde çalışmalar yürütülmüştür [470](**Ter.M.42,** Lev. 19e). Lahit bir uzun yüzde ve dar yüzlerde 2/3 oranında toprağa gömülüdür. Açıkta olan uzun yüz işlenmeden bırakılmış olduğu için mezarın arka cephesi olmalıdır. Ön yüzde yazıtlı bir tabula ansata mevcuttur ancak günümüzde yazıtlı kısım toprak altında kalmıştır. İplikçioğlu tarafından Armutçuk Mevkii'nde bulunan mezar yazıtı yayımlanmıştır. Mezar yazıtında "*Kougas ve karısının mezarı*" ifadeleri okunabilmiştir[471]. Lahit teknesinin yan yüzlerde kalkan mızrak birlikteliği tasvir edildiği görülmektedir. Toprak dolgu nedeniyle tam olarak belgelenmesi

---

468 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 46-47.

469 İplikçioğlu, 2001, vd: 129, nr.12.

470 Arslan ve Tüner Önen, 2019c: 47.

471 Bkz. İplikçioğlu, 2002: 129, nr. 11.

yapılamayan mezarda tekne duvarlarının sağlam kaldığı görülebilmektedir. Lahit kapağı mevcut değildir.

4.3.1.17. Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii

Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkiinde meydandaki tek minareli camiinin yaklaşık 200 m. kuzeyindeki dere yatağına sürüklenmiş olan iki adet lahit kapağı tespit edilmiştir (**Ter.M.44, 45**). Dere yatağı ve etrafındaki yamaç arazide yapılan çalışmalarda tekneler de tespit edilmiştir. Bu lokasyonda rakım yaklaşık 1.000 m'dir. Lahit tekneleri özel mülk içinde bahçede durmaktadır. Olasılıkla bahçe düzenlenmesi sırasında tekneler arsa içinde bırakılmış kapaklar dere yatağına sürülmüş olmalıdır. İki adet lahit teknesi etrafı tel örgüyle çevrili özel arazi içinde bulundukları için ölçüleri alınamamıştır. Teknelerden birinin tüm duvarları tahrip olmuş, taban seviyesine kadar kırık ve eksiktir. Hemen 1,5 m kadar yakınında duran ikinci lahit teknesi ise bir uzun yüzü tüme yakın korunmuş, iki adet dar yüz yarısı oranında kırık ve ikinci uzun yüz duvarı ise tamamen kırıktır. İki dar yüzde de kalkan mızrak kabartması işlenmiştir. Teknelerin ikisinde de tabanda yastık düzenlemesi mevcuttur. Dere yatağına sürüklenmiş olan kapaklardan biri beşik alınlıklı, köşe akroterli, beşik çatı formunda diğeri semerdam formundadır (**Ter.M.44**, Lev. 19f**)**. Beşik çatılı kapak iki kırık parça halinde dere yatağında bulunmuştur. Kapak ölçüleri: En: 1.40 m (akroterden akrotere) Boy: 2.44 m; Yük.: 0.78 m'dir. Beşik çatılı kapağın büyük parçası yan yatar halde ve büyük oranda dolgu içinde kalmıştır. Kapağın üçgen alınlık meydana getiren bir dar yüzünde Medusa kabartması tasvir edilmiştir. Diğer dar yüzde çok parça halinde kırık olarak dere yatağındadır. Aynı kapağa ait bu parçalar birbirine 4 m mesafede durmaktadırlar.

Medusa'nın yılandan saçları çizgiler halinde verilmiş, yüz detayları göz, burun ve dudak uzuvları işlenmiştir. Kapağın köşeleri ve tepesi akroterlidir. Akroterler üzerinde kırık kısımlar bulunmaktadır. Diğer kapak semerdamlıdır ve 1/3 oranında kırık ve eksiktir (**Ter.M.45,** Lev. 20a**)**. Kapak ölçüleri: En: 1.35 m, Yük.: 0.76 m'dir. Kapak üzerinde bir uzun yüzde tahrip olmuş togalı bir erkek büstü ve yanında bacak ve gövdesinin bir bölümü görülebilen bir hayvan tasviri yer almaktadır. Figür şeması ve sahnenin konusu tam olarak anlaşılamamaktadır. Dere yatağına sürüklenmiş lahit kapakları üzerinde derin kepçe tırnak izleri de belirgin şekilde görülmektedir.

4.3.1.18. Kocaköy Mevkii

Gedeller'in 4 km kuzeydoğusunda Kocaköy'de tespit edilen mezar yazıtları Phaselis'in kuzey sınırının uzandığı bölgeyi göstermektedir. **Ter.M.46** no'lu lahit yazıtı: **"***Trebenna'lı Aurelius Moles, bu mezarı sadece kendisi ve Hermaios kızı Phaselis'li karısı falanca için yaptırdı*"[472].

Ter.M.47 no'lu lahit yazıtı: **"***Ben Moles torunu, Hermaios oğlu Tenedos kentinden Phaselis'li Hermaois bu mezarı sadece kendim ve karım Karpos kızı Demetria için yaptırdım*"[473].

4.3.1.19. Yaylakuzdere Mevkii

Teke Dağ'ın doğu eteklerinde, Gedelma'nın yaklaşık 5 km kadar güneybatısına düşen Yaylakuzdere Mevkii'nde, etrafındaki araziler teraslar şeklinde düzenlenmiş yapı kalıntıları tespit edilmiştir. Yapıların planı alandaki tahribatın yüksek olması nedeniyle net olarak görülememektedir. Olasılıkla çiftlik evi ve depolama alanı olarak tasarlanmış olan yerleşim çok odalı bir plana sahiptir. Yapı kalıntılarının yakınında, kireçtaşından semerdam formundaki lahit kapağı yer almaktadır (**Ter.M.38,** Lev. 20b). Lykia bölgesindeki yaygın kullanımı ile bölgeyle özdeşleşen semerdam formundaki kapak, köşeleri akroterlidir ve mahya kirişi mevcuttur. Teknesi olasılıkla tahrip edilmiş olduğu için bulunamamıştır. Kapak ölçüleri Yük: 0.59 m ve Gen: 1.18 m'dir. Kapağın dar yüzünde 12 satırlık bir mezar yazıtı tespit edilmiştir. Yazıtın harf Yük: 0.028-0.030 m'dir. Yazıtın özellikle ilk 5 satırı oldukça tahrip olmuş durumdadır ve taş yüzeyindeki bozulmalar nedeniyle yer yer izlenebilmektedir. Yazıt üzerinde RTI metodu uygulanmış ve bozulmuş yüzey nedeniyle görülemeyen harf karakterlerinin görünür kılınması sağlanarak yazıt çözümlenebilmiştir[474]: "*Falanca oğlu falanca) bu lahdi kendisi, kendisinin karısı ve çocukları için yaptırdı. Başka hiç kimseye izinli değildir. Eğer birisi taciz ederse, (kent ?) kasasına iki bin beşyüz denarii ödeyecek, bunu haber veren kişi ise bu miktarın üçte*

[472] Ormerod - Robinson, 1914: 33, no: 49; Tüner Önen, 2008: 239

[473] Ormerod - Robinson, 1914: 32, no: 48; Tüner Önen, 2008: 240; Arslan ve Tüner Önen, 2017b: 361.

[474] Tüner Önen vd. 2017: 349.

birini alacak; bu alandan sorumlu olan kişiye ise bin denarii ödeyecek"[475]. Mezar yazıtı harf karakterleri dolayısıyla MS III. yüzyıl'a tarihlenmektedir.

4.3.2. Khamosorion

Phaselis teritoryumunda toplam 10 adet *khamosorion* türünde mezar anıtı tespit edilmiştir. Bu mezarların 4 tanesi **Ter.M.21, 33, 37, 43** no'lu mezarlar yazıtlı *tabula ansata* taşımaktadır. *Khamosorion* mezarların örtülmesinde kullanılan kapaklar düz dam biçimindeki monolit levhalar şeklinde olanlar, köşeleri akroterli beşik çatılı olanlar ve semerdamlı kapaklar olarak çeşitlilik göstermektedir.

4.3.2.1. Güneydoğu Çiftlik

Tahtalı Dağ'ın eteklerindeki diğer yerleşim günümüzde Kirsecik Mevkii olarak bilinen lokasyondaki Güneydoğu Çiftlik yerleşimidir. 6500 m ^{2} lik alanda, çok katlı yapılar, konutlar, depolama alanları, sokaklar, kule yapısı, işlikler ve işlik elemanları, yazıtlı ve kabartmalı sunaklar ve *khamosorion* türünde bir mezar tespit edilmiştir[476]. Güneydoğu Çiftlik alanında bilinen tek mezar anıtı örneği kayaya oyulu *khamosorion*dur. Yerleşimin büyüklüğüne oranla başka mezar anıtlarının olması da beklenir ancak alandaki yoğun tahribat nedeniyle yüzey verileri ışığında yalnızca bir mezar tespit edilebilmiştir (**Ter.M.6**-Lev. 20c). Söz konusu mezara anakayadan şekillendirilen dört basamakla çıkılmaktadır. Tekne gövdesi kayaç içine doğru oyulmuştur, korunma durumu iyidir, yekpare haldedir ve kapak pervazları ve duvarları sağlam kalmıştır. Mezarın kapağı semerdam formundadır, tekne üzerinden düşmüş yerde iki parça halinde ters durmaktadır[477]. Kapağın uzun yüzünde ikişer adet kare ve dar yüzünde ikişer adet yuvarlak formda işlenmeden bırakılan toplanda altı adet kaldırma çıkıntısı bulunmaktadır. Tekne veya kapakta yazıt mevcut değildir. *Khamosorion* türündeki mezarın semerdam

---

475 *Str*. 9-10. τῷ κατὰ τόπον | πραγματευτῇ ifadesi, mezar sahibinin bu mezarla ilgilenmesi için birini yetkili kıldığını göstermektedir. Bu kişi muhtemelen mezar sahibinin kölesidir, bkz. Tüner Önen vd. 2017: 349.

476 Detaylı bilgi için bkz. Kızgut, 2017: 199 vd.

477 Basamaklandırılan anakaya üzerine yerleştirilen kaya lahdi ve sermerdamlı kapak örneği Lykia'nın dağlık kesimlerinde kullanılan bir mezar şeması olarak karşımıza çıkmaktadır, Limyra – Arykanda arasındaki dağ yolunun batısında Myra'nın 26 km. kuzeybatısında yer alan Arneai yerleşiminde kayaç üzerine oyulan basamaklı kaya lahdi semerdamlı kapak ile örtülmüştür, Figür için bkz. Şahin, 2014: Bölüm 3b: Resimler, GZR 34-39 sf. 260.

formlu kapak ile örtülmesi Phaselis kent merkezinde kullanılmayan bir mezar şemasıdır. Kent *nekropolis*lerinde semerdam kapakların kullanıldığı mezarlarda lahitler anakayadan bağımsız serbest duran tekneler biçimindedir. Bu nedenle teritoryum sahasındaki tespit edilen Güneydoğu Çiftlik yerleşimindeki mezar anıtı anakayaya oyulan tekne ve semerdam kapak düzenlemesi ile merkezdeki mezarlara göre farklı farklı bir görünüm içindedir.

4.3.2.2. Akboyun Mevkii

Phaselis'in kuzeybatısında Tahtalı Dağ'ın eteklerindeki Akboyun mevkiinde gözetleme kulesi, küçük bir yerleşim (*polikhnion*-kentçik) alanı ve yerleşimin etrafında çok sayıda düzenlenmiş tarım terasları yer almaktadır[478]. Teraslar Phaselis istikametinde 200-300 metre boyunca takip edilebilmektedir. Teraslar 0.70-0.80 m genişliğinde kuru bir taş duvarla örülmüştür, yükseklikleri yer yer 1 m'yi bulmaktadır ve en az 3 en çok 7'şer sıra arasında değişen teraslamalar 5 m ile 7 m arasında değişen aralıklarla düzenlenmişlerdir. Akboyun mevkiinde iki grup halinde yan yana konumlandırılmış iki'şer adet *khamosorion* türünde mezarlar tespit edilmiştir (**Ter.M.7-10**). Mezar yapıları extramural yerleştirilmiştir. Bunun nedeni kayaç topografyanın imkanlarından yararlanmak amacıyla yerleşimin dışındaki kayalık alanların kullanılmak istenmesi olmalıdır. İki adet *khamosorion* 1,5 m aralıkla aynı kayaç üzerinde düzenlenmişlerdir (**Ter.M.7-8**, Lev. 20d). *Khamosorion* I, en: 0.72 m, boy: 2.25 m, der: 0.57 m; *khamosorion* II, en: 0.54 m, Boy: 2.08 m, Der: 0.41 m ölçülerindedir. Anakaya içine oyulan tekneler lokal kırıkları bulunmasına rağmen büyük oranda sağlam kalmıştır. Kayaç üzerinde kapak pervazı çıkıntılarının yanı sıra yağmur sularının mezarın içine girmemesi için kanal da yapılmıştır. Kapaklar tekne üzerinde değildir. Kayacın etrafına düşen kapakların düz dam formunda olduğu saptanmıştır. Yine aynı lokasyonda Antalya – Kumluca otoyolonun hemen kuzeyinde iki *khamosorion* (**Ter.M.9-10**) *Khamosorion* tekneleri kırık ve eksiktir ancak ölçüler en: 0.40-0.50 m, boy: 1.80-2.20 m arasında değiştiği saptanmıştır.

4.3.2.3. Selim Mevkii

Beycik Mahallesi Selim Mevkiinde yapılan araştırmalarda iki çiftlik yerleşimi, üç adet işlik ve işlik elemanları, yerleşimlerin etrafındaki arazilerde oldukça düzgün

[478] Arslan ve Tüner Önen, 2014c: 293-294.

duvarlarla örülen çok sayıda teras ve beş adet mezar anıtı tespit tespit edilmiştir[479]. Bölgede bulunan mezar türleri iki adet *khamosorion* ve üç adet bağımsız lahitten oluşmaktadır. İki farklı çiftlik yerleşimi ve civarında tespit edilen mezarların ortak özelliği semerdam formlu kapaklarla örtülmüş olmalarıdır. İlk olarak orman yolunun hemen kenarında konumlandırılan 700 m rakımdaki çiftlik yerleşiminin 70 m güneyinde bir *khamosorion* tespit edilmiştir (**Ter.M.19**, Lev. 20e). Gömü teknesi anakaya içine oyulmuştur ve tüm duvarları ile sağlam kalmıştır. Tekne ölçüleri; En: 1.20 m, Boy: 2.33, Duvar Kalınlığı: 0.18 m'dir. Kapak tekne üzerinden yana atılmıştır ancak yekpare olarak kalabilmiştir[480]. Kapakta mahya kirişi ve dar yüzlerde işlenmeden bırakılan kaldırma çıkıntıları mevcuttur. Kapak ölçüleri, En: 1.23 m, Boy: 2.40 m, Yük: 0.90 m'dir. Aynı mevkii'deki bir diğer mezar su deposunun hemen altında bulunan *khamosorion* mezardır (**Ter.M.21**, Lev. 20f). Bu lokasyon önceki mezardan biraz daha yüksekte olup rakım 800 m'dir. Mezar teknesinin içine oyulduğu kayaç kütle iş makinaları tarafından kırılarak yolu kenarına kürülmüştür. Bu nedenle tekne 1/5 oranında kırık ve eksiktir. **Ter.M.21** no'lu mezarın tekne ölçüleri En: 0.82 m Derinlik: 0.65 m'dir. Mezarın kapağı tekneden yaklaşık 15 metre yukarıda yolun kenarında sürüklenmiş haldedir. Kapak semerdam biçimindedir, dar yüzde birer ve uzun yüzde ikişer adet olmak üzere toplam altı adet kaldırma çıkıntısı işlenmiştir. Kapak ölçüleri En: 1.15 m, Yük: 0.75 m'dir. Kapağın bir uzun yüzünde *tabula ansata* içerisinde yazıt kazınmıştır. Yazıt aşınma ve tahribat nedeniyle okunamamaktadır[481].

4.3.2.4. Hayıt - Dağdibi Mevkii

Antalya Kumluca karayolunda Ulupınar ve Dağdibi lokasyonu arasında Hayıt Mevkii adı verilen alanda bir adet *khamosorion* tespit edilmiştir (**Ter.M.33**, Lev. 21a). Mezar anıtı, Hayıt mevkiindeki birkaç modern çiftlik yerleşimine ulaşımı sağlayan köy yolunun kenarındadır. Yol ile birleşen özel mülk içindeki nar bahçesinin etrafındaki istinat duvarının parçası olarak kullanılmaktadır. Anakayadan şekillendirilmiştir ve *in situ*

---

479 Akçay ve Gürel, 2021: 173-176.

480 Mezarın 10 metre kuzeyinde yaklaşık 5 metre derinliğinde kaçak kazı çukuru bulunmaktadır. Mezar anıtı da insan tahribatına maruz kalmıştır.

481 Phaselis teritoryumunda önceki yıllarda yapılan çalışmalarda Yaylakuzdere mevkiinde aynı formda yazıtlı bir kapak tespit edilmiştir, bkz. **Ter.M.38.** Kapak üzerindeki 12 satırlık yazıtın transkripsiyonu büyük oranda yapılmış ve mezar harf karakterleri dolayısıyla MS III. yüzyıla tarihlenmiştir, bkz. Tüner Önen vd. 2017: 349.

konumundadır. Kayacın ölçüleri 3.30 x 2. 55 m ve 2.40 m yükseklik, *khamosorion* teknesi ölçüleri; 1.92 m x 0.72 m, derinlik 0.94 m'dir. Mezar doğu batı yönünde konumlandırılmıştır. Teknenin yalnızca ön yüzü düzleştirilmiş yan ve arka duvarlar kayaca bağlı bırakılmıştır. Tekne ön yüzde sağ kenarda 0.60 m x 0.37 cm ölçülerinde bir basamak bulunmaktadır. Teknenin sağ tarafında yağmur sularının tahliyesi için oluk açılmıştır. Anakayanın üstünde teknenin sol kısa duvarı tarafında 0.19 x 0.15 m ölçülerinde ve 0.8 m derinliğinde açılmış olan yuva olasılıkla stel oturtmak için açılmış olmalıdır. Teknenin yola bakan ön yüzünde *tabula ansata*'sının çerçevesinden başlayarak içerisinde devam eden yaklaşık 3 cm büyüklüğündeki harf karakteriyle yazılmış 18 satırlık Hellence bir yazıt tespit edilmiştir. *Tabula ansata*'nın sağ kenarında ise hemen hemen aynı karakterde yazılmış 10 satırlık diğer bir yazıt bulunmaktadır. Yazıtlar zaman ve doğal koşullardan oldukça yıpranmış durumdadır. Yazıtın tüm satırlarının transkripsiyonu henüz yapılamamış olmakla birlikte mezarın ceza tahsis kurumu olarak *Hephaistos'un* adının verildiği görülmektedir. Olympos ve Phaselis kentleri arasındaki teritoryum sınırlarının kesiştikleri geçiş bölgelerinde Olympos kentinin *Hephaistos* adağına işaret eden bir diğer mezar Salir Pınarı Deresi mevkiinde bulunan **Ter.M.26** no'lu lahit mezar yapısıdır. Söz konusu iki mezar yazıtı Phaselis ve Olympos arasındaki sınır bölgelerinde bulunan mezar yazıtlarında geçen ifadelerle Phaselis kent veya tapınak kasasına ait olmadığını ortaya koymakla birlikte Olympos teritoryumunda mezar yazıtlarında mezara karşı işlenecek suçlarda ceza tahsis kurumu olarak tanrı *Hephaistos*'un yetkili kılındığı iki örneği temsil etmektedir.

4.3.2.5. Uzuntaş Mevkii

Uzuntaş Mevkii'nde tespit edilen *khamosorion* yaklaşık 17 m yükseklikteki anakaya üzerinde şekillendirilmiştir (**Ter.M.37,** Lev. 21b) Mezar teknesi, sadece tabanı kayaca bağlı olan ve diğer yüzleri kayaçtan ayrılarak şekillendirilen kaya lahitlerinden farklı olarak bir dar yüz ve arka uzun yüz kayaca bağlı bırakılmıştır[482]. Yerden yaklaşık

[482] Çelgin, bu tip mezarları "*teknelere kısmen kayaların içinde, kısmen dışında meydana getirilmiş khamosorion*lar (*geçiş tipi lahitler*)" olarak sınıflandırmaktadır bkz. Çelgin 1990, 190-200. Burada söz konusu olan *khamosorion*un ön yüzünde kullanılan bezeme ve figürler, bir lahit cephesi özelliklerini taşımakla birlikte mezarın büyük kısmı kayaca bağlı şekillendirildiği için Çelgin'in sınıflandırmasındaki geçiş tipine uygundur. Termessos'ta *khamosorion*ların kapaklarında iki kısa cephesinde üçgen alınlıklar meydana getiren, semerdam biçiminde kapaklar kullanılmaktadır. Bunların bir kısmında akroter varken bir kısmında ise bulunmamaktadır.

4 m yükseklikteki mezara, anakayaya oyulmuş merdivenlerle ulaşılmaktadır. Mezar yapısı, podyum, tekne ve kapak olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır. Podyum ve *khamosorion* teknesi anakayaya bağlı şekillendirilmiştir. Kayacın 0.20 m yüksekliğinde traşlanmasıyla podyum yükseltisi elde edilmiştir. *khamosorion* teknesinin ön uzun yüzü ve bir dar yüzü kayaçtan ayrılacak şekilde traşlanmış, diğer yüzlerde kayaçtan ayrılmamıştır. Kapak tekne üzerinden kay(dırıl)mış kırık iki parça halinde kayacın arasındaki boşluğa sıkışmıştır. Mevcut durumda yapılan tespitlere göre kapak formu beşik çatılıdır, köşelerde akroterler mevcuttur ve mahya kirişi vardır. Mezarın oryantasyonu; doğuya bakan ön yüz teraslı tarım arazilerine bakacak şekilde, kuzey-güney doğrultulu tasarlanmıştır. Bu konumlandırma bilinçli olarak tercih edilmiş olmalıdır zira bu şekilde mezar, etrafa hakim bir kayaç üzerinde vadideki yol güzergahını kullanan kişilerin izlenimine açıktır.

Tekne 2.15 m boy, 0.99 m en ve 1.02 m'yükseklik ölçülerindedir. Ön uzun yüz ve bir dar yüzde çeşitli figürler kabartma olarak işlenmişlerdir. Söz konusu figürlerin yer aldığı sahneler -dört kenarı çevreleyecek şekilde- en dışta düz geniş bir silme ve onun içinde iç bükey eğimli daha dar bir silmeden oluşan iki kademeli bir çerçeve ile sınırlandırılmıştır. Ön yüzdeki kabartmalar ve mezar yazıtı, sahnenin merkez noktasından başlayarak yanlara doğru genişleyen bir anlatım içinde ele alınacaktır. Buna göre; sahnenin merkezinde yazıtı taşıyan *tabula* yer almaktadır. *Tabula* zeminden yükseltilerek oluşturulmuş iki kademeli dikdörtgen bir çerçeveye sahiptir. T*abula*nın sağ ve sol yanından yatay olarak çıkan "T" şeklindeki dayanakların altında ve üstünde uzanan uçları spiralli motifler ile *ansata* şekillendirilmiştir. *Tabula ansata*yı tek halkalı bir girland çevrelemektedir. Girland çizgisel konturlarla belirtilmiş bitki sarmalı taşımaktadır. Girlanda dolanan taenealar, tabula ansatanın iki yanından yükselmekte ve taşıyıcı çivilere asıldıktan sonra iç bükey birer kıvrım yaparak girland altından geçmektedir. Böylelikle çivilere asılan girland taeneaları birer fiyonk yaparak aşağı uzatılmıştır.

Tabula ansatanın iki yanında kalkan ve mızrak birlikteliği tasvir edilmiştir. Kalkanlar iç bükey bombeli hatlara sahip iç içe iki daire şeklindedir. İçteki küçük daire içinde birer insan figürü yer almaktadır. Büyük olasılıkla mezar sahibi Kolalemis ile sahibesi Termela'nın betimlendiği söz konusu insan figürleri solda kadın büstü ve sağda erkek büstü yer alacak şekilde kabartma olarak işlenmiştir. Taş yüzeyindeki tahribat nedeniyle figürlerin yüz detayları, uzuvları, ifadeleri gibi detaylar tamamen yok olmuştur. Soldaki kalkan mızrak birlikteği içinde betimlenen Termela'nın yüz çevresi ve boyun çizgisi ile başına attığı örtünün başın iki yanından gövdesine doğru inen kumaşı belirgindir. Solda

betimlenen Kolalemis'in baş, boyun ve omuz çizgisi belirgindir ayrıca toga giymekte olduğu ve üst gövdede giysi kumaşının birbiri üstünden atıldığı bölümün kıvrımları izlenebilmektedir. Erkek büstünün altında, kalkanın dış daire çizgisinin içinde bir dağ keçisi tasvir edilmiştir. Keçi figürü, ayakta ve *tabula ansata*'ya doğru yönelmiş yürürken verilmiştir. Geriye doğru kıvrılan uzun boynuzları yetişkin bir keçi tasvirini ortaya koymaktadır. Genel vücut hatları, göz çukuru ve geriye doğru kıvrılmış havada duran kısa kuyruğu belirgindir. Keçi tasvirine ait bu detaylar alanda net olarak görülememekle birlikte bu verilere sayısal ortamda ulaşılmıştır. Yine teknenin sağ tarafındaki bir diğer bezeme örgesi ise asma yaprağı ve üzüm salkımı taşıyan dallardır. Erkek figürün resmedildiği kalkan motifi ile girland *taenea*sı arasına yerleştirilen minyatür bir amphora içinden çıkarak sağa ve sola uzanan dallar üzüm salkımı ve asma yaprağı taşımaktadır. Sağa doğru uzanan dal, kalkanın üstünden teknenin köşesine kadar devam etmektedir, bundan sonraki bölüm tahribat nedeniyle görülememektedir. Sola doğru uzanan asma dalı ise *tabula ansata*'nın ortalarına kadar devam etmekte ve dalın ucu ikiye bölünüp volütlü kıvrımlar yaparak bitirilmektedir. Bu detayların olduğu kısım yoğun liken ve mantar tabakası ile kaplandığı için direkt gözlemle veya fotoğraf aracılığıyla izlenememiş ancak fotogrametrik analiz sonuçlarıyla ortaya çıkarılmıştır. Teknenin kuzeye bakan dar yüzünde yine kalkan ve mızrak tasviri yer almaktadır. Buradaki kalkanın iç çerçevesi ön yüzlerdeki kalkan tasvirlerinin aksine dışa bombeli olarak verilmiştir ve çizgisel hatlarla altı parçaya bölünerek floral bir görünüm elde edilmiştir.

Phaselis teritoryumu dahilinde yürütülen çalışmalarda, kırsal yerleşimlerde mezar sanatında yer bulan tasvirlerde çoğu zaman alçak kabartma özellikleri taşıyan ve hatta çizgisel hatlara sahip kabartma figürlerle karşılaşılmaktadır. Lahitler üzerindeki düzenleme şemasına bakıldığında kalkan mızrak birlikteliği içinde insan büstleri, tekneyi köşelerde çevreleyen asma dalları, keçi, geyik, köpek ve aslan gibi hayvanların betimlenmesi, bölgenin mezar sanatında yer bulan karakteristik unsurlar olarak nitelendirilebilir[483].

[483] Phaselis teritoryumundaki tespit edilen lahitlerle ilgili olarak bkz. Tüner Önen vd. 2017: 343-369; Phaselis kuzeydoğu sınırlarının ulaştığı Antalya Hurma Köyü'nde bulunan lahitlerde de *tabula ansata*'yı çevreleyen tek girland, kalkan mızrak birlikteliği içinde tasvir edilen insan figürleri, çizgisel hatlara sahip alçak kabartma olarak işlenen hayvan tasvirleri taşıyan lahitler mevcuttur, ayrıntılı bilgi için bkz. Çevik, 2008: 189 vd. Res. 11-13, 19-20; Phaselis teritoryumundaki *Hurma Çiftçi Lahdi* için bkz. Çelik, 2019: 231-249.

Burada ele alınan *khamosorion* üzerinde tek hayvan figürü olarak keçi, dikkati çeken farklı bir görünüm ortaya koymaktadır. Genellikle av sahnesi veya hayvan mücadelesi gibi sahneler içinde görmeye alışkın olduğumuz şekilde değil erkek büstü taşıyan kalkanın sınırları içinde olması bu kompozisyonun bilinçli bir tercih olduğunu düşündürmektedir. Söz konusu coğrafya, dağlık bir çiftlik yerleşimi olduğu için özellikle ürün elde edilen hayvanlar günlük yaşam içinde önemli bir yer tutmaktadır. Günümüzde de olduğu gibi bu tür hayvanlardan elde edilen ürünler hem yetiştiricinin ihtiyacını karşılamakta hem de ürün fazlasının satılmasıyla aileye ekonomik katkı sağlamaktadır[484]. Bu yönüyle düşünüldüğünde söz konusu keçi tasviri şaşırtıcı değildir ancak, anakayanın bir nevi podyum olarak kullanılmasıyla büyük bir kaya kütlesinin merkez noktasına oyulmuş, etkileyici bir izlenime sahip bir mezar üzerinde tek hayvan tasviri olması nedeniyle dikkat çekicidir. Gerek mezarın oryantasyonu gerekse üzerinde yer alan diğer bezeme unsurları göz önünde bulundurulduğunda başka hayvan tasvirlerine av veya hayvan mücadelesi gibi sahnelere de yer verilebileceği düşünülmektedir. Bu durum, yerleşimin sosyo-ekonomik yapısında hayvansal üretimin önemli bir katkısı olmasıyla açıklanabilir. Bununla birlikte teknenin sağ tarafında görülen asma dalları, ruhun öteki dünyada var olmaya devam edeceğini -ölümsüzlüğü- temsil etmesinin yanı sıra tarımsal üretim ve bereket ile de ilişkilendirilebilir[485]. Bu çerçeveden bakıldığında, mezar sahipleri kendilerini yücelten sahneler yerine yalın ve gerçekçi tasvirlerle mezarı donatmayı, günlük yaşam düzeni ve ekonomik şartları belirleyen unsurları mezarlarında kullanmayı tercih etmiş görünmektedirler. Fakat buradaki tasvirlerin yerleştirme şemasına bakıldığında dikkat çeken bir unsur daha bulunmaktadır. Teknenin ön yüzüne bakıldığında sağ ve sol tarafı birbirinden ayıran ve kompozisyonda dengeyi bozan bir eşitsizlik söz konusudur. Süsleme örgesi için kullanılan tasvirlerin tümü Kolalemis'in yer aldığı sağ tarafta yığılmıştır. Gerek keçi figürü gerekse minyatür bir seramik kap içinden çıkarak dağılan asma dallarının tasvir edilmesi, ön yüzde bir kompozisyon şeması ve figür dengesinin gözetilmediğini, bir tarafın daha ağırlıklı olarak gösterişli tasarlandığı hissini vermektedir. Asma dallarının görmeye alışkın olduğumuz şekilde teknenin sağ veya sol alt köşesinden değil, kalkan ile yazıt arasındaki küçük boşluktan filizlenmesi ve ele aldığımız keçi tasviri, Kolalemis'in bulunduğu alanın öne çıkarılmak istendiği duygusunu uyandırmaktadır. Bu kompozisyon teknenin tamamlanmadan bırakıldığı ihtimalini de

---

484 Phaselis'in hakimiyet alanında üretilen yöresel ürünler kente ulaşım ve iletişim ağını sağlayan yol sistemleri sayesinde kente ulaştırılmaktadır, ayrıntılı bilgi için bkz. Kızgut, 2017; Arslan, 2018: 15-46.

485 Çelgin, 1990: 328.

taşıyor olmakla birlikte erkeğin toplumdaki sosyal statüsü ve üretimin, gelir kaynağının sağlayıcısı baskın taraf olarak görülmesinin mezar sanatına yansıtılması olarak da değerlendirilebilir.

*Khamosorion*un ön yüzündeki *tabula ansata* içerisinde 13 (14?) satırlık yazıt tespit edilmiştir. Oldukça tahrip olmuş olan yazıtın ilk iki satırı ve son satırı *tabula*'nın çerçevesi üzerinde kazınmıştır. "*Bu lahdi Morsolis oğlu Kolalemis, kendisi ve kendisinin karısı Otanis kızı Termela ile bunlardan olan çocuklar, Tyallis, Kolalemis, Enbromos ve de Oniallis için yaptırdı. Başka hiç kimse için ……*" Mezarı yaptıran kişi olarak, Morsolis oğlu Kolalemis görünmektedir. Kolalemis yerel bir Anadolu ismidir ve şimdiye kadar sadece Phaselis ve teritoryumunda belgelenmiştir. Bölgede bu ismi taşıyan on sekiz kişi (on üç'ü kent içinde; beş'i teritoryumda) tespit edilmiştir[486]. Bu yazıtla birlikte sayı yirmi'ye çıkmaktadır. Phaselis kentinde önemli görevler üstlenmiş Kolalemis isimli bir vatandaşa ilişkin bir onurlandırma yazıtında bu ailenin söz konusu ismi altı nesildir taşıdığı belgelenmiştir[487]. Son üç/dört satır oldukça yıpranmıştır. Fakat burada mezara karşı işlenecek suçlara ilişkin ceza ibarelerinin bulunduğu düşünülmektedir. Kent içinden ele geçen İmparatorluk Dönemi'ne tarihli mezar yazıtlarında cezanın ödeneceği kasa daha çok kent kasası ve *fiscus* olarak belirlenirken, teritoryumdan ele geçen yazıtlarda değişiklik kent kasası, Athena Polias için tapınak kasası ya da *fiscus* göstermektedir. Bu sebeple söz konusu cezanın hangi kasaya ödeneceği hususunda net bir şey söylemek mümkün gözükmemektedir. Mezar yazıtın harf karakterleri dolayısıyla MS III. yüzyıl'a tarihlenmektedir.

Uzuntaş Mevkii'ndeki Kolalemis ve ailesine ait *khamosorion*un yer aldığı anakayanın diğer yüzünde bir adet işlik düzenlemesi de yer almaktadır. İşliğin formu dikdörtgene yakındır, bir köşesi hafifçe yuvarlatılmış olduğu için tam bir dikdörtgen form oluşmamıştır[488]. İşliğin anakayaya bağlı olmayan tekne duvarlarının yüksekliği 0.20 – 0.30 m arasında değişmektedir. Anakayaya bağlı olan arka duvarda pres kolunun yerleştirildiği yuva/*fulcrum* bulunmaktadır. İşliğin taban seviyesinde kayacın dışına açılan akıtma oluğu ile elde edilen sıvının dışarı akıtılması sağlanmıştır. Oluğun önünde sıvının biriktirileceği bir toplama/dinlendirme havuzu düzenlemesi beklenmektedir ancak

---

486 Bkz. Tüner Önen 2015, 54 vd.

487 Söz konusu Kolalemis ve ailesi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Tüner Önen, 2008: 331 vdd.

488 Açık alandaki anakayaya oyulu ezme/pres yatakları bazı örnekleri dikdörtgen olsa da genelde dörtgen ve nadiren yuvarlak forma sahip olarak kategorize edilmektedir, bkz. Bulut, 2018: 688 vd.

anakaya duvarlarında bir traşlama görülse dahi form veren bir düzenlemenin varlığından söz etmek güçtür Mevcut izler tahrip olmuş bir toplama havuzuna ya da taşınabilir bir kabın yerleştirildiği düzleme ait olabilir. İşlikteki presleme sürecinin işleyişi hakkında bilgi sağlayan önemli elemanlardan ağırlık taşı/ *litus* etrafta yapılan araştırmalar sırasında işliğin yaklaşık 70 m batısında bulunmuştur. Taşınabilir bir malzeme olduğu için olasılıkla devşirme olarak kullanılmak üzere *in-situ* konumundan uzaklaştırılmıştır. Ağırlık taşı/*litus* kırıktır fakat yukarıya doğru daralan konikal formu ile pres koluna bağlantı için açılan yuva üzerindedir. Bu form özellikleri işlikte "baskı kollu pres" sisteminin kullanıldığını ortaya koymaktadır[489]. Söz konusu alan 1050 m yükseklikte bulunması nedeniyle zeytin yetiştiriciliğine çok uygun değildir. Bu nedenle söz konusu işlik, Uzuntaş mevkiindeki çiflik yerleşimi sakinlerinin şarap üretimi için kullandıkları bir açıkhava tesisi olarak tasarlanmış olmalıdır. Zira işlik ve mezarın şekillendirildiği anakayanın doğusunda yükselen eğimli arazide günümüze değin kullanılagelen teraslar mevcuttur. Bu teraslar bölgenin eskiçağ sakinleri tarafından da tarım terasları olarak kullanılmakta ve elde edilen ürün terasların yakınındaki anakayaya oyulu preste işleniyor olmalıydı. Günümüze ulaşan mevcut kalıntılar işlikte ürünü işleme süreci hakkında bilgiler sunmaktadır. İşliği oluşturan tek hücreli tekne bölümü hasat edilen üzümün ayakla çiğnendiği ve duvardaki pres kolu yuvası elde edilen posanın preslenmesi işlemlerinin aynı tekne içinde yapıldığını göstermektedir[490]. Kayalık alanların işlik yapımı için elverişli olması, temizleme kolaylığı ve sağlamlık gibi özelliklerinin yanı sıra açıkhava şarap işliklerinde üzümleri preslemenin fermantasyonu hızlandırması ve su kaybını artırarak şeker oranını yükseltmesi şarap üretimi için tercih edilmesinde önemli bir etkendir[491].

Uzuntaş Mevkii'ndeki anakayaya oyulu *khamosorion* ve işlik, alandaki olası bir çiftlik yerleşiminin varlığını işaret etse dahi yapılan yüzey araştırmaları esnasında bölge içerisinde yerleşik sivil yaşama dair güçlü kanıtlar sunacak arkeolojik bulgulara rastlanmamıştır. Kayalık alanın batısında uzanan dik yamaçlar üzerinde bir adet kapı eşiği ve yakınında bir adet ağırlık taşı tespit edilmiştir. Sivil yapılaşmalarla bağlantılı olarak

---

489 Diler 1994, 510; Bulut 2018, 668; Tlos'tan baskı kollu pres işlik örnekleri için bkz. *Çilem et al*. 2015, 501 vd.

490 Lykia'da kalas yuvalarıyla birlikte tespit edilmiş işlikler, ezme ve pres işlemlerinin yapıldığı, bölgede yaygın karşılaşılan işlik örnekleri olarak değerlendirilmektedir, bkz. Bulut 2018, 687 vd.

491 Diler 1995, 446; Bulut 2018, 687; Phaselis Teritoryumu'ndaki terasların sarap üreticiliği, elde edilen ürün miktarı ile ilgili olarak bkz. Atilla 2019, 1-30.

bir adet *lento* dışında başka bir mimari unsurun bulunmaması, alanın hemen güneyinde akan dere vadisinin alanı tahrip etmesiyle ya da anakayanın bitiminden itibaren yükselmeye başlayan eğimli topografyayı bölerek geçirilen modern yolun mevcut yapı kalıntılarını tahrip etmesiyle açıklanabilir. Sonuç olarak, elde edilen veriler yerleşim izlerini net olarak görmeye olanak vermese de, Uzuntaş Mevkii'ndeki günümüze ulaşan kalıntılar civarda yaşayan eskiçağ sakinlerinin, bölgedeki tarım arazilerinde üzüm yetiştiriciliğine ağırlık verdiğini ve elde edilen ürünleri yine burada işleyerek şarap üretimi yaptıklarını işaret etmektedir. *Khamosorion'*un yer aldığı yüksek noktadan etrafa bakıldığında, tarımsal faaliyetlerin gerçekleştirildiği teraslı araziler görülebilmektedir.

4.3.2.6. Hisarçandır Örencik Damı Mevkii

Hisarçandır'ın Örencik Damı mevkiinde tespit edilen çiftlik yerleşimine, günümüzde Üçoluk'tan Antalya'ya giderken kullanılan asfalt yola doğrudan bağlantı yapan bir patika yolla ulaşılmaktadır[492]. Hisançandır Köyü'nün yaklaşık iki kilometre kadar güney-güneybatısında, eski Kumluca-Antalya karayolunun hemen doğusundaki yerleşim güneye bakışımlı eğimli yüksek yamaç boyunca sıkışık nizamda inşa edilen kısmen simetrik çok sayıda mekanı barındıran kompleks bir yapı halindedir. Çoğunlukla dördül ya da dikdörtgen formlu plana sahip olan yapı duvarları kireç katkılı harç ve poligonal nitelikteki kaba taşlarla örülmüştür. Bu duvarların ortalama genişlikleri 0. 70 m. dir. Yerleşim alanını örten yoğun mimari enkaz, akıntı dolgu ve bitki örtüsü nedeniyle mevcut yapı planını net olarak izleyebilmek zordur jps aracılığıyla alınan sayısal değerlerden hareketle yerleşimin rölövesi büyük oranda tanımlanabilmiştir. Alandaki yapılaşmalar çoğunlukla doğu batı istikamette yan yana planlanan mekanlardan oluşmaktadır. Bu kapalı yaşam alanlarına girişler ise güney duvarlarda tasarlanan kapılar aracılığıyla sağlanmaktadır. Yerleşimdeki oluşturan mekanların fonksiyonelliği üzerine net bir tanımlama yapabilmek şu an için mümkün değildir ancak gerek mimari yayılım alanı gerekse etraftaki teraslama uygulamaları yerleşimin dikkate alınabilecek popülasyona ve iş gücüne sahip olduğuna işaret etmektedir. Bitişik nizamda konumlandırılan yapı grubunun yaklaşık 12 m güneyinde iki odalı ve iki girişli (girişler batıda) tasarlanan bir mekan daha yer almaktadır. Kompleks yerleşimin dışında tasarlanan söz konusu yapı depolama amaçlı kullanılan *granarium* olarak işlev görmüş olabilir.

---

492 Arslan ve Tüner Önen, 2018: 47 vd.

Yerleşimin batısında semerdam kapaklı bir adet *khamosorion* mezar anıtı günümüze ulaşmıştır (**Ter.M.43,** Lev. 21c**)**. *Khamosorion*'un arka uzun duvarı ve bir dar duvarı anakayaya bağlı olarak şekillendirilmiştir. Kayacın uzun ön yüzü tarafında kayaç düzeltilmiş böylece mezarın önünde küçük bir düzlük alan yaratılmıştır. Mezarın kapağı semerdam formundadır. Kapak üzerinde mahya kirişi, iki dar yüzde işlenmeden bırakılan kaldırma çıkıntıları ve uzun yüzde boğa figürü kabartmaları taşıyan kaldırma çıkıntıları bulunmaktadır. Teknenin ön uzun yüzünde yazıtlı *tabula ansata* ve iki yanında kalkan mızrak ikilisi içinde kadın ve erkek büstleri bulunmaktadır. Gerek yazıtlı bölüm gerekse kalkan ve büstlerin izleri yer yer izlenebilmekte olup yüzey üzerindeki varlıkları son derece siliktir. Kalkanların ortasındaki figürlerdeki yüksek tahribat nedeniyle kadın erkek ayrımı yapılamamaktadır. Kalkanların hemen üstünde merkezine gelecek şekilde ortalanmış birer adet altı yapraklı çiçek rozeti yerleştirilmiştir. Çiçek rozetlerinin yerleştirilişi teritoryumda daha önce görülmeyen bir kompozisyon içindedir. Zira çiçek rozetleri teknelerin dar yüzlerindeki kalkan mızrak içinde (**TerM.37**) olmakla birlikte ön yüzde büstlerin yerine kullanılan örnekleri de mevcuttur (**TerM.32**)[493], kapaklarda ise beşik çatı formundaki kapakların dar yüzlerinde görülmektedir (**TerM.15**). Örencik Damı örneğinde boyutu küçültülerek büstlerin ve kalkanların hemen üstüne yerleştirilmesi farklılık arz eden figüratif şema unsurları arasında yer akmaktadır. *Tabula ansata* sol üst kısmından tahrip edilmiştir ve taş yüzeyindeki bozulma ve aşınmalar nedeniyle tüm satırlar okunamamaktadır. Mezar yazıtı İplikçioğlu tarafından yayınlanmış ve "*Solamimis ve diğerlerinin mezarı*" olarak transkripsiyonu yapılmıştır[494]. Ancak bu okumadaki mezar sahibinin adı olarak belirtilen Solamimis ismi olasılıkla yanlış okunmuştur. Buradaki isim Phaselis teritoryumunda başka mezar anıtları üzerinde de okunan Kolalemis olmalıdır. Kolalemis yerel bir Anadolu ismidir ve şimdiye kadar sadece Phaselis ve teritoryumunda belgelenmiştir. Şimdiye kadar bölgede bu ismi taşıyan on sekiz kişi (on üç'ü kent içinde;

---

493 Mezarlar üzerinde görülen çiçek motifleri çiçek yaprak sayısına ve yaprakların tek sıralı veya çift sıralı katmerli düzenlenmesine göre farklılık göstermektedir. Teritoryum mezarların tümünde görülen bir çiçek rozeti şablonu bulunmaz ancak bazı örneklerin düzenlenişi birbirine çok yakın benzerlik içindedir. Bunlardan Demirini Mevkii'ndeki **TerM.32** no'lu lahitte ön yüzde sağ taraftaki kalkan mızrak ikilisi içindeki çiçek rozeti buradaki **Ter.M.43** no'lu Demirini mezarındaki çiçek rozeti ile benzerdir. İkisi de altı yapraklı çiçekten oluşmaktadır ve çiçeğin etrafını yaprakların biçimiyle aynı olan desen çevreleyerek çiçeği yuvarlak bir rozet haline getirmektedir. Bu iki örnekte çiçek rozetlerinin boyutları ve figüratif şema içindeki yerleri farklı olup çiçeklerin düzenleme biçimleri birebir aynı özelliktedir.

494 İplikçioğlu, 2002: 129, nr. 10.

beş'i teritoryumda) tespit edilmiştir ve en son 2017 yılında tespit edilen Uzuntaş *khamosorion*'u ile birlikte bu sayı yirmiye çıkmıştır[495]. Yanı sıra söz konusu mevkiye yakın lokasyonda bulunan Ekizce Ares Kutsal Alan'ında yapılan çalışmalarda yine aynı isimle adanan adak yazıtları ile bu sayı daha da artmaktadır[496]. Dolayısıyla Kolalemis ismi Phaselis ve teritoryumunda sık rastlanan bir isimdir ve söz konusu mezar anıtındaki kişi de Kolalemis olmalıdır. Günümüzde oldukça yıpranmış olduğu için yazıtı okunamayan bu mezar anıtının ceza tahsisi kurumu olarak nereyi verdiği bilinmemektedir. Ancak gerek yukarıda açıklanan Kolalemis ismi dolayısıyla gerekse bu yerleşimin çok yakınında tespit edilen ve yazıtındaki Phaselis'te baş tapınım gören Athena Polias'ı ceza tahsis kurumu olarak belirten Palamut Mevkii'ndeki[497] yazıt nedeniyle Örencikdamı mezarının da Phaselis teritoryum sınırları içinde olduğu netlik kazanmaktadır. Bu tespit ışığında Phaselis teritoryumundaki mezar tipolojisine kaldırma çıkıntıları boğa başları şeklinde düzenlenen semerdam formlu kapaklar da dahil edilebilmektedir.

Bölüm Değerlendirmesi

Phaselis *khora*'sında ve teritoryum sınırlarına doğru yapılan çalışmalarda tespit edilen toplam 47 adet mezar anıtı baskın kullanılan türlere göre 34 adet lahit, 10 adet *khamosorion*, 1 adet kaya lahdi ve 1 adet *ostothek* ile teknesi bilinmeyen 1 adet semerdamlı kapak olarak sıralanmaktadır. Bu mezarlar içinde yazıt taşıyan mezar sayısı 14 olarak tespit edilmiştir. Yazıtlı mezar anıtlarının türlere göre dağılımında bakıldığında; 9 lahit: **Ter.M.15, 26, 31, 35, 40, 41, 42, 46, 47;** 4 *khamosorion*: **Ter.M.21, 33, 37, 43** ve tekne formu bilinmeyen 1 semerdamlı kapak: **Ter.M.38**, olarak çeşitlilik göstermektedir. Buna ek olarak **Ter.M. 24, 32, 36** numaralı lahitlerin *tabula ansata*ları meydana getirilmiş ancak bu mezarların yazıtları yazılmadan bırakılmış ya da yüzeylerinde meydana gelen yüksek aşınma nedeniyle yazıt izleri kaybolmuştur. Teritoryum mezarlarının kapak formlarında düz dam, semerdam ve beşik çatı olarak üç farklı kapak türü kullanıldığı tespit edilmiştir. Mezar kapaklarındaki kullanım sıklığına göre: semerdamlı kapaklar, **Ter.M.6, 16, 17, 19-23, 25, 28-32, 34, 35, 38, 43, 45** numaralı

495 Gürel vd. 2019-420.

496 Aykan Akçay tarafından hazırlanan "Lykia'da Ares Kültü ve Tapınımı" başlıklı doktora çalışmasında Ekizce Ares Kutsal Alan'ından ele geçen adak yazıtlarında Kolalemis isminin 3 farklı adak taşına kazındığı tespit edilmiştir. Tezin yazarına bu bilgiyi paylaştığı için teşekkür ederim.

497 Böl. 4.3.1.14.

mezarlarda; düz damlı kapaklar, **Ter.M.1-5, 7-9, 10-13, 26** numaralı mezarlarda; beşik çatı kapaklar, **Ter.M.15, 18, 36, 37, 39, 41, 44** numaralı mezarlarda kullanılmışlardır. Buna ek olarak **Ter.M.24, 27, 33, 42, 46, 47** numaralı mezarların kapak formu belirlenememektedir. Kapaklar arasında üzerinde yazıt taşıyan iki örnek tespit edilmiştir. Bunlardan **Ter.M.21** no'lu semerdamlı kapakta yazıt kapağın uzun yüzünde *tabula ansata* içerisinde kazınmıştır ancak aşınma ve eserde meydana gelen yüksek tahribat nedeniyle yazıt okunamamaktadır, **Ter.M.38** no'lu semerdamlı kapağın bir dar yüzüne yazılmış olan yazıt 12 satırdan oluşmaktadır ve yeni görüntüleme yöntemleri sayesinde transkripsiyonu kısmi olarak yapılabilmiştir[498].

Phaselis *khora*'sındaki ve teritoryum sınırlarındaki lahitlere bakıldığında; Tahtalı Dağ eteklerinde dağılım gösteren yerleşimlerde düz dam biçimli kapakların kullanıldığı görülmektedir. Bu bölgedeki mezarlar merkez *nekropolis*lerdeki mezarlarda baskın grubu oluşturan, hiçbir bezeme unsuru taşımayan yalın tekne ve kapak tipolojisini devam ettirmektedir. Doğu Çiftlik (**Ter.M.1-5)** ve Güneydoğu Çiftlik (**Ter.M.6**), Akboyun mevkii (**Ter.M.7-10**) ve Teleferik istasyonun ilk basamağı civarında tespit edilen mezarlar (**Ter.M.11-13**) yazıt ve bezeme taşımayan yalın teknelere sahiptir. Bu mezarlar içindeki **Ter.M.11, 12, 13** no'lu lahitlerin üzerinde yer yer görülen sıva izleri bu lokasyondaki lahitlerin de taşın delikli gövde yapısını örtecek şekilde sıvandığını ve göstermektedir. Bu yerleşimler Phaselis'le oldukça yakın bir bölgede konumlandırılmış olup günümüzde kullanılan Antalya – Kumluca karayolu ile kentten ayrılmaktadır. Tahtalı Dağ'ın eteğindeki teleferik istasyonunun ilk ayağına yakın lokasyonda tespit edilen yerleşimlerde lahit ve *khamosorion* türündeki mezarların örtülmesinde yine düz dam biçimli kapakların kullanıldığı görülür. Ancak bu bölgeden itibaren Tahtalı Dağ'ın güneybatı yamaçlarında ve kentin kuzey ve doğuda uzanan teritoryum sınırlarına doğru ilerledikçe düz damlı kapak kullanılmamaktadır. Teritoryumda tespit edilen farklı türdeki mezarlarda köşeleri akroterli beşik çatılı kapaklar ve semerdam biçimli kapakların kullanılmış olduğu belgelenmiştir. Dolayısıyla kent ve teritoryumu arasında lahit, *khamosorion* ve kaya lahitlerin örtülmesinde kullanılan kapakların, kent merkezine yakın yerleşimlerde benzerlik gösterdiği ancak teritoryum sınırlarına doğru ilerledikçe farklı kapak biçimlerinin kullanıldığı görülmektedir.

Kent *khora*'sındaki Tahtalı Dağ eteklerinde dağılım gösteren yerleşimlerde *khamosorion*, lahit ve *ostothek* mezar türlerinin kullanıldığı görülmektedir. Bu bölgedeki

[498] Bkz. Böl. 4.3.1.19.

mezarlar merkez *nekropolis*lerdeki mezarlarda baskın grubu oluşturan, hiçbir bezeme unsuru taşımayan yalın tekne ve kapak tipolojisini devam ettirmektedir. Doğu (**Ter.M.1-5)** ve Güneydoğu çiftlik (**Ter.M.6**), Akboyun mevkii (**Ter.M.7-10**) ve Teleferik istasyonun ilk basamağı civarında tespit edilen mezarlar (**Ter.M.11-13**) yazıt ve bezeme taşımayan yalın teknelere sahiptir. Bu mezarlar içindeki **Ter.M.11, 12, 13** no'lu lahitlerin üzerinde yer yer görülen sıva izleri söz konusu lahitlerin kireçtaşının delikli gövde yapısını örtecek şekilde sıvandığını ve yazıtın da bu sıva üzerine yazıldığını göstermektedir. Yine bu bölgede bulunan bir adet *ostothek* de (**Ter.M.14**) kentteki kareye yakın dikdörtgen formlu bezemesiz *ostothek*ler grubu ile benzer özelliktedir. Phaselis'e en yakın yerleşim alanında bulunan bu mezarlar kentteki mezar tipolojisini yakın benzerlik içinde yansıtmaktadır. Bu mezarlar içinde fark arz eden tek mezar **Ter.M.6** no'lu *khamosorion*dur**.** Kent *nekropolis*lerinde *khamosorion* türündeki mezarlar yalnızca düz damlı kapaklarla kapatılmıştır ancak söz konusu *khamosorion* semerdamlı kapak taşımaktadır. **Ter.M.14** no'lu *ostothek* ise Mnara'daki dikdörtgen formlu yalın *ostothek*'le birlikte teritoryumda tespit edilen tekil örnekleri oluşturmaktadır. *Kremasyon* gömü geleneğinin uygulanması aşamasında gerekli olan yüksek ısıyı sağlamak ve bedenin ikincil *kremasyon* uygulamasıyla kül ve kemik haline dönüşme aşaması kırsal yerleşimlerde uygulanması zor bir gömü geleneği olarak görülmüş olmalıdır. Burada tespit edilen **Ter.M.14** no'lu *ostothek* kente oldukça yakın konumu nedeniyle olasılıkla Phaselis *nekropolis*lerinde *kremasyon* yapıldıktan sonra burada gömülmüş olmalıdır. Bu bağlamda Mnara yerleşimindeki *ostothek* içine yapılan gömüde Hellenistik bir kent görünümündeki yerleşim yerinin imkanlarıyla *kremasyon* gerçekleştirmiş olmalıdır. Zira Phaselis'te tespit edilen 108 adet *kremasyon* gömü geleneğine arkeolojik kalıntı, kent merkezinde Hellenistik ve Roma dönemlerinde *kremasyon* gömülerin azımsanmayacak oranda tercih edilen bir gömü uygulaması olduğunu ortaya koymaktadır. Kent merkezinde yoğun kullanılan bu gömü şeklinin teritoryumda uygulanması güç ve maliyetli olması nedeniyle tekil örneklerle temsil edildiği sonucuna varılabilir.

Tahtalı Dağ'ın güneybatı yamaçlarında, Beycik civarında tespit edilen mezarlar kent merkezinden uzaklaşıldıkça semerdamlı kapakların daha yoğun kullanıldığı mezar tipolojisini görülmeye başlanmaktadır. Bu bölgede **Ter.M.16, 20, 22-25, 28-30, 31, 32, 34** no'lu lahitler, **Ter.M.19, 21** no'lu *khamosorion*lar ve **Ter.M.17** no'lu kaya lahdi semerdam kapaklarla kapatılmışlardır. Bunlar haricindeki **Ter.M.26** ve **27** no'lu lahitlerin kapakları düz damlı ve **Ter.M.18** no'lu lahdin kapağı köşeleri akroterli beşik çatı formundadır. Bu lokasyonda tespit edilen mezarlar arasında kapağı bulunmayan tek

mezar **Ter.M.33** no'lu *khamosorion*dur. Söz konusu bölge Phaselis ve Olympos kentleri arasındaki geçişin başladığı yerler olarak lokalize edilen, Beycik Fırıncık ve Barsak arazilerinden geçmek üzere Hayıt Köyü yakınından Üçadalar'a çizilecek bir hattın içinde yer almaktadır[499]. Bu geçiş konumunun etkileri mezarlar üzerinde de görülebilmektedir. Bölgede tespiti yapılan mezarlardan **TerM.26, 31** no'lu lahitler ve **TerM.33** no'lu *khamosorion* olmak üzere üç mezar anıtında mezar sahibinin ethnikon'u Olympos görülmektedir. Phaselis ve Olympos kentleri birbirine yakın konumlarda kurulmuş sınır komşusu iki kent olmaları nedeniyle toplumları arasında ilişkiler kurulmuş olduğu kaçınılmaz bir sonuç olarak görülmelidir. İki kent arasındaki geçiş bölgelerinde tespit edilen Olympos ethnikon'u taşıyan üç mezar anıtının yanı sıra Phaselis kent merkezinde kuzeydoğu *nekropolisi*nde tespit edilen **3KD.L26** no'lu lahit yazıtında belirtildiği üzere mezar anıtı Olympos'lu *Elpidephoros* ve ailesi için yaptırılmıştır[500]. Yine söz konusu sınır bölgesine giren Beycik Demirini Mevkii'ndeki **TerM.32** numaralı lahit teknesi üzerindeki ikili gruplar halindeki hayvan mücadeleleri ve tasvirlerdeki hayvan türleri ile, Phaselis teritoryumunda belgelenen mezarlar ile yakın benzerlik içindedir. Zira Demirini Mevkii, Olympos ve Phaselis arasındaki sınır bölgesine[501] lokalize edilen Beycik Fırıncık ve Barsak arazilerinden geçerek Hayıt Köyü yakınından Üçadalar istikametinde devam eden bir hattın içinde yer almakta olduğu için söz konusu coğrafyada bulunan yerleşimlerde ve mezarlarda hem Olympos hem Phaselis kentlerinin etkilerini görmek mümkündür. Bu benzerlikler ışığında Demirini yerleşimindeki mezar anıtında yazıt bulunmadığı için net sonuçlara varmak zor olsa Phaselis teritoryumundaki lahitler ile benzerliği dolayısıyla Phaselis kent sınırlarına dahil olması akla yakın bir olasılık olarak değerlendirilmektedir.

Phaselis teritoryum çalışmalarında Gedelma, Kaplan Dağı ve çevresinden itibaren Üçoluk ve buradan Hisarçandır - Antalya istikametinde devam edilen çalışmalarda belgelenen mezar anıtlarında Phaselis teritoryumunda yoğunlukla görülen mezar

---

499 Tüner Önen, 2008: 32, bkz. Böl.4.1.

500 Yazıt Blackman ve ekibi tarafından bulunmuş ve edisyonu yapılmıştır Blackman, 1981: 147, nr.6, Bu edisyonun eksik ve hatalı kısımları Tüner Önen tarafından görülmüş ve yazıt üzerinde *corrigendum* ve *addendum*'lar yapılarak yayınlanmıştır; "*Falanca oğlu Olympos'lu Elpidephoros bu mezarı kendisi, karısı, oğlu Eutykhianos, ... Olympos'lu falanca kişi ve sadece onlardan olan çocuklar için yaptırdı. Başka hiç kimsenin (bu mezarı) açması ya da başka birini gömmesi izinli değildir. Eğer birisi başka birini koyarken görülürse en kutsal kasaya .... ödeye*cektir", bkz. Tüner Önen, 2008: 358-359.

501 Tüner Önen, 2008: 32; Şahin, 2014: 409- *Stadiasmus Patarensis*.

tipolojisinin belirlenmesi konusunda bilgi sağlayan mezar anıtları belgelenmiştir. Bu noktada Phaselis teritoryumunda olduğu yazıtlarla belgelenen mezarların yanı sıra yazıtlı olan lahitlerle aynı veya yakın lokasyonda konumlandırılmış, benzer mezar tipolojisi ve figüratif bezeme şeması gösteren mezarlar da teritoryum mezarları içinde değerlendirilmiştir. Bu noktada üzerinde yazıt ve bezeme ögeleri barındıran Beşiktaş Mevkii'ndeki lahit (**TerM.15),** Kırtepe'deki lahit I ve (**TerM.35)** lahit II **(TerM.36),** Uzuntaş Mevkii'ndeki *khamosorion* (**TerM.37),** Palamut, Mevkii'ndeki lahit **(TerM.39),** Örencikdamı Mevkii'ndeki *khamosorion* **(TerM.43)** mezarlarından yararlanmıştır. Bu mezarların tümünde üzümlü asma dalları yer almaktadır yalnızca **TerM.37**'de asma dalı yarım bırakılmıştır. **TerM.35** no'lu lahitte çelenk içinde verilen kadın ve erkek büstleri diğer hepsinde kalkan mızrak ikilisi içinde düzenlenmişlerdir. Mezarların hepsinde ortada *tabula ansata* bulunmaktadır Kırtepe II'de (**TerM.36**) yazıt yazılmamıştır. Beşiktaş Mevkii'ndeki lahit (**TerM.15**) ve yazıtı ile Phaselis'te baş tapınım gören Athena Polias'ı mezara karşı işlenecek suçlar için yetkili kasa belirleyen Palamut Mevkii'ndeki lahitte (**TerM.39**) *tabula ansata*nın iki yanında yükselen birer hurma ağacı tasvir edilmiştir. Ağaçların ikisi de doğal görünümlerine oldukça yakın tasvir edilmiştir. Yüksek kalın bir ağaç gövdesi, gövdenin tepesinden çıkarak farklı yönlere doğru açılan dört adet dal ve dalların ucundan sarkan hurma hevenkleri detaylı bir hurma ağacı tasviri ortaya koymaktadır. Kırtepe I (**TerM.35**) lahdinde tabula yuvarlak düzenlenmiş ve yanlarında ikişer adet kuyrukları birbirine değer şekilde yerleştirilen yunus balıklarıyla *ansata*lar oluşturulmuştur ve *tabula*yı defne yaprağıyla oluşturulan tek girland çevreler ve *taenia*larla *bukephalion*lara bağlanır. Kırtepe II (**TerM.36)** ve Uzuntaş (**TerM.37**) mezarlarında ise *tabula ansata*nın etrafı etrafında tek halkalı bir girland çevrelemektedir. Girlandların ikisi de çizgisel konturlarla belirtilmiş bitkisel sarmalı taşımaktadır. Girlanda dolanan *taenea*lar, tabula ansatanın iki yanından yükselmekte ve taşıyıcı çivilere asıldıktan sonra iç bükey birer kıvrım yaparak girland altından geçmektedir. Böylelikle çivilere asılan girland *taenea*ları birer fiyonk yaparak aşağı uzatılmıştır. Söz konusu iki girland aynı şablon kullanılmışçasına yakın benzerlik içinde oluşturulmuştur. Örencikdamı (**TerM.43**) ve Palamut (**TerM.39**) lokasyonlarındaki mezarlar haricindekilerde hayvanların tasvirlerine yer verilmiştir. Bu sahnelerde hayvanların figüratif şemasında, geyiği yakalayan köpek, dağ keçisini yakalayan köpek, geyik avlayan leopar, aslan leopar mücadelesi, aslanın buzağı avlama sahnesi, bağımsız duran keçi yavrusu ve bağımsız duran keçi figürleri lahitlerdeki bezeme şemasında kullanılmışlardır. Büstlerin altında veya alt frizde düzenlenen bu havyan figürleri büyük

boyutlarda değillerdir sahnede baskın görünmezler ancak hareketli duruşlarıyla mezarların görünümüne canlılık katmaktadırlar. Bu figürlerin yanı sıra köpeğiyle ava çıkan elinde mızrağıyla bir erkek figür (**TerM.35**), atlı süvariler ve yerde yatan yaralılarla bir savaş anı sahnesi ve lejyonu uyaran ordunun savaş enstrümanı tuba çalan tubikenlerin tasvirleri (**TerM.36**) bölgede bulunan mezarlar üzerinde belgelenen sahnelerdir. Teritoryum mezarları için örnek olarak alınan mezarların kapak formların bakıldığında üç adet beşik çatı formu ve üç adet semerdam formlu kapak, kullanıldığı görülmektedir. Bunların içinde Beşiktaş Mevkii'nde tespit edilen lahit kapağında buzağı avlayan aslan kabartması[502] düzenlemesiyle, Phaselis kent merkezindeki mezarlarda ve teritoryum mezarları arasında daha önce görülmeyen tekil örnek olarak farklılık arz etmekte olup bu tür kapakların Doğu ve Kuzey Lykia kentlerinin *nekropolis*leri içinde kullanıldığı bilinmektedir. Bu nedenle **TerM.15** no'lu Beşiktaş lahdinin teknesi üzerindeki figür şemasıyla Phaselis teritoryum lahitlerine örnek oluşturan mezarlar arasında olmasına rağmen kapak formu ile Phaselis *nekropolis*lerinde ve teritoryumunda hiç kullanım görmemiş olan bir kapakla örtülmüştür. Yine kapağı ile diğer mezarlara göre farklılık arz eden Örencikdamı Mevkii'ndeki (**TerM.43)** semerdamlı kapağın üzerinde kaldırma çıkıntılarının boğa başı kabartmaları taşımaları kent *nekropolis*lerinde görülmeyen bir kapak düzenlemesi olarak teritoryumda bulunmaktadır.

---

[502] Doğu Lykia kentlerinden Idebessos'ta ele geçen bir lahit kapağının uzun yüzü üzerine de bir aslanın boğayı başından yakalamış olduğu sahne kabartma olarak işlenmiştir bkz. Kızgut *et al.* 2009, 145 vd. Fig. 30); Kuzey Lykia kentlerinden Balboura'da da benzer kapaklar mevcuttur bkz. Money, 1990, 29 vd. Levha 4, (a) N14, (b) C10, (c) M1); Kilikia, Lykaonia ve Isauria'da ise, çatı biçimi kapaklar üzerinde, yatar konumdaki aslanların tam plastik yöntemiyle betimlendiği görülür bkz. Koch 2001, 212, Fig. 10; Isauria bölgesindeki Adrassos'taki örnekler içi bkz. Alföldi-Rosenbaum, 1980, 47-52; Isauria Bölgesi kaya mezarlarındaki aslan ve yanında baş olarak işlenmiş boğa tasviri için bkz. Doğanay 2009, 440-441, Lev. 26-27. Olba Bölgesi Korykos'taki aslanlı kapak tasviri için bkz. Karaüzüm 2005, Lev. 63, fig. 99; Lahit tekneleri üzerinde tasvir edilen boğa aslan mücadelesi hakkında bilgi için bkz. Koch 2001, 153; Ksanthos'ta da Aslanlı Mezar olarak adlandırılan lahit mezarın kapağının güney yüzünde yatar pozisyonda başı cepheden verilmiş bir aslanın, sadece başı ve boynu görünen bir ceylanı boğazından tuttuğu sahne yer alır, kabartmaların detaylı anlatımı, tasvirlerin anlamı ve kökeni üzerine değerlendirmeler için bkz. Özüdoğru 2013, 69-86.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Buradaki çalışmanın odak noktasını oluşturan, Phaselis kenti ve teritoryum sınırları içinde kalan mezarların belgelenmesi, mezar tipolojisinin belirlenmesi ve karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi bağlamında, kent *nekropolis*lerinden 849 adet, teritoryumdan 47 adet olmak üzere toplam 897 adet mezar anıtı üzerinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Kent içindeki *nekropolis*lerde görülen mezar tipolojisi dağılımı kendi içinde mercek altına alınmış; Phaselis teritoryumunda yapılan mezar çalışmalarında ise kentin teritoryumuna özgü bir mezar tipolojisi söz konusu mudur? *Khora* mezarlarının tipolojisi, kentten uzaklaştıkça ve teritoryum sınırlarına doğru gidildikçe değişmekte midir? sorularına cevap aranmaktadır. Bir başka deyişle, kent merkezindeki mezarların tamamı belgelendikten sonra, merkez *nekropolis*leri kendi içinde karşılaştırılmış, teritoryum mezarlarının bölgesel dağılımına bakılarak özellikle diğer bölge kentleriyle keşişim noktalarında mezarlar üzerinde bir değişim görülüp görülmediği araştırılmış ve son olarak kent ve teritoryum mezarları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Phaselis kent merkezindeki mezar türü çeşitliliği sayıca üstünlük gösterenlere göre sıralandığında; lahit, *khamosorion*, *ostothek*, tonozlu mezar, örgü tekne mezar, anıt mezar, kaya mezarı, urne ve kiremit mezar olarak dokuz ana başlık altında toplanmaktadır. Phaselis teritoryumunda tespit edilen mezar türleri ise lahit, *khamosorion*, kaya lahdi ve *ostothek* olarak dört mezar türü olarak çeşitlilik göstermektedir. Phaselis'in geniş teritoryum sınırlarında 10 yıl boyunca sürdürülen araştırmalar kapsamında tespit edilen bu mezar sayısının ileride yürütülecek saha çalışmaları kapsamında artacağı kuvvetle muhtemeldir. Ancak bu çalışmanın ortaya koyduğu üzere, Phaselis teritoryumundaki genel mezar tipolojisi, büyük oranda birbiri ile benzer biçim şeması özellikleri göstermektedir.

Mezar türü çeşitliliği açısından, kırsal alandaki mezarlar kent merkezi ile kıyaslandığında daha kısıtlı bir tür çeşitliliğine sahiptir. Teritoryum mezarları arasında bulunan ancak, merkez *nekropolis*ler içinde yer almayan tek mezar türü anakayadan oyulan ve taban kısmında kayaca bağlı bırakılıp diğer dört duvarı kayadan ayrılarak biçimlendirilen kaya lahdidir.

Phaselis teritoryumunda lahit ve *khamosorion* türlerinin yaygın kullanım gören mezar gruplarını oluşturduğu görülmektedir. Bu durumun nedenleri arasında, kırsal yerleşim sakinlerinin sahip olduğu ekonomik ve lojistik imkanların kente kıyasla kısıtlı

olması, mezar yapılarının güvenliğinin sağlanması açısından bu türdeki mezarların tercih edilmesi ve özellikle *khamosorion* türündeki mezarlarda mevcut topografik imkanlardan yararlanılmak istenmesi başlıca etkenler olmalıdır. Teritoryum mezarlarında açılmamış bir mezar şimdiye değin bulunmamıştır. Bu nedenle mezarlar içindeki gömülerin yatırılma şekli, konteks mezar buluntuları ve kemik kalıntılar *etc.* hakkında veri elde edilememiştir. Teritoryum mezarlarında bilgi edinemediğimiz bir diğer konu ise kırsaldaki mezarlarda *inhumasyon* ve *kremasyon* gömü şekillerinin bir arada kullanılıp kullanılmadığı hususudur. Kent *nekropolis*lerinde *kremasyon* gömü geleneğine ait toplam 108 adet eserin tespit edilmesi, *kremasyon*un gömülerin *inhumasyon* gömülerle birlikte ve yana uygulanan gömü yöntemleri olduğunu ortaya koymaktadır. Teritoryum mezarlarında ise Akboyun Mevkii'nde (Lev. 15e) ve Mnara yerleşiminde (Lev. 22d) tespit edilen birer adet *ostothek* dışında *kremasyon* gömülerin yapıldığına dair kalıntılar bulunmamıştır. Teritoryum bölgesinden bilinen bu iki *ostothek*ten Phaselis kent merkezine oldukça yakın lokasyonda bulunan Akboyun Mevkiin'deki kare *ostothek*, yerleşime ait lahit türündeki mezarlarla yan yana konumlandırılmıştır. Bu *ostothek*in yazıt ve bezeme taşımayan yalın görünümü Phaselis dörtgen *ostothek*leri ile aynı özellikleri taşımaktadır. Mnara'da belgelenen ostothek mezar anıtı ise Phaselis'in yazıtlar ışığında Hellenistik Dönem dikdörtgen formlu *ostotheklerin*in yazıt ve bezeme unsuru taşımayan örnekleri ile aynı özelliklerde biçimlendirilmiştir. Kent ve teritoryum arasındaki mezar türü çeşitliğinde, *inhumasyon* ve *kremasyon* gömülerin uygulanması açısından en belirgin farkı oluşturan *ostothek* türündeki mezarların kırsal alanda tekil örneklerle temsil ediliyor olması, *kremasyon* gömülerin uygulanmasında bedenin kül ve kemik kalıntıları haline dönüşebilmesi için gerekli olan yüksek ısının sağlanmasının güç ve maliyetli bir uygulama olması ile ilişkili olmalıdır. Zira teritoryumda tespit edilen iki adet *ostothek* mezar anıtının konumlarına bakıldığında teritoryum alandaki çiftlik yerleşimlerinden ziyade biri Phaselis *khora*'nda merkez yerleşime oldukça yakın konumlandırılmış olan Akboyun Mevkii'nde[503] diğeri Hellenistik bir kent görünümündeki Mnara'da belgelenen *ostothek* örnekleri, *kremasyon* işlemini yapabilecek koşullara sahip olan ve kent yakınında konumlanan yerleşimlerde bu mezar türünün kullanıldığını göstermektedir. Buna ek olarak Phaselis'te Geç Klasik Dönem'den itibaren

[503] Akboyun Mevkii'nde tespit edilen **Ter.M.14** no'lu *ostothek* kent merkezine oldukça yakın konumu nedeniyle olasılıkla Phaselis merkez *nekropolis*lerinde yoğun olarak uygulanan *kremasyon* işlemi yapıldıktan sonra bir urne içinde taşınarak ostothek içine yerleştirildiği yönünde değerlendirilmektedir.

izleri görülen *kremasyon* gömü şeklinin yerleşim tarihi ile gelenekselleşen bir gömü uygulaması olarak kullanılması ancak teritoryum alanındaki çiftlik yerleşimlerin Roma Dönem'ine tarihlenen yerleşim kalıntıları nedeniyle *kremasyon* gömüleri daha erken dönemlerden itibaren gelenek halinde sürdüren bir yerleşim düzeninin olmaması ile de ilişkilendirilebilir. Phaselis teritoryumundaki yerleşimler lahitlerde seri üretimin başladığı ve lahit içine gömülme şeklinin toplumlarda baskın kullanılan gömü biçimi olarak yaygınlaştığı MS II. ve III. yüzyıllar arasındaki dönemlerde kullanılmışlardır. Teritoryum sahasında bu tarihsel kullanım aralığı dışında veriler şimdiye değin yapılan çalışmalarda ele geçmemiştir.

Kırsal yerleşimlerde görülen üretim alanı, yaşam alanı ve mezardan oluşan, kırsal yaşam döngüsünü simgeleyen yerleşim düzeninde, mezar anıtlarının çiftliklerle yakın konumlandırılmasıyla ve yazıtlardaki ceza ifadeleriyle mezarlar koruma altına alınmaya çalışılmış görünmektedir. Bryce tarafından mezar yazıtları üzerinde yapılan çalışmalarda nekropolislerin düzeninden ve korunmasından sorumlu kurumun Roma Dönemi'nde artık varlığını sürdürmediği zamanlarda, bu kurum/komisyon tarafından yerine getirilen denetleme rolünü mezar sahibi aile üyeleri tarafından ve mezar ihlallerini bildiren kişilere para ödülü verilmesi ile mezarları korumaya teşvik eden sistemlerin kullanılmış olduğu değerlendirilmektedir[504]. Phaselis teritoryumunda Beşiktaş mevkiinde bulunan **Ter.M.15** no'lu mezar yazıtında "…*ceza tutarı değerindeki beş yüz denarii ödeyecek, bunu haber veren kişi ise yukarıda yazılan tutarın üçte birini alacak*" ifadelerinde görüldüğü üzere ihbar sistemini teşvik eden mezar yazıtında, mezara karşı suç işleyen kişiyi ihbar eden vatandaş belirlenen cezanın 3/1'ini bazen ise yarısı oranında pay alacağı belirtilir[505]. Mezar yazıtları hangi durumlarda ihlallerin oluştuğuna dair açık olarak belirten ifadeler içerir ve genellikle -kural olarak, izinsiz definler ve/veya ayrılmış alanın izinsiz kullanımı- ceza gerektiren durumlardır. Mezar sahibi, mezarına kimin gömüleceğine ve bazı durumlarda mezarın içinde çeşitli kişilerin nereye yerleştirileceğine karar verdikten sonra, bir sonraki kaygısı talimatlarının yerine getirilmesini sağlamaya çalışmaktı. Yazıtlar genellikle ihlali neyin oluşturduğuna dair açık ifadeler içermektedir. İzinsiz definler ve/veya ayrılmış alanın izinsiz kullanımı ve yeni bir yazıtın izinsiz olarak kazınmasını ya da eskisinin silinmesini de kapsayabilmektedir[506]. Teritoryum Salir Pınarı

504 Bryce 1986: 123.

505 Mezar yazıtlarında görülen benzer örnekler ve değerlendirmeler için bkz. Avcu 2014: 20 vd.

506 Bryce 1986: 119-120; Schweyer 2002: 40; *Minti* hakkında ayrıca bkz. Schürr 2008: 147-170.

Mevkii'ndeki **Ter.M.26** no'lu lahit ve Hayıt - Dağdibi Mevkii'ndeki **Ter.M.33** no'lu *khamosorion* üzerindeki mezar yazıtlarında eğer izinsiz biri mezara gömülürse gömüyü yapan kişinin ...*Hephaistos'a adak olarak 500 denarii ödeyecek*...ifadelerinin görülmesi, Phaselis Olympos sınır bölgesindeki mezarların ceza için tanrı Hephaistos'un yani Olympos'un belirtildiği görülmektedir[507]. *Hephaistos'a adak* ifadesi teritoryumun diğer bölgelerinde ve kent içinde şimdiye değin tespit edilmemiştir.

Teritoryum mezarlarında kent sınırlarını belirleyen mezar yazıtlarından biri Akçaisa yakınlarında, Zindan Yakası mevkiinde bulunan bir lahittir. Mezar üzerindeki ceza ifadelerinde suçun karşılığında ödenecek para cezası için Phaselis (τῇ Φασηλιτῶν πόλει) gösterilmiştir[508]. İkinci mezar, Hisarçandır Palamut mevkiinde tespit edilen MS III. yüzyıla tarihlenen **Ter.M.40** no'lu lahittir. Palamut mevkiindeki lahit üzerinde yer verilen ifadeler bu bölgenin Phaselis'in sınır bölgesine dahil olduğunu açıkça ortaya koymaktadır[509]. **Ter.M.40** no'lu lahit üzerindeki "…*eğer biri cüret ederse Athena Polias'a 500 denarii ödeyecek"* ifadesi Phaselis teritoryum sınırları açısından önem arz etmekle birlikte teritoryum mezarları arasından bilinen ilk Athena Polias mezar yazıtıdır. Phaselis'in baş tanrıçası olan Athena Polias'ın[510] merkez nekropolisler içinde bir lahitte (**3KD.L29**) yine mezara karşı işlenecek suça karşı tapınak kasası olarak yetkili kılındığı belgelenmiştir[511]. Phaselis kuzeydoğu *nekropolisi*nde gün yüzüne çıkarılan lahitte okunan "… *Kutsal Athena Polias'a bin [beşyüz] denarii ödeyecektir*" ifadeleri gerek kent gerekse teritoryum mezarları arasında görülen ceza miktarlarına kıyasla yüksek bir para cezasını ifade etmektedir[512]. Phaselis ve teritoryumunda tespit edilen bu lahitler Athena Polias'ın belgelendiği şimdiye kadar bilinen ilk mezar anıtlarıdır. Her iki mezar da harf karakterleri

---

507 Bazı durumlarda mezarlar bir ya da daha fazla tanrının koruması altındaydı ve mezar sahibinin talimatlarının ihlal eden kişiler suçluya tanrısal bir ceza getirecekti. Mezar yazıtlarında, mezara karşı suç işleyen kişi tanrı ve/tanrılara karşı suç işlemiş sayılsın ve tanrılar bu kişilere hastalıklar ve felaketler getirsin ifadeleriyle tanrısal inanca emanet edilen mezar güvenliği ifadeleri de görülmektedir, konu hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Bryce 1896: 124; Anadolu'dan kefaret yazıtları hakkında bkz. Avcu 2014, 18-19.

508 MS III. yüzyıla tarihlenmektedir bkz. *SEG* 6: 735; krş. Robert, 1987: 42 dn. 4.

509 Bkz. Epigrafi kataloğu Ter.M.40 no'lu lahit.

510 Phaselis'teki Athena Polias kültü hakkında bkz. Tüner Önen ve Yılmaz, 2015: 117-132.

511 Mezar cezası olarak belirlenen "*bin [beşyüz] denarii*" diğer mezar yazıtlarına kıyasla yüksek bir miktardır, bkz. Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35 vd.

512 Mezar yazıtı hakkında detaylı bilgi için bkz. Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35-38; Bkz. Epigrafi kataloğu 3KD.L29 no'lu lahit.

dolayısıyla MS II-III yüzyıla tarihlenmektedir. Teritoryumun sınırlarına dahil edilen bir diğer mezar, Hisarçandır Örencik Damı Mevkii'nde bulunan *khamosorion*dur. Çiftlik yerleşiminin hemen yakınındaki kayaç üzerinde biçimlendirilen **Ter.M.43** no'lu mezarın kapağı üzerinde boğa figürleri tasvir edilen semerdamlı kapakla örtülmüştür. Mezarda meydana gelen yüksek tahribat nedeniyle ceza kurumuna ilişkin bilgi yer alamamakla birlikte mezar sahipleri arasında Kolalemis ismi geçmektedir. Yerel bir isim olan Kolalemis'in yalnızca Phaselis ve teritoryumunda belgelendiği için bu mezarın da teritoryum sınırlarına dahil edilmektedir. Şimdiye kadar bölgede bu ismi taşıyan on sekiz kişi (on üç'ü kent içinde; beş'i teritoryumda) tespit edilmiştir ve en son 2017 yılında tespit edilen Uzuntaş *khamosorion*'u ile birlikte bu sayı yirmiye çıkmıştır[513]. Kırtepe Mevkii'ndeki **Ter.M.35** no'lu lahit mezar yazıtında belgelenen...*Phaselis'lilerin halk kasasına beş bin denaria ödeyecek*.. ifadesi sayesinde yerleşimin Phaselis teritoryum sınırlarında olduğu kesinleşmiş olmakta ve buna ek olarak yakın lokasyonlarda bulunan fakat tekneleri tahrip olduğu için yazıtları okunmayan Kırtepe Mevkii **Ter.M.36**, no'lu lahit ile Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii, **Ter.M44** ve **45** no'lu mezarların da kent sınırları içinde kaldığını söyleyebiliriz.

Phaselis *khora*'sında mezarların ve yerleşimlerin tarihlendirilmesinde mezar yazıtlarında kullanılan harf karakterleri, Aurelius *nomen gentile*sinin kullanılıyor olması, mezarlar üzerindeki figüratif şemalarda kullanılan tasvirlerin plastik özellikleri ve benzer örneklerle yapılan karşılaştırmalar MS II-III. yüzyıl aralığında mezarların düzenlendiğini göstermektedir. Yapılan araştırmalarda tespit edilen seramik parçaları da bu dönem aralığını destekler nitelikler taşımakta olup Phaselis teritoryumundaki yerleşimlerin Roma Dönem'i izlerini taşıdığını ortaya koymaktadır. Teritoryum mezarlarının figüratif bezeme şemasında kullanılan insan, hayvan, bitkisel motifler, kalkan-mızrak ve rozetlerden oluşan çeşitli kompozisyonlar kent *nekropolis*lerindeki mezarlarda görülmemektedir. Sonuç olarak Phaselis teritoryum mezarları gerek kapakların düzenlenmesindeki farklılıklar ve kapak çeşitliliği gerekse mezarlarda görülen bezeme unsurlarıyla kent *nekropolis*lerinin yalın görünümlü mezarlarından ayrılan unsurları üzerinde taşımaktadırlar.

Phaselis merkez *nekropolis*lerindeki mezarların büyük çoğunluğu tipoloji ayırt etmeksizin mezar yazıtı ve bezeme unsuru taşımayan yalın görünümleriyle günümüze

[513] Kolalemis ismi teritoryumda tespit edilen Ares Kültü alanındaki adak yazıtlarında da görülmektedir. Yazıtlar ve kült alanı hakkında kapsamlı çalışma için bk. Akçay 2023a; 2023b.

ulaşmıştır. Lahitlerin neredeyse tamamına yakınının yazıtsız olması ilgili bölümde ele alınmakta ve bu durum mezarların dış ve iç yüzeylerinde görülen sıva izlerinden ve benzer örneklerden yola çıkarak, sıva üzerine uygulanan mezar yazıtının sıvanın erken deformasyona uğrayan yapısı nedeniyle günümüze ulaşmamasıyla açıklanmaktadır. Bu nedenle Phaselis merkez *nekropolis*lerindeki toplam mezar sayısı 846 iken yazıt taşıyan mezar sayısı şimdiye kadar tespit edilen eserlerle toplam 14 adettir. Yazıtlı *nekropolis* eserleri, 4 adet lahit, 3 adet *ostothek*, 5 adet stel ve iki adet mezar tipolojisi bilinmeyen mezar yazıtı olarak çeşitlilik göstermektedir. Teritoryum mezarlarında toplam bilinen mezar sayısı 47 adettir ve bu mezarların toplam 14 adedinde mezar yazıtı tespit edilmiştir. Teritoryum yazıtlı mezar anıtları; 9 adet lahit, 4 adet *khamosorion* ve 1 adet semerdamlı kapak üzerinde olmak üzere çeşitlilik göstermektedir. Bu sayılar teritoryum mezarlarının kent mezarları ile kıyaslandığında mezar yazıtları açısından daha zengin olduğunu ortaya koymaktadır. Yazıtlı mezar anıtlarının kente kıyasla teritoryum mezarlarında daha sık görülmesi, merkez *nekropolis*lerde görülen sıva üzerine yazıt uygulamasının teritoryum mezarlarında kullanılmaması bu nedenle taş yüzeyine kazınarak yazılan yazıtların kıyasla korunagelmesi ve günümüze ulaşması ile açıklanabilir.

Phaselis *nekropolis*lerindeki yazıtlı eserler arasındaki steller teritoryum alanında henüz örneğine rastlanılmayan mezar anıtlarıdır. Phaselis'te şimdiye değin bulunan stellerin tamamı yazıtlıdır. M. Adak vd. tarafından yürütülen[514] epigrafi çalışmalarında kaydedilen ve stel olarak yayınlanan bu parçalar üzerindeki yazıtların Geç Klasik ve Erken Hellenistik Dönem'e tarihlenmeleri ve Dor dialektinde yazılmaları ile Phaselis yazıtlı *ostothek*leri ile benzer özelliklerdedir[515]. Bu nedenle Stel 1 haricindeki mezar yazıtı içeren yazıtlı kırık parçalar da stel olarak değerlendirilmiştir ancak bu eserler *ostothek* mezarların teknelerinin yazıtlı cephelerinden kopan kırık parçalara ait olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Phaselis'te devam eden çalışmalar sırasında kentteki stel sayısının artacağına şüphe yoktur ancak şimdiye kadar belgelenen steller Geç Klasik Dönem'den Hellenistik Dönem'e kadar tarihlenen mezar stellerinin varlığını ortaya koyar. Phaselis stelleri üzerinde yazıt dışında figür veya bezeme unsuru görülmemektedir. Steller üzerinde görülen Dor lehçesinin kullanımı, kentin erken dönem yazıtlarında görülen bir kullanımdır. Tüner Önen tarafından yapılan onomastik çalışmalarda Phaselis'in erken dönem yazıtlarında geçen şahıs isimlerinin yerli değil,

514 Adak vd. 2005: 1-20

515 Tüner Önen ve Gürel: 2022: 31-43; Gürel 2022: 289-306.

Hellen isimleri olduğu ve kentte Rhodos'taki gibi Dor lehçesinde bir dil konuşulduğu ifade edilmektedir[516]. Bu bağlamda Phaselis'in MÖ VII. yüzyılın başlarında Rhodos'tan gelen Lindoslu kolonistler tarafından kurulması dolayısıyla kültürel etkileşimin başladığı, arkeolojik ve epigrafik verilerde kendini göstermektedir. Phaselis önemli bir liman kenti olması nedeniyle ticaret gemilerinin sıklıkla uğradığı kültürel etkilere açık bir sahil kenti konumundadır. Bu nedenle kentin kültürel kimliğinde Akdeniz'in birçok bölgesinden etkiler görmek mümkündür. Ancak kentin erken dönem yazıtlarında Dor dialektinin görülmesi kuruluşundan Roma Dönemi'ne kadar Hellen kültür kimliğinin topluma hakim olduğu bir sürecin yaşandığının göstergesi olarak kabul edilebilir.

Phaselis *nekropolis*lerin Klasik Dönem'den Doğu Roma Dönem'ne değin kesintisiz olarak kullanıldığı arkeolojik ve epigrafik veriler ışığında belirlenmiştir. Geç Klasik Erken Hellenistik Dönem'e tarihlenen mezar yazıtları ve Klasik Dönem mezar anıtı nekropolislerde bulunan en erken bulgulardır. Hellenistik Dönem'e tarihlenen yazıtlı *ostothek*ler sayesinde bu dönemde *kremasyon* geleneğinin yaygın olduğu ve aynı döneme tarihlenen akrotersiz beşik çatılı lahitler ise bu türdeki mezarların Hellenistik Dönem'de kullanıldığı göstermektedir. Tonozlu mezarlar kentin Roma Dönemi mezar türlerini en iyi temsil eden mezar grubu olarak değerlendirilmektedir. Tonozlu mezarların Tip I ve Tip II altındaki çeşitlilik gösteren grupları, basit cepheli olanlardan anıtsal büyüklükteki mezar anıtlarına kadar Roma Dönemi'ni temsil eden mezar türlerini barındırmaktadır. *Nekropolis*lerden ele geçen yazıtlı eserlerin sayıca azlığı nedeniyle tarihlendirmeye yardımcı olabilecek belli biçim şemaları ve bezeme unsurları taşımayan mezarların kullanım dönemleri hakkında kesin tarih aralıkları belirlemek zordur. Bunlar arasındaki düz damlı lahitler, kare formlu *ostothek*ler, *khamosorion* mezarlar, örgü tekne mezarlar ve kiremit mezar türlerinin kullanım gördüğü dönemleri kesin olarak belirlemek zor olsa da, kentin Roma Dönem'ini yansıtan kamu yapıları ve bu dönemin iyi derecede belgelenmesini sağlayan pek çok epigrafik veri sayesinde *nekropolis*lerin en geniş sınırlarına Roma Dönem'inde ulaştığını söylenebilir. Ekonomik refahla ilişkilendirildiğinde teritoryum alanındaki çiftlik yapılarının ve mezarların Roma Dönem'ine tarihlenmesi kente ihraç ürünü sağlayan kırsal yerleşimlerdeki tarihler ile eş zamanlı olarak kentte de ticaretin aktif olarak devam ettiği ve mezar yaptırma gücüne sahip olan toplum tabakasının da buna paralel olarak artmış olduğu öne sürülebilir. Phaselis'in ölü gömme alanlarında tespit edilen iki adet *nekropolis* Şapeli, Doğu Roma

516 Tüner Önen, 2008: 55 vd.

Dönem'inde bu alanların aktif olarak kullanıldığını göstermesi açısından oldukça önemlidir. Burada dikkati çeken hususlardan biri, iki şapel yapısının da yoğun mezar grupları arasında konumlandırılmış olmasına rağmen bu mezarların hiçbirinde Geç Antik Çağ'da eklenen Hıristiyanlık sembollerine rastlanılmamış olmasıdır. Phaselis'in karakteristik mezar biçimini belirleyen yazıt ve bezeme unsuru taşımayan lahit ve *ostothek* türündeki mezarlar, kentte bir üretim atölyesinin varlığına ve bu atölyenin, kentin yerel yapı taşı ocaklarından elde edilen taşlardan üretilen mezarları bir şablon dahilinde biçimlendirdiği yönünde değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra, Phaselis'te, Anadolu'nun büyük atölyelerinin sanatsal özelliklerle bezeli mezarlarının kentte varlığı bilinen tekil örneklerle temsil edildiği ve bu mezarların ithal ürünler değil, yerel usta ve sanatçılar tarafından, yerel biçim ve heykeltıraşı üslupla birleştirilerek üretildiği belirlenmiştir.

Phaselis *nekropolis*lerinde, Lykia Bölgesi'ni temsil eden semerdamlı lahitlerden 3 adet, Pamphylia'nın karakteristik beşik çatı biçimli kapaklarından 16 adet ve kline şeklinde düzenlenen kapaklarından 1 adet bulunmakla birlikte Pisidia Bölgesi mezarlarının neredeyse tamamında görülen kalkan ve mızrakla oluşturulan bezeme şeması 1 adet örnekle temsil edilmektedir. Bu tespitler ışığında Phaselis merkez *nekropolis*lerinde görülen mezarların genel görünüm itibarıyla, Phaselis'in sınırlarının kesiştiği Lykia, Pamphylia ve Pisidia bölgelerinin karakteristik *nekropolis*leri ile yakın bir görünüme sahip olmadığını ortaya koymaktadır.

Kent merkezi ve *khora*'sında tespit edilen lahit ve *khamosorion* mezarlar arasında görülen en belirgin farklılık; teritoryum mezarlarının bezeme kompozisyonunda görülen zengin figüratif ögelerin merkez *nekropolis*lerdeki mezarlarda görülmemesidir. Teritoryumda figüratif ögeler taşıyan mezarlar çoğunlukta iken kentte tekil örneklerle temsil edilmektedir. Teritoryumdaki mezarların üzerinde görülen av sahnesi (**Ter.M.35**), savaş sahnesi (**Ter.M.36**), hayvan mücadesii (**Ter.M.15**, **32, 35, 36**), hurma ağacı tasviri (**Ter.M.15, M.40**), üzüm taşıyan asma dalı sarmalları (**Ter.M.15, 32, 35, 36, 37, 40**), floral bitki sarmalı (**Ter.M.32**) ve kalkan-mızrak birlikteliği içinde düzenlenen kadın ve erkek büstlerinin tasvirleri (**Ter.M.15, 35, 37, 40, 41, M.43**) kırsal alandaki mezarların figüratif zenginliğini ortaya koymaktadır. Yanı sıra merkez *nekropolis*lerde görülen kapak türleri; düz dam, semerdam ve beşik çatı formlu mezar kapaklarının hepsi sınırlı sayıdaki teritoryum mezarlarında yer bulurken buna ek olarak kent merkezinde görülmeyen aslanın buzağı avladığı kapak (**Ter.M.15**) ve boğa başları şeklinde

düzenlenmiş kaldırma çıkıntıları taşıyan semerdam formundaki kapak (**Ter.M.23, 34, 43**) teritoryum kapaklarında görülen çeşitliliğin kente kıyasla fazla olduğunu göstermektedir.

Teritoryum mezarlarının bezeme unsurlarını meydana getiren figürler, kırsalda iskan eden toprak sahiplerinin kendilerini öne çıkaran sahneleri değil özellikle günlük yaşamlarının ve üretimin bir parçası olan; üzüm taşıyan asma dalları, çeşitli hayvan figürleri ve ağırlıklı olarak da keçi tasvirlerine yer verilmesiyle görülmektedir. Bunun yanı sıra Phaselis teritoryumundaki mezarların yakın çevresinde bulunan Ekizce Ares Kutsal Alanı'ndaki adak stellerinde görülen hayvan figürleri ve çiftçilerin Ares'e üretime dayalı arazilerinin ve hayvanlarının korunması amacıyla adadıkları steller üzerinde, keçi figürleri ve terrakota sığır/boğa figürinlerinin bölgedeki *otokthon* halkın mezar ikonografisinin yanı sıra dini inanışlarına da yansıdığı görülmektedir[517]. Phaselis teritoryumunun kuzeybatısında, Termessos sınırları yakının bulunan mezarlarının tamamına yakınında kalkan mızrak ögesinin işlendiği görülmektedir. Bu mezarlarda ceza için yetkili kılınan kasa için Phaselis'i göstermesine rağmen biçim şemasında kullanılan ögelerin Pisidia bölgesi etkilerini taşıdığı görülmektedir. Kalkan mızrak kabartmaları içinde kadın erkek büstlerinin yerleştirilmesi ise Roma Dönem'inin bir 'moda' etkisi olarak, sanatçıların neredeyse tüm mezarlara uyguladığı bir şablon şeklinde kullanılmıştır. Bu ögeler dışında mezarları süsleyen ikili hayvan mücadeleleri, köpek, keçi ve geyik tasvirlerine sıklıkla yer verilmesi, hurma ağaçları ve asma dalları ile bezenen teritoryum mezarları kırsala özgü yerel unsurlarla birlikte sentezlenerek meydana getirilen bir figür şemasını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak Phaselis *nekropolis*lerinde ve teritoryum mezarlarında yapılan çalışmalardan elde edilen veriler; kırsaldaki mezarların zengin figüratif bezeme tipolojisi taşıdığını, kentin nekropolislerindeki mezarların ise yalın biçimde düzenlendiğini göstermektedir. Bu durum kent ve kırsal mezarları arasındaki görünüm özelinde tamamen farklı bir tablo ortaya koymaktadır. Kırsaldaki günlük pastoral ve tarımsal yaşam uğraşları ve ekonominin ana kaynağı olan üretimin sembolleri, mezarlar üzerindeki figür kompozisyonlarında yer alırken kent mezarları hiçbir bezeme unsuru taşımayan son derece sade formda oluşturulan bir mezar biçimi geleneğini sürdürmektedir. Buna karşın teritoryumdaki mezar yazıtları, kent-*khora* arasındaki ilişkiye açık bir şekilde işaret etmektedir. Zira, gerek mezar cezalarının Phaselis'teki kurumlara ödenmesi gerekse

[517] Phaselis teritoryumundaki Ares kültü ve tapınımı hakkında kapsamlı çalışma için bkz. Akçay 2023a; 2023b.

mezar sahiplerinin Phaselis'te kullanılan şahıs isimleriyle örtüşmesi, kent ve kırsal arasındaki ilişkiyi gösteren hususlardır. Ayrıca bu mezarlar kentin siyasi tarihindeki teritoryum sınırlarının ulaştığı noktalarının belirlenmesinde yol gösteren önemli veriler ihtiva etmektedir. Teritoryum mezarları genel olarak MS II ve III. yüzyıla tarihlenirken kentte ise Klasik Dönem'de başlayan ve Geç Antik Çağ'a değin uzanan yaklaşık bin yıllık gömü geleneğini göstermektedir. Phaselis kırsalında merkez nekropolislerinde görülmeyen böylesi görkemli mezarların bulunması, kent *khora*'sındaki ekonomik refahla birlikte kırsal yerleşimlerdeki iskan sahiplerinin entelektüel birikimine de işaret etmektedir.

ANTİK KAYNAKLAR

Arr. Anab.	(=Arrianus, Anabasis). Kullanılan metin ve Çeviri: Roos, A. G and Wirth, G. (1968). Flavii Arriani quae exstant omnia, Vol. 1. Lipsiae: B.G. Teubner.
Athenaios	Athenaei Naucratitae deipnosophistarum libri xv, 3 vols. ed. G. Kaibel. Leipzig. 1887-1890 (repr. Stuttgart 1965-1966).
Diod.	(= Diodorus Siculus, Bibliotheke Historike). Kullanılan Metin ve Çeviri: Oldfather, C. H. (1935). Diodorus of Sicily. London/Cambridge: Harvard University Press; W. Heinemann.
Herodian. Pros. Cath.	(= Aelius Herodianus ve Pseudo-Herodianus, περὶ καθολικῆς προσωιδίας). Kullanılan Metin: De prosodia catholica, Ed. A. Lentz, Grammatici Graeci, Vol. 3.1. Leipzig 1867 repr. Hildesheim 1965.
Hdt.	(= Herodotos, Historiae). Kullanılan Metin ve Çeviri: Ökmen, M. (2002). Herodot Tarihi. İstanbul.
Plut. Kim.	(=Plutarkhos, Kimon. Plutarchi vitae parallelae), Kullanılan Metin ve Çeviri: Sina, A. (2013). Plutarkhos Hayatlar; Kimon-Lucullus
Steph. Byz.	(= Stephanos Byzantios, Ethnika) Kullanılan Metin: Stephani Byzantii, Ethnikon. Ed. A. Westermann. Libsae (1839).
Thuk. Pelopon.	(= Thucydides, History of the Peloponnesian War) Kullanılan Metin ve Çeviri: Hammond, M. and Rhodes, P. J. (2009). Thucydides, The Peloponnesian War. Oxford.

BİBLİYOGRAFYA

Abbasoğlu, H. (2007). Abbasoğlu, H., Perge 2006, *ANMED (5*), 54-58.

Acuce, İ. (2018). Pisidia Bölgesi Ostothekleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi.

Adak, M. (2004). Lokalisierung von Olympos und Korykos in Ostlykien . Gephyra (*1*), 27-51.

Adak, M., Tüner Önen N., Şahin S. (2005). Neue Inschriften aus Phaselis I. *Gephyra* (*2*), 1-20.

Akçay, A. (2016). Epigrafi Araştırmalarında Yeni Bir Belgeleme ve Analiz Metodu Olarak *RTI*. *Mediterranean Journal of Humanities* (*6*)2, 1-16.

Akçay, A. (2023a). Phaselis Teritoryumunda Ares Kültü ve Tapınımı. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Antalya.

Akçay, A. (2023b). Phaselis Teritoryumundaki Ekizce Ares Kutsal Alanı'na Dair Ön Değerlendirmeler. *MJH* (*XIII*), 15-26.

Akçay, A., Gürel, B. (2018). Görülenin Ötesine Gitmek: Sayısal Görüntüleme Metotları Işığında Termessos'tan Sütunlu Bir Lahit Üzerine Yeni Değerlendirmeler. M. Arslan, F. Baz *(Eds.) A. Vedat Çelgin'in 68. Doğum Günü Onuruna Makaleler*. İstanbul.

Akçay, A. ve Gürel, B. (2021). Phaselis Teritoryum Çalışmaları 166-180, İçinde Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. Phaselis 2021 Yılı Kazı ve Yüzey Araştırmaları. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*VII*) 147-190.

Akçay, T. (2008). Olba Mezarları. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

Akçay, T. (2017). *Yunan ve Roma'da Ölü Kültü*. Ankara.

Alexandrescu, C. G. (2008). Archaeological Finds of "Brass" Instruments in Funerary Contexts. E. Hickmann, A. A. Both, L. Koch – R. Eichmann (Eds.). *Orient Archäologie* 22, *Studien zur Musikarchäologie (VI)*, 163-78.

Alföldi Rosembaum, E. (1971). *Anamur Nekropolü,.The Necropolis of Anemurium*. Ankara.

Alföldi Rosembaum, E. (1980). *The Necropolis Of Adrassus (Balabolu) in Rough Cilicia (Isauria)*. Wien.

Arslan ve Tüner-Önen (2016). Phaselis. *Lukka'dan Likya'ya. Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi*. H. İşkan A – E. Dündar (Eds.) Antalya, 300-317.

Arslan, M. (2003). İÖ. 188 Yılından İÖ. 63 Yılına Kadar Lykia, Pamphylia ve Kilikia Trakheia Sahillerindeki Korsanlık Faaliyetleri: Nedenleri ve Sonuçları. *Adalya* (VI), 91-118.

Arslan, M. (2018). Phaselis ve Teritoryumunun Yol ve Savunma Sistemleri: Tekirova-Çamyuva Arası. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*IV*), 15-46.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2015a). 2014 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, (*33*)1, 69-80.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2015b). Phaselis ve Teritoryumu Yüzey Araştırması 2014. *Anmed: Anadolu Akdenizi Arkeoloji Haberleri* (*XIII*), 198-207.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2016a). 2015 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* (*34*)1, 355-368.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2016b). Phaselis ve Teritoryumu Yüzey Araştırması 2015. *Anmed: Anadolu Akdenizi Arkeoloji Haberleri* (*XIV*), 236-246.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2017a). Phaselis ve Teritoryumu Yüzey Araştırması 2016. *Anmed: Anadolu Akdenizi Arkeoloji Haberleri* (*XV*), 213-223.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2017b). 2016 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* (*34*)1, 355-368.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2018a). Phaselis Yüzey Araştırmaları ve Kazı Çalışmaları 2017. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi (IV*), 295-323.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2018b). 2016 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* (*35*)2, 181-197.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2019c). Phaselis Kenti'nde 2018 Yılında Gerçekleştirilen Yüzey Araştırmaları ve Kazı Çalışmaları 2019. *Phaselis (V*), 43-83.

Arslan, M. ve Tüner Önen, N. (2019d). Phaselis Kenti'nde 2019 Yılında Gerçekleştirilen Yüzey Araştırmaları ve Kazı Çalışmaları 2019. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi (*IV), 425-463.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2013b). 2012 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı (31)*1, 78-89.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2014a). Phaselis ve Teritoryumu Yüzey Araştırması 2013. *Anmed: Anadolu Akdenizi Arkeoloji Haberleri (XII*), 189-195.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2014b). 2013 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı (32)*2, 289-300.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2019a). 2017 Yılı Phaselis Kazı Çalışmaları. *Kazı Sonuçları Toplantısı* (*40*)3, 13-22.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2019b). 2018 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* (*37*)3, 1-12.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2020a). 2018 Yılı Phaselis Kazı Çalışmaları. *Kazı Sonuçları Toplantısı (41)*3, 351-363.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2020b). 2018 Yılı Phaselis Antik Kenti ve Teritoryumu Yüzey Araştırması. *Araştırma Sonuçları Toplantısı (37)*3, 1-12.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2020c). Phaselis 2020 Yılı Kazı ve Yüzey Araştırmaları. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi (VI)*, 251-276.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2021). Phaselis 2021 Yılı Kazı ve Yüzey Araştırmaları. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi (VII)*, 147-190.

Arslan, M. ve Tüner-Önen, N. (2022). 2022 Yılı Phaselis Kazıları. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi (VIII)*, 75-86.

Arslan, M., Demirtaş, K. ve Tüner-Önen, N. (2013a). Phaselis ve Teritoryumu Yüzey Araştırması 2012. *Anmed: Anadolu Akdenizi Arkeoloji Haberleri* (XI), 224-229.

Asgari, N. (1976). Helenistik ve Roma Çağlarında Anadolu Ostotekleri. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul.

Aslan, E. ve Baybo, S. (2015). Phaselis Kent Limanları ve Sualtı Araştırmalarının Ön Değerlendirmesi. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*I)*, 1-17.

Atilla, B. D. (2019). Phaselis Kenti Ekonomisi'nin 'Ager Publicus' Süreci Kapsamında Değerlendirilmesi. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*V*) 1-30.

Atilla, D. B. (2018). Akdeniz'de Roma Devlet Arazilerinin (Ager Publıcus) Dağıtım ve Organizasyon Sistemi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi, 2018.

Avcu, F. (2014). Lykia Bölgesi Mezar Yazıtlarında Cezalar ve Ceza Tahsil Kurumları. Yüksek Lisans Tezi. Antalya

Aygün, Ç. A. (2018). Myra'nın Limanı Andriake'nin Yerleşim Planı. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi.

Bayburtluoğlu, C. (1983). 1982 Phaselis Kazısı Raporu. *Kazı Sonuçları Toplantısı* (*V*), 181-189. Ankara.

Bayburtluoğlu, C. (1984). 1983 Phaselis Kazısı Raporu. *Kazı Sonuçları Toplantısı* (*VI*), 301-312. Ankara.

Bayburtluoğlu, C. (1985). Phaselis Kazısı Raporu. *Kazı Sonuçları Toplantısı* (*VII*), 373-386. Ankara.

Bayburtluoğlu, C. (1993). Siedlungen in Lykien. J. Borchhardt and G. Dobesch (Eds.), *Akten des II. Internationalen Lykien Sympsions, Ergânzungbânde zu den Tituli Asiae Minoris* içinde 43-45. Wien.

Bean, G. E. (1997). *Eskiçağ'da Güney Kıyılar.* İstanbul.

Bean G. E. (1998). *Eskiçağ'da Lykia Bölgesi.* Çev.: Hande Kökten. İstanbul.

Beaufort, F. (1818). Karamania or a Brief Description of the South Coast of Asia Minor and of the Remains of Antiquity etc. Londra.

Benndorf-Niemann, G. (1884). Reisen in Lykien und Karien. *Reisen imsüdwestlichen Kleinasien I.* Viyana.

Blackman, D. J. (1981). The Inscriptions. J. Schäfer (Ed.), *Phaselis. Beiträge zurTopographie und Geschichte der Stadt und ihrer Häfen,* 138-163. Tübingen.

Blackman, J. (1973). Recent Epigraphical Discoveries at Phaselis. Akten VI. Intern. *Kongresses für. griechische und lateinische Epigraphik München 1972*, Vestigia (*XVII)*, 566-568. Munich

Blackman, J. (1981). Brief History of the City, Based on the Ancient Sources. J. Schäfer (Ed), *Phaselis*, 31-37.

Blegen, C. - Palmer, H. - Young, R. S. (1964). Korinth. *Results of Excavations* (XIII). New Jersey.

Blumenthal, E. (1963). Die altgriechische Siedlungskolonisation im Mittelmeerraum unter besonderer Berücksichtigung der Südküste Kleinasiens. *Im Selbstverlag des Geographischen Institutes der Universität Tübingen* (*10*).

Boardman, J. (2016). *Erken Yunan Vazo Ressamlı*ğı. İstanbul.

Borchhardt, G. (2004). Hurttuweti von Myra und die Sogen. Pigeonhole-Tombs: Eingestellte Felsfassadengraber in Lykien. 145–162. T. Korkut - H. İşkan - G. Işın (Eds.), *Uygarlık Anadolu'da Doğdu*. *60. Yaşında Fahri Işık'a Armağan*.

Bryce, T. R (1979). Lycian Tomb Families and Their Social Implications. *Journal of the Economic and Social History of the Orient*.

Bryce, T. R. (1976). Burial Fees in the Lycian Sepulchral Inscriptions. *Anatolian Studies* (*29*) 175-190.

Bryce, T. R. (1980). Burial Practices in Lycia. *The Mankind Quarterly* (*21)*, 165-78.

Bryce, T. R. (1986). The Lycians. *The Lycians in Literary and Epigraphic Sources (I)*. Copenhagen.

Bulut, S. (2018). Lykia'da Zeytinyağı ve Şarap Üretimi Üzerine Bir Ön Değerlendirme. *Cedrus* (*VI*), 675-700.

Cassels, J. (1950). The Cemeteries of Cyrene. *British School at Rome (XXIII)*, 21-43.

Cormack, S. (2004). The Space of Death in Roman Asia Minor. *Wiener Forschungen zur Archäologie*, (*6*). Vien.

Coulton, J. J. and C. H. Hallet (1993). The East Tomb and Other Tomb Buildings at Balboura. *AnSt*. (*43*) 41-68.

Curtis, R. I. (2001). Ancient Food Technology. *Technology and Changein History* (5). Brill.

Çelgin, A. V. and Çelgin, G. (2001). A Research in East and Northeastern Lycia. O. Belli (ed.), *İstanbul University's Contributions to Archaeology in Turkey*, 392-399. İstanbul.

Çelgin, A. V. (1994). Termessos ve Çevresinde Nekropol ve Epigrafya Araştırmaları: 1975-1991 Yılları Arasında Yapılan Çalışmaların Toplu Sonuçlarına Kısa Bir Bakış. *Anadolu Araştırmaları*, 153-177.

Çelgin, A. V. (1990). Termessos Kenti Nekropol'leri. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Çelik, A. (2019). Hurma Çiftçi Lahdi. *Phaselis* (*V*), 231-249.

Çelik, A., Atalay, S. ve Büyükyörük, F. (2018). Hisarçandır'dan Ele Geçen Marcus Aurelius Kamoas ve Ailesine Ait Lahit Mezar. *Phaselis* (4), 181-98. https://doi.org/10.18367/pha.18012.

Çevik, N (2008). Kithanaura: Doğu Likya'da Bir Kent. *Euregetes Haluk Abbasoğlu'na Armağan Kitabı*, 327-341. İstanbul.

Çevik, N. (1995). Antalya - Hurma Köyü'nde bir Çiftlik Yerleşimi. *Lykia Anadolu – Akdeniz Kültürleri*, 39-61.

Çevik, N. (1998). Yuvarlak Kaya Ostothekleri: Trebenna'da Bulunan Yeni Bir Mezar Tipi ve Onun Işığında Benzeri Çukurların Yeniden İrdelenmesi. *Adalya* (*2*), 127-150.

Çevik, N. (2015). *Lykia*. Antalya.

Çevik, N. ve Bulut, S. (2014). Andriake Doğu Hamamı: Bölgenin Hamam Mimarlığına Işık Tutan Yeni Bir Örnek. *Adalya (XVII)*, 221-262.

Çevik, N., Kızgut, İ., Bulut, S (2009). Rhodiapolis Baths: The First Evaluation Following the Excavations and its Contribution to the Knowledge on Lycian Baths Architecture and Technique. *Adalya* (*XII*), 231-260.

Diler, A. (1994). Akdeniz Bölgesi Antik Çağ Zeytinyağı ve Şarap İşlikleri. (*AST*) *11*, 505-520.

Diler, A. (1995). Akdeniz Bölgesi Antik Çağ Zeytin ve Üzüm Presleri 1993. *AST* (*12*), 441-457.

Diler, A. (2010). Olive Oil and Wine Production of the Halikarnassos Peninsula in Karia. *Olive Oil and Wine Production In Anatolia During Antiquity*, *Symposium Proceedings*, 135-174. 06-08 November 2008, Mersin.

Doğanay, O. (2009). *Isauria Bölgesi Kaya Mezarları ve Ölü Gömme Gelenekleri*. Konya.

Dökü, E., Baytak, İ. (2017). Korkuteli Karabayır Taş Yığma Tümülüsleri Işığında Demir Çağ Kabalıs ve Milyas İlişkileri. Cedrus (*V*), 11-19.

Dörtlük, K. (1981). 1980 Yılı Phaselis Arkeolojik Çalışmaları. *Kazı Sonuçları Toplantısı* (*III*), 80-82. Ankara.

Durmuş, F. (2021). Karapınar (Telebehi) *Nekropolis*i. *Cedrus* (IX), 95-117.

Eliüşük, M. (2009). Orta Dağlık Kilikya Bölgesi Kıyı Kesimi Tonozlu Mezar Mimarisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.

Er Scarborough, Y. (2017). The Funerary Monuments of Rough Cilicia and Isauria. *BAR International Series* 2846. Oxford.

Erkoç, S. (2018). Patara Liman Hamamı: Mimarisi ve Yapı Evrelerine Dair İlk Gözlemler. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (IV), 239-258.

Foss, C. (1994). Lycian Coast. *The Lycian Coast in the Byzantine Age*, *DOP* (*48)*, 1-52.

Goette, H. R. (1989). *Studien zu römischen Togadarstellungen*. Mainz am Rhein.

Gülşen, F. (2010). Patara Markia Anıt Mezarı Mimarisi ve Restitüsyonu. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Antalya.

Gürel, B. (2016). Phaselis Batı ve Kuzeybatı *Nekropolis*'leri. *MJH* (*VI*)2, 279-297.

Gürel, B. (2022). Phaselis Antik Kenti Ostothekleri. *Olba* (*XXX*), 289-306.

Gürel, B., Akçay, A. ve Tüner Önen, N. (2019). Phaselis Teritoryumu'nda Kolalemis ve Ailesine Ait *Khamosorion* ve Çiftlik Yerleşimi. *Phaselis* (*V*), 413-424.

Heipp-Tamer, C. (1993). Die Münzprägung der lykischen Stadt Phaselis in griechischer Zeit. *Saarbrücker Studien zur Archäologie und Alten Geschichte 6*.

Hellenkemper, H – Hild, F. (2004). Lykien und Pamphylien. 3 vols. *Tabula Imperii Byzantini 8*. Denkschriften, Österreichischen.

Hülden, O. (2006). Gräber und Grabtypen im Bergland Von Yavu (Zentrallykıen). *Studien Zur Antiken Grabkultur In Lykien*. Teil 1. Bonn.

İdil, V. (1998). *Likya Lahitleri*. Ankara.

İplikçioğlu, B, Çelgin, G. ve Çelgin, A. V. (2001). Doğu ve Kuzeydoğu Lykia – Güneybatı Pisidia Epigrafik – Tarihi Coğrafi Yüzey Araştırmaları Projesi 2000 Yılı Çalışmaları. *Araştırma Sonuçları Toplantısı, (19)*2, 127-132.

İplikçioğlu, B. (2002). Doğu ve Kuzeydoğu Lykia – Güneybatı Pisidia Epigrafik – Tarihi Coğrafi Yüzey Araştırmaları Projesi 1999 Çalışmaları. *Araştırma Sonuçları Toplantısı, (18)*1, 241-245.

İşkan, H. ve Çevik, N. (2000). Tlos 1999 Araştırma Sonuçları Toplantısı (*18*) 1, 169-180.

JHS The Journal of Hellenic Studies. 1880-. ISSN: 0075-4269 (Print); 2041-4099 (Online).

JRS The Journal of Roman Studies. 1911-. ISSN: 0075-4358 (Print), 1753-528X (Online).

Kalinka, E. (1900). Zur historischen Topographie Lykiens. *ÖJH* (III), 37–68.

Kalinka, E. (1944). Tituli Lyciae linguis Graeca et Latina conscripti, fasc. 3: Regiones montanae a valle Xanthi fluminis ad oram orientalem TAM (*II*), 3). Vindobonae.

Karaüzüm, G. (2005) Doğu Dağlık Kilikia (Olba) Bölgesi Lahitleri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi.

Keen, A. G. (1998). *Dynastic Lycia: A Political History of the Lycians and Their Relations with Foreign Powers c. 545-362 B.C*. New York.

Keskin 2014 K. Keskin, *Tlos Lahitleri.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi. Antalya 2014.

Kızgut, İ. (2010). Beydağları Yüzey Araştırmaları 2008. *Araştırma Sonuçları Toplantısı,* (*27*)3, 339-357.

Kızgut (2012). Kızgut, İ. Beydağları Yüzey Araştırmaları: Mnara 2010. *Araştırma Sonuçları Toplantısı,* (*29*)2, 239-250.

Kızgut, İ. ve Kabakaş, B. (2022). Çıvgalar (Korkuteli) Mezar Kabartmaları Üzerine Düşünceler. *Antalya'nın Arkeoloji Mirası. Antalya Müzesi 100 Yaşında*. Cilt II, 296-330. M. Demirel, M. Arslan, S. Atalay ve U. Orhan (Eds.) *Antalya'nın Arkeolojik Mirası*, *Antalya Müzesi 100 Yaşında II*. Ankara. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Kızgut. İ. (2017). Antalya Tahtalı Dağ Çevresi Yerleşimlerine İlişkin Yeni Bulgular ve Öneriler. *Cedrus (V)*, 199-215.

Koch, G. (2001). *Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri*. İstanbul.

Koch, G. (2006). Zu einem Sarkophag-Fragment in Frankfurt, in: H. von Steuben u.a. (Hrsg.). Mouseion. Beiträge zur antiken Plastik. Festschrift zu Ehren von P. C. Bol, 411-421.

Koch, G. (2009). Klinen-Deckel lokaler Sarkophage der Kaiserzeit in Kleinasien. *Adalya* (*XII*). Antalya.

Koch, G. (2010). *Türkiye'deki Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri Genel Bir Bakış*. Suna İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Monografi Serisi 5, Antalya.

Koch, G. (2017). *Erken Hıristiyan Sanatı*. Çev. Ayşe Aydın. İstanbul.

Koch, G. and Sichtermann, H. (1982). *Römische Sarkophage*. HdArch (1982).

Korkut, T. and Dirican, M. (2020). Pamphylia ve Phrygia Bölgeleri Roma Dönemi Lahit Üretim Merkezleri ve Atölye Sorunları.. *Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi*, TÜBA-AR (*27*), 257-270.

Korkut, T. (2006). Girlanden-Ostotheken aus Kalkstein in Pamphylien und Kilikien *Sarkophag-Studien Band* (*4*), Mainz am Rhein.

Korkut, T. (2016). Neue Überlegungen zu pisidischen Sarkophage. (Ed. G. Koch), *Akten des Symposiums. Römische Sarkophage, Marburger Beiträge zur Archäologie*, Bd. 3 Marburg: 171-175.

Korkut, T. (2019). Korkut T. 2019, Dokimeion or Pamphylia? Sarcophagus Production in Roman Pamphylia/Dokimeion ya da Pamphylia? Roma Dönemi Pamphylia'sında Lahit Üretimi. E. Özer (Ed.) *Anadolu'da Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Ölü Gömme Adetleri Uluslararası Sempozyumu*, Aizanoi (*IV)* Özel Sayı. Ankara, 629-657.

Korkut, T. (2022). Antalya'nın Arkeoloji Mirası. Antalya Müzesi 100 Yaşında. Cilt II, 228-241. M. Demirel, M. Arslan, S. Atalay ve U. Orhan (Eds.) *Antalya'nın Arkeolojik Mirası*, *Antalya Müzesi 100 Yaşında II*. Ankara. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Kuban, Z, (2016). Likya Kaya Mezarları. H. İşkan A – E. Dündar (Eds). *Lukka'dan Likya'ya. Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi*, 410-420. Antalya.

Kuhrt, A. (2007). The *Persian Empire A Corpus of Sources from the Achaemenid Period*. Abingdon.

Kurtz, D.C. – Boardman, J. (1971). *Greek Burial Customs*. Ithaca, New York.

Kürkçü, M. (2016). Phaselis Hidrografi Sistemine Dair Değerlendirmeler. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi (II)*, 103-121.

Lanckoronski, K. (1892). *Graf von, Städte Pamphyliens und Pisidiens* (*II*). Vienna.

Lanckoronski, K. (2005). *Pamphylia ve Pisidia Kentleri 1. Cilt*. Çev. Selma Bulgurlu Gün. İstanbul.

Laroche, E. (1974). La stèle trilingue récemment découverte au Létôon de Xanthos: le texte lycien, *CRAI*, 115-125.

Loven, L. L. (2014). Roman Art: what can it tell us about dress and textiles? A discussion on the use of visual evidence as sources for textile research. M. Harlow & M-L. Nosch (Eds) *Greek and Roman Textiles and Dress. An Interdisciplinary Anthology*. Oxford.

Magie, D. (1950). Roman Rule in Asia Minor I-II. *To the End of the Third Century After Christ*. Princeton.

Mergen, Y. (2015). 2014 Yılı Çalışmaları Işığında Phaselis Antik Kenti'nin Geç Antik ve Ortaçağ Mimarisi ve Kentsel Yapısı. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*I*), 277-289.

Mergen, Y. (2017). Phaselis 2016 Yılı Çalışmaları Işığında Akropolis Özelinde Doğu Roma Dönemi Kent Planı ve Mimarisi Üzerine Ön Değerlendirmeler. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*III*), 163-173.

Mergen, Y. (2018). Phaselis Antik Kentinin Dönüşüm Sürecine Dair Yeni Bulgular. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*IV*),147-159.

Mergen, Y. ve Bilgin, A. R. (2016). Phaselis Akropolis'indeki Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi Yerleşimine Ait Değerlendirmeler. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*II*), 123-132.

Meriggi, P. (1928). Über einige lykische Pronominal und Verbalformen. Indogermanische Forschungen, (*46)*, 151-182.

Metin, H. (2019). Pisidia Bölgesi'ndeki Keraitai Antik Kentinde Ostothek Üretimine Dair Kanıtlar. O. Dumankaya (Ed.). *Çağlar Boyunca Üretim ve Ticaret: Prehistorya'dan Bizans Dönemi'ne.* Ankara, 437-450.

Money, H. J. (1990). Lions of the Mountains: the Sarcophagi of Balboura. *Anatolian Studies* (*XL*), 29-54.

Morris, I. (1987). Burial and Ancient Society. *The rise of the Greek city-state*. Cambridge.

Onur, F. (2022). Lykia'da Yürütülen Antik Yol Araştırmaları ve Bölgenin Tarihi Coğrafyasına Katkıları. M. Demirel, M. Arslan, S. Atalay ve U. Orhan (Eds.) *Antalya'nın Arkeolojik Mirası*, *Antalya Müzesi 100 Yaşında II*, 498-525. Ankara.

Ormerod, A. (1922). The Campaigns of Servilius Isauricus against the Pirates. *JRS* (*12)*, 35-56.

Ormerod, A. (1924). *Piracy in the Ancient World*. Londra.

Ormerod, H. A. and Robinson, E.S.G. (1914). Inscriptions from Lycia. *The Journal of Hellenic Studies* (*34*), 1-35.

Öner, Ç. (2019). Doğu Akdeniz Liman Kentleri'nde Yıkanma ve Temizlik Mimarisine Örnek: Phaselis Küçük Hamamı ve Latrinası. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya.

Öner, F. (2020). Phaselis Büyük Hamam, Hellenistik Tapınak ve Diğer Hamamlarda Kullanılan Yapı Taşları ve Phaselis Yapı Taşı Ocağı. *Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi*. (*VI*), 13-28.

Özbek, Ç. (2005). Arykanda Nekropolü'ndeki Tonozlu Anıt Mezar Yapıları. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi.

Özdilbay, A. (2002). Perge Batı *Nekropolis*i'nden bir Mezar Yapısı. *Anadolu Araştırmaları (XVI*), 483 – 508.

Özer, E. (2013). Olympos Antik Kenti Roma Dönemi Tonozlu Mezarlar. *Höyük* (*6*). TTK, Ankara.

Özer, R. (2016). Likya Lahitleri. H. İşkan A – E. Dündar (Eds). *Lukka'dan Likya'ya Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi*, 422-333. Antalya,.

Özer, E. ve Taşkıran, M. (2010). Sillyon Antik Kenti ve Çevresi Yüzey Araştırması. *ANMED* (*8)*, 165-169.

Öztürk, H.S. (2006). MÖ. II. – MS. IV. Yüzyıllarda Likya - Pamfilya Bölgesinde Kırsal Alan Güvenliği. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul, 2006.

Özüdoğru, Ş. (2013). Arkaik Dönem'den Bir Likya Dynast Mezarı Üzerindeki 'Aslan Öldürme' Sahnesi: Anlamı ve Kökeni Üzerine Değerlendirmeler. *Anadolu* (*39)*, 69-86.

Özüdoğru, Ş. ve Tarkan, D. (2018). Kibyra Geç Antikçağ Hamamı. *Adalya* (*XXI*), 175-210.

Rackham, O. and Moody, A. (1992). Terraces. B. Wells, B. (Ed.), *In Agriculture in Ancient Greece: Proceedings of the Seventh International Symposium at the Swedish Institute at Athens*, 123-130. Stockholm.

Robert, L. (1966). *Documents de l'Asie Mineure Méridionale, Inscriptions, Monnaies et Géographie.* Librairie Droz, Cenevre – Paris.

Robert, L. (1987). *Documents d'Asie Mineure.* Bibliothèque des Écoles Françaises d'Athènes et de Rome 239.2. Paris: École française d'Athènes

Ruge, W. (1938). Phaselis. RE XIX (*2*), 1874-1883.

Schäfer, J. (1981). Phaselis. Beiträge zur Topographie und Geschichte der Stadt und ihrer Häfen, Tübingen 1981 (Ist. Mitt. Beiheft 24).

Schürr, D. (2008). Zur Rolle Der Lykıschen Mindis. Kadmos (*47*), 147-170.

Schweyer, A. V. (2002). Les Lyciens et la mort. Une étude d'histoire sociale. Institut Français d'Études Anatoliennes d'Istanbul. Varia Anatolica *14.*

SEG Supplementum Epigraphicum Graecum.

Southern, P. (2007). The Roman Army. A Social and Institutional History. Oxford University Press.

Strocka, V. M. (1971). Kleinasiatische Klinensarkophag-Deckel. Archäologischer Anzeiger (*1*), 62-86.

Şahin, S. and Adak, M. (2004). Stadiasmus Patarensis. Ein zweiter Vorbericht über das claudische Straßenbauprogramm in Lykien, Akten Herzig, 227-277.

Şahin, S. and Adak, M. (2007). Stadiasmus Patarensis. Itineria Provinciae Lyciae, Monographien zur. *Gephyra*, İstanbul.

Şahin, S. (2014). *Stadiasmus Patarensis Itinera Romana Provinciae Lyciae, Likya Eyaleti Roma Yolları*. İstanbul.

Şahin, Ş. (2001). EMA V: Olbia und einige andere Küstenorte bei Kemer in Westpamphylien, EA 33, 145-167.

TAM Tituli Asiae Minoris.

Taşkıran, M. (2021). Phaselis Merkezi Kule. *Phaselis: Disiplinlerarası Akdeniz Araştırmaları Dergisi* (*VII*), 7-19.

Tekocak, M ve Eliüşük, M. (2022). Yeni Kazılar ve Araştırmalar Işığında Anemurium'dan Bir Mezar Örneği: A I 6 Nolu Mezar. Seleucia (*XII*), 2022, 139-160.

Thomsen, V. (1899). *Études lyciennes I*. Kopenhag.

TIB Tabula Imperii Byzantini.

Tietz, W. (2016). Batı Likya: Pınara, Telmessos, Kadyanda. H. İşkan A – E. Dündar (Eds.) *Lukka'dan Likya'ya. Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi*. İstanbul.

Tiryaki, G. (2015).Milyas Araştırmalarına Katkılar: Müğren Tümülüsü Boyalı Mezar Odası. Cedrus (*III*), 31-50.

Tiryaki, G. (2016). Demir Çağ Milyas Mezarlıkları ve Ölü-Gömme Gelenekleri Üzerine Bir Ön-Değerlendirme. Adalya (*XIX*), 51-74.

Toynbee J. M. C. (1971). Death and Burial in The Roman World, London.

Turak (2011). Turak, Ö., Roma Dönemi Pamphylia Lahitleri ve Atölye Sorunu. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Turak (2022). Turak, Ö., Roma İmparatorluk Dönemi Pamphylia Lahitleri. Antalya Müzesi 100 Yaşında. Cilt II, 268-284. M. Demirel, M. Arslan, S. Atalay ve U. Orhan (Eds.) *Antalya'nın Arkeolojik Mirası, Antalya Müzesi 100 Yaşında II*. Ankara. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Tüner Önen, N. (2009). Yazıtlar Işığında Phaselis. Uluslararası Genç Bilimciler Buluşması I: Anadolu Akdenizi Sempozyumu, 479-488. Antalya, Turkey,.

Tüner Önen, N., Gürel, B. (2022). Phaselis Teritoryumunda Tespit Edilen Lahitlerin RTI Metodu Işığında Arkeolojik ve Epigrafik İncelemeleri. Phaselis (*III*), 343-369.

Tüner Önen, N., Gürel, B., Akçay, A. (2017).

Tüner Önen, N., Yılmaz, F. (2015). A New Athena Polias Votive Inscription from the Phaselis' Acropolis. Adalya, 117-132.

Tüner, N. (2002). Lykia Yerleşim Coğrafyası'nda Yeni Lokalizasyonlar. Likya İncelemeleri I, 63-78. Ed. Şahin S., Adak M. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

Tüner-Önen (2015a). Yeni Buluntular Işığında Phaselis Epigrafi Çalışmaları. *Phaselis*(*I*), 19-38.

Tüner-Önen (2015b). Tüner-Önen, N., Ancient City of Lycian Civlization: Phaselis, Ankara.

Uğurlu, E. (2006). *Olympos ve Nekropolü*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi. Ankara.

Zahle, J. (1983). *Arkæologiske Studier i Lykiske Klippegrave og Deres Relieffer*. Copenhague.

LEVHALAR LİSTESİ

Levha 1.

a. Kuzeydoğu *Nekropolis* 3KD.L1 no'lu kline kapak, kuzey liman koyu girişi. Phaselis Kazı Arşivi.
b. 3KD.L1 no'lu kline kapak kuzey liman koyu mevcut konum.
c. Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.56-57. Düz dam biçiminde kapaklarla örtülen lahitler.
d. Kuzeybatı Nekropolis 3KB.100-101 no'lu *khamosorion* ve kayaya oyulu *ostothek* düzenlemesi.
e. Kuzeybatı Nekropolis, anakayadan biçimlendirilen arkalık bölümü ve 3KB.95-96-97 no'lu üç adet *khamosorion.*
f. Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.87 no'lu kaya mezarı.

Levha 2.

a. Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.71 no'lu tonozlu mezar duvar kalıntıları ve *hyposorion* düzenlemesi.
b. Batı *Nekropolis* yan yana konumlandırılan düz damlı lahitler.
c. Kuzeydoğu *Nekropolis* Hamamı, Hava Fotoğrafı. Phaselis Kazı Arşivi.
d. Kuzeydoğu *Nekropolis* Hamamı, Mevcut hal Planı. Phaselis Kazı Arşivi.
e. Kuzeydoğu *Nekropolis* A Bölgesi *Nekropolis* Şapeli I, Topografik harita plan.
f. Kuzeydoğu *Nekropolis* B Bölgesi, *Nekropolis* Şapeli II, Topografik harita plan.

Levha 3.

a. Cennet Koyu tanımlanamayan yapı. Phaselis Kazı Arşivi.
b. Kuzeydoğu *nekropolis* düz damlı lahit örnekleri.
c. Kuzeydoğu *nekropolis* düz damlı lahit örnekleri.
d. Kuzeydoğu *nekropolis* düz damlı lahit örnekleri.
e. Batı nekropolis bölünmüş lahit teknesi ve kapak.
f. 3KD.L283 no'lu mezar arka uzun yüzde sağlam kalan sıva izleri.

Levha 4.

a. Aur. Apphia'nın onurlandırıldığı yazıt.
b. Aur. Apphia'nın onurlandırıldığı yazıt detayı
c. 3KD.L9 no'lu akrotersiz alçak beşik çatılı lahit.
d. 3KD.L9 no'lu lahdin içinde bulunan siyah figür tekniği ile boyanmış seramik parçası.
e. 3KD.L2 no'lu akroterli beşik çatılı lahit.
f. 3KD.L28 no'lu mezarın *hyposorion*u ve bitişik nizamda yer alan 3KD.TM35 no'lu tonozlu mezar.

Levha 5.

a. 3KD.L23 no'lu akroterli beşik çatılı lahit mevcut görünüm.

b. 3KD.L23 no'lu akroterli beşik çatılı ve *tabula ansata*lı lahit mevcut görünüm.
c. 3KD.L12 no'lu akroterli beşik çatı kapaklı *hyposorion*lu lahit.
d. 3KD.L14 no'lu akroterli beşik çatı kapaklı, *hyposorion*lu lahit
e. 3KD.L90 no'lu köşe ve orta akroterli beşik çatılı lahit.
f. 3KD.L22 no'lu semerdam kapaklı lahit mevcut görünüm.

Levha 6.

a. 3KD.L26 no'lu semerdam kapaklı lahit mevcut görünüm.
b. 3KD.L.26 no'lu semerdamlı lahit,3KD.TM.34 no'lu Tonozlu_Mezar ve 3KD.L.27 no'lu lahit, Plan.
c. 3KD.L.26 no'lu semerdamlı lahit,3KD.TM.34 no'lu Tonozlu_Mezar ve 3KD.L.27 no'lu lahit, BB Kesiti.
d. 3KD.L29 no'lu semerdam kapaklı lahit mevcut görünüm.
e. 3KD.L29 no'lu semerdamlı lahit teknesi, anakaya ve moloz taşlar ile düzenlenen arka duvarla birlikte.
f. 3KD.29 no'lu lahit, *tabula ansata* ve yazıt detay.

Levha 7.

a. 3KD.L1 no'lu kline kapak restorasyon sonrası fotogrametri ile yapılan sayısal model.
b. Kline Kapak RTI uygulaması ile elde edilen detay görünümü.
c. Kuzeybatı Nekropolis, 3KB.95-96-97 no'lu arkalık bölümüyle düzenlenen *khamosorion*lar.
d. Kuzeydoğu Nekropolis yan yana düzenlenen *khamosorion*lar.
e. Kuzeybatı Nekropolis 3KB.100 no'lu *khamosorion* 101 no'lu kayaya oyulu *ostothek* düzenlemesi.
f. *Khamosorion* teknesi iç duvar sıva kalıntıları.

Levha 8.

a. Phaselis Bağımsız *Ostothek* Grubu, 3KD.O12 no'lu yuvarlak kül hazneli tekne, görünüm, plan-kesit.
b. Phaselis Bağımsız *Ostothek* Grubu, 3KD.O10 no'lu derin kül hazneli tekne, görünüm, plan-kesit.
c. Phaselis bağımsız *ostothek* grubu kare formlu, düz damlı *ostothek* kapakları.
d. Phaselis bağımsız ostothek grubu kare formlu *ostothek* kapakları.
e. Kuzeydoğu Nekropolis yazıtlı dikdörtgen *ostothek*ler.
f. Kapı tasvirli dikdörtgen *ostothek*.

Levha 9.

a. Kuzeydoğu *nekropolis* kaya 3KD.O6-7 no'lu kaya *ostothek*leri, görünüm, plan, kesit.
b. Kuzeydoğu *nekropolis* urne kabına ait kalıntılar.
c. Tip I tonozlu mezarları. 3KD.TM 24-25 no'lu yan yana bitişik nizamda düzenlenen örnekler.
d. Tip I tonozlu mezarları, 3KD.TM 37 no'lu tek olarak inşa edilen mezar yapısı.
e. Phaselis Tip I tonozlu mezarları bölünmüş gömü odası ve iç duvar sıva kalıntıları.

f. Tip II tonozlu mezarları. 3KD.TM 18-19 no'lu yan yana bitişik nizamda düzenlenen örnekler.

g.

Levha 10.

a. Tip II Tonozlu mezarlar, tekil düzenleme örneği.
b. 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezar.
c. 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezar odası gömü yatakları ve *kremasyon* haznesi.
d. 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezardan ele geçen iki adet sikke.
e. 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezardan ele geçen gümüş sikke.
f. KD.TM.35 no'lu tonozlu mezar.

Levha 11

a. 3KD.TM.35 no'lu tonozlu mezarın girişinde yer alan künk.
b. 3KD.TM.35 no'lu tonozlu mezar ve 3KD.L28 no'lu lahit, plan.
c. 3KD.TM.35 no'lu tonozlu mezar ve 3KD.L28 no'lu lahit, kesit.
d. 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar mevcut görünüm.
e. 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar, plan.
f. 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar, kesit.

Levha 12

a. 3KD.TM1 no'lu *arcosolium*lu tonozlu mezar yapısı.
b. Kuzeydoğu nekropolis tapınak planlı mezar.
c. Tapınak planlı mezar, plan ve sütun detay.
d. Tapınak planlı mezar cephe.
e. Tapınak planlı mezar BB kesiti.
f. Tapınak planlı mezar *hyposorion* plan.

Levha 13

a. 3KD.ANM2 no'lu tonozlu mezar yapısı.
b. 3KD.ANM3 no'lu mezar yapısı.
c. 3KD.ANM3 no'lu mezar yapısı plan.
d. 3KD.ANM3 no'lu mezar yapısı AA kesiti.
e. 3KD.ANM3 no'lu mezar yapısı BB kesiti.
f. 3KD.ANM3 no'lu mezar yapısı kapı sövesi kesiti.

Levha 14.

a. 3KD.ANM4 no'lu tonozlu mezar yapısı.
b. 3KD.ANM5 no'lu klasik mezar yapısı doğu cephe görünüm.
c. 3KD.ANM5 no'lu mezar yapısı batıdan görünüm.
d. 3KD.ANM5 no'lu mezar yapısı siyah figürlü seramik parçası.
e. 3KD.KM1-2 no'lu kaya mezarları.
f. 3KD.ÖTM13 no'lu örgü tekne mezar.

Levha 15.

a. 3KD.KR1 no'lu kiremit mezar.
b. 3KD.KR1 no'lu kiremit mezardan ele geçen bronz sikke.
c. Doğu Çiftlik lahit.
d. Akboyun Mevkii Ter.M.11, 12, 13 no'lu lahitler.
e. Akboyun Mevkii Ter.M.14 no'lu *ostothek*.
f. Beşiktaş Mevkii Ter.M.15 no'lu lahit, yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.
g. Beşiktaş Mevkii Ter.M.15 no'lu lahit kapağı.

Levha 16.

a. Narlı Mevkii Ter.M.16 no'lu lahit.
b. Narlı Mevkii Ter.M.18 no'lu lahit.
c. Narlı Mevkii Ter.M.17 no'lu kaya lahdi.
d. Selim Mevkii Ter.M.20 no'lu semerdamlı kapaklı lahit.
e. Selim Mevkii Ter.M.22 no'lu semerdam kapaklı lahit.
f. Selim Mevkii Ter.M.23 no'lu semerdam kapaklı lahit.

Levha 17.

a. Sarıağaç Mevkii Ter.M.24 no'lu köşe plasterli lahit.
b. Sarıağaç Mevkii Ter.M.25 no'lu tahribatlı lahit.
c. Salir Pınarı Mevkii, Ter.M.26 no'lu lahit.
d. Salir Pınarı Mevkii, Ter.M.27 no'lu lahit.
e. Alayanı Mahallesi Ter.M.28 no'lu semerdam kapaklı lahit.
f. Alayanı Mahallesi Ter.M.29 no'lu semerdam kapaklı lahit.

Levha 18.

a. Karabel Mevkii Ter.M.30 no'lu lahit kalıntıları.
b. Karabel Mevkii Ter.M.31 no'lu lahit.
c. Demirini Mevkii, Ter.M.32 no'lu lahit genel görünüm.
d. Demirini Mevkii, Ter.M.32 no'lu lahit ön yüz, yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.
e. Demirini Mevkii, Ter.M.32 no'lu lahit yan yüz, yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.
f. Gökbel Mevkii, Ter.M34 no'lu mezarın semerdamlı lahit kapağı, yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

Levha 19.

a. Kırtepe Mevkii Ter.M.35 no'lu lahit teknesi yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.
b. Kırtepe Mevkii Ter.M.36 no'lu lahit teknesi yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.
c. Hisarçandır Palamut Mevkii, Ter.M.40 no'lu lahit. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü
d. Fillara Mevkii, Ter.M.41 no'lu lahit.
e. Armutcuk Mevkii, Ter.M.42 no'lu lahit.
f. Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii, Ter.M44 no'lu beşik çatılı lahit kapağı.

Levha 20.

a. Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii, Ter.M45 no'lu semerdam biçimli kapak.
b. Yaylakuzdere Mevki Ter.M.38 no'lu yazıtlı kapak. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.
c. Güneydoğu Çiftlik Ter.M.6 no'lu *khamosorion* ve semerdamlı kapak.
d. Akboyun Mevkii Ter.M.7-8 no'lu *khamosorion*lar.
e. Selim Mevkii Ter.M.19 no'lu *khamosorion* ve semerdamlı kapak.
f. Selim Mevkii Ter.M.21 no'lu *khamosorion* ve semerdamlı kapak.

Levha 21.

a. Dağdibi Mevkii Ter.M.33 no'lu *khamosorion.*
b. Uzuntaş Mevkii Ter.M.37 no'lu *khamosorion*.
c. Hisarçandır Örencik Damı Mevkii Ter.M.43 no'lu *khamosorion*.
d. Mnara *nekropolis*i lahit. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.
e. Mnara *hyposorion*lu lahit. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.
f. Mnara gömü alanı bölünmüş lahit teknesi. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

Levha 22.

a. Mnara *nekropolis*i lahit. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.
b. Mnara *khamosorion*. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.
c. Mnara kaya mezarı. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.
d. Mnara dikdörtgen formlu *ostothek*. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

Levha 1

a- Kuzeydoğu *Nekropolis* 3KD.L1 no'lu kline kapak, kuzey liman koyu girişi. Phaselis Kazı Arşivi.

b- 3KD.L1 no'lu kline kapak kuzey liman koyu mevcut konum.

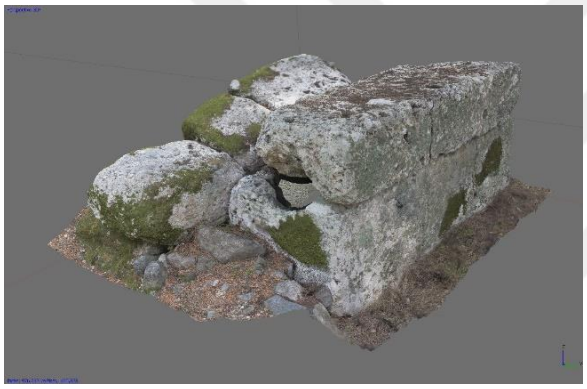

c- Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.56-57. Düz dam biçiminde kapaklarla örtülen lahitler.

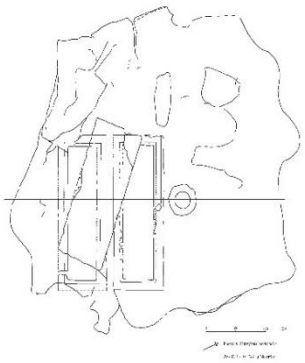

d- Kuzeybatı *Nekropolis* 3KB.100-101 no'lu *khamosorion* ve kayaya oyulu ostothek düzenlemesi.

e- Kuzeybatı *Nekropolis*, anakayadan biçimlendirilen arkalık bölümü ve 3KB.95-96-97 no'lu üç adet *khamosorion.*

f- Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.87 no'lu kaya mezarı.

Levha 2

a- Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.71 no'lu tonozlu mezar duvar kalıntıları ve hyposorion düzenlemesi.

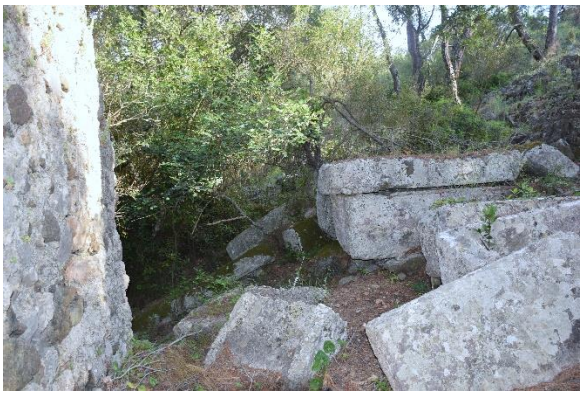

b- Batı *Nekropolis* yan yana konumlandırılan düz damlı lahitler.

c- Kuzeydoğu *Nekropolis* Hamamı, Hava Fotoğrafı. Phaselis Kazı Arşivi.

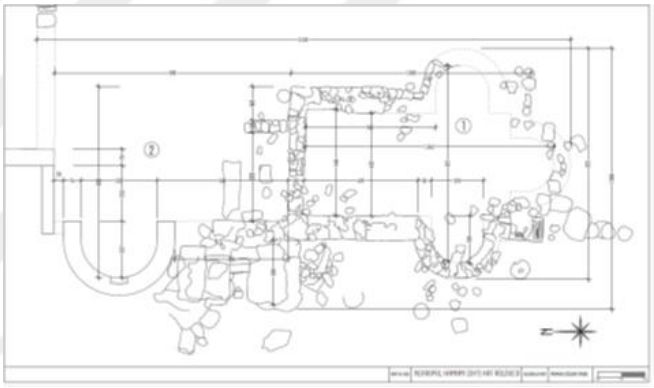

d- Kuzeydoğu *Nekropolis* Hamamı, Mevcut hal Planı. Phaselis Kazı Arşivi.

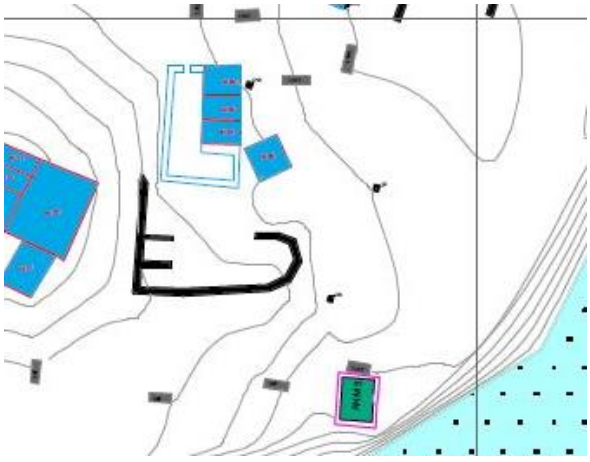

e- Kuzeydoğu *Nekropolis* A Bölgesi *Nekropolis* Şapeli I, Topografik harita üzerindeki mevcut plan.

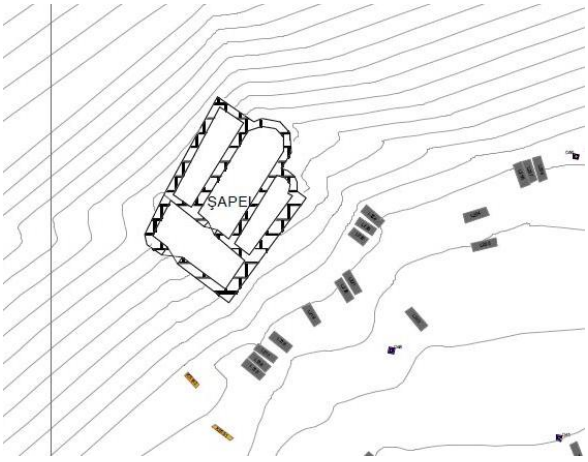

f- Kuzeydoğu *Nekropolis* B Bölgesi, *Nekropolis* Şapeli II, Topografik harita üzerindeki mevcut plan.

Levha 3

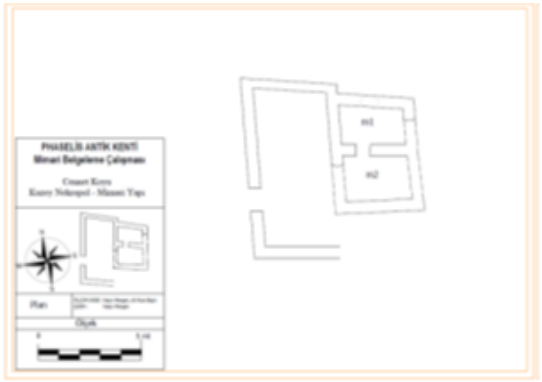

a- Cennet Koyu tanımlanamayan yapı. Phaselis Kazı Arşivi.

b- Kuzeydoğu *nekropolis* düz damlı lahit örnekleri.

c- Kuzeydoğu *nekropolis* düz damlı lahit örnekleri.

d- Kuzeydoğu *nekropolis* düz damlı lahit örnekleri.

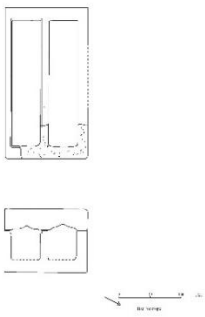

e- Batı *nekropolis* bölünmüş lahit teknesi ve kapak.

f- 3KD.L283 no'lu mezar arka uzun yüzde sağlam kalan sıva izleri.

Levha 4

a- Aur. Apphia'nın onurlandırıldığı yazıt.

b- Aur. Apphia'nın onurlandırıldığı yazıt detayı

c- 3KD.L9 no'lu akrotersiz alçak beşik çatılı lahit.

d- 3KD.L9 no'lu lahdin içinde bulunan siyah figür tekniği ile boyanmış seramik parçası.

e- 3KD.L2 no'lu akroterli beşik çatılı lahit.

f- 3KD.L28 no'lu mezarın hyposorionu ve bitişik nizamda yer alan 3KD.TM35 no'lu tonozlu mezar.

Levha 5

a- 3KD.L23 no'lu akroterli beşik çatılı lahit mevcut görünüm.

b- 3KD.L23 no'lu akroterli beşik çatılı ve *tabula ansata*lı lahit mevcut görünüm.

c- 3KD.L12 no'lu akroterli beşik çatı kapaklı hyposorionlu lahit.

d- 3KD.L14 no'lu akroterli beşik çatı kapaklı, *hyposorion*lu lahit.

e- 3KD.L90 no'lu köşe ve orta akroterli beşik çatılı lahit.

f- 3KD.L22 no'lu semerdam kapaklı lahit mevcut görünüm.

Levha 6

a- 3KD.L26 no’lu semerdam kapaklı lahit mevcut görünüm.

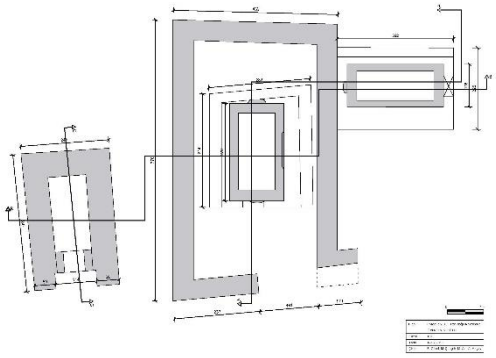

b- 3KD.L.26 no'lu semerdamlı lahit,3KD.TM.34 no'lu tonozlu_mezar ve 3KD.L.27 no' lahit, plan.

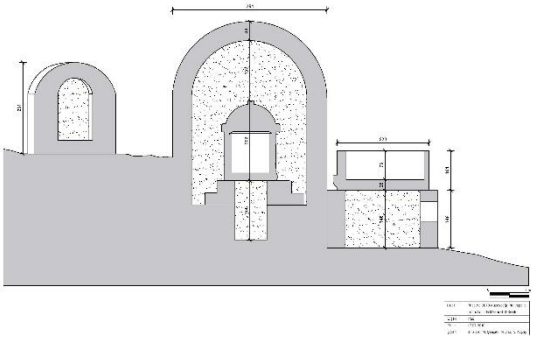

c- 3KD.L.26 no'lu semerdamlı lahit,3KD.TM.34 no'lu tonozlu_mezar ve 3KD.L.27 no' lahit, BB Kesiti.

d- 3KD.L29 no’lu semerdam kapaklı lahit mevcut görünüm.

e- 3KD.L29 no’lu semerdamlı lahit teknesi, anakaya ve moloz taşlar ile düzenlenen arka duvarla birlikte.

f- 3KD.29 no’lu lahit, *tabula ansata* ve yazıt detay.

Levha 7

a- 3KD.L1 no'lu kline kapak restorasyon sonrası fotogrametri ile yapılan sayısal model.

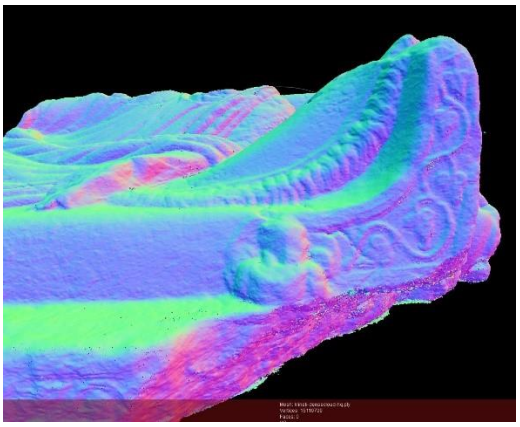

b- Kline Kapak RTI uygulaması ile elde edilen detay görünümü.

c- Kuzeybatı *Nekropolis*, 3KB.95-96-97 no'lu arkalık bölümüyle düzenlenen *khamosorion*lar.

d- Kuzeydoğu *Nekropolis* yan yana düzenlenen *khamosorion*lar.

e- Kuzeybatı *Nekropolis* 3KB.100 no'lu *khamosorion* 101 no'lu kayaya oyulu *ostothek* düzenlemesi.

f- *Khamosorion* teknesi iç duvar sıva kalıntıları.

Levha 8

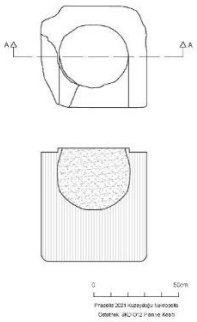

a- Phaselis Bağımsız *Ostothek* Grubu, 3KD.O12 no'lu yuvarlak kül hazneli tekne, görünüm, plan-kesit.

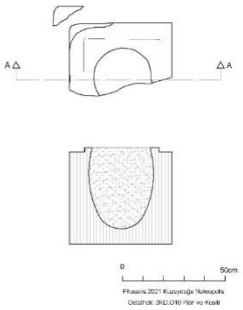

b- Phaselis Bağımsız *Ostothek* Grubu, 3KD.O10 no'lu derin kül hazneli tekne, görünüm, plan-kesit.

c- Phaselis bağımsız *ostothek* grubu kare formlu, düz damlı ostothek kapakları.

d- Phaselis bağımsız *ostothek* grubu kare formlu ostothek kapakları.

e- Kuzeydoğu *Nekropolis* yazıtlı dikdörtgen *ostothek*ler.

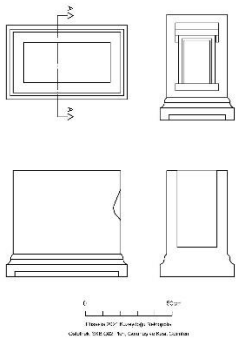

f- Kapı tasvirli dikdörtgen *ostothek*.

Levha 9

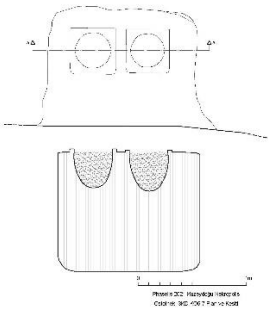

a- Kuzeydoğu *nekropolis* kaya 3KD.O6-7 no'lu kaya *ostothek*leri, görünüm, plan, kesit.

b- Kuzeydoğu *nekropolis* urne kabına ait kalıntılar.

c- Tip I tonozlu mezarları. 3KD.TM 24-25 no'lu yan yana bitişik nizamda düzenlenen örnekler.

d- Tip I tonozlu mezarları, 3KD.TM 37 no'lu tek olarak inşa edilen mezar yapısı.

e- Phaselis Tip I tonozlu mezarları bölünmüş gömü odası ve iç duvar sıva kalıntıları.

f - Tip II tonozlu mezarları. 3KD.TM 18-19 no'lu yan yana bitişik nizamda düzenlenen örnekler.

Levha 10

a- Tip II Tonozlu mezarlar, tekil düzenleme örneği.

b- 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezar.

c- 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezar odası gömü yatakları ve *kremasyon* haznesi.

d- 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezardan ele geçen iki adet sikke.

e- 3KD.TM.29 no'lu tonozlu mezardan ele geçen gümüş sikke.

f- KD.TM.35 no'lu tonozlu mezar.

Levha 11

a- 3KD.TM.35 no'lu tonozlu mezarın girişinde yer alan künk.

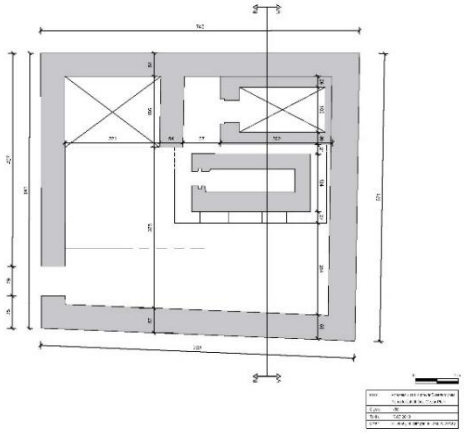

b- 3KD.TM.35 no'lu tonozlu mezar ve 3KD.L28 no'lu lahit, plan.

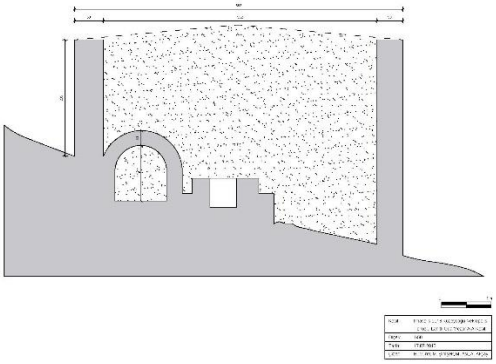

c- 3KD.TM.35 no'lu tonozlu mezar ve 3KD.L28 no'lu lahit, kesit.

d- 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar mevcut görünüm.

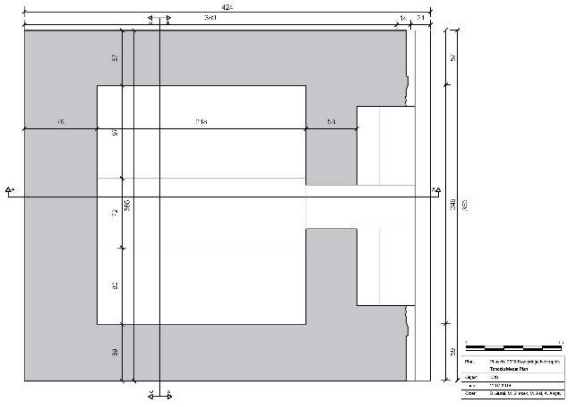

e- 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar, plan.

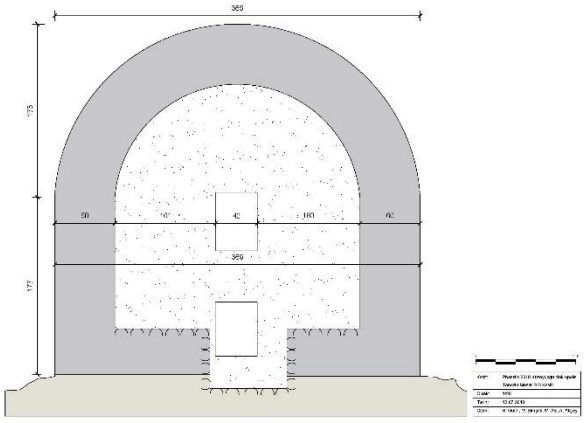

f- 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar, kesit.

Levha 12

a- 3KD.TM1 no'lu *arcosolium*lu tonozlu mezar yapısı.

b- Kuzeydoğu *nekropolis* tapınak planlı mezar.

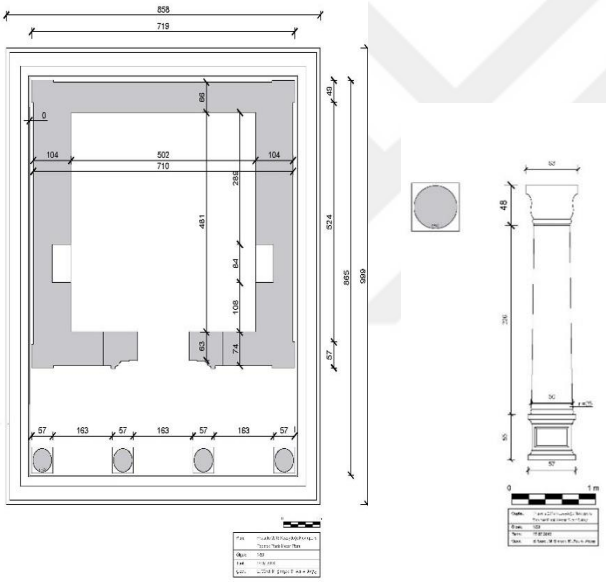

c- Tapınak planlı mezar, plan ve sütun detay.

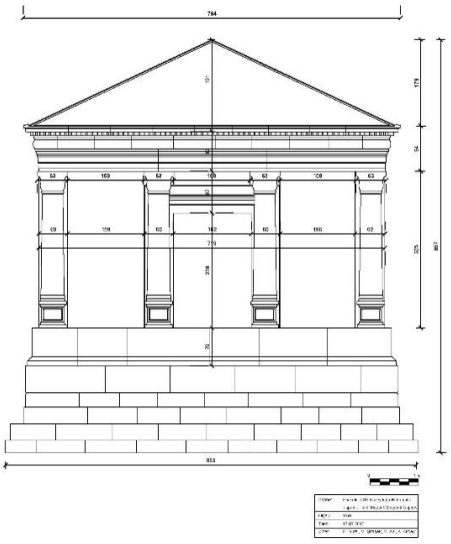

d- Tapınak planlı mezar cephe.

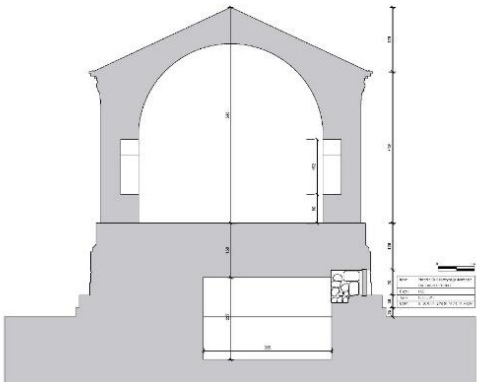

e- Tapınak planlı mezar BB kesiti.

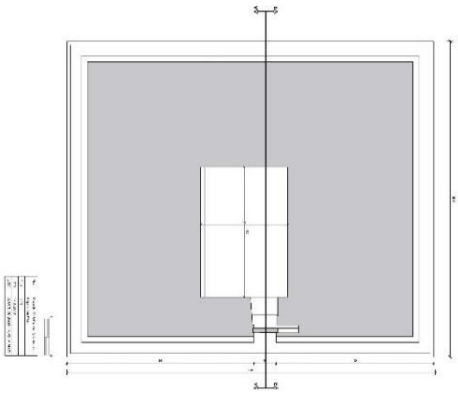

f- Tapınak planlı mezar *hyposorion* plan.

Levha 13

a- 3KD.ANM2 no’lu tonozlu mezar yapısı.

b- 3KD.ANM3 no’lu mezar yapısı.

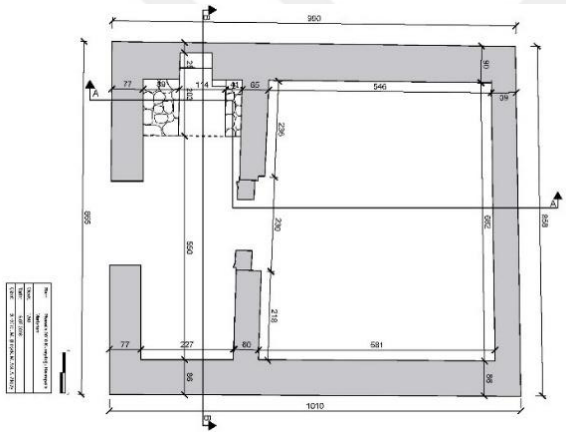

c- 3KD.ANM3 no’lu mezar yapısı plan.

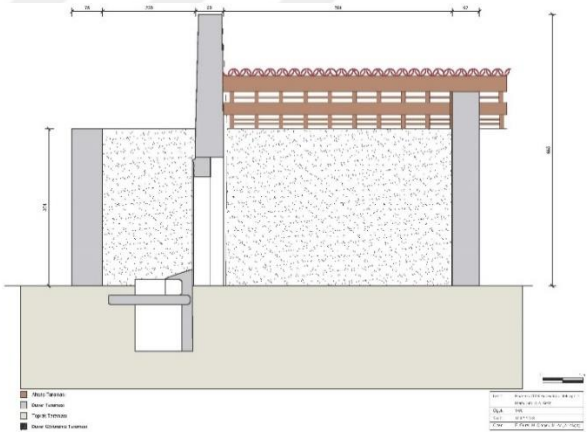

d- 3KD.ANM3 no’lu mezar yapısı AA kesiti.

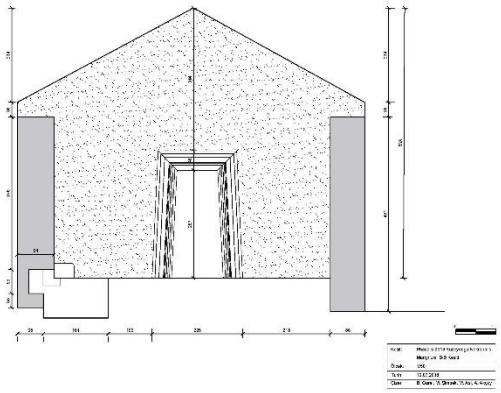

e- 3KD.ANM3 no’lu mezar yapısı BB kesiti.

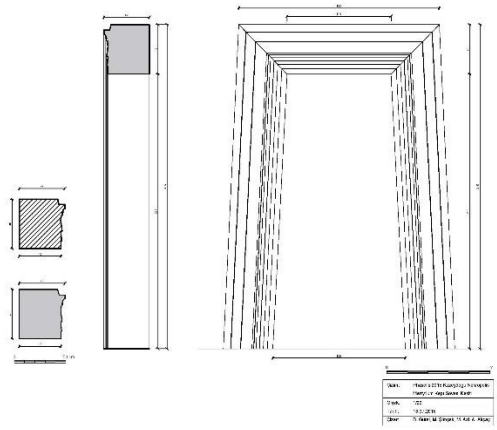

f- 3KD.ANM3 no’lu mezar yapısı kapı sövesi kesiti.

Levha 14

a- 3KD.ANM4 no’lu tonozlu mezar yapısı.

b- 3KD.ANM5 no’lu klasik mezar yapısı doğu cephe görünüm.

c- 3KD.ANM5 no’lu mezar yapısı batıdan görünüm.

d- 3KD.ANM5 no’lu mezar yapısı siyah figürlü seramik parçası.

e- 3KD.KM1-2 no'lu kaya mezarları.

f- 3KD.ÖTM13 no’lu örgü tekne mezar.

Levha 15

a- 3KD.KR1 no'lu kiremit mezar.

b- 3KD.KR1 no'lu kiremit mezardan ele geçen bronz sikke.

c- Doğu Çiftlik lahit.

d- Akboyun Mevkii Ter.M.11, 12, 13 no'lu lahitler.

e- Akboyun Mevkii Ter.M.14 no'lu *ostothek*.

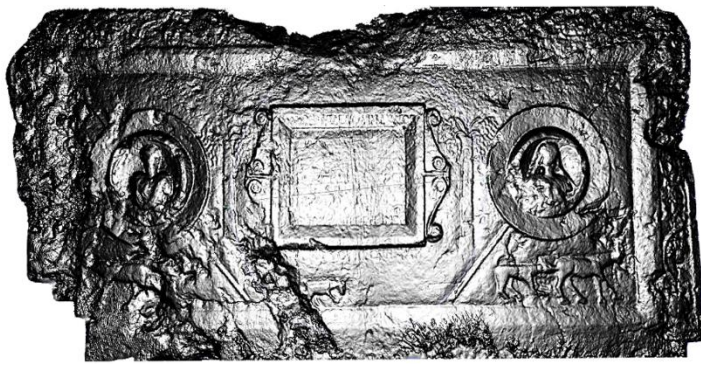

f- Beşiktaş Mevkii Ter.M.15 no'lu lahit. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

g- Beşiktaş Mevkii Ter.M.15 no'lu lahit kapağı.

Levha 16

a- Narlı Mevkii Ter.M.16 no'lu lahit.

b- Narlı Mevkii Ter.M.18 no'lu lahit.

c- Narlı Mevkii Ter.M.17 no'lu kaya lahdi.

d- Selim Mevkii Ter.M.20 no'lu semerdamlı kapaklı lahit.

e- Selim Mevkii Ter.M.22 no'lu semerdam kapaklı lahit.

f- Selim Mevkii Ter.M.23 no'lu semerdam kapaklı lahit.

Levha 17

a- Sarıağaç Mevkii Ter.M.24 no'lu köşe plasterli lahit.

b- Sarıağaç Mevkii Ter.M.25 no'lu tahribatlı lahit.

c- Salir Pınarı Mevkii, Ter.M.26 no'lu lahit.

d- Salir Pınarı Mevkii, Ter.M.27 no'lu lahit.

e- Alayanı Mahallesi Ter.M.28 no'lu semerdam kapaklı lahit.

f- Alayanı Mahallesi Ter.M.29 no'lu semerdam kapaklı lahit.

Levha 18

a- Karabel Mevkii Ter.M.30 no'lu lahit kalıntıları.

b- Karabel Mevkii Ter.M.31 no'lu lahit.

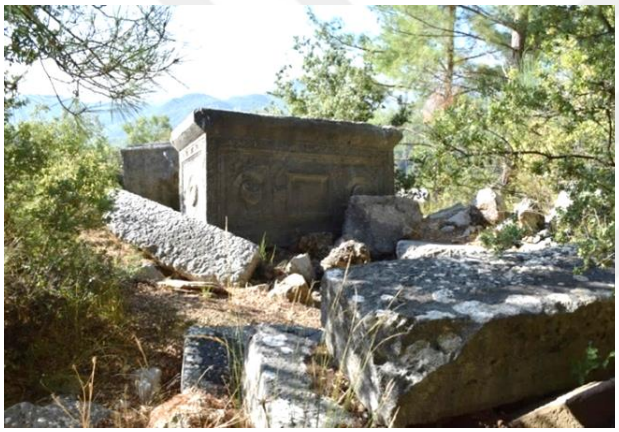

c- Demirini Mevkii, Ter.M.32 no'lu lahit genel görünüm.

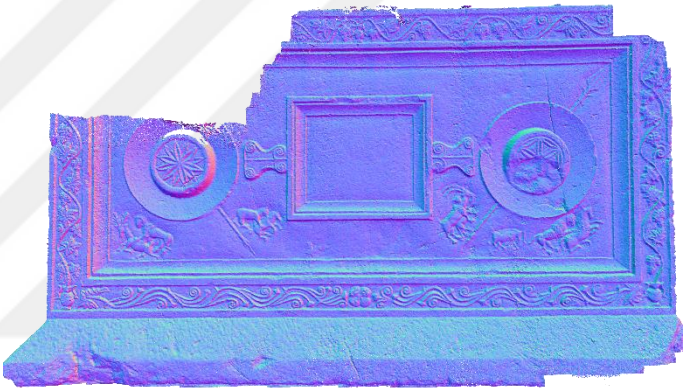

d- Demirini Mevkii, Ter.M.32 no'lu lahit ön yüz, yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

e- Demirini Mevkii, Ter.M.32 no'lu lahit yan yüz, yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

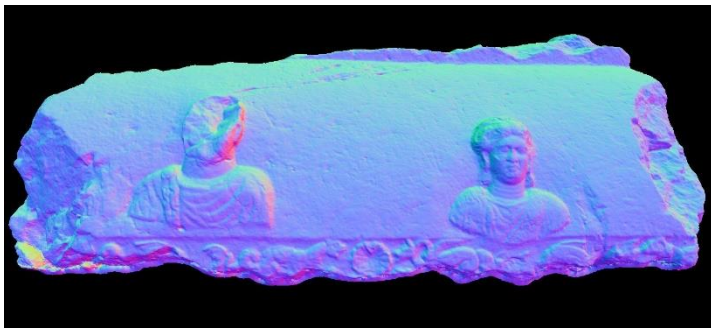

f- Gökbel Mevkii, Ter.M34 no'lu mezarın semerdamlı lahit kapağı. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

Levha 19

a- Kırtepe Mevkii Ter.M.35 no'lu lahit teknesi ön yüz. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

b- Kırtepe Mevkii Ter.M.36 no'lu lahit teknesi ön yüz yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

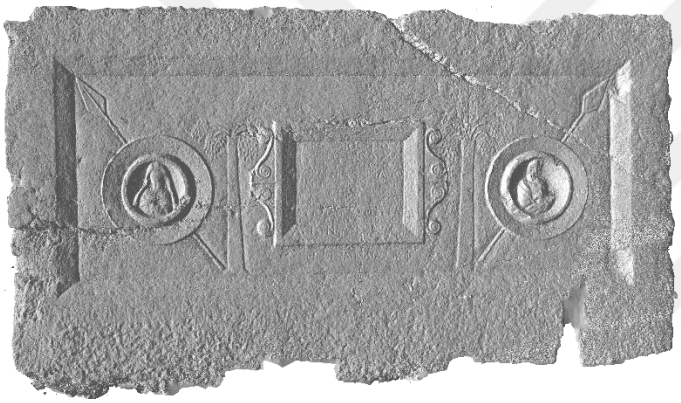

c- Hisarçandır Palamut Mevkii, Ter.M.40 no'lu lahit. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

d- Fillara Mevkii, Ter.M.41 no'lu lahit.

e- Armutcuk Mevkii, Ter.M.42 no'lu lahit.

f- Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii, Ter.M44 no'lu beşik çatılı lahit kapağı.

Levha 20

a- Üçoluk Mahallesi Havutönü Mevkii, Ter.M45 no'lu semerdam biçimli kapak.

b- Yaylakuzdere Mevkii Ter.M.38 no'lu yazıtlı kapak. Yüzey topografyasına ait RTI görüntüsü.

c- Güneydoğu Çiftlik Ter.M.6 no'lu *khamosorion* ve semerdamlı kapak.

d- Akboyun Mevkii Ter.M.7-8 no'lu *khamosorion*lar.

e- Selim Mevkii Ter.M.19 no'lu *khamosorion* ve semerdamlı kapak.

f- Selim Mevkii Ter.M.21 no'lu *khamosorion* ve semerdamlı kapak.

Levha 21

a- Dağdibi Mevkii Ter.M.33 no'lu *khamosorion.*

b- Uzuntaş Mevkii Ter.M.37 no'lu *khamosorion*.

c- Hisarçandır Örencik Damı Mevkii Ter.M.43 no'lu *khamosorion*.

d- Mnara *nekropolis*i lahit. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

e- Mnara *hyposorion*lu lahit. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

f- Mnara gömü alanı bölünmüş lahit teknesi. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

Levha 22

a- Mnara *nekropolis*i lahit. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

b- Mnara *khamosorion*. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

c- Mnara kaya mezarı. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

d- Mnara dikdörtgen formlu *ostothek*. Beydağları Araştırmaları Arşivi, İ. Kızgut.

LAHİTLER

Kat. No: 1

Kazı Env. No: 3KD.L1

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 1.15m; Boy: 2.34m; Yük: 1.32 m; Der: 0.84 m; Kal: 0.16 ; Kapak Pervazı: 0.04m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunun girişinde suyun içinde bulunan lahit teknesi 2020 yılında yapılan çalışmayla vinç yardımıyla denizden çıkarılmış ve nekropolisin başlagıç noktasına yerleştirilmiştir. Lahit teknesi uzun yıllar denizde kaldığı için yüzeyi oldukça tahrip olmuş ve gövde yüzeyi büyük oranda deniz canlıları ile kaplanmıştır. Ön yüzünde bir tabula ansata'nın varlığı çerçeve hatlarıyla belli olmaktadır ancak yazıt var ise de tahribat nedeniyle okunamayacak haldedir. Daha önceki çalışmalar sırasında Phaselis kazı evi bahçesinde taşınmış olan klineli lahit kapağı ile ölçüleri tuttuğu için 2020 yılı kazı sezonunda restorasyon çalışması yapılan klineli kapak lahit teknesi ile birleştirilerek kuzey liman koyunun girişine yerleştirilmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 2

Kazı Env. No: 3KD.L2

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 1.02 m; Boy: 2.16 m; Yük: 1.06 m; Der: 0.90 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 1.02 m; Yük: 0.68 m Hyposorion En: 0.60 m; Boy 1.80 m Der: 1.50 m Kal: 0.55 m

Edisyon: -

Tanım: Tekne doğu yönde kırık ve eksiktir, kapak köşeleri akroterli üçgen çatı formundadır. Kapak iki parça halinde kırık bir parçası tekne içindedir. Tekne ve kapak kireçtaşından yapılmış hyposorion ise moloz taşlar ve sıva ile örülmüştür. Hyposorion tekne ve kapağı taşır vaziyette ayaktadır. Mezar anıtının genelinde bir tahribat söz konusudur hyposorion giriş yönü olan doğuda tahrip edilmiştir tekne tabanı ve gövdesinde kırıklar bulunmaktadır ve kapak da çok parçalı halde kırıktır. Fakat tüm elemanları ile mezarın genel şemasını gösterir halde mezarı oluşturan üç unsur

yerinde tanımlanabilir haldedir. Tekne yalın ve yazıtsızdır kapak da köşe akroterli haricinde bezeme unsuru taşımamaktadır. ANM.1 no'lu anıt mezar yapısının hemen kuzeydoğusunda yer alan mezar aynı lokasyondaki diğer mezarlar gibi doğrudan deniz bakışımlıdır. 2020 yılı kazı sezonunda restorasyon ekibi ile yapılan çalışmayla mezar anıtı tekne ve kapağı yerinden alınarak sağlamlaştırılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 3

Kazı Env. No: 3KD.L3

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 1.06 m; Boy: 2.58 m; Yük: 1.36 m; Der: 1 m; Kal: 0.25 x 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında bulunan lahit kuzey liman koyunun girişinde denize sıfır noktasındadır. Gövdesinde irili ufaklı taş parçacıkları barındıran mermere yakın malzemeden üretilmiştir. ANM.1 no'lu anıt mezarın hemen kuzeydoğusunda yer alır. Tekne yerinden kaymış ve deniz kıyısında doğu yönde taşlara saplanmış vaziyettedir. Bir uzun yüzde kırık ve eksiktir aynı zamanda tüm yönlerde lokal kırıkları mevcuttur. Teknenin bir dar yüzünde konsol çıkıntısı bulunmaktadır. Kapak üzerinde değil ve etrafta da tespit edilmemektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 4

Kazı Env. No: 3KD.L4

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.10 m; Kal: 0.13 x 0.16 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında bulunan lahit kuzey liman koyunun girişinde denize sıfır noktasındadır. Tekne ve lahit kapağı yerinde sürüklenmiş ve sahilde yan yana bulunmaktadır. Teknenin yan duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir taban seviyesinde topuk kısımında

korunmuştur. Kapak düz damlı formdadır, üzerinde aşınmalar ve lokal kırık kısımlar mevcut ancak yekpare olarak korunmuştur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 5

Kazı Env. No: 3KD.L5

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 1.86 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.70 m; Der: 0.37 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 1 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun girişinde denize sıfır noktasında bulunan lahit teknesi ve kapak. Yalın lahitler grubundan bir mezardır. Tekne ve kapakta bezeme ya da yazıt yer almamaktadır. Sahile doğru kaymış haldedir. Bu kayma olasılıkla alt zemindeki toprakla birlikte hareketten kaynaklanmıştır zira tekne ve kapak hala üst üstedir ancak arkadaki toprak yığınına doğru eğimli durmaktadır. Malzeme kireçtaşıdır. Kapak düz damlı formdadır. Tekne doğu yöndeki bir uzun yüzde ve güney yönde bir dar yüzde lokal olarak kırık ve eksiktir. Lokal tahribatlar haricinde mezarın tekne ve kapak kısımları büyük oranda korunmuştur. Taşın doğal yapısından kaynaklanan aşınma nedeniyle yüzey yapısı bozulmuştur ancak yekpare görünümü ile mezarın genel şeması izlenebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 6

Kazı Env. No: 3KD.L6

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2 m; Kal: 0.12 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun başlangıcında sahilde bulunan lahit teknesi. Eser tüm yönlerde duvarı yüksekliğince kırıktır yalnızca taban kısmı korunmuş ve lokal

olarak 0.5 m - 0.10 m arasında yükseklikte yan duvar kalıntıları mevcuttur. Tahribatı yüksek olan mezarda kapak tespit edilememektedir.

Tarih: -

Kat. No: 7

Kazı Env. No: 3KD.L7

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Boy: 2.04 m; Yük: 0.81 m; Der: 0.57 m; Kal: 0.10 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun başlangıcında gövdesi yarısı oranında toprak tabakası içinde bulunan lahit teknesi. Mezar kumtaşından yapılmıştır. Uzun yan duvarlarında ve doğu dar yüzünde kırık ve eksik bölümler vardır. Kapak mevcut değildir. Yan yana ve neredeyse bitişik nizamda yerleştirilen 7-8 ve no'lu lahitler aynı kotta yer almaktadır. Bu lahitlerin tekne duvar kalınlıkları, kullanılan malzeme ve kapak formlarıyla farklı oldukları görülmektedir. Kuzeydoğu nekropoliste denize sıfır kotta yan yana bulunan bu lahitler kentin erken dönem lahitleri olarak değerlendirilmektedir.

Tarih: Hellenistik Dönem

Kat. No: 8

Kazı Env. No: 3KD.L8

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; Yük: 0.73 m; Kal: 0.13 m; Kapak Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun başlangıcında gövdesinin büyük kısmı toprak tabakası içinde bulunan lahit teknesi ve kapak yer almaktadır. Kapak yarısından itibaren kırık ve eksik tekne yekpare olarak mevcuttur. Kireç taşından üretilmiş olan mezar anıtının kapak formu üçgen çatı ile düz dam form arasında kalan hafifçe tepe noktasına doğru sivrilen görünümü ile nekropolisler içinde akrotersiz akçak beşik çatı tipi altında az sayıda örnekle

temsil edilmektedir. Kapak formu ve aynı kotta yer aldığı 3KD.7 ve 3KD.8 no'lu lahitlerle birlikte tarihlenmektedir.

Tarih: Helenistik Dönem

Kat. No: 9

Kazı Env. No: 3KD.L9

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.60 m; Boy: 1.38 m; Yük: 0.50 m; Der: 0.44 m; Kal: 0.06 m; Kapak En: 0.65 m; Yük: 0.09 m

Edisyon: -

Tanım Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun başlangıcında gövdesinin tamamına yakını toprak tabakası içinde bulunan lahit teknesi ve kapak yer almaktadır. Tekne doğu dar yönde kırık ve eksiktir. Tekne iç uzunluğu ve kapak yekpare halde içten içe ölçülebilmektedir ve tabaka içinde kalan kısımların korunduğu görülebilmektedir. Tekne duvar kalınlığı ve kapak yüksekliği ile nekropolislerde tespit edilen en küçük ölçülere sahip olan ünik mezar anıtı örneğini temsil etmektedir. Kapak Yüksekliği merkezde 0.04 metre yükselmekte ve çok hafif bir alınlık oluşturacak şekilde beşik çatı biçimindedir. Nekropolisler içindeki akrotersiz akçak beşik çatı tipine sahiptir. Hemen güney bitişiğinde bulunan 3KD.8 no'lu mezar kapağının ince formlu örneğidir. Form özellikleri ve aynı kotta yer almaları nedeniyle birlikte tarihlenmektedirler.

Tarih: Hellenstik Dönem

Kat. No: 10

Kazı Env. No: 3KD.L10

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.06 m; Yük: 0.51 m; Der: 0.35 m; Kal: 0.12 m; Kapak En: 0.84 m; Yük: 0.43 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun başlangıcında tamamına yakını toprak tabakası içinde bulunan lahit teknesi ve kapak yer almaktadır. Toprak tabakası içinde bulunduğu için yalnızda doğu dar yüzde kapak ve tekne görülebiliyor. *In-situ* ve büyük oranda korunmuş olan mezar anıtında tekne dar yüzde 0.20 x 0.30 metre büyüklüğünde soygun deliği açılmıştır. Mezar yapısı ölçüleri ve formu ile aynı kotta yer alan diğer lahitlerle birlikte tarihlenmektedir.

Tarih: Hellenistik Dönem

Kat. No: 11

Kazı Env. No: 3KD.L11

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.90 m; Der: 0.53 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 1.02 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunun başlangıcında gövdesinin büyük bölümü toprak tabakası içinde bulunan lahit teknesi ve kapak yer almaktadır. Tekne doğu dar yüzde insan tahribatlı bir soygun deliği açılmıştır. Kapak tekne üzerinde iki parçalı kırık halde ancak *in-situ* konumdadır. Kapak formu bu kotta yer alan ve erken döneme tarihlenen diğer lahit mezarlara benzer şekilde alınlık kısmı yuvarlatılmış basık bir üçgen çatı formu göstermektedir. Nekropolisler içindeki akrotersiz akçak beşik çatı tipine sahiptir. Mezarın hemen altında dalga aşındırmasıyla toprak tabakası içinde açığı çıkmış olan ili adet urne mezar yer almaktadır.

Tarih: Hellenistik Dönem

Kat. No: 12

Kazı Env. No: 3KD.L12

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 1.18 m; Boy: 2.34 m; Yük: 1.02 m; Kal: 0.20 x 0.22 m; Kapak En: 1.18 m; Yük: 0.22 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta ve sahil sınır hattından içerde bulunan, hyposorionlu bir podyum tekne ve kapaktan oluşan mezar, üç basamaklı bir podyum üzerinden yükselmektedir. Podyum blok taşlar ve harç kullanılarak örülmüştür. Podyum yapısı içinde hyposorion bölüm de tasarlanmış ve doğu yönde kapı açıklığı verilen hyposorion alanı düzenlenmiştir. Teknede lokal kırık ve eksik bölümler mevcuttur. Kapak ikiye ayrılmış ve bir parçası tekne içine düşmüştür. Kapak beşik çatı formundadır. Teknenin güney yöndeki uzun yüzünde tekne gövdesini kaplayan sıva iyi durumda korunarak günümüze ulaşmıştır.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 13
Kazı Env. No: 3KD.L13
Mezar Türü: Lahit
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 1.17 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.13 x 0.16 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta ve nekropolis içinden geçen *aquaeductus*'un batı bitişiğinde bulunmaktadır. Hyposorionlu mezarda tahribat yüksektir, lahit teknesi taban seviyesine kadar kırık ve eksik haldedir. Kapak mevcut değil. Teknenin bir uzun yüzünde 0.08 metre kalınlığında ve 0.02 metre bombe yapan bir bordür profil işlenmiştir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 14
Kazı Env. No: 3KD.L14
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Kapak En: 0.90 m; Yük: 0.65 m; Hyposorion En: 0.75 m; Boy: 1.90 m; Kapı Gen: 0.45 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta ve nekropolis içinden geçen *aquaeductus*'un batı yönünde bulunmaktadır. 3KD.13 no'lu mezaın 2 metre kuzeydoğusunda konumlandırılmıştır. Hyposorion blok taşlar ve harçla örülmüştür, kapısı güney yöndedir. Mezar yapısında tahribat yüksektir. Tekne mevcut değil. Kapak köşeleri akroterli beşik çatı biçimindedir. Kapak yarısı oranında kırıktır bir yarısı hyposorion üzerinden kaymış diğer yarısı eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 15

Kazı Env. No: 3KD.L15

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Temenos En: 5.60 m; Boy: 5 m; Kal: 0.55 m; Hyposorion En: 1.56 m; Boy: 2.73 m; Yük: 1.70 m; Kal: 0.63 m

Edisyon: Mezarın temenos duvarındaki yazıtlı ostothek, Tüner Önen ve Gürel, 2022: 31-43

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta 24-25-26-27 no'lu dörtlü tonozlu mezar grubunun yaklaşık 5 metre güneyindedir. Moloz taşlar ve harç ile duvarları örülmüş bir *temenos* duvarı tarafından mezar yapısı çevrelenmektedir. *Temenos*'un doğu duvarına daha yakın olacak şekilde moloz taşlar ve harç ile örülen *hyposorion* yerleştirilmiştir. *Hyposorion*'un iç duvarı sıva ile kaplanmıştır. Hyposorion kapı hizasından sonra bir sıra krepidoma vardır. Girişler güney yöndedir. Mezar yapısında tahribat oldukça yüksektir. Tekne ve kapak küçük parçalar halinde etrafa yayılmıştır. Tekneye ait parçalar yarı işli girlandlı lahit olduğunu göstermektedir. Alanda bulunan tekneye ait parçada girlandın bir ucu ve üzüm salkımı görülmektedir. Girland ve üzüm salkımının hatları belirtilmiş ancak detayları işlenmemiştir. Tekne ve kapağa ait olan tüm ileride yapılacak olan restorasyon çalışması için bir araya toplanmıştır. *Temenos*'un batı duvarında devşirme olarak kullanılmış bir adet ostothek mezara ait yazıtlı parça bulunmuştur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 16

Kazı Env. No: 3KD.L16

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Kal: 0.15 x 0.76 m;
Kapak En: 0.90 m; Kal: 0.23 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta 3KD.TM22 no'lu tonozlu mezarın hemen güney bitişiğinde yer almaktadır. Mezarda tahribat yüksektir. Tekne ve kapak parçalı halde alana yayılmıştır bu nedenle mezar oryantasyonu bilinmemektedir. Tekne yalın bırakılmış kapak düz dam formundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 17

Kazı Env. No: 3KD.L17

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyunda ve denize sıfır noktasındadır. Sahilden yükselen eğimli toprak alandan kayarak buraya sürüklenmiş olmalıdır. Tekne tüm yönlerden kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 18

Kazı Env. No: 3KD.L18

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolis alanında kuzey liman koyundan yükselmeye başlayan kotta nekropolis içinden geçen *aquaeductus*'un yaklaşık 10 metre kuzeydoğusunda ve 3KD.ANM2

no'lu anıt mezarın batısındaki patika yolun kenarında yer almaktadır. Mezarda tahribat yüksektir. Tüm yönlerden kırık ve eksik olan lahit teknesinin bazı kısımlarında duvarları görülmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 19

Kazı Env. No: 3KD.L19

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne Kal: 0.18 m; Kapak Boy: 2 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM2 no'lu anıt mezarın yaklaşık 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. Tekne ve kapak birlikteliği mevcuttur ancak tekne tamamı oranında, kapak doğu yöndeki bir uzun yüzü yüksekliği görülecek oranda toprak tabakası altındadır. Kapak ve teknenin yekpare olarak korunduğu görülmektedir. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: -

Kat. No: 20

Kazı Env. No: 3KD.L20

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Kapak En: 0.95 m; Yük: 0.30 m; Der: 0.30 m; Kal: 0.12 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L19 no'lu lahdin yaklaşık 5 metre doğusundadır. Tekne ve kapak birlikteliği mevcuttur ancak tamamına yakın oranda dolgu toprak altındadır. Tekne batı dar yüzde kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: -

Kat. No: 21

Kazı Env. No: 3KD.L21

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Kapak Boy: 2.45 m; Yük: 0.48 m

Edisyon: -

Tanım: Üçgen çatı formunda köşeli akroterli lahit kapağı 3KD.L20 no'lu düz damlı lahit mezarın hemen önünde güneybatısında bulunmaktadır. Akıntı toprak ile bir kısım kaplanmış eğimli arazide kaymış vaziyettedir. Kapağa ait kırık beş parça mezarın yakınında arazi üzerinde dağılmış haldedir. Kapağın üç köşe akroteri görülebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 22

Kazı Env. No: 3KD.L22

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 1.30 m; Boy: 2.32 m; Yük: 1.17 m;
Der: 0.78 m; Kal: 0.28 m; Kapak Boy: 2.40 m;
Yük: 0.80 m; Kal: 0.29 m

Edisyon:

Tanım: Lahit teknesi ve semerdanlı kapak *in-situ* konumlarından ayrılmış tekne ters dönmüş tabanı yüzeye bakar şekilde arazi yüzeyine kapanıştır. Kapak teknenin arkasında ters dönmüş haldedir. Her iki eserinde görülen kısımlarında lokal kırık ve eksikler vardır fakat büyük oranda korunmuşlardır. Tekne ön yüzünde yazıtlı tabula ansata var. Yazıtın büyük kısmı tahribat nedeniyle okunmamaktadır. Tekne ve kapak yaklaşık 3 metre doğuda bulunan moloz taş ve harç ile örülmüş hyposorion üzerinden düşmüş olmalıdır. Semerdamlı kapağın dar yüzlerinde bir adet uzun yüzlerde iki adet işlenmeden bırakılmış konsol yer almaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 23

Kazı Env. No: 3KD.L23

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 1.13 m; Boy: 2.46 m; Yük: 1.25 m; Der: 0.90 m; Kal: 0.16 x 0.20 m; Kapak Boy: 2.50 m; Tabula: 1.25 x 0.79 m; harf yüksekliği: 0.045-0.05 m; Eksedra Yük: 0.40 m; Der: 0.60 m; Profil 0.07 m

Edisyon: Tüner Önen ve Gürel, *Adalya* (25) 2022, 31-43.

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L22 no'lu lahdin yaklaşık 7 metre kuzeyinde yer almaktadır. Mezar anıtı altta exedra, lahit teknesi ve akroterli beşik çatı biçimindeki kapaktan oluşmaktadır. Kent nekropolislerinde podyum tekne ve kapak birlikteliği içinde belgelenen az sayıda mezar örneklerindendir. Kuzeydoğu nekropolisin denize bakan kıyı şeridine yakın bir konumda bulunmakta olan mezar kireçtaşından üretilmiştir. Lahit teknesi ve kapak olasılıkla bir deprem sırasında *in-situ* konumlarından ayrılmış teknenin yazıtlı ön yüzü güney yöndeki toprak dolguya yaslanır halde devrilmiş ve kapak da ters dönmüştür. Podyum basamağı kalıntıları ters dönen tekne içinde kalmıştır. Podyum taşı tabandan itibaren hafif iç bükey bir eğimle gelir ve üstte dışarıya doğru çıkıntı yaparak 0.07 metre'lik bir düz silme profil ile sonlanır. Teknenin arka uzun yüzü yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapağın büyük kısmı toprak dolgu altında kalmıştır, uzunluğu boyunca görülebilen kısımlar yekpare halde korunmuştur. Teknenin ön yüzünde yazıtlı *tabula ansata* bulunmaktadır. Yazıtlı yüzeyin toprağa yaslanması hem estampaj almayı hem de okumayı zorlaştırmaktadır. Oldukça büyük boyutlu olan söz konusu mezarın ön yüzüne işlenen *tabula ansata* içerisinde sadece üç satırlık bir yazıt kaydedilmiştir. "*Bu mezarı Asas oğlu Asas'ın oğlu Kougas koydurdu"*. Olasılıkla alt kısmı vacat bırakılmıştır.

Tarih: Harf karakterleri dolayısıyla III. yüzyıl

Kat. No: 24

Kazı Env. No: 3KD.L24

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 1.33 m; Kal: 0.40 m x 0.20 m

Edisyon: -

Tanım: 3KD.L23 no'lu lahdin yaklaşık 6 metre kuzey doğusundadır. Tekne yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 25

Kazı Env. No: 3KD.L25

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Hyposorion En: 0.90 m; Boy: 1.80 m; Der: 1.20 m Kal: 0.77 m; Stylobat En: 1.80 ; Boy: 2.80 m; Yük: 0.22 m

Edisyon: -

Tanım: 3KD.TM29 no'lu tonozlu mezarın yaklaşık 30 metre kuzeydoğusunda ve nekropolis içinden geçen patika yolun hemen kıyısında yer almaktadır. Moloz taşlar ve harç ile örülmüş hyposorion ve üstte tek sıra krepidoma izleri görülmektedir. Mezar anıtında yüksek oranda tahribat söz konusudur. Lahit teknesi ve kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 26

Kazı Env. No: 3KD.L26

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 1.25 m; Boy: 2.43 m; Yük: 1.17 m; Der: 0.75 m; Kal: 0.20 m; Kapak En: 1.26 m; Yük: 0.85 m; Hyposorion En: 1.90 m; Boy: 2.77 m

Edisyon: Blackman, Inscriptions, 1981: 147, nr. 6; Tüner Önen, 2008: 358-359.

Tanım: 3KD.L26 no'lu lahit kuzeydoğu nekropolisin 600 m kuzeydoğusunda, nekropolis içinden geçen patika yolun doğusunda ve yola 40 metre mesafede temenos duvarıyla çevrili alan içinde 3KD.L27 no'lu lahitle birlikte konumlandırılmıştır. Mezarın yapı taşı Phaselis'in yerel taş ocaklarından sağlanan traverten breşinden üretilmiştir. 3KD.L26 no'lu lahit temenosun doğu duvarının 1 m önünde kuzeydoğu-güneybatı istikametinde durmaktadır. Hyposorion moloz taşlar ve harçla örülmüştür, kapı açıklığı seviyesinde blok taşlar kullanılmıştır. Lokal kırıklar haricinde

tekne yekpare olarak korunmuştur. Teknenin arka yüzünde yer yer görülen sıva izleri lahdin sıva ile kaplandığını göstermektedir. Semerdamlı kapak üzerinde mahya kirişi ve dar yüzlerde birer uzun yüzlerde ikişer adet işlenmemiş kaldırma çıkıntıları bulunmaktadır. Tekne ön yüzüne 0.75 x 0.45 metre ölçülerindeki *tabula ansata* içine mezar yazıtı kazınmıştır. Yazıta göre: *Falanca oğlu Olympos'lu Elpidephoros bu mezarı kendisi, karısı, oğlu Eutykhianos, …. Olympos'lu falanca kişi ve sadece onlardan olan çocuklar için yaptırdı. Başka hiç kimsenin (bu mezarı) açması ya da başka birini gömmesi izinli değildir. Eğer birisi başka birini koyarken görülürse en kutsal kasaya …. ödeyecektir.*

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 27
Kazı Env. No: 3KD.L27
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: Tekne En: 1.02 m; Kal: 0.16 m x 0.23 m; Hyposorion En: 0.70 m; Boy: 1.75 m; Der: 1.50 m; Kal: 0.62 m
Edisyon: -
Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L26 no'lu lahdin 1 metre doğusundadır. Tekne ve hyposorion mevcut olup kapak çok parçalı halde alana yayılmıştır ve formu tespit edilememektedir. Tekne1/3 oranında kırık parçası hyposorion üzerinde bulunmaktadır. Tüm duvarları kırık sadece taban seviyesinde izlenebilmektedir. Bir dar yüzde bir adet konsol çıkıntısı bulunmaktadır. Hyposorion duvarları moloz taşlar ve sıva ile örülmüştür. Kapı yönünde tahribata uğramıştır. 3KD.L26 no'lu mezarın temenos duvarı izlerine bakıldığında bu iki mezarın birbirine farklı zamanlarda eklenmiş olduğu ortaya çıkmaktadır.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 28
Kazı Env. No: 3KD.L28
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı
Ölçüler: Hyposorion En: 1.44 m; Boy: 2.87 m; Yük: 0.36 m; Der: 0.58 m; Podyum En: 2.00 m; Boy: 3.55 m; Yük: 0.67 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM 35 no'lu tonozlu mezar odasının içinde yer almaktadır. İki sıra blok taşla örülmüş podyum ve üstte bir sıra blok taş ile oluşturulan tekne altlığı içinde hyposorionu barındırmaktadır. Hyposorion kapı anteleri ve iç mekân sıvası büyük oranda korunmuştur. Tekne ve kapak parçalanmış ve alana yayılmıştır. Kırık parçalardan kapak formunun köşeleri akroterli beşik çatı olduğu tespit edilebilmiştir. Mezarın yapı taşı traverten breşidir.

Tarih: MS. III. yüzyıl

Kat. No: 29

Kazı Env. No: 3KD.L29

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 1.03 m; Boy: 2.24 m; Yük: 1.10 m; Der: 0.66 m; Kal: 0.12 m x 0.20 m; Kapak En: 1.07 m; Boy: 2.29 m; Yük: 1.56 m; Tabula Ansata En: 0.71 m; Boy: 0.74 m

Edisyon: Tüner Önen ve Gürel, *Adalya* (25) 2022, 31-43.

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM 35 no'lu tonozlu mezar odasının bulunduğu mezar grubunun içerisinde yer almaktadır. Mezar, Kuzey Yerleşim'in doğu eteklerinde ve şimdiye değin tespit edilen mezarlara göre en üst kotta yer almaktadır. Lahit Phaselis'in yerel taş ocaklarından getirilen traverten breşinden üretilmiştir. Kuzeydoğu-güneybatı doğrultusundadır. Bulunduğu alanda hemen arkasında bulunan anakaya traşlanarak mezara bir arkalık oluşturulmuştur. Anakayanın bazı yerlerinde yüksekliği eşitlemek için moloz taşlarla duvar örülmüştür. Mezar Tekne ön yüzünde tabula ansata içinde 15 satırlık bir yazıt kazınmıştır. Lokal küçük kırıklar haricinde tekne iyi oranda korunmuştur. Semardanlı kapak tekne üzerinden kaymış yaklaşık 3 metre önünde yerde ters durur vaziyettedir. Semerdamlı kapak üzerinde dar yüzlerde birer uzun yüzlerde ikişer adet konsol mevcuttur. Mezara ait parçalar iyi durumda korunmuşlardır.

Tarih: MS. II. -III. Yüzyıl

Kat. No: 30

Kazı Env. No: 3KD.L30

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.41 m; Yük: 0.87 m; Der: 0.60 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.50 m; Kal: 0.43 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun kuzeybatısında yer almaktadır. Tekne iki parça hakinde kırıktır. Duvar yükseklikleri korunmuştur. Kapak düz damlıdır. Yekpare olarak tekenin 1 metre batısında yerde durmaktadır. 3KD.TM 38-39-40 no'lu mezarların yaklaşık 3 metre güneyindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 31

Kazı Env. No: 3KD.L31

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Kal: 0.11 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste geç dönem konutları olarak değerlendirilen yapıların kuzeydoğusunda bulunan lahit teknesi tüm yönlerden kırık ve eksiktir. Sadece taban seviyesinde korunmuş tekne parçası, yarısı oranında görülebilmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 32

Kazı Env. No: 3KD.L32

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Kapak En: 0.74 m; Boy: 1.95 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM 3-4' ün kuzeybatısındaki patika yolun kenarında yer almaktadır. Düz dam formundaki lahit kapağı lokal kırıklara rağmen monolit olarak korunmuştur.

Kireç taşının yapısından kaynaklanan aşınmalar mevcuttur. Tekne kapağın altında fakat dolgu toprak altında olduğu için tanımlama yapılamamıştır.

Tarih: -

Kat. No: 33

Kazı Env. No: 3KD.L33

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 1.00 m; Boy: 2.37 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L33 no'lu mezarın 1 metre doğusundadır. Düz damlı lahit kapağında taş yüzeyi oldukça aşınmış, lokal kırıklar var ve ortadan ikiye ayrılmıştır. Lahit teknesi altında fakat dolgu toprak nedeniyle tespit edilemiyor.

Tarih: -

Kat. No: 34

Kazı Env. No: 3KD.L34

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Kal: 0.11 m; Kapak En: 0.87 m; Boy: 2.34 m; Hyposorion En: 1.32 m; Boy: 2.74 m; Kal: 0.30 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM 4 no'lu anıt mezarın yaklaşık 30 metre kuzeyindedir. Düz damlı lahit kapağı ve hiposorion kalıntıları mevcut olup tekne kapağın batısında toprak dolgu altındadır sadece bir köşe noktasından görülmektedir. Kapakta lokal kırıklar vardır. Hiposorion örgüsü bir dar yüz ve bir uzun yüze ait blok taş sırası ile görülebilmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 35

Kazı Env. No: 3KD.L35

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Kapak En: 0.92 m; Boy: 2.34 m; Kal: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L34 no'lu lahdin yaklaşık 3 metre kuzeyindedir. Tekne ve kapak üst üstedir ancak tekne toprak dolgu nedeniyle görülememektedir. Düz damlı lahit kapağında lokal kırıklar ve aşınmalar mevcut ancak monolit olarak korunmuştur.

Tarih: -

Kat. No: 36

Kazı Env. No: 3KD.L36

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Kapak Boy: 2.20

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM 4 no'lu anıt mezarın yaklaşık 40 metre kuzeydoğusundadır. Mezar anıtına ait tek kalıntı düz damlı lahit kapağıdır.

Tarih: -

Kat. No: 37

Kazı Env. No: 3KD.L37

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne Kal: 0.14

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L36 no'lu lahdin yaklaşık 2 metre kuzeyindedir. Tekneye ait küçük bir parça ve kırık iki parça halinde düz damlı kapak mevcuttur. Toprak dolgu nedeniyle mezar anıtı tam olarak kaydedilememektedir.

Tarih: -

Kat. No: 38

Kazı Env. No: 3KD.L38

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. Lahit teknesinde kırıklar mevcut fakat ana hatları görülebiliyor. Teknenin kuzey bitişiğinde iki adet blok taş olasılıkla mezarın podyum bölümüne aittir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 39

Kazı Env. No: 3KD.L39

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.57 m; Boy: 1.70 m; Kal: 0.10 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. Tekne toprak tabakayla kaplanmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 40

Kazı Env. No: 3KD.L40

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.16 m; Kal: 0.15 m x 0.20 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. Tekne çok parçalı halde kırıktır. Ana hatları görülmektedir. Toprak tabakayla kaplanmıştır. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 41
Kazı Env. No: 3KD.L41
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; 0.15 m x 0.18 m; Kapak En: 0.92 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.48 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. Tekne ve kapak üst üste ancak çok parçalı halde kırıktır. Kapak düz dam formundadır.
Tarih: -

Kat. No: 42
Kazı Env. No: 3KD.L42
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Boy: 2.06 m; Kal: 0.16 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. Tekne çok parçalı halde kırıktır. Ana hatları görülebilmektedir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 43
Kazı Env. No: 3KD.L43
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.12 m; Kal: 0.14 m; Kapak Kal: 0.20 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42 ile aynı öbektedir. Tekne ve kapak üst üstedir. Kapak düz dam formundadır, yarısı oranında kırık ve eksiktir. Teknede lokal kırıklar var genel şeması görülebilmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 44

Kazı Env. No: 3KD.L44

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Der: 0.50 m Kal: 0.19 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında bulunmaktadır. 3KD.L40-41-42-43 ile aynı mezar grubunda yer almaktadır. Lahit uzun yüzü boyunca yarısı oranında toprak altındadır. Tekne gövdesinde çatlak ve kırıklar mevcut olup kapak tespit edilememiştir.

Tarih: -

Kat. No: 45

Kazı Env. No: 3KD.L45

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-43-44 ile aynı mezar grubunda yer almaktadır. Lahit teknesinin yan duvarlarında kırık ve eksik kısımlar vardır. Tekne batı yönde yarısı oranında toprak dolgu altındadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 46

Kazı Env. No: 3KD.L46

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Kapak En: 0.85 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45 ile aynı hatta yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapak tahribatlıdır. Mezara ait iki parçada yarısı oranında tespit edilebilmektedir. Tekne taban seviyesinde kırık ve eksiktir. Kapak düz damlıdır.

Tarih: -

Kat. No: 47

Kazı Env. No: 3KD.L47

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.20 m; Kapak En: 0.86 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46 ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapakta tahribat yüksektir. Teknenin büyük oranda toprak dolgu altında olup bir köşe kısmı görülebilmektedir. Kapak düz damlıdır çok parçalı halde kırıktır ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 48

Kazı Env. No: 3KD.L48

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Kapak En: 0.90 m; Yük: 0.48 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46-47 ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Mezar anıtına ait düz damlı kapak mevcuttur, tekne dere yamacına doğru akan toprak dolgu altında kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 49

Kazı Env. No: 3KD.L49

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.80 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.49 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46-47-48 ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Tekne gövdesinde lokal kırıklar mevcuttur. Kapak tekne üzerinden kaymış teknenin bir uzun yüzüne yaslanır halde eğimli durmaktadır. Kapak güney dar yüzde 1/5 oranında kırıktır.

Tarih: -

Kat. No: 50

Kazı Env. No: 3KD.L50

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.90; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.96 m; Boy: 1.96; Yük: 0.43 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46-4748-49 ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Mezar anıtına ait düz damlı kapak mevcuttur, tekne kapak

altında ve toprak dolgu içindedir. Kapak düz dam formundadır, yüzeyinde taşın yapısı nedeniyle aşınmalar mevcut ancak monolit olarak korunduğu görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 51

Kazı Env. No: 3KD.L51

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Kal. 0.15 m; Kapak En: 0.90 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46-4748-49-50 ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Tekne ve kapağı *in-situ* konumdadır. Doğu yöndeki dar yüzde tekne ve düz damlı kapak tespit edilebilmektedir. Mezarın diğer kısımları toprak altındadır ancak doğu yöndeki boşluktan monolit olarak korundukları görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 52

Kazı Env. No: 3KD.L52

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.84 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46-4748-49-50-51 no'lu lahitler ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Tekne ve kapağı *in-situ* konumlarındadır. Doğu yöndeki dar yüzde tekne ve düz damlı kapak tespit edilebilmektedir. Mezarın diğer kısımları dere yatağının getirdiği dolgu toprak altındadır ancak doğu yöndeki boşluktan monolit olarak korundukları görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 53

Kazı Env. No: 3KD.L53

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne Kal: 0.23 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusunda uzanan dere yatağının batı yamacında yer almaktadır. 3KD.L40-41-42-44-45-46-4748-49-50-51-52 no'lu lahitler ile aynı mezar grubunda ve aynı hatta yer almaktadır. Mezar yapısında tahribat oldukça yüksektir. Tekne ve kapağı çok parçalı halde kırık ve parçalar etrafta yayılmış halde bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 54

Kazı Env. No: 3KD.L54

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 1.90 m; Yük: 0.60 m Der: 0.54 m; Kal: 0.12 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın 5 metre kuzeyinde konumlandırılmıştır. Tekne doğu dar yüzde tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 55

Kazı Env. No: 3KD.L55

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 1.90 m; Yük: 0.66 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.12 m; Kapak En: 0.98 m; Boy: 2 m; Yük: 0.47 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın 2 metre kuzeyinde konumlandırılmıştır. Tekne ve kapak *in-situ* bulunmaktadır. Teknenin doğu dar yüzünde insan eliyle soygun deliği açılmıştır. Lahit kapağı dış görünümde düz damlıdır ancak içte üçgen çatı formunda şekillendirilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 56

Kazı Env. No: 3KD.L56

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.74 m; Boy: 2.28 m; Yük: 0.58 m; Kal: 0.09 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.58 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğu duvarının köşesinde yer almaktadır. Anıt mezarın kuzey duvarının altında kalmaktadır. Nekropolisin farklı dönemlerdeki kullanımına ve yapıların katman oluşturmasına örnek olan bir yapıdır. Teknenin doğu yüzünde soygun deliği açılmıştır. Tekne ve kapak üst üste ve monolit olarak korunmuş durumdadır. Mezarın yapısında kireç taşının yapısından kaynaklanan yüzeysel bozulmalar görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 57

Kazı Env. No: 3KD.L57

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 2.17 m; Yük: 0.56 m; Der: 0.39 m; Kal: 0.15 x 0.17 m; Kapak En: 0.75 m; Boy: 2.20 m;Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğu duvarının köşesinde yer almaktadır. Anıt mezarın köşe duvarı lahit üzerinde yükselmektedir. Tekne ve düz damlı lahit kapağı *in-situ* ve monolit olarak korunmuş durumdadır. Teknenin doğu dar yüzünde insan eliyle

açılmış soygun deliği bulunmaktadır. Mezarın yapısında kireç taşının yapısından kaynaklanan aşınmalar görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 58

Kazı Env. No: 3KD.L58

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.76 m; Boy: 2.27 m; Yük: 0.61 m; Der: 0.38 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.44 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğu duvarının köşesinde 3KD.L57 no'lu lahitle bitişik düzende yer almaktadır. Anıt mezarın doğu köşesinde duvarın altında baştaban görevi görmektedir. Tekne ve düz damlı lahit kapağı *in-situ* ve monolit olarak korunmuş durumdadır. Teknenin güneybatı yönünde uzun yüzü boyunca insan eliyle tahrip edilmiştir. Kireç taşı malzemenin yapısı nedeniyle mezarın yüzeyinde aşınma ve delikler meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 59

Kazı Env. No: 3KD.L59

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağına sürüklenmiş olan lahit teknesi çok parçalı halde kırıktır. Tahribatın yüksek olduğu mezarda lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 60

Kazı Env. No: 3KD.L60

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 1.94 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağına sürüklenmiş deniz kıyısına yakın bulunan lahit teknesi iki parça halinde kırıktır. Olasılıkla yukarıdaki yamaçtan düşmüş olan mezarda tahrip olmuştur, lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 61

Kazı Env. No: 3KD.L61

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.93 m; Boy: 1.90 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yer almaktadır. Lahit teknesine ait parça tüm yönlerden kırık ve eksiktir. Taban seviyesine kadar tahrip olmuştur. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 62

Kazı Env. No: 3KD.L62

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Boy: 2.10 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yer almaktadır. Lahit teknesinde lokal kırıklar vardır ancak genel hatları görülebilir ölçüde korunmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 63

Kazı Env. No: 3KD.L63

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 1.92 m; Yük: 0.64 m; Der: 0.44 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.80 m; Boy; 1.98 m; Yük: 0.34 m; Podyum Yük: 0.60 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yükselen topografik yapının sahil kıyısı hattında doğrudan deniz ve kent bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. Blok taşlar ile örülen podyum üstünde lahit teknesi yer almaktadır. Tekne yarısı oranında kırıktır. Kapak düz damlı formdadır. Kapağın bir parçası tekne içine düşmüş iki parçası ise teknenin doğu kanadında yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 64

Kazı Env. No: 3KD.L64

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.94 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.19 m;

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yükselen topografik yapının sahil kıyısı hattında doğrudan deniz ve kent bakışımlı olarak 3KD.L63 no'lu lahdin 1 metre doğusunda konumlandırılmıştır. Tekne batı dar yüzde kırıktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 65

Kazı Env. No: 3KD.L65

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içindedir. Deniz ve kent bakışımlı olarak kıyı hattına konumlandırılmıştır. Teknenin batı yönünde kırıklar mevcuttur, lahit kapağı bulunmamaktadır.
Tarih: -

Kat. No: 66
Kazı Env. No: 3KD.L66
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 1.92 m; Kal: 0.11 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yer almaktadır. Lahit teknesi oldukça tahrip olmuş yan duvarları görülebiliyor, tabanı dolgu altındadır. Lahit kapağı mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 67
Kazı Env. No: 3KD.L67
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 1.92 m; Yük: 0.83 m; Der: 0.49 m; Kal: 0.10 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içindedir. Lahit teknesi güney dar yüzde ve batı uzun yüzde duvarları yüksekliğince kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 68
Kazı Env. No: 3KD.L68
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.02 m; Yük: 0.65 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.20 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.L67 no'lu lahdin 1 metre kuzeyindedir. Lahit teknesi tüm yönlerden kırık ve eksiktir. Kireç taşı yüzeyi oldukça aşınmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 69

Kazı Env. No: 3KD.L69

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.10 m; Yük: 0.52 m; Der: 0.42 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.94 m; Boy: 2.15 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan yamaçta yer almaktadır. Tekne ve düz damlı lahit kapağı. Batı dar yüzde kırık ve eksik kısımlar mevcuttur. Konglomera taşının iri taşlı yapısından kaynaklanan taş kopmaları nedeniyle yüzeyde bozulmalar meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 70

Kazı Env. No: 3KD.L70

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 1.98 m; Kal: 0.19 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.05 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yer almaktadır. Tekne ve kapak üst üstedir. Kapakta güney yönde kırık ve eksik bölüm var. Tekne büyük oranda toprak dolgu altında kaldığı için monolit olarak korunabilmiştir. Taş yüzeyinde aşınmalar meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 71

Kazı Env. No: 3KD.L71

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Kapak En: 0.80 m; Boy: 1.98 m; Yük: 0.44 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan mezar grubu içinde yer almaktadır. Tekne ve kapak üst üstedir. Kapakta düz dam formundadır. Tekne büyük oranda toprak dolgu altında kalmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 72

Kazı Env. No: 3KD.L72

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.20 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 1 m; Boy: 2.38 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra yamaçta yer alan mezarlar grubunda yer almaktadır. Tekne ve düz damlı lahit kapağı *in-situ* haldedir. Lokal kırıklar mevcut ancak monolit olarak korunmuşlardır.

Tarih: -

Kat. No: 73

Kazı Env. No: 3KD.L73

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.20 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra dere yatağına yakın konumda yer almaktadır. Tekne güney be batı yönlerden

kırıktır. Tekneden kopan parçalar tekne yakınında yer almaktadır. Kireç taşı yüzeyde aşınmalar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 74

Kazı Env. No: 3KD.L74

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.26 m; Yük: 0.48 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.26 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra yamaçta yer alan mezarlar grubunda yer almaktadır. Tekne ve düz damlı lahit kapağı *in-situ* haldedir. Tekne batı dar yüzde tahribatlıdır.

Tarih: -

Kat. No: 75

Kazı Env. No: 3KD.L75

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 2.15 m; Kal: 0.22 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra yamaçta yer alan mezarlar grubunda yer almaktadır. Lahit teknesi dere yatağına doğru yamaçta eğimli durmaktadı. Yarısından kırlmıştır. Kapak düz damlı formadır parçalı halde etrafta dağılmıştır. Kapak iç çatısının iç bükey traşlanarak bombeli şekillendirilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 76

Kazı Env. No: 3KD.L76

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.52 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.45 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan eğimli topografyadan dere yatağına doğru sürüklenmiş lahit teknesi ve düz dam formundaki lahit kapağı. Tekne kuzey yönde kapak ise güney köşe noktasında kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 77

Kazı Env. No: 3KD.L77

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.93 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.48 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan eğimli topografyadan dere yatağına doğru sürüklenmiş lahit teknesi çok parçalı halde kırıktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 78

Kazı Env. No: 3KD.L78

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.50 m; Kal: 0.20 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.43 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra başlayan eğimli topografya bulunan mezar grubunun içinde yer almaktadır. Lahit teknesi ve düz dam formundaki lahit kapağı *in-situ'*dur. Kapakta lokla kırıklar mevcuttur. Taş yüzeyinde aşınma meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 79

Kazı Env. No: 3KD.L79

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğru-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.72 m; Boy: 2.15 m; Yük: 0.47 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.74 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra düzlükte konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. Tekne batı yöndeki bir da yüzde kırık ve eksiktir. Tekne duvarlarında da lokal kırık bölümler bulunmaktadır. Kapak düz dam formundadır ve iki kırık parça halinde teknenin güney uzun yüz duvarına yaslanmış haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 80

Kazı Env. No: 3KD.L80

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.48 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. Lahit teknesi küçük lokal kırıkları bulunsa da tüm duvarları ile monolit halde sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 81

Kazı Env. No: 3KD.L81

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.17 m; Yük: 0.47 m; Kal: 0.13 x 0.18 m; Kapak En: 0.84 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM4 no'lu anıt mezarın kuzeydoğusundaki dere yatağının eğimli topografyasının başlangıcında yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapak *in-situ* haldedir. Tekne ve kapak üzerinde kireç taşının aşınmaları yoğun deformasyona neden olmuştur. Mezar anıtının iki unsuru da monolit halde sağlamdırlar. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerinden kuzey yöne kaymış halde bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 82

Kazı Env. No: 3KD.L82

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.98 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.53 m; Der: 0.48 m; Kal: 0.20 m; Kapak En: 1.02 m; Boy: 2.52 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. Anakaranın bitekliğine yakın, doğrudan deniz ve kent bakışımlı konumlandırılmıştır. 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar odasının yaklaşık 4 metre batısındadır. 3KD.L82 no'lu mezar anıtı, podyum, tekne kapaktan oluşmaktadır. Mezarın büyük oranda tahrip edildiği görülmektedir. Podyum blokları tahrip olmuş ve taşlar büyük oranda etrafa dağılmıştır. Tekne tüm duvarlarından kırık ve eksik haldedir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden kaymış teknenin güney uzun yüzüne yaslanmaktadır. Kapakta lokal

aşınmalar ve küçük kırıklar monolit olarak korunagelmiştir. Teknesinde lokal kırıkları bulunsa da tüm duvarları ile monolit halde sağlam kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 83

Kazı Env. No: 3KD.L83

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 1.10 m; Boy: 2.16 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. **3KD.L83** no'lu akroterli beşik çatılı lahit kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezar odasının 1 metre batısındadır. Anakaranın bitimine yakın denizden yaklaşık 50 m yüksekte konumlandırıldığı için deniz ve akropolis tepeliğini gören etrafa hakim bir konuma sahiptir. Mezarın alt yapısı moloz taşlar ve harç ile örülen hyposorion ve üstünde yükselen tek basamaklı krepidomadan oluşur. Giriş yönü güneydedir. Lahit teknesinde konglomera yapı taşı kapakta ise traverten breşi kullanılmıştır. Teknenin biçimlendirildiği konglomera taşın yapısal bozulmalara açık yapısı nedeniyle büyük oranda tahrip olmuştur. Kapak tekne üzerinde değildir, çok parçalı halde kırıktır ve parçaları etrafa dağılmıştır. Kapağa ait kırık parçalardan yapılan tespitlerde, kapak formunun köşeleri akroterli beşik çatılı olduğu saptanmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 84

Kazı Env. No: 3KD.L84

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 0.78 m; Boy: 2.15 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.TM44 no'lu tonozlu mezar odasının yaklaşık 3 metre kuzeyindedir. Lahit teknesi dolgu altındadır, düz dam formundaki lahit kapağı teknenin hemen

üzerinde yan yaslanır halde durmaktadır. Kapak üzerinde lokal kırıklar vardır ancak yekpare olarak korunagelmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 85

Kazı Env. No: 3KD.L85

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.22 m; Yük: 0.26 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.L84 no'lu lahdin 2 metre doğusunda yer almaktadır. Lahit teknesi dolgu altındadır, düz dam formundaki lahit kapağı yekpare olarak korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 86

Kazı Env. No: 3KD.L86

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Kapak En: 0.72 m; Boy: 2.16 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.TM44 no'lu tonozlu mezar odasının yaklaşık 5 metre kuzey batısındadır. Lahit teknesi dolgu altındadır, düz dam formundaki lahit kapağı teknenin üzerindedir. Kapak düz dam formundadır ve yekpare olarak korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 87

Kazı Env. No: 3KD.L87

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 2.24 m; Yük: 0.32 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. Lahit teknesi tüm duvarları ile korunagelmiştir. Düz dam formundaki lahit kapağına ait bir parça teknenin kuzeye bakan dar yüzünde tekne üzerinde durmaktadır. Kapağa ait olan ikinci parça ise teknenin hemen batısında yerde durmaktadır. Kireç taşı yüzeyde gözenekler oluşturan aşınmalar meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 88

Kazı Env. No: 3KD.L88

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 2.28 m; Yük: 0.60 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.42 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.L89 ile bitişik olarak konumlandırılmışlardır. Tekne kapaktan oluşan mezar anıtında tahribat mevcuttur. Düz dam formundaki lahit kapağı iki parça halinde kırıktır. Kırık parçalardan biri yan yatmış olarak tekne içinde durmaktadır. Teknenin kumtaşı yapısı nedeniyle pürüzsüz yüzey görünümü dikkat çekicidir. Lahit teknesi tüm duvarları ile iyi durumda korunagelmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 89

Kazı Env. No: 3KD.L89

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.62 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.87 m; Boy: 2.42 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.L88 ile bitişik olarak konumlandırılmışlardır. Tekne kapaktan oluşan mezar anıtında kapak yerinden kaymıştır ancak mezar genelinde tekne kapak korunmuş halde günümüze ulaşmıştır. Düzdam formundaki lahit kapağı tekne içinde yan yatmıştır. Lahit teknesi ve kapağı kumtaşından yapılmıştır malzeme nedeniyle dış yüzeyleri oldukça düzgün ve pürüzsüz görünmektedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 90
Kazı Env. No: 3KD.L90
Mezar Türü: Lahit
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 1.06 m; Boy: 2.32 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 1.08 m; Boy: 2.42 m; Yük: 0.56 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. Tekne kapaktan ve podyumdan oluşan mezar anıtında tahribat oldukça yüksektir. Podyum taşları alana yayılmıştır ve lahit teknesi de çok parçalı halde etrafa dağılmıştır. Lahit parçalarında ön yüzde yazıtlı bir tabula ansata olduğu tespit edilmiştir. Yazıt tahribat nedeniyle okunamamaktadır. Mezarda en iyi korunagelen unsur lahit kapağıdır. Kapak podyum blokları üzerinde yan yatmıştır. İki parça halinde kırıktır. Kapak üçgen çatı formundadır. Kapağın köşelerinde ve uzun yüzlerde oldukça hacimli akroterler işlenmiştir. Kapağın dar yüzlerinde ise işlenmeden bırakılmış konsollar bulunmaktadır.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 91
Kazı Env. No: 3KD.L91
Mezar Türü: Lahit
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.46 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.97 m; Boy: 2.48 m; Yük: 0.44 m
Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içindedir. 3KD.L88-89 no'lu mezarların 1,5 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapağı üst üste ve *in-situ* konumlarındadır. Kapak düz dam formundadır. Kapak yüzeyinde lokal küçük kırıklar vardır ama eser monolit olarak kalabilmiştir. Lahit teknesi duvarlarında lokal kırıklar meydana gelmiştir ancak tamamına yakın oranda yekpare olarak korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 92

Kazı Env. No: 3KD.L92

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; Boy: 2.31 m; Yük: 0.73 m; Der: 0.53 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.92 m; Boy: 2.43 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.L93 no'lu mezar ile yan yana konumlandırılmıştır. Tekne kuzeye bakan dar yüzde kırık ve kesiktir. Tekne ve lahit kapağı *in-situ* konumlarındadır. Kapak düz dam formundadır. Kapak tahribat nedeniyle parçalanmıştır. Yarısına yakın oranda tekne üzerinde durmaktadır diğer kısımları parçalar halinde etrafa dağılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 93

Kazı Env. No: 3KD.L93

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; Boy: 2.31 m; Yük: 0.73 m; Der: 0.53 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.92 m; Boy: 2.43 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış mezar grubu içinde yer almaktadır. 3KD.L93 no'lu mezar ile yan yana konumlandırılmıştır. Tekne

kuzeye bakan dar yüzde kırık ve kesiktir. Tekne ve lahit kapağı *in-situ* konumlarındadır. Kapak düz dam formundadır. Kapak tahribat nedeniyle parçalanmıştır. Yarısına yakın oranda tekne üzerinde durmaktadır diğer kısımları parçalar halinde etrafa dağılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 94

Kazı Env. No: 3KD.L94

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne Boy: 2 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L92-93 numaralı lahitlerin hemen doğusunda yer almaktadır. Mezar anıtı büyük oranda tahrip olmuştur. Tekne duvarları yer yer tespit edilebilmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 95

Kazı Env. No: 3KD.L95

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.05 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM50 numaralı tonozlu mezar odasının yaklaşık 2 metre batısında yer almaktadır. Kuzey yöndeki bir uzun yüzde ve doğu yöndeki bir dar yüzde tehne duvarları izlenebiliyor. Büyük oranda tahribata uğramış olan mezar anıtında lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 96

Kazı Env. No: 3KD.L96

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.17 m; Yük: 0.63 m; Der: 0.48 m; Kal: 0.12 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.27 m; Yük: 0.21 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra düzlük alanda konumlandırılmış çoklu tonozlu mezar grubunun kuzeybatısında yer almaktadır. Mezar anıtı hyposorion, lahit teknesi ve kapaktan oluşmaktadır. Hyposorion bölümü üstünde tek basamaklı krepidoma ve onun üsütnde lahit teknesi *in-situ* olarak mevcuttur. Kapak tekne üzerinden kaymış teknenin güneyinde yerde ters durmaktadır. Hyposorion taşları yerinde kaymış olsa da mezarın yerden yükseliş şekli ve mimari düzeni tespit edilebilir durumdadır. Yerde duran lahit kapağı iki parça halinde kırıktır. Lahit teknesinde güney ve doğu duvarlarında kırık ve eksik bölümler vardır. Teknenin kuzeye bakan bir yüzünde libasyon kanalı olabileceği değerlendirilen bir akıtma yuvası bulunmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 97

Kazı Env. No: 3KD.L97

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.74 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten anakaranın bitimine yakın yamacın kenarında aşağıya yuvarlanma riski yüksek olan lahit teknesidir. 3KD.ANM5 no'lu mezarın yaklaşık 30 metre batısında yer almaktadır. Tekne 1/5 oranında kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 98

Kazı Env. No: 3KD.L98

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.05 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste dere yatağını geçtikten sonra 3KD.ANM5 no'lu mezara giden patika yol üzerinde 3KD.ANM5 no'lu mezarın yaklaşık 10 metre batısındadır. Lahit teknesi tüm kenarlarından kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 99

Kazı Env. No: 3KD.L99

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Kapak En: 0.82 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.26 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM5 no'lu mezarın yaklaşık 5 metre batısında yer almaktadır. Tekne ve kapak birliktedir ancak mezar anıtı tamamına yakını toprak altındadır. Doğu yöndeki açılan boşluktan mezar yapısı tespit edilebiliyor. Tekne ve kapak yekpare halde korunmuşlardır.

Tarih: -

Kat. No: 100

Kazı Env. No: 3KD.L100

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Boy: 2.05 m; Der: 0.42 m; Kal: 0.11 m x 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM5 no'lu mezarın kuzey yöndeki duvarına birleşik olarak konumlandırılmıştır. Lahit teknesinin güney yöndeki uzun duvarını 3KD.ANM5 no'lu

mezarın kuzey duvarı oluşturmaktadır: Lahit teknesi doğu dar yüzde kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 101

Kazı Env. No: 3KD.L101

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.50 m; Kal: 0.14 m x 0.16 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM63-64-65 no'lu mezarın bulunduğu tonozlu mezar grubu alanında 3KD.TM63'ün 3 metre doğusundadır. Lahit teknesi doğu dar yüzde kırık ve eksiktir. Taşın yüzeyinde çatlaklar ve aşınmalar meydana gelmiştir. Lahit kapağı tamamen tahrip olmuş bir parçası tekne içinde durmaktadır ancak form özelliklerini kaybetmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 102

Kazı Env. No: 3KD.L102

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 1 m; Boy: 2.20 m; Der: 0.78 m; Yük: 1.02 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 1.15 m

Edisyon: Blackman, Inscriptions, s. 149 vd, nr. 9 (lev. 73); Tüner Önen, 2008, 355-357.

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM63-64-65 no'lu tonozlu mezar grubunun bulunduğu alanda 3KD.TM63 no'lu mezarın yaklaşık 9 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Tekne ve kapak çok parçalı halde kırıktır ve alana dağılmıştır. Lahit teknesinin ön yüzünde ortada tabula ansata içine yazıt kazınmış ve yazıtın iki yanında kalkan mızrak tasvir edilmiştir. Yan yüzlerde birer adet kalkan ve içinden geçen mızrak kabartma olarak işlenmiştir. Arka yüz sadece traşlanmış ve kabaca bırakılmıştır. Eserin parçaları bir araya getirilmeye çalışılmış ve yazıtın okunabilmesi için RTI yöntemi ile sayısal olarak kaydedilmiştir. Söz konusu lahit, Phaselis nekropolislerinde kalkan mızrak tasvirinin kullandığı ünik örnektir. Lahit kapağı üçgen çatı formunda ve köşeleri

akroterlidir. İnsan eliyle tahrip edilen mezar anıtının tekne ve kapak parçaları 5 metre çapında alana dağılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 103

Kazı Env. No: 3KD.L103

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 1.05 m; Boy: 2.18 m; Yük: 1.12 m; Der: 0.89 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 1.12 m; Yük: 0.72 m (akroter dahil)

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM63-64-65 no'lu tonozlu mezar grubunun bulunduğu alanda 3KD.TM63 no'lu mezarın yaklaşık 5 metre kuzeyinde ve 3KD.L102 no'lu lahdin 3 metre batısında yer almaktadır. Mezar anıtı podyum tekne ve kapaktan oluşmaktadır. Podyum blokları tahrip edilmiş taşları tamamen dağılmıştır. Lahit teknesin lokal kırıkları vardır ancak monolit olarak korunagelmiştir. Tekne yalın bırakılmıştır, kabartma veya yazıt içermemektedir. Lahit kapağı üçgen çatılı ve köşeleri akroterlidir. Kapak yarısından kırıktır. Kırık parçalardan biri tekne üzerinde diğeri lahit teknesinin batı köşesinde yerde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 104

Kazı Env. No: 3KD.L104

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.10 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM67 no'lu tonozlu mezarın yaklaşık 4 metre batısındadır. Lahit teknesinin batı yöndeki uzun yüzü ve güneye bakan bir dar yüzü kısmen korunmuş ve belgelenebilmektedir. Teknenin uzun yüzünde yarı işli bırakılmış tanımlanamayan kabartma izleri bulunmaktadır. Lahit podyum üzerinde yükselmektedir ancak podyum blokları tahrip edilmiştir ve genel şeması izlenememektedir.

Tarih: -

Kat. No: 105

Kazı Env. No: 3KD.L105

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.15 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM68 no'lu tonozlu mezarın hemen güney bitişiğinde ve aynı oryantasyondadır. Lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Doğu yöndeki dar yüzde her ikisi de kırık ve eksiktir. Konglomera taşın yapısından kaynaklanan iri taşlı gövde yapısı nedeniyle taş yüzeyinde kopmalar meydana gelmiştir. Tonozlu mezar ile yan yana kullanımı aynı dönemde farklı mezar türlerinin yan yana kullanılmasına örnek teşkil etmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 106

Kazı Env. No: 3KD.L106

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.40 m; Der: 0.44 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.48 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM63-64-65 no'lu tonozlu mezar grubunun yaklaşık 7 metre doğusundadır. Lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Tekne doğu yönde bir yüzdeki duvarı lokal kırık ve eksiktir. Kapak düz damlı formdadır ve iki parça halinde kırıktır. Güney yönde kapağın bir yarısı tekne üzerindedir diğer yarısı teknenin doğusunda ve hemen yanında yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 107

Kazı Env. No: 3KD.L107

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.67 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazi üzerinde yer almaktadır. Lahit teknesi üzerinde taşın doğal yapısından kaynaklanan aşınma ve bozulmalar mevcuttur. Tekne monolit olarak korunmuş durumdadır. Düz dam formundaki lahit kapağı çok parçalı durumdadır ve tekne üzerinden düşmüş parçaları etrafa dağılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 108

Kazı Env. No: 3KD.L108

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: -

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L107 no'lu lahdin bir metre kuzeyindedir. Lahit teknesinin üzeri toprak doldu ve taş ile kaplıdır. Güney yöndeki açıklıktan tespiti yapılabilmiştir. Teknenin uçurum kenarında olmasından kaynaklı ölçüleri alınamamıştır.

Tarih: -

Kat. No: 109

Kazı Env. No: 3KD.L109

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 2.05 m; Yük: 0.48 m; Der: 0.43 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.10 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L107 ve 108 no'lu lahitlerin yaklaşık 10 metre doğusundadır. Lahit teknesi yerinden kaymıştır, güney yönde dar yüz duvarı kırık ve kesiktir. Tekne üzerinde lokal kırıklar mevcuttur ancak monolit olarak korunagelmiştir. Lahit kapağı düz dam formundadır tekne üzerinden kaymış ve üç parça kırık olarak teknenin bir metre kuzeyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 110

Kazı Env. No: 3KD.L110

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne Boy: 2 m; Kapak Boy: 2.55 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazinin bitimine yakın nekropolis içinden geçen patikanın hemen güneyinde yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapağı mevcuttur ancak tekne büyük oranda tabaka altındadır. Kapak düz dam formundadır lahit teknesinin kuzeyinde yerde ters durmaktadır. Mezar anıtını oluşturan iki parça da monolit olarak korunmuştur.

Tarih: -

Kat. No: 111

Kazı Env. No: 3KD.L111

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.91 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.75 m; Der: 0.58 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazinin bitimine yakın 3KD.L110 no'lu lahdin bulunduğu patikanın doğu tarafındadır. 3KD.L110 no'lu lahitle patikanın

iki yakasında karşılıklı durmaktadırlar. Lahit teknesi doğu dar yüzde lokal bir bölgede kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Teknenin batı yönünde yerde durmakta olan kapak parçalı halde kırıktır.

Tarih: -

Kat. No: 112

Kazı Env. No: 3KD.L112

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Boy: 2 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazinin bitimine yakın 3KD.L111 no'lu lahdin yaklaşık 2 metre doğusunda yer almaktadır. Lahit teknesi kırık iki parça halindedir. Taş yüzeyi oldukça aşınmıştır. Kapak tamamen tahrip olmuş ve büyük kısmı tekne üzerinden çok parçalı halde düşmüştür. Tekne üzerinde kalan kapak parçası formunun düz damlı olduğunu göstermektedir.

Tarih: -

Kat. No: 113

Kazı Env. No: 3KD.L113

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.84 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazinin bitimine yakın 3KD.L112 no'lu lahdin yaklaşık 5 metre doğusunda yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapak yerinden kaymış kapak tekne üzerinden düşmüş ve ters dönmüştür. Mezar anıtını oluşturan her iki eserde de lokal kırıklar mevcut ancak monolit olarak kalabilmişlerdir.

Tarih: -

Kat. No: 114

Kazı Env. No: 3KD.L114

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne Boy: 2.36 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazinin bitimine yakın patikanın kenarında yer almaktadır. Tekne büyük oranda tahrip olmuştur. Tüm duvarlarından kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerinden kaymış ve toprak dolgu altında kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 115

Kazı Env. No: 3KD.L115

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: -

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koya doğru yükselen eğimli arazinin bitimine yakın mağaranın göründüğü düzlükte yer almaktadır. Lahit teknesi ve kapağı üst üsttedir. Mezar anıtının üzerine ağaç devrildiği için ölçüler alınamamıştır.

Tarih: -

Kat. No: 116

Kazı Env. No: 3KD.L116

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 1.80 m; Yük: 0.60 m; Der: 0.38 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.75 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koyu gören eğimli arazinin kıyısında yer almaktadır. 116-177-118 no'lu lahitler yan yana ve bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tekne ve kapakta lokal kırıklar olmasına rağmen mezar anıtı tekne ve kapak birlikteliğini ve *in-situ* konumlarını korumuştur. Kapak düz dam formundadır. Mezar anıtının önündeki toprak büyük oranda kaymış ve mezarlar olası bir göçme veya yıkılma tehlikesi altındadır. Tamamen deniz ve koy bakışımlı olarak konumlandırılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 117

Kazı Env. No: 3KD.L117

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.22 m; Yük: 0.60 m; Der: 0.38 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koyu gören eğimli arazinin kıyısında yer almaktadır. 116-177-118 no'lu lahitler yan yana ve bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tekne ve kapakta lokal kırıklar olmasına rağmen mezar anıtı tekne ve kapak birlikteliğini ve *in-situ* konumlarını korumuştur. Kapak düz dam formundadır. Mezar anıtının önündeki toprak büyük oranda kaymış ve mezarlar olası bir göçme veya yıkılma tehlikesi altındadır. Tamamen deniz ve koy bakışımlı olarak konumlandırılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 118

Kazı Env. No: 3KD.L118

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.68 m; Boy: 2.13 m; Yük: 0.60 m; Der: 0.30 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.75 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koyu gören eğimli arazinin kıyısında yer almaktadır. 116-177-118 no'lu lahitler yan yana ve bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tekne ve kapakta lokal kırıklar olmasına rağmen mezar anıtı tekne ve kapak birlikteliğini ve *in-situ* konumlarını korumuştur. Kapak düz dam formundadır. Mezar anıtının önündeki toprak büyük oranda kaymış ve mezarlar olası bir göçme veya yıkılma tehlikesi altındadır. Tamamen deniz ve koy bakışımlı olarak konumlandırılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 119

Kazı Env. No: 3KD.L119

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.42 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin ilk mezar gruplarının yer aldığı kent merkezine yakın olan mezarlık öbeklerinden uzakta mağaralı koyu gören eğimli arazinin kıyısında yer almaktadır. 3KD.L116-177-118 no'lu mezarların yaklaşık 20 metre batısında yer almaktadır. Tekne yarısına yakın oranda kırık ve eksiktir. Kapak lokal kırıklara rağmen yekpare halde korunmuştur. Kapak düz dam formundadır. Mezar anıtında tahribat yüksektir. Tekne ve kapağa ait parçalar eğimli arazide 5 metreye kadar sürüklenmiş dağınık halde bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 120

Kazı Env. No: 3KD.L120

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.56 m; Der: 0.46 m; Kal: 0.85 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin khamosorion tepesi olarak adlandırılan tepe bölgesinde ve doğusunda mağarayı gören lokasyonda yer almaktadır. 3KD.KS39 no'lu khamosorion mezarın

yaklaşık 4 metre kuzeyindedir. Tekne duvarları tahrip olmuştur, yalnızda bir uzun yüz duvarı kısmi olarak korunagelmiştir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 121

Kazı Env. No: 3KD.L121

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Kal: 0.16 m;

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropolisin khamosorion tepesi olarak adlandırılan tepe bölgesinde ve doğusunda mağarayı gören lokasyonda yer almaktadır. Söz konusu tepelikte khamsorionlar dışında iki adet lahit bulunmaktadır. Tekne büyük oranda doldu toprak altındadır. Batı dar yüzde tekne duvarları görülebilmektedir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 122

Kazı Env. No: 3KD.L122

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Boy: 2.32 m; Yük: 0.55 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinden taş ocağı tepesine giden patikanın başlangıcında yer alan mezar anıtıdır. Lahit teknesi ve kapak üst üstte kalabilmiştir. Düz dam formundaki lahit kapağında orta kısımda kırık ve eksik bir bölüm vardır. Teknenin batı uzun yüzünde patlatma sonucu açılan bir delik bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 123

Kazı Env. No: 3KD.L123

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.30 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinden sonraki dere yatağını geçtikten sonra Antalya-Kumluca karayolunun yaklaşık 50 metre güneyindedir. Lahit teknesi yüzeyinde taşın yapısından kaynaklanan bozulmalar mevcuttur ancak monolit olarak kalabilmiştir. Lahit kapağı kırık iki parça halinde teknenin iki yanında yerde durmaktadır. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 124

Kazı Env. No: 3KD.L124

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Kapak Boy: 2.25 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Tanım: 3KD.L123 no'lu lahdin yaklaşık 5 metre doğusundadır. S39 no'lu khamosorion mezarın yaklaşık 4 metre kuzeyindedir. Antalya-Kumluca karayoluna doğru devam eden patikanın hemen kenarındadır. Lahit teknesi tüm duvarları yıkılacak şekilde tahrip olmuştur. Lahit kapağı lokal kırıkları olmasına rağmen monolit olarak mevcuttur, yan dönmüş olarak yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 125

Kazı Env. No: 3KD.L125

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Kapak En: 0.90 m ; Boy: 2.49 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Tanım: 3KD.L124 no'lu lahdin yaklaşık 1 metre güneyindedir. Antalya-Kumluca karayoluna doğru devam eden patikanın hemen kenarındadır. 3KD.L126 no'lu lahdin yaklaşık 10 metre

kuzeyindedir. Lahit teknesi, taban seviyesine kadar bütün duvarlarıyla tahrip olmuştur. Kapak lokal kırıkları dışında monolit olarak mevcut haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 126

Kazı Env. No: 3KD.L126

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Tanım: 3KD.L125 no'lu lahdin yaklaşık 1 metre güneyindedir. Kuzeydoğu nekropolisin Antalya-Kumluca karayoluna doğru devam eden patikanın yaklaşık 20 metre kuzeyindedir. Mezar anıtında tahribat vardır. Kapak ters dönmüş halde tekne üzerinde durmaktadır. Düz damlı formdaki lahit kapağı, taş yüzeyindeki doğal aşınmalar dışında monolit olarak korunagelmiştir. Lahit teknesi kapak altında ve dolgu akıntı toprak ile kaplıdır.

Tarih: -

Kat. No: 127

Kazı Env. No: 3KD.L127

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En:0.64 m Boy: 2.10 m; Kal: 0.11 m; Kapak Boy: 1.90 m; Yük: 0.25 m

Edisyon: -

Tanım: 3KD.KS 60 no'lu khamosorion mezarın hemen 1 metre batısındadır. Tekne taban seviyesine kadar tüm duvarları yıkılacak şekilde tahrip olmuştur. Kapak kırık parçalar halinde teknenin doğusunda yerde durmaktadır. Antalya-Kumluca karayolunun yaklaşık yetmiş metre güneydoğusundadır. Khamosorion tepesinden sonra devam eden patikanın anayola doğru kıvrılan hattının üzerinde ve patikanın hemen kenarındadır.

Tarih: -

Kat. No: 128

Kazı Env. No: 3KD.L128

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne Boy:1.80 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra devam eden patikanın anayola doğru kıvrılan hattı üzerinde ve patikanın yaklaşık 10 metre kuzeybatısında ve Antalya-Kumluca karayoluna yaklaşık 100 metre mesafededir. Lahit teknesi ve kapağında tahribat yüksektir. Lahit teknesi bir dar ve bir uzun yüzde duvarları sağlam kalmıştır. Düz damlı lahit kapağı çok parçalı halde kırıktır lahdin üzerinde ve yerde parçaları dağınık halde bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 129

Kazı Env. No: 3KD.L129

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin karşı yakasında devam eden patikanın 10 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi 1/3 oranında mevcuttur. Diğer kısımlar parçalanmış ve alana dağılmıştır. Düz dam formundaki lahit kapağı da yine çok parçalı halde alan dağılmış haldedir

Tarih: -

Kat. No: 130

Kazı Env. No: 3KD.L130

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.20 m; Kal: 0.20 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra Cennet koyuna doğru devam eden patikanın yaklaşık 8 metre kuzeyinde yer almaktadır. Lahit teknesinin duvarları büyük oranda kırıktır. Kapak mevcut

değildir. 3KD.KS76-77-78-79 no'lu khamosorion mezarların bulunduğu lokasyonun yaklaşık 20 metre doğusundadır.

Tarih: -

Kat. No: 131

Kazı Env. No: 3KD.L131

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.82 m; Boy: 2.23 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepenin üzerinde Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın yaklaşık 10 doğusunda ve yolun deniz kıyısı hattındadır. 3KD.KS82-83-84-85 no'lu khamosorion mezarların yaklaşık 12 metre doğusunda yer almaktadır. Mezar anıtına ait olan lahit teknesi ve kapağı yan yan yerde durmaktadır. Lahit teknesinin tüm duvarları tahrip olmuş taban seviyesindedir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak lokal kırık ve eksik küçük kısımlar haricinde monolit olarak mevcuttur.

Tarih: -

Kat. No: 132

Kazı Env. No: 3KD.L132

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Boy: 2.40 m; Yük: 0.40 m; Kal: 0.14 m; Kapak Boy: 2.40 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepenin üzerinde Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer alan iki adet yan yana yerleştirilmiş lahit yer almaktadır (3KD.L132-133). Lahit teknesi ve kapak üst üsttedir. Kapak bir miktar hareket etmiştir. Tekne güney yüzde açılan bir soygun deliği vardır: Düz dam formundaki lahit kapağı monolit olarak günümüze ulaşmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 133

Kazı Env. No: 3KD.L133

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0:70 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepenin üzerinde Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer alan iki adet yan yana yerleştirilmiş lahit yer almaktadır. 3KD.L132 ile yan yanadır. Lahit teknesi yüzeyindeki aşınmalar dışında monolit olarak kalabilmiştir. Lahit kapağı düz dam formundadır ve kırık iki parça halinde tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 134

Kazı Env. No: 3KD.L134

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

3KD.L132-133 no'lu mezarların 5 metre doğusunda ve deniz kıyısı şeridine yakın lokasyondadır. Tekne taban seviyesine kadar aşınmış ve tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 135

Kazı Env. No: 3KD.L135

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.72 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

3KD.L132-133 no'lu lahitlerin yaklaşık 8 metre doğusunda yer almaktadır. Kapak mevcut değildir. Lahit teknesinde yüksek tahribat mevcuttur.

Tarih: -

Kat. No: 136

Kazı Env. No: 3KD.L136

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepenin üzerinde ve Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. İki adet yan yana yerleştirilmiş lahit yer almaktadır. 3KD.L136 ve 137 0.50 m mefase ile konumlandırılmıştır. Lahit teknesi taban seviyesine kadar tahrip olmuştur, lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 137

Kazı Env. No: 3KD.L137

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.36 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepenin üzerinde ve Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. İki adet yan yana yerleştirilmiş lahit yer almaktadır. 3KD.L136 ve 137 0.50 m mefase ile konumlandırılmıştır. Lahit teknesi duvarları tahrip olmuştur. Lahit kapağı düz dam formundadır ve monolit haldedir. Kapak tekne üzerinden yan devrilmiş haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 138

Kazı Env. No: 3KD.L138

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne Kal: 0.15 m; Kapak: En: 0.85 m; Boy: 2.37 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepenin üzerinde ve Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kıyısı hattında ve anakayanın bitekliği nedeniyle denize inen uçurumun kenarına yakındır. Lahit teknesi çok parçalı halde kırıktır. Düz damlı lahit kapağı monolit halde kalabilmiştir. Kapak yerinden kaymış teknenin yanında yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 139

Kazı Env. No: 3KD.L139

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.50 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.18 m; Kapak: En: 0.88 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

3KD.L138 nolu lahit ile bitişik olarak konumlandırılmıştır. Lahit teknesi ve kapağı bir aradadır. İkisi üzerinde de küçük lokal kırık ve eksik kısımlar bulunmaktadır. Anakayanın bitekliği nedeniyle denize inen uçurumun kenarına yakındır.

Tarih: -

Kat. No: 140

Kazı Env. No: 3KD.L140

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.45 m; Yük: 0.80 m; Kal: 0.20 m

Edisyon: -

3KD.L138-139 ve 140 numaralı lahitler ile yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. Tekne monolit olarak korunagelmiştir, duvarlarında küçük lokal kırıklar ve taş yüzeyinde aşınmalar mevcuttur. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak çok parçalı halde kırıktır. İki parçası tekne içinde diğer kırık parçalar alanda yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 141

Kazı Env. No: 3KD.L141

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Boy: 2.29 m; Yük: 0.70 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.81 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -

3KD.L138-139 ve 140 numaralı lahit mezar grubunun yaklaşık 3 metre doğusunda yer almaktadır. Teknenin güney köşesinde kırık ve eksik bir bölüm vardır. Lahit teknesi monolit haldedir ve korunma durumu iyidir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden kaymış ve teknenin doğu yönünde yaslanır şekilde yan yatmaktadır. Mezar anıtı mağaralı koya bakan uçurum kenarında yer alan mezarlardandır. Doğrudan deniz bakışımlı olarak konumlandırılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 142

Kazı Env. No: 3KD.L142

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.80 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

3KD.L138-139 ve 140 numaralı lahit mezar grubunun yaklaşık 3 metre doğusunda yer almaktadır. Tekne taban seviyesine kadar tahrip olmuştur. Kırık üç parça halindedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 143

Kazı Env. No: 3KD.L143

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.35 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

KD.L138-139 ve 140 numaralı lahit mezar grubunun yaklaşık 3 metre doğusunda yer almaktadır. Lahitt eknesi ve kapak çok parçalı halde kırıktır. Mezardaki tahribat yüksektir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 144

Kazı Env. No: 3KD.L144

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.25 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

KD.L138-139 ve 140 numaralı lahit mezar grubunun yaklaşık 1 metre güneyinde yer almaktadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi, monolit olarak korunagelmiştir. Kireç taşı yüzeyinden kaynaklanan aşınmalar yüzey görünümünü bozmaktadır. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 145

Kazı Env. No: 3KD.L145

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Boy: 2 m; Der: 0.40 m; Kal: 0.16 m; Kapak Boy: 2.20 m; Yük:0.32 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelik alanda ve Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kenarı hattında yer almaktadır. 3KD.L145 ve 146 yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. İki mezar teknesinde de gövdede lokal kırıklar vardır ancak monolit kalabilmiş korunma durumları iyidir. Düz damlı lahit kapakları tekneler üzerinde devrilmiş hemen yanda monolit halde yerde durmaktadır. Deniz bakışımlı mezarlar grubundadırlar.

Tarih: -

Kat. No: 146

Kazı Env. No: 3KD.L146

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.20 m; Yük: 0.70 m; Der: 0.41 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.77 m; Boy: 2. 40 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelik alanda ve Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kenarı hattında yer almaktadır. 3KD.L145 ve 146 yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. İki mezar teknesinde de gövdede lokal kırıklar vardır ancak monolit kalabilmiş korunma durumları iyidir. Düz damlı lahit kapakları tekneler üzerinde devrilmiş hemen yanda monolit halde yerde durmaktadır. Deniz bakışımlı mezarlar grubundadırlar.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 147

Kazı Env. No: 3KD.L147

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.10 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2. 30 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelikten sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kenarı hattında yer almaktadır. Yüksek uçurum oluşumunun yaklaşık 20 metre doğusundadır. Lahit teknesi taban seviyesine kırık ve eksiktir. Düz dam formundaki lahit kapağı tekne üzerinden düşmüş yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 148

Kazı Env. No: 3KD.L148

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.35 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2. 40 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelikten sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kenarı hattında yer almaktadır. 3KD.KS90 numaralı khamosorion mezarın hemen bir metre yanında ve patika yolun kenarındadır. Lahit teknesi taban seviyesine kadar tahrip olmuştur. Düz dam formundaki lahit kapağı tekne üzerinden düşmüş doğu yönde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 149

Kazı Env. No: 3KD.L149

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.72 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelikten sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın üzerinde ve 3KD.KS90 khamosorion ve 3KD.L148 lahdin yaklaşık 3 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi tamamen yolun içine gömülmüştür. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 150

Kazı Env. No: 3KD.L150

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne Boy: 2.30 m; Kal: 0.16 m; Kapak Yük: 0.30 m; Boy: 2.40 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelikten sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kenarı hattına bakan tarafta ve patika yolun yaklaşık 30 metre güneydoğusunda yer almaktadır. 3KD.L149 no'lu patika yol üzerindeki lahdin yaklaşık 30 metre doğusundadır. Lahit teknesinin tüm duvarları tahrip olmuştur. Taban seviyesinde günümüze ulaşmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapakta lokal küçük kırıklar dışında genel korunma durumu iyidir. Kapak tekne içinde yat yatar halde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 151

Kazı Env. No: 3KD.L151

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.63 m; Kal: 0.12 m

Edisyon: -

Khamosorion tepesinden sonra gelen tepelikten sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın deniz kenarı hattında yer almaktadır. Anakayanın bitekliğine yakındır. Mağaranın yaklaşık 50 metre batısındadır. Teknede tahribat vardır. Kapak mevcut değildir. Ostothek mezarlar 3KD.O24-25 ile 8 metrelik mesafede yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 152

Kazı Env. No: 3KD.L152

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.26 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Mağaralı koya inen eğimli arazinin başlangıç noktasında koya ve deniz bakışımına hakim bir lokasyonda yer alan iki adet lahit yan yana yerleştirilmiştir. Tekne ve kapak üst üsttedir. Taş yüzeyinde aşınma ve lokal kırıklar mevcuttur. 3KD.KS99-100-101 no'lu khamosorion mezarların yaklaşık dokuz metre batısındadır.

Tarih: -

Kat. No: 153

Kazı Env. No: 3KD.L153

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.870 m; Boy: 2.12 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.75 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Mağaralı koya inen eğimli arazinin başlangıç noktasında koya ve deniz bakışımına hakim bir lokasyonda yer alan iki adet lahit yan yana yerleştirilmiştir. Tekne ve kapak üst üsttedir. Taş yüzeyinde aşınma ve lokal kırıklar mevcuttur. Lahit teknesinde tahribat vardır. Kapak çok parça halinde kırıktır. 3KD.KS99-100-101 no'lu khamosorion mezarların yaklaşık 9 metre batısındadır.

Tarih: -

Kat. No: 154

Kazı Env. No: 3KD.L154

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne Boy: 2.36 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.75 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Mağaralı koya inen eğimli arazinin başlangıcında 3KD.L152-153 no'lu lahitlerin yaklaşık 3 metre kuzeyinde yer almaktadır. Lahit teknesi büyük ölçüde tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 155

Kazı Env. No: 3KD.L155

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.26 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Mağaralı koya inen eğimli arazinin başlangıcında 3KD.L152-153 no'lu lahitlerin yaklaşık 3 metre kuzeyinde yer almaktadır. Lahdin güney dar yüzü patlatılmıştır. Mezar anıtı bitki ve toprak örtü ile kaplıdır.

Tarih: -

Kat. No: 156

Kazı Env. No: 3KD.L156

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.77 m; Boy: 2.23 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Cennet Koyu'na giden patika yolun 3 metre güneydoğusundadır. Ostothek 22 numaralı mezarın yaklaşık 9 metre kuzeyindedir. Lahit teknesi tahrip olmuştur. Kapak düz dam formundadır, monolit olarak korunagelmiştir. Lahit kapağı tekne içinde yan yatar durumdadır.

Tarih: -

Kat. No: 157

Kazı Env. No: 3KD.L157

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Kal: 0.19 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolis içinden Cennet Koyu'na giden patika yolun üzerinde yer almaktadır. 3KD.L156 no'lu lahdin yaklaşık 4 metre batısındadır. Tekne yarısı oranında mevcuttur diğer kısım tahrip edilmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 158

Kazı Env. No: 3KD.L158

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne Boy: 2.27 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.78 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

3KD.O22-23 no'lu mezarların yaklaşık 8 metre doğusunda ve 3KD.L157 no'lu lahdin yaklaşık 7 metre güneyindedir. Lahit teknesinde kırık ve eksik kısımlar bulunmaktadır. Düz dam formundaki lahit kapağı tekne üzerindedir. Cennet Koyu'na giden patika yolun 3 metre güneydoğusundadır. Ostothek 22 numaralı mezarın yaklaşık 9 metre kuzeyindedir. Lahit teknesi tahrip olmuştur.

Kapak düz dam formundadır, kuzeydoğu kenarında lokal bir kırık bölüm haricinde monolit olarak korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 159

Kazı Env. No: 3KD.L159

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Kapak En: 0.87 m; Yük: 0.22 m

Edisyon: -

Cennet Koyu'na giden patika yolun yaklaşık 5 metre kuzeydoğusundadır. Ostothek 26 numaralı mezarın yaklaşık 9 metre kuzeyindedir. Lahit teknesi ve kapağı üst üsttedir. İkisi de güney yönde yarısı oranında kırık ve eksiktir. Bu nedenle ölçüleri tam alınamamaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 160

Kazı Env. No: 3KD.L160

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Cennet Koyu'na giden patika yolun deniz kıyısı hattında 3KD.L159 no'lu lahdin yaklaşık 12 metre güneyindedir. Mezar anıtı çok tahrip oluştur. Lahit teknesi tüm duvarlarından kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 161

Kazı Env. No: 3KD.L161

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: -

Edisyon: -

Cennet Koyu'na giden patika yolun deniz kıyısı hattında 3KD.L159 no'lu lahdin hemen 1 metre doğusunda yer almaktadır. Teken ve kapak bir aradadır. Doğu yönde tahrip edilmiştir. Mezar anıtı büyük oranda toprak tabakası altındadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 162

Kazı Env. No: 3KD.L162

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Cennet Koyu'na giden patika yolun deniz kıyısı hattında 3KD.L163-164-165 no'lu mezarlar ile aynı mezar öbeğinde yer almaktadır. Lahit teknesi tahrip olmuştur. Teknenin tüm duvarları kırılmış yalnızca taban seviyesinde mevcuttur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 163

Kazı Env. No: 3KD.L163

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.03 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

3KD.ÖTM8 numaralı örgü tekne mezar ve 3KD.L163-164-165 no'lu lahitler ile aynı mezar öbeğinde ve yan yana konumlandırılmışlardır. Cennet Koyu'na doğru giden patika yola yaklaşık 7 metre mesafededir. Tekne tüm dubarlarından kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 164

Kazı Env. No: 3KD.L164

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu_Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.24 m; Kal: 0.14 m;

Kapak: En; 0.86 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L162-163-165 ve 166 ile aynı mezar öbeğinde ve kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yola yaklaşık 8 metre mesafededir. Tekne ve kapak üst üsttedir. Mezar anıtının iki unsurunda da tahribat yüksektir.

Tarih: -

Kat. No: 165

Kazı Env. No: 3KD.L165

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.34 m; Kal: 0.16 m; Kapak: En; 0.85 m; Boy: 2.37 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L162-163-164 ve 166 ile aynı mezar öbeğinde ve kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yola yaklaşık 9 metre mesafededir. Tekne ve kapak üst üsttedir, her ikisi de taş gövdesindeki aşınmalar haricinde monolit olarak korunagelmişlerdir.

Tarih: -

Kat. No: 166

Kazı Env. No: 3KD.L166

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.34 m; Kal: 0.16 m; Kapak: En; 0.84 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L163-164-165 ile aynı mezar öbeğinde ve kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yola yaklaşık 10 metre mesafededir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak iki parça halinde kırıktır ve teknenin yan tarafında yerde bulunmaktadır. Tekne monolit olarak korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 167

Kazı Env. No: 3KD.L167

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.37 m; Der: 0.53 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L164-165 ve 166 ile aynı mezar öbeğinde yan yana konumlandırılmıştır. Patika yola yaklaşık 10 metre mesafededir. Lahit teknesi yerinde ikiye bölümüş durumdadır. Lahit kapağı düz damlıdır tekne üzerinde yana devrilmiştir. 3KD.O27 ve 28 no'lı ostotheklerin arasında yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 168

Kazı Env. No: 3KD.L168

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L165-166-167 ile 3KD.O27 ve 28 no'lı ostothekler ile aynı mezar öbeğinde yer almaktadır. Lahit teknesi 3KD.L167 no'lu lahdin hemen yanında ve aynı oryantasyonda yer almaktadır. Duvarları tüm yönlerde kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 169

Kazı Env. No: 3KD.L169

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 1 m; Boy: 2. 22 m; Kal: 0.27 m;
Kapak En: 1 m; Boy: 2.25 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L165-166-167 ve 168 numaralı mezarların yer aldığı lokasyonun yaklaşık altı metre güneyindedir. *In-situ*'dur. Lahit kapağı yarısından ikiye bölünmüş olan kapağın bir parçası tekne üzerinde kalabilmiştir. Teknede lokal kırı bölümler vardır ancak korunma durumu iyidir. Lahit kapağı hafif üçgen çatı formunda olması ile buradaki kolasyondaki mezarlar arasında farklılık arz etmektedir. Tam üçgen çatı formu değil hafifçe yuvarlatılmış bir form verilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 170

Kazı Env. No: 3KD.L170

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne Boy: 2.18 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L169 no'lu mezarın yaklaşık 4 metre kuzeyindedir. Teknenin tüm duvarları taban seviyesine kadar kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 171

Kazı Env. No: 3KD.L17

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.96 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS107-108 no'lu khamosorion mezarların yaklaşık 7 metre güneyindedir. Cennet Koyu'na devam eden patika yolun deniz kıyısı hattındadır. Teknenin tüm duvarları taban seviyesine kadar kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak çok parçalı halde kırık olarak yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 172

Kazı Env. No: 3KD.L172

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; Boy: 2.65 m; Yük: 0.60 m; Der: 0.43 m; Kal: 0.20 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS109 no'lu khamosorion mezarların yaklaşık 9 metre güneyindedir. Mağaralı koy'a bakan tepeliğin sırtlarında ve güney yönde bakışımı deniz, akropolis ve üç adaları görecek şekilde konumlandırılmıştır. Lahit teknesi ölçüleri normalin üstündedir. Batı

yöndeki dar yüzde kırık bir bölüm vardır, bunun haricinde monolit olarak korunmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 173

Kazı Env. No: 3KD.L173

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.84 m; Boy; 2.26 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L172 no'lu lahdin 3 metre güneyindedir. Mağaralı koya bakan tepeliğin sırtlarında deniz, akopolis ve üç adalar bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. Mezarda tahribat yüksektir. Lahit teknesi çok parçalı halde kırıktır. Düz dam formundaki lahit kapağında lokal kırık ve eksik kısımlar mevcuttur.

Tarih: -

Kat. No: 174

Kazı Env. No: 3KD.L174

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.58 m; Boy: 1.70 m; Yük: 0.47 m; Der: 0.40 m; Kal: 0.12 m; Kapak En 0.80 m; En: 1.75 m; Yük: 0.29 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L173 no'lu lahdin 5 metre güneyindedir. Mağaralı koya bakan tepeliğin sırtlarında konumlandırılmıştır. Lahit teknesi ve kapak güney dar yönde tahribatlıdır. Bu kısımda tekneden 1/6 oranında bir parça kopmuş teknenin önünde yerde durmaktadır. Düz dam formundaki lahit kapağı teknenin üzerindedir. Mezar anıtının her iki unsurunda da taş yapısından kaynaklanan yüzey aşınmaları meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 175

Kazı Env. No: 3KD.L175

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.75 m; Kal: 0.17 m; Kapak En 0.90 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L174 no'lu lahdin 5 metre kuzeyinde yer almaktadır. Mağaralı koy'a bakan tepeliğin sırtlarında yer almaktadır. Deniz ve akropolis bakışımlı manzaraya hakim bir lokasyondadır. Lahit teknesinin duvarlarında yer yer kırık ve eksik bölümler vardır. Tekne taban kısmı ve topuk yüksekliği oranında korunmuştur. Düz dam formundaki lahit kapağı tekne üzerinden kaymış yerde ve kırık haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 176

Kazı Env. No: 3KD.L176

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.23 m; Der: 0.46 m; Kal: 0.16 m; Kapak Yük: 0.21 m (Kırık)

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS110 no'lu *khamosorion*'un 9 metre doğusundadır. Lahit teknesinde küçük lokal kırıklar mevcuttur. Genel korunma durumu iyidir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden yere düşmüştür. Kapak yarısından kırık ve eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 177

Kazı Env. No: 3KD.L177

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.74 m; Boy: 2 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L176 no'lu lahdin 5 metre kuzeydoğusundadır. Mağaralı koyun doğusunda yer alan lahit deniz bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. Lahit teknesi duarlarında küçük lokal kırıklar haricinde korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Kapak yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapağın mevcut parçası tekne üzerindedir. Konglomera taş yapısından kaynaklanan taş kopmaları kapakta görülmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 178

Kazı Env. No: 3KD.L178

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.20 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.84 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.21 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS112 no'lu *khamosorion* ile bitişik nizamda konumlandırılmıştır. İki farklı mezar türünün yan yana kullanılmasına örnek temsil etmektedir. Lahit teknesinin duvarları tabana kadar kırık ve kesiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Tekne üzerinde dönmüş halde kuzey-güney yönünde uzanmaktadır. Lahit kapağının kotunma durumu iyidir. Monolit olarak günümüze ulaşmış olan kapağın yüzeysel aşınmalar dışında tahrip olmadığı görülmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 179

Kazı Env. No: 3KD.L179

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.64 m; Kal: 0.13 m (Kırık); Kapak En: 0.75 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L180 no'lu lahit ve 3KD.O31 no'lu ostothekin 2 metre güneyinde yer almaktadır. Nekropolisten doğuya doğru devam eden kıyı şeridi hattında, Akdeniz ve kent merkezini görünümüne hakim bir noktada bulunmaktadır. Lahit teknesi ve düz dam formundaki kapağı yan yana bulunmaktadır. Mezar anıtının her iki parçası da kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 180

Kazı Env. No: 3KD.L180

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Boy: 1.70 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L183 ve 184 no'lu lahitlerin yaklaşık 11 metre batısındadır. Mapğaralı koya bakan tepeliğin doğuya doğru uzanan kıyı hattın yer almaktadır. Lahit teknesinin güney ve doğu duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir. Mezarın içinde çıkan ağaç da tahribata neden olmuştur.

Tarih: -

Kat. No: 181

Kazı Env. No: 3KD.L181

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L179 ve 184 no'lu lahdin 3 metre batısında ve 3KD.L180 ile 3KD.O31 no'lu ostothek teknesinin 4 metre güneybatısındadır. Nekropolisten doğuya doğru devam patika yolun kıyı hattında yer almaktadır. Konumu ile denize hakim bir lokasyondadır. Lahit teknesinin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Taban seviyesine kadar tahrip olmuştur. Lahit kapağı mebcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 182

Kazı Env. No: 3KD.L182

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; 0.17 m; Kapak En: 0.75 m; Boy: 2.26 m; Yük: 0.39 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L180 no'lu lahdin 10 metre batısında yer almaktadır. 3KD.L182 ve 3KD.L185 yan yana yerleştirilmiştir. Teknenin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Lahitler taban

seviyene kadar tahrip olmuştur. Lahit kapakları düz dam formundadır. Kapaklar da çok parçalı halde kırıktır ve yerde durmaktadır. Nekropolisten doğuya doğru giden kıyı hattındaki patikanın üzerinde falez kıyısına 25 metre mesafededir.

Tarih: -

Kat. No: 183

Kazı Env. No: 3KD.L183

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne Boy: 2 m; En: 0.70 m; 0.15 m; Kapak Boy: 2.23 m; En: 0.85 m; Yük: 0.48 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten doğuya doğru giden patikanın kıyı hattındaki yer almaktadır. Falezin denize sıfır noktasındadır. Lahit teknesi doğu uzun yüzdeki duvarı mevcuttur. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden bir parça kaymış ve teknenin sadece bir uzun duvarı görünecek şekilde kapanmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 184

Kazı Env. No: 3KD.L184

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.67 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten doğuya doğru giden patikanın kıyı hattındaki yer almaktadır. Falezin denize sıfır noktasındadır. Lahit teknesinin içinden çıkan çam ağacı tahribata neden olmuştur. Tekne duvarları tahribatlıdır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 185

Kazı Env. No: 3KD.L185

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L180 no'lu lahdin 10 metre batısında yer almaktadır. 3KD.L182 ve 3KD.L185 yan yana yerleştirilmiştir. Lahit teknesi yarısı oranında kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir. Kapaklar da çok parçalı halde kırıktır ve yerde durmaktadır. Nekropolisten doğuya doğru giden kıyı hattındaki patikanın üzerinde falez kıyısına 250metre mesafededir.

Tarih: -

Kat. No: 186

Kazı Env. No: 3KD.L186

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Boy: 1.85 m; En: 0.80 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.84 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS115 ve 116 no'lu khamosorion mezarların 9 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Nekropolisten doğuya doğru giden kıyı hattındaki patikanın üzerinde falez kıyısına yirmi metre mesafededir. Lahit teknesi yarısı oranında kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 187

Kazı Env. No: 3KD.L187

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.30 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ÖTM9 no'lu örgü tekne mezarın 3 metre batısındadır. Lahit teknesinin duvarları tahrip olmuştur. Kapak tekne üzerinden bir parça kaymış ve teknenin sadece

bir uzun duvarı görünecek şekilde kapanmıştır. Kapak düz dam formundadır ve korunma durumu iyidir.

Tarih: -

Kat. No: 188

Kazı Env. No: 3KD.L188

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Boy: 1.85 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.73 m; Boy: 1.90 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.O32 no'lu ostothek mezarın 3 metre doğusundadır. Cennet Koy'una devam eden patikanın kıyı hattına yaklaşık 50 metre mesafede yer almaktadır. Lahit teknesinin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak, teknenin yanında yerde ve ters dönmüş haldedir. Korunma durumu iyi olan kapak yekpare olarak kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 189

Kazı Env. No: 3KD.L189

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.30 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına inen eğimli topografya üzerinde 3KD.L189 ve 190 no'lu lahitler yan yana yerleştirilmiştir. 3KD.L189 no'lu lahit teknesi doğu ve batı duvarlarında lokal kırık ve eksik bölümler vardır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak çok parçalı halde kırıktır, tekne üzerinde değildir.

Tarih: -

Kat. No: 190

Kazı Env. No: 3KD.L190

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.14 m;

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına inen eğimli topografya üzerinde 3KD.L189 ve 190 no'lu lahitler yan yana yerleştirilmiştir. Lahit teknesinin duvarları yer yer tahrip olmuştur. Teknenin üzeri toprak ile dolmuştur. Kapak düz dam formundadır, çok parçalı halde kırıktır ve parçalar yere düşmüştür.

Tarih: -

Kat. No: 191

Kazı Env. No: 3KD.L191

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Der: 0.57 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patika yola yaklaşık 30 metre mesafede ve dere yatağına inen eğimli topografya üzerinde 3KD.L189 ve 190 no'lu lahitlerin 1 metre doğusunda yer almaktadır. Lahit teknesi tahrip olmuştur, duvarları kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir. yan yana yerleştirilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 192

Kazı Env. No: 3KD.L192

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.41 m; Yük: 0.62 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.82 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patika yola yaklaşık 10 metre mesafede ve 3KD.KS135-136 no'lu khamosorion mezarların yaklaşık 6 metre doğusundadır. Lahit teknesi ve kapak in-situ'dur. Teknede kuzey uzun

yüzde kırık ve eksik kısımlar mevcuttur. Kapağın korunma durumu iyidir. Monolit halde kalmıştır. Mezarın 2 metre kuzey yönünde 3KD.O34-35 no'lu ostothekler yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 193

Kazı Env. No: 3KD.L193

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.82 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patika yolun 4 metre kuzeyindedir. Lahit teknesinin duvarları büyük ölçüde kırık ve eksiktir. Tekne gövdesi yarısından kırılmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 194

Kazı Env. No: 3KD.L194

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.40 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.83 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patika yola yaklaşık 6 metre mesafede ve 3KD.L193'ün 8 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi tüm duvarlarından kırılmıştır, taban seviyesinde ¾ oranında mevcuttur. Doğu dar yüzde kırık ve eksik bir bölüm vardır. Lahit kapağı teknenin kuzey duvarının dibine düşmüş ve yan yatmıştır. Kapağın korunma durumu iyidir. Küçük lokal kırıkları mevcut ancak monolit olarak kalabilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 195

Kazı Env. No: 3KD.L195

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Boy: 2.28 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.82 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, 3KS.L141 ve 142 no'lu khamosorion mezarların 7 metre kuzeyindedir. Dere yatağına doğru inen eğimli topografyada yer almaktadır. Lahit teknesi kuzey uzun duvarı doğu dar duvarı kırık ve eksiktir. Teknenin etrafında olasılıkla kapağa ait olan parçalar mevcuttur ancak form ve ölçü vermedikleri için kaydedilmemiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 196

Kazı Env. No: 3KD.L196

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.76 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.89 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 12 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. 3KD.ÖTM11 no'lu örgü tekne mezar ve 3KD.O37 no'lu ostothek de 1,5 metre batısındadır. Mezar anıtını oluşturan lahit teknesi ve kapağın korunma durumları iyidir. *In-situ* durmaktadırlar. Taş yüzeyindeki küçük kırık ve eksikler dışında monolit olarak kalmışlardır.

Tarih: -

Kat. No: 197

Kazı Env. No: 3KD.L197

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.75 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.89 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 12 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. 3KD.ÖTM11 no'lu örgü tekne mezar ve 3KD.O37 no'lu ostothek de bir buçuk metre batısındadır. 3KD.L196 ile yan yana konumlandırılmıştır. Lahit teknesi batı uzun duvarı kırılmıştır ancak yerindedir. Taşın yüzeyindeki aşınmalar dışında lahit teknesi genel şeması ile korunagelmiştir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 198

Kazı Env. No: 3KD.L198

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.30 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.32 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin on metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin üç buçuk metre doğusundan itibaren başlamaktadır. Lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. İkisi de kuzeybatı duvarlarından kırık ve eksiktir. Düz dam formundaki lahit kapağı uzunluğu boyunca kırılmış ancak tekne üzerinden düşmemiştir.

Tarih: -

Kat. No: 199

Kazı Env. No: 3KD.L199

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.35 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.23 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin on metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş on adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin üç buçuk metre doğusundan itibaren başlamaktadır. Lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Korunma durumları iyidir. Kapak düz dam formundadır, yoğun bir şekilde liken ile kaplanmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 200

Kazı Env. No: 3KD.L200

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.40 m; Kal: 0.19 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L200 no'lu mezarın korunma durumları iyidir. Lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Üzerinde küçük lokal kırıklar vardır ancak iki parça da yekpare olarak kalabilmiştir. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: -

Kat. No: 201

Kazı Env. No: 3KD.L201

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.50 m; Yük: 0.61 m; Kal: 0.16 m; Kapak Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L201 no'lu mezarda lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Kapak düz dam formundadır, iki parça halinde kırık ve tekne üzerindedir. Tekne de monolit halde koronegelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 202

Kazı Env. No: 3KD.L202

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.24 m; Yük: 0.61 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L202 no'lu mezarda lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerinden hafifçe yana kaymıştır. Kapak güneydoğu köşesinde lokal kırık ve eksik bir bölüm vardır. Lokal kırıkları olsa da tekne ve kapak monolit halde korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 203

Kazı Env. No: 3KD.L203

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Kal: 0.19 m; Kapak Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L203 no'lu mezarda lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Kapak düz dam formundadır. Tekne ve kapakta tahribat yüksektir. Her iki mezar unsuru da çok parçalı haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 204

Kazı Env. No: 3KD.L204

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.16 m; Kapak Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L204 no'lu mezarda lahit teknesi *in-situ*'dur. Teknenin batı yöndeki duvarı kırıktır. Kapak düz dam formundadır. Kapak da çok parçalı halde kırıktır ve parçalar etrafa dağılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 205

Kazı Env. No: 3KD.L205

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.16 m; Kapak Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L205 no'lu mezarda lahit teknesi *in-situ*'dur. Tekne yarısından itibaren kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 206

Kazı Env. No: 3KD.L206

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.10 m; Kal: 0.15 m; Kapak Boy: 2.40 m; Yük: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, dere yatağına doğru giden eğimli topografyada 3KD.KS145-148 no'lu khamosorion mezarlarında yer aldığı mezar öbeğinin 10 metre kuzeydoğusunda bitişik nizamda yerleştirilmiş 10 adet lahit yer almaktadır -3KD.L198 - 3KD.L207-. Bu mezar öbeği 3KD.L196-197'numaralı lahitlerin 3,5 metre doğusundan itibaren başlamaktadır. 3KD.L206 no'lu mezar *in-situ*'dur. Teknenin kuzey duvarında lokal kırık ve eksik vardır, bu kırık bölüm dışında teknenin monolit halde kaldığı görülmektedir. Kapak düz dam formundadır, yüzeysel aşınmalar dışında kapak da tek parça halindedir, korunma durumu iyidir.

Tarih: -

Kat. No: 207

Kazı Env. No: 3KD.L207

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Der. 0.47; Yük: 0.57 m; Kal: 0.14 m; Kapak Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patikanın yaklaşık 9 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi *in-situ*'dur. Tekne yarısından itibaren kırık ve eksiktir, mevcut duvarlarında lokal kırıklar vardır. Tahribatın yüksek olduğu mezarda lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 208

Kazı Env. No: 3KD.L208

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.37 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.84 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patikanın yaklaşık 9 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi *in-situ*'dur. Tekne yarısından itibaren kırık ve eksiktir, mevcut duvarlarında lokal kırıklar vardır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak iki parça halinde kırıktı, parçalar teknenin doğu ve batı köşelerinde bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 209

Kazı Env. No: 3KD.L209

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patikanın yaklaşık 9 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi *in-situ*'dur. Tekne

duvarlarında kırık ve eksik kısımları vardır ancak monolit halde korunagelmiştir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 210

Kazı Env. No: 3KD.L210
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.45 m; Yük: 0.50 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.50 m;
Yük: 0.30 m
Edisyon: -
Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patikanın yaklaşık 10 metre kuzeydoğusundadır. 3KD.L210-211-212 no'lu mezarlar yan yana aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. 3KD.L210 no'lu mezarda lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Tekne duvarlarında kırık ve eksik kısımları vardır, kapak tekne üzerindedir ve ikisi de monolit olarak korunagelmiştir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 211

Kazı Env. No: 3KD.L211
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.19 m; Kapak En: 0.81 m; Boy: 2.32 m; Yük: 0.28 m
Edisyon: -
Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patikanın yaklaşık 9 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi ve kapak *in-situ*'dur. Teknenin kuzeybatı duvarında bir bölüm kırık ve eksiktir. Kapakta korunma durumu iyidir. Yekpare olarak kalmıştır, tekne üzerinden bir batıya doğru hafifçe kaymıştır.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 212

Kazı Env. No: 3KD.L212

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.59 m; Der: 0.40 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.84 m; Boy: 2.33 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, patikanın yaklaşık 9 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi *in-situ*'dur. Mezarın korunma durumu iyidir. Tekne ve kapakta yüzeysel aşınmalar vardır, bunun haricinde her ikisi de monolit halde korunagelmiştir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden hafifçe batıya doğru kaymıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 213

Kazı Env. No: 3KD.L213

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.72 m; Boy: 2.15 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L210-211-212 no'lu lahitlerin 6,5 metre doğusunda yer almaktadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Kapak büyük oranda tahrip olmuş çok parça halinde kırıktır.

Tarih: -

Kat. No: 214

Kazı Env. No: 3KD.L214

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.35 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L210-211-212 no'lu lahit grubunun 2 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Düz dam formundaki lahit kapağı büyük oranda tahrip olmuş çok parça halinde kırıktır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 215

Kazı Env. No: 3KD.L215

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.31 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.83 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L225-226-227 no'lu lahit grubunun yaklaşık 11 metre kuzeyinde ve şapelin yaklaşık 10 metre güneyinde almaktadır. 3KD.L215-219 arasındaki 5 lahitten oluşan mezar grubunun içindedir. 3KD.L215 no'lu mezarın lahit teknesinde lokal kırıklar vardır ancak duvarları büyük oranda korunagelmiştir. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerinden kaymış 1 metre kuzeyinde yerde durmaktadır. Kapağın korunma durumu iyidir, yüzeysel aşınmalar dışında monolit olarak kalabilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 216

Kazı Env. No: 3KD.L216

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.21 m; Yük: 0.67 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.87 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L225-226-227 no'lu lahit grubunun yaklaşık 11 metre kuzeyinde ve şapelin yaklaşık 10 metre güneyinde almaktadır. 3KD.L215-219 arasındaki 5 lahitten oluşan mezar grubunun içindedir. 3KD.L216 no'lu mezarın lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Lokal kırık ve eksik kısımlar vardır ancak yekpare olarak korunagelmiştir. Lahit kapağıdüz dam

formundadır. Kapak oldukça tahrip olmuştur. 2/3 oranında kırık olan parçası tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 217

Kazı Env. No: 3KD.L217

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 2.27 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.76 m; Boy: 2.31 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L225-226-227 no'lu lahit grubunun yaklaşık 11 metre kuzeyinde ve şapelin yaklaşık 10 metre güneyinde almaktadır. 3KD.L215-219 arasındaki 5 lahitten oluşan mezar grubunun içindedir. 3KD.L215-216 ile yan yanadır. 3KD.L219 no'lu hemen güneydoğusundadır. Alanda kaçak kazı tahribatı vardır. Lahit teknesinin doğu ve batı duvarlarında kırık ve eksik kısımlar vardır. Kapak düz dam formundadır. Kapağın korunma durumu iyidir. Tekne üzerinden düşmüş olan kapak teknenin doğusunda ve hemen yanında yan yatar şekilde yerde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 218

Kazı Env. No: 3KD.L218

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L225-226-227 no'lu lahit grubunun yaklaşık 11 metre kuzeyinde ve şapelin yaklaşık 10 metre güneyinde almaktadır. 3KD.L215-219 arasındaki beş lahitten oluşan mezar grubunun içindedir. 3KD.L215-216 ile yan yanadır. 3KD.L219 no'lu hemen güneydoğusundadır. Alanda kaçak kazı tahribatı vardır. Lahit teknesinin duvarları yarısı oranında kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. 2/3 oranında olan parçası güneydoğu yönünde tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 219

Kazı Env. No: 3KD.L219

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L225-226-227 no'lu lahit grubunun yaklaşık 11 metre kuzeyinde ve şapelin yaklaşık 10 metre güneyinde almaktadır. 3KD.L215-219 arasındaki 5 lahitten oluşan mezar grubunun içindedir. Mezarda kaçak kazı tahribatı mevcuttur. 3KD.L219 no'lu mezarın lahit teknesinin büyük kısmı toprak altındadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 220

Kazı Env. No: 3KD.L220

Mezar Türü: Lahit

Yön: Güneydoğu- Kuzeybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.37 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.82 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L215-219 arasındaki beş lahitten oluşan mezar grubuyla aynı lokasyondadır. Şapel'in hemen üst kotunda yer almaktadır. 3KD.L220 no'lu mezarın lahit teknesinin duvarları tahrip olmuştur. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapağın korunma durumu iyidir. Lokal kırık ve eksik kısımlar vardır ancak yekpare olarak korunagelmiştir ve tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 221

Kazı Env. No: 3KD.L221

Mezar Türü: Lahit

Yön: Güneydoğu- Kuzeybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 2.33 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L215-219 arasındaki 5 lahitten oluşan mezar grubuyla aynı lokasyondadır. Şapel'in hemen üst kotunda yer almaktadır. 3KD.L221 no'lu mezarın lahit teknesinin duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir. 3KD.L220 ile bitişik nizamdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 222

Kazı Env. No: 3KD.L222

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L215-221 lahit grubunun devamında yer almaktadır. Şapel'in hemen üst kotunda yer almaktadır. 3KD.L222-223-ve 224 no'lu mezar bitişik nizamda sıralanmışlardır. Lahit teknesinin duvarları tamamen tahrip olmuştur. Tekne taban seviyesinde kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 223

Kazı Env. No: 3KD.L223

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L215-221 lahit grubunun devamında yer almaktadır. Şapel'in hemen üst kotunda yer almaktadır. 3KD.L222-223-ve 224 no'lu mezar bitişik nizamda sıralanmışlardır. 3KD.L223 no'lu mezarın lahit teknesi güneydoğu yöndeki bir dar yüzduvarı korunmuştur. Diğer duvarları tamamen tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 224

Kazı Env. No: 3KD.L224

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Der: 0.44 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. 3KD.L215-221 lahit grubunun devamında yer almaktadır. Şapel'in hemen üst kotunda yer almaktadır. 3KD.L222-223-ve 224 no'lu mezar bitişik nizamda sıralanmışlardır. 3KD.L224 no'lu mezarın lahit teknesinin duvarları korunmuştur ancak gövdede taşın yapıısndan kaynaklanan kopmalar vardır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 225

Kazı Env. No: 3KD.L225

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.37 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. Nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L225 no'lu mezarda lahit teknesinin tüm duvarları tahrip olmuştur, tekne taban seviyesindedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 226

Kazı Env. No: 3KD.L226

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.40 m; Kal: 0.12 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattındadır. Nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L225 ile yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.L226 no'lu lahit teknesinin kenarları taban seviyesine kadar büyük oranda tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 227

Kazı Env. No: 3KD.L227

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L227 no'lu lahit grubunun başlangıcındaki ilk mezar anıtıdır. Lahit teknesi tüm duvarları ile iyi durumda korunagelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 228

Kazı Env. No: 3KD.L228

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.46; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L228 no'lu mezarın lahit teknesinin güneydoğu uzun duvarı ve bir dar yüz duvarı tahrip olmuş diğer yönlerde duvarlar sağlamdır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak korunakta korunma durumu iyidir ancak tekne üzerinden kaymış yan yatar halde tekne içine düşmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 229

Kazı Env. No: 3KD.L229

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.83 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L229 no'lu mezarın lahit teknesinin duvarlarında kırık ve eksik kısımlar mevcuttur. Kapak düz dam formundadır. Kapak yüzeyinde küçük lokal kırıklar var ancak monolit olarak kalmıştır. Kapak tekne üzerinden kaymış güneydoğu yönde tekne yanında yerde yan dönmüş haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 230

Kazı Env. No: 3KD.L230

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.37; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.83 m; Boy: 2.37 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L230 no'lu mezar 3KD.L227-228 ile bitişik nizamdadır. Lahit teknesi büyük oranda sağlam kalmıştır. Kuzey köşede kırık ve eksik bir kısım var. Lahit kapağı düz dam formundadır, tekne üzerinde durmaktadır. Kapağın korunma durumu iyidir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 231
Kazı Env. No: 3KD.L231
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.38; Der: 0.50; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.30 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L231 no'lu mezarın lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Teknenin tüm duvarları sağlamdır. Kapak düz dam formundadır, iki parça halinde kırıktır ve teknenin kuzeybatı uzun yüzünde yerde durmaktadır.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 232
Kazı Env. No: 3KD.L232
Mezar Türü: Lahit
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.36; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.42 m; Yük: 0.35 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L232 no'lu mezarda lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tüm duvarları ile tekne korunmuş haldedir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapağın korunma durumu iyidir ve monolit halde tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 233

Kazı Env. No: 3KD.L233

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu -Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L233 no'lu mezarda lahit teknesinin kuzey ve doğu duvarları kırık ve eksiktir. Diğer yönlerde duvarlar izlenebilmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 234

Kazı Env. No: 3KD.L234

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Boy: 2.32 m; Der: 0.49 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik

alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L233 no'lu mezarın hemen güneyinde yer almaktadır. İki mezarın dar yüzleri birbirine bakar şekilde yerleştirilmiştir. Tekne iki parça halinde kırıktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 235

Kazı Env. No: 3KD.L235

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.66 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L232-233 ve 234 no'lu lahitlerin yaklaşık 6 metre güneydoğusunda ve 3KD.L236'nın yarım metre batısında yer almaktadır. Teknenin korunma durumu iyi değildir. Tekne duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 236

Kazı Env. No: 3KD.L236

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.32 m; Der: 0.46 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.42 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu

birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L232 no'lu mezarda lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tüm duvarları ile tekne korunmuş haldedir. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerinde yer almaktadır. Kapak kuzeybatı dar yüzde 5/1 oranında kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 237

Kazı Env. No: 3KD.L237

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.38 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L236 no'lu mezarın yarım metre doğusunda yer almaktadır. Teknenin korunma durumu iyi değildir. Duvarları kırık ve eksiktir. Kapakta korunma durumu iyidir, monolit halde bulunmaktadır. Kapak tekne üzerinde kaymış doğu yönünde yerdedir.

Tarih: -

Kat. No: 238

Kazı Env. No: 3KD.L238

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur

ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L235-236 ve 237 no'lu lahitler ile aynı öbektedir. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Tüm duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.
v

Kat. No: 239
Kazı Env. No: 3KD.L239
Mezar Türü: Lahit
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.81 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L238 no'lu mezarla bitişik nizamdadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Tüm duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 240
Kazı Env. No: 3KD.L240
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.78 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L238 ve 239'un iki metre doğusundadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Teknenin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 241

Kazı Env. No: 3KD.L241

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.76 m; Boy: 2.28 m; Kal: 0.12 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KS.158 ve 159 no'lu khmasorion mezarların hemen yanında yer almaktadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Teknenin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 242

Kazı Env. No: 3KD.L242

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.86 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.O40 ve 3KS.160-161-162 no'lu khmasorion mezarların 2,5 metre kuzeydoğusundadır. Lahit teknesi kuzey uzun yüzde doğu dar yüzde duvarları tahrip olmuştur. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerindedir ve monolit halde korunagelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 243

Kazı Env. No: 3KD.L243

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L242'nin yaklaşık 1 metre kuzeyindedir. Teknede ve 239'un iki metre doğusundadır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Teknenin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir. Şapele giden yolda şapelin üst kotundaki düzlük alanda bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 244

Kazı Env. No: 3KD.L244

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Teknenin tüm duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 245

Kazı Env. No: 3KD.L245

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.33 m; Der: 0.35 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L242 no'lu lahdin yaklaşık 6 metre doğusundadır. Lahit teknesinde lokal kırık ve eksik kısımlar vardır ancak tüme yakın oranda korunagelmiştir. Kapak düz dam formundadır, kapakta tahribat yüksektir. Kapağa ait olan küçük bir parça tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 246

Kazı Env. No: 3KD.L246

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 1.08 m; Boy: 2.25 m; Der: 0.44 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 1.10 m; Boy; 2.30 m;
Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmış. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. Lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Lahit teknesinin duvarları tahrip olmamıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapaktaki lokal kırıklara rağmen monolit halde kalmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 247

Kazı Env. No: 3KD.L247

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.88 m; Boy; 2.38 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. Lahit teknesinin korunma durumu iyi değildir. Teknenin duvarları büyük oranda tahrip olmuştur. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerindedir ve monolit halde kalmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 248

Kazı Env. No: 3KD.L248

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.32 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Boy; 2.32 m;
Yük: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıtır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. Lahit teknesinin doğu duvarında tahribat vardır, diğer duvarları iyi durumda sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden yana kaymış ve tekne duvarına yaslanır haldedir. Kapak monolit olarak kalmıştır ve korunma durumu iyidir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 249

Kazı Env. No: 3KD.L249

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Boy: 2.32 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.76 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L24-248 no'lu lahitlerin doğu yanında yan yana dizilmişlerdir. Lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Kapak doğu yüzde ¼ oranında kırık ve eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 250

Kazı Env. No: 3KD.L250

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.25 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. Lahit teknesinin korunma durumu iyidir, duvarları yüksekliğince korunmuştur. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerindedir ve doğu yöndeki dar yüzde kırık ve eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 251

Kazı Env. No: 3KD.L251

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.68 m; Der: 0.52 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L251 no'lu mezarda lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tekne tüm duvarları yüksekliğince sağlamdır. Lahit kapağında tahribat yüksektir. Çok parçalı halde kırık olan kapağın iki parçası batı yönde teknenin içine düşmüş ve diğer parçaları da teknenin kuzey duvarı dibinde yerde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 252

Kazı Env. No: 3KD.L252

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.74 m; Boy: 2.22 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L252 no'lu mezarda tahribat yüksektir. Lahit teknesinin kuzey duvarı büyük oranda, doğu dar duvarı tamamen ve güney duvarı yarısı oranında kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 253

Kazı Env. No: 3KD.L253

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.66 m; Der: 0.52 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda çok sayıda lahdin bulunduğu bir mezar grubu yer almaktadır. Bu gruptaki lahitlerin çoğu birbirine yakın konumlandırılmıştır. Söz konusu lahitlerde *in-situ* konum çoğunlukla korunmuştur ve oryantasyonları da aynıdır. 3KD.L253 no'lu mezarda lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tekne tüm duvarları yüksekliğince sağlamdır yalnızca güney duvarında, duvarı üsten tabana kadar bölen bir çatlak mevcuttur. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden kaymış ve kuzey uzun duvarına yaslanır halde eğimli durmaktadır. Kapak yerinde ortadan iki parçaya bölünmüş haldedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 254

Kazı Env. No: 3KD.L254

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.40 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.43 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda 3KD.L253 no'lu lahdin ve 3KD.O48 no'lu ostoteğin yaklaşık 6 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. 3KD.L254 numaralı lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tekne tüm duvarları yüksekliğince sağlamdır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden kaymış ve kuzey uzun duvarına yaslanır halde eğimli durmaktadır. Kapakta korunma durumu iyidir. Doğu dar yüzdeki küçük bir lokal kırık haricinde monolit olarak korunmuştur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 255

Kazı Env. No: 3KD.L255

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.45 m; Yük: 0.44 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda 3KD.L253 no'lu lahdin ve 3KD.O48 no'lu ostoteğin yaklaşık 6 metre kuzeydoğusunda yer almaktadır. 3KD.L255 no'lu mezarda lahit teknesi duvarları yüksekliğince korunmuş haldedir ve büyük oranda toprak dolgu altındadır. Lahit kapağı düz dam formundadır, tekne üzerinden güneye doğru hafifçe kaymıştır. Kapak doğu dar yüzdeki küçük bir lokal kırık haricinde monolit olarak korunmuştur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 256

Kazı Env. No: 3KD.L256

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda 3KD.L254 ve 255 no'lu lahitlerin üç buçuk metre kuzeyinde 3KD.L256-257 ve 258 no'lu lahitler yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.L.256 no'lu mezarın lahit teknesinde batı duvar kırık ve eksiktir. Diğer yönlerde duvarlarında da lokal kırıklar mevcuttur. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerinden kaymış tekenin bir metre güneyinde yerde durmaktadır. Kapak batı yönünde lokal kırıktır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 257

Kazı Env. No: 3KD.L257

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.72 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda 3KD.L254 ve 255 no'lu lahitlerin 3,5 metre kuzeyinde 3KD.L256-257 ve 258 no'lu lahitler yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.L.257 no'lu mezarda tahribat yüksektir. Lahit teknesinin duvarları kırıktır. Kapak düz dam formundadır. Kapağa ait 1/5 oranında bir parça tekne içine düşmüştür. Kapağın diğer parçaları mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 258

Kazı Env. No: 3KD.L258

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.19 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda 3KD.L254 ve 255 no'lu lahitlerin 3,5 metre kuzeyinde 3KD.L256-257 ve 258 no'lu lahitler yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.L.258 no'lu mezarda tahribat yüksektir. Lahit teknesinin duvarları kırıktır. Kapak düz dam formundadır. Kapağa ait 1/4 oranında bir parça tekne içine düşmüştür. Kapağın diğer parçaları mevcut değildir. Konglomera taşın iri parçacıklı taş yapısı nedeniyle hem tekne hem kapakta taş kopmaları nedenli tahribat vardır.

Tarih: -

Kat. No: 259

Kazı Env. No: 3KD.L259

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.31 m; Der: 0.52 m; Yük: 0.57 m; Kal: 0.16 m; Kapak Yük: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin altı metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L259 no'lu mezarın lahit teknesinde korunma durumu iyidir. Tekne tüm duvarları yüksekliğince sağlamdır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapakta tahribat yüksektir, çok parçalı kırık halde tekne içine düşmüştür. Kapağın 1/5 oranında kırık parçası, doğu yönde tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 260

Kazı Env. No: 3KD.L260

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.23 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin altı metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L260 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tekne tüm duvarları yüksekliğince korunmuştur yalnızca güney köşesinde lokal kırık bir alan mevcuttur. Kapak düz dam formundadır. Kapak olduğu yerde iki parçaya bölünmüş ve tekne içine çökmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 261

Kazı Env. No: 3KD.L261

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.91 m; Boy: 2.40 m; Kal: 0.16 m x 0.20 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin altı metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L261 no'lu mezarın lahit teknesi oldukça tahrip olmuştur. Tekne duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 262

Kazı Env. No: 3KD.L262

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.54 m; Yük: 0.70 m; Der:0.50 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.92 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin 6 metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L262 no'lu mezarın korunma durumu iyidir. Lahit teknesi duvarları yüksekliğince korunmuş haldedir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerindedir, doğu yöndeki 1/6 oranında kırıktır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 263

Kazı Env. No: 3KD.L263

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Der: 0.54 m; Kal: 0.19 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin 6 metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L263 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Lahit teknesinin kuzey uzun duvarı kısmen, doğu ve batı duvarları ise tamamen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 264

Kazı Env. No: 3KD.L264

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin 6 metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L264 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Lahit teknesinin güney duvarı kısmen, doğu ve batı duvarları ise tamamen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 265

Kazı Env. No: 3KD.L265

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2.42 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda, 3KD.L245-252 no'lu sıralı lahitlerin 6 metre kuzeydoğusunda birbirine yakın yerleştirilmiş 7 adet mezarın -3KD.L259-265- yer aldığı bir başka lahit grubu başlamaktadır. 3KD.L265 no'lu mezarda teknenin korunma durumu iyidir. Lahit teknesinin duvarları yüksekliği boyunca sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır, çok parçalı halde kırıktır ve parçalar tekne içine çökmüştür.

Tarih: -

Kat. No: 266

Kazı Env. No: 3KD.L266

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy:2.49 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L259-265 no'lu lahit öbeğinin 8 metre doğusunda 3KD.L266-267-268 no'lu mezarlar yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. 3KD.L266 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Lahit teknesinin doğu ve batı duvarları tamamen, kuzey ve güney duvarları kısmen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 267

Kazı Env. No: 3KD.L267

Mezar Türü: Lahit

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Der: 0.43 m; Yük: 0.58 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L259-265 no'lu lahit öbeğinin 8 metre doğusunda 3KD.L266-267-268 no'lu mezarlar yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. 3KD.L267 no'lu mezar oldukça tahrip olmuştur. Lahit teknesi yarısı oranında kırık ve eksik diğer yarısı da iki parça halinde kırıktır. Tekne duvarları yer yer yüksekliğini korumuştur. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 268

Kazı Env. No: 3KD.L268

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2.39 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L259-265 no'lu lahit öbeğinin 8 metre doğusunda 3KD.L266-267-268 no'lu mezarlar yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmiştir. 3KD.L268 no'lu mezarda yüksek tahribat söz konusudur. Lahit teknesinin batı duvarı tamamen diğer duvarları ise kısmen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 269

Kazı Env. No: 3KD.L269

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.72 m; Boy: 2 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusundadır. Şapelin doğusunda ve üst kotta bulunan alanda birbirine yakın konumlandırılmış 14 adet lahit yer almaktadır. Bu lahitlerin ilki 3KD.L269 no'lu lahitte tahribat yüksektir. Tekne duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapağın korunma durumu iyidir. Yekpare haldedir, tekne üzerinden hafifçe doğu yöne kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 270

Kazı Env. No: 3KD.L270

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.78 m; Boy: 2.31 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusundadır. Şapelin doğusunda ve üst kotta bulunan alanda birbirine yakın konumlandırılmış 14 adet lahit yer almaktadır. 3KD.L270 no'lu mezarın lahit teknesi batı uzun duvarı korunmuştur, diğer duvarlarında kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak monolit halde sağlam kalmıştır, teknenin hemen yanında yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 271

Kazı Env. No: 3KD.L271

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.37 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L271 ve 272 no'lu mezarlar 3KD.L270'in 4 metre doğusundadır. 3KD.L271 no'lu mezarda lahit teknesinde kuzey uzun duvarda lokal kırık mevcuttur diğer duvarları sağlam kalmıştır. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 272

Kazı Env. No: 3KD.L272

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 2.25 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L271 ve 272 no'lu mezarlar 3KD.L270'in 4 metre doğusundadır. 3KD.L272 no'lu mezarda lahit teknesinin duvarlarında lokal kırık ve eksik kısımlar bulunmaktadır. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 273

Kazı Env. No: 3KD.L273

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L273 ve 274 no'lu mezarlar 3KD.L275-280 arasındaki lahit grubunun 4 metre güneyinde yer almaktadır. 3KD.L273 no'lu mezarda lahit teknesinin kuzey ve güney duvarları tamamen, kuzey ve güney duvarları kısmen tahrip olmuştur. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 274

Kazı Env. No: 3KD.L274

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.36 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L273 ve 274 no'lu mezarlar 3KD.L275-280 arasındaki lahit grubunun 4 metre güneyinde yer almaktadır. 3KD.L274 no'lu mezar oldukça tahrip olmuştur. Lahit teknesi yarısı oranında kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 275

Kazı Env. No: 3KD.L275

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 1.21 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L275 no'lu mezar 3KD.L273 ve 274'ün 3 metre kuzeydoğusundadır. 3KD.L275 no'lu lahdin boyutları küçüktür. Phaselis nekropolislerinde tespit edilen en küçük boyutlardaki lahit örneğidir. Çocuk gömüsü için kullanılmış olabilir. 3KD276-277-278-279- ve 280 no'lu lahitlerle bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Bu lahitler doğu-batı doğrultusunda yerleştirilmiş ancak 3KD.L275 kuzey güney doğrultulu konumlandırılarak 3KD.L276'nın bir duvarı ile 0.10 m yakınlıkta yerleştirilmiştir. Bu lahitler olasılıkla aile mezarlığı olarak kullanılmıştır ve küçük boyutlu lahit yine aynı aileden bir çocuk gömü için yaptırılmış olmalıdır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 276

Kazı Env. No: 3KD.L276

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; Boy: 2.48 m; Kal: 0.18 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L276

no'lu mezarda lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlamdır. Lahit kapağı çok parçalı halde kırıktır. Kapak parçalarından düz dam formunda olduğu görülmektedir. Kapağa ait 1/6 oranında bir parça tekne içine düşmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 277

Kazı Env. No: 3KD.L277

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.74 m; Boy: 2.26 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.12 m; Kapak En: 0.74 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L277 no'lu mezarda lahit teknesinin korunma durumu iyidir. Teknenin batı köşesinde kırık ve eksik lokal bir kısım vardır bunun haricinde tekne duvarları sağlamdır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak kırık ve eksiktir, 1/3 oranında parçası tekne üzerindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 278

Kazı Env. No: 3KD.L278

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.30 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.83 m; Boy: 2.31 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda

3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L278 no'lu mezarın genelinde korunma durumu iyidir. Lahit teknesi tüm duvarları ile sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır, korunma durumu iyidir. Kapak monolit haldedir ve tekne üzerindedir ancak hafifçe kuzeye doğru kaymıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 279

Kazı Env. No: 3KD.L279

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L279 no'lu mezarda korunma durumu iyi değildir. Lahit teknesinin doğu duvarı tamamen kuzey,güney ve batı duvarları kısmen korunagelmiştir. Lahit kapağının form belli etmeyen bir parçası tekne içine düşmüştür. Kapağın diğer kısımları eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 280

Kazı Env. No: 3KD.L280

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.59 m;
Der: 0.47m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.81 m;
Boy: 2.41 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'e inen eğimli arazinin başlangıcındaki tepelik alanda yoğun lahit gruplarının yer aldığı lokasyondadır. Şapelin üst kotundaki düzlük alanda 3KD.L262-263 no'lu lahitlerin yaklaşık 20 metre kuzeyinde ve 3KD.O6-7 no'lu kaya ostotheklerinin 3 metre doğusunda 14 mezardan oluşan lahit öbeği başlamaktadır. Şapelin doğu üst kotundaki söz konusu alandaki lahitler birbirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.L280 no'lu mezar bu lahit öbeğinin son mezarıdır. Mezardaki korunma durumu iyidir. Lahit teknesinin tüm duvarları sağlamdır. Kapak düz dam formundadır. Monolit olarak mevcut olan kapak teknenin batı uzun duvarı tarafına düşerek tekne duvarına yaslanır halde eğimli durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 281

Kazı Env. No: 3KD.L281

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, nekropolis içinde bulunan Şapel'in doğusunda ve üst kotunda yer almaktadır. 3KD.L275-280 no'lu lahitlerin yaklaşık 10 metre kuzeyindedir. 3KD.L281 no'lu mezarda korunma durumu iyi değildir. Lahit teknesinin kuzey duvarı tamamen güney, batı ve doğu duvarları kısmen tahrip olmuş kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 282

Kazı Env. No: 3KD.L282

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m x 0.75 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.70 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.89 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, lahit 3KD.275-281 numaraları arasındaki lahit öbeğinin kuzeybatısında uzanan derin kanyonun inişindeki eğimli arazide ve kanyon zeminine yaklaşık 25 metre mesafede yer almaktadır. Anakayanın 4.40 m x 3.55 m ölçülerinde traşlanmasıyla meydana gelen yüksek kayaç alanın batı köşesinde iki adet lahit yer almaktadır. 3KD.L282 no'lu mezar kısmen korunmuştur. Lahit teknesinin kuzeybatı köşesinde açılan mezar soygun deliği duvara zarar vermiştir. Lahit teknesinin diğer duvarları sağlamdır. Hemen bitişiğindeki 3KD.L283 no'lu lahde bakan duvarda 0.3,5 m kalınlığında sıva kalıntısı mevcuttur. Sıva kalıntısının korunma durumu iyidir. Yana yana yerleştirilen lahitlerin arada kalan duvarları bir koruma alanı oluşmasına neden olmuştur. Lahit teknesinin gövde formuna dar yüzden bakıldığında hafifçe aşağıya doğru daralan konikal bir form görülmektedir. Bu gövde formu Phaselis nekropolislerinde şimdiye değin bulunan ünik örnektir. Lahit kapağı monolit haldedir. Kapağın kuzeybatı duvarında da sıva kalıntıları da tıpkı tekneden olduğu gibi korunarak günümüze ulaşmıştır. Tekne ve kapakta sıva izlerinin tespit edildiği bilinen tek mezar örneğidir. Kapaktaki sıvanın kalınlığı 0.1,1 m'dir. Lahit teknesi moloz dolgu ile kaplanmıştır. Anakayanın batı köşesine yerleştirilen bu mezarlar düzenlenen alanın köşesinde kaldığı için burada başka lahitlerin de var olma olasılığını gündeme getirmektedir. Eğer başka mezarlar yerleştirilmiş ise eğimli arazide dere yatağına doğru kaymış olabilirler. Bir diğer ihtimal ise traşlanan anakayanın önündeki boşlukta ölü gömme geleneğinin parçası olan tören, anma ziyaretleri veya yemek yenmesi gibi etkinliklerin gerçekleştiği törensel bir alan ayırma gerekliğinden kaynaklanmıştır. Anakayanın traşlanan yüzeyine biri kare, diğeri dikdörtgene yakın formda iki adet niş düzenlenmiştir. Nişlerin kullanım amacı tam olarak belli değildir ancak içilerine, kremasyon urneleri, mezar hediyesi ya da kandil koymak için kullanılmış olabilir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 283

Kazı Env. No: 3KD.L283

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Yük: 0.70 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile Antalya-Kumluca karayoluna giden yol hattında, lahit 3KD.275-281 numaraları arasındaki lahit öbeğinin kuzeybatısında uzanan derin kanyonun inişindeki eğimli arazide ve kanyon zeminine yaklaşık 25 metre mesafede yer

almaktadır. Anakayanın 4.40 m x 3.55 m ölçülerinde traşlanmasıyla meydana gelen yüksek kayaç alanın batı köşesinde bitişik nizamda yerleştirilmiş iki adet lahit yer almaktadır, 3KD.L282 ve 3KD.L283 no'lu mezarlar. 3KD.L283 no'lu mezarda lahit teknesi tamamına yakın oranda dolgu altında kalmıştır. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 284

Kazı Env. No: 3KD.L284

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.53 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.46 m; Yük: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile kıyı hattında kalan bölgede 3KD.KS 157 ve 158 no'lu khamosorionların yaklaşık 20 metre doğusunda ve patika yola 15 metre mesafededir. Bu lokasyonda lahitlerin ve ostotheklerin bir arada kullanımına örnek olarak olan mezar grupları mevcuttur. 3KD.O56-63 arasındaki ostothekler ve lahitler yan yana farklı gömü yöntemleriyle kullanım görmüşlerdir. 3KD.L284 no'lu lahit teknesinde korunma durumu iyidir. Tekne duvarları büyük oranda sağlamdır. Batı köşe kısmındaki lokal bir kırık dışında tekne sağlam kalmıştır. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 285

Kazı Env. No: 3KD.L285

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Boy: 2.28 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.79 m; 2.40 m; Yük: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile kıyı hattında kalan bölgede 3KD.KS 157 ve 158 no'lu khamosorionların yaklaşık 20 metre doğusunda ve patika yola 15 metre mesafededir. 3KD.L284 no'lu lahdin 3,5 metre kuzeyindedir. 3KD.L285'in korunma durumu iyi

değildir. Lahit teknesi tüm duvarları boyunca kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak güney yönde hem tekne üzerine hem 3KD.O61 no'lu ostothek üzerine basıyor ve tekne üzerine doğru eğimli durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 286

Kazı Env. No: 3KD.L286

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2.24 m; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patikanın kıyı kısmında, 3KD.L187 ve 3KD.ÖTM9'un bulunduğu lokasyonda ve kıyı şeridine yaklaşık 10 metre mesafede bulunmaktadır. 6 metre güneyinde 3KD.ÖTM.14 no'lu örgü tekne mezar yer almaktadır. Bu lokalizasyonda patikanın diğer tarafına geçildiğinde yaklaşık olarak hizasında şapel ve onun üst kotundaki mezar öbekleri bulunmaktadır. 3KD.L286 no'lu mezarda lahitte tahribat yüksektir. Teknenin güney ve doğu duvarları kırık ve eksiktir. Diğer duvarlarda da lokal kırıklar bulunmaktadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 287

Kazı Env. No: 3KD.L287

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Boy: 2.43 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.91 m; Boy: 2.47 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patika ile kıyı hattında kalan bölgede 3KD.L286 ve 3KD.ÖTM 14 no'lu mezarların yer aldığı kıyı şeridinde ve bu mezarların yaklaşık 20 metre doğusundadır. 3KD.L288 ve 3KD.O64'te bu alanda aynı öbekte yer almaktadır. 3KD.L286no'lu mezarın lahit teknesi tahrip olmuştur. Teknenin tüm duvarları taban seviyesine kadar kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapağın korunma durumu iyidir. Monolit halde korunagelmiş olan kapak teknenin 0.70 m batısında yerde ters durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 288

Kazı Env. No: 3KD.L288

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Kal: 0.10 m; Kapak En: 0.83 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L287 no'lu lahdin bitişiğinde iki lahit teknesi yan yana yer almaktadır. Kıyı şeridine 10 metre mesafede olan bu lahitler doğruda deniz bakışımlı olarak yerleştirilmişlerdir. 3KD.L288 no'lu lahdin teknesinde korunma durumu iyi değildir. Teknenin tüm duvarları taban seviyesine inecek kadar kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapağın korunma durumu iyidir, teknenin bir metre doğusunda yerde ters durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 289

Kazı Env. No: 3KD.L289

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.35 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L289 no'lu lahit teknesinin doğu ve güney duvarları taban seviyesine kadar kırık ve eksik diğer duvarları iyi durumda korunagelmiştir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak monolit halde sağlamdır, teknenin kuzeyinde, bir kenarı teknenin kuzey duvarına yaslanır halde eğimli durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 290

Kazı Env. No: 3KD.L290

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.65 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L290 no'lu mezarın korunma durumu iyidir. Lahit teknesinin doğu duvarında kapakla birleştiği yerde lokal bir kırık vardır. Bu kırık haricinde tüm duvarları sağlamdır. Kapak düz dam formundadır, monolit haldedir ve tekne üzerindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 291

Kazı Env. No: 3KD.L291

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.61 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.24 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L291 no'lu mezarda tahribat meydana gelmiştir. Lahit teknesi tüm duvarları korunacak halde sağlam kalmıştır ancak kapak batı yönde 1/3 oranında kırıktır. Kırık parçası da tekne üzerindedir. Lahit kapağı düz dam formundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 292

Kazı Env. No: 3KD.L292

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.77 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.62 m; Der: 0.52 m; Kal: 0.12 m; Kapak En: 0.78 m; Boy: 2.33 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L292 no'lu mezarda tahribat meydana gelmiştir. Lahit teknesinin doğu yöndeki bir dar yüzünde soygun amaçlı delik açılmıştır. Teknenin diğer duvarları sağlamdır. Lahit kapağında tahribat yoktur. Kapak düz dam formundadır ve *in-situ*'dur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 293

Kazı Env. No: 3KD.L293

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.88 m; Boy: 2.37 m; Yük: 0.70 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.85 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L293 no'lu mezarda tahribat meydana gelmiştir. Lahit teknesinin güney yöndeki uzun duvarında ve doğu köşesinde kırık ve eksik yerler vardır. Diğer duvarları sağlamdır. Lahit kapağı teknenin kuzey yönünde yerde ters durmaktadır ve tekneye yaslanmış haldedir.

Tarih: Roma Dönemi

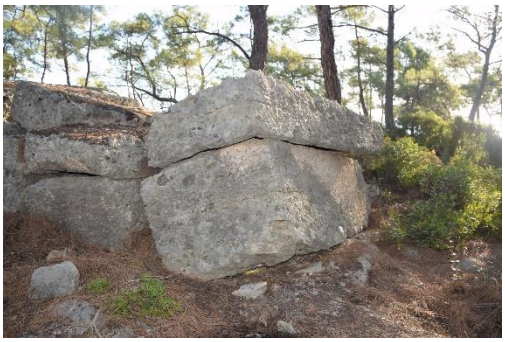

Kat. No: 294

Kazı Env. No: 3KD.L294

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.34 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.82 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L294 no'lu mezarda tahribat meydana gelmiştir. Lahit teknesinin ve kapağın doğu duvarlarında kırık ve bir bölüm vardır. Diğer duvarları sağlamdır. Lahit kapağı düz dam formundadır ve tekne üzerindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 295

Kazı Env. No: 3KD.L295

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.29 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L295 no'lu mezarın korunma durumu iyidir. Tekne ve kapakta küçük lokal kırıklar vardır. Genel olarak tüm duvarlarıyla sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır ve *in-situ*'dur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 296

Kazı Env. No: 3KD.L296

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.37 m; Yük: 0.64 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.89 m; Boy: 2.38 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L296 no'lu mezarın korunma durumu iyidir. Teknenin doğu duvarında lokal bir kırık bölüm dışında tüm duvarlarıyla sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Yüzeysel aşınmalar haricinde monolit halde korunagelmiştir ve tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 297

Kazı Env. No: 3KD.L297

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.33 m; Yük: 0.62 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.91 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L297 no'lu mezarda teknenin yüzeysel aşınmalar dışında tüm duvarları sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapakta doğu yönde kapağın ortasından başlayan bir çatlak mevcuttur. Bu çatlak 0.50 metre uzunluğunda batı yönde devam etmektedir. Bu çatlak haricinde kapakta tahribat bulunmamaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 298

Kazı Env. No: 3KD.L298

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.78 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.87 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L298 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Tekne korunma durumu iyidir. Teknenin doğu duvarında lokal bir kırık vardır diğer duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapağın doğu yönünde yarısı oranında bir kırık bölüm vardır. Kırık parça mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 299

Kazı Env. No: 3KD.L299

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.78 Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.88 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L299 no'lu mezarın batı yönünde tahribat söz konusudur. Lahit teknesi ve kapağı batı yönde 1/6 oranında kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 300

Kazı Env. No: 3KD.L300

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.35 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L300 no'lu mezarın teknesi duvarları korunacak şekilde sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır, kırık üç parça halinde tekne üzerine çökmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 301

Kazı Env. No: 3KD.L301

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.35 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L301 no'lu mezarın tekne duvarlarında lokal kırık ve eksik kısımlar vardır ancak genel şeması tespit edilebilir haldedir. Kapak düz dam formundadır. Yüzeysel aşınmaları vardır ancak monolit haldedir ve tekne üzerinde *in-situ*'dur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 302

Kazı Env. No: 3KD.L302

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.92 m; Boy: 2.34 m; Kal: 0.20 m; Kapak En: 0.93 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L302 no'lu mezarın tekne duvarlarında lokal kırık ve aşınmalar mevcuttur ancak genel olarak tüm duvarları yüksekliğince sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapak doğu ve batı yönlerden kırık ve eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 303

Kazı Env. No: 3KD.L303

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.50 m; Yük:0.57 m; Der: 0.44 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.52 m; Yük: 0.44 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una bağlanan patikanın sırtlarında 3KD.L289 ve 3KD.303 arasındaki lahitler art arda iki sıra olacak şekilde ve bitişik nizamda bir lahit öbeği oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. 3KD.L303 no'lu mezar bu konumdaki lahit öbeğinin son mezar anıtıdır. Lahit teknesinin kuzey ve doğu duvarlarında kırık ve eksik yerler vardır. Kapak düz dam formundadır, monolit halde korunmuştur ve tekne üzerindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 304

Kazı Env. No: 3KD.L304

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Yük: 0.66 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, kuzey yönde Alacasu koyu'nu gören tepelik üzerinde 3KD.L289-303 no'lu lahit öbeğinin 5,5 metre kuzeyinde yer almaktadır. Bu lokalizasyonda üç lahit -U- formu oluşturacak şekilde yerleştirilmiştir. 3KD.L304 no'lu lahit teknesinde tahribat vardır. Teknenin kuzey ve güney duvarları kısmi doğu duvarı ise tamamen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak 2/3 oranında kırılmış olarak teknenin güney yönünde yere düşmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 305

Kazı Env. No: 3KD.L305

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.91 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, kuzey yönde Alacasu koyu'nu gören tepelik üzerinde 3KD.L289-303 no'lu lahit öbeğinin beş buçuk metre kuzeyinde yer almaktadır. Bu lokalizasyonda 3KD.L304-305-306 no'lu üç lahit -U- formu oluşturacak şekilde yerleştirilmiştir. 3KD.L305 no'lu lahit teknesinde tahribat vardır. Teknenin kuzey, güney ve doğu duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 306

Kazı Env. No: 3KD.L306

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.73 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.87 m; Boy: 2.37 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğudaki son mezar gruplarının bulunduğu alanda, kuzey yönde Alacasu koyu'nu gören tepelik üzerinde 3KD.L289-303 no'lu lahit öbeğinin 5,5 metre kuzeyinde yer almaktadır. Bu lokalizasyonda üç lahit -U- formu oluşturacak şekilde yerleştirilmiştir. 3KD.L306 no'lu mezar anıtının korunma durumu iyidir. Teknenin kuzey duvarında küçük lokal kırık haricinde tahribat yoktur. Lahit kapağı düz dam formundadır. Monolit olarak günümüze ulaşan kapak, tekne üzerinden hafifçe batı yöne doğru kaymıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 307

Kazı Env. No: 3KD.L307

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Yük: 0.66 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.36 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında, kuzeyinde Alacasu Koyu'na bakan tepeliğin sırtlarında yer almaktadır. 3KD.L307 no'lu lahit, Cennet koy'unu geçtikten sonra başlayan tırmanışta Alacasu Koy'una bakan düzlüğe varmadan önce yamaç eğiminde 5KD.KS170 no'lu khamosorionun iki metre kuzeyinde yer almaktadır. Aynı bölgede tepeliğin üstünde konumlandırılan lahitlerin aksine tekil halde bulunmaktadır. Mezarın korunma durumu iyidir. Yalın lahit teknesi tüm duvarları ile korunmuş haldedir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Monolit olarak sağlam kalmış lahit kapağı tekne üzerinden hafifçe doğu yöne doğru hareket etmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 308

Kazı Env. No: 3KD.L308

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında, kuzeyinde Alacasu Koyu'na bakan tepeliğin sırtlarında yer almaktadır. 3KD.L289-303 ve 3KD.L304-306 lahit gruplarının yaklaşık 90 metre güneybatısında, kuzey yönde Alacasu Koyu güneyinde Cennet Koyu'nda denize bağlanan dere yatağına bakan hat boyunca mezarlar yer almaktadır. 3KD.L308 no'lu mezar bu lokalizasyonda yer almaktadır. Mezarda yüksek oranda tahtibat söz konusudur. Tekne duvarları yüksekliğince tahrip olmuştur, kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 309

Kazı Env. No: 3KD.L309

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2 m; Kal: 0.15 m;
Kapak En: 0.70 m; Boy: 2 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında, kuzeyinde Alacasu Koyu'na bakan tepeliğin sırtlarında yer almaktadır. 3KD.L289-303 ve 3KD.L304-306 lahit gruplarının yaklaşık 90 metre güneybatısında, kuzey yönde Alacasu Koyu güneyinde Cennet Koyu'nda denize bağlanan dere yatağına bakan hat boyunca mezarlar yer almaktadır. 3KD.L309 no'lu mezar bu lokalizasyonda yer almaktadır. Lahit teknesi duvarlarında lokal kırık ve eksikler olmasın rağmen genel şeması izlenebilir oranda sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır, teknenin doğusuna düşmüş ve tekne duvarına yaslanır halde eğimli durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 310

Kazı Env. No: 3KD.L310

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.64 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.36

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında yer almaktadır. 3KD.L310 no'lu mezar bu lokalizasyonda yer almaktadır. 3KD.L308 ve 309'un yaklaşık 10 metre kuzeyindedir. Alacasu koyu'na bakan düzlüğün güney yamacında Cennet Koyu'na ulaşan dere yatağının üst kotunda yer almaktadırlar. 3KD.L310 no'lu mezarın lahit teknesi tüm duvarları ile sağlam haldedir. Kapak düz dam formundadır, teknenin güneybatısında yere düşmüş ve ters durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 311

Kazı Env. No: 3KD.L311

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.69 m; Boy: 1.92 m; Yük: 0.56 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.02 m; Yük: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında yer almaktadır. 3KD.L311 no'lu mezar bu lokalizasyonda yer almaktadır. 3KD.L308 ve 309'un yaklaşık 10 metre kuzeyindedir. Alacasu koyu'na bakan düzlüğün güney yamacında Cennet Koyu'na ulaşan dere yatağının üst kotunda yer almaktadırlar. 3KD.L311 no'lu mezarın lahit teknesi tüm duvarları ile sağlam haldedir. Kapak düz dam formundadır ve in-situ'dur. Kapağın güneybatı yönünde kırık ve eksik bir bölümü vardır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 312

Kazı Env. No: 3KD.L313

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.67 m; Boy: 2.02 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında yer almaktadır. 3KD.L310 ve 311'in devamındaki grubunda 3KDl.312-313 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L312 no'lu mezarın lahit teknesi tüm duvarları ile sağlam haldedir. Kapak düz dam formundadır. Kapak üç parça halinde kırıktır. Kapağın kırık parçaları teknenin içine çökmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 313

Kazı Env. No: 3KD.L313

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.69 m; Boy: 2.02 m; Kal: 0.13 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları arasında yer almaktadır. 3KD.L310 ve 311'in devamındadır ve 3KDl.312-313 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L313 no'lu mezarın lahit teknesi tüm duvarları ile sağlam haldedir. Kapak çok parçalı halde kırıktır. Kapak parçaları teknenin içine yığılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 314

Kazı Env. No: 3KD.L314

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.68 m; Kal: 0.11 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisin doğu sınırında, kent merkezine en uzak konumda bulunan mezar grupları yer almaktadır. 3KD.L310 ve 311'in devamındaki mezarlardır ve 3KDl.312-313 bitişik nizamda

yerleştirilmiştir. 3KD.L314 no'lu mezarın lahit teknesinde korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlam olarak korunagelmiştir. Kapak düz dam formundadır. Kapağın batı dar duvarında 1/6 oranında kırık ve eksik bölüm vardır. Bu kırık parça dışında kapakta tahribat mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 315
Kazı Env. No: 3KD.L315
Mezar Türü: Lahit
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.18 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L315 no'lu lahit bu grubun ilk mezarıdır. Lahit teknesi ve kapakta yüksek oranda tahribat vardır. Lahit teknesinin kuzey ve güney duvarı kısmen batı duvarı ise tamamen kırık ve eksiktir. Kapağa ait 1/5 oranında bir parça tekne üzerinde durmaktadır, taş yüzeyinde kopmalar ve aşınmalar nedeniyle yüzey tamamen bozulmuştur.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 316
Kazı Env. No: 3KD.L316
Mezar Türü: Lahit
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2.49 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.14 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L316 no'lu lahit tahrip olmuştur. Lahit teknesi kuzey ve batı duvarlarında kısmen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 317

Kazı Env. No: 3KD.L317

Mezar Türü: Lahit

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.86 m; Boy: 2.49 m; Kal: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L317 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Lahit teknesinin kuzey ve doğu duvarları kısmen güney ve batı duvarları ise tamamen tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 318

Kazı Env. No: 3KD.L318

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.84 m; Boy: 2.32 m; Yük: 0.79 m; Der: 0.53; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.91 m; Boy: 2.44 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L318 no'lu mezarda lahit teknesi tüm duvarları boyunca sağlam halde korunagelmiştir. Tekne yüzeyinde doğal aşınmalar mevcuttur ve tekne güney yöne doğru hafifçe yan yatmıştır. Lahit kapağında lokal kırık ve eksikler vardır. Kapak yekpare olarak mevcuttur ve tekne ile birlikte güneye doğru yan yatmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 319

Kazı Env. No: 3KD.L319

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.64 m; Boy: 2 m; Der: 0.42; Kal: 0.14 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L319 no'lu mezarda tahribat söz konusudur. Lahit teknesi tüm duvarları ile sağlam ve iyi durumdakorunagelmiştir ancak lahit kapağı çok parçalı halde kırktır. Kırık parçalardan ikisi tekne üzerindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 320

Kazı Env. No: 3KD.L320

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.63 m; Kal: 0.11 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L320 no'lu mezarda tahribat yüksektir. Teknenin güney ve batı duvarında lokal kırıklar vardır kuzey ve batı duvar tamamen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 321

Kazı Env. No: 3KD.L321

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.39 m; Yük: 0.64 m; Der: 0.50 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.91 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L321 no'lu mezarın kuzey, güney ve batı duvarlarında lokal kırık ve eksik kısımlar vardır. Doğu duvarı nispeten sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak yere düşmüştür ve çok parçalı halde kırıktır. Kırık bir parçası teknenin doğu köşesinde yerde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 322

Kazı Env. No: 3KD.L322

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 2.32 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.83 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L322 no'lu mezarın lahit teknesininin duvarlarında lokal aşınma ve küçük kırıklar mevcuttur. Ancak genel şemasına bakıldığında duvarlar yüksekliğine yakın oranda korunmuştur. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapağın doğu dar duvarında kısmi kırık ve eksik bölüm vardır. Kapak güney yöne doğru kaymış tekne üzerinde yan durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 323

Kazı Env. No: 3KD.L323

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Boy: 2.26 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.86 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L323 no'lu mezarın korunma durumu iyidir. Lahit teknesinin tüm duvarları sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapakta doğu duvarda köşe kısmında lokal kırık ve eksik bölüm vardır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 324

Kazı Env. No: 3KD.L324

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.30 m; Der; 0.45 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.82 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L323 no'lu mezarda lahit teknesinde güney uzun duvarda taş yüzeyinde aşınmalar ve lokal kırık kısımlar vardır. Kuzey duvarda dikey bir çatlak mevcuttur. Diğer duvarların korunma durumu iyidir. Lahit kapağı tekne üzerinden kaymış teknenin kuzey duvarın yaslanır halde yerde yan durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 325

Kazı Env. No: 3KD.L325

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.75 m; Boy: 2.20 m; Der; 0.50 m; Yük: 0.63 m; Kal: 0.13 m; Kapak En: 0.76 m; Yük: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L325-326 ve 327 no'lu mezarlar bu lahit öbeğinin kuzey bitimindeki son mezarlardır. 3KD.L325 no'lu lahit teknesinde kuzey ve güney duvarlar kısmen doğu duvar tamamen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı düz dam formundadır. Teknenin güney duvarına doğru devrilmiş bir yüzü zeminde ve topuk kısmı tekneye yaslanır halde yan yatmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 326

Kazı Env. No: 3KD.L326

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.64 m; Boy: 1.37 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.82 m; Boy: 2.34 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L325-326 ve 327 no'lu mezarlar bu lahit öbeğinin kuzey bitimindeki son mezarlardır. 3KD.L326 no'lu lahit küçük boyutlu olması dikkat çekicidir. Nekropolislerde tespitedilen ikinci küçük lahit teknesi olma özelliğini taşımaktadır. Yine bir lahit öbeğinin içinde yer alması nedeniyle bir aile ve akraba mezarlığıiçindeki genç birey ya da çocuk gömü için kullanmış olabilir. Lahit teknesi güney uzun duvarında kismi bir bölgede kırıktır diğer duvarları iyi halde korunmuştur. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 327

Kazı Env. No: 3KD.L327

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Kal: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu koyu'nun yer aldığı tepelikten güneydeki kanyona uzanan yamaca doğru eğimlenen topografyanın başladığı lokasyonda toplam 14 adet lahitten oluşan mezar grubu bulunmaktadır. Mezarlar arka arkaya iki sıra olacak şekilde ve aynı sıradakiler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.L315 ile başlayan 14 adet lahdin yer aldığı mezar öbeğinin son lahdidir. 3KD.L327 no'lu mezarda tahribatlıdır. Lahit teknesinin güney ve batı duvarları tamamen kuzey ve doğu duvarları kısmen kırık ve eksiktir. Lahit kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 328

Kazı Env. No: 3KD.L328

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.76 m; Boy: 2.13 m; Yük: 0.60 m; Der; 0.40 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.79 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L328 no'lu mezar teknesinin doğu duvarında lokal kırık vardır, diğer duvarları sağlam kalmıştır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Teknenin bir metre güneyinde 1/3 oranında kırık halde yerde ters durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 329

Kazı Env. No: 3KD.L329

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.68 m; Boy: 2 m; Yük: 0.55 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.08 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L329 no'lu mezar teknesinin güney ve doğu duvarları tamamen tahrip olmuştur, kuzey ve batı duvarları kısmi kırıklar haricinde sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır, in-situ'dur, kapak ortasına yakın noktadan eni boyunca kırılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 330

Kazı Env. No: 3KD.L330

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.67 m; Boy: 2 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.78 m; Boy: 2.12 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L330 no'lu mezar teknesi ortasına yakın bir yerden kırılmıştır ancak duvarları sağlamdır. Kapak düz dam formundadır. Kapak doğu yönde kırıktır ve kırık parçası teknenin güney duvarına düşmüş ve tekneye yaslanmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 331

Kazı Env. No: 3KD.L331

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.08 m; Yük: 0.55 m; Der; 0.43 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.80 m; Boy:2.17 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L331 no'lu mezar teknesinin doğu köşesinde lokal kırık mevcuttur diğer duvarları yüksekliğince sağlamlığını korumuştur. Kapak düz dam formundadır. Kapak büyük oranda tekne üzerindedir, yarısına yakın bir noktadan ikiye ayrılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 332

Kazı Env. No: 3KD.L332

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.79 m; Boy: 2.37 m; Der; 0.46 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.82 m; Yük: 0.26 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L332-333 lahit öbeğinin kuzeye doğru devamında bulunmaktadır. Aynı lokalizasyonda 3KD.O70-71-72-73 no'lu ostothekler de yer almaktadır. 3KD.L332 no'lu mezarda lahit teknesi tüm duvarları yüksekliğince sağlam halde korunmuştur. Kapak düzdam formundadır. Kapağın doğu ve batı kısa duvarlarında lokal kırık ve eksikler vardır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 333

Kazı Env. No: 3KD.L333

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Der: 0.47 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.84 m; Boy:2.32 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L332-333 lahit öbeğinin kuzeye doğru devamında bulunmaktadır. Aynı lokalizasyonda 3KD.O70-71-72-73 no'lu ostothekler de yer almaktadır. 3KD.L333 no'lu mezarda lahit teknesinin kuzey güney duvarlarında kısmen doğu duvarında tamamen tahribat vardır. Kapak düz dam formundadır. Tekne üzerindedir. Kapak da doğu yönde 1/5 oranında kırık ve eksiktir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 334

Kazı Env. No: 3KD.L334

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Boy: 2.23 m; Yük: 0.57 m; Der: 0.43 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.45 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L334-335 no'lu lahitler mezar öbeğinin 5 metre güneyinde yer almaktadır. 3KD.L334 no'lu mezarda lahit teknesi tüm duvarları yüksekliğince sağlam halde korunmuştur. Kapak düzdam formundadır. Kapakta lokal kırıklar vardır. Tekne ve kapak eğimli arazide güneye doğru yan yatmış haldedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 335

Kazı Env. No: 3KD.L335

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.90 m; Boy: 2.17 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.92 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 11 metre güneyinde yine çoğunluğu lahitlerden oluşan bir mezar öbeği yer almaktadır. 3KD.L328 ile başlayıp 3KD.L333 ile biten bu öbekte mezarlar yine bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.L334-335 no'lu lahitler mezar öbeğinin 5 metre güneyinde yer almaktadır. 3KD.L335 no'lu mezarda lahit teknesi tüm duvarları kırık halde tahrip olmuştur. Kapak düz dam formundadır. Güney yöne düşmüştür, çok parça halinde kırıktır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 336

Kazı Env. No: 3KD.L336

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 2.22 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.77 m; Boy: 2.22 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında bulunan mezarlar doğudan batıya doğru devam topografya üzerinde bulunmaktadırlar. Bu yamaç aşağıda Cennet Koyu'nda denize bağlanan dere yatağına doğru inmektedir ve dere yatapından tekrar yükselmeye başlayan karşı yöndeki yamaç üzerinde Cennet Koyu'ndan önceki şapel ve mezar gruplarının yer aldığı yamaca doğru ve Phaselis kent merkezine doğru gitmektedir. KD.L328-335 no'lu lahit öbeğinin 20 metre batısındadır. 3KD.L336 no'lu mezarda lahit teknesi oldukça iyi durumda sağlam kalmıştır. İçi dolgu toprak ile kaplıdır. Lahit kapağı düz dam formundadır. Kapak tekne üzerinden güneye doğru kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 337

Kazı Env. No: 3KD.L337

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.74 m; Boy: 2.08 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında bulunan mezarlar doğudan batıya doğru devam topografya üzerinde bulunmaktadırlar. Bu yamaç aşağıda Cennet Koyu'nda denize bağlanan dere yatağına doğru inmektedir ve dere yatapından tekrar yükselmeye başlayan karşı yöndeki yamaç üzerinde Cennet Koyu'ndan önceki şapel ve mezar gruplarının yer aldığı yamaca doğru ve Phaselis kent merkezine doğru gitmektedir. KD.L328-335 no'lu lahit öbeğinin 20 metre batısındadır. 3KD.L336 no'lu mezarda bitişik nizamdadır. Lahit teknesinin duvarlarında lokal kırık ve eksikler vardır. Kapak parçalı halde kıırktır ve teknenin güneyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 338

Kazı Env. No: 3KD.L338

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Boy: 2.40 m; Kal: 0.16 m; Kapak En: 0.84 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'na bakan tepeliğin güney yamacında doğudan batıya devam eden mezar kotunda, 3KD.L329-335 no'lu lahit öbeğinin yaklaşık 70 metre batısında ve 3KD.KS72-73-74 no'lu khamosorionların 11 metre güneyinde yer almaktadır. Lahit teknesinde lokal kırıklar vardır. Kapak düz dam formundadır, teknenin güneyinde yerde kıırk haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 339

Kazı Env. No: 3KD.L339

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.80 m; Boy: 2.30 m; Kal: 0.13 m; Kapak Yük:0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'nun güney yamacında bulunan mezarlar doğudan batıya doğru devam topografya üzerinde bulunmaktadırlar. Bu yamaç aşağıda Cennet Koyu'nda denize bağlanan dere yatağına doğru inmektedir ve dere yatapından tekrar yükselmeye başlayan karşı yöndeki yamaç üzerinde Cennet Koyu'ndan önceki şapel ve mezar gruplarının yer aldığı yamaca doğru ve Phaselis kent merkezine doğru gitmektedir. KD.L328-335 no'lu lahit öbeğinin 20 metre batısındadır. 3KD.L339 no'lu mezarda lahit teknesinde lokal kırıklar meydana gelmiştir. Lahit kapağı düz damlıdır. Kapak çok parçalı halde kırıktır. Doğu yönde bir parçası tekne üzerindedir diğer kırık parçalar güney yönde yere düşmüştür.

Tarih: -

Kat. No: 340

Kazı Env. No: 3KD.L340

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.82 m; Kal: 0.16 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'na bakan tepeliğin güney yamacında yer almaktadır. Ostothek 75'in yaklaşık 40 metre doğusunda ve 3KD.KS173-174 no'lu mezarların yaklaşık 80 metre doğusunda lokalize edilmiştir. 3KD.L340-341 no'lu lahitler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Lahit teknesi büyük oranda dolgu altında kalmıştır. Tekne duvarlarında kırık ve eksikler olduğu tespit edilmektedir. Kapak düz dam formundadır, teknenin kuzeyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 341

Kazı Env. No: 3KD.L341

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Kapak En: 0.72 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu'na bakan tepeliğin güney yamacında yer almaktadır. Ostothek 75'in yaklaşık 40 metre doğusunda ve 3KD.KS173-174 no'lu mezarların yaklaşık 80 metre doğusunda lokalize edilmiştir. 3KD.L340-341 no'lu lahitler bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Lahit teknesinin duvarları sağlam halde korunmuştur. Kapak düz dam formundadır 1/3 oranında kırıktır. Tekne üzerinden bir parça kaymış ve ters dönmüştür.

Tarih: -

Kat. No: 342

Kazı Env. No: 3KD.L342

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.85 m; Boy: 2. 24 m; Der: 0.52 m; Kal: 0.17 m; Kapak En: 0.88 m; Yük. 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, Alacasu Koyu düzlüğünün güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahit grubunun yaklaşık 25 metre batısında bulunmaktadır. Lahdin 0.50 metre önünde Ostothek 76 ve 1,5 metre doğusunda ise ostothek 77 bulunur. 3KD.L342 no'lu mezarda lahit teknesi duvarları sağlam kalacak şekilde korunmuştur. Lahit kapağı düz damlıdır. Kapak tekne üzerindedir ancak yarısı oranında kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 343

Kazı Env. No: 3KD.L343

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.81 m; Boy: 2.32 m; Yük: 0.63 m Der: 0.45 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.38 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu Koyu yer alan tepelik alanın güney yamacının başlagıcında 3KD.L315-327 no'lu mezarların 15 metre kuzeyinde yer almaktadır. Ostothek 77 ve 78 no'lu mezarlar da lahitlerin yanında yer almaktadır. 3KD.L343no'lu mezarın lahit teknesi tüm

duvarları yüksekliğince sağlam kalarak korunmuştur. Lahit kapağı düzdam formundadır. Kapak teknenin kuzey yönünde yerde durmaktadır. Kapakta lokal kıırklar mevcuttur.

Tarih: -

Kat. No: 344

Kazı Env. No: 3KD.L344

Mezar Türü: Lahit

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.87 m; Boy: 2.31 m; Yük: 0.69 m; Der: 0.45 m; Kal: 0.18 m; Kapak En: 0.87 m; Yük: 0.41 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzeyinde Alacasu Koyu yer alan tepelik alanın güney yamacının başlagıcında 3KD.L315-327 no'lu mezarların 15 metre kuzeyinde yer almaktadır. Ostothek 77 ve 78 no'lu mezarlar da lahitlerin yanında yer almaktadır. 3KD.L344 no'lu mezarın lahit teknesinde duvarlarda lokal kırıklar mevcuttur. Kapak düz dam formundadır. Kapak 1/5 oranında kırıktır. Kapağa ait olan parça tekne üzerindedir. Kırık küçük parçası ise hemen kuzey yönde yerde durmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

KHAMOSORİON

Kat. No: 347

Kazı Env. No: 3KD.KS1

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: En: 0.48 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzey limanın başlangıcından yaklaşık 200 metre doğuda sahile düşmüş olan kayaçlar üzerinde 2 adet khamosorion yer almaktadır. Yukarıdan koparak sahile sürüklenmiş

olan iki parça kayaç yapının nereden kopmuş oldukları belli değildir. Nekropolisin bu etabında khamosorion mezar türü bulunmadığıiçin lokasyonu ile dikkat çekmektedir. 3KD.KS1-2 no'lu khmasorionların teknelerinde korunma durumu iyidir. Kapaklar mevcut değildir. Sürüklenme sırasında kayaçların altında kalmış olabilirler. Mevcut konumlarında 3KD.KS1-2 no'lu mezarlar denize sıfır noktasında bulunmaktadırlar.

Tarih: -

Kat. No: 348

Kazı Env. No: 3KD.KS2

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: En: 0.71 m; Boy: 1.85 m; Der: 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste, kuzey limanın başlangıcından yaklaşık 200 metre doğuda sahile yan yana düşmüş olan kayaçlar üzerinde 3KD.KS1-2 no'lu 2 adet khamosorion yer almaktadır. 3KD.KS1-2 no'lu khmasorionların teknelerinde korunma durumu iyidir. Kapaklar mevcut değildir. Sürüklenme sırasında kayaçların altında kalmış olabilirler. Mevcut konumlarında 3KD.KS1-2 no'lu mezarlar denize sıfır noktasında bulunmaktadırlar.

Tarih: -

Kat. No: 349

Kazı Env. No: 3KD.KS3

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: En: 0.41 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste mağaralı koya bakan tepelik alanda çok sayıda khamosorion türünde mezarın yerleştirildiği ve bu nedenle nekropolis çalışmalarında khamosorion tepesi olarak adlandırılan düzlük alandan kopmuş ve düzlüğün güney yamacına düşmüş kayaç üzerinde 1 adet khamosorion mevcuttur. Mezar yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir. Lykia yolu üzerinde işaretçiler tarafından rota belirtmek amacıyla boyanmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 350

Kazı Env. No: 3KD.KS4

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: En: 0.42 m; Der: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinin güney yamacına düşmüş kayaç üzerinde yer almaktadır. 3KD.KS3 no'lu mezarın 5 metre kuzeyindedir. Kayaç ters durmaktadır. Khamosorion kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 351

Kazı Env. No: 3KD.KS5

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Bilinmiyor

Ölçüler: En: 0.45 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS4 ve 3KD.KS5 gibi khamosorion tepesinden kopmuş ve tepenin güney yamacına düşmüş kayaç üzerinde ve 3KD.KS4 no'lu khamosorion'un 4 metre doğusunda yer almaktadır. Batı yönde kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 352

Kazı Env. No: 3KD.KS6

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste mağaralı koya bakan tepelik alanda çok sayıda khamosorion türünde mezarın yerleştirildiği ve bu nedenle nekropolis çalışmalarında khamosorion tepesi olarak

adlandırılan düzlük alanda çok sayıda khamosorion mezar yer almaktadır. Bu alanda kayaç alanın yüzey yapısıyla uyumlu olarak tüm kayaç yapı değerlendirilmiştir. Khamosorionların tekil örnekleri olduğu gibi ikili, üçlü, dörtlü örnekleri de mevcuttur. Mezarların yönünü belirleyen ana unsur kayacın yapısıdır. Çoklu örneklerde yön birliğinden ziyade alanı değerlendirmeye öncelik verilmiş ve mezarlar mümkün olduğunda alana sığdırılmaya çalışılarak yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS6 no'lu mezar khamosorion tepeliğinin üzerinde patika yolun kenarında yer almaktadır. Teknenin güney duvarı anakaya izin verdiğince yüksek bırakılmıştır. Kapak pervazı izi yoktur, kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 353

Kazı Env. No: 3KD.KS7

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 0.45 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde 3KD.KS6 no'lu mezarın 3 metre doğusunda patikanın kenarında yer almaktadır. Khamosorion tepeliğinin başlangıç noktalarında konumlandırılmıştır. Batı ve güney duvarlarında kırık ve eksiktir. Kapak pervazı mevcut ancak kapak bulunmamaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 354

Kazı Env. No: 3KD.KS8

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. 3 metrelik bir anakaya üzerinde tekil olarak oyulmuştur. Ölü yatağı ve duvarlar büyük oranda sağlamdır. Kapak pervazı 0.10 metre genişliğinde işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 355

Kazı Env. No: 3KD.KS9

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.48 m; Boy: 1.82 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. Deniz bakışımlı olarak yerleştirilmiştir. Ölü yatağı ve duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 356

Kazı Env. No: 3KD.KS10

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.48 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. Deniz bakışımlı olarak 3KD.KS9 ile yana yana yerleştirilmiştir. Ölü yatağı ve duvarlar büyük oranda sağlamdır. Kapak pervazı işlenmemiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 357

Kazı Env. No: 3KD.KS11

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.47 m; Boy: 1.76 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. Güney yönde deniz manzarasına hakim bir konumdadır. 3KD.KS9-10 ile art arda yerleştirilmiştir. Doğu köşesinde

0.15 metre açıklığında bir çatlak oluşmuştur. Doğu day yüzde 0.25 x 0.08 metre ebatlarında dikdörtgen bir yuva mecvuttur. Bu yuva stel yerleştirmek için yapılmış olmalıdır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 358

Kazı Env. No: 3KD.KS12

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. Tekli khamosorion örneklerindedir. Güneydoğu yönde köşesi kırık ve eksiktir. Kapak pervazı işlenmiş ancak kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 359

Kazı Env. No: 3KD.KS13

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. Tekli khamosorion örneklerindedir. Güneydoğu yönde köşeşi kırık ve eksiktir. Kapak pervazı işlenmemiştir, kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 360

Kazı Env. No: 3KD.KS14

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.25 m; Boy: 0.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde yer almaktadır. Mezarın boyutları küçüktür. Çocuk gömüler için ya da kremasyon gömülerde kullanılmış olabilir. Kapak pervazı işlenmemiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 361

Kazı Env. No: 3KD.KS15

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.37 m; Boy: 1.76 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde 3KD.KS16 ile aynı kayaçta ve yan yana konumlandırılmıştır. Duvarlarında lokal kırık ve eksik bölümler vardır. Kapak pervazı belirsizdir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 362

Kazı Env. No: 3KD.KS16

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde 3KD.KS15 ile yakın yerleştirilmiştir. Tekli khamosorion örneklerindedir. Tüm duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak pervazı belirsizdir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 363

Kazı Env. No: 3KD.KS17

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.42 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin güney ucunda anakayadan kopmuştur. Kopan kayaçta yarısı oranında mevcut olup diğer yarısı eksiktir. 3KD.KS16 no'lu khamosorionun 1 metre güneyindedir. Kapak pervazı belirsizdir ve kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 364

Kazı Env. No: 3KD.KS18

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin güney ucunda 3KD.KS13 ile yan yanadır. Güneydoğu yönde anakayanın kopması nedeniyle tahribatlıdır. Diğer duvarlarda da kırık ve eksikler mevcuttur. Kapak pervazı belirsizdir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 365

Kazı Env. No: 3KD.KS19

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.39 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin günry ucunda 3KD.KS16 no'lu khamosorionun 1 metre batısındadır. Denize hakim bir bakışıma sahiptir. Duvarları ile iyi durumda korunmuştur. Kapak pervazı belirsizdir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 366

Kazı Env. No: 3KD.KS20

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.43 m; Boy: 1.78 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde 3KD.KS20-21-22 no'lu mezarlar bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tepelik alanın bitekliğine yakın denize hakim konumdadır. 3KD.KS20-21-22-23-24 no'lu mezarlar bitişik nizamda beşli bir öbek oluşturmaktadır. Ölü gömü yatağı dolgu ile kaplanmıştır. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 367

Kazı Env. No: 3KD.KS21

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.48 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde, tüm deniz ve manzara bakışımına hakim olan konumda 3KD.KS21-22 no'lu khamosorionlar yan yana konumlandırılmıştır. Tepelik alanın uç kısmında yer almaları nedeniyle konumları diğer khamosorionlara kıyasla dikkat çekicidir. İki mezarda da kapak pervazı işlenmiştir ancak kapaklar mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 368

Kazı Env. No: 3KD.KS22

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.47 m; Boy: 1.74 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinin üzerinde, tüm deniz ve manzara bakışımına hakim olan konumda 3KD.KS21-22 no'lu khamosorionlar yan yana konumlandırılmıştır. Tepelik alanın uç kısmında yer almaları nedeniyle konumları diğer khamosorionlara kıyasla dikkat çekicidir. 3KD.KS20 no'lu khamosorion batı yönde yatay olarak bu iki mezara bitişik nizamda yerleştirilmiştir. İki mezarda da kapak pervazı işlenmiştir ancak kapaklar mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 369

Kazı Env. No: 3KD.KS23

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneyoğu

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.93 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS20-21-22 no'lu mezarların hemen kuzeybatısında ve çok yakınındadır. 3KD.KS24 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Konumu nedeniyle deniz bakışımına hakim bir manzaraya sahiptir. Mezarın gömü yatağı ve tüm duvarları iyi durumda korunmuştur. Kapak pervazı belirgin işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 370

Kazı Env. No: 3KD.KS24

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.42 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS20-21-22 no'lu mezarların hemen kuzeybatısında ve çok yakınındadır. 3KD.KS24 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Konumu nedeniyle deniz bakışımına hakim bir manzaraya sahiptir. Güneydoğu duvarında lokal kırık ve eksik bölümler vardır. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak mevcut değildir. 3KD.KS20-21-22-23-24 no'lu mezarlar bitişik nizamda beşli bir öbek oluşturmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 371

Kazı Env. No: 3KD.KS25

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.44 m; Boy: 1.78 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS12 no'lu khamosorionun 2 metre kuzeyindedir. Khamosorion tepeliğinin orta kısımlarında yer almaktadır. Güneydoğu duvarı

sağlam diğer duvarlarında kırık ve eksik yerler vardır. Kapak pervazı belirgin değildir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 372

Kazı Env. No: 3KD.KS26

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.50 m; Boy: 2 m; Kapak En: 0.70 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS26-27-28 no'lu khamosorionlar ile bir adet kaya ostotheği yan yana ve aynı oryantasyonda dörtlü bir mezar grubu oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. Tepeliğin kuzeybatısında dere yatağına bakan yamaçta yer almaktadırlar. Yönleri deniz değil dere bakışımlıdır. Phaseliste üzerinde kapakları ile tespit edilen tek örnekler 3KD.KS26-27-28 no'lu khamosorionlardır. Kuzeybatı yönde yamaçta bulunmaları nedeniyle büyük oranda toprak tabaka altında kalmışlar ve bu nedenle kapaklar üzerinde kalabilmiştir. Söz konusu mezarlar kuzeybatı yönde mezarların yaklaşık yarısı görülecek oranda açığa çıkmıştır ve mezerların üçü de bu yönde tahrip olmuşlardır. Tekne duvarları nispeten sağlam kalmış ancak kapaklar batı dar yüzlerde kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 373

Kazı Env. No: 3KD.KS27

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.50 m; Boy: 2 m; Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.42 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS26-27-28 no'lu khamosorionlar ile bir adet kaya ostotheği yan yana ve aynı oryantasyonda dörtlü bir mezar grubu oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. Tepeliğin kuzeybatısında dere yatağına bakan yamaçta yer almaktadırlar. Yönleri deniz değil dere bakışımlıdır. Phaseliste üzerinde kapakları ile tespit edilen tek örnekler

3KD.KS26-27-28 no'lu khamosorionlardır. Kuzeybatı yönde yamaçta bulunmaları nedeniyle büyük oranda toprak tabaka altında kalmışlar ve bu nedenle kapaklar üzerinde kalabilmiştir. Söz konusu mezarlar kuzeybatı yönde mezarların yaklaşık yarısı görülecek oranda açığa çıkmıştır ve mezarların üçü de bu yönde tahrip olmuşlardır. Tekne duvarları nispeten sağlam kalmış ancak kapaklar batı dar yüzlerde kırık ve eksiktir. Kaya ostotheği ve khamosorionların yan yana kullanılması farklı gömü yöntemlerinin tercih edilmesi ve aynı kotta dizilmiş olmaları da kullanıldıkları dönemin aynı olduğunu göstermesi açısından önemiyle öne çıkan örneklerdir.

Tarih: -

Kat. No: 374

Kazı Env. No: 3KD.KS28

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.50 m; Boy: 2 m; Kapak: En: 0.76 m; Yük: 0.42 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS26-27-28 no'lu khamosorionlar ile bir adet kaya ostotheği yan yana ve aynı oryantasyonda dörtlü bir mezar grubu oluşturacak şekilde konumlandırılmışlardır. Tepeliğin kuzeybatısında dere yatağına bakan yamaçta yer almaktadırlar. Yönleri deniz değil dere bakışımlıdır. Phaseliste üzerinde kapakları ile tespit edilen tek örnekler 3KD.KS26-27-28 no'lu khamosorionlardır. Kuzeybatı yönde yamaçta bulunmaları nedeniyle büyük oranda toprak tabaka altında kalmışlar ve bu nedenle kapaklar üzerinde kalabilmiştir. Söz konusu mezarlar kuzeybatı yönde mezarların yaklaşık yarısı görülecek oranda açığa çıkmıştır ve mezarların üçü de bu yönde tahrip olmuşlardır. Tekne duvarları nispeten sağlam kalmış ancak kapaklar batı dar yüzlerde kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 375

Kazı Env. No: 3KD.KS29

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS30 no'lu khamosorionun 2 metre batısındadır. Kuzey yönde yer kabuğu hareketliliği nedeniyle duvarların birbirinden uzaklaşması söz konusudur. Bölgede antik dönemde meydana gelen depremler bilinmektedir. Duvarların genişeyen bir açıda olması deprem tahribatı ile meydana gelmiş olmalıdır. 3KD.KS29 no'lu khamosorionda kapak pervazı belirgin değildir ve kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 376

Kazı Env. No: 3KD.KS30

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: : Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.44 m; Boy: 1.75 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS23-24 no'lu khamosorionların 1,5 metre kuzeyindedir. Ölü yatağı ve duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak pervazı belirgin değil. Mezarın kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 377

Kazı Env. No: 3KD.KS31

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.75 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS30 no'lu khamosorionun doğusunda ve hemen yanıbaşındadır. Duvarlarında lokal kırıklar vardır ancak genel durumu iyihalde korunmuştur. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 378

Kazı Env. No: 3KD.KS32

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.44 m; Boy: 1.86 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS33 no'lu khamosorion ile 0.50 m mesafede yerleştirilmiştir. Korunma durumu iyidir. Duvarları sağlam kalmıştır. Kapak pervazı belirgin değildir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 379

Kazı Env. No: 3KD.KS33

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS32 no'lu khamosorionun ile yakın lokasyondadır. Mezarın korunma durumu iyidir. Tüm yönlerde duvarları sağlam kalmıştır. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 380

Kazı Env. No: 3KD.KS34

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.90 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS33 no'lu khamosorionun 2 metre güneyindedir. Batı duvarında kırık bölüm vardır. Diğer yönlerde duvarları sağlam kalmıştır. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak mevcut değildir. Kapak pervazının 0.40 metre güneyinde su oluğu yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 381

Kazı Env. No: 3KD.KS35

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.50 m; Boy: 2.04 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS35-36 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tepeden koya bakan deniz bakışımlı bir noktada bulunmaktadırlar. 3KD.KS35 no'lu mezarın doğu duvarında lokal bir çatlak bölüm vardır diğer duvarlar iyi durumda korunmuştur. Kapak pervazı belirgindir. Kapak mevcut değildir. Pervazın bitiminde su oluğu başlamaktadır. Bu alandaki bazı mezarlarda kayaç üzerinde su tahliyesi için kanalların açıldığı görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 382

Kazı Env. No: 3KD.KS36

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.40 m; Boy: 0.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS35-36 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tepeden koya bakan deniz bakışımlı bir noktada bulunmaktadırlar. 3KD.KS36 no'lu mezarın doğu duvarında lokal bir çatlak bölüm vardır diğer duvarlar iyi durumda korunmuştur. 3KD.KS36'nın ebatı oldukça küçüktür. Çocuk gömü için ya da diğer olasık olarak kremasyon gömüler için küllerin yerleştirilmesi için kullanılmış olabilir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 383

Kazı Env. No: 3KD.KS37

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.48 m; Boy: 1.75 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde kıyı bakışımlı olan mezarlar arasındadır. 3KD.KS35 no'lu khamosorionun 1 metre doğusundadır. Doğu köşesinde çatlak bir bölüm vardır diğer duvarlar iyi durumda korunmuştur. Kapak pervazı belirgin değildir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 384
Kazı Env. No: 3KD.KS38
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı
Ölçüler: En: 0.40 m; Boy: 1.70 m; Yük: 0.34 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS37 no'lu khamosorionun 3 metre güneyindedir. Tepenin deniz sıfır noktasında anakayanın bitekliği sınırında yer almaktadır. Kayaçtaki kopma nedeniyle doğu ve güney duvarlarında kırık ve eksiktir. Diğer duvarları sağlam kalmıştır. Su oluğunun izleri kuzey yönde belirsiz de olsa izlenebilmektedir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 385
Kazı Env. No: 3KD.KS39
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: En: 0.40 m; Boy: 1.82 m; 0.40 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinde 3KD.KS37 no'lu khamosorionun 3 metre kuzeyindedir. Tepeliğin kıyı şeridine yakın deniz bakışımlı konuma sahiptir. Korunma durumu iyidir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 386
Kazı Env. No: 3KD.KS40
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: En: 0.46 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.38 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinde 3KD.KS39 no'lu khamosorionun 5 metre güneyinde, anakaranın bittiği noktasında mağaralı koya bakan ve tümüyle deniz bakışımıza sahipbir lokasyondadır. Kayaçta kopmalar olduğu için uçurumun kenarında kalmıştır. Kuzey ve doğu duvarlarında tahribat vardır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 387

Kazı Env. No: 3KD.KS41

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.90 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinde 3KD.KS40 no'lu khamosorionun 3 metre doğusunda ve anakaranın bitekliği nedeniyle uçurumun kenarında kalmıştır. Duvarlarında lokal kırık Mağaralı koy'a bakan deniz bakışımlı mezarlar arasındadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 388

Kazı Env. No: 3KD.KS42

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 0.55 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesindeki doğu yönde son mezar öbeğini oluşturan 3KD.KS42-43-44 no'lu khamosorionlar ile aynı kayaç üzerindedir. Kayaçtaki kopmalar nedeniyle bu alandaki mezarlar uçurumun kenarında kalmışlardır. Konumları deniz bakışımlıdır. 3KD.KS42 no'lu khamosorion anakayadaki hareket nedeniyle dikey hatta bölünmüş ve uzun duvarlar birbirinde uzaklaşmıştır. Kayaçta kopmalar olduğu için uçurumun kenarında kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 389

Kazı Env. No: 3KD.KS43

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.60 m; Der: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinde, kayaçtaki kopmalar nedeniyle uçurumun kenarında kalmıştır. 3KD.KS42-43-44 no'lu khamosorionlar ile aynı kayaç üzerindedir. Mezarın korunma durumu iyidir. Tüm duvarları sağlam haldedir. Kapak mevcut değildir. Yağmur suyu tahliyesi için kaya üzerinde kanal yapılmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 390

Kazı Env. No: 3KD.KS44

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.55 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinde, kayaçtaki kopmalar nedeniyle uçurumun kenarında kalmıştır. 3KD.KS42-43-44 no'lu khamosorionlar ile aynı kayaç üzerindedir. Mezarın kuzeydoğu ve güney duvarı kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 391

Kazı Env. No: 3KD.KS45

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde güney yönde Phaselis kent merkezi ve deniz bakışımlı lokalizasyonda ve falez yapının üzerinde uçurum kenarında konumlandırılmıştır. 3KD.KS46 no'lu khamosorionun ve ikiz kaya ostotheklerinin 3 metre doğusundadır. Teknenin tüm duvarları tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 392

Kazı Env. No: 3KD.KS46

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.55 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde güney yönde Phaselis kent merkezi ve deniz bakışımlı lokalizasyonda ve falez yapının üzerinde uçurum kenarında konumlandırılmıştır. 3KD.KO3-4 kaya ostothekleri ile bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Duvarlarında lokal kırıklar mevcuttur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 393

Kazı Env. No: 3KD.KS47

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.44 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitimi nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS47-48 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Phaselis kent merkezine ve denize hakim bir manzaraya sahiptir. Duvarlarında aşınma ve lokal kırıklar meydana gelmiştir. Güneybatı duvarı tamamen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 394

Kazı Env. No: 3KD.KS48

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.85 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitimi nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS47-48 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Phaselis kent

merkezine ve denize hakim bir manzaraya sahiptir. Duvarlarında aşınma ve lokal kırıklar bulunmaktadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 395

Kazı Env. No: 3KD.KS49

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.40 m; Boy: 1.65 m; Der: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitimi nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS49 no'lu khamosorion Phaselis kent merkezine ve denize hakim bir manzaraya sahiptir. Falez üzerinde ve güneybatı yönde uçurumun kenarındadır. Kuzey duvarı kırık ve eksiktir. Kapak üzerinde batıya doğru kaymıştır. Kapak tüm yönlerden kırık ve eksiktir. Kapağın mevcut yapısı şekillendirilmeden kabaca bırakılmış bir kayaç yapı görünümündedir.

Tarih: -

Kat. No: 396

Kazı Env. No: 3KD.KS50

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.40 m; Der: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitimi nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS49 no'lu khamosorion Phaselis kent merkezine ve denize hakim bir manzaraya sahiptir. Falez üzerinde ve güneybatı yönde uçurumun kenarındadır. Kuzey ve doğu duvarı kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 397

Kazı Env. No: 3KD.KS51

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.42 m; Boy: 1.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitimi nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS51-52-53 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Phaselis kent merkezine ve Akdeniz'e hakim bir manzaraya sahiptir. Batı köşesinde kırık ve eksik bölüm mevcuttur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 398

Kazı Env. No: 3KD.KS52

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.43 m; Boy: 1.82 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitekliği nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS51-52-53 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Phaselis kent merkezine ve Akdeniz'e hakim bir manzaraya sahiptir. Kuzey duvarı kırık ve eksiktir. Diğer duvarlarında da aşınma ve lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

v

Kat. No: 399

Kazı Env. No: 3KD.KS53

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.45 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, kayacın bitekliği nedeniyle uçurumun kenarında kalan 3KD.KS51-52-53 no'lu khamosorionlar bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Phaselis kent

merkezine ve Akdeniz'e hakim bir manzaraya sahiptir. Kuzey duvarında kırık meydana gelmiştir ve duvar yarısı oranında kaymıştır. Batı köşesinde de kırık mevcuttur. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 400
Kazı Env. No: 3KD.KS54
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: En: 0.70 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.40 m;
Kapak En: 1.06 m; Boy: 2 m; Yük: 0.43 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde yer alan khamosorion boyutlarının büyük olması ile dikkat çekmektedir. Tekne duvarları iyi durumda korunmuştur. Kapak kuzey yöne doğru kaymış yarısı oranında tekne üzerinde bulunmaktadır. Tekne kapak birlikteliği ile tespit edilen nadir örneklerden olan mezar yapısı aynı türdeki diğer mezarların üst örtüsü hakkında bilgi vermesi açısından örnek teşkil etmektedir.
Tarih: -

Kat. No: 401
Kazı Env. No: 3KD.KS55
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı
Ölçüler: En: 0.47 m; Der: 0.40 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, Antalya-Kumluca karayoluna 20 metre mesafede, güney yönde tüm kenti ve Akdeniz'i gören yüksek bir konumdadır. Kuzeydoğu duvarı kırık ve eksiktir, diğer duvarları sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.
T Tarih: -

Kat. No: 402

Kazı Env. No: 3KD.KS56

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

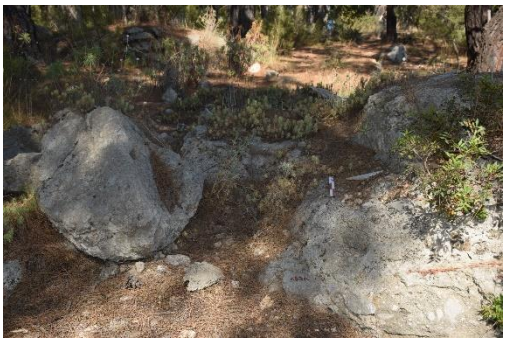

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepeliğinden Antalya-Kumluca karayoluna doğru devam patikanın güneybatısında kayalık alan üzerinde olasılıkla taş ocağı olarak kullanım görmüş olan alanda khamosorion mezarlar yer almaktadır. Mezarların yerleştirildiği kayalık, güneybatı yönde Phaselis kuzey liman koyu'na, akropolise ve Akdeniz'e hakim bir yükseltiden bakmaktadır. Etraftaki kayalıklar üzerindeki keski alet izleri bu alanın taş kesimi için kullanıldığını düşündürmektedir. 3KD.KS56 no'lu khamosorion bu kayaç alan üzerinde yer almaktadır. Anakayadaki kopma nedeniyle tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 403

Kazı Env. No: 3KD.KS57

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.42 m; Boy: 1.75 m; Der: 0.45 m;

Kapak Gen: 0.68 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde, 3KD.L126 no'lu lahdin 20 metre doğusunda ve Antalya-Kumluca karayolunun 80 metre güneydoğusundadır. Teknenin duvarları sağlam halde korunmuştur. Kapak yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak tam form verilmeden kabaca bırakılmış bir kaya kütlesi izlenimi vermektedir.

Tarih: -

Kat. No: 404

Kazı Env. No: 3KD.KS58

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.38 m; Boy:1.74 m; Der: 0.40 m; Kapak Gen: 0.70 m; Yük: 0.23 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde Antalya-Kumluca karayolunun yaklaşık 80 metre güneydoğusundadır. 3KD.KS57 ile bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. Tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapak iki parça halinde kırık olarak tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 405

Kazı Env. No: 3KD.KS59

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde Antalya-Kumluca karayolunun yaklaşık 80 metre güneydoğusundadır. 3KD.KS58 no'lu khamosorionların 2 metre güneybatısındadır. Duvarlarında kırık ve eksik kısımlar vardır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 406

Kazı Env. No: 3KD.KS60

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.40 m; Boy: 1.80 m; Kapak Gen: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde Antalya-Kumluca karayolunun yaklaşık 70 metre mesafede ve 3KD.KS57-58-59 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre kuzeydoğusundadır.

Teknenin tüm duvarları sağlamdır. Kapak tekne üzerinden düşmüş kuzey yönde yerde durmaktadır. Tahribata uğramış kapakta, kırık ve eksikler mevcuttur.

Tarih: -

Kat. No: 407

Kazı Env. No: 3KD.KS61

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste taş ocağı tepesinde Antalya-Kumluca karayolunun yaklaşık 80 güneydoğusunda, 3KD.KS60 no'lu khamosorionların 5 metre doğusundadır. Teknenin bir duvarı mevcut diğer yönlerde tahribatlıdır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 408

Kazı Env. No: 3KD.KS62

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.55 m; Boy: 2 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın, Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikaya yaklaşık 100 metre mesafededir. İki adet khamosorion 3KD.KS62-63 bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Teknede tahribat mevcuttur. Kapak düz dam formundadır. Çok parçalı halde olan kapak parçaları tekne üzerinde ve alana dağılmış haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 409

Kazı Env. No: 3KD.KS63

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın, Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve anayola yaklaşık 100 metre mesafededir. 2 adet khamosorion 3KD.KS62-63 bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Tekne duvarlarında tahribat mevcuttur. Kapak düz dam formundadır. Çok parçalı halde olan kapak parçaları alana dağılmış haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 410

Kazı Env. No: 3KD.KS64

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Kapak En: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinde sonra dere yatağını geçince yükselmeye başlayan topografyada, patikanın 3 metre kuzeyinde yer almaktadır. Tekne büyük oranda toprak altında, kapak düz dam formunda ve 1/3 oranında kırık ve eksiktir. Mezar yapısı olasılıkla tamamen toprak altındayken kaçak kazıcılar tarafından açılmış ve tahrip edilmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 411

Kazı Env. No: 3KD.KS65

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.40 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikanın hemen kenarında yer almaktadır. Antalya-Kumluca karayolu yaklaşık 100 metre mesafededir. Tekne yüksek oranda tahrip olmuştur. Kapak düz dam formundadır, iki parça halinde kırık olarak tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 412
Kazı Env. No: 3KD.KS66
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; 1.70 m; Kapak En: 0.60 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın, Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde, patikanın 5 metre doğusunda ve anayola yaklaşık 90 metre mesafededir. Teknenin doğu ve batı dar yüz duvarları kırık ve eksiktir. Diğer yönlerde duvarlar kısmen ayakta kalmıştır. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 413
Kazı Env. No: 3KD.KS67
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.41 m; Boy: 1.77 m;
Kapak En: 0.63 m; Yük: 0.45 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koyu'na doğru devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde, patikanın 15 metre doğusunda ve karayoluna 80 metre mesafededir. Tekne büyük oranda toprak altındadır. Duvarlarında lokal kırıklar mevcuttur. Kapak düz dam formundadır, kırık ve eksiktir. 1/3 oranında parçası tekne üzerinde yer almaktadır.
Tarih: -

Kat. No: 414
Kazı Env. No: 3KD.KS68
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.70 m;
Kapak En: 0.70 m; Yük: 0.40 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikanın yaklaşık 20 metre doğusunda ve Antalya-Kumluca karayoluna yaklaşık 70 metre mesafededir. 3KD.KD67-68 no'lu khamosorionların 10 metre kuzeybatısında yer almaktadır. Tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Yarısı oranında tekne üzerindedir, diğer yarısı kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 415

Kazı Env. No: 3KD.KS69

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve 3KD.KD68 no'lu khamosorionun 6 metre güneybatısındadır. Tekne duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak çok parçalı halde kırıktır. Kırık parçalar tekne etrafında yere dağılmış haldedir. Düz dam formunda olduğu tespit edilebiliyor.

Tarih: -

Kat. No: 416

Kazı Env. No: 3KD.KS70

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.98 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikaya yaklaşık 20 metre mesafededir. Teknenin doğu ve batı duvarları kırık ve eksiktir. Diğer duvarlarda da lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 417

Kazı Env. No: 3KD.KS71

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.54 m; Boy: 1.90 m;

Kapak En: 0.60 m; Boy: 1.95 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikaya yaklaşık 20 metre mesafededir. 3KD.KS70 no'lu khamosorionla aynı kayaçta ve yana yana düzenlenmişlerdir. Tekne duvarlarında lokal kırıklar vardır. Kapak düzdam formundadır. Kapakta da aşınma ve kırıklar mevcuttur. Kapağın iyi traşlanmadan kabaca bırakılmış görünümü bu türdeki diğer mezarlarda da karşılaşılan bir özellik olarak Phaselis nekropolislerinde görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 418

Kazı Env. No: 3KD.KS72

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste. 3KD.KD70-71 no'lu khamosorionların 3 metre kuzeydoğusundadır. Tekne duvarları batı ve güney yönde tamamen tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 419

Kazı Env. No: 3KD.KS73

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.54 m; Boy: 1.90 m;

Kapak En: 0.60 m; Boy: 1.95 m; Yük: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde 3KD.KS70-71 no'lu khamosorionların 7 metre doğusundadır. Teknenin güney ve batı duvarları tamamen kırık ve eksiktir. Kapak çok parçalı halde kırıktır. ¼ oranında kırık bir parçası tekne üzerindedir diğer parçalar mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 420

Kazı Env. No: 3KD.KS74

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Kapak En: 0.60 m; Boy: 1.80 m; Yük: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikanın 30 metre kuzeyinde, 3KD.KS70-71-72 no'lu khamosorionların yaklaşık 50 metre doğusundadır. Tekne büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır ve tekne üzerindedir. Kapağın bu tür mezar kapaklarında görüldüğü üzere çok şekil verilmeden kabaca bırakıldığı görülmektedir. Kapak üzerinde de lokal kırıklar meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 421

Kazı Env. No: 3KD.KS75

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Kapak En: 0.65 m; Yük: 0.25 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikanın 10 metre kuzeyinde birbirine yakın konumlandırılmış 3KD.KS75-76-77 no'lu khamosorionlar yer

almaktadır. 3KD.KS75'te tekne büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır 1/6 oranında kırık ve eksiktir. Mevcut olan küçük parçası tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 422

Kazı Env. No: 3KD.KS76

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Boy: 1.90 m;
Kapak En: 0.63 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikanın 10 metre kuzeyinde birbirine yakın konumlandırılmış 3KD.KS75-76-77 no'lu khamosorionlar yer almaktadır. 3KD.KS76 no'lu mezar 3KD.KS75'in 2 metre kuzeyindedir. Tekne gövdesi büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır 1/2 oranında kırık ve eksiktir. Mevcut olan parçası tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 423

Kazı Env. No: 3KD.KS77

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.36 m; Boy: 1.73 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde ve patikanın 10 metre kuzeyinde birbirine yakın konumlandırılmış 3KD.KS75-76-77 no'lu khamosorionlar yer almaktadır. 3KD.KS77 no'lu mezar 3KD.KS76'nın hemen doğu bitişiğindedir. Tekne duvarlarında tahribat meydana gelmiştir. Güney, doğu ve batı duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 424

Kazı Env. No: 3KD.KS78

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.90 m;
Kapak En: 0.60 m; Boy:2.13 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan hattı üzerinde 3KD.KS75-76-77 no'lu khamosorionların 15 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS78 no'lu mezarda tekne duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Kapak üzerinde aşınma ve lokal kırık meydana gelmiştir. Kapak monolit halde tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 425

Kazı Env. No: 3KD.KS79

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 1.85 m; Der: 0.40 m;
Kapak En: 0.80 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. Tekne duvarlarında lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak düz dam formundadır. Kapak doğu ve batı yönde lokal kırık ve eksik yerleri vardır. Kapak tekne üzerindedir. Yakın zamanda kaçak kazıcılar tarafından kazılmış ve doğu yönde açılmış olduğu görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 426

Kazı Env. No: 3KD.KS80

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 2 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. 3KD.KS79 no'lu khamosorionun 10 metre doğusundadır. 3KD.KS80 no'lu mezar güney yönde khamosorion tepesi olarak adlandırılan düzlük alana bakmaktadır. Teknenin doğu ve batı duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 427

Kazı Env. No: 3KD.KS81

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.40 m; Kapak En: 0.60 m; Yük: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. 3KD.KS80 no'lu khamosorionun 11 metre kuzeyindedir. Bu lokasyonda rakım 60 metredir. Tekne duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Doğu yönde kırık ve eksik olan kapak tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 428

Kazı Env. No: 3KD.KS82

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 0.60 m; Boy: 1.70 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. 3KD.KS84-85 no'lu khamosorionların yer aldığı lokalizasyonda, 1,5 metre mesafede 3KD.KS82-83 no'lu mezarlar yerleştirilmiştir. 3KD.KS82 no'lu khamosorionun teknesinde tahribat meydana gelmiştir. Kapak düz dam formundadır, kapakta lokal kırıklar meydana gelmiştir, tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 429

Kazı Env. No: 3KD.KS83

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 2 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra Cennet Koy'una devam eden patikanın deniz kıyısı hattında yer almaktadır. 3KD.KS84-85 no'lu khamosorionların yer aldığı lokalizasyonda, 1,5 metre mesafede 3KD.KS82-83 no'lu mezarlar yerleştirilmiştir. 3KD.KS83 no'lu khamosorion teknesi büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır, iki parça halinde kırıktır ancak yerinde kırılmış ve düşmüş haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 430

Kazı Env. No: 3KD.KS84

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Boy: 1.80 m; Kapak En: 0.75 m;
Boy: 2.20 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra dere yatağını geçtikten sonra yükselmeye başlayan topografyada Khamosorion tepesinin kuzeyinda kalan tepelik alanda 3KD.KS84-85 no'lu mezarlar yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS84 no'lu khamosorionun teknesi büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır, korunma durumu iyidir ve tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 431

Kazı Env. No: 3KD.KS85

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 0.60 m; Boy: 2.10 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra dere yatağını geçtikten sonra yükselmeye başlayan topografyada Khamosorion tepesinin kuzeyinda kalan tepelik alanda 3KD.KS84-85 no'lu mezarlar yan yana ve aynı oryantasyonda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS85 no'lu khamosorionun teknesi büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır, korunma durumu iyidir ve tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 432

Kazı Env. No: 3KD.KS86

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.78 m;
Kapak En: 0.55 m; Yük: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra dere yatağını geçtikten sonra yükselmeye başlayan topografyada Khamosorion tepesinin kuzeyinda kalan tepelik alanda 3KD.KS86-87-88 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerinde yan yana yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS86 no'lu khamosorionun teknesi kuzey duvarı duvarı kırık ve eksiktir. Diğer duvarları nispeten korunagelmiştir. Kapak düz dam formundadır. ½ oranında kırık ve eksiktir. Mevcut olan parça teknenin üzerinde güney yönde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 433

Kazı Env. No: 3KD.KS87

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.69 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra dere yatağını geçtikten sonra yükselmeye başlayan topografyada Khamosorion tepesinin kuzeyinda kalan tepelik alanda 3KD.KS86-87-88 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerinde yan yana yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS87 no'lu khamosorionun teknesinde lokal krııklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 434

Kazı Env. No: 3KD.KS88

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Khamosorion tepesinden sonra dere yatağını geçtikten sonra yükselmeye başlayan topografyada Khamosorion tepesinin kuzeyinda kalan tepelik alanda 3KD.KS86-87-88 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerinde yan yana yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS88 no'lu khamosorionun tahribatı yüksek orandadır. Üzerinde yer aldığı kayaç kırılmıştır. Teknenin kuzey ve doğu duvarı kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 435

Kazı Env. No: 3KD.KS89

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğ-Batı

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patikanın 7 metre güneydoğusunda kayalık düdenin 25 metre doğusundadır. 3KD.L145-146 no'lu lahitlerin 10 metre kuzeyindedir. Teknenin yalnızca kuzey uzun duvarı mevcuttur diğer duvarları tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 436

Kazı Env. No: 3KD.KS90

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.40 m; Boy: 2.10 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patikanın ortasında yolun içinde yer almaktadır. Düden oluşumunun 27 metre kuzeydoğusunda konumlandırılmıştır. 3KD.L147 no'lu lahdin 1 metre kuzeyindedir. Yolun içinde kaldığı için aşınma yüksek seviyededir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 437

Kazı Env. No: 3KD.KS91

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.44 m; Boy: 1.72 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patikanın kenarında yer alan 3KD.L148 no'lu lahdin 6 metre güneyindedir. Teknenin doğu ve batı duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 438

Kazı Env. No: 3KD.KS92

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya bakan deniz bakışımlı çoklu khamosorion mezarlar yer almaktadır. 3KD.KS92 no'lu khamosorion 3KD.ÖTM7 no'lu örgü tekne mezarın 7 metre batısındadır. Teknenin güney duvarı tamamen, doğu duvarı ise kısmen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 439

Kazı Env. No: 3KD.KS93

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya bakan deniz bakışımlı çoklu khamosorion mezarlar yer almaktadır. 3KD.KS92 no'lu

khamosorion 3KD.ÖTM7 no'lu örgü tekne mezarın 7 metre batısındadır. Teknenin doğu ve batı duvarları tamamen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 440

Kazı Env. No: 3KD.KS94

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 0.44 m; Boy: 1.73 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya bakan deniz bakışımlı çoklu khamosorion mezarlar yer almaktadır. 3KD.KS92 no'lu khamosorion 3KD.ÖTM7 no'lu örgü tekne mezarın 7 metre batısındadır. Tekne duvarlarında lokal kırık ve eksik bölümler vardır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 441

Kazı Env. No: 3KD.KS95

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.50 m; Boy: 1.83 m; Kapak En: 0.83 m; Boy: 1.95 m; Yük: 0.23 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya bakan deniz bakışımlı eğimli arazi üzerindedir. Teknenin doğu ve batı kısa duvarları kırık ve eksiktir. Kapak pervazı işlenmiştir. Kapak düz dam formunda, iki parça halinde kırıktır. Kapak parçaları teknenin hemen güneyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 442

Kazı Env. No: 3KD.KS96

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.70 m; Der: 0.36 m; Kapak En: 0.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya bakan deniz bakışımlı eğimli arazi üzerindedir. 3KD.ÖTM7 no'lu mezarın 1 metre doğusunda ve 3KD.KS92-93-94 no'lu khamosorionların 6 metre doğusundadır. Teknenin güney duvarı kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır, tekne üzerindedir. Kapak tüm yönlerden kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 443

Kazı Env. No: 3KD.KS97

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.39 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya bakan deniz bakışımlı eğimli arazi üzerindedir. 3KD.ÖTM7 no'lu mezarın 1 metre doğusunda ve 3KD.KS92-93-94 no'lu khamosorionların 6 metre doğusundadır. Teknenin doğu duvarı kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır. Kapak doğu yönde yarısı oranında kırıktır. Bir parçası tekne üzerinde diğer parçası teknenin doğu uzunda yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 444

Kazı Env. No: 3KD.KS98

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya inen eğimli arazide, anakayanın bitimine yakın lokalizasyonda yer almaktadır. Mağaranın yaklaşık 35 metre batısındadır. Kaçak kazıcılar tarafından tahrip edilmiştir. Tekne ve kapakta büyük oranda tahribat söz konusudur.

Tarih: -

Kat. No: 445
Kazı Env. No: 3KD.KS99
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.92 m;
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya inen eğimli arazide aynı kayaçta 3 adet khamosorion yerleştirilmiştir. 3KD.KS99 no'lu khamosorionun teknesinde güney ve doğu duvarları kırık ve eksiktir. Diğer duvarları nispeten koruna gelmiştir. Kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 446
Kazı Env. No: 3KD.KS100
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.51 m; Boy: 1.97 m;
Kapak En: 0.42 m; Boy: 2.23 m; Yük: 0.42 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya inen eğimli arazide aynı kayaçta 3KD.KS99-100-101 no'lu 3 adet khamosorion yerleştirilmiştir. 3KD.KS100 no'lu khamosorionun teknesinde korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Kapakta lokal kırıklar meydana gelmiştir ancak monolit halde sağlam kalmış olup tekne üzerinde yer almaktadır.
Tarih: -

Kat. No: 447
Kazı Env. No: 3KD.KS101
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Tekne En: 0.48 m; Kapak Yük: 0.39 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta, mağaralı koya inen eğimli arazide aynı kayaçta 3KD.KS99-100-101 no'lu 3 adet khamosorion yerleştirilmiştir. 3KD.KS101 no'lu khamosorion teknesinin duvarlarında aşınma ve lokal kırıklar mevcuttur. Tekne yarısı oranında dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır. Monolit halde sağlam kalmış olan kapak teknenin doğu yönüne doğru düşmüş haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 448

Kazı Env. No: 3KD.KS102

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Boy: 1.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.L165-170 no'lu lahitlerin ve 3KD.O27-28 no'lu ostotheklerin yer aldığı mezar öbeğinin 2 metre kuzeydoğusunda yerleştirilmiştir. Aynı lokalizasyonda 3 farklı mezar türü ve hem inhumasyon hem kremasyon gömü şekli bir arada görülmektedir. 3KD.KS102 no'lu khamosorionun teknesi büyük oranda dolgu altındadır. Kapak düz dam formundadır ve kırık halde tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 449

Kazı Env. No: 3KD.KS103

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.85 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.L165-170 no'lu lahitlerin ve 3KD.O27-28 no'lu ostotheklerin yer aldığı mezar öbeğinin 2 metre kuzeydoğusunda yerleştirilmiştir. Aynı lokalizasyonda 3 farklı mezar türü ve hem inhumasyon hem kremasyon gömü şekli bir arada görülmektedir. 3KD.KS101 ve 102 bitişik nizamda yer almaktadır. Teknenin korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır, korunma durumu iyidir ve tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 450

Kazı Env. No: 3KD.KS104

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.54 m; Boy: 1.88 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.KS102 ve 103 no'lu khamosorionların 0.50 metre doğusundadır. Teknede tahribat söz konusudur. Tüm duvarlarında kırık ve eksik yerler vardır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 451

Kazı Env. No: 3KD.KS105

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.KS102 ve 103 no'lu khamosorionların 0.50 metre doğusundadır. Teknenin duvarlarında kırık ve eksik yerler vardır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 452

Kazı Env. No: 3KD.KS106

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.KS104 ve 105 no'lu khamosorionların 1 metre kuzeyindedir. Teknenin korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Kapak iki parça halinde kırık olarak tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 453

Kazı Env. No: 3KD.KS107

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.KS102-103-104-105-106 no'lu khamosorionların 12 metre güneydoğusundadır. 3KD.KS107 no'lu khamosorionun doğu ve batı duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 454

Kazı Env. No: 3KD.KS108

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.KS102-103-104-105-106 no'lu khamosorionların 12 metre güneydoğusundadır. 3KD.KS107 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Teknenin doğu ve batı duvarları tamamen kuzey ve güney duvarları kısmen tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 455

Kazı Env. No: 3KD.KS109

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.43 m; Boy: 1.72 m;

Kapak En: 1 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta yer almaktadır. 3KD.L164-170 no'lu lahit öbeğinin yaklaşık 50 metre güneyinde ve 3KD.L 171 no'lu

lahdin 12 metre güneyindedir. Teknenin duvarlarında tahribat vardır. Kapak düz dam formundadır. Kırık ve eksik olan kapağa ait küçük bir parça tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 456

Kazı Env. No: 3KD.KS110

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.48 m; 1.82 m; Kapak En: 0.92 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.KS101 no'lu khamosorionun 20 metre güneydoğusundadır. Mağaralı Koy'a bakan tepelik alanda ve anakayanın bitimine yakın deniz manzaralı bir konumdadır. Tekne duvarlarında aşınmalar ve kırık yerler vardır. Kapak düz dam formundadır, çok parçalı halde kırıktır.

Tarih: -

Kat. No: 457

Kazı Env. No: 3KD.KS111

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.38 m; Boy: 1.73 m;

Kapak En: 0.58 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koyu'na giden patika ile deniz kıyısı arasındaki hatta 3KD.L177 no'lu lahdin 3 metre doğusundadır. Mağaralı koya bakan tepeliğin doğusunda ve anakaranın bitimine yakın, deniz manzarasına hakim olan bu lokalizasyonda kıyı hattı boyunca 3KD.L174 no'lu lahitten itibaren 3KD.KS110 no'lu khamosorion da dahil olmak üzere lahit ve khamosorion türlerinin yakın lokasyonlarda konumlandırıldığı görülmektedir. 3KD.KS.111 no'lu mezarda teknenin doğu ve batı duvarları tamamen, kuzey ve güney duvarları kısmen tahrip olmuştur. Kapak düz dam formundadır. Çok parçalı halde kırıktır ve parçaları teknenin kuzeyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 458

Kazı Env. No: 3KD.KS112

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Boy: 1.87 m; Der: 0.40 m; Kapak En: 0.88 m; Boy: 2.15 m; Yük: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS111 no'lu mezarın 5 metre doğusundadır. Mağaralı koya bakan tepeliğin kıyı hattında ve doğu kanadında yer alan bu bölgede lahit ve khamosorion mezarlar bir arada kullanılmıştır. Teknenin korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır ve tüm duvarları iyi durumda korunmuştur. Kapak lahdin yarısını açıkta bırakacak şekilde batıya doğru kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 459

Kazı Env. No: 3KD.KS113

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.75 m; Der: 0.47 m; Kapak En: 0.70 m; Boy: 1.85 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS111 no'lu mezarın 4 metre güneyinde 3KD.KS112 no'lu mezarın 5 metre güneybatısındadır. Anakaranın bitimine yakın lokasyondadır. Teknenin doğu duvarı kırık ve eksiktir, diğer duvarlarda lokal kırıklar vardır. Kapak düz dam formundadır. Kapağın doğu ve kısa yüzlerinde kırıklar meydana gelmiştir. Monolit halde teknenin kuzeyine düşmüş ve teknenin duvarın yaslanır halde eğimli durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 460

Kazı Env. No: 3KD.KS114

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 1.75 m;

Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.22 m; Yük: 0.39 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS112 no'lu khamosorion ve 3KD.KS178 no'lu lahdin 3 metre güneyindedir. Anakaranın bitekliğine yakın mağaralı koy ve Akdeniz bakışımlı bir lokasyondadır. Tekne duvarlarında aşınmalar mevcuttur ancak duvarlar sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Monolit halde korunagelmiştir. Kapak teknenin batısına doğru düşmüş teknenin batı duvarına yaslanır halde eğimli durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 461

Kazı Env. No: 3KD.KS115

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.48 m; Boy: 1.72 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS114 no'lu mezarın 1 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS114-115-116 no'lu khamosorionlar 1 metre aralıklarla yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS115 no'lu mezarın duvarlarında lokal kırıklar meydana gelmiştir. Yakın zamanda kaçak kazıcılar tarafından içinden toprak atılmıştır. Kapak çok parça halinde kırıktır. Kırık parçalar etrafa dağılmış haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 462

Kazı Env. No: 3KD.KS116

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.70 m;

Kapak En: 0.70 m; Yük: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS115 no'lu mezarın 1 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS114-115-116 no'lu khamosorionlar 1 metre aralıklarla yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS116 no'lu mezarın tekne duvarları yarısı oranında toprak altındadır. Görülen kısımlarda tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Yarısı oranında kırıktır. Kapağın bir parçası tekne üzerinde diğer yarısı hemen güneyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 463

Kazı Env. No: 3KD.KS117

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.66 m; Boy: 1.70 m;

Kapak En: 0.80 m; Boy: 2.23 m; Yük: 0.22 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS113 no'lu mezarın 6 metre güneyinde ve 3KD.O29-30 no'lu ostotheklerin 8 metre batısında yer almaktadır. Mağaralı koya bakan tepeliğin doğusunda ve anakaya bitekliğinde uçurumun kenarında yer almaktadır. 3KD.KS117 no'lu mezarda teknenin kuzey duvarı kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır. Kapak monolit halde sağlam kalmıştır, teknenin güneyine doğru kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 464

Kazı Env. No: 3KD.KS118

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.52 m; Boy: 2 m; Der; 0.40 m;

Kapak En: 0.70 m; Boy: 2.32 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste güney bakışımında kent merkezine ve deniz manzarasına hakim bir noktada deniz seviyesinden 50 metre yukarıda falezin kenarına 3 metre mesafede bir mezar alanı düzenlemesi yapılmıştır. Anakayanın 5.40 x 2 metre ebatlarında düzleştirilmesiyle oluşan arkalık önüne 2 adet khamosorion yan yana yerleştirilmiştir. Mezarların önünde 3 metrelik düzleştirilmiş bir alan ve sonrasında uçurum başlamaktadır. Bu mezarların kayadan oluşan arkalık kısmı dikkati çekmektedir çünkü nekropolis içinde çok rastlanan bir durum değildir. 3KD.KS118 no'lu

khamosorionun korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlamdır. Kapak düz dam formundadır. Güney yönde lokal bir kırığı mevcut olan kapak monolit halde tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 465

Kazı Env. No: 3KD.KS119

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.52 m; Boy: 2.05 m;

Kapak En: 0.75 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.29 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste güney bakışımında kent merkezine ve deniz manzarasına hakim bir noktada deniz seviyesinden 50 m yukarıda falezin kenarına 3 metre mesafede bir mezar alanı düzenlemesi yapılmıştır. 3KD.KS118-119 nol'lu khamosorionlar yan yana yerleştirilmiştir. Anakayanın 5.40 x 2 metre ebatlarında düzleştirilmesiyle oluşan arkalık önüne 2 adet khamosorion yan yana yerleştirilmiştir. Mezarların önünde 3 metrelik düzleştirilmiş bir alan ve sonrasında uçurum başlamaktadır. Bu mezarların kayadan oluşan arkalık kısmı dikkati çekmektedir çünkü nekropolis içinde çok rastlanan bir durum değildir. 3KD.KS119 no'lu khamosorion tahrip edilmiştir. Tekne duvarları lokal kırıklar haricinde sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapak 1/3 oranında kırıktır. Kapağın küçük kırık parçası yan yatmış halde arkasında duran traşlanmış kayaya yaslanmıştır. Diğer parça tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 466

Kazı Env. No: 3KD.KS120

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patikanın sahil hattında 3KD.L184 no'lu lahdin 14 metre doğusunda, deniz bakışımına hakim bir lokasyonda yer almaktadır. Mezarda yüksek oranda tahribat söz konusudur. Tekenin yalnızca bir uzun duvarı kısmen mevcut olup diğer duvarlar kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 467

Kazı Env. No: 3KD.KS121

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patikanın 5 metre güneydoğusunda 3KD.KS122-122-123 no'lu 3 adet khamosorion yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.KS121 no'lu mezarda duvarların korunma durumu iyidir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 468

Kazı Env. No: 3KD.KS122

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.70 m; Kapak En: 0.55 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patikanın 5 metre güneydoğusunda 3KD.KS122-122-123 no'lu 3 adet khamosorion yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.KS122 no'lu mezarda duvarların korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. 1/3 oranında kırık ve eksiktir. Kapağın mevcut olan parçası teknein kuzeyinde yerde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 469

Kazı Env. No: 3KD.KS123

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 1.75 m; Kapak En: 0.60 m; Boy: 2.23 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patikanın 5 metre güneydoğusunda 3KD.KS122-122-123 no'lu 3 adet khamosorion yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.KS123 no'lu mezarda duvarların korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır, monolit halde sağlam kalmıştır ve tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 470

Kazı Env. No: 3KD.KS124

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.52 m; Boy: 2.05 m; Der: 0.51 m; Kapak En: 0.74 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan mevkiide 3KD.KO5 no'lu kaya ostoteğinin 7 metre kuzeyindedir. 3KD.KS124-125 no'lu mezarlar bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS124'te teknenin kuzey uzun duvarı yarısı oranında kırık ve eksiktir. Diğerduvarları ile sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapakta korunma durumu iyidir, monolit halde teken üzerinde bulunmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 471

Kazı Env. No: 3KD.KS125

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Boy: 2 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan mevkiide 3KD.KO5 no'lu kaya ostoteğinin 7 metre kuzeyindedir. 3KD.KS124-125 no'lu mezarlar bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS125 no'lu mezarın tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 472

Kazı Env. No: 3KD.KS126

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.41 m; Boy: 1.90 m;

Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.35 m; Yük: 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. Mezarın bulunduğu lokasyondan denize doğru devam edildiğinde Mağaralı Koya inilmektedir. 3KD.KS126 no'lu mezarın korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır, üzerindeki lokal kırıklara rağmen monolit haldedir ve tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 473

Kazı Env. No: 3KD.KS127

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. Mezarın bulunduğu lokasyondan denize doğru devam edildiğinde mağaralı koy'a inilmektedir. 3KD.KS127 no'lu mezar 3KD.KS126 no'lu khamosorion ile 1,5 metre mesafede yerleştirilmiştir. Mezar büyük oranda tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 474

Kazı Env. No: 3KD.KS128

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS126-127 no'lu mezarların 3 metre kuzeyinde 3KD.KS128-129 no'lu 2 adet khamosorion bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.KS128'in teknesinde korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlam kalmıştır. Mezarın üzerinden kaymış dere yatağına doğru yuvarlanmıştır ve kırıktır.

Tarih: -

Kat. No: 475

Kazı Env. No: 3KD.KS129

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.49 m; Boy: 1.72 m;
Kapak En: 0.85 m; Boy: 2.26 m; Yük: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS126-127 no'lu mezarların 3 metre kuzeyinde 3KD.KS128-129 no'lu 2 adet khamosorion bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.KS129 no'lu khamosorionun korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapakta lokal kırıklar mevcut ancak monolit halde sağlamdır, tekne üzerinden hafifçe kaymış ve bitişik nizamda olan iki teknenin duvarlarının birleştiği ara duvarın üstünde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 476

Kazı Env. No: 3KD.KS130

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS126 no'lu mezarın 2,5 metre doğusunda ve 3KD.KS128-129 no'lu khamosorionların 3,5 metre güneyindedir. Patika yolun yaklaşık 9 metre kuzeyindedir. 3KD.KS130 no'lu mezarda teknenin korunma durumu iyidir. Duvarları sağlam halde korunagelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 477

Kazı Env. No: 3KD.KS131

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.47 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS130 no'lu mezarın 6 metre doğusunda ve 3KD.KS128-129 no'lu khamosorionların 9 metre kuzeydoğusundadır. Patika yola 5 metre mesafededir. 3KD.KS131 no'lu khamosorionun korunma durumu iyi değildir. Teknenin güney uzun duvarı kırık ve eksik diğer duvarlar da lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 478

Kazı Env. No: 3KD.KS132

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.48 m; Boy: 2.04 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS131 no'lu mezarın 3,5 metre kuzeyinde 3KD.KS128-129 no'lu khamosorionların 6,5 metre kuzeydoğusundadır. Mezarın teknesinde korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir. Teknenin kuzeyinde kayaya su drenajı için kanal yapılmıştır. Mezarın yağmur suyundan korunması için yapılan bu uygulama için sağlam kalmış iyi bir örnektir.

Tarih: -

Kat. No: 479

Kazı Env. No: 3KD.KS133

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 1.75 m;

Kapak En: 0.70 m; Yük: 0.34 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS131 no'lu mezarın 14 metre doğusundadır. 3KD.KS133 no'lu mezarın teknesinde korunma durumu iyidir. Tekne duvarlarındaki aşınmalar haricinde duvarlar sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. 1/3 oranında kırık ve eksiktir. Mevcut olan parçası tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 480

Kazı Env. No: 3KD.KS134

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.53 m; Boy: 1.86 m;

Kapak En: 0.83 m; Boy: 2.30 m; Yük: 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS133 no'lu mezarın 3,5 metre güneydoğusundadır. Patika yola 7 metre mesafededir. 3KD.KS134 no'lu khamosorionun korunma durumu iyidir. Tekne duvarları sağlamdır. Kapak tekne üzerindedir. Kapak formu oldukça kaba bırakılmış, taş yüzeyi traşlanmış ancak tam bir form verilmemiştir. Dar duvarına karşıdan bakıldığında ters duran üçgene yakın bir formda görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 481

Kazı Env. No: 3KD.KS135

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS134 no'lu mezarın 2 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS134-135-136 aynı kayaç yapı üzerinde yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.KS135'in korunma durumu iyi değildir. Teknenin doğu ve batı duvarlarında kırık ve eksik yerler vardır. Yarısı oranında kırık ve eksik diğer yarısı tekne üzerindedir. Kapak kabaca bırakılmış bir kaya kütlesi görünümündedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 482

Kazı Env. No: 3KD.KS136

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.78 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS134 no'lu mezarın 2 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS134-135-136 aynı kayaç yapı üzerinde yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.KS136'nın korunma durumu iyi değildir. Tekne duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 483

Kazı Env. No: 3KD.KS137

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.53 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS134 no'lu mezarın 2 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS134-135-136 aynı kayaç yapı üzerinde yan yana konumlandırılmıştır. 3KD.KS137'nin korunma durumu iyi değildir. Teknenin doğu duvarı tamamen kırık ve eksik diğer duvarların lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 484

Kazı Env. No: 3KD.KS138

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.72 m;

Kapak En: 0.77 m; Boy: 2.25 m; Yük: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, kuzeydoğusunda bulunan dere yatağına inen eğimli topografyada yer almaktadır. Bu lokasyondaki rakım 50 metredir. 3KD.KS138 no'lu mezarın tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düzdam formundadır. Monolit halde sağlam kalan kapak tekne üzerinden kuzey yöne doğru kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 485

Kazı Env. No: 3KD.KS139

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.73 m;
Kapak En: 0.74 m; Boy: 1.95 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, kuzeydoğusunda bulunan dere yatağına inen eğimli topografyada yer almaktadır. Bu lokasyondaki rakım 50 metredir. 3KD.KS138-139 no'lu mezarlar bitişik nizamda yerleştirilmiştir. 3KD.KS139 no'lu mezarın tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düzdam formundadır. Monolit halde sağlam kalan kapak tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 486

Kazı Env. No: 3KD.KS140

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, kuzeydoğusunda bulunan dere yatağına inen eğimli topografyada yer almaktadır. Bu lokasyondaki rakım 50 metredir. 3KD.KS138-139 no'lu mezarlar bitişik nizamda, 3KD.KS140'da onların hemen batısında yer almaktadır. Tekne büyük oranda tahrip olmuştur. Yalnızca kuzey yönde bir duvarı ayakta kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 487

Kazı Env. No: 3KD.KS141

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.43 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.L193 no'lu lahdin 3 metre doğusundadır. 3KD.KS141no'lu mezarda tahribat vardır. Teknenin batı kısa duvarı tamamen kuzey ve doğu duvarı kısmen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 488

Kazı Env. No: 3KD.KS142

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.38 m; Boy: 2 m; Der: 0.42 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.L193 no'lu lahdin 3 metre doğusundadır. 3KD.KS141no'lu mezarla bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Teknenin doğu duvarı tamamen batı duvarı kısmen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 489

Kazı Env. No: 3KD.KS143

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.82 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS141 ve 142'nin

1 metre doğusundadır. Teknenin batı duvarı tamamen doğu duvarı kısmen kırık ve eksiktir. Diğer yönlerde de lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 490

Kazı Env. No: 3KD.KS144

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS143 ile yan yanadır. Teknenin doğu ve batı duvarı tamamen kırık ve eksiktir. Uzun duvarında da lokal kırıklar mevcuttur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 491

Kazı Env. No: 3KD.KS145

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.37 m; 1.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, patika yola 15 metre mesafededir. 3KD.KS194 no'lu lahdin 8 metre kuzeyindedir. Tekne büyük oranda tahrip olmuştur. Duvarlarında kırık ve eksik yerler vardır. Kapak düz dam formundadır. Kapağın ¼ oranında mevcut olan parçası tekne üzerinde diğer parçalar etrafta dağınık haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 492

Kazı Env. No: 3KD.KS146

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.92 m;

Kapak En: 0.70 m; Boy: 2.35

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, patikanın 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS145 no'lu mezarın 2,5 metre güneybatısındadır. Tekne duvarlarında kırık ve eksik bölümler vardır. Kapak düz dam formundadır, ortaya yakın noktadan bölünmüştür, parçaları tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 493

Kazı Env. No: 3KD.KS147

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Tekne En: 0.38 m; Der: 0.46 m;
Kapak En: 0.65 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS145 no'lu khamosorionun 0,50 metre kuzeydoğusundadır. Teken yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır. Kapak da yarısı oranında kırık ve eksiktir, mevcut olan parça tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 494

Kazı Env. No: 3KD.KS148

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.78 m;
Kapak En: 0.55 m; Boy: 1.90 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.KS148 ile aynı kayaç üzerinde yer almaktadır. Tekne duvarlarında aşınma ve lokal kırıklar meydana gelmiştir ancak duvarlar genel şeması ile ayakta kalmışlardır. Kapak düz dam formundadır. Tekne üzerindedir, kapağın korunma durumu iyidir. Yüzeysel aşınma ve kırıklar dışında monolit halde sağlam kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 495

Kazı Env. No: 3KD.KS149

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde patikanın 6 metre kuzeyindedir. 3KD.KS149-150 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerinde bitşik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS149 no'lu khamosorionun kuzey ve batı duvarı tamamen kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 496

Kazı Env. No: 3KD.KS150

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 2.10 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde patikanın 6 metre kuzeyindedir. 3KD.KS149-150 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerinde bitişik şekilde yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS150 no'lu khamosorionda tekne duvarları tahrip olmuştur. Doğu ve batı duvarları büyükoranda kırık ve eksik güney duvarı yarısı oranında sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 497

Kazı Env. No: 3KD.KS151

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.37 m; Boy: 2.20 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.L225-226 no'lu lahitlerin 5 metre kuzeyindedir. Nekropolis

şapeline giden şapelin hemen üstündeki düzlük alandaki lahit öbeğinin 20 metre kuzeybatısında yer almaktadır. 3KD.KS151 no'lu khamosorionun tekne duvarları tahribatlıdır. Kapak düz dam formundadır, 3 parça halinde kırıktır ve teknenin kuzeybatısında yerde dağınık halde durmaktadır.
Tarih: -

Kat. No: 498
Kazı Env. No: 3KD.KS152
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.88 m;
Kapak En: 0.60 m; Boy: 2.10 m; Yük: 0.36 m

Edisyon: -
Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde 3KD.L225-226 no'lu lahitlerin 8 metre kuzeyindedir. Nekropolis şapeline giden şapelin hemen üstündeki düzlük alandaki lahit öbeğinin 20 metre kuzeybatısında yer almaktadır. 3KD.KS151'in 3 metre kuzeyinde yer almaktadır. Tekne duvarlarında korunma durumu iyidir. Tüm duvarlar sağlam kalmıştır. Kapak düzdam formundadır, kırık iki parça halinde tekne üzerinde yer almaktadır.
Tarih: -

Kat. No: 499
Kazı Env. No: 3KD.KS153
Mezar Türü: Khamosorion
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 2 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, nekropolis şapeline giden şapelin hemen üstündeki düzlük alandaki 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin 12 metre güneyinde ve 3KD.KS155 no'lu khamosorionun 7 metre kuzeyindedir. 3KD.KS153 ve 154 no'lu mezarlar bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS153'te kuzey ve güney yöndeki tekne duvarları tamamen kırık ve eksiktir. Kapak çok parçalı halde tekne üzerinde ve yakınlarında dağınık haldedir.
Tarih: -

Kat. No: 500

Kazı Env. No: 3KD.KS154

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümünde, nekropolis şapeline giden şapelin hemen üstündeki düzlük alandaki 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin 12 metre güneyinde ve 3KD.KS155 no'lu khamosorionun 7 metre kuzeyindedir. 3KD.KS153 ve 154 no'lu mezarlar bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS154'in tüm duvarlarında kırık ve eksik yerler mevcuttur. Kapak çok parçalı halde ölçü ve form bilgileri alınamamaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 501

Kazı Env. No: 3KD.KS155

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde nekropolis şapeli teritoryumunda 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin 20 metre güneydoğusundadır. 3KD.KS155 no'lu mezarda tahribat çok yüksektir. Tekne duvarları kırık, kapak ise çok parçalı halde kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 502

Kazı Env. No: 3KD.KS156

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne Boy: 2 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde nekropolis şapeli teritoryumunda 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin 11 metre güneydedir. 3KD.KS153-154 no'lu mezarın 3 metre batısındadır. 3KD.KS156 no'lu khamosorionun yalnızca bir uzun duvarı mevcuttur. Mezar yüksek oranda tahrip olmuştur. Kapak da mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 503

Kazı Env. No: 3KD.KS157

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 2 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde nekropolis şapeli teritoryumunda 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS157-158-159 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerine yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS157 no'lu khamosorionun doğu ve batı uzun duvarları sağlam diğer duvarları tahrip olmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 504

Kazı Env. No: 3KD.KS158

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.83 m; Boy: 1.85 m; Der: 0.60 m; Kapak En: 1.04 m; Boy: 2.28 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde nekropolis şapeli teritoryumunda 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS157-158-159 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerine yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS158 no'lu khamosorionun korunma durumu iyidir. Teknenin tüm duvarları sağlam kalmıştır. Tekne kenarındaki kapak pervazı profili ve kayaca oyulmuş su

oluğu mevcuttur. Kapak düz dam formundadır. Kapağın batı dar duvarında lokal bir kırık bölüm vardır bunun dışında monolit halde sağlam kalmış olan kapak tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 505

Kazı Env. No: 3KD.KS159

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde nekropolis şapeli teritoryumunda 3KD.L233 no'lu lahit ile başlayan mezar öbeğinin metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS157-158-159 no'lu mezarlar aynı kayaç üzerine yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS159 no'lu khamosorion tekne duvarları yer yer kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 506

Kazı Env. No: 3KD.KS160

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.90 m;

Kapak En: 0.67 m; 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde 3KD.KS158-159 no'lu khamosorionların 8 metre kuzeydoğusundadır. 3KD.KS160-161-162 aynı kayaç üzerinde yer almaktadır. 3KD.KS160 no'lu khamosorionun tekne duvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır, yarısı oranında kırık ve eksiktir, mevcut olan parçası tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 507

Kazı Env. No: 3KD.KS161

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.65 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde 3KD.KS158-159 no'lu khamosorionların 8 metre kuzeydoğusundadır. 3KD.KS160-161-162 aynı kayaç üzerinde yer almaktadır. 3KD.KS161 no'lu khamosorionun, batı kısa duvarı tahrip olmuş diğer duvarında korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Kapağın bir parçası batı diğer parçası doğu uçta yer almaktadır. Teknenin ortası büyük oranda açıkta kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 508

Kazı Env. No: 3KD.KS162

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.75 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde 3KD.KS158-159 no'lu khamosorionların 8 metre kuzeydoğusundadır. 3KD.KS160-161-162 aynı kayaç üzerinde yer almaktadır. 3KD.KS162 no'lu khamosorionun, kuzey ve doğu duvarı kırık ve eksik diğer duvarlar sağlam kalmıştır. Kapak çok parçalı halde kırıktır. Form özellikleri göstermeyen kırık parçalardan biri tekne içine düşmüş haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 509

Kazı Env. No: 3KD.KS163

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde, nekropolis şapelinin üst kotunda 3KD.KS157-158-159 no'lu khamosorionların 6 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS163 no'lu mezarın doğu ve batı duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 510

Kazı Env. No: 3KD.KS164

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde, nekropolis şapelinin üst kotunda 3KD.KS157-158-159 no'lu khamosorionların 6 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS164 no'lu mezarın duvarlarında lokal kırık ve eksik bölümler vardır. Kapak düz dam formundadır, çok parça halinde kırık olan kapağın parçaları tekne üzerindedir.

Tarih: -

Kat. No: 511

Kazı Env. No: 3KD.KS165

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde, nekropolis şapelinin üst kotunda 3KD.KS163-164 no'lu khamosorionların 3,5 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS165-166 yan yana yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS165 no'lu mezarın duvarları kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır, oldukça tahrip olmuştur, çok parçalı halde kırıktır.

Tarih: -

Kat. No: 512

Kazı Env. No: 3KD.KS166

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde, nekropolis şapelinin üst kotunda 3KD.KS163-164 no'lu khamosorionların 3,5 metre doğusunda yer almaktadır. 3KD.KS165-166 yan yana yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS166 no'lu mezar büyük oranda tahrip olmuştur. Duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 513

Kazı Env. No: 3KD.KS167

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.80 m;

Kapak En: 0.75m; Boy: 2.24 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una giden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu ile patika arasında kalan bölümde, 3KD.L182-183 no'lu anakayadan traşlanmış arkalıklı ve nişli lahitlerin 20 metre doğusunda yer almaktadır. Dere yatağına yaklaşık 20 metre mesafede eğimli topografya üzerinde yer almaktadır. 3KD.KS167 no'lu mezarda tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapak üzerinde aşınmalar meyadana gelmiş olsa da monolit halde sağlam kalmıştır. Kapak tekne üzerinden kuzeye doğru kaymış teknenin yarısı açıkta kalmıştır.

Tarih: -

Kat. No: 514

Kazı Env. No: 3KD.KS168

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.78 m;
Kapak En: 0.66 m; Boy: 2.12 m; Yük: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen tepelikte, kuzeyinde Alacasu Koy'u ile bakışımlı lokasyonda 3KD.L289-303 no'lu lahitlerden oluşan mezar öbeğinin 6 metre güneyinde yer almaktadır. 2 adet khamosorion 3KD.KS168-169 bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. Bu mezar grubu içinde iyi korunarak günümüze gelmiş nadir örneklerdendir. Tekne duvarları iyi derecede korunmuştur. İçleri toprak dolu olduğu için derinlik ölçüleri alınamamıştır. Tekneyi çevreleyen kapak pervazlatı yer yer kırılmış olsa da büyük oranda sağlam kalmıştır. Kapaklar düz dam formundadır. Monolit halde sağlam kalmış olan kapaklar tekneler üzerinden doğu ve batı yönde kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 515

Kazı Env. No: 3KD.KS169

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.82 m;
Kapak En: 0.72 m; Boy: 1.90 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen tepelikte, kuzeyinde Alacasu Koy'u ile bakışımlı lokasyonda 3KD.L289-303 no'lu lahitlerden oluşan mezar öbeğinin 6 metre güneyinde yer almaktadır. 2 adet khamosorion 3KD.KS168-169 bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. Bu mezar grubu içinde iyi korunarak günümüze gelmiş nadir örneklerdendir. Tekne duvarları iyi derecede korunmuştur. İçleri toprak dolu olduğu için derinlik ölçüleri alınamamıştır. Tekneyi çevreleyen kapak pervazları yer yer kırılmış olsa da büyük oranda sağlam kalmıştır. Kapaklar düz dam formundadır. Monolit halde sağlam kalmış olan kapaklar tekneler üzerinden doğu ve batı yönde kaymıştır.

Tarih: -

Kat. No: 516

Kazı Env. No: 3KD.KS170

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Kapak En: 0.63 m; Boy: 1.85 m; Yük: 0.44 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen tepelikte, 3KD.L307 no'lu lahhdin 2 metre güneyindedir. Alacasu Koy'unu göre düzlüğe çıkmadan önce tepeye yaklaşık 15 metre mesafede eğimli topografyada yer almaktadır. 3KD.KS170 no'lu khamosorionun tekne duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır, monolit olarak sağlam kalmıştır ve tekne üzerinden doğu yöne doğru kaymış haldedir.

Tarih: -

Kat. No: 517

Kazı Env. No: 3KD.KS171

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.41 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen tepelikte, 3KD.L308-309 no'lu lahitlerin 9 metre batısında, 3KD.L310-313 no'lu lahitlerden oluşan mezar öbeğinin 8 metre güneyindedir. 3KD.KS171 no'lu khamosorion teknesinin güney duvarında kırık ve eksik bölüm vardır, diğer duvarları sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 518

Kazı Env. No: 3KD.KS172

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen tepelikte, kuzeyinde Alacasu Koy'una bakan düzlüğün güney yamacında yer almaktadır. 3KD.L336-337 no'lu lahitlerin 5 metre batısındadır. 3KD.O74 no'lu ostotheğin 4 metre güneybatısındadır. 3KD.KS172 no'lu khamosorionun kuzey ve güney duvarı kırık ve eksiktir. Kapak düz dam formundadır. Kapağın ¼ oranında kırık parçası teknenin güney köşesindedir. Kapağın diğer bölümleri mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 519

Kazı Env. No: 3KD.KS173

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.43 m; Boy: 1.80 m;

Kapak En: 0.70 m; Boy: 1. 80 m; Yük: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS172 no'lu khamosorionun 3 metre kuzeyindedir. Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacındadır. 3KD.KS173-174 bitişik şekilde yerleştirilmişlerdir. Kaçak kazı sonucunda 3KD.KS173'ün teknesi açığa çıkmış 3KD.KS174 büyük oranda toprak altındadır. 1 adet düz dam formunda kapak tekne üzerinden güney yöne doğru kaymıştır. Kapağın hangi tekneye ait olduğu tespit edilememektedir.

Tarih: -

Kat. No: 520

Kazı Env. No: 3KD.KS174

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Dolgu nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS172 no'lu khamosorionun 3 metre kuzeyindedir. Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacındadır. 3KD.KS173-174 bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. Kaçak kazı sonucunda 3KD.KS173'ün teknesi açığa çıkmış 3KD.KS174 büyük oranda toprak altındadır. 1 adet düz dam formunda kapak tekne üzerinden güney yöne doğru kaymıştır. Kapağın hangi tekneye ait olduğu tespit edilememektedir.

Tarih: -

Kat. No: 521

Kazı Env. No: 3KD.KS175

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 0.78 m; Boy: 2 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında 3KD.KS.172-173-174 no'lu khamosorionların 7 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS175 no'lu mezarda tekne duvarları sağlam kalmıştır ancak tekne yüksekliğince toprak içindedir ve üstünde de kapağı yer almaktadır. Küçük bir açıklıktan tespit yapılabilmiş ancak ölçüleri almak mümkün olmamıştır.

Tarih: -

Kat. No: 522

Kazı Env. No: 3KD.KS176

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 1.90 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında 3KD.KS.172-173-174 no'lu khamosorionların 7 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS175 ile bitişik nizamdadır, ortadaki duvarı iki mezar ortak kullanmaktadır. 3KD.KS176 teknede lokal kırıklar meyadana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 523

Kazı Env. No: 3KD.KS177

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.90 m;

Kapak En: 0.72 m; Yük: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında 3KD.KS.172-173-174 no'lu khamosorionların 7 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS175-176 no'lu mezarların

1 metre batısındadır. Tekne duvarlarında aşınmalar meydana gelmiştir ancak duvaralar sağlamdır. Kapak düz dam formundadır. ¼ oranında kırık ve eksiktir. Mevcut olan parçası tekenenin batı ucunda durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 524

Kazı Env. No: 3KD.KS178

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.80 m; Der: 0.43 m; Kapak En: 0.70 m; Yük: 0.44 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında, doğudan batıya doğru devam eden hat üzerinde 3KD.KS.175-176-177 no'lu khamosorionların 3,5 metre güneyinde yer almaktadır. 3KD.KS178 no'lu mezarda tekne duvarlarında korunma durumu iyidir. Tüm duvarlar yükseliği korunacak şekilde sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. 3 parça halinde kırıktır ve kırık parçaların tümü tekne üzerindedir. Kapağın kırılmış olan parçaları da ayrıca kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 525

Kazı Env. No: 3KD.KS179

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.84 m; Kapak En: 0.54 m; Yük: 0.48 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında, doğudan batıya doğru devam eden hat üzerinde 3KD.KS.175-176-177 no'lu khamosorionların 3,5 metre güneyinde yer almaktadır. 3KD.KS178 ve 179 no'lu mezarlar -L- şeklinde bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. 3KD.KS17'un teknesinde korunma durumu iyidir. Duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Kapak güney ve doğu duvarlarında kırık ve eksiktir, tekne üzerinde yer almaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 526

Kazı Env. No: 3KD.KS180

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.43 m; Boy: 1.80 m;

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında 3KD.KS178-179 no'lu khamosorionların 3 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS174-181 no'lu mezar grubu aynı öbekte yerleştirilmiştir. 3KD.KS180 no'lu mezarda teknenin korunma durumu iyidir. Tekne güney duvarında lokal kırık ve eksik bölüm haricinde duvarlar sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 527

Kazı Env. No: 3KD.KS181

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.43; Boy: 1.80 m;

Kapak En: 0.67 m; Yük: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında 3KD.KS178-179 no'lu khamosorionların 3 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.KS174-181 no'lu mezar grubu aynı öbekte yerleştirilmiştir. 3KD.KS181 no'lu mezar kaçak kazıcılar tarafından kazılmış ve yarısı oranında açığa çıkmıştır. Tekne dıuvarlarında korunma durumu iyidir. Kapak düz dam formundadır. Teknenin doğusuna hemen yakınına atılmıştır. Kapakta dar yüzlerde kırık ve eksik bölümler vardır.

Tarih: -

Kat. No: 528

Kazı Env. No: 3KD.KS182

Mezar Türü: Khamosorion

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.44; Boy: 1.80 m;

Kapak En: 0.58 m; Yük: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Alacasu Koy'una bakan tepeliğin güney yamacında 3KD.KS180-81 no'lu khamosorionların 11 metre batısında yer almaktadır. Tekne duvarlarında korunma durumu iyidir, duvarları sağlam kalmıştır. Kapak düz dam formundadır. Teknenin güneyine kaymış yerde durmaktadır. Kapak monolit halde mevcuttur ancak dar yüzlerde kırık ve eksik bölümleri vardır.

Tarih: -

TONOZLU MEZARLAR

Kat. No: 529

Kazı Env. No: 3KD.TM1

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 5.80 m; Boy: 5.80 m; Duvar Kal: 0.60 m (kuzey-güney) x 1.10 m (doğu batı)

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görünmeye başladığı kuzey liman koyunun girişinde yer alan tonozlu mezar anıtıdır. Günümüzde buradan geçen modern yolun kuzeyinde kalmıştır ve yol tarafındaki güney ve batı duvarları ve tonozu tamamen yıkılmıştır. Kuzey-güney doğrultusundaki mezar, kare plana sahiptir. Mezarın iç duvar yüksekliği duvarlar yıkıldığı için bilinmemektedir. Mezar, tonozla örtülmüştür. Tonozun başladığı nokta duvarın mevcut yükseliğinde görülebilmektedir ancak devamı yoktur. Mezarın girişi güneyde olmalıdır. Tonoz taşıyıcıları doğu-batı duvarlardır. Mezarın doğu duvarında kemerli niş/naiskos bulunmaktadır. Nişin genişliği 2.20 metre ve derinliği 0.60 metre'dir. Kemerin bastabanları sağda ve solda sağlam kalmıştır. Mezar duvarları moloz taşlar ve harçla örülmüştür. Duvarlar ve tonozun çökmesiyle mezar içinde bir taş tığını oluşmuştur. Mezarın doğu duvarına bitişik 3KDTM2 ve doğu yönde onunla bitişik nizamda 3KD.TM3-4 ve mezarın kuzey duvarına bitişik 3KD.TM6 konumlandırılmıştır. Mezar ile bitişik nizamda yerleştirilen mezarlar küçük ölçekli tonozlu mezarlar grubundadır ve yapım evreleri 3KD.TM1'den sonra olmalıdır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 530

Kazı Env. No: 3KD.TM2

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2.21 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun başlangıcında 3KD.TM1 ile bitişik nizamda yer alan mezardır. Giriş yönü güneydedir. Kapı söveleri in-situ'dur. Güney duvarı tamamen tahrip olmuştur. Doğu ve batı duvarları ile tonoz yarısı oranında mevcuttur. Duvarlar moloz taş ve harç ile örülmüştür, kapı sövelerinde blok taşlar kullanılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 531

Kazı Env. No: 3KD.TM3

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2.21 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun başlangıcında yer almaktadır. 3KD.TM2 ve 3KD.TM4'ün arasında ve bitişik nizamda bulunan mezarın duvarları ve tonozu tamamıyla çökmüştür. Giriş yönü güneydedir. Kapı söveleri özgün konumundadır. Duvarlar moloz taş ve harç ile örülmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 532

Kazı Env. No: 3KD.TM4

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1 25 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun başlangıcında 3KD.TM2'nin doğu yönünde bitişik nizamda

devam eden tonozlu mezarlardan 3KD.TM3 ile bitişik nizamda yer alan mezardır. Giriş yönü güneydedir. Kapı söveleri özgün konumundadır. Duvarları tamamen tahrip olmuştur. Olduğu yere çökmüş olan molozlu ve harçlı duvar kalıntıları mezar içini doldurmuştur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 533

Kazı Env. No: 3KD.TM5

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 7

.10 m; Duvar Kal: 0.70 m (doğu-batı)

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun başlangıcında denize sıfır noktasındadır. Mezarın tonozu tamamen yıkılmış haldedir. Batı duvarı ve kuzey duvarı kısmen sağlam kalmıştır. Mezarın yapımında moloz ve harcın yanı sıra blok taşlar da kullanılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 534

Kazı Env. No: 3KD.TM6

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun girişinde yer alan tonozlu mezar anıtlarındandır. 3KD.TM1 no'lu tonozlu mezarın kuzey duvarına bitişiktir. 3KD.TM6 no'lu mezar doğu-batı doğrultuludur. Giriş yönü doğudadır. Bu yönde kapı genişliği 0.40 m'dir. Mezarın tonoz örtüsü ve kuzey duvarı tamamen tahrip olmuştur. Diğer duvarlar kısmen ayakta kalmıştır. Duvarlar moloz taş ve harç ile örülmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 535

Kazı Env. No: 3KD.TM7

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.10 m; Boy: 2.20 m; Duvar Kal: 0.60 m x 0.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun girişinde yer alan tonozlu mezar anıtlarındandır. 3KD.ANM1 no'lu anıt mezarın batı duvarına bitişik konumlandırılmıştır. Bu yönüyle anıt mezardan sonra yapılmış olduğu açıktır. Mezar kuzey-güney doğrultuludur. Giriş güneydedir. Mezarın doğu-batı ve güney duvarları büyük oranda tahrip olmuştur duvar yüksekliği bu nedenle tespit edilemiyor.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 536

Kazı Env. No: 3KD.TM8

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Duvar Kal: 0.56 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun girişinde yer alan tonozlu mezar anıtlarındandır. 3KD.ANM1 no'lu anıt mezarın batı duvarına bitişik konumlandırılan 3KD.TM7 no'lu mezarla doğu duvarı bitişik nizamdadır. Mezarda tahribat yüksektir. Duvarlar ve tonoz tamamen çökmüştür. 3KD.TM7 no'lu mezarla eş dönemde ve olasılıkla aynı ölçekte yapılmıştır. Doğu Roma dönemine tarihlendirdiğimiz Roma hamamının doğusundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 537

Kazı Env. No: 3KD.TM9

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2.20 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunun başlangıcında yer alan 3KD.ANM1 no'lu anıt mezarın kuzey duvarına bitişik olarak konumlandırılmıştır. Güney yönde tonozun iki noktasında kırık bölüm vardır. Duvarları ve tonozu ile büyük oranda sağlam kalmıştır. Giriş doğu yöndedir. Mezarın üzerine anıt mezarın büyük blok taşları düşmüştür. Mezarın içinde moloz dolgu vardır. Duvarlar irili ufaklı moloz taşlar ve harç ile örülmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 538

Kazı Env. No: 3KD.TM10

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.50 m x 0.65 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunun başlangıcında yer alan tonozlu mezar grubu arasındadır. 3KD.TM10-12-13 bitişik nizamda düzenlenmiştir. Mezarın doğu ve güney duvarı ile tonoz tamamen yıkılmıştır. Kuzey duvarı tonoz eğiminin başladığı yükseklikten itibaren kırıktır. Mezarın arka duvarı olan batı yön sağlam kalmıştır. Giriş doğudadır. Duvarlar irili ufaklı moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. Doğrudan deniz bakışımlı konumlandırılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 539

Kazı Env. No: 3KD.TM11

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunun başlangıcında yer alan tonozlu mezarlar arasındadır. Mezarın doğu ve güney duvarı ile tonoz tamamen yıkılmıştır. Kuzey ve batı duvarı kısmen sağlam kalmıştır. Mezarın girişi doğu yöndedir. 3KD.TM9 ile bitişik nizamda konumlandırılmış ancak erozyon nedeniyle yaklaşık 2 metre sahile doğru kaymıştır. Duvarların

ve tonozun kırık parçaları mezarın önünde yığılmıştır. Mevcut duvarlar üzerinde 0.03 metre kalınlığında sıva kalıntıları mevcuttur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 540
Kazı Env. No: 3KD.TM12
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunun başlangıcında yer alan tonozlu mezarlar arasındadır. 3KD.TM10-12-13 bitişik nizamda düzenlenmiştir. Mezarın tonozu ve duvarları tamamıyla yıkılmıştır. Taban seviyesinde görülebilen duvar hatları dışında mezarın mimari nitelikleri tespit edilemiyor.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 541
Kazı Env. No: 3KD.TM13
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunun başlangıcında yer alan tonozlu mezar grubu arasındadır. 3KD.TM10-12-13 bitişik nizamda düzenlenmiştir. Mezarın tonozu ve duvarları tamamıyla yıkılmıştır. Taban seviyesinde görülebilen ana hat planı dışında mezarın mimari nitelikleri tespit edilemiyor.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 542
Kazı Env. No: 3KD.TM14
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: En: 1.65 m; Boy: 2.05 m; Yük: 2.25 m;
Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyada *aquaeductus*'un nekropolis içinden geçen duvar kalıntısının 2 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.TM14-15 bitişik duvarları olan ikili tonozlu mezar halinde tasarlanmışlardır. Duvarlar moloz taş ve harç kullanılarak örülmüştür. Tonoz büyük oranda yıkılmıştır. Güney duvarı tamamen batı duvarı kısmen yıkılmıştır. Giriş güney yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 543

Kazı Env. No: 3KD.TM15

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.60 m; Boy: 2.10 m; Yük: 2.20 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyada *aquaeductus*'un nekropolis içinden geçen duvar kalıntısının 4 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.TM14-15 bitişik duvarları olan ikili tonozlu mezar halinde tasarlanmışlardır. Giriş cephesi olan batı duvarı tamamen yıkılmıştır. Diğer duvarları ve tonoz sağlam kalmıştır. İki mezarın birleşik düzende yapılmış denize bakan doğu yönde çatıya beşik çatı formu verilmiştir. Sıva izleri de kırma çatı üzerinde korunarak günümüze ulaşmıştır. Tonoz örgünün üst konstrüksüyonu kırma çatı formundadır fakat ön cephelerde tahribat olduğu için bu form görülememektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 544

Kazı Env. No: 3KD.TM16

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2 m; Yük. 1.40 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyada *aquaeductus*'un nekropolis içinden geçen duvar kalıntısının kuzeyinde 3KD.TM14-15'in yaklaşık 15 metre kuzeyindedir. Mezarın tonozu ve yan duvarları tamamen yıkılmıştır. Doğu yöndeki arka duvar ayakta kalmıştır. Küçük ölçekli tonozlu mezarlar grubundadır. Giriş batı yöndedir ve giriş anteleri mevcuttur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 545

Kazı Env. No: 3KD.TM17

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM18 no'lu tonozlu mezarın doğu duvarına bitişik nizamdadır. 3KD.TM17-18-19-20-21 nolu mezarların girişleri farklı yönde birbirine bitişik nizamda düzenlenmiştir. 3KD.TM17'nin duvarları ve tonozu tamamen yıkılmıştır. Yalnızca taban seviyesindeki ana hat planı görülebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 546

Kazı Env. No: 3KD.TM18

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.40 m; Boy: 2.70 m; Yük: 2.80 m;
Duvar Kal: 0.65 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. Mezarın tonozu ve yan duvarları ayaktadır. Giriş duvarı tamamen yıkılmıştır. Kapının söveleri mevcuttur. 3KD.TM17-18-19-20-21 nolu mezarların girişleri farklı yönde birbirine bitişik nizamda düzenlenmiştir. 3KD.TM17-18-19-20'nin girişleri aynı yönde güney istikametindedir. Bu mezar öbeğinde tonoz üst yapısı üçgen bir kırma çatı altında birleştirilmiş olabilir. Arka cephede bu düzenlemeye işaret eden kalıntılar mevcuttur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 547

Kazı Env. No: 3KD.TM19

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.35 m; Boy: 2.60 m; Yük: 2.50 m; Duvar Kal: 0.58 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. Mezarın tonozu ve yan duvarları ayaktadır. Güney duvarı da kısmen ayakta kalmıştır. Girişte kapı eşik taşı mevcuttur. Giriş yönü güneydedir, güney limana ve lagüne bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. 3KD.TM17-18-19-20 bitişik nizamdadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 548

Kazı Env. No: 3KD.TM20

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM18-19-20 bitişik nizamdadır. Mezarın tüm duvarları ve tonozu yıkılmıştır. Bu nedenle yalnızca taban seviyesinde ana hat planı tespit edilebiliyor.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 549

Kazı Env. No: 3KD.TM21

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.35 m; Yük: 2.20 m; Duvar Kal: 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM18-19-20 no'lu tonuzlu mezarların kuzey duvarına giriş yönü batıda olacak şekilde bitişik nizamda inşaa edilmiştir. Mezarın tonozu çökmüştür. Duvarları ise kısmen ayakta kalmıştır. Duvarlar irili ufaklı moloz taşlar ve sıva kullanılarak örülmüştür. Giriş yönü batıdır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 550

Kazı Env. No: 3KD.TM22

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.44 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. Mezarın kuzey, güney ve doğu duvarları yarısı oranında ayaktadır batı yöndeki girişin sağlandığı duvar tamamen yıkılmıştır, tonoz yıkılmıştır. Küçük ölçekli tonozlu mezar grubundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 551

Kazı Env. No: 3KD.TM23

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.50 m x 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu tonozlu mezarların 2 metre güneyindedir. Mezarın kapı anteleri özgün konumlarındadır. Doğu duvarı tamamen, batı, kuzey ve güney duvarı kısmen ayaktadır. Tonoz tamamıyla çökmüştür. Giriş doğu yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 552

Kazı Env. No: 3KD.TM24

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.45 m; Boy: 2.30 m; Duvar Kal: 0.50 m x 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu tonozlu mezarlar bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. 3KD.TM24 bu mezar öbeğindeki en iyi durumda ayakta kalmış olan tonuzlu mezardır. Tüm duvarları sağlam kalmıştır. Tonoz tepe noktasına yükselmeye başladığı yerden çökmüştür. Mezarın fasadı blok taşlarla örülmüştür. Fasadın üç blok taşı üst üste ayakta kalmış diğer taşlar mezarın önüne düşmüştür. Kapı anteleri özgün konumlarındadır. Giriş yönü güneydedir. Oda içinden kapıya ulaşımı sağlayan duvar podosları mevcuttur. Kapı genişliği 0.46 metre, yükseklik 0.45 metredir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 553

Kazı Env. No: 3KD.TM25

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.40 m; Boy: 2.40 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu tonozlu mezarlar bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. 3KD.TM25'in doğu, batı ve kuzey duvarı ayakta kalmıştır. Güney duvarı tamamen yıkılmıştır. Tonoz yarısı oranında kırıktır ve mezarın içine çökmüştür. Kuzey ve doğu duvarda sıva kalıntıları mevcuttur. Giriş yönü güneydedir.

Kat. No: 554

Kazı Env. No: 3KD.TM26

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.90 m; Boy: 2.50 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu tonozlu mezarlar bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. 3KD.TM26 no'lu tonozlu mezarın doğu ve batı duvarı kısmen ayakta kalmış, kuzey ve güney duvarlar tamamen yıkılmıştır. Mezarın içi kapı seviyesine kadar taş ve toprak dolgu ile kaplanmıştır. Giriş yönü güneydedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 555

Kazı Env. No: 3KD.TM27

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu tonozlu mezarlar bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. Bu mezar öbeğinin doğu yöndeki son mezarıdır. 3KD.TM27 no'lu tonozlu mezar tüm duvarları ve tonozu yıkılmıştır. Mezarın ana hat planı yer yer görülebilmektedir. Mezarın girişi, bitişik nizamda düzenlendiği mezarlar ile uzun duvarları aynı yönde olduğu için girişi güney istikametindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 556

Kazı Env. No: 3KD.TM28

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu tonozlu mezar grubunun 5 metre doğusundadır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları, tonuzun eğimlenmeye başladığı noktadan itibaren yıkılmıştır. Güney duvar tamamen tahrip olmuştur. Duvarlar irili ufaklı moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. Giriş yönü güneydedir. Küçük ölçekli tonozlu mezarlar dahilindedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 557
Kazı Env. No: 3KD.TM29
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: En: 2.20 m; Boy: 2.30 m; Yük: 2.80 m; Duvar Kal: 0.70 m
Edisyon: -
Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM24-25-26-27 no'lu dörtlü tonozlu mezar öbeğinin yaklaşık 9 metre kuzeybatısındadır. 3KD.TM29 no'lu mezar tüm duvarları yüksekliğince toprak zemin üzerinde yükselen tonozlu mezarlar grubundadır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları ile tonozlu üst örtüsü tamamen sağlam kalmıştır. Güney duvarı yarısı oranında mevcuttur. Giriş güney yöndedir. Mezarın cephesi tonozlu çatısı ise kırma çatı formundadır. Cephe blok taşlarla örülmüştür ancak yalnızca kilit taşı günümüze ulaşmıştır. Mezar odasının içinde doğu, batı ve kuzey duvarlarda 3 adet ölü yatağı mevcuttur. Bu yataklarda genişlik 0.31 metre ile 0.36 metre, boy 1.85 metre ile 1.60 metre arasında değişmektedir. Mezar odasının ortasında 1 adet kremasyon haznesi bulunmaktadır. Hazne 0.18 m x 0.29 m ölçülerinde dikdörtgen formdadır. Haznenin derinliği 0.31 metre'dir. Kül Haznesinin içinde 4 adet sikke bulunmuştur. Giriş güney yöndedir. Kapıdan girişte mezar odasına girerken bir adet basamak yerleştirilmiştir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 558
Kazı Env. No: 3KD.TM30
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmemektedir.
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. 3KD.TM29'un kuzeydoğu duvarına bitişiktir. Mezarın genel nitelikleri tahribat nedeniyle saptanamamaktadır. Mezarın tonoz kısmına ait bir parça 3KD.TM30 ile birleştiği yönde mevcuttur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 559

Kazı Env. No: 3KD.TM31

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.35 m; Boy: 2 m; Yük: 2.10 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM29 no'lu mezarın yaklaşık 60 metre batısındadır. Nekroplisten geçen patika yol üzerindedir. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları sağlam kalmıştır, güney duvarı tamamen tahrip olmuştur. Tonoz yarısı oranında sağlamdır, tonozdan kopan parçalar mezar odasının içine çökmüştür. Duvar irili ufaklı moloz taşlar ve sıva ile örülmüştür. Giriş güney yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 560

Kazı Env. No: 3KD.TM32

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.80 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyuna bakan 3KD.ANM2 no'lu anıt mezarın kuzey duvarına 0.30 m mesafede konumlandırılmıştır. Küçük ölçekli tonozlu mezarlar grubuna dahil olan mezarın duvarları ve tonozu tamamen tahrip olmuştur. Mezarın tonoz ve duvar yıkıntıları mezar odasının içine dolmuştur. Mezarın ana hat planı tespit edilebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 561

Kazı Env. No: 3KD.TM33

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.30 m; Boy: 2.25 m; Duvar Kal: 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyundan sonra yükselmeye başlayan eğimli topografyadan sonra başlayan düzlük alandadır. Nekropolis içinden geçen patika yolun kenarında 3KD.L22 no'lu lahdin 9 metre doğusunda yer almaktadır. Mezarın güney duvarı kısmen ayakta kalmış diğer duvarları ve tonozu tamamen tahrip olmuştur. Giriş yönü güneydedir. Kapı söve taşları özgün konumlarında yer almaktadır. Mezar küçük ölçekli tonozlu mezarlar grubuna dahildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 562

Kazı Env. No: 3KD.TM34

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.10 m; Yük: 1.60 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yol 3KD.TM33 no'lu tonozlu mezarın önünde ikiye ayrılır ve patika yol kuzeydoğuya doğru hafifçe yükselen topografyaya doğru devam eder. Bu hat üzerinde 3KD.L26 ve 27 no'lu lahitler ve 3KD.TM34 no'lu tonozlu mezar birarada yer almaktadır. Mezarın yan duvarları yarısı oranında sağlam kalmıştır. Kuzeydoğu duvarı tamamen ayaktadır ve güneybatı duvarı tamamen tahrip olmuştur. Tonoz örtü mezar odasının içine çökmüştür. Giriş güneybatı yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 563

Kazı Env. No: 3KD.TM35

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: En: 1.10 m; Boy: 1.93 m; Yük: 1.40 m; Duvar Kal: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun Phaselis Helenistik yerleşimine doğru yükselen topografyadaki hattı üzerinde 3KD.TM35-36 no'lu tonozlu mezarlar ile 3KD.L28 ve 29 no'lu lahitler aynı kotta yan yana düzenlenmiş mezar odalarında yer almaktadır. Mezarın yan duvarları tamamen sağlam kalmıştır. Tonoz yarısı oranında kırık ve eksiktir. Giriş güneybatı yöndedir. Bu yönde kapı söveleri ve eşik taşı in-situ'dur. Kapı genişliği 0.49 metre yüksekliği 0.71 metre'dir. Sövelerin bitiminde itibaren giriş duvarı da kırık ve eksiktir. Mezarın iç ve dış duvarlarında sıva kalıntıları günümüze ulaşmıştır. Mezar odasının tabanı da duvardakine benzer bir sıva ile kaplanmıştır. Mezar odasının girişinde kapının sağ tarafında mezar duvarına sıvayla birleştirilmiş bir künk bulunmaktadır. Künkün altından mezar odasının içine giden bir akıtma kanalı yapılmıştır. Bu künk ölü gömme geleneğinde sıvı sunuyu mezara göndermek amaçlı kullanılıyor olmalıdır. Künkün asıl kullanım amacı suyun taşınması veya yapıyı korumak amaçlı yağmur suyunu drene etmek değildir çünkü 3KD.TM35 no'lu mezar, üzeri tonozla örtülü bir yapının içindedir. Mezar 3KD.L28 ile bitişik nizamdadır ve bu 2 mezar kapalı bir başka yapının içinde yer almaktadır. 3KD.TM35 no'lu mezarın önü pişmiş toprak plakalarla döşenmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 564

Kazı Env. No: 3KD.TM36

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 1.80 m; Yük: 1.80 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun Phaselis Helenistik yerleşimine doğru yükselen topografyadaki hattı üzerinde 3KD.TM35-36 no'lu tonozlu mezarlar ile 3KD.L28 ve 29 no'lu lahitler aynı kotta yan yana düzenlenmiş mezar odalarında yer almaktadır. Mezarın giriş duvarı haricinde tüm duvarları ve tonozu sağlam kalmıştır. Güney yöndeki giriş cephesi tahrip olmuştur. Mezar odasının içi ve mezarın batı yan duvarında sıva kalıntıları mevcuttur. Mezarın giriş yönünde 2.80 metre mesefede blok taşlarla örülen bir teras duvarı mevcuttur. Patika yol mezarların önünden 3KD.TM35 ve 3KD.L28'in bulunduğu odanın 1.20 metre kuzeydoğusunda konumlandırılmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 565

Kazı Env. No: 3KD.TM37

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: En: 1.40 m; Boy: 1.90 m; Yük: 2.50 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun 3 metre kuzeyinde 3KD.KM1 no'lu kiremit mezar ile 1 metre mesafededir. Mezarın duvarlarında lokal kırıklar ve taş kopmaları mevcuttur fakat tüm duvarları ve tonozu ile ayakta kalmıştır. Mezarın kapısı, giriş taşı bloğu, kapıya çıkan tek basamaklı giriş merdiveni gibi mimarı unsurları sağlam kalmıştır. Ön cephedeki kemerin blok taşları büyük oranda yıkılmıştır. Giriş açıklığı en: 0.48 m ve yük:.46 m'dir. Mezarın dış cephesi girişteki basamak sırasından itibaren görülmektedir. Cepheden bakıldığında kapı ve tonoz görülecek şekilde mezar etrafı kapatılmaktadır. Gömünün yapıldığı mezar odasının tabanı toprak seviyesinin altında kalmaktadır. Mezar odasında 2 adet podos vardır. Mezarın hemen 1 metre önünde kiremit mezar yer almaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 566

Kazı Env. No: 3KD.TM38

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 1.90 m; Duvar Kal: 0.40 m x 0.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun 10 metre kuzeyinde ve patikanın devamındaki 2KD.ANM 3 no'lu anıt mezara yaklaşık 100 metre mesafedir. 3KD.L30 no'lu lahit 3 metre güneybatısındadır. Bu lokasyonda 3KD.TM38-39-40 bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. Mezarın güney ve batı duvarı tamamen tahrip olmuştur. Kuzey ve batı duvarlar kısmen sağlam kalmıştır. Tonoz örtü çökmüştür. Duvarlar irili ufaklı moloz taşlar ve harçla örülmüştür. Giriş güneydedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 567

Kazı Env. No: 3KD.TM39

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 1.88 m; Duvar Kal: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun 10 metre kuzeyinde ve patikanın devamındaki 2KD.ANM 3 no'lu anıt mezara yaklaşık 100 metre mesafedir. Bu lokasyonda 3KD.TM38-39-40 bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları ayakta kalmıştır. Giriş yönü güneydir ve bu cephede duvar yarısı oranında kırık ve eksiktir. Tonoz örtünün tepe bölümü mezar içine çökmüştür. Mezar mevcut durumu ile genel şemasını bilinir kılacak mimari unsurlara sahiptir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 568

Kazı Env. No: 3KD.TM40

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.30 m; Boy: 2 m; Duvar Kal: 60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun 10 metre kuzeyinde ve patikanın devamındaki 2KD.ANM 3 no'lu anıt mezara yaklaşık 100 metre mesafedir. Bu lokasyonda 3KD.TM38-39-40 bitişik nizamda konumlandırılmışlardır. Mezarın kuzey ve batı duvarı ayakta kalmıştır. Doğu duvarı kısmen giriş yönü olan güney duvarı ise büyük oranda tahrip olmuştur. Tonoz mezar odasının içine yıkılmıştır. Mezar mevcut durumu ile genel şemasını bilinir kılacak mimari unsurlara sahiptir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 569

Kazı Env. No: 3KD.TM41

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 3.65 m; Boy: 3.84 m, Duvar Kal: 60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. Mezar anakayanın bitiminde falez üstündedir. Mezar, Phaselis kent merkezi ve kuzey liman bakışımlı, manzaraya hakim bir konumda bulunmaktadır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları sağlam kalmıştır. Tonoz örtü duvarlar üzerinden tepeye doğru yükselmeye başlayacağı noktalardan itibaren çökmüştür. Güney cepheye blok taşlarla kemer örülmüştür. Kemeri oluşturan blok taşlar yarısı oranında mevcuttur. Cephe haricindeki duvarlar moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. Mezar odasının içi ve dış duvarlar sıvayla kaplanmıştır. Mezar odasında doğu ve batı yönlerde 2 adet kline vardır. Batı kline 0.83 metre en, 2.26 metre boy, doğu kline 0.89 m en, 2.12 m boy ölçülerindedir. Mezar, bu türdeki mezarlar içinde, mevcut mimari unsurları ile yapı planını hakkında veri sağlayan, korunma durumu iyi örneklerden biridir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 570

Kazı Env. No: 3KD.TM42

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 2.70 m; Duvar Kal: 0.40 m x 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. Mezar anakayanın bitekliğinde falez üstündedir. 3KD.TM41'in 5 metre güneydoğusundadır. Sahilden yükselen falezin kenarındadır. Cephesi ve yan duvarları alttaki toprakla birlikte kaymış falezden aşağı düşmüştür. Mezarın kuzey duvarı yani sırt kısmı falezin kıyısında kalmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 571

Kazı Env. No: 3KD.TM43

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 0.90 m; Boy: 2 m; Duvar Kal: 0. 45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. 3KD.TM41no'lu tonozlu mezarın yaklaşık 10 metre kuzeyinde yer almaktadır. Mezarın kuzey, doğu ve batı duvarları kısmen güney duvarı tamamen tahrip olmuştur. Duvarlar moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. Küçük ölçekli tonozlu mezarlar grubuna dahildir. Giriş güney yöndedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 572
Kazı Env. No: 3KD.TM44
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: En: 0.88 m; Boy: 1.90 m; Duvar Kal: 0.45 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. 3KD.TM41'in yaklaşık 30 metre batısındadır. Mezarın kuzey, güney ve doğu duvarları büyük oranda tahrip olmuştur ancak kısmi duvar izleri görülebilmektedir. Batı duvar tamamen yıkılmıştır. Giriş batı yöndedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 573
Kazı Env. No: 3KD.TM45
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: En: 2.10 m; Duvar Kal: 0.50 m x 0.54 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. Mezarın güney ve doğu duvarları ve tonoz örtü tamamen yıkılmış haldedir. Kuzey ve batı duvarları kısmen ayakta kalmıştır. Giriş doğu yöndedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 574

Kazı Env. No: 3KD.TM46

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 0.88 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. Mezarın kuzey ve batı duvarı büyük oranda tahribatlıdır kismi oranda duvar yüksekliği ayakta kalmıştır. Doğu ve güney duvarları ile tonoz örtü tamamen yıkılmıştır. Giriş doğu yöndedir. Mezarın dış cephesinde sıva kalıntıları görülebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 575

Kazı Env. No: 3KD.TM47

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.60 m; Boy: 2.24 m; Duvar Kal: 0.55 m

Edisyon: -

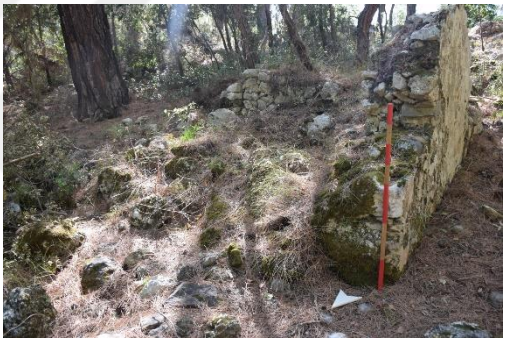

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM46 no'lu mezarın 5 metre güneybatısındadır. Mezarın güney ve batı duvarları kısmen ayakta kalmıştır. Kuzey ve doğu duvarları ile tonoz örtü tamamen yıkılmıştır. Giriş doğu yöndedir. Mezarın sırt duvarı olan batı duvarın dışı sıva kalıntıları mevcuttur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 576

Kazı Env. No: 3KD.TM48

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.31 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM49 no'lu mezarla bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Mezarın güney, batı ve doğu duvarları 0.60 metre yükseliğinde ayakta kalmıştır. Kuzey duvar büyük oranda tahrip olmuştur. Tonoz örtü çökmüştür. Giriş kuzey yöndedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 577
Kazı Env. No: 3KD.TM49
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: En: 1.72 m; Boy: 1.92; Duvar Kal: 0.45 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM48 no'lu mezarla bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Mezarın tüm duvarları 0.50 - 0.60 metre yüksekliğinde ayakta kalmıştır. Tonoz örtü çökmüştür. Giriş kuzey yöndedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 578
Kazı Env. No: 3KD.TM50
Mezar Türü: Tonozlu Mezar
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: En: 2.14 m; Boy: 2.80 m; Duvar Kal: 0.53 m x 0.60 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde, birbirine bitişik nizamda yerleştirilen 10 adet tonozlu mezar grubunun 3 metre batısındadır. Mezarın doğu, batı ve kuzey duvarları kısmen ayakta kalmıştır. Güney duvar tamamına yakın oranda tahrip olmuştur. Tonoz örtü çökmüştür. Giriş yönü güneydedir.
Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 579

Kazı Env. No: 3KD.TM51

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.80 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. Mezarın doğu duvarı kısmen ayakta kalmıştır, diğer duvarları büyük oranda tahrip olmuştur, tonoz örtü çökmüştür. 3KD.TM52 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 580

Kazı Env. No: 3KD.TM52

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.80 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM51 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Mezarın kuzey, güney ve doğu duvarları 0.70 metre yüksekliğinde ayakta kalmıştır. Batı duvarı büyük oranda tahrip olmuştur. Tonoz örtü çökmüştür. Giriş yönü batıdadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 581

Kazı Env. No: 3KD.TM53

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2.20 m; Duvar Kal: 0.45 m x 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM52 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Mezarın kuzey, güney ve doğu duvarları 0.60 m – 0.70 m arasında ayakta kalmıştır. Batı duvarı büyük oranda yıkılmış haldedir. Tonoz örtü çökmüştür. Giriş yönü batıdadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 582

Kazı Env. No: 3KD.TM54

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.55 m; Boy: 2.30 m; Duvar Kal: 0.46 m x 0.58 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM53 no'lu tonozlu mezarın kuzey duvarı ile 3KD.TM54'ün kuzey yöndeki sırt duvarı bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Mezarın doğu, batı ve güney duvarları 1 m – 1.50 metre arasında ayakta kalmıştır. Kuzey yönde kapı anteleri ayaktadır. Anteler 0.58 metre en, 0.70 metre boy ve 0.38 metre derinlik ölçülerindedir. Tonoz örtü mezar odasının içine çökmüştür. Mezar odasının içinde ve mezarın dış duvarlarında sıva kalıntıları mevcuttur.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 583

Kazı Env. No: 3KD.TM55

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.40 m; Boy: 2.65 m; Duvar Kal: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM54 no'lu tonozlu mezarın güneyindedir. Mezarın doğu,

batı ve güney duvarları büyük oranda yıkılmış haldedir. Kuzey duvar kısmen ayakta kalmıştır. Giriş yönü kuzeydedir ve bu duvarda kapı sövelerinden biri özgün konumundadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 584

Kazı Env. No: 3KD.TM56

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.42 m; Boy: 1.90 m; Duvar Kal: 0.65 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. Mezarın güney ve batı duvarları tonoz örtünün eğimlenmeye başladığı noktaya kadar ayakya kalmıştır. Kuzey duvarı kısmen sağlam kalmıştır, tonoz örtü çökmüştür. Giriş yönü doğudadır. Kapı anteleri 0.80 metre genişlik, 0.40 metre derinlik ölçülerindedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 585

Kazı Env. No: 3KD.TM57

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.67 m; Boy: 2.65 m; Duvar Kal: 0.59 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM59 ve 60 no'lu tonozlu mezarların kuzey duvarı ile 3KD.TM 57'nin güney duvarı bitişik nizamdadır. Mezarın kuzey duvarı ise 3KD.TM56 ile bitişiktir. Mezarın batı yöndeki sırt duvarı 1 metre yüksekliğinde ayakta kalmıştır. Tonoz örtü çökmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 586

Kazı Env. No: 3KD.TM58

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. Mezarın tüm duvarları ve tonozu yıkılmış haldedir. Duvarlar ana hat düzeyinde dahi belli değildir. 3KD.TM59'un doğu bitişiğinde yer almaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 587

Kazı Env. No: 3KD.TM59

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.10 m; Boy: 2.30 m; Duvar Kal: 0.57 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM60 no'lu mezarın doğu yönde bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Mezarın güney, batı ve doğu duvarları ayakta kalmıştır. Tonoz örtü duvarların üzerinden eğimlenerek yükseleceği noktadan mezar odasına çökmüştür. Mezar odasının duvarlarında sıva kalıntıları mevcuttur. Giriş güney yöndedir. Bu yönde duvar büyük oranda yıkılmıştır. Giriş yönündeki bir adet söve ve giriş basamağı sağlam kalmıştır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 588

Kazı Env. No: 3KD.TM60

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.05 m; Boy: 2.45 m; Duvar Kal: 0.53 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. 3KD.TM59 no'lu mezarın batı yönde bitişiğine konumlandırılmıştır. Mezarın kuzey sırt duvarı 0.83 metre yüksekliğinde sağlam kalmıştır. Doğu duvarı kısmen ayaktadır. Batı duvar ve güney duvarın tamamına yakın yıkılmış haldedir. Tonoz örtü çökmüştür. Giriş güney yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 589

Kazı Env. No: 3KD.TM61

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2 m; Duvar Kal: 0.53 m x 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. Mezarın kuzey, güney ve doğu duvarı 1 metre ile 1.50 metre yüksekliğinde ayakta kalmıştır. Giriş yönü olan batı duvar tamamen yıkılmış haldedir. Tonoz örtü çökmüştür.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 590

Kazı Env. No: 3KD.TM62

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: En: 1.70 m; Boy: 2.55 m; Duvar Kal: 0.58 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinde yer almaktadır. Mezarın kuzey sırt duvarı 1.05 metre yüksekliğinde ayaktadır. Diğer duvarları ve tonoz örtü yıkılmıştır. Taban seviyesinde ana hat planı görülebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 591

Kazı Env. No: 3KD.TM63

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.40 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.L-101-102-103 no'lu lahitlerin yer aldığı mezar öbeğinde 3KD.TM64 ve 65 ile bitişik nizamda yerleştirilmiştir. Ostothek 13 ise mezarın hemen kuzeydoğu köşesinde yer almaktadır. Mezarın kuzey, güney ve batı duvarları tamamıyla ayakta kalmıştır. Tonoz örtü sağlamdır. Doğu duvar yarısı oranında yıkılmıştır. Giriş doğu yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 592

Kazı Env. No: 3KD.TM64

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.05 m; Boy: 2.10 m; Duvar Kal: 0.65 m x 1 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.L-101-102-103 no'lu lahitlerin yer aldığı mezar öbeğinde 3KD.TM63 ve 65 ile bitişik nizamda ortalarında yer almaktadır. Mezarın kuzey, güney ve batı duvarları tamamıyla ayakta kalmıştır. Tonoz örtü sağlamdır. Doğu duvar yarısı oranında yıkılmıştır. Giriş doğu yöndedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 593

Kazı Env. No: 3KD.TM65

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.20 m; Boy: 2 m; Duvar Kal: 1.30 m

ortak duvar kullanımından dolayı duvar kalınlığı yüksektir.

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.L-101-102-103 no'lu lahitlerin yer aldığı mezar öbeğinde 3KD.TM64 ile bitişik nizamda yer almaktadır. Mezarın kuzey, güney ve batı duvarları tamamıyla ayakta kalmıştır. Tonoz örtü sağlamdır. Doğu duvar yarısı oranında yıkılmıştır. Giriş doğu yöndedir. Mezar odasının içinde klinelerin duvardaki kanal izleri görülebilmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 594

Kazı Env. No: 3KD.TM66

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.30 m; Boy: 2 m; Duvar Kal: 0.70 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.TM63-64-65 no'lu tonozlu mezarların 4 metre güneydoğusundadır. Mezarın tüm duvarları ve tonoz örtüsü sağlam kalmıştır. Kapı 0.49 metre genişliğinde, yük: 0.46. m, ante çıkıntıları 0.30 metredir. Duvarlar moloz taş ve harçla örülmüştür. Cephede blok taşlarla kemer yapılmıştır. Kemer taşları kuzey yönde iki taş sırası hakinde ayakta kalmıştır. Mezarın içi sıvalıdır ve sıva kalıntıları iyi derecede korunmuştur. Mezar odasının tabanı 0.17 metre kalınlığında, 0.29 metre yüksekliğinde duvarla ikiye bölünmüş ve iki kline elde edilmiştir. Kline 0.57,5 metre genişliğindedir. Mezar, küçük ölçekli tonozlu mezarlar grubuna dahildir ve mimari unsurlarının iyi durumda korunmuş olması ile bu tür mezarların düzenlemesine ilişkin veri sağlar niteliktedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 595

Kazı Env. No: 3KD.TM67

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.50 m; Boy: 1.90 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.TM63-64-65-66 no'lu tonozlu mezarların yer aldığı lokasyonun yaklaşık 15 metre kuzeyindedir. Mezarın batı duvarı ayakta kalmıştır. Kuzey ve güney duvarları kısmen sağlamdır, doğu duvar tamamen tahrip olmuştur. Giriş doğu yöndedir. Mezarın duvarı moloz taşlar ve harç ile örülmüştür. Mezar odasının duvarlarında sıva kalıntıları mevcuttur. Mezarın güney duvarının önünde Ostothek 10 yer almaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 596

Kazı Env. No: 3KD.TM68

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.05 m; Boy: 1.90 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.TM63-64-65-66 no'lu tonozlu mezarların yer aldığı lokasyonunda 3KD.TM67'nin 8 metre kuzeydoğusundadır. Batı duvarı ayakta kalmıştır. Kuzey ve güney duvarları ile tonoz örtü yarısı oranında sağlamdır. Doğu duvar tamamen tahrip olmuştur. Giriş doğu yöndedir. Mezar odasının iç duvarları sıva ile kaplıdır.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 597

Kazı Env. No: 3KD.TM69

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 1.27 m; Boy: 1.90 m; Duvar Kal: 0.60 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.TM63-64-65-66 no'lu tonozlu mezarların yer aldığı lokasyonunda 3KD.TM68'nin 3 metre kuzeyindedir. Mezarın batı ve kuzey duvarı ayakta kalmıştır. Güney duvarı kısmen doğu duvarı tamamen tahrip olmuştur. Giriş doğu yöndedir. Tonoz örtü çökmüştür. Mezar odasının iç duvarları yer yer sıva izleri görülmektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 598

Kazı Env. No: 3KD.TM70

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.TM63-64-65-66 no'lu tonozlu mezarların yer aldığı lokasyonunda 3KD.TM69'un kuzeyinde bitişik nizamda konumlandırılmıştır. Mezarın tüm duvarları yıkılmıştır. Plan ve ölçüler tespit edilememektedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 599

Kazı Env. No: 3KD.TM71

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 2.60 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden patika yolun üzerindeki ilk dere yatağını geçtikten sonra yükselen tepeliğin üzerindeki düzlük alanda tonozlu mezarların yoğun olduğu mezar öbeğinden sonra 3KD.TM63-64-65-66 no'lu tonozlu mezarların yer aldığı lokasyonunda 3KD.TM70'no'lu mezarın 8 metre doğusundadır. Güney duvarı kısmen ayakta kalmıştır. Diğer duvarları ve tonozu tamamen tahrip olmuş yıkılmış haldedir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 600

Kazı Env. No: 3KD.TM72

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: En: 2.60 m; Duvar Kal: 0.50 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten Cennet Koy'una devam eden yolda mağaraya inen eğimli topografya üzerindedir. Mezarın kuzey ve batı duvarı anakayanın traşlanıp üzerinin sıvanmasıyla şekillendirilmiştir. Sıva izlerinde pembe renk görülür. Diğer duvarlar moloz taşlar ve harçla örülmüştür. Örülen duvarlar büyük oranda tahrip olmuştur. Kaya mezarı 1 ile aynı hat üzerinde ve 4 metre aralıkla bulunmaktadır.

Tarih: Roma Dönemi

OSTOTHEKLER

Kat. No: 601

Kazı Env. No: 3KD.O1

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 0.31 m;
Kül Haznesi: 0.10 X 0.16 m; Der: 0.09 m

Edisyon: Tüner_Önen-Gürel, Adalya 2022, 25-31

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM3 no'lu anıt mezara giden patika yolda ve yolun hemen kuzeydoğusunda geç dönem duvar özellikleri gösteren ve geç dönem konutları olarak ön değerlendirmesi yapılan yapı duvarının önünde yer almaktadır. Ostothek teknesi dikdörtgen

formludur. Tekne kül haznesinin başlangıcından itibaren kırık ve eksiktir. Teknenin ön yüzünde 3 satırlık hellence yazıt kazınmıştır. Yazıt Hellenistik dönem yazı karakterleri içermektedir. Phaselis dikdörtgen formlu ostotheklerin tümü erken dönem ostothekler grubunda yer almaktadır. Mezar anıtı geç dönem yapısının içinde yer almasıyla taşınmış olabileceğini göstermektedir. Herhangi kenet ya da kurşun yuvası izi tespit edilmemiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 602

Kazı Env. No: 3KD.O2

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 0.31 m; Der: 0.44 m; Kül Haznesi: 0.27 X 0.16 m

Edisyon: N. Tüner Önen, "Yeni Buluntular Işığında Phaselis Epigrafi Çalışmaları". Phaselis I (2015) 19-38.

Kuzeydoğu nekropoliste 2014 yılı araştırmaları sırasında tespit edilen mezar anıtı, 3KD.ANM3 no'lu anıt mezarın girişinde bastaban olarak kullanılmıştır. Yapı geç dönem anıt mezarı olarak değerlendirilmektedir. Harf karakterleri nedeniyle MÖ. VI. yüzyıla tarihlenmektedir. Ostothek formu dikdörtgendir. Duvarın içinde olduğu için hazne derinliği ve kapak pervazı gibi ölçüler tespit edilememektedir.

Tarih: MÖ. VI. yüzyıl

Kat. No: 603

Kazı Env. No: 3KD.O3

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.52 m; Boy: 0.52 m; Kal: 0.11 m; Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM41 no'lu tonozlu mezarın batısında uzanan duvarda devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Ostothek teknesi yan yatmış haldedir. Tekne gövdesinde lokal kırık ve eksik kısımlar mevcuttur. Kapak pervazı ve kül haznesi derinliği tam olarak tespit edilebilmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 604

Kazı Env. No: 3KD.O4

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.70 m; Boy: 0.70 m; Kal: 0.15 m;
Kül Haznesi Çap: 0.35 m; Der: 0.25 m (kırık)

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L261 no'lu lahdin 1 metre güneybatısında yer almaktadır. Ostothek teknesi gövdesinde kırık ve eksik bölümler vardır. Kül hanzesi 0.25 metre yükseliğinden itibaren kırık ve eksiktir. Kapak pervazı bu nedenle tespit edilemiyor. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 605

Kazı Env. No: 3KD.O5

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.56 m; Boy: 0.40 m (kırık)
Kül Haznesi Çap: 0.26 m; Der: 0.15 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste tespit edilen ostothek teknesi yan yatmış haldedir. Tekne duvarlarında lokal kırık ve eksik kısımlar bulunmaktadır. Kül haznesinin 0.15 metre yükseliğinden itibaren tekne duvarı kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 606

Kazı Env. No: 3KD.O6

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.54 m; Boy: 0.54 m;
Kül Haznesi Çap: 0.33 m; Der: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste tespit edilen ostothek teknesi yan yatmış haldedir. Tekne yüksekliği boyunca yarısından itibaren kırık ve eksiktir. Mevcut hali ile dikey kesiti alınarak teknenin ölçüleri alınabilmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 607

Kazı Env. No: 3KD.O7

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.52 m; Boy: 0.64 m;
Kül Haznesi Çap: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM49 no'lu tonozlu mezarın kuzey duvarının köşesinde mezara bitişik halde bulunmaktadır. Ostothek teknesi yan yatmış haldedir. Tekne yüksekliği boyunca yarısından itibaren kırık ve eksiktir. Mevcut hali ile dikey kesiti alınabilen teknenin ve kül haznesinin ölçüleri alınabilmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 608

Kazı Env. No: 3KD.O8

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.52 m; Boy: 0.52 m; Yük: 0.65 m;
Kül Haznesi Çap: 0.31 m; Der: 0.17 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM5 no'lu klasik dönem mezar anıtının yaklaşık 7 metre kuzeyinde, nekropolis şapeli I'in yapı duvarında köşe bloğu olarak devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Ostothek teknesi ve kül haznesi kare formdadır. Phaselis nekropolislerinde kara formlu ostothek tekneleri mevcuttur ancak kül haznesi kare formda olan ilk örnektir. Tekne üzerinde sıva kalıntıları yer yer mevcuttur. Ostothek teknesinin 3 duvarı sağlamdır bir duvarında lokal olarak kırık ve eksiktir.

Tarih: -

Kat. No: 609

Kazı Env. No: 3KD.O9

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.53 m; Boy: 0.53 m; Yük: 0.42 m; Kül Haznesi Çap: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM66 no'lu tonozlu mezarın yaklaşık 8 metre batısında yer almaktadır. 3KD.O8 no'lu ostothekin ise 6 metre kuzeyindedir. Ostothek teknesi kül haznesinin 0.15 metre yükseliğinden itibaren kırık ve eksiktir. Tekne kara formludur, kül haznesi ise yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 610

Kazı Env. No: 3KD.O10

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Kül Haznesi Çap: 0.28 m; Der: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM67 no'lu tonozlu mezarın girişinde ve güney duvarının hemen dibinde yer almaktadır. Ostothek teknesi yükseliği boyunca yarısı oranında kırık ve eksiktir. Bu görünümü ile dikey kesiti okunabilen teknenin kapak pervazı çıkıntısı 0.02 metredir. Tekne kare formda kül haznesi yuvarlak ve tabana doğru hafifçe daralmkatadır. Kül haznesinin derin olduğu grup içindedir.

Tarih: -

Kat. No: 611

Kazı Env. No: 3KD.O11

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.36 m; Boy: 0.59 m; Yük: 0.37 m; Kal: 0.10 m; Kül Haznesi En: 0.16 m; Boy: 0.35 m; Der: 0.10 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM71 no'lu tonozlu mezarın kuzeyindedir. Dikdörtgen formdadır. Hem tekne gövdesi hem de kül haznesi dikdörtgen forma sahiptir. Kül haznesi derin değildir. Tekne üzerinde lokal kırıklar meydana gelmiştir ayrıca taşın çok gözenekli ve yumuşak yapısı nedeniyle aşınma da yüksektir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 612

Kazı Env. No: 3KD.O12

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 m; Yük: 0.67 m;

Kül Haznesi Çap: 0.36 m; Der: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM70 no'lu tonozlu mezarın batısındadır. Kare formlu ostothekler grubundaki, kül haznesi ortada genişleyen ve dibe doğru çok hafif daralan hazneler grubuna dahildir. Teknenin bir duvarı sağlam kalmış iki duvarı yarısı oranında kırık ve eksik ve bir duvarı ise tamamen tahrip olmuştur. Kpak pervezı kalıntıları korunagelmiştir, pervaz 0.04 metre genişliğinde 0.2 metre yükseliğindedir. Ostothek kapağı mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 613

Kazı Env. No: 3KD.O13

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.55 m; 0.76 m;

Kül Haznesi Çap: 0.26 m; Der: 0.26 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM63 no'lu tonozlu mezarın doğu yönünde girişin hemen yanında yerde durmaktadır. Yan yatmış haldedir. Ostothek teknesinin iki duvarı sağlam kalmış bir duvarı kısmen kırık ve bir duvarı ise tamamen tahrip olmuştur. Tekne yüksekliği diğer ostotheklere kıyasla fazladır. Kül haznesi derin değildir ve tabana doğru daralmaz. Kapak mevcut değildir..

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 614

Kazı Env. No: 3KD.O14

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.51 m; Yük: 0.57 m; Der: 0.36 m; Kal: 0.10 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM49 no'lu tonozlu mezarın güneybatı köşesinde tabanı üstte kalacak şekilde yan yatmış haldedir. Ostothek teknesinin formu aşağıya doğru daralan konikal bir forma sahiptir. Büyük oranda duvarları sağlam kalmıştır. Kapak pervazı 0.2 metre genişliğinde ve 0.07 metre yükseliğinde mevcuttur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 615

Kazı Env. No: 3KD.O15

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 m; Kül haznesi Çap: 0.23 m; Der: 0.24 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM46 no'lu tonozlu mezarın kuzey duvarının bir önünde yerde durmaktadır. Ostothek teknesi yarısı oranında kırık ve eksiktir. Tabanı yukarı bakar şekilde ters halde durmaktadır. Oda mezarın duvarında kullanılmak üzere taşınmış ve duvardan düşmüş olabilir. Ostothek kare formunda ve kül haznesi yuvarlaktır.

Tarih: -

Kat. No: 616

Kazı Env. No: 3KD.O16

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 m; Yük: 0.52 m; Yük: 0.44 m; Kül Haznesi Çap: 0.23 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.TM46 no'lu tonozlu mezarın 0.80 metre batısında moloz yığınının arasında ters dönmüş halde durmaktadır. Buradaki bir duvarda devşirme olarak kullanılmış olabilir. Taş yüzeyinde koplamar meydana gelmiştir ve yüzeyi liken tabakası oluşmuştur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 617

Kazı Env. No: 3KD.O17

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.28 m; Boy: 0.14 m (Kırık)

Edisyon: Tüner_Önen-Gürel, Adalya 2022, 25-31

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L15 numaralı hyposorionlu lahit mezar yapısında sürdürülen çalışmalar esnasında, mezarın etrafını çevreleyen temenos duvarı tespit edilmiştir. Söz konusu duvar moloz taşlar ve harç ile örülmüştür ve mezarın batı yönünde uzanmaktadır. Duvar örgüsünde 3KD.O17 numaralı ostothek gövdesi devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Yazıtlı yüzeyi öne gelecek şekilde duvara örülen bloğun diğer kısımları görülememektedir. Bu sebeple bir ostothek olup olmadığı kesin değildir ancak yazıtın içeriği dolayısıyla ve yine aynı bölgede bir mezarın duvarında devşirme malzeme olarak kullanılan yazıtlı ostothek teknesi örneğinin de bulunması nedeniyle söz konusu eser ostothek mezarlar kategorisinde kaydedilmiştir. Duvar örgüsü sırasında üzeri harçla kaplandığı için kısmen harflerde tahribat olmuştur. Üstte, ilk satırın ortalarına doğru inen bir kırık vardır.

Tarih: Harf karakterleri dolayısıyla Hellenistik Dönem.

Kat. No: 618

Kazı Env. No: 3KD.O18

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.73 m; Yük: 0.85 m; Kal: 0.14 m; Kül Haznesi Çap: 0.45 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L119 no'lu lahdin yaklaşık altı metre batısında mağaralı koyu gören düzlükten khamosorion tepeliğine doğru yükselen eğimli arazide yerde durmaktadır. Ostothek

teknesi kare formda kül haznesi ise yuvarlaktır. Teknenin taban yüksekliği korunmuştur. Tabandan kül haznesinin başladığı yerden itibaren iki duvar kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 619

Kazı Env. No: 3KD.O19

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.70 X 0.70 m;

Kül Haznesi Çap: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepelikte Cennet Koy'una devam eden patikanın hemen kenarında ve kuzeyinde yer almaktadır. Ostothek teknesi kare formda ve kül haznesi geniş yuvarlak formdadır. Tekne duvarları kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir. 3KD.O20 ile yan yana durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 620

Kazı Env. No: 3KD.O20

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.65 X 0.65 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepelikte Cennet Koy'una devam eden patikanın hemen kenarında ve kuzeyinde yer almaktadır. Ostothek teknesi kare formda ve kül haznesi yuvarlaktır. Tekne duvarları kül haznesinin başlangıcına yakın noktadan itibaren yüksekliğince kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir. 3KD.O19 ile yan yana durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 621

Kazı Env. No: 3KD.O21

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 X 0.50 m; Kül Haznesi Çap: 0.28 m; Der: 0.13 m (kırık)

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L135 no'lu lahdin batı köşesinde ve hemen bitişiğinde yerde durmaktadır. Ostothek gövdesinin duvarları büyük oranda kırık ve eksiktir. Tabanı sağlam kalmıştır. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 622

Kazı Env. No: 3KD.O22

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 m; Boy: 0.70 m;
Kül Haznesi Çap: 0.27 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L148 no'lu lahdin yaklaşık 20 metre doğusunda, Cennet Koy'una giden patikanın deniz kıyısı hattı yönünde ve patikadan 5 metre içerdedir. Ostothek teknesi buyunca yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak pervazı profili iyi derecede korunagelmiştir. Teknenin ağız kısmında kapak ile birleşimi sağlamlaştıran kurşun kenet yuvaları mevcuttur. İçine metal dökülen ve tekne ile kapağın kenetlenmsini sağlayan yuvalar 0.4 X 0.2 metre ölçülerindedir. Nekropolislerde tespit edilen ostothekler içinde kenet yuvası ve metal kalıntıları olan ilk örnektir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 623

Kazı Env. No: 3KD.O23

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.65 X 0.65 m;

Kül Haznesi Çap: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.O22 no'lu ostothekin 3 metre kuzeyindedir. Ağız kısmı yukarı bakar halde durmaktadır. Gövdenin yarısı toprak dolgu içinde kalmıştır. Ostothek teknesi kare formda, kül haznesi yuvarlaktır. Tekne üzerinde lokal kırıklar meydana gelmiştir. Kapak profili aşınmış da olsa izleri görülebilmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 624

Kazı Env. No: 3KD.O24

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.54 X 0.54 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Mağaralı Koy'a inen eğimli arazide mağaraya inen patika yolun kenarında yer almaktadır. Mağaranın yaklaşık 30 metre batısındadır. Ostothek teknesi olasılıkla yukarıdaki düzlük alandan aşağıya doğru sürüklenerek mevcut konumuna gelmiştir. Tekne yüksekliği boyunca yarısı oranında kırık ve eksiktir. Taş yüzeyinde de aşınma ve kopmalar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 625

Kazı Env. No: 3KD.O25

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.53 X 0.53 m; Yük: 0.70 m;

Kül Haznesi Çap: 0.26 m; Der: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L158 no'lu lahdin 4 metre güneydoğusunda Cennet Koy'una giden patika yolun yaklaşık 13 metre güneyindedir. Ostothek teknesinin tabanı sağlam kalmıştır. Kül haznesinin başladığı yerden itibaren bir duvarı tamamen kırık ve eksiktir. Bir duvarı sağlam kalmıştır ve diğer iki duvarı kısmen kırık ve eksik haldedir. Ostothek teknesi kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 626

Kazı Env. No: 3KD.O26

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 m; Boy: 0.70 m;

Kül Haznesi Çap: 0.27 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L148 no'lu lahdin yaklaşık 20 metre doğusunda, Cennet Koy'una giden patikanın deniz kıyısı hattı yönünde ve patikadan 5 metre içerdedir. Ostothek teknesi buyunca yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak pervazı profili iyi derecede korunagelmiştir. Teknenin ağız kısmında kapak ile birleşimi sağlamlaştıran kurşun kenet yuvaları mevcuttur. İçine metal dökülen ve tekne ile kapağın kenetlenmsini sağlayan yuvalar 0.4 X 0.2 metre ölçülerindedir. Nekropolislerde tespit edilen ostothekler içinde kenet yuvası ve metal kalıntıları olan ilk örnektir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 627

Kazı Env. No: 3KD.O27

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne: En: 0.66 X 0.66 m;

Kül Haznesi: Çap: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L165-166-167 no'lu lahitler ile aynı mezar öbeği içinde yer 3KD.O27-28 no'lu ostothekler yer almaktadır. 3KD.O27 no'lu ostothek 3KD.L166 no'lu mezarın

güneydoğu bitişiğindedir. Ostothek teknesinde kırık ve eksik bölümler vardır. Tekne duvarları büyük oranda tahrip olmuştur. Taban kısmında da kırıklar meydana gelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 628

Kazı Env. No: 3KD.O28

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.57 X 0.57 m;

Kül Haznesi Çap: 0.31 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L165-166-167 no'lu lahitler ile aynı mezar öbeği içinde yer 3KD.O27-28 no'lu ostothekler yer almaktadır. 3KD.O28 no'lu ostothek 3KD.L167 no'lu mezarın 0.50 metre kuzeybatısında yerde durmaktadır. Ostothek teknesinin bir duvarında kısmi kırık ve eksik bölüm vardır bunun dışında sağlam kalmıştır. Tekne kare formda, kül haznesi dibe doğru daralan yuvarlak formdadır. Kül haznesinin ağız çapı 0.31 metre dip çapı 0.18 metre'dir. Tekne ağız kısmında kapak pervazı kalıntıları korunagelmiştir. Pervaz 0.4 metre yüksekliğindedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 629

Kazı Env. No: 3KD.O29

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.64 X 0.64 m;

Kül Haznesi: Çap: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Mağaralı Koy'un doğusunda, koya bakan tepeliğin kıyı şeridinde yer almaktadır. Ostothekin bulunduğu alan anakayanın traşlanmasıyla oluşturulan bir arkalık ve önünde 2 khamosorion mezar ve 2 adet ostothek teknesinin yerleştirilmesiyle bir mezar kompleksi olarak tasarlanmıştır. 3KD.O29-30 bu alan içinde yer almaktadır. Deniz bakışımlı olarak anakayanın bitekliği noktasına yerleştiirlen mezarlık alanında kıyı hattında da duvar kalıntıları

tespit edilmiştir. Böylelikle alanın etrafı anakaya ve duvar ile çevrelenerek özel bir alan elde edilmiştir. 3KD.O30 no'lu ostothek teknesinin bir duvarı sağlam, iki duvarı yarısı oranında kırık ve bir duvarı tamamen kırık ve eksiktir. Tekne kare formadır ve kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 630

Kazı Env. No: 3KD.O30

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 X 0.60 m;

Kül Haznesi Çap: 0.28 m; Der: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Mağaralı Koy'un doğusunda, koya bakan tepeliğin kıyı şeridinde yer almaktadır. Ostothekin bulunduğu alan anakayanın traşlanmasıyla oluşturulan bir arkalık ve önünde 2 khamosorion mezar ve 2 adet ostothek teknesinin yerleştirilmesiyle bir mezar kompleksi olarak tasarlanmıştır. 3KD.O29-30 bu alan içinde yer almaktadır. Deniz bakışımlı olarak anakayanın bitekliği noktasına yerleştirilen mezarlık alanında kıyı hattında da duvar kalıntıları tespit edilmiştir. Böylelikle alanın etrafı anakaya ve duvar ile çevrelenerek özel bir alan elde edilmiştir. 3KD.O30 no'lu ostothek teknesinin duvarları sağlam kalmıştır. Gövdesi büyük oranda toprak doldu içindedir. Tekne kare formadır ve kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 631

Kazı Env. No: 3KD.O31

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.65; Boy: 0.59 m; Yük: 0.48 m;

Kül Haznesi Çap: 0.31 m; Der: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L180 no'lu lahdin 1 metre batıısnda yer almaktadır. Kuzeydoğu nekropolisin doğuya doğru kıyı hattı boyunca devam eden patika üzerinde ve kıyı hattındaki konumu sayesinde deniz ve kent bakışımına hakim bir konumdadır. Ostothek teknesinin iki duvarı

sağlam kalmıştır diğer duvarları kırık ve eksiktir. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak pervazı 0.7 metre genişliğinde ve 0.3 metre yükseliğinde işlenmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 632

Kazı Env. No: 3KD.O32

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.72 X 0.72 m;

Kül Haznesi: Çap: 0.46 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L187 no'lu lahdin yaklaşık 20 metre kuzeydoğusundadır. Kuzeydoğu nekropolisin doğuya doğru kıyı hattı boyunca devam eden patika hattından yaklaşık 40 metre içeridedir. Boyutları ile bağımsız ostothekler grubundaki büyük ölçekli örnekler arasındadır. Ostothek teknesin bir duvarında kismi kırık ve eksik vardır. Bu kırık haricinde iyi durumda sağlam kalmıştır. Tekne kare formda kül haznesi yuvarlak şekillendirilmiştir. Kapak pervazı sağlam kalmıştır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 633

Kazı Env. No: 3KD.O33

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 X 0.50 m;

Kül Haznesi Çap: 0.25 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS124-125 no'lu khamosorion mezarların üzerinde yer almaktadır. Ostothek teknesi kül haznesinin başlangcına yakın noktadan itibaren yüksekliği boyunca kırık ve eksiktir. Tekne kare formda kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir

Tarih: -

Kat. No: 634

Kazı Env. No: 3KD.O34

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.70 X 0.70 m;

Kül Haznesi Çap: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L192 no'lu lahdin uzun duvarına bitişik haldedir. 3KD.O34-35 no'lu ostothekler bu lokasyondaki lahitler ile aynı öbektedir ve bu 2 ostothek 2 metre mesafede yer almaktadır. Bu öbekte yaklaşık 7 metre doğu yönde 3KD.KS135-136 no'lu khamosorionlar da mevcuttur. 3KD.O34 numaralı ostothek teknesi kül haznesinin başlangıcından itibaren tüm duvarlarından kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi ise yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 635

Kazı Env. No: 3KD.O35

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.55 m; Boy: 0.56 m;

Kül Haznesi Çap: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L192 no'lu lahdin 2 metre yakınında yer almaktadır. 3KD.O34-35 no'lu ostothekler bu lokasyondaki lahitler ile aynı öbektedir ve bu 2 ostothek 2 metre mesafede yer almaktadır. Bu öbekte yaklaşık 7 metre doğu yönde 3KD.KS135-136 no'lu khamosorionlar da mevcuttur. 3KD.O35 numaralı ostothek teknesi yan yatmış haldedir. Duvarları büyük oranda korunagelmiştir ancak gövde üzerinde lokal bozulma ve koplamar mevcuttur. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 636

Kazı Env. No: 3KD.O36

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.47 X 0.47 m; Yük: 0.50 m;
Kül Haznesi Çap: 0.29 m; Der: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinden sonra karşı tepeliğe geçmeden önce bulunan dere yatağının içine sürülenmiştir. Ostothek teknesi kare formda kül haznesi yuvarlaktır. Kapak pervazı 0.06 metre genişliğinde 0.02 metre yüksekliğindedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 637

Kazı Env. No: 3KD.O37

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.70 X 0.70 m;
Kül Haznesi Çap: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ÖTM11 no'lu örgü tekne mezarın 1 metre doğusundadır. Nekropolisten geçen patika yolun Antalya-Kumluca karayoluna devam eden hattı üzerindedir. Bu bölgedeki kurumuş dere yatağına doğru inen eğimli arazide yer almaktadır. Kuzeyinde 3KD.L196 no'lu lahit bulunmaktadır. 3KD.O37 no'lu ostothek teknesinin tüm duvarlarında kırık ve eksik bölümler vardır. Kül haznesinin yarısından itibaren yüksekliği boyunca kırıklar başlamaktadır. Tekne kare, kül haznesi ise yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 638

Kazı Env. No: 3KD.O38

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 X 0.50 m; Yük: 0.37 m;
Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.22 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun Antalya-Kumluca karayolu arasındaki bölgede, nekropolis şapeline doğru giden hatta yakın ve patikanın yaklaşık 11 metre kuzeydoğusunda, 3KD.L210-212 no'lu lahitler ile aynı öbekte yer almaktadır. 3KD.O38-39 yakın yerleştirilmişlerdir. 3KD.O38 no'lu ostothek 3KD.L212'nin 2 metre güneyindedir. Tekne kül haznesinin yarısı yükseliğine kadar korunegelmiş bu noktadan itibaren yüksekliği boyunca yer yer kırık ve eksiktir. Tekne kare, kül haznesi ise yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 639

Kazı Env. No: 3KD.OO39

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 X 0.50 m; Yük: 0.37 m;
Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.22 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun Antalya-Kumluca karayolu arasındaki bölgede, nekropolis şapeline doğru giden hatta yakın ve patikanın yaklaşık 11 metre kuzeydoğusunda, 3KD.L210-212 no'lu lahitler ile aynı öbekte yer almaktadır. 3KD.O38-39 yakın yerleştirilmişlerdir. 3KD.O39 no'lu ostothek 3KD.L212'nin 0.50 metre güneydoğusunda lahit kapağının altında kalmıştır. Duvarlarında lokal kırıklar meydana gelmiştir. Tekne kare, kül haznesi ise yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 640

Kazı Env. No: 3KD.O40

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 X 0.60 m;
Kül Haznesi Çap: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar grubu içinde konumlandırılmıştır. 3KD.L225-234 no'lu lahitler ile aynı öbekte yer almaktadır. 3KD.O40 no'lu ostothek KD.L231 no'lu lahdin hemen doğu bitişindedir. Ostothek teknesi kül haznesinin başlangıcından itibaren

0.10 metre yükselikten sonra tekne yüksekliği boyunca kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi ise yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 641
Kazı Env. No: 3KD.O41
Mezar Türü: Ostothek
Yön: -
Ölçüler: Tekne En: 0.53 X 0.53 m;
Kül Haznesi Çap: 0.30 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar grubu içinde konumlandırılmıştır. 3KD.L225-234 no'lu lahitler ile aynı öbekte yer almaktadır. 3KD.O41 no'lu ostothek KD.L234 no'lu lahdin hemen güneydoğu bitişindedir. Ostothek teknesi kül haznesinin başlangıcından itibaren 0.15 metre yükselmektedir ve bu noktadan sonra tüm duvarlarında kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi ise yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 642
Kazı Env. No: 3KD.O42
Mezar Türü: Ostothek
Yön: -
Ölçüler: Tekne En: 0.64 X 0.64 m;
Kül Haznesi Çap: 0.43 m
Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar grubu içinde konumlandırılmıştır. 3KD.L225-234 no'lu lahitler ile aynı öbekte yer almaktadır. 3KD.O42 no'lu ostothek KD.L234 no'lu lahdin hemen doğu bitişinde yer almaktadır. Ostothek teknesi kül haznesinin başlangıcından itibaren 0.08 metre yükselmektedir ve bu noktadan sonra tüm duvarlarında kırık ve eksiktir. Ostothek teknesi gruptaki mezarlar arasında büyük ölçekli tekneler arasında yer almaktadır. Tekne kare formdadır, kül haznesi ise yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 643

Kazı Env. No: 3KD.O43

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne: En: 0.64 X 0.64 m;

Kül Haznesi: Çap: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar gruplarına yakın konumlandırılmıştır. 3KD.L225-234 no'lu lahit öbeğinin 15 metre güneybatısında 3KD.L238-239-240 no'lu lahitlerin 13 metre güneydoğusunda ve 3KD.KS141 no'lu khamosorion mezarın 4 metre güneyindedir. 3KD.O43 no'lu ostothek yarısı oranında kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi ise yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 644

Kazı Env. No: 3KD.O44

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.70 X 0.70 m; Yük: 0.54 m;

Kül Haznesi Çap: 0.40 m; Der: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L161-163 no'lu mezarların 1 metre doğusundadır. Nekropolis şapeline giden yol hattı üzerinde ve lahit öbeklerinin yaklaşık 20 metre doğusundadır. KD.O44 no'lu ostothek teknesinin bir duvarı tamamen kırık ve eksik, iki duvarı kısmen tahribatlı ve bir duvarı tamamen sağlam kalmış haldedir. Tekne kare formdadır. Kül haznesi ise yuvarlaktır, hazne dibe doğru daralan formadır. Ağız çapı 0.40 metre dip çapı 0.25 metre'dir. Kapak pervazı yüksekliği 0.03 metre'dir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 645

Kazı Env. No: 3KD.O45

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.55 X 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar grubu içinde konumlandırılmıştır. 3KD.L243-244 no'lu lahitlerin 4 metre doğusundadır. Bu mezarlar Şapelin bir üst kotunda yer alırlar. Ostothek teknesi büyük oranda tahrip olmuştur. Bir duvarı sağlam kalmış fiğer duvarları büyük oranda tahrip olmuş kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 646

Kazı Env. No: 3KD.O46

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.64 X 0.64 m;

Kül Haznesi Çap: 0.20 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar grubu içinde konumlandırılmıştır. 3KD.L248 no'lu lahdin 6 metre batısındadır. Bu mezarlar Şapelin bir üst kotunda yer alırlar. Ostothek teknesinin iki duvarı sağlam kalmıştır. Diğer iki duvarında yer yer kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır ve dibe doğru daralan formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 647

Kazı Env. No: 3KD.O47

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.62 X 0.62 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan Şapel teritoryumundaki mezar grubu içinde konumlandırılmıştır. 3KD.L246 no'lu lahdin 1 metre güneyindedir. Bu mezarlar Şapelin bir üst kotunda yer alırlar. Ostothek teknesinin bir duvarı sağlam kalmıştır. Diğer üç duvarında büyük oranda kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 648

Kazı Env. No: 3KD.O48

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.67 X 0.67 m; Yük: 0.45 m;
Kül Haznesi Çap: 0.39 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L253 no'lu lahdin 3 metre güneybatısındadır. Ostothek eknesi ölçüleri ile bağımsız ostothekler arasında büyük ölçekli örneklar arasında yer almaktadır. Tekenin bir duvarı kül haznesi yükseliğince kırık ve eksiktir diğer duvarlar sağlam kalmıştır. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 649

Kazı Env. No: 3KD.O49

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.59 X 0.59 m;
Kül Haznesi Çap: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L266-267-268 no'lu lahitlerin bulunduğu öbekte, 3KD.L266 no'lu lahdin 1,5 metre kuzeybatısındadır. Başka bir mezara ait olan düz damlı lahit kapağının kırık iki parçası arasında kalmıştır. Ostothek teknesinin bir duvarı kısmen mevcut diğer duvarları tamamen kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 650

Kazı Env. No: 3KD.O50

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.70 X 0.70 m;

Kül Haznesi Çap: 0.39 m; Der: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L256-257-258 no'lu lahitlerin 2,5 metre kuzeydoğusunda 1 metre aralıklarla 3KD.O50-51 yer almaktadır. Bu mezarlar Şapelin üst kotunda bulunan mezar öbeklerinin içindedir. Ostothek teknesinin bir duvarı tamamen kırık ve eksik diğer duvarları yüksekliği boyunca sağlam kalmıştır. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak pervazı yüksekliği 0.03 metre'dir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 651

Kazı Env. No: 3KD.O51

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.57 m X 0.57 m;

Kül Haznesi Çap: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L256-257-258 no'lu lahitlerin 2,5 metre kuzeydoğusunda 1 metre aralıklarla 3KD.O50-51 yer almaktadır. Bu mezarlar Şapelin üst kotunda bulunan mezar öbeklerinin içindedir. Ostothek teknesi yükseliği boyunca yarısı oranında kırık ve eksiktir. Tekne kare formdadır, kül haznesi yuvarlaktır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 652

Kazı Env. No: 3KD.O52

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.54 X 0.54 m; Yük: 0.63 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.26 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L266-268 no'lu lahit öbeğinin ve 3KD.O49 no'lu ostothekin 5 metre güneyinde yer almaktadır. Tekne oldukça iyi durumda korunagelmiştir. Yüzeyindeki küçük lokal bozulmalar dışında tüm halde mevcuttur. Arazi yüzeyinde yan yatmış haldedir. Ostothek teknesi kare formlu kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak profili 0.02 metre yüksekliğindedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 653

Kazı Env. No: 3KD.O53

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.56 X 0.56 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.41 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L74-281 no'lu lahitlarin ve 3KD.O54-55 no'lu osttoheklerin bir arada yer aldığı mezar öbeğinde 3KD.L271 no'lu lahdin batı duvarına bitişik konumlandırılmıştır. Bu mezarlar Şapelin üst kotunda bulunan mezar grubunun içindedir. Ostothek teknesinin iki duvarı sağlam kalmıştır. Diğer iki duvarı ise kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir. Konumu in-situ olarak tespit edilebilen nadir örneklerdendir. Lahit ile bitişik nizamda düzenlenmişlerdir. Hem kremasyon hem inhumasyon mezarların birarada kullanımına örnek teşkil ederler.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 654

Kazı Env. No: 3KD.O54

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.49 X 0.49 m; Yük: 0.51 m;

Kül Haznesi: Çap: 0.30 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.272 no'lu lahdin 2 metre doğusundadır. Şapelin doğusunda ve hemen üst kotundaki düzlük alanda yer almaktadır. Ostothek teknesi yüksekliği boyunca ikiye ayrılmıştır. Tekne kare formdadır ancak dibe doğru hafifçe daraaln bir yapı gösterir. Ağız çapı 0.49 metre iken dip çapı 0.39 metre'dir. Kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 655

Kazı Env. No: 3KD.O55

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.54 X 0.54 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m

c

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.273 no'lu lahdin 1 metre doğusunda ve 3K.O54 no'lu ostothekin 5,5 metre güneydoğusunda yer almaktadır. Ostothek teknesi büyük oranda tahrip olmuştur. Tekne duvarları kül haznesinin dip kısmından itibaren kırık ve eksiktir. Tekne kare formda kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 656

Kazı Env. No: 3KD.O56

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.65 X 0.65 m;

Kül Haznesi Çap: 0.37 m; Der: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusunda ve 3KD.284 no'lu lahdin hemen güney bitişiğinde yer almaktadır. Söz konusu lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesi orjinal konumunda lahit ile yan yana yer almaktadır. Genel korunma durumu iyidir ancak gövde üzerinde lokal kırık ve eksik kısımlar vardır. Ostothek teknesi 1/3 oranında toprak tabaka içine gömülüdür. Tekne kare formda kül haznesi yuvarlaktır. Kapak pervazı yüksekliği 0.04 metre'dir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 657

Kazı Env. No: 3KD.O57

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.57 X 0.57 m;

Kül Haznesi Çap: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusunda, 3KD.284 no'lu lahdin hemen güney bitişiğinde 3KD.O56 no'lu ostothek ile 1 metre aralıkla yerleştirilmişlerdir. Söz konusu lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesi orjinal konumundadır. Yüksekliği boyunca yarısı oranında kırık ve eksiktir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 658

Kazı Env. No: 3KD.O58

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.61 X 0.61 m; Yük: 0.51 m;

Kül Haznesi Çap: 0.38 m; Der: 0.39 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusunda, 3KD.O57 no'lu ostothekin ile 1,5 metre kuzeyinde yer almaktadır. Söz konusu lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesi orjinal konumunda ve düz durmaktadır. İki duvarı sağlam kalmış diğer iki duvarı yer yer kırık ve eksiktir. Tekne kara formunda kül haznesi yuvarlak ve dibe doğru daralan yapıdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 659

Kazı Env. No: 3KD.O59

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.66 X 0.66 m;
Kül Haznesi Çap: 0.33 m; Der: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusundaki lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. 3KD.O59 no'lu ostothek 3KD.L285 no'lu lahdin 2,5 metre güneyindedir. Ostothek orijinal konumunda ve düz durmaktadır. Yarısına yakın oranda toprak tabaka altındadır. Tekne gövdesi kare kül haznesi yuvarlak ve dibe doğru daralan formdadır. Taş yapısından kaynaklanan aşınma ve bozulmalar dışında ostothek teknesi genel formunu tüme yakın oranda muhafaza etmiş görünmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 660

Kazı Env. No: 3KD.O60

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.56 X 0.56 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusundaki lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. 3KD.O61 no'lu ostothekin ve 3KD.L285 no'lu lahdin 1 metre güneyindedir. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesinde tahribat meydana gelmiştir. Bir duvarı sağlam kalmıştır, diğer duvarları kırık ve eksiktir. Tekne gövdesi kare, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 661

Kazı Env. No: 3KD.O61

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.56 X 0.56 m; Yük: 0.58 m;
Kül Haznesi Çap: 0.32 m; Der: 0.26 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusundaki lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesi 3KD.L285 no'lu lahit kapağının altında kalmıştır. Tekne gövdesinde taşın doğal yapısından kaynaklı aşınma ve bozulmalar meydana gelmiştir ancak genel şemasına bakıldığında korunma durumu iyidir. Ostothek teknesi kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 662

Kazı Env. No: 3KD.O62

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.54 X 0.54 m; Yük: 0.68 m;
Kül Haznesi Çap: 0.32 m; Der: 0.29 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusundaki lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesi 3KD.L285 no'lu lahdin 1 metre kuzeyinde yer almaktadır. Ostothek teknesi orjinal konumunda görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarlarının ikisi sağlam kalmıştır. Diğer duvarlar kırık ve eksiktir. Ostothek teknesi kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 663

Kazı Env. No: 3KD.O63

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.56 X 0.56 m;

Kül Haznesi Çap: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS157-158 no'lu khamosorionların yaklaşık 15 metre güneydoğusundaki lokasyonda ostothek mezar yoğunluğu fazladır. 3KD.O56-63 no'lu ostothekler biribirine yakın konumlandırılmışlardır. Nekropolis içinde geçerek Cennet Koy'una doğru devam eden patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında ve patikanın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusunda bulunmaktadırlar. Ostothek teknesi 3KD.L284 no'lu lahdin 3 metre batısında 3KD.L285 no'lu lahdin 5 metre güneyinde yer almaktadır. Ostothek teknesinde tahribat yüksektir. Tekne duvarları büyük kırık ve eksiktir. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 664

Kazı Env. No: 3KD.O64

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne: En: 0.74 X 0.574 m;

Kül Haznesi: Çap: 0.45 m; Der: 0.45 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una doğru devam eden yol hattında yükselmeye başlayan topografyada 3KD.L287-288 no'lu lahitlerin hemen kuzeyinde yer almaktadır. Lahitler ve ostothek mezar anıtları bu lokasyonda yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi boyutları ile büyük ostothekler grubuna dahildir. Mezar anıtı in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne gövdesinde aşınma ve lokal kırıklar olsa da gövde genel şamasına bakıldığında korunma durumu iyidir. Ostothek teknesi kare formda, kül haznesi yuvarlak ve dibe doğru daralan formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 665

Kazı Env. No: 3KD.O65

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.82 X 0.82 m;

Kül Haznesi Çap: 0.55 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una doğru devam eden yol hattında yükselmeye başlayan topografyada 3KD.L289-303 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda ve lahitlerin hemen doğusunda yer almaktadır. Lahitler ve ostothek mezar anıtları bu lokasyonda yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi boyutları ile büyük ostothekler grubuna dahildir. Ostothek konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne gövdesi kül haznesinin dip kısmından itibaren 0.15 metre yükselmekte sonrasında tüm duvarları kırık ve eskiktir. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 666

Kazı Env. No: 3KD.O66

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.61 X 0.61 m; Yük: 0.59 m;

Kül Haznesi Çap: 0.37 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una doğru devam eden yol hattında yükselmeye başlayan topografyada 3KD.L289-303 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonun üst kotunda 3KD.L308-309 no'lu lahitlerin 0.50 metre güneyinde yer almaktadır. Cennet Koy'una ve oradan nekropolis'in diğer yakasına bağlanan dere yatağının yamacında konumlandırılmıştır. 3KD.L289-306 no'lu lahitlerin bulunduğu öbeğin yaklaşık 90 metre güneybatısında bulunmaktadır. Lahitler ve ostothek mezar anıtları bu lokasyonda yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesinin iki duvarı sağlam kalmış diğer iki duvarı kırık ve eksiktir. Ostothek konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 667

Kazı Env. No: 3KD.O67

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.57 X 0.57 m; Yük: 0.62 m;
Kül Haznesi Çap: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra Alacasu Koy'una doğru devam eden yol hattında yükselmeye başlayan topografyada 3KD.L289-303 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonun üst kotunda 3KD.L308-309 no'lu lahitlerin 0.50 metre güneyinde yer almaktadır. Cennet Koy'una ve oradan nekropolis'in diğer yakasına bağlanan dere yatağının yamacında konumlandırılmıştır. 3KD.L289-306 no'lu lahitlerin bulunduğu öbeğin yaklaşık 90 metre güneybatısında bulunmaktadır. Lahitler ve ostothek mezar anıtları bu lokasyonda yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi yan yatmaktadır. Duvarları büyük oranda sağlam kalmış görünmektedir. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak pervazı yüksekliği 0.04 metre'dir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 668

Kazı Env. No: 3KD.O68

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.63 X 0.63 m;
Kül Haznesi Çap: 0.43 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda 3KD.O68-69 no'lu ostothekler birbirine yakın yerleştirilmişlerdir. 3KD.O68 no'lu ostothek 3KD.L318-319'un hemen doğu bitişiğinde yer almaktadır. Lahitler ve ostothek mezarlar bu lokasyonda yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi yarısı oranında toprak dolgu altındadır. İki duvarı sağlam kalmış diğer iki duvarı kırık ve eksiktir. Ostothek konumu ile in-situ görünmektedir ve haffiçe yan yatmış vaziyettedir. Tekne kare formda, kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 669

Kazı Env. No: 3KD.O69

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tahribat nedeniyle bilinmiyor.

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda 3KD.O68-69 no'lu ostothekler biribirine yakın yerleştirilmişlerdir. 3KD.O69 no'lu ostothek 3KD.L320'nin hemen doğu bitişiğinde yer almaktadır. Lahitler ve ostothek mezarlar bu lokasyonda yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi büyük oranda kırık ve eksiktir. Taban seviyesinde sağlamkalmıştır ve kül haznesi hatları dip kısmında tespit edilebilmektedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 670

Kazı Env. No: 3KD.O70

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.48 X 0.48 m;

Kül Haznesi Çap: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L328-333 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda yer almaktadır. 3KD.L331 no'lu lahdin yarım metre batısındadır. Bu mezar öbeğinde lahitler ve ostothek mezarlar yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarlarının hepsi kırık ve eksiktir. Bu hali ile yatay olarak yarısı oranında eksiktir. Tekne gövdesi kare kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 671

Kazı Env. No: 3KD.O71

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.54 X 0.54 m;

Kül Haznesi Çap: 0.28 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L328-333 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda yer almaktadır. 3KD.L331 no'lu lahdin 1 metre batısında 3KD.O70 no'lu ostothek ile yan yanadır. Bu mezar öbeğinde lahitler ve ostothek mezarlar yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarlarının hepsi kırıktır. Bu hali ile kül haznesinin dip kısmında itibaren yaklaşık 0.20 metre yüksekdikten sonra tekne duvarlarındakı kırılmalar başlamaktadır. Tekne gövdesi kare kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 672

Kazı Env. No: 3KD.O72

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.53 X 0.53 m;

Kül Haznesi Çap: 0.28 m; Der: 0.35 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L328-333 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda yer almaktadır. 3KD.L331 no'lu lahdin 1 metre batısında 3KD.O70 ve 71 no'lu ostothekler ile neredeyse bitişik nizamda yer almaktadır. Bu mezar öbeğinde lahitler ve ostothek mezarlar yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarlarının üçü kırık ve eksiktir bir duvarı kapak pervazı yükseliğine kadar sağlam kalmıştır. Tekne gövdesi kare kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 673

Kazı Env. No: 3KD.O73

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.52 X 0.52 m;

Kül Haznesi Çap: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L328-333 no'lu lahit öbeğinin bulunduğu lokasyonda yer almaktadır. 3KD.L331 no'lu lahdin 1 metre batısında 3KD.O71 ve 72 no'lu ostothekler neredeyse bitişik nizamda yer almaktadır. Bu mezar öbeğinde lahitler ve ostothek mezarlar yan yana kullanım görmüşlerdir. Ostothek teknesi konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarlarında lokal kırıklar ve aşınmalar meydana gelmiştir ancak duvarlar yüksekliği boyunca sağlam kalabilmiştir. Tekne yarısında itibaren dikey olarak ikiye ayrılmıştır ancak toprak tabakası içinde olduğu için duvarlar 0.10 metre ayrılmış ve kalmıştır. Tekne gövdesi kare kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 674

Kazı Env. No: 3KD.O74

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.49 X 0.49 m;

Kül Haznesi Çap: 0.32 m; Der: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L336-337 no'lu lahitlerin 2 metre kuzeyinde yer almaktadır. Tekne duvarları kırık ve eksiktir. Konumuna bakıldığında in-situ olarak görülmektedir ve düz durmaktadır. Tekne kare ve kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 675

Kazı Env. No: 3KD.O75

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.45 X 0.45 m;

Kül Haznesi Çap: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.KS173-174 no'lu khamosorionların yaklaşık 20 metre kuzeyinde yer almaktadır. Ostothek teknesi yerde yan yatar vaziyettedir. Bir duvarı kısmen sağlam kalmış diğer üç duvarı kırık ve eksiktir. Tekne kare ve kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 676

Kazı Env. No: 3KD.O76

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.60 X 0.60 m;

Kül Haznesi Çap: 0.31 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahit grubunun 25 metre batısında yer almaktadır. 3KD.O76-77 no'lu ostothekler 2 metre aralıkla yerleştirilmişlerdir. 3KD.L342 no'lu lahdin 0.50 metre kuzeyinde konumlandırılmıştır. Konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarları yarısı oranında kırık ve eksiktir. Tekne kare ve kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 677

Kazı Env. No: 3KD.O77

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.50 X 0.50 m;

Kül Haznesi Çap: 0.27 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen topografyanın güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahit grubunun 25 metre batısında yer almaktadır. 3KD.O76-77 no'lu ostothekler 2 metre aralıkla yerleştirilmişlerdir. 3KD.L342 no'lu lahdin yakınında ve 3KD.O76'nın 2 metre güneyindedir. Konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tabanı toprak tabak içindedir. Teknenin iki duvarı kismen sağlam kalmış diğer iki duvaru kırık ve eksiktir. Tekne kare ve kül haznesi yuvarlak formdadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 678

Kazı Env. No: 3KD.O78

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.68 X 0.68 m;

Kül Haznesi Çap: 0.38 m; Der: 0.38 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen kuzeyinde Alacasu Koy'u bulunan topografyanın güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin 15 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.O78-79 no'lu ostothekler 2 metre aralıkla yerleştirilmişlerdir. 3KD.L343-344 no'lu lahitler ile yan yana konumlandırılmışlardır. Konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Teknenin bir duvarı tamamen tahrip olmuş kırık haldedir, bir duvarı kısmen kırık ve eksiktir diğer iki duvarı sağlam kalmıştır. Tekne kare ve kül haznesi dibe doğru daralan yuvarlak formdadır. Kül haznesinin ağız çapı 0.38 metre dip çapı ise 0.15 metre'dir. Teknenin kapak pervazı profili 0.03 metre yüksekliğindedir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 679

Kazı Env. No: 3KD.O79

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.66 X 0.66 m;

Kül Haznesi Çap: 0.40 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'unu geçtikten sonra yükselen kuzeyinde Alacasu Koy'u bulunan topografyanın güney yamacında 3KD.L315-327 no'lu lahitlerin 15 metre kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.O78-79 no'lu ostothekler 2 metre aralıkla yerleştirilmişlerdir. 3KD.L343-344 no'lu lahitler ile yan yana konumlandırılmışlardır. Konumu ile in-situ görünmektedir ve düz durmaktadır. Tekne duvarında kırık ve eksik kısımlar vardır. Tekne kare ve kül haznesi dibe doğru daralan yuvarlak formdadır. Kül haznesinin ağız çapı 0.40 metre dip çapı ise 0.30 metre'dir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 680

Kazı Env. No: 3KD.O80

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.38 X 0.48 m; Yük: 0.37 m;
Kül Haznesi En: 0.15 m; Boy: 0.35 m; Der: 0.10 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una doğru devam eden patikanın Antalya-Kumluca karayolu tarafında nekropolis şapelinin üst kotundaki son mezar grubunun içinde yer almaktadır. Ostothek teknesi ve kül haznesi dikdörtgen formdadır. Kül haznesi dikdörtgen olan ikinci örnektir. Hazne diğer örnekte olduğu gibi derin değidir. Duvarlarında lokal kırıklar meydana gelmiştir ancak tekne genel şeması ile tüme yakın oranda korunagelmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 681

Kazı Env. No: 3KD.O81

Mezar Türü: Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Tekne En: 0.35 m X 0.62 m; Yük: 0.61 m;
Kal: 0.06 m; Kül Haznesi Çap: 0.38 m; Der: 0.38 m

Edisyon: -

Önceki yıllarda Araştırma İstasyonuna getirilmiştir ve kapağı bulunmamaktadır. Açık bej renginde iri gözenekli kireç taşından yapılmış dikdörtgen ostothek teknesi. Teknenin taban kısmı köşelerde dikdörtgen ayak biçiminde çıkıntılı yapılmıştır. Ayaklar arasındaki boşluk daha derin verilmiştir. Ayaklar üzerinde düz bir silme ve devamında iç bükey bombeli silme üzerinde tekne

yükselmektedir. İki uzun yan yüz ve bir dar yüz düz ve iyi tıraşlanmıştır. Bir dar yüzde kabartma olarak bir kapı tasvir edilmiştir. Eşik kısmı, söveler ve lento profil verecek şekilde yapılmıştır. Kapının her iki üst köşesinde konsol benzeri çıkıntılar vardır. Kapı üzerinde stilize bezeme vardır. Teknenin dar yüzündeki kapı tasvirinin ortasında ikinci kullanımdan kaynaklanan bir delik bulunmaktadır. Dar arka yüzde alttan 35 cm yükseklikte kenarda kırık bulunmaktadır. Tekne yüzeyinin aşınmış olduğu görülmektedir.

Tarih: Geç Hellenistik Erken Roma Dönemi

Kat. No: 682

Kazı Env. No: 3KD.KO1

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi Çap: 0.35 m;

Kapak Pervazı: 0.42 X 0.42 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS26-27-28 ile aynı kayaç üzerinde bulunan yuvarlak formlu kaya ostotheği kapak pervazı çıkıntıları da belirgin halde korunma durumu iyi halde günümüze ulaşmıştır. Kaya ostotheği yuvarlak formda kapak pervazı profili kare formdadır. Pervaz yüksekliği 0.03 metre'dir. Kapak mevcut değildir. Aynı kayaç üzerinde yan yana hem inhumasyon hem kremasyon gömü uygulamasının kullanılmasına hakkında örnek teşkil etmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 683

Kazı Env. No: 3KD.KO2

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi Çap: 0.43 m; Der: 0.23 m;

Kapak Pervazı: 0.57 X 0.57 m; Yük: 0.05 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesine çıkan rampa üzerinde yolun sağına sürüklenmiş eğimli arazide yer almaktadır. Doğu yönde mağaraya bakmaktadır. Ostothek teknesinin oyulduğu kayaç da traşlanmıştır. Bu düzenleme ile kayacın bir yerden sürüklenip buraya geldiği anlaşılmaktadır. Zira arazi buna çok uygun eğimli bir yamaca sahiptir. Ostotheğin yakınında düz damlı lahit kapağı ve blok taşlar da yer almaktadır. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 684

Kazı Env. No: 3KD.KO3

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi: Çap: 0.40 m; Der: 0.32 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisteki taş ocağı tepesinde kayacın kenarında 3KD.KS46 no'lu khamosorion ile 3KD.KO3-4 no'lu kayaya oyulu ostothekler bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. İkiz kaya ostotheği şeklindeki bu düzenleme kent nekropolislerindeki ünik örnektir. İki ostothek de kül haznesi korunmul halde bulunmaktadır. Kapak mevcut değildir. Bu iki ostothek tek kapakla da kapatılmış olabilir.

Tarih: -

Kat. No: 685

Kazı Env. No: 3KD.KO4

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi Çap: 0.40 m; Der: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisteki taş ocağı tepesinde kayacın kenarında 3KD.KS46 no'lu khamosorion ile 3KD.KO3-4 no'lu kayaya oyulu ostothekler bitişik nizamda yerleştirilmişlerdir. İkiz kaya ostotheği şeklindeki bu düzenleme kent nekropolislerindeki ünik örnektir. İki ostothek de kül haznesi korunmul halde bulunmaktadır. Kapak mevcut değildir. Bu iki ostothek tek kapakla da kapatılmış olabilir.

Tarih: -

Kat. No: 686

Kazı Env. No: 3KD.KO5

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi Çap: 0.30 m; Der: 0.30 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun mağaralı koy lokasyonunda yolun içinde bulunan 3KD.L149 no'lu lahdin yaklaşık 8 metre kuzeybatısında ve patika yolun Antalya-Kumluca karayolu tarafında yer almaktadır. Kayaç içine oyulmuş olan yuvarlak formlu ostothek teknesinin kapağı mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 687

Kazı Env. No: 3KD.KO6

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi Çap: 0.33 m; Der: 0.36 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L269-270-271 no'lu lahitlerin 3 metre batısında anakaya üzerine 0.18 metre mefaseyle yana yana 2 adet kaya ostotheği yerleştirilmiştir. Bu lokasyon nekropolis şapelinin üst kotunda doğu yönündedir. Teknelerin ikisi de iyi durumda sağlam kalmıştır. Kapak pervazları 0.02 metre yüksekliğindedir. Kapaklar mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

Kat. No: 688

Kazı Env. No: 3KD.KO7

Mezar Türü: Kayaya Oyulu Ostothek

Yön: -

Ölçüler: Kül Haznesi Çap: 0.31 m; Der: 0.33 m

Edisyon: -

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.L269-270-271 no'lu lahitlerin 3 metre batısında anakaya üzerine 0.18 metre mefaseyle yana yana 2 adet kaya ostotheği yerleştirilmiştir. Bu lokasyon nekropolis şapelinin üst kotunda doğu yönündedir. Teknelerin ikisi de iyi durumda sağlam kalmıştır. Kapak pervazlarının yüksekliği 0.02-0.03 metre'dir. Kapaklar mevcut değildir.

Tarih: Roma Dönemi

ANIT MEZARLAR

Kat. No: 689

Kazı Env. No: 3KD.ANM1

Mezar Türü: Tapınak Planlı Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Mezar Odası İç: 5.02 X 4.81 m; Duvar Kal: 1.04 X 0.66 m; Hyposorion: 3.55 X 2.27 m; Yük: 2.20 m

Edisyon: Cormack, S. The Space of Death in Roman Asia Minor 2004.

Kuzeydoğu nekropoliste Phaselis'e inen modern yoldan kente inildiğinde denizin ilk görümeye başladığı kuzey liman koyunun girişinde yer alan tapınak planlı mezar anıtıdır. Doğuya bakacak şekilde konumlandırılmıştır ve tamamen deniz bakışımına sahiptir. Plan özellikleri ile Phaselis nekropolislerindeki ünik örnektir. Denize sıfır noktasında ve kente en yakın lokasyonda konumlandırılmış olan anıt mezarın doğu yöndeki cephesi ve mezar odası tahrip olmuştur. Üç basamaklı bir podyum kaidesi üzerinde yükselen dikdörtgen planlı yapının dıştan dışa 8.28 X 10.04 ölçülerindedir. Anıtın giriş cephesinde pronaos yer almaktadır. Pronaos duvarları yıkılmış sütunlar da kırık parçalar halinde etrafa dağılmıştır. Mezar odasının iki duvarı tonoz örtünün başlangıcına kadar sağlam kalmıştır. Kuzey yan duvarda muhtemelen mezar sahibinin büstleri için kullanılan 1 adet niş yer almaktadır. Mezar odasının düzenlemesine dair veriler tahribat nedeniyle kısıtlıdır. Tonoz örtü yapı içine çökmüştür. İçerdeki mezar alanı düzenlemesi de belirgin değildir. Benzer örneklerden yola çıkılarak içerde bir podyum üzerinde yükselen lahit mezar anıtının yerleştirildiği söylenebilir. Zira mezarın etrafında sahile düşmüş olan irili ufaklı mermer lahit parçaları bu mezara ait olabilir. Tapınak planlı mezar anıtının podyumunda kireçtaşından kesme blok taşlar kullanılmıştır. Mezar odasının duvarları moloz taşlar ve kesme taş örgüden ve yüksek oranda çakıl içeren harç ile örülmüştür. Mezar odasının iç duvarlarında ve tonozda sıva kalıntıları yer yer görülebilmektedir. Üç fascialı arşitrav bölümü gibi üst yapı elamanları için mermeri andıran sert beyaz kireç taşı kullanılmıştır. Entablatur bölümü üç fascialı arşitrav, friz blokları ve çörtenleri aslan başı şeklinde korniş bloklarından oluşmaktadır. Friz blokları mevcut değildir. Mezar anıtının kuzey duvarında girişi bulunan hyposorion bölümü tek bir tonozlu mezar odası olarak düzenlenmiştir. Taban dolgu toprak ve taşlar ile kapalı olduğu için buraki mezar odası düzenlemesi ve ölü gömme türüne ilişkin veriler kazı olmadan elde edilememektedir. Hyposorion

odası düzgün büyük blok taşlardan örülmüştür ve duvarları ve tavanı sağlam halde günümüze ulaşmıştır. Tapınak planlı mezar anıtının ana gömü odası ve hyposorion bölümü mezarın birden fazla gömü için tasarlandığını göstermektedir. Patara ve Myra'daki benzer örnekleri ile kıyaslandığında MS. II. yüzyılın sonlarına tarihlenmektedir.

Tarih: MS. II. yüzyıl sonları

Kat. No: 690

Kazı Env. No: 3KD.ANM2

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Mezar Odası En: 4.90; Duvar Kal: 0.60 m; Hyposorion En: 2.80; Yük: 1.30 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste Kuzey liman koyunda yer alan anıt mezar yapısıdır. Doğuya bakacak şekilde konumlandırılmıştır ve tamamen deniz bakışımına sahiptir. Anıt mezar denize sıfır noktasında 5 metre yükselen bir podyum üzerine inşaa edilmiştir. Tamamen deniz bakışımına hakim bir lokasyonda konumlandırılmış olan anıt mezarın kuzey ve batı duvarları kısmen ayakta kalabilmiş diğer duvarlar ve çatı örtüsü tamamen yıkılmıştır. Olasılıkla denizden gelen dalgalar nedeniyle taşları yerinden kopmuş olan podyumun mevcut kalıntıları incelendiğinde bir hyposorionun bölümün izleri de tespit edilmektedir. Podyum basamakları tamamen tahrip olmuştur. Kaç basamağı olduğu tespit edilememektedir ancak Phaselis nekropolislerinde tespit edilen en yüksek mezar podyumudur. Mezar yapısının büyük oranda yıkılmış olması ve mezara ait duvar ve çatı örtüsünün yapı içine çökmesi nedeniyle mezar odası düzenlemesi ve ölçüler tam olarak tespit edilememiştir. Dikdörtgen plana sahip olduğu görülen mezarın kuzey duvarında olasılıkla mezar sahibinin büstleri için kullanılan 1 adet niş yer almaktadır. İçerdeki mezar alanı düzenlemesine dair 0.30 metre yüksekliğinde tespit edilen stylobat fikir vermektedir. Bu altlık üzerine lahit yerleştirildiği söylenebilir. Anıt mezarın podyumunda ve duvarlarında çoğunlukla moloz taşlar ve yer yer kireçtaşından kesme blok taşlar ile harç kullanılmıştır. Nişin içinde ve duvarların derz birleşim yerlerinde görülen sıva izleri çakıl içeren kaba bir sıva yapısına işaret etmektedir. oranda çakıl içeren harç ile örülmüştür.

Tarih: MS. II - III yüzyıl

Kat. No: 691

Kazı Env. No: 3KD.ANM3

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Mezar Odası En: 6.72 X 5.70 m; Duvar Kal: 0.80 X 0.60 m; Kapı En: 1.30 X 2.60 m; Der: 0.42 m; Söve En: 0.39 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunda kıyı hattında yer alan anıt mezar yapısıdır. Tamamen deniz bakışımına sahip olarak konumlandırılmıştır. Mezarın kapı elamanları ve dört duvarı ile sağlam olarak günümüze ulaşmıştır. Çatı örtüsü çökmüştür. Yapının deniz bakışımlı güneydoğu cephesi giriş yönüdür ve bu duvarın iç kısmında kırma çatı formunu veren üç adet hatıl yuvası mevcuttur. Girişte dikdörtgen bir pronaos ile yapıya ön giriş sağlanmıştır. Mezar anıtının içi toprak ve moloz doldu ile sövenin eşik seviyesine kadar dolgu altındadır. Mezarın içinde kaçak kazı da yapılmış kazılan toprak bir tarafa yığılmıştır. Duvarlar ve pronaos irili ufaklı moloz taşlar, kiremit parçaları ve bol çakıllı bir harç ile örülmüştür. Mezarın iç ve dış duvarlarında görülen sıva izleri çakıl ve küçük taşlar da içeren kaba bir sıva kullanıldığını göstermektedir. Kapıya ait söve lento ve eşik taşları başka bir yapıdan devşirme olarak getirilip kullanılmıştır. Bu taşlar sert beyaz kireçtaşı malzemeden üretilmiştir. Söve ve lentolar silme profiller ile iç içe çerçeveler oluşturan motif ile bezenmişlerdir. Kapıda söve altlığı olarak kullanılmış olan bir blok da yazıtlı bir ostothek teknesidir ve devşirme olarak yapıda kullanılmıştır. Mezar anıtı mimari özellikleri ile geç dönem özellikleri göstermektedir. Ancak kazı yapılmadan tarihleme konusunda net sonuçlara varmak oldukça zordur. İlk değerlendirmeler ve Olympos örneği ile benzerliği kıyaslandığında MS. III-VI. yüzyıllar önerilmektedir.

Tarih: MS. III. IV. yüzyıl

Kat. No: 692

Kazı Env. No: 3KD.ANM4

Mezar Türü: Tonozlu Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Mezar Odası En: 6 X 7.40 m; Duvar Kal: 1.20 X 0.80 m; Pronaos: En: 6 m; Der: 2.50 m;
Duvar Kal; 0.80; Kapı: 1.20 m; Naos Kapı En: 1.20 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste kuzey liman koyunda kıyı hattında deniz seviyesinde 5 metre yukarda yer alan anıt mezar yapısıdır. Tamamen deniz bakışımına sahipolarak konumlandırılmıştır. Mezarın pronaos ve naos kapı kalıntıları ve 2 metre ile 3 metre arasında değişen yükseliğe kadar kısmen sağlam kalan dört duvarı bulunmaktadır. Çatı örtüsü çökmüştür. Yapının deniz bakışımlı güney cephesi giriş yönüdür. Girişte dikdörtgen bir pronaos ile yapıya ön giriş sağlanmıştır. Mezar anıtının içi toprak ve moloz dolgu ile kaplıdır zemin seviyesi görülememektedir. 3KD.ANM3 ile yaklaşık atmış metre aralıklarla yer almaktadır ve bu mezarlar mimari özellikleri ile birbirine benzer şekilde tasarlanmıştır. Mezar anıtının tonoz taşıyıcı duvarları oldukça kalındır. Yapının tüm duvarları, kesme küçük blok taşlar, moloz taşlar, kiremit parçaları ve bol çakıllı harç karışımı ile örülmüştür. İç ve dış duvarlarda gözenekli ve taşlı yapıda olan bir harç kullanılmıştır. Mezarın doğu duvarının köşesinde iki adet lahit yer almaktadır. Mezar anıtı bu lahitlerin üzerine inşaa edilmiş ve lahitler taşıyıcı unsur olarak kullanılmıştır. Bu yönü ile lahit kullanımının sona erdiği bir dönemde yapıldığı izlenimi uyandırmaktadır. Zira bu lahitler devşirme malzeme gibi yapının taşınması için bir nevi bastaban olarak kullanılmıştır.

Tarih: MS. III. IV. yüzyıl

Kat. No: 693

Kazı Env. No: 3KD.ANM5

Mezar Türü: Klasik Dönem Mezar Yapısı

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Mezar Odası En: 2.06 X 2.97 m; Yük: 2.22 m; Kapı En: 0.60 m; Yük: 0.76 m; Der: 0.70 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste Kuzey limanda koyunda yer alan anıt mezar anıtıdır. Doğuya bakacak şekilde konumlandırılmıştır ve tamamen deniz bakışımına sahiptir. Anıt mezar denize sıfır noktasında yaklaşık 5 metre yüksekte inşaa edilmiştir. Denize kıyısına bakan güney yönde podyum kalıntıları mevcuttur. Dikdörtgen formundaki mezar odası ve üçgen çatı formu verilen üst örtü tamamıyla kesme blok taşlardan örülmüş ve harç kullanılmadan bindirme tekniği ile örülmüşlerdir. Taş yapısı yerel kireç taşı yapısından biraz farklıdır. Gri renkte ve kum taşına benzer yapıda olduğu söylenebilir. Mezarın girişi doğu yöndedir. Kapı tüm çerçevesi ile sağlam kalmıştır ancak kapı taşı mevcut değildir. Üstten sürgülü bir sistemle inen kapı taşının yerine oturması ile mezar odası kapatılmaktadır. Kapı etrafında da sıva izine rastlanmamıştır. Mezar anıtı güney yönde akropolis ve kentten görülebilen konuma sahiptir. Doğudaki giriş yönü deniz

bakışımlıdır. Mezarın içinde kaçak kazı yapılmış ve üstteki açıklıktan mezar içine akan taşlı topraklı katmanın bir kısmı kazılarak bir kuzey tafafa yığılmıştır. Taban seviyesi tam olarak tespit edilememiştir. Mezarın içinde bulunan siyah figürlü seramik parçası üzerinde atlı bir arabanın tekerlek kısmı ile seramik boyama sanatında boşluk alanları doldurmak için kullanılan sarmaşık dalları tasvirleri yer almaktadır. Seramik parçası boyama tekniği ve figürleri ile ilk değerlendirmelere göre MÖ.450-425 dolaylarına tarihlendirilmiştir. Aynı zamanda yine mezar odasında kaçak kazı bölgesinde bulunan kemikler analiz edilmek üzere antropologların incelemesi ile toplanarak Ankara'ya gönderilmiştir.

Tarih: MÖ. V. yüzyılın ikinci yarısı-son çeyreği

ÖRGÜ TEKNE MEZARLAR

Kat. No: 694

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM1

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Kapak En: 0.60 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste, Khamosorion tepesinden Cennet Koy'una giden patika yolun yaklaşık 20 metre kuzeyindedir. 3KD.L130 no'lu lahdin 7 metre doğusunda yer almaktadır. Teknenin blok taşlarla örülmesi nedeniyle bu grupraki mezarlar örgü tekne mezar grubunda toplanmışlardır. Tekne gövdesi 2/3 oranında toprak altındadır. Kapak düz dam formundadır. Kapak kırık ve eksiktir, kapağın bir parçası tekne üzerinde durmaktadır.

Tarih: -

Kat. No: 695

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM2

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste, Khamosorion tepesinden Cennet Koy'una giden patika yolun 10 metre kuzeyinde ve 3KD.ÖTM1 no'lu örgü tekne mezarın 8 metre doğusundadır. Blok taşlarla örülen teknenin üç parça taşı yüzeyden tespit edilebiliyor. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 696

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM3

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste, Khamosorion tepesinden Cennet Koy'una giden patika yolun kenarında ve yolun kuzeyinde yer almaktadır. 3KD.ÖTM4 no'lu mezarla dar yüzleri birleşik olacak biçimde yerleştirilmiştir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 697

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM4

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.47 m; Boy: 1.90 m; Der: 0.25 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste, Khamosorion tepesinden Cennet Koy'una giden patika yolun kenarında ve yolun kuzeyinde yer almaktadır. Tekne dar yüzlerde birer uzun taş uzun yüzlerde ikişer adet blok taş kullanılmasıyla örülmüş basit tekne formundadır. Tekne içi toprak ile doludur. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 698

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM5

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Kapak En: 0.60 m; Yük: 0.36 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.KS82-85 no'lu khamosorion mezarların 6 metre güneyinde yer almaktadır. Kapak kırık ve eksiktir, bir parçası tekne üzerinde durmaktadır. Kapak düz dam formundadır. Tekne büyük oranda dolgu altındadır. Doğu dar yüzdeki örgüsü görülmektedir.

Tarih: -

Kat. No: 699

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM6

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m; Boy: 1.60 m;

Kapak En: 0.55m; Der: 0.28 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste khamosorion tepesinin kuzeyindeki tepelik alanda yer almaktadır. Nekropolis içinden geçerek Cennet Koy'una devam eden patika yolun güneyinde ve denize kıyı olan hattadır. 3KD.KS81 no'lu khamosorionun yaklaşık 10 metre güneyindedir. Tekne ve kapak üst üste kalabilmiştir. İki mezar elemanında da lokal kırıklar meydana gelmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 700

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM7

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu

Ölçüler: Tekne En: 0.40 m; Boy: 2.30 m;

Kapak En: 0.57 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste Cennet Koy'una devam eden patikanın sahil hattı bölümünde mağaralı koy bakışımlı olarak konumlandırılmıştır. 3KD.KS91 no'lu khamosorionun yaklaşık 14 metre doğusundadır. Tekneyi oluşturan blok taşlar mevcut. Kapak kırık üç parça halinde tekne üzerinde durmaktadır. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: -

Kat. No: 701
Kazı Env. No: 3KD.ÖTM8
Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Kapak En: 0.79 m; Boy: 2.29 m; Yük: 0.28 m
Edisyon:

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun 4 metre doğusundadır. 3KD.L162-165 no'lu lahitlerin hemen yanında aynı mezar öbeğinde yer almaktadır. Tekneyi oluşturan blok taşlar kırık ve tahribatlıdır. Kapak tekne üzerinde ve yekpare halde korunagelmiştir, düz dam formundadır.
Tarih: -

Kat. No: 702
Kazı Env. No: 3KD.ÖTM9
Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar
Yön: Kuzey-Güney
Ölçüler: Kapak En: 0.36 m
Edisyon:

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun patikanın sahil hattı bölümündedir. 3KD.KS120 no'lu khamosorion mezarın 13 metre kuzeydoğusundadır. Doğu kıyı şeridi boyunca devam eden mezarlar arasındadır. Tepelik alanda ve deniz bakışımına hakim konumdadır. Teknenin örgü blokları kırık ve eksiltir, kapak mevcut değildir.
Tarih: -

Kat. No: 703
Kazı Env. No: 3KD.ÖTM10
Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar
Yön: Doğu-Batı
Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 1.78 m;
Kapak En: 0.62 m; Boy: 1.90 m; Yük: 0.25 m
Edisyon:

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolda 3KD.KS138-139-140 no'lu khamosorionların 12 metre doğusunda, dere yatağına inen yamaç arazi üzerinde yer almaktadır. Tekne ve kapak yoğun bitki örtüsü içinde kalmıştır. Korunma durumları iyidir. Kapak düz dam formundadır.
Tarih: -

Kat. No: 704

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM11

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Tekne En: 0.45 m.

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste 145-148 no'lu khamosorionların bulunduğu mezar öbeğinin yaklaşık 12 m kuzeyinde der yatağına doğru inen eğimli arazi üzerinde yer almaktadır. Nekropoliste geçen patika yolun Antalya – Kumluca otoyolu tarafındadır. Hemen yanında 3KD.O37 no'lu ostothek teknesi ve 3KD.L196 no'lu lahit bulunur. Örgü tekne mezarıda tahribat yüksektir. Kapak mevcut değildir.

Tarih: -

Kat. No: 705

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM12

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.42 m; Boy: 1.74 m;

Kapak En: 0.57 m; Yük: 0.28 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste yer alan nekropolis Şapeli etrafındaki yoğun lahit mezar grubunun olduğu lokasyonda 3KD.L225 no'lu lahdin 3 metre güneyindedir. Tekne büyük oranda dolgu altında kalmıştır. Tekne ve kapak in-situ kalabilmiştir. Kapak düz dam formundadır.

Tarih: -

Kat. No: 706

Kazı Env. No: 3KD.ÖTM13

Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar

Yön: Kuzey-Güney

Ölçüler: Tekne En: 0.50 - 0.66 m; Boy: 1.85 m;

Kapak En: 0.57 m; Yük: 0.28 m

Edisyon:

Phaselis Kuzeydoğu nekropolis'in lagüne bakan batı yamacında ve kente inen ana yolun hemen kenarında bulunan Tapınak'ta basamakların önünde yapılan kazı çalışması sırasında bir mezar düzenlemesi açığa çıkmıştır. Tapınak basamaklarının 1.52 metre önünde doğu batı doğrultusunda uzanan mezar farklı taş ve çeşitli mimari bloklara ait şipolyen malzemelerle tekne ve kapak bölümlerinin örülmesiyle oluşturulmuştur. Mezara ait her iki ögede de yekpare bir gövde bulunmamaktadır. Başın geldiği batı yönde geniş düzenlenmiş ayak tarafına doğru tekne daralarak gelmektedir. Mezarın tabanı yoktur. Defin sırasında beden doğrudan toprak üzerine uzandırılmış, bedenin etrafı taşlarla çevrilmiş ve üzeri de parça taşlardan meydana gelen bir kapak düzenlemesi ile kapatılmıştır. Bloklar arasında herhangi bir bağlayıcı unsur kullanılmamıştır, bu nedenle taşlar arasında boşluklar vardır, olasılıkla mezar gömü sonrasında toprakla kapatılmış olmalıdır. Mezarın etrafı temizlendikten ve sonra mezar açılmış ve gömülen kişinin yatırılma şeklinin ve iskeletin korunma durumunun tam olarak belgelenebilmesi için üzerindeki toprak tabaka fırçalarla temizlenmiştir. İskelet uzunluğu 1.50 metre ve genişliği 0.33 metre'dir. Baş kısmı batı yönde gelecek şekilde yatırılmıştır. Bedenin yatırılış pozizyonunda yüz sağa dönük, eller göğüste çapraz birleştirilmiş ve bacaklar düz uzatılmıştır. El ve ayak parmaklarındaki yer değiştirmeler dışında kemikler büyük oranda korunmuş ve mezar içinde yer değiştirmemişlerdir. Korunma durumu iyidir. Bu durum mezarın soyulmadan günümüze ulaştığı şeklinde yorumlanabilir. Mezar içinde buluntuya rastlanılmamıştır. Kemikler antropolojik değerlendirmenin yapılması için, iskelet formundaki bölümlendirmeye uygun olarak kaldırılmış ve etiketlenerek poşetlenmiştir. Mezarın duvarını meydana getiren 7 adet taş kaldırılmış ve zemin tapınak basamak zemini ile aynı kota getirilerek alan temizlenmiştir.

Tarih: -

Kat. No: 707
Kazı Env. No: 3KD.ÖTM14
Mezar Türü: Örgü Tekne Mezar
Yön: Kuzeybatı-Güneydoğu
Ölçüler: Tekne: Tahribat nedeniyle bilinmiyor
Kapak En: 0.60 m; Boy: 1.98 m
Edisyon:

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun deniz şeridi hattında ve patikanın diğer tarafındaki şapelin üst kotunda yer alan mezar öbekleri ile aynı aksta bulunmaktadır. 3KD.L187 no'lu lahdin ve 3KD.ÖTM9 no'lu örgü tekne mezarın yaklaşık 20 metre kuzeydoğusundadır. Tekneyi oluşturan taşlarda kayma olduğu ve kırıklar meydana geldiği görülmektedir. Tekne örgüsü 6 adet taş ile yapılmıştır. Kapak tekne üzerinden kaymış haldedir. Kapağa form verilmemiş kabaca bırakılmıştır.

Tarih: -

KAYA MEZARLARI

Kat. No: 708

Kazı Env. No: 3KD.KM1

Mezar Türü: Kaya Mezarı

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Mezar Odası: 1.40 X 2.90 m; Kline En: 1 m; Boy: 1.40 m; Kapak En: 0.70 m; Yük: 0.35 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste kıyı şeridinde yer alan mağaraya inen eğimli patika yol üzerinde ve mağaraya yaklaşık 12 metre mesafede yer alan kaya mezarı mağara ile aynı kotta yer almaktadır. Giriş güneybatı yöndedir. Mezarın girişi hafif bir tonoz formu verilerek yuvarlatılmıştır. Mezar odası içinde ölü yatağı sekisi bir yan duvarda yer almaktadır. Mezar odasının iç duvarları traşlanarak düzgün bir görünüm verilmiştir. Mezarın girişine yakın duran düz damlı kapak olasılıkla girişi kapatmak için kullanılan kapak olmalıdır.

Tarih: -

Kat. No: 709

Kazı Env. No: 3KD.KM2

Mezar Türü: Kaya Mezarı

Yön: Kuzeydoğu-Güneybatı

Ölçüler: Mezar Odası: 1.20 X 3 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste kıyı şeridinde yer alan mağaraya inen eğimli patika yol üzerinde ve mağaranın girişine yaklaşık 14 metre mesafede yer almaktadır. Giriş açıklığı kare formdadır.

Mezar odasının iç duvarları traşlanarak düzgün bir görünüm verilmiş ve tavanı da düz damlı olarak şekillendirilmiştir. Odanın içi toprak akıntı ile büyük oranda dolduğu için taban ve ölü yatakları tespit edilememiştir.

Tarih: -

Kat. No: 710

Kazı Env. No: 3KD.KM3

Mezar Türü: Kaya Mezarı

Yön: Doğu-Batı

Ölçüler: Mezar Odası: 1.30 X 2.80 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropoliste kıyı şeridinde yer alan mağaraya inen eğimli patika yolun başlangıcındaki düzlükte yer almaktadır. Ön cephesi tamamen deniz bakışımlıdır. Mağaranın ve diğer kaya mezarlarının yaklaşık 60 metre batısındadırr. Mezar odasının arka ve yan duvarları anakayadan oyulmuş cephesi ise moloz taş ve harçla örülmüştür. Duvarın üzerinde devam eden ve cepheye yerleştirilen kapı sistemi ya da örgüde bırakılan kapı aralığı yıkılmış olması nedeniyle bilinememektedir. Mezarın ön cephesine hafif tonozlu bir görüntü verilerek duvar örülmüştür. Mezar odasının tabanı akıntı toprak ile kaplanmış olduğu için zemin döşemi ve net yükseklik tespit edilememektedir.

Tarih: -

KİREMİT MEZAR

Kat. No: 711

Kazı Env. No: 3KD.KR1

Mezar Türü: Kiremit Mezar

Yön: Kuzeydoğu güneybatı

Ölçüler: Kiremitler 0.58 x 0.58 m

Edisyon:

Kuzeydoğu nekropolisten geçen patika yolun 3 metre kuzeyindeki 3KD.TM37 no'lu Tip I tonozlu mezar yapısının 1 metre batısında yer almaktadır. Genel temizlik çalışmaları yapılırken gün ışığına çıkmıştır. Mezarın uzun yanları boyunca 3'er adet kiremit ve başın geldiği kuzeydoğu yönde başın arkasında yerleştirilen bir adet kiremit ile mezar oluşturulmuştur.

Kiremitler ölçüsü 0.58 x 0.58 kare ölçülerinde, kenarları profilsiz düz levhalar biçimindedir. Üzerlerinde boyama ya da figür bulunmamaktadır. Kiremitler birbirine karşı dengelenerek beşik çatı formunda birleştirilmiştir. Mezarın içinde bir bronz adet sikke bulunmuştur.

Tarih: Sikke nedeniyle MS. III. yüzyıl.

EPİGRAFİ KATALOĞU – PHASELİS MEZAR YAZITLARI

3KD.L23. Lahit - Kougas'ın Mezarı

Mezar anıtı altta eksedra, lahit teknesi ve akroterli beşik çatı biçimindeki kapaktan oluşmaktadır. Traverten breşinden üretilmiştir. Teknenin ön yüzünde yazıtlı *tabula ansata* bulunmaktadır. Yazıtlı yüzeyin toprağa yaslanması hem estampaj almayı hem de okumayı zorlaştırmaktadır. Oldukça büyük boyutlu olan söz konusu mezarın ön yüzüne işlenen *tabula ansata* içerisinde sadece üç satırlık bir yazıt kaydedilmiştir. Olasılıkla alt kısmı vacat bırakılmıştır.

Harf karakterleri dolayısıyla III. yüzyıl

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 1.13 m; Boy: 2.46 m; Yük: 1.25 m; Der: 0.90 m; Kal: 0.16 x 0.20 m; Kapak Boy: 2.50 m; Tabula: 1.25 x 0.79 m; harf yüksekliği: 0.045-0.05 m;

Kat. No: 23

Edisyon: Tüner Önen ve Gürel, 2022: 31-43.

	Κουγας Ασα δίς	*Bu mezarı Asas oğlu*
2	τὸ μνημε[ῖ]ο[ν]	*Asas'ın oğlu Kougas*
	κατέστη[σε]	*koydurdu.*
	vac.	

3KD.L26 no'lu semerdam kapaklı lahit, *Olympos'lu Elpidephoros*'un mezarı

Kireç taşından işlenmiş dikdörtgen adak steli. Yukarıya doğru hafifçe daralan konik bir form oluşturmaktadır. Alandaki büyük ölçekli stel örneklerinden biridir. Eser her tarafından kırık ve eksik durumdadır fakat ana formu korunmuştur. Yazıt yüzeyi aşınmış durumdadır. Üst kısmında yuvarlak formda büyük bir dübel deliği mevcuttur. Dübel yuvası içinde herhangi bir kurşun veya metal izi görülmemektedir. Yüzeydeki tahribata rağmen yazıtın 4 satır olduğu tespit edilmiştir.

Kat. No: 26

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 1.25 m; Boy: 2.43 m; Yük: 1.17 m; Der: 0.75 m; Kal: 0.20 m; Kapak En: 1.26 m; Yük: 0.85 m; Hyposorion En: 1.90 m; Boy: 2.77 m; Tabula ansata: 0,74 m x 0,45 m (dıştan dışa); 0,62 m x 0,33 m (içten içe); harf yüksekliği 0,022-24 m (1. satırda 0,028 m); satır yüksekliği: 0,032 m; satır uzunluğu: yak. 28 harf (1. satırda yak. 26 harf).

Edisyon: Blackman, Inscriptions, 1981: 147, nr. 6; Tüner Önen, 2008: 358-359

	Ἐλπιδηφόρος ..... ΟΥ Φασηλεί-	*Falanca oğlu Olympos'lu*
2	τ[η]ς καὶ Ολυμπηνος [κατ]εσ[κ]ε[υ]α	*Elpidephoros bu mezarı kendisi, karısı,*
	σεν τὸ ἀνγεῖον [- -- - - -] τε [. .5-6 . .]	*oğlu Eutykhianos, ... Olympos'lu*
4	μηνατι ἑαυτῷ καὶ [γυναικὶ καὶ τέκνῳ Εὐ]	*falanca kişi ve sadece onlardan olan*
	τυχιανῷ ΛΕΛ[. . .c.5 . .]σ[- - - - - - - - - Ὸ	*çocuklar için yaptırdı. Başka hiç*
6	λυμπηνῇ καὶ τ[έ]κνοις ἐ[ξ ἀυτῶν μό]νο[ις]·	*kimsenin (bu mezarı) açması ya da*
	ἐπὶ τῷ μηδένα ἕ[τερ]ο[ν] ο[ἰξει]ν ἐ[ξ]ο[υ]-	*başka birini gömmesi izinli değildir.*
8	σίαν κηδεῦσαι [τι]ν[α,- - - - - - - - - - - .	*Eğer birisi başka birini koyarken*
	ἐά[ν] δέ [τ]ι[ς] εὐ[ρεθείη] τ[ινα] τ[ιθ]ῶν, ἀ-	*görülürse en kutsal kasaya ....*
10	ποδ[ώ]σει ἱε[ρ]ω[τάτῳ φίσκῳ] . σ [. . . .]σια.	*ödeyecektir.*

3KD.L29 – Lahit - Epaphrodeitos ve Dositheia'nın Mezarı

Tekne ve semerdamlı kapak tek parça halinde korunmuştur. Alanda yapılan temizlik ve düzenleme çalışmaları sırasında tekne olduğu yerde ayağa kaldırılmıştır ve ön yüzde yer alan 14 satırlık yazıt ortaya çıkarılmıştır. Mezar kireçtaşından üretilmiştir ve taşın yapısı nedeniyle yüzeyinde tahribat meydana geldiği görülmektedir. Tabula yüzeyinde de görülen bozulma ve parçalanmalardan dolayı yazıtın okunmasında zorluklar yaşanmaktadır. Tabula içine sığdırılmaya çalışılan yazıtın, sağ kenarda tabula çerçevesine taştığı tespit edilmektedir. Harf karakterleri dolayısıyla III. yüzyıl.

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 0.89 m; Boy: 2.41 m; Yük: 0.87 m; Der: 0.60 m; Kal: 0.14 m; Kapak En: 0.90 m; Boy: 2.50 m; Kal: 0.43 m; Tabula ölçüleri: yük.: 0.75 m; gen.: 1.05-0.62 m; harf yük.: 0.04 m.

Kat. No: 29

Edisyon: Tüner Önen ve Gürel, 2022: 31-43

Ἐπαφρόδειτος Ἀπολ-
λωνίου τοῦ Ἕρμωνος
Φασηλείτης [κα]ὶ Δωσιθέα
Ἀρισταινέτας τὸ μν[η]–
μεῖον ἑαυτοῖς κατεσκεύ-
ασαν ἐπὶ τῷ αὐτοὺς εἰς αὐ-
τὸ τεθῆναι καὶ Μόλην τὸν
ἠλευθερώμενον ὑπὸ τοῦ
Ἐπαφροδείτου καὶ ἄν τεινα
ποιήσω, ἀλλῷ δὲ μηδενὶ
ἐξεῖναι ταφῆναι ἐν τουτῷ
τῷ μνημεί[ῳ], ἐὰν δέ τις τολ-
μήσῃ θ[άψαι] ὀφει[λέσ]ει ἱε-
ρᾷ Ἀθηνᾷ Πολιάδι * ˏα[φ΄].

Hermon oğlu Apollonios'un oğlu Phaselisli Epaphrodeitos ve Aristaineta kızı Dosithea bu mezarı kendileri için buna gömülmek üzere yaptırdılar, ayrıca Epaphrodeitos tarafından azat edilen Moles'in ve de kaydedebileceğim kişinin (gömülmesi için). Başka hiç kimse için bu mezarda gömülmek izinli olmasın, eğer biri gömü yapmaya cüret ederse Kutsal Athena Polias'a bin [beşyüz] denarii ödeyecektir.

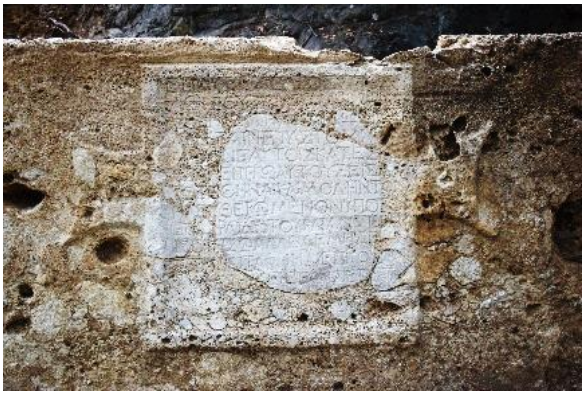

3KD.L102 Lahit – Herophilos'un Mezarı

Tekne ve kapak çok parçalı halde kırıktır ve alana dağılmıştır. Yan yüzlerde kalkan ve mızrak motifleri, kalkanlarının ortasında da birer portre işlenmiştir. Ön yüzde tabula

ansata'nın her iki yanındaiki kalkan ve bunların içlerinde birer portre kabartması yer almaktadır. Portreler oldukça tahrip olmuştur. Lahdin. Yazıtlı yüzey şimdi 4 parçadan oluşmaktadır, fakat parçalardan biri kayıptır. 5-7 satırlarının sağ tarafına ait parça bulunamamıştır ve bu parçanın üzerindeki 1 ve 2. satırlarla 7-10 satırlarının sol tarafları da tahrip olmuştur. Harf karakterleri dolayısıyla III. yüzyıl

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 1 m; Boy: 2.20 m; Der: 0.78 m; Yük: 1.02 m; Kal: 0.15 m; Kapak En: 1.15 m; Tabula ansata; Yük: 0. 40 m Gen: 0.58 m; Harf Yüksekliği: 0.022 m

Kat. No: 102

Edisyon: Blackman 1981, 149 vd, nr. 9 (lev. 73); SEG XXXI, 340 vd. nr. 1304; Tüner Önen, 2008, 355-357, nr. 45; Akçay, 2016: 124-126.

	Ἡρόφιλος AN..O. . . . . ΟΑΣ	*(Ben) Falanca oğlu Herophilos*
2	ΔΕΜΕ κατέσκ[ευασ]α τὸ α[νγε]ῖον	*bu mezarı kendim, karım, oğlum*
	μ[οι] καὶ γυναικὶ μου [κ]αὶ τέ<κ>ν[ῳ]	*Herophilos, onun karısı Iole,*
4	Ἡροφίλῳ καὶ γυναικὶ [τ]οῦ Ἡ-	*kızlarım Ammia ve Herophile*
	ροφίλου Ἰόλῃ καὶ τοῖς τέ[κ]νοις	*için yaptırdım, başka kimseye izinli*
6	Ἀμμίᾳ καὶ Ἡροφίλῃ [ἄ]λλῳ	*değildir. Eğer başka birisi gömülürse,*
	δὲ ου[δ]ενί . εἰ δὲ τις [ἄ]λλος	*gömen kişi sevgili vatanıma belirlenmiş*
8	ἐνκηδευθείη ἀποτείσε	*olan 500 denarii tutarındaki*
	[τῇ γλ]υ[κ]υτάτῃ πατρίδι πρὸς	*cezayı ödeyecektir.*
10	τε[ίμο]ν Ж πεντακόσια.	

3KD.01 O*stothek*

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM3 no'lu anıt mezara giden patika yolda ve yolun hemen kuzeydoğusunda geç dönem duvar özellikleri gösteren ve geç dönem konutları olarak ön değerlendirmesi yapılan yapı duvarının önünde yer almaktadır. Ostothek teknesi dikdörtgen

formludur. Tekne kül haznesinin başlangıcından itibaren kırık ve eksiktir. Teknenin ön yüzünde 3 satırlık hellence yazıt kazınmıştır. Yazıt Hellenistik dönem yazı karakterleri içermektedir. Phaselis dikdörtgen formlu ostotheklerin tümü erken dönem ostothekler grubunda yer almaktadır. Mezar anıtı geç dönem yapısının içinde yer almasıyla taşınmış olabileceğini göstermektedir. Herhangi kenet ya da kurşun yuvası izi tespit edilmemiştir. Kapak mevcut değildir.

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 0.44 m; Boy: 0.31 m; Kül Haznesi: 0.10 X 0.16 m; Der: 0.09 ; Harf yük.: 0.2 m (O: 0.025; Θ: 0.3 m)

Tarih: Kullanılan dialekt ve yazı karakteri dolayısıyla Hellenistik Dönem.

Kat. No: 601

Edisyon: Tüner Önen & Gürel, 2022: 25-31.

	Νη[....]ς	*Lysanias kızı*
2	τᾶς Λυσανία	*Ne[. . .]'in (mezarı)*
	θυγατρός	

3KD.02 no'lu Ostothek

Kuzeydoğu nekropoliste 3KD.ANM3 no'lu anıt mezara giden patika yolda ve yolun hemen kuzeydoğusunda geç dönem duvar özellikleri gösteren ve geç dönem konutları olarak ön değerlendirmesi yapılan yapı duvarının önünde yer almaktadır. Ostothek teknesi dikdörtgen formludur. Tekne kül haznesinin başlangıcından itibaren kırık ve eksiktir. Teknenin ön yüzünde 3 satırlık hellence yazıt kazınmıştır. Yazıt Hellenistik dönem yazı karakterleri içermektedir. Phaselis dikdörtgen formlu ostotheklerin tümü erken dönem ostothekler grubunda yer almaktadır. Mezar anıtı geç dönem yapısının içinde yer almasıyla taşınmış olabileceğini göstermektedir. Herhangi kenet ya da kurşun yuvası izi tespit edilmemiştir. Kapak mevcut değildir.

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 0.46 m; Boy: 0.31 m; Der: 0.44 m; Kül Haznesi: 0.27 X 0.16 m; Harf Yüksekliği: 0,015-0,020 mm.

Tarih: Tarih: Harf karakterleri dolayısıyla MÖ. IV yüzyıl

Kat. No: 602

Edisyon: : Tüner Önen, 2015: 19-38.

	Ναΐδος	"*Athanion'un karısı*
2	τᾶς Ἀθανίωνος	*Nais'ın* (mezarı)".
	γυναικός.	

3KD.17 no'lu Ostothek

2019 yılında Kuzeydoğu Nekropolis'te yapılan çalışmalarda tespit edilen 3KD.O17 numaralı ostothek mezar. Kuzeydoğu Nekropolis'te lahit, tonozlu oda mezar ve ostothek gibi farklı mezar türlerinin bir arada görüldüğü, mezar türü ve yoğunluğu açısından zengin olan bir lokasyonda 3KD.L15 numaralı hyposorionlu lahit mezar yapısında sürdürülen çalışmalar esnasında, olasılıkla bir temenos duvarına ait olan kalıntılar tespit edilmiştir. Söz konusu duvar moloz taşlar ve harç ile örülmüştür ve mezarın batı yönünde uzanmaktadır. Duvar örgüsünde 3KD.O17 numaralı ostothek gövdesi şipolyen malzeme olarak kullanılmıştır. Eserin ölçüleri 0.28 en ve 0.18 m yükseklik olarak alınmaktadır, ancak yazıtlı yüzeyi öne gelecek şekilde duvara örülen bloğun diğer kısımları görülememektedir. Bu sebeple bir ostothek olup olmadığı kesin değildir ancak yazıtın içeriği dolayısıyla ve yine aynı bölgede bir mezarın duvarında devşirme malzeme olarak kullanılan yazıtlı ostothek teknesi örneğinin de bulunması nedeniyle söz konusu eser ostothek mezarlar kategorisinde kaydedilmiştir. Duvar örgüsü sırasında üzeri harçla kaplandığı için kısmen harflerde tahribat olmuştur. Üstte, ilk satırın ortalarına doğru inen bir kırık vardır

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne En: 0.28 m; Boy: 0.14 m (Kırık), Harf yük,: 0.016-0.020 m.

Tarih: Harf karakterleri (ϟϺ) dolayısıyla Hellenistik Dönem

Kat. No: 617

Edisyon: Tüner Önen-Gürel, 2022: 25-31.

	Ἑρμ[ᾶς] υἱὸς	Embromios'un oğlu
2	[Ἐμ]βρομίου	Hekim Hermas
	ἰατρὸς χαῖρε.	Elveda!

Mezar Steli 1

2019 yılında Kuzey Nekropolis'te, Kuzey Liman'dan nekropolise geçişte konumlanan Tapınak Mezar'ın yakınında yüzey buluntusu olarak tespit edilmiştir. Alttan profillendirilmiş olan kireç taşından üretilen stelin üst kısmı kırıktır ve sadece bir satır yazıtı korunmuştur. Enlemesine olarak ortadan kırılmış olduğu için stelin yüksekliğini tahmin etmek zordur. Fakat en ve derinlik ölçüleri de göz önünde bulundurulduğunda en fazla 0.40-0.50 m aralığında bir yüksekliğe sahip olduğu düşünülebilinir. Dolayısıyla stel üzerindeki yazıtın en fazla 2-3 satır olması beklenir. Fakat daha kısa ve tek satırlık bir yazıt olabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır. Stel üzerinde şayet tek satır yazıt varsa burada nominativus ya da genetivus casusta en fazla 6 harflik bir isim düşünülebilir. Hellenistik Dönem mezar stellerinde her iki kullanım da görülür. Taş üzerinde okunan harfler dolayısıyla [Ἄ]νδρο[ς] / [Ἀ]νδρό[υ] tamamlaması önerilebilir. Stel üzerindeki yazıtın birden fazla satırda devam etmesi durumunda son satırda, mezar sahibi kişinin baba adı beklenebilir. Bu sebeple de buradaki isim sadece genetivus casusta tamamlanabilir. Baba ismini karşılaması gereken bu isimde üst satırdan devam eden bir isim düşünülebileceği için, sonu -άνδρου ile biten çok sayıda isim önerilebilir: Ἀρίστανδρος/Κλέανδρος/Ἀλέξανδρος/Μένανδρος *etc*.

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Ölçüler: yük: 0.18 m; gen: 0.19 m; der: 0.10 m; harf yüksekliği: 0.025 m.
Tarih: Hellenistik Dönem
Edisyon: Tüner Önen ve Gürel, 2022: 35.

. ΑΝΔΡΟ.

Mezar Steli 2

Beyaz mermerden küçük mezar steli, Antalya Müzesi'nin deposunda saklanmaktadır. Stel, yazıt karakterine dayanarak yazıt Geç Klasik - Erken Hellenistik döneme tarihlendirilmektedir.

Buluntu Yeri: Bilinmiyor

Tarih: Geç Klasik-Erken Hellenistik
Edisyon: Adak vd. 2005: 16.

[. . . .]άρεος τοῦ *Mezarı [. . .] ares,*
[Δ]αμοκράτεος *Damokrates'in oğlu.*

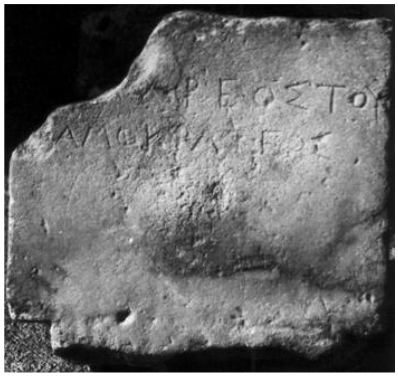

Mezar Steli 3

Stel kuzeydoğu nekropolis sınırları içindeki alandan ele geçmiştir. Eser kireç taşından üretilmiştir. Mezar yazıtı Dorik formda yazılmıştır.. Stel Helenistik döneme tarihlenmektedir

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis

Ölçüler: 0,50 m x 0,40 m
Tarih: Hellenistik Dönem
Edisyon: Adak vd. 2005: 17.

[Μ]ενέδαμος
[Τ]ιμακλείδα.

Menedamos,
Timakleidas'ın oğlu

Mezar Steli 4

Stel kırık ve eksiktir. Kireç taşından üretilmiştir. Antalya'daki müze deposunda yer alan stel üzerinde çivilerler tutturulduğuna işaret eden izler bulunmaktadır. Dor lehçesi bu mezar stelinde de görülmektedir.

Buluntu Yeri: Bilinmiyor

Tarih: MÖ. II.-I. yüzyıl

Edisyon: Adak vd. 2005: 17-18

ʾΕπικρατίδας
2 Ἀναξικ[ρ]άτευς
Ῥόδιος.

Epikratidas'ın oğlu
Anaxicrates,
Rodoslu

Mezar Steli 5

Kalinka yazıtı keşfetmiş ve yayınlamıştır, bulunma yeri olarak Phaselis tiyatro *cavea*'sının doğu basamaklarını işaret etmektedir ancak sonraki yıllarda yapılan çalışmalarda yazıt bulunamamıştır

Buluntu Yeri: Bilinmiyor

Tarih: MÖ III/II. yüzyıl

Edisyon: Blackman, 1981: 141; Tüner Önen, 2008: 349-350.

Δωρί[ων]ος
2 τοῦ
Νυμφοδότου

(Bu stel)
Nymphodotos
oğlu Dorion'un'dur.

Mezar Yazıtı 6

Stelin Phaselis'teki bulunma yeri tam olarak bilinmemektedir. Stel Attaleia'nın kurulmasının ardından taşınmış ve kent surlarında devşirme olarak kullanılmıştır. Harf karakteri dolayısıyla (ΥΩ) MS 150 yılından sonraya tarihlenmektedir.

Buluntu Yeri: Bilinmiyor
Tarih: MS 150 yılı sonrası
Edisyon: Tüner Önen, 2008: 351-352.

	Μόλητα	*Enbromos oğlu*
2	Κολαλήμεος τοῦ Ἐν-	*Kolalemis oğlu*
	βρόμου, Φασηλίτην,	*Phaselis'li Moles'i,*
4	[Τ]ροκόνδας καὶ Δε-	*onun tarafından*
	[μ]ετρία καὶ Σύρος	*azat edilen*
6	καὶ Τρέβημις οἱ ὑ-	*Trokondas, Demetria,*
	πὸ αὐτοῦ ἐλευθε-	*Syros ve Trebemis*
8	ρωθέντες, καθὼς	*uygun olduğu*
	διέθετο.	*şekilde defnettiler*.

Mezar Yazıtı 7

Stel Tekirova'da özel mülkün avlusunda bulunmuştur. Phaselis'teki orijinal yeri bilinmemektedir.

Buluntu Yeri: Bilinmiyor
Tarih: MS. III. yüzyıl
Edisyon: Tüner Önen, 2008: 351-352.

	Αὐρ(ήλιος) Μόλη<ς> Τροκόν[δου]	*Ben Trokondas'ın oğlu Aurelius*
2	τὸν τύμβον κατεσ[κεύασεν]	*Moles, bu mezarı kendim, karım*
	ἑατῷ καὶ τῇ γεν[ομένῃ γυναι]-	*olmuş Appharoutis ve şu anki karım*
4	[κ]ί μου Ἀφφαροῦτ<ι κ>[αὶ τῇ νῦν]	*Apphiana ve kardeşim Aurelius*
	οὔσῃ μοι γυ{γυ}<ναι>κὶ Ἀφφι[ανῇ]	*falanca ve yazılı olarak müsade*
6	[κ]αὶ τῷ ἀδελφῷ μο[υ Αὐρ(ηλίῳ) - -]	*edeceğim kişi için yaptırdım. Başka*
	καὶ ᾧ ἂν ἐνγράφως συ[νχωρή]-	*hiç kimseye izinli değildir, aksi halde*
8	[σω· ἄλλ]ῳ δὲ οὐδενὶ ἐξὸ[ν ἔσται],	*gömü yapan kişi belirlenmiş olan*
	[ἢ] ὁ ἐνκηδεύσας [τ]εί[σει προστεί]-	*ceza tutarı değerinde ? denaria'yı*
10	μου ἱερ[ὰ - -].	*kutsal kasaya ödeyecektir.*

PHASELİS TERİTORYUMU MEZAR YAZITLARI

Ter.M.15. Lahit – Beşiktaş Mevkii

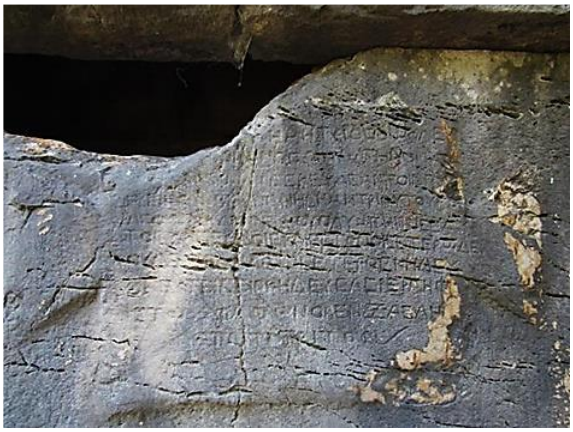

Tahtalı Dağ'ın kuzey eteklerinde Tahtalı Dağ'ın kuzey eteklerinde, Beşiktaş mevkiinde yangın yolunun doğusunda bir adet lahit mezar anıtı tespit edilmiştir. Mezar anıtı; tekne, yerinden kay(dırıl)mış kapak ve podyum olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır. Lahit teknesinin ön yüzünde yer alan *tabula ansata* üzerinde -ilk bir ve son dört satırı çerçeve üzerinde ve dışında olmak üzere- 14 satırlık yazıtı bulunmaktadır. Yazıt yüzeyi oldukça tahrip olmuş durumdadır. Gerek yazıtın korunum durumu gerekse ışık konumundan dolayı geleneksel yöntemlerle okunamamış olan söz konusu yazıt, RTI metodu kullanılarak çözümlenmiştir.

Buluntu Yeri: Kuzeydoğu Nekropolis A Bölgesi

Ölçüler: Tekne ölçüleri En:1.13 m, Boy: 2.30 m, Yükseklik: 1.27 m; Kapak en: 1.25, boy, 2.45 m, Yük: 0.73 m; Harf Yüksekliği: 0.02-0.04 m

Tarih: MS III yüzyıl (mezar sahibinin taşıdığı Aurelius gens ismi ve (ϖ) harf karakteri dolayısıyla 212 sonrası)

Edisyon: Tüner Önen *et al.* 2017.

	Αὐρ(ήλιος) Ἑρμᾶς Κ/Νουνδα.ου	*Koundalos(?) oğlu Aurelius Hermas*
2	κατεσκεύασεν τὴν ⸗σωμα-	*bu lahdi kendisi ve* [karısı falanca
	τοθήκην ἑαυτῷ καὶ	kızı falanca] *ve çocukları*
4	. . . . . .ΛΙΩ. ΔΙ . . .Ι...	*Heliodiera/Heliodora, Stephanos*
	. . . . κ]αὶ ⸗τέκνοις αὐτ[ῶν]	(ve) *Hermas için inşa ettirdi.*
6	ΗΛΙΟΔΙΕΡΑΙ, Στ⸗εφάνῳ, Ἑρμ[ᾷ]	*Başka hiç kimseye burada gömülmek*
	ἄλλῳ δὲ μηδενὶ ἔξ[ες]-	*izinli değildir, aksi taktirde kutsal*
8	τιν ἐν⸗κηδευθῆναι, ἐ[ν]	*kasaya belirlenmiş olan ceza tutarı*
	[αὐτ]ῳ, ἥ ἔκτεσει τῷ ἱέ-	*değerindeki beş yüz denarii ödeyecek,*

10	ρῷ ταμείῳ προστείμου	*bunu haber veren kişi ise yukarıda*
	[δην]άρια φ'[ὸ δὲ]	*yazılan tutarın üçte birini alacak.*
12	[ἑλένξας λήμψεται τὸ]	
	τρίτον τοῦ προγεγραμ-	
14	μένου.	

Ter.M.26 Lahit – Salir Pınarı Mevkii

Beycik Köyü'nün güney doğusunda yer alan tek kademeli bir podyum üzerine yerleştirilmiş, kireçtaşından, düz kapaklı lahit. Ön yüzdeki tabula ansata içinde 10 satırlık yazıt bulunmakta. Lahit teknesi, tabula ansata'nın sol üst köşesini de kapsayacak şekilde kırılmış. Bu sebeple ilk üç satırın yaklaşık 7-12 harflik kısmı yok.

Buluntu Yeri: Salir Pınarı Mevkii

Ölçüler: Tekne yük.: 1.13; kapak yük.: 0.60 m; gen.:1.08 m; der.: 1.08 m; harf yük.: 0.017-0.029 m

Tarih: Harf karakterleri dolayısıyla MS. II-III. yüzyıl

Edisyon: Arslan ve Tüner Önen, 2017: 313.

	. . . . . καὶ] Δημήτριοσ οἱ Μολέ-
2	[ους] . . . . . ΝΙΛ. .ΩΣ Ὄλυμ πηνοί τ[ὸ]
	[μνημ]εῖον κατεσκεύασαν τοῖσ γο[ν]-
4	εῦσι Μόλῃ, Β . . .ΑΝΗ Δημήτριου τοῦ Μο-
	λέου[ς τ]οῦ Δημήτρ<ι>ου Ὀλυμπηνοῖς ἑαυ-
6	τοῖς καὶ τέκνοις καὶ ἐγγόνοις, ἐτέρῳ δὲ
	οὐδενὶ, ἐ[ὰν] δέ τις ἕτερος κηδευ-

θῇ, ἑκτείσι ὁ κηδεύσα ἰερὰς Ἡφ[α]-
ίστῳ * φ΄, ἀφ᾽ ὧν ὁ <έ>λένξας λή-
μ]ψεται τὸ τρίτον

Falanca oğlu Moles'in çocukları Olymposlu falanca ve Demetrios bu mezarı ebeveynleri olan Olymposlu Moles (ve) Demetrios oğlu Moles'in oğlu Demetrios'un kızı Olymposlu falanca ile kendileri, çocukları ve de torunları için inşa ettiler, başka hiçkimse için değil, eğer başka birisi gömülürse, gömüyü yapan kişi Hephaistos'a adak olarak 500 denarii ödeyecek, (bu durumu) haber veren kişi bu paradan üçte bir pay alacaktır.

Ter.M.31 Lahit – Karabel Mevkii

Tahtalı Dağ'ın güney eteklerinde Likya Yolu güzergâhında, Karabel mevkiinde yazıtlı semerdam biçimli kapakla örtülen bir lahit tespit edilmiştir. Mezar yapısı *hyposorion* tekne ve kapaktan oluşmaktadır. Ön yüzde *tabula ansata* içinde on iki satırlık yazıt yer almaktadır. Yazıtın sol kısmı kısmen tahrip olmuş durumdadır, görece sağlam kalmış olan taraftaki beş satır daha önce yayımlanmıştır.

Buluntu Yeri: Salir Pınarı Mevkii

Ölçüler: Podyum yüksekliği 0.50 m'dir. Lahdin *hyposorion* bölümü doğu yöndeki açıklıktan görülebilmekte ancak ölçüleri alınamamaktadır. Lahit teknesi en: 2.32 m, boy: 1.16 m ve 1.46 m yüksekliğindedir.

Edisyon: *TAM* II 1214, Mon. Anti. XXIX (1927).

Demetrios'un oğulları Olymposlu Kotoralemis ve Demetrios bu mezarı Kotoralemis'in hayat arkadaşının pek sevgili kız kardeşi Aurelia Benantiane …… için yaptırdılar

Ter.M.35 Lahit – Kırtepe Mevkii

Üçoluk Mahallesi, Kırtepe Mevkii Yusuf Horanlı'nın tarlasında bulunan lahit mezar; *in-situ* konumda podyum ve tekne ile yerinden kay(dırıl)mış kapak olarak üç parçadan oluşmaktadır. Mezarın ham maddesi kireçtaşıdır. Podyum 0.46 m yüksekliğindedir ve blok

taşlarla örülmüştür. Görünebilen kısımlarında bloklar eksiktir, bir uzun yüz ile bir dar yüz ise tamamen moloz dolgunun altındadır.

Buluntu Yeri: Salir Pınarı Mevkii

Ölçüler: Tekne podyum üzerinde doğu-batı doğrultulu ve 1.23 m en, 2.25 m boy ve 1.53 m yükseklik ölçülerindedir. Kapak mezarın hemen önünde ters durur vaziyette ve içi tamamen moloz taşlarla doludur. Kapak ölçüleri 1.30 m en, 2.45 m boy ve 0.57 m yükseklik; Harf yüksekliği: 0.026-0.033 m.

Tarih: MS III. yüzyıl (Mezar sahibinin taşıdığı Aurelius gens ismi ve harf karakterleri dolayısıyla 212 sonrası)

Edisyon: Tüner Önen *et al.* 2017.

	κατεσκεύα-	*Bu mezarı,*
2	σεν τὴν σωμ[ατο]-	*Hermaios olarak da*
	θήκην Μᾶρ(κος) Αὐ[ρή]λ[ιος]	*tanınan Marcus Aurelius*
4	Μολῆς ὁ καὶ Ἑρμαῖος ἑαυ-	*Moles hem kendisi, hem de*
	τῷ καὶ τῇ γ[υναικὶ] μοῦ	*karısı falanca kızı Aurelia*
6	Αὐρηλίᾳ ΜΑ ...Δ..Ο.....	*Ma….. ve kızı Aurelia Na…,*
	[κ]αὶ θυγ[ατρὶ] Αὐρηλίᾳ ΝΑ. .,	*gelini falanca kızı Aurelia*
8	τῇ νύμφῃ [ἐνούσῃ] Αὐρηλίᾳ	*Tyindara (?) ve de Aurelia*
	ΤΥΙΝΔΑ.Α Ο	*falanca için yaptırdı. ……..*
10	[Α]ὐρηλίᾳ	*Phaselis'lilerin halk*
	ΜΕΙΩ . . . . . Δ .	*kasasına beş bin*
12	. . . . . ΟΜ . .Ν.	*denaria ödeyecek. Ayrıca*
	. . . . . .[Φ]α[σηλε]ιτῶ[ν]	*kayınpeder/kayınbraderim*
14	τῷ δήμῳ ⁜ π[εντ]α-	*Aurelius Enbromus'un*
	κισχείλεια	(da buraya
16	καὶ τὸν πενθερόν μου	gömülmesine
	Αὐρ(ήλιον) Ἔνβρομον	izin veriyorum).

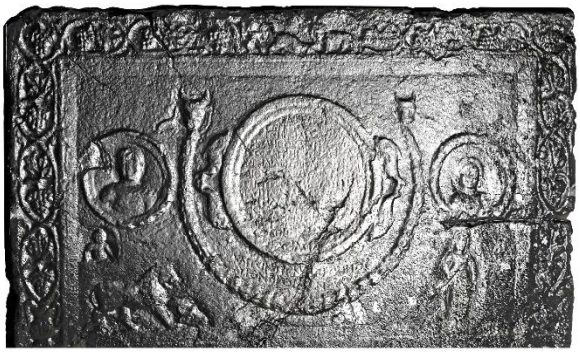

Ter.M.40 Lahit – Palamut Mevkii

Üçoluk Mahallesi, Kırtepe Mevkii Yusuf Horanlı'nın tarlasında bulunan lahit mezar; *in-situ* konumda podyum ve tekne ile yerinden kay(dırıl)mış kapak olarak üç parçadan oluşmaktadır. Mezarın ham maddesi kireçtaşıdır. Podyum 0.46 m yüksekliğindedir ve blok taşlarla örülmüştür. Görünebilen kısımlarında bloklar eksiktir, bir uzun yüz ile bir dar yüz ise tamamen moloz dolgunun altındadır.

Buluntu Yeri: Palamut Mevkii

Ölçüler: Tekne en: 1.34,5 m, boy: 2.48 m ve 1.40 m yükseklik ölçülerindedir; Tabula 0.54 X 0.46 m. Lahit kapağı beşik çatı formundadır ve en: 1.45 m, boy: 2.64 m ve yükseklik: 0.50 m'dir.

Tarih: MS. II-III yüzyıla tarihlenmektedir.

"*Bu mezarı falanca oğlu Aurelius Oniallis, kendisi, karısı Trokondas kızı Apate (?) ile oğlu Oniallis olarak da bilinen falanca ve onun karısı Aurelius falanca kızı falanca ile onların çocukları için yaptırdı, başka kimse için değil, eğer biri cüret ederse Athena Polias'a 500 denarii ödeyecek*"

Ter.M.41 Lahit – Fillara Mevkii

Hisarçandır'ın Fillara mevkiinde (Palamutlu Mahallesi) özel arazi içinde bir adet podyumlu lahit. Kapak köşeleri akroterli beşik çatı formundadır. Yazıtlı tabula ansata tekne ön yüzünde ve yazıtın iki yanında kalkan mızrak birlikteliği içinde kadın ve erkek büstleri yer almaktadır.

Buluntu Yeri: Hisarçandır Fillara Mevkii

Ölçüler: Tekne en: 2.58 m, boy: 1.43 m, kapak yük.: 0.71 m.

Edisyon: İplikçioğlu, 2001: 129, nr.12.

[---]
[κατεσ]κεύασεν τὴν
[σωματο]θήκην ἑαυ-
τῷ καὶ γυναικὶ αὐτοῦ
Γ[ῇ καὶ τ]ο[ῖς τέ]κνο[ις]
[- *ca. 10* -] καὶ γυνε-
[ξὶν κ]αὶ ἐγγόνοις •
[ἄλλ]ῳ δὲ μηδενὶ ΕΞ
[- *ca. 7* -]ΕΥΕΣ[- *ca. 3*]
[---]

Bu mezarı
Falanca kendisi,
karısı Ge ve çocukları
ve eşleri
ile soyundan gelenler
için yaptırdı. Başka
hiç kimse (bu mezarı)
açmaya izinli
değildir.

Ter.M.43 Lahit – Hisarçandır Armutçuk Mevkii

Hisarçandır'ın Fillara mevkiinde tespit edilen lahdin kuzeydoğusunda teraslama yapılan eğimli tarım arazisinin yamacındaki Armutcuk mevkiinde lahit mezar.

Buluntu Yeri: Hisarçandır Armutçuk Mevkii

Edisyon: İplikçioğlu, 2002: 129, nr. 11; *SEG* 52: 1412.

Κουγα[ς] Διδω[νος]
κατ{θ}εσκεύασαν
σωματοθήκην

Kougas Didonos
bu mezarı kendisi
ve karısı için

4	ἑατῷ (*vac.*) καὶ τῇ γυναικί.	*yaptırdı.*

Ter.M.46 Lahit – Gedeller Kocaköy

Gedeller'in 4 km kuzeydoğusunda Kocaköy'de tespit edilen mezar yazıtları

Buluntu Yeri: Kocaköy Mevkii

	Α[ὐρ](ηλίος) [Μο]λέους Τρε-	*Trebenna'lı Aurelius*
2	βε[νδάτης] κα[τεσκεύασ]-	*Moles, bu mezarı*
	ε τὸν] τ[ύμβον ἑ]αυτῷ	*sadece kendisi ve*
4	καὶ τῇ γυναικ[ὶ - - - - -]	*Hermaios kızı*
	Ἑρμαίου Φα[σ]η[λ]ειτ[ί]-	*Phaselis'li karısı*
6	δι ἑαυτοῖς μ[όνοις]	*Falanca için yaptırdı.*

Ter.M.47 Lahit – Gedeller Kocaköy

Gedeller'in 4 km kuzeydoğusunda Kocaköy'de tespit edilen mezar yazıtları

Buluntu Yeri: Kocaköy Mevkii

Edisyon: Ormerod - Robinson, 1914: 32, no: 48; Tüner Önen, 2008: 239-240.

	Ἑρμᾶιος δὶς Μ[ο]λέυς ΦΑ	*Ben Moles torunu,*
2	ἀπὸ π[ό]λε[ω]ς Τ]ένεδου	*Hermaios oğlu*
	κατεσ[κεύασε]ν τὴ[ν]	*Tenedos kentinden*
4	σωματοθήκην ἑαυτ-	*Phaselis'li Hermaois*
	ῷ καὶ τῇ γυναικί μου	*bu mezarı sadece kendim ve*
6	Δημητρίᾳ Καρποῦ	*karım Karpos kızı Demetria*
	ἑαυτοῖς μόνοις	*için yaptırdım.*

Ter.M.21 Khamosorion Beycik Mahallesi Selim Mevkiinde

Beycik Mahallesi Selim Mevkiinde tespit edilen khamosorion. Tekne ölçüleri En: 0.82 m Derinlik: 0.65 m'dir. Mezarın kapağı tekneden yaklaşık 15 metre yukarıda yolun kenarında sürüklenmiş haldedir. Kapak semerdam biçimindedir, dar yüzde birer ve uzun yüzde ikişer adet olmak üzere toplam altı adet kaldırma çıkıntısı işlenmiştir. Kapağın bir uzun yüzünde *tabula ansata* içerisinde yazıt kazınmıştır. Yazıt aşınma ve tahribat nedeniyle okunamamaktadır.

Buluntu Yeri: Beycik Mahallesi Selim Mevkiinde
Ölçüler: Kapak ölçüleri En: 1.15 m, Yük: 0.75 m.
Edisyon: Aşınma nedeniyle
okunamıyor

Ter.M.33 Khamosorion Hayıt - Dağdibi Mevkii

Antalya Kumluca karayolunda Ulupınar ve Dağdibi lokasyonu arasında Hayıt Mevkii adı verilen alanda bir adet *khamosorion* ön yüzünde tabula ansata'sının çerçevesinden başlayarak içerisinde devam eden yaklaşık 3 cm büyüklüğündeki harf karakteriyle yazılmış 18 satırlık Hellence bir yazıt tespit edilmiştir.

Buluntu Yeri: Hayıt - Dağdibi Mevkii
Ölçüler: Tekne 1.92 m x 0.72 m, derinlik 0.94 m.

"...Hephaistos'a adak..."

Ter.M.37. Khamosorion - Uzuntaş Mevkii

Teknesi tamamen kayaya açılmış olan *khamosorion* teknesi üzerindeki *tabula ansata* içerisinde 13 (14?) satırlık yazıt tespit edilmiştir. Oldukça tahrip olmuş olan yazıtın ilk iki satırı ve son satırı *tabula*'nın çerçevesi üzerinde kazınmıştır. İkinci satır dışında sigmalar ve diğer karakterler kufi kazınmıştır.

Buluntu Yeri: Uzuntaş Mevkii

Ölçüler: Ölçüler**:** yük.: 1.52 m; gen.: 2.25 m; der.: 1.23 m; harf yük.: 0.33-0.26 m.

Tarih: MS III. yüzyıl (harf karakterleri dolayısıyla)

Edisyon: Gürel *et al*. 2019: 416 vd.

	[σω]ματο[θήκην κατεσκεύ]-	*Bu lahdi*
2	ασεν *vac.*	*Morsolis oğlu*
	Κολάλημις Μορς[ο]-	*Kolalemis, kendisi*
4	λέος ἑαυτῷ καὶ γυ-	*ve kendisinin karısı*
	ναικὶ αὐτοῦ ΤΕΡΜΕΛΑ	*Otanis kızı Termela*
6	Οταν̲ειτο[ς τοῖς ἐκ]	*ile bunlardan olan*
	τούτω̲ν τέκ[ν]οις *νν.*	*çocuklar, Tyallis,*
8	ΤΥΑΛΛΕΙ καὶ Κολαλή-	*Kolalemis, Enbromos*
	μει καὶ Ἐν[βρ]όμῳ κ[αὶ]	*ve de Oniallis*
10	Ὀνιά[λ]λει *vac.*	*için yaptırdı.*
	ἐτέ[ρῳ δὲ οὐδενὶ]	*Başka hiç kimse için ……*
12	. . . . . O. .	
	. . . . .	

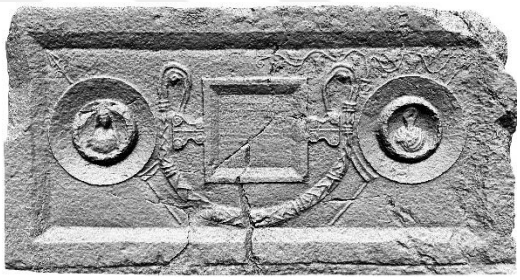

Ter.M.43. Khamosorion – Örencik Damı Mevkii

Hisarçandır'ın Örencik Damı mevkiinde tespit edilen çiftlik yerleşimine tespit edilen khamosorion. Teknenin ön uzun yüzünde yazıtlı *tabula ansata* ve iki yanında kalkan mızrak ikilisi içinde kadın ve erkek büstleri bulunmaktadır. Gerek yazıtlı bölüm gerekse kalkan ve büstlerin izleri yer yer izlenebilmekte olup yüzey üzerindeki varlıkları son derece siliktir.

Buluntu Yeri: Hisarçandır, Örencik Damı Mevkii

Edisyon: İplikçioğlu, 2002: 129, nr. 10.

[10] Solamimis ve diğerlerinin mezarı (Örencikdamı):

– – –] Σολαμμις .... | .εος ἑαυτῇ καὶ Τ|| – – – | – – – | – – – , Παμει καὶ Σολα||μει καὶ – – – | – – – , – – – | – – –

… Kolalemis ve diğerlerinin mezarı…

"*Solamimis ve diğerlerinin mezarı*" olarak transkripsiyonu yapılmıştır. Ancak bu okumadaki mezar sahibinin adı olarak belirtilen Solamimis ismi olasılıkla yanlış okunmuştur. Buradaki isim Phaselis teritoryumunda başka mezar anıtları üzerinde de okunan Kolalemis olmalıdır. Kolalemis yerel bir Anadolu ismidir ve şimdiye kadar sadece Phaselis ve teritoryumunda belgelenmiştir. Şimdiye kadar bölgede bu ismi taşıyan on sekiz kişi (on üç'ü kent içinde; beş'i teritoryumda) tespit edilmiştir ve en son 2017 yılında tespit edilen Uzuntaş *khamosorion*'u ile birlikte bu sayı yirmiye çıkmıştır[1]. Yanı sıra söz konusu mevkiye yakın lokasyonda bulunan Ekizce Ares Kutsal Alan'nında yapılan çalışmalarda yine aynı isimle adanan adak yazıtları ile bu sayı daha da artmaktadır[2]. Dolayısıyla Kolalemis ismi Phaselis ve teritoryumunda sık rastlanan bir isimdir ve söz konusu mezar anıtındaki kişi de Kolalemis olmalıdır. Günümüzde oldukça yıpranmış olduğu için yazıtı okunamayan bu mezar anıtının ceza tahsisi kurumu olarak nereyi verdiği bilinmemektedir.

Ter.M.38 Semerdam Kapak - Yaylakuzdere Mevkii

Gedelma'nın yaklaşık 5 km kadar güney batısına düşen Yaylakuzdere Mevkii'nde, teraslar şeklinde düzenlenmiş tarım alanlarından çiftlik olabilecek yapı kalıntıları yakınında bulunan, kireçtaşından semerdam çatılı lahit kapağı. 0.59 m yüksekliğinde ve 1.18 m genişliğinde olan kapağın dar yüzünde 12 satırlık bir mezar yazıtı tespit edilmiştir. Yazıtın özellikle ilk 5 satırı oldukça tahrip olmuş durumdadır. Söz konusu yazıt özellikle *specular enhancement* filitresinin algılamaya sunduğu katkı ile çözümlenebilmiştir.

Buluntu Yeri: Yaylakuzdere Mevkii

Ölçüler: Harf Yüksekliği: 0.028-0.030 m.

Tarih: MS III. yüzyıl (harf karakterleri dolayısıyla)

Edisyon: Tüner Önen *et al.* 2017.

---- IOΣ-----

* Gürel vd. 2019-420.

* * Aykan Akçay tarafından hazırlanan "Phaselis Teritoryumunda Ares Kültü ve Tapınımı" başlıklı doktora çalışmasında, Ekizce Ares Kutsal Alan'ından ele geçen adak yazıtlarında Kolalemis isminin 4 farklı adak steline kazındığı tespit edilmiştir.

κατεσκεύασεν τὴ[ν]
σωματοθήκην ἑαυτῷ
καὶ τῇ γυνεκεὶ αὐτοῦ [καὶ τοῖς]
τέκνοις· ἐτ[έ]ρῳ δὲ μηδενὶ [ἐξαίσται].
[ἐὰ]ν δέ τεις βει[άσητε], δώ[σει τῷ ταμεί]-
[ῳ?] δηνάρια δις[χε]ίλια πεντα[κόσια]
[ὧν] ὁ δὲ ἑλέξας λ[ή]ψη[τ]ε τὸ [τρί]-
τον· τῷ κατὰ τόπον
[πρα]γματευτῇ
δώσει δηνάρεια χείλι[α]

Falanca oğlu falanca) bu lahdi kendisi, kendisinin karısı ve çocukları için yaptırdı. Başka hiç kimseye izinli değildir. Eğer birisi taciz ederse, (kent ?) kasasına iki bin beşyüz denarii ödeyecek, bunu haber veren kişi ise bu miktarın üçte birini alacak; bu alandan sorumlu olan kişiye ise bin denarii ödeyecek.